

Chiikuhane: Bible, Unlocked Literal Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Colossians, Ephesians, Galatians, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹ Ivuuka yo luzuvo lwa Jeeso Kirisiti, mwaana wa Daafita mwaana wa Aburahama.² Aburahama a vaalyi nje isi wa Isaka, Isaka a vaalyi nje isi wa Jaakovo, Jaakovo a vaalyi nje isi wa Judaasi ne vaana kwaame kuninaakwe.³ Mmi Judaasi naa zaala Pherezi ne Zera wa Tamara; mmi Pherezi naa zaala Hezironi; mmi Hezironi cho ku zaala Ramu;⁴ Mmi Ramu a vaalyi isii wa Aminadabu, Aminadabu isii wa Nashoni, ne Nashoni isii wa Salumoni,⁵ Salumoni a vaalyi nje isii wa Boazi cha Rahabe, Boazi isii wa Obedi cha Ruute, Obedi isii wa Jese.⁶ Jese a vaalyi nje isii wa Daafita simwiine, Daafita isii wa Solomoni cha mwiihyavwe a Yuriya.⁷ Solomoni a vaalyi nje isii wa Rehoboame, Rehoboame isii wa Abija, Abija isii wa Asa,⁸ Asa a vaalyi nje isii wa Jehoshafati, Jehoshafati isii wa Joram, Joram neeri muizukulu wa Uzia.⁹ Uzia a vaalyi isi wa Jotamo, Jotamo isi Ahazi, Ahazi isi Hezekia¹⁰ Mmi Ezekiyasi naa zaala Manasesi; mmi Manasesi naa zaala Amoni; mmi Amoni choku zaala Josiyasi;¹¹ Mmi Josiyasi a vaa zaalyi Jekoniyasi nne voonse va vaa zaalwa naavo, mmi yooyo iiyo njiyi vaalyi nje inako yoku hapiiwa kwa vanyu kuya kwa Babiloni:¹² Kuzwa muku hiindikirwa kwa Babilona, Jekoniya a vaalyi nje iisi wa Sheyelyetyiere, Shiyeretyiere nna alyi nje isikulwa a Zeruvavere.¹³ Zeruvavere a vaalyi nje iisi wa Abiyudi, Abiyudi cho kuva iisi wa Elyiyakimu, Elyiyakimu nna a va nje iisi wa Azori.¹⁴ Azori nna a va nje iisi wa Zadoki, Zadoki cho kuva nje iisi wa Achimu, nne Achimu iisi wa Elyiyudi.¹⁵ Elyiyudi a vaalyi nje iisi wa Eliyaza, Eliyaza iisi wa Matani, nne Matani iisi wa Jaakovo.¹⁶ Jaakovo cho kuva iisi wa Joosefa muihaavwe wa Mariya, ya a va zaalyi Jeeso, yo u suumpwa Kirisiti.¹⁷ Lu zuvoloonse vulyo kuzwa kwa Aburahama kuka sika kwa Daafita yi vaalyi vaana va vaana va woonda ikumi nne toonne, kuzwa kwa Daafita kuya kuku hindikirwa kwa Babilona vaana va vaana veena ikumi nne kamwiina, nne kuzwa kuku hindikwa cho kuya kwa Babilona kuiiza kwa Kirisiti vaana va vaana veena ikumi nne toonne.¹⁸ Ku zaalwa kwa Jeeso ku vaa pangahalyi che iifyi inzira. Inyina Mariya, a vaa veereewa nne Joosefa, mmi piri nni va seeni kuva haa mwiina, nna waanika nne imiinsi cho luhuho lu jolola.¹⁹ Muihaavwe Joosefa a vaalyi uunkosi yoo jolola, mmi ka heena a vaa suni kumu fwiisa insoni ku vantu. Mmi nna maniseza kuti a mu kaane mu chipirii.²⁰ A vaati cho u sii kweete ku nahana che iizi zintu, ingiloyi lye Ireeza choku voneka kwaalyi mu chilooto, nni lyiti, "Joosefa, mwaana wa Daafita, siye ku tiya ku hiinda muiheenu Mariya, ka kuti iyiye yo wiina mu ivumu lyaakwe wiina mwa teni cho luhuho lu jolola."²¹ Ka a hwizumuke mwaanaswiisu, mmi nno umu wulyike izina kuti nje Jeeso, ka kuti kaa hululye vantu vaakwe mu zivi zaavo."²² Iizi zoonse zi vaalyi ku pangahalyirira kuti chi vaati nni chaa waambwa nne Ireeza cho muporofita, cho uti,²³ "Vone, ka mwalye ke imite choku zaala mwaanaswiisu, mmi kava suumpe izina lyaakwe kuti Imanyuwere"--lyi tarusa kutio, "Ireeza wiina nnaaswe."²⁴ Joosefa nna vuuka mu ingoonzi zaakwe mmi nna chitahaza siina ingiloyi mulyi va mulawiiri mane nna muhiinda cho kuva muihaavwe.²⁵ Mmi nna vula ku laala nnaaye mbwiteeri chinga a hwizumuka mwaanaswiisu waakwe. Mmi choku mu wulyika izina nnaati nje Jeeso.

Chapter 2

¹ Lyiinu Jeeso chiinga a hwizumukwa mwa Betelehema wa Judiya mu mazuva a simwiine Heroda, vankosi vee izwiire maano va zwa ku vuzwaizuva nni va keeza kwa Jerusalema, ² "Ni vaati, wiina kuhi iiye wa zaalwa naalyi Simwiine wa Vajuda? Ka kuti tu vaa voni inkaani yaakwe ku vuzwaizuva, mane tu kee iziriire ku mu fukamina." ³ Mmi simwiine Heroda chiinga zuwa vuti, naa katazeha ahulu, mane ne Jerusalema yonse naaye. ⁴ chinga a kunganya Mapurisita Vaakando ne Masikiribe va vantu, mane cho ku va vuza kuti, "Va mu lwiire kuti kirisiti u lukeere ku zaalyirwa kuhi?" ⁵ Mmi nniva mu cho kuti, "kwa Betelehema wa Judiya: ka kulyi mu kungolyetwa vulyo nne vaporofita, ⁶ Mmi uuwe, Betelehema, mu inkaanda ya Juuta, aa ka heena uuwe u muniini mukati ka vasimwiinezana va Juuta, cho vulyo mwaako njeeti nni muzwe nngambera yeti nna vuse vantu vangu Isiraere." ⁷ Ku zwaa a ho Heroda naa sumpira vankosi va talyifite ku imbalyi cho ku va vuziseza a hulu kuti inkaani iva voneki lyiiri. ⁸ Mmi naava tuma kwa Betelehema, cho ku vacho kuti, "Mukwiya mu ka sakiseza ne ku ka vona kuti muhwiire nkweena. Chi mwa ka mu waana, mwiize muni lwiire hape, ku chitira kuti naame ni yeende ni ka mu fukamine." ⁹ Chiinga va zuwa simwiine, cho kulyi yeendera; mmi, vone, inkaani ivaava voni ku vuzwaizuva, choku vahitira ha vuusu, mbwiita kuka ziima ha muhwiire ha veena. ¹⁰ Chiinga va vona inkaani, nni valyi tumera choku saanga a hulu. ¹¹ . Mmi chiinga vee injira mu inzuvo vaava voni muhwiire neena nne Mariya nyina. Cho ku wiira haansi mane cho ku mufukamina. Mmi chiinga vee wula zi viiko zaavo choku mu zwiisikiza zintu, igauda, zinuunkisa vulotu choku sumikwa nni zaha muviria. ¹² Che ivaka lyoku kalyimerwa nne Ireeza mu chilooto kuti saanzi va voolyi kwa Herode, vaavalyi voolyeeza ku inkanda yaavo che nzira ingi. ¹³ Chinga valyi yeendera, vone, ingiloyi lye IREEZA choku voneeka kwa Joosefa mu chilooto kuti, "Vuuke, hiinde muhwiire nne nyina, mmi tiiriri kwa Egepita. Mmi ukee kalye kwa teni mbwiita chini nna kuchu chimwe. Che ivaka lyo kuti Herode u saka ku ihaya muhwiire." ¹⁴ Chinga aa vuuka a vaa hiindi muhwiire nne vaa nyina masiku cho ku ya kwa Egepita. ¹⁵ Mmi naava kookooko mbwiita lufu lwa Herode. Kuti kwii zuzirizwa chaa va waambi IREEZA cho muporofita, nnaati "mwaanangu nniva mu sumpi ku zwa kwa Egepita." ¹⁶ Lyinu Herode, chinga vona kuti vakwaame va talyifite chiva muzaana, nnaa duduvira a hulu maaswe choku kalyiha. Mmi cho ku tuma kuti kwii haayiwe vahwiire vonse va veena mwa Betelehema mane nne mu ingholo zonse za teni veena zirimo zoo vere nne ku voola haansi, kuya che inako yaava vuuzisiiza vakwaame va maano. ¹⁷ ¹⁸ Lyinu nni kwee zuzirizwa chi vaati nni chaa waambwa nne muporofita Jeremiya, "Mwa Rama ku vaati nni kwaa zuweeka lyinzwi, chilyiro ne ku zunguvalyirwa ku kaando, Rahele nnaa lyirira vaanne, mmi naasa tambulyi ku toontozwa, che ivaka lyo kuti kava sii kwiina." ¹⁹ lyinu Heroda chinga a fwa, vone, ingiloyi lye Ireeza nni lyaa voneeka kwa Joosefa mu chilooto neena kwa Egepita ni lyaati, ²⁰ "Katuke mane u hiinde muhwiire nne nyina mmi ye ku inkaanda ya Isiraere, che ivaka lyo kuti va vaalyi ku saka vuhalo vo muhwiire chiva vaafwi." ²¹ Joosefa naa katuka, cho ku hiinda muhwiire nne nyina, cho kuya ku inkaanda ya Isiraere. ²² Mmi chinga zuwa kuti Arichelasi u vusa kwa Jutiya mu maziimo a veesi va Herode, a vaa tiyi kuya kwa teni. Ireeza haa mana ku mu kalyimera mu chilooto, a vaa a yi ku imbalyi ziimwi za Ghalaliya ²³ mmi neeza kwii kala mu muzi u sumpwa Nazareta. Ku chitira kuti ku izuzirizwa manzwi a vaa waambwa nne muporofita, kaa teewa kuti mu Nazareta.

Chapter 3

¹ Mwaawo mazuva nni kweeza Johani yoo koloveza nna kutaza mu inkaanda ya Judiya mmi naati, ² "Mu lyinyaansa muvuso wee iwulu chi wiina ha fwihi." ³ Yooyoozu njeeye yaa vaati naa waambwa chaakwe nne muporofita Isaya, nnati, "Lyinzwi lya yoo lyira muzuka, mu vaakanye inzira ya Simwiine, mu tamalaze inzira zaakwe." ⁴ Mmi Johani a vaa zweete zizwaato zo vooza vwe ikamera mane nne ibaanti lye ikavi mu imuunda yaakwe. Mmi zilyo zaakwe I vaalyi iziye nne vuuchi vo muzuka. ⁵ Mmi nni kwaayi Jerusalema, nne Judiya yoonse mane nne ziraraanda zonse zi zimbulukite Jorodani, ⁶ Mmi nni vaa kolovezwa mwa Jorodani, nni valyi waamba zivi. ⁷ Mmi chinga vona vungi vwa Vafarasai nne Vasadukai nni veeza ku ikolovezo yaakwe, naa vacho kuti, "Uunwe luzuvo lwe inzoka zo vusuungu vuvilala, njeeni yaava mu izivisa cho vukalyi vu keeza?" ⁸ Mupange paaho misevezi i tondeza kuti muva lyinyaasi. ⁹ Saanzi mulyi chengi mukati keenu cho kucho kuti, 'Tu ina Aburahama neeri isheetu.' Aaho nni mulwiirite, Ireeza u woola ku pangira Aburahama vaana kuzwa mwaa mavwe. ¹⁰ Nne suunu vuti ibewulye lyisii viikitwa ha mihiyi ya masamu. Ku chitira kuti lyimwe nne lyimwe isamu lyi saahi zihantu zi shieeme lyi temeewa choku wiiswa cho ku soherwa mu mulyiro. ¹¹ Mmi iime nni mukoloveza cha menzi ha mulyi nyaansa. Mmi iiye yoo keeza ha masulye angu u kolyete kuni zaamba, insaangu zaakwe zini lyemena. Kaa mukoloveza cho Luhuho Lu Jolola nne cho mulyiro ¹² Iiye yoo chita kuti chibukuzo chaakwe uchi kweete mu iyaanza mmi mane kaa kulye chivaka chaakwe cho ku manina waa hiinda vuheke cho ku vu viika muchishete. Mmi vuhuundu choku vusumika cho mulyiro u saa zimi." ¹³ Lyinu cho kuiiza Jeeso nnaa kazwa kwa Ghalaliya naaya kwa Jorodani kuti aka mukoloveza. ¹⁴ Mmi Johani choku mu kaanisa, nnaati, "Iime njini lukeere ku kolovezwa naawe, mmi lyinu uuwe u keeza kwaangu?" ¹⁵ Mmi cho ku muitava Jeeso nnaati, "Siiye kuve voovulyo hanu, che ivaka lyo kuti kutu shiyameere ku pangahaza ku jolola." Lyinu Johani na mu zuminina. ¹⁶ Mmi Jeeso, chingaa kolovezwa nnaa zwa mu menzi cho, mu voone, iwulu cho ku muiwukira, mane cho ku vona Luhuho lwe Ireeza nni lu suuka mane iiri inkuba mane cho ku muikala. ¹⁷ Mu voone, lyinzwi choku zwa ku iwulu nni lyaati, "Uuzu nje Mwaana Waango, uni lyi tumera chaakwe."

Chapter 4

¹ Lyinu Jeeso a va hindwa ne Luhuho Lu Jolola choku mu twaala ku chikwa kuti aka lyikiwa nne Saatani. ² Mmi chinga alyi nyima zilyio mazuva eena makumi oonne ne masiku eena makumi oonne, cho ku fwa inzala ku zwaaho. ³ Mmi siku lyika chiinga eeza kwaalyi nnaati, "Haiva u mwaana wee Ireeza lawulye kuti a a mavwe a saanduke masikono." ⁴ Mmi Jeeso nneetava nnaati, "Ku ngolyetwa, 'Muntu kaati nnaa hala che chilyio vulyo, wiina ne kuhala ne che lyinzwi lyimwe ne lyimwe lysi zwa mu kalomo ke Ireeza.'" ⁵ Lyinu Javulusi nnaa mu hiindira ku iwulu lyo muzi u jolola cho ku ka muviika kuka tungani ke tempere, ⁶ cho ku mucho kuti, "Haiva kuti uuwe u mwaana we Ireeza, lysi wiisikiza haansi, ka kuti ku ngolyetwa, 'Kaaku lawiire mangiloyi aakwe,' mane, 'Kaaku kambulye cha maanza ao, kuchita kuti nnaangati che inako yihi iteende lyaako saanzi nni lyilyi ghumi ku ivwe.'" ⁷ Jeeso nnaa muta kuti, "Ku ngolyetwa hape, 'Saanzi u lyiki Simwiine Ireeza waako.'" ⁸ Mane, javulusi nnaa muhiindira ku iruundu ilyelyelye cho ku mutondeza mivuso yoonse ye inkaanda nne vulotu vwaayo. ⁹ Na mu cho kuti, "Muni kuhe zintu zonse iizi, chiwa nni fukamina cho ku nni kumbiira." ¹⁰ Lyinu Jeeso nnaa muti, "Zwaaha Saatani! Ka kuti ku ngolyetwa, 'Kumbiire Simwiine Ireeza waako vulyo yeeyeenna, mane teendere iiye vulyo chipeto.'" ¹¹ Mpaaha haa musiya Saatani, mmi voone, mangiloyi nni eeza kwaalyi nni a mu haza. ¹² Mmi lyinu Jeeso chinga zuwa kuti Johani u woondetwa wiina mu intorongo, avaalyi yeenderi kwa Ghalaliya. ¹³ Mmi choozwa kwa Nazareta nna yeenda choku kee kala kwa Kaperaname, iina ne ikomwe lye irizo ku inyiinza ye inkaanda za Zavulona nne Naavutalyi. ¹⁴ Ku chitira kuti ku izuzirizwe chi vaati nni chaa waambwa nne muporofita Isaya, ¹⁵ "Inkaanda ya Zavulona nne Naavutalyi, che inzira yee iware, ku vusu vwa Jorodani, Ghalaliya wa veinkaanda!" ¹⁶ Vantu va vee keere mukeerima va vaa voni iseri ikaando; mane naavo va vee keere mu munzunde nne chivaka cho lufu, iseri lysi vaa voneki kwa teni." ¹⁷ Ku zwa cheeyo inako Jeeso nnaa tanga ku kutaza, mmi nnaati, "lyi nyaanse: ka kuti muvuso wee Ireeza wiina ha fwih." ¹⁸ Mane Jeeso, nnaa yeenda che iware lya Ghalaliya, cho ku vona valombwaana voo vere, Sayimoni nne Petorosi, nne Enduru mwaanche, nniva teya kanyandi mu iware, ka kuti va vaalyi vandwiiyi. ¹⁹ Jeeso cho va cho kuti, "Muni ichirire, mane kani mupange vayaambi va vantu." ²⁰ Hoo hwaa ho vulyo nni vaa siya tunyandi twaavo cho ku mu ichirira. ²¹ Chi va zwaaho Jeeso cho ku vona valombwaana voovera, Jemusi mwaana wa Zebediya, nne Johani mukulwe. Va veena mu vwaato nni veena nne ishaavo Zevede nniva wonga tunyandi twavo. Mmi nnaava sumpa, ²² mmi cho ku hweera nni vaazwa mu vwaato cho ku siya nne ishaavo mane cho ku mu ichirira. ²³ Mmi Jeeso nnaa yeendenda mwa Ghalaliya yonse, nnaaya vu ruta mu Isinagogi, nnaaya vu kutaza maanzwi o muvuso, nne ku hoza ku lwaala konse nne matuku onse mu vantu. ²⁴ Ku iziveeka kwaakwe nni kwa ka sika nni kwa Siriya yonse, mmi niva kamu lyeetera vantu vonse choku lwaala kwaavo kwa matuku a saa swani nne ku katazeha, mane naavo vava injiirwa madimona, mane naavo va vaalyi ku lwaala chikosoko nne va fwiire imbaalyi zimwi, Jeeso a vaa va hoza vonse. ²⁵ A ve ichirirwa ne vantu vaangi va zwa kwa Ghalaliya, nne kwa Dekapolyisa, mane nne kwa Jerusalema, nne kwa Judiya, mane nne kuka zaamba Jorodani.

Chapter 5

¹ Mmi Jeeso chiinga a vona vungivungi vwa vantu, a vaayi ku iruundu. Mmi chingaa a kee kala, varutwana vaakwe cho ku ya kwaalyi. ² Mmi nee wula kalomo kaakwe nnaa va ruta mnaati, ³ "Ku sehuheere va humanehete mu luhuho, che ivaka lyo kuti muvuso woku iwulu ngu waavo. ⁴ Ku sehuheere va lyira, che ivaka lyo kuti kava humbuliyizwa. ⁵ Ku sehuheere va lyi twaala hansi, che ivaka lyo kuti kava ve nne vuswa vve inkaanda. ⁶ Ku sehuheere aavo va fwa inzala nne inyoota yoku saka zi shiyeme, njo kuti ka ve izuzwa. ⁷ Ku sehuheere aavo va fwiira inse, che ivaka lyo kuti kava fwiirwa inse. ⁸ Ku sehuheere va jolola mu inkulo, che ivaka lyo kuti kava vone Ireeza. ⁹ Ku sehuheere va panga ikozo, che ivaka lyo kuti kava sumpwa vaana ve Ireeza. ¹⁰ Ku sehuheere aavo va sukulwiirwa ku hala vuhalo vu shiyeme, che ivaka lyo kuti muvuso woku iwulu ngu waavo. ¹¹ Ku sehuheere uuwe, vantu chiva ku tuka kuku nyaandisa, mane nne kuku waamba choku ku hambiriza zintu zonse zivilaala, che ivaka lyaangu. ¹² Lyi tumere mane u saange a hulu maaswe, che ivaka lyo kuti ku ruwerwa kwaako ku iwulu ku kaando. Che ivaka lyo kuti vaporofita va kalye va vanyaandisa voovo vulyo. ¹³ Nje mu isawutu lye inkaanda. Mmi haiva isawutu chilyaa mana ku zuweeka kwaalyo, kalyi voolye vulye mu maziimo aalyo? Lyi manina kalyi siina musevezi wulyi woola ku teendeswa mmi mbwiita ku soheewa vulyo vantu choku taanga nni valyi lyi lyaatira cha mateende. Nje mu iseri lye inkaanda. ¹⁴ Muzi mukando wu zaakitwa he iruundu ka uti nni ulyi wuungula. ¹⁵ Mane hape vantu kava muniki ilambi cho ku lyi wumba kunsi lye itundu, mmi lyi viikwa mu chiikaziko cha teni mane choku lyi viika hee wulu, mane ku chitira kuti lyi he vonse veena mu inzuvo iseri. ¹⁶ Lyiinu paaho a iseri lyeenu lyi ndaimere vantu vonse ku chitira kuti va vone misevezi yeenu milotu choku teembba Isheenu yo wiina ku iwulu. ¹⁷ Saanzi mu hupulyi kuti mwheeze nni manise mulao kamba vaporofita. Ka heena neeza ku manisa, mmi mbwiita ku izuziriza. ¹⁸ Cho vusakusima nni muti mbwiiteri iwulu nne inkaanda ha ziiza kuhita, mane ka kwiina kadoti nandi ihuko lyeeti nni lyi maniswa mu milao, mbwiita zonse chini zee zuzirizwa. ¹⁹ Liye vulyo yeeti nnaa lyike ku choola umwe mu milao iifyi mane cho ku ruta vantu voovulyo kaa sumpwa mu niini mu muvuso woku iwulu. Mmi iiye yeeti naa pangahaza mane choku ruta vantu vulyo yoo swana kaa sumpwa mukaando mu muvuso woku iwulu. ²⁰ Lyinu nni mulwiira kuti mbwiita ku shiyama kweenu chini kwaa zaamba ku shiyama kwa Masikiribe nne Vafarasayi, kamu kafwee ku injira mu muvuso we iwulu. ²¹ Muva va zuwi kalye ne ku tewa kuti, 'Saanzi wii hayi,' mane, 'Che ivaka lyo kuti iiye yeeti nee haye ka ave mu vukaavo voku zekiswa.' ²² Mmi nni muti, iiye yo wiina nne ku nyeerererwa zumwe nni ku seena chaa mupanga wiina nne kuva muvukaavo voku zekiswa. Mmi zumwe nne zumwe yeeti nnacho zumwe kuti, 'Uuwe u sena musula!' wiina nne kuva muvukaavo voku zekiswa. Mmi nne zumwe vulyo yoo woola kucho zumwe kuti, 'Ihaafu!' ka ave muvukaavo vo mulyiro we ihere. ²³ Mmi lyinu cho uka lyeetete ineo yaako ha chitavero choku kumbulukwa kuti zumwe kaa kuchitiire nenza, ²⁴ siye ineo yaako hwaahaho ha chitavero, mane ulyi yendere. Che ntaazi njo kuti muka zuwaane, lyinu njo wiizi kwiiza ku zwisa ineo yaako. ²⁵ Zuminzaane nne muntu yoolyi zonda nnaaye choku hweera, nno siina nnaaye mu inzira yoku ya kuku ka zeka, ku chitira kuti saanzi aka kuhi mu maanza o muzekisi, mmi muzekisi iiye cho ku kuha muveresi, cho ku ku sohera mu intorongo. ²⁶ Cho vusakusima nni muti, ka kwiina mweeti cho uka zwa mwateni mbwiita hoo ruwera konse vulyo choku izula. ²⁷ Muva zuwi kuti va kalye vava ku itinzi chi vati, 'Saanzi u laalyi nne muntu yaa saalyi mwiiheenu.' ²⁸ Mmi nni mucho kuti, iiye yoo lola mukulwaakazi cho ku mulakaza chaa huula kalye mu inkulo yaakwe. ²⁹ Mmi haiva lyiinso lyaako lya malyo lyiku pangisa mafosisa, lyi ngongomone cho kulyi sohera kuna. Che ivaka lyo kuti kuku shiyameere kuti chirama chaako chimwe chifwe kwaanda kuti muviri waako wonse uka soherwa mu ihere. ³⁰ Mmi haiva iyaanza lyaako lya malyo lyiku lyeetera mafosisa, lyi kaanke kwa teni, cho kulyi sohera kuna. Che ivaka lyo kuti kuku shiyameere kuti chirama chaako chimwe chifwe kwaanda kuti muviri waako wonse uka soherwa mu ihere. ³¹ Kuva teewa kuti, 'Liye yeeti nnaa kaane mwiihaavwe, amu ngolyere mungolo o ku mukaana.' ³² Mmi nni muti iiye yeeti nnaa kaane mwiihaavwe, kwaanda o kuti ava muwaani nnakete u laalwa, u mu chita kuti ave ihuulye. Mmi mane zumwe nne zumwe yoo woola kucho kuti u musesa mwa kupanga vuuhulye vulyo. ³³ Hape, mane muva zuwi kuti va kalye va vaalyi kutiinzi, 'Saanzi ulyi kani cho ku vula vusa kusima, mmi hiindi kulyikana kwaako u ku he Simwiine.' ³⁴ Mmi nni mucho kuti, saanzi mulyiki mane nangati ka niini vulyo ku lyikana, mane nangati che iwulu, ka kuti nje chipura che Ireeza; ³⁵ mane nangati che inkaanda, ka kuti mpwaa teenteka mateende aakwe; mane nangati cha Jerusalema, ka kuti muzi wa Simwiine Mukulwaana. ³⁶ hape nangati ku lyikana cho mutwi waako, ka kuti keeti cho panga insuki zaako kuti zituve kamba kuti zi siihe. ³⁷ Mmi vulyo kwaamba kwaako ive, 'Yeeye, yeeye,' 'Nee, nee.' Ka kuti kwaanda o vuti zonse zi kazwa ku muvilaala. ³⁸ Muva zuwi nni kuteewa kuti, 'Lyinso che lyinso, nne lyiino che lyiino.' ³⁹ Mmi nni mucho kuti, mu siye kutiya muvilaala. Mmi haiva, zumwe waku wopa ku itama lya malyo, muhe lyimwe hape ⁴⁰ Haiva muntu u sa ku yenda nawe ku mulau ku ka ku watula mane cho ku ku hindira ijaansi lyaako, muhe vulyo nne uheembe wa teni. ⁴¹ Mmi

zumwi nne zumwi vulyo yoo woola kuku hambiriza musipiri u mwiina, yeende naaye yoo vere.⁴² He yoo ku kumbiira, mmi mane saanzi u futatiri yoo sa ku walyima kwaako.⁴³ muva zuwi nni kuteewa kuti, 'Sune yo o vambeeene naye mmi u toye chira chaako.'⁴⁴ Mmi nni mucho kuti, mu sune zira zeenu mane mu raperisa va mu sukulula,⁴⁵ kuti mu woolye kuva mu vaana va Isheenu yo wiina ku iwulu. Ka kuti izuva lyaakwe ulyi zwiisikiza vonse va fosuheere nne va shiyeeeme, mane nne ku sosekeza invula va panga nenza nne va saa pangi nenza.⁴⁶ Haiva kuti mu suni vulyo va musuni, ituwero inzi yi mwiina naayo? Kulyi vahiindi vo mitero kava chiti mboona vulyo?⁴⁷ Mmi haiva mu rumeresa vakweenu vulyo, mumu ku chita nzi vulyo ku zaamba vamwi?⁴⁸ A mmi vasazi kava pangи chiswana. Lyinu mpaaho mu jololye, siina Ishieno yoo wiina ku iwulu mwa jolola.

Chapter 6

¹ Mu mamere kuti ka mu chitiri zintu zenu zi shiyeme kuti vantu va mu vone, ha ku va vulyo Ishieno yoo wiina kwi iwulu ka kwina cheti na mu vozekeza. ² Choo zwiisa ineo zaako, siye kulyiza intorombita mukati ka vantu siina valyizinantizi muva chitira mu Mu ma Sinagoge ne mu inziira zaavo kuti va woolye ku teembwa nne vantu. Cho vusakusima nni mulwiirite, ituwero yaavo veena kalye naayo. ³ Mmi lyinu choo zwiisa ineo, chite kuti iyaanza lyaako lya mamonso saanzi lyi izivi lya malyo zilyi chita, ⁴ Ku chitira kuti ineo zaako zive mu chipirii. Mane nne kuti Ishieno yoo vona mu chipirii a mu voozekeza. ⁵ Hape mane choo rapera, saanzi u chiti mane iiri nje vaitimukanyi muva chita: Ka kuti va saka ku rapera nniva zimeene mu itempere mane nne mu mahondananzira kuti va vonwe nne vantu. Aho nni mulwiirite ituwero yaavo veena naayo. ⁶ Mmi uunwe, chimu rapera, mu injire mu inzuvo, choku iyala kwa teni, mu rapere Ireeza yo wiina mu chipirii; mmi isheenu yoo vona mu chipirii kaa muitave mu meno a vantu. ⁷ Mmi chimu rapera, mu siye ku valavala zintu zi seena musula, siina vaheedani muva chita: Ka kuti va nahana kuti muva zuwiiwa muku valavala a hulu kwaavo. ⁸ Lyinu aho, mu siye ku swaana naavo, mukuti isheenu wiizi zintu zi musaka nne mu seni ku mu kumbira. ⁹ Lyinu mu rapere vuti: taayo yo wiina kwii iwulo, izina lyako lyi teembwa. ¹⁰ Muvuso waako wi ize. Ku suna kwaako ku pangahalye mu inkaanda, siina muku pangahala ku iwulu. ¹¹ Mu tuhe sunu zilyo zeetu ze izuva nne izuva. ¹² Tu woondere zivi zeetu, sena naaswe ha tu woodera va tu pangira vu vilala. ¹³ Mane mu siye ku tu twaala mu ku panga vuvi, mmi mu tu hulolye mu vuvi. ¹⁴ Mukuti hu woodera vantu vu vilala vwavo, taayo wiina kwi iwulo mwa tu woodere. ¹⁵ Mmi haiva ku va wooderi vuvi vwavo, naandi veesu keti nne datu woodere vuvi. ¹⁶ wulu lyaaho hape chimu lyinyima zilyio, saanzi, siina vaitimukanyi, ve zifateho zilyi toondeeza, Valyi nyandisa zifateho kuti va toondeze vantu kuti valyi nyimite zilyio. Aho nni mulwiirite, va kweete ituwero waavo. ¹⁷ Mmi uunwe, chimu lyinyima zilyio, mulyi siinge mafuta mu mitwi nne ku samba chifateho. ¹⁸ Ku chitira kuti saanzi mulyi vonesa ku vantu kuti mulyi nyimite zilyio, mmi mbwiita vulyo kwe Isheenu yo wiina mu lyi wungwiire. Mmi Ishieno yo voona zi lyi wungwiire, ka mu voozekeza. ¹⁹ Saanzi ulyi dudekeri vuhumi vwa haansi, aho heena mafulapeepe nne muwutera zi sinya, mane kwiina nne vasa va pwachula choku yiva. ²⁰ Mmi ulyi viikire vufumi ku iwulu, uuko ku saati nniku sinywa nne mafulapeepe mane nne muwutera, hape kwa teni ku seeti nni ku pwachulwa vasa nniva yiva. ²¹ Ka kuti vuhumi vwaako ku vviina, nne inkulo yaako nku yi keena. ²² Iseri lyo muviru nje lyinso. Haiva lyinso lyaako lyi vona, muviru waako muwu ku izwiire iseri. ²³ Mmi haiva lyinso lyaako kalyi shiyeme, muviru waako muwu ku izwiire keerima. Mmi lyinu, haiva iseri lyiina mwaako keerim, nkoku shupa kuti keerima ka teni ka kaando a hulu maaswe! ²⁴ Ka kwiina muntu yoo woola kuva vuhikaana wuva simwiine voo vere, mmi wiina nno kuti u toye wu mwiina, ku zwaaho choku suna wu mwiina, kamba mane ngambasire wu mwiina cho ku sandukira zumwe. Keeti choo teendera Ireeza nne vuhumi. ²⁵ Chingi lyinu nni mucho kuti, saanzi mu katazehi cha mahalo eenu, kuti ka mulye nzi, kamba kuti ka munywe nzi - nandi naangati cho miviri yeenu, kuti kamu zwaate nzi. A mmi vuhalo kavu zaambi zilyo, mmi mane nne muviru a kawu zaambi zizwaato? ²⁶ Mu vone zizuni ze iwulu, kazi lyimi, mane hape kazi siinzi, kamba ku kunganyeza mu zishete; mmi nniha kuva vulyo Isheenu siku iwulu uzi iyiisika. A mmi kamu zi zaambi a hulu maaswe? ²⁷ Njeeni weenu cho ku katazeha yoo woola kulyi weera vuhalo nangati kaniini vulyo? ²⁸ Lyinu chiinzi hamu katazeha che zizwaato? Kamu vone zivuna ze inkaanda, mu zikula. Kazi katazehi, mane nneku teenda. ²⁹ Mmi lyinu mane nni mucho kuti, mane nne Solomoni mu vuhumi vwaakwe keena a vaalyi ku kuzzwata iiri njoozo. ³⁰ Lyinu chingi, haiva Ireeza u zwaatika lyaani lye inkaanda, lyi chita kuti suunu nku lyiina, ku zwaaho izoona lyi soherwa mu mulyiro, a mmi keeti nna muzwaatike, uunwe ve itumero inii? ³¹ Lyinu chinngi saanzi mu vireeri, 'nni muti mu tu lye nzi kamba', 'mu tu ka waane kuhi zizwaato zo kuzwaata?' ³² Mukuti vasazi va saka izi zintu, mane ka kuti Isheenu wo ku iwulu wi izi kuti mu saka iizi zintu zonse. ³³ Mmi musake piri che ntaazi, muvuso we Ireeza, mane nne ku jolola kwaakwe mmi lyinu zintu zonse iizi ka muzi weererwa. ³⁴ Lyinu chingi saanzi mu katazehi cha zee izoona, ka kuti izoona lyiina za teni. Izuva ne izuva lyina vuvilala vwaalyo vu lyi lyikeene.

Chapter 7

¹ Saanzi u watulyi, kuti naawe u siye ku watulwa. ² Ka kuti che ikatulo yoo watula cha chaayo, naawe njeeti nno watulwa chaayo. Mane nne cho ku yera koo yera cha teni nkweeti nno yerwa cha teni naawe hape. ³ Mmi hape chinzi hoo lola chifufu chiina mulyiinso lya mwaako, mmi ko vooni chikuni chiina mulyiinso lyaako? ⁴ Kapa mane koo cho vulye mwaako, imme nni zwiise kafufu mulyiinso lyaako, mmi vone, ikuni nni lyiina mulyiinso lyaako uuwe? ⁵ Uuwe mulyizinantizi! Iwe ntaanzi zwiisa ikuni mulyiinso lyaako piri, mmi lyiinu nje choo woola kuka zwiisa chifufu mulyiinso lya mwaako ka kuti lyiinu cho woola ku vona nenza. ⁶ Saanzi nno lyiki kuha vambwa chijolola, kamba mane ku ziindira zighuluve mavwe aako malotu. Ka kuti ha zimana kua lyaatola cha mateende, zi voola cho kwiiza kuku haloola. ⁷ Kumbiire, mmi koo heewa. Sake, mmi koo wane. Kokote, mmi ko wii wulyirwa. ⁸ Ka kuti zumwe nne zumwe yoo kumbiira, wiina nno ku heewa. Hape mane naaye yoo ghaana, wiina nne ku waana. Nni kwaalyi yoo wodisa, kee wulyirwa. ⁹ Kapa njeeni uuzo muntu mukati keenu, yoo woola ku chita kuti mwaane haamu kumbiira chinkwe, kaa muhe ingomwe? ¹⁰ Kamba haa kumbiira inswi, kaa muhe inzoka? ¹¹ Mmi lyiinu haiva, uunwe mu fosuheere, muizive kuha zishiyeme ku vaana veenu, lyinu Ishienyo wiina kwi iwulu ka muhe ko ngayi zintu zi shiyeme unwe mu mu kumbira? ¹² Lyiinu njaaho zintu zonse zoo saka kuti vantu vazi ku pangire nnaawe ziva pangire, Uuwu nje mulao nne vaporofita. ¹³ Winjire cho mulyaango mungungu. Ka kuti wu wawukite nne inzira ya teni inkaando itwaala ku kufwa, mmi mane vantu vaangi va yeenda mu yilyi. ¹⁴ Ka kuti mulyaango wu patamiine mmi inzira choku puputira yi twaala ku vuhalo, mmi mane vache vayi waana. ¹⁵ Mulyi tukisereze vaporofita va mapa, veeza kweenche zizwaato ze ikavi lye imbereere, mmi mukati kaavo nni ilyi vaa siibwe vaka fwiire inzala. ¹⁶ Kamu vee zive che zinpangalyikaantu zaavo. Ah mmi vantu vati nniva chera muwoomba mu zisamu ze miiya kamba mabola mu tungana? ¹⁷ Nniha kuva vulyo, lyimwe nne lyimwe isamu lysi shiyeme lyiha zihantu zi shiyeme; mmi iilayo lysi saa shiyeme naalyo lyiha zi saa shiyeme. ¹⁸ Isamu lysi shiyeme keeti chi lyiha zihantu zi fosuheere, kamba isamu ivilaala kuha zihantu zi shiyeme. ¹⁹ Isamu lyimwe nne lyimwe lysi saahi zihantu zi shiyeme lysi temenwa hansi, ku zwaaho choku soherwa mu mulyiro. ²⁰ Cho kuva vulyo lyiinu njeeti nni mu vee zive che misevezi yaavo. ²¹ Ka heena zumwe nne zumwe yoo nni cho kuti, Simwiine, Simwiine, yeeti nnaake njire mu muvuso wo ku iwulu; mmi mbwiita iyiye yoo panga ku saka kwa Taayo yo wiina ku iwulu. ²² Vaangi kava nnicho mo uulo luzuva nni vati, Simwiine, Simwiine, aa ka heena tu vaalyi ku porofita mu izina lyaako, mane nne ku zwiisa madimona mu izina lyaako, mane nne misevezi miungi milotu mu izina lyaako? ²³ Mmi lyiinu njeeti nni nni vacho kuti, 'ka heena nni va mwiizi! muzwe aha, uunwe mu panga vuvilaala!' ²⁴ Lyiinu paaho iyiye zumwe nne zumwe yoo zuwa manzwi aangu choku a chitahaza muni mu swanise nne muntu yoo talyifite yoo zaaka inzuvo yaakwe he ivwe. ²⁵ Mmi invula nni yee tika, nne muunda nni wee iza, nne ummumbwe naaye nnaa humpa, choku nyungoosa iiyi inzuvo, mmi nni yaa vula kuwa, Ka kuti yi vaalyi woondereere he ivwe. ²⁶ Mmi lyiinu zumwe nne zumwe yoo zuwa manzwi aangu aa cho ku sa a chitahaza kaa swaniswa nne muntu we ihaafu yoo zaaka inzuvo yaakwe mu isekeseke. ²⁷ Mmi invula nni yaa soka, muunda choku iza, mane nne ummumbwe choku humpa, choku nyungoosa iiyi inzuvo, mmi nni yaa wa. mane kuwa kwaayo nni kwaava ku kaando. ²⁸ Nni kwaa pangahala kuti, Jeeso cho mana ku waamba iizi zintu, vantu nni vaa shala va komokeerwa mulaeza waakwe, ²⁹ Ka kuti a vaalyi kuva ruta mane iiri wiina mazimo oku laula, nna saa swani nne MaSikiribe.

Chapter 8

¹ Jeeso chiinga a suuka ku iruundu, vantu vaangi choku mu shaala mu masulye. ² Mmi, hape vone nni kweeza mulweere we imbingwa cho ku iza ku fukama ha vusu vwaakwe, nnaati, "Simwiine, haiva u saka nni joloza." ³ Mmi Jeeso nna mu viika iyaanza lyaakwe, nnati, "Nni saka, Koo jololye." Mmi cho ku hweera imbingwa yaakwe cho ku mana. ⁴ Mmi Jeeso nna mucho kuti, "Vone kuti ka kwiina yoo lwiira." Mmi lyiyeendere, ka toondeza mupurisita mane ka zwiisa zaa va laulyi Mushe, kuti ive vupaki ku valyi. ⁵ Mmi lyiinu Jeeso chiinga e njira mwa Kaperaname, cho ku iza kwaalyi Musencharona, nna mu kumbiira, ⁶ Nnaati, "Simwiine muhikaana waangu u daansi choku lwaala koku zuminina, chaa sukuluka a hulu maaswe." ⁷ Mmi Jeeso nnaa waamba naaye nnaati, "Mmu nniize nni muhoze." ⁸ Musencharona nne tava nnaati, "Simwiine, kani lyikeene kuti uuwe u woola mane ku iza nne ku sika mu malyivera e inzuvo yaangu, mmi waambe vulyo lyinzwi, muhikaana waangu mwa hollye." ⁹ Ka kuti nni muntu nniina mu kulaula, mane nniina masolye haansi lyaangu. Nniina nno ku cho muntu kuti, 'kwiya,' ku zwaaho u yeenda; mmi ku zumwe, 'wiize,' ku zwaaho wiiza, mane nne ku muhikaana waangu, chini cho kuti 'Chite ichi,' cho ku chi chita." ¹⁰ Mmi Jeeso chiinga zuwa vuti nnaa komokwa cho ku lwiira vonse vava musheere ku masulye, "Cho kuizula nni mulwiirite, ka niini ku kopana nne itumero inkaando vuti, ee, nanta mwa Isiraere." ¹¹ Mmi nni mucho kuti, vaangi kava kazwe kuvu zwee izuva nne kuvu imino, cho kuiza ku ikala haansi nne Aburahama, nne Isaka, nne Jaakovo, mu muvuso we iwulu. ¹² Mmi vaana vo muvuso kava vukuntirwa haanje ku keerima, kweeti nni ku kwiina ku boonda nne ku lyira inkunkumma." ¹³ Mmi Jeeso nnacho Musencharona, "lyiyeendere! siina mu waa zmina Kuku veere mboona vo vulyo." Mane hoo hwaaho muhiikana cho ku hozwa. ¹⁴ Mmi Jeeso chiinga eza mu inzuvo ya Pitorosi, nna vona vaa nyinazaalaakwe nni va lyeere choku lwaala ifiiva. ¹⁵ Mmi nnaa woonda iyaanza lyaavo, mpaaha ifiiva ha yaa zwa mu valyi. Mmi choku vuuka cho ku taanga ku mu chitira. ¹⁶ Chi teengwaana chiinga cha sika, vantu cho ku ka mulyeetera va veena madimona. Mmi nnaa zwiisa inhuho ziingi che lyinzwi lyaakwe mane choku hoza vonse va vaalyi ku lwaala. ¹⁷ Ku vaalyi ku chitira kuti zaa va waambi muporofita Isaya zii zuzirizwe, chooti, "Iiye a vaa hiindi malwaalyira etu, mane choku kulyika matuku etu." ¹⁸ Lyiinu Jeeso chiinga vona vantu vaangi nni va mu zumbulukite, nna laula kuti ku yiwe ku yimwe imbalyi ye Iwaate lya Ghalaliya. ¹⁹ Zumwe yoo ngola nneeza, cho ku mucho kuti, Unkosi, muni mu ichirire kumwe nne kumwe ku maya. ²⁰ Mmi Jeeso choku mucho kuti, vaa siibwe veena mariindi, mane nne zizuni ze inkaanda ziina zi zuumbo; mmi Mwaana wo Muntu iiye keena haa viika mutwi waakwe. ²¹ Mmi zumwe wa varutwana vaakwe nnaa mucho kuti, "Simwiine ka muni siye nni ka wuunge vataayo." ²² Mmi Jeeso nnaa muta kuti, "Nnii chirire, mmi siye vafu valyi wuunge." ²³ Mmi lyiinu chiinga enjira mu vwaato, varutwana vaakwe choku mu ichirira. ²⁴ Hape vone, nni kwaa vuuka u mmuumbwe mu iuate, ku chita kuti masuunda a teni mu a vaalyi ku wuumba vwaato. Mmi Jeeso iiye ava lya laalyiiza. ²⁵ Varutwana vaakwe mpaaha ha veeza kwaalyi cho ku mu vuusa, nni vati, "Simwiine tu haze, chi tufwa!" ²⁶ Mmi iiye nnaa vati, "Chiinzi ha mulyi kalyilyirwa, uunwe ve itumero iniini?" Ku zwaaho choku vuuka, choku kalyimera luuho nne iuate. Cho ku shaala ku tontweere mane poo. ²⁷ Mmi aava vakwaame nni vaa shaala va komoketwa, nni vati, "Mukwaame nzi uuzu, yoo chita kuti inhuho nne iuate zimu zuwa choku teeka?" ²⁸ Mmi lyiinu chiiga aya ku yimwe imbalyi ku inkaanda yi veena Geregesenese, cho ku kopana nne voo vere ve njirwa madimona. Nni va kazwa ku makumbu cho ku tiizika a hulu kamba ku kalyiza, ku chita kuti ka kwiina muntu yaa vaalyi ku woola ku hita inzira ya teni. ²⁹ Mmi vone, nni vaa kuwa nni vati, "Twa ku pangaanzi uuwe, uuwe Jeeso, Mwaana wee Ireeza? Ah u kee ziriire ku iza kutwi ihaya inako nni yi seeni ku sika?" ³⁰ Kuzwa hava veena ka vakazana ku vaa kweete kulya muraka we ziguluve ziingi. ³¹ Mmi madimona a va kweete a kumbiira Jeeso mane naati, "Haiva mootu vukuntire haanje, vutuka tu siye tu kenjire mu ziguluve." ³² Mmi Jeeso nna vata kuti, "Mu kwiya!" Mmi madimona cho ku zwa mane cho ku kee njira mu ziguluve. Mmi vone, muraka wonse we ziguluve nni waa ngombola mane cho ku ka suukira hee komwe lye iuate. ³³ Mmi valyisani vee zighuluve mpaaha havaa ngombola. Cho ku kee njira mu muzi choku ka waamba zonse, mane ni zivaa pangahalyiri va veena madimona. ³⁴ Hape vone, muzi woonse nni weeza ku katanyeza Jeeso. Mmi chiinga vamu vona, vava mu kumbiiri kuti a va sutukire mu ingolo zaavo.

Chapter 9

¹ Mmi ne ichira mu chisepe, naa hitirira vonse mbwiita ku ka sika ku muzi kwa a zwa. ² Mu vone ni va ka mulyeetera muntu a vaa fwiire imwi imbalyi, naa ka dansi ha vulo: mmi Jeeso cho ku vona itumero yaavo naacho yoo u fwiire imwi imbalyi "Mwaana swiisu, lyitumere, zivi zaako chi zaa woonderwa."³ Mmi, muvone, vamwi va vangolyi ni vaa wambinsaana, cho kuti uuzu muntu u tukana. ⁴ Mmi Jeeso cho ku iziva minahano yaavo naati, Chinzi ha mu nahana vuvilaala mu inkulo zeenu? ⁵ Lyaaho chihuva nchee chihi ku ku chiwaamba, zivi zaako chiwa ziwoonderwa; kamba ku cho kuti, vuuke u yende? ⁶ Mmi kuchitira kuti mu izive kuti mwaana wo muntu wiina zaho zo ku woonderra zivi mu inkaanda; iiye naacho yoo u fwiire imwi imbalyi, "Vuuke, hiinde vulo vwaako, mmi u kwiyi ku inzuvo yaako."⁷ Unkosi cho ku ziima cho ku ya ku inzuvo yaakwe. ⁸ Ikunnga chiinga lya vona ichi chintu, cho ku komokwa mane cho ku temba Ireeza, yo u heere vantu zaho zi sika aho.⁹ Jeeso chiinga a hita aho, a vaa voni mukwame a vaalyi ku sumpwa Mateu yaa va ikeere ha itante ikunganyezwa mitero. Naa mu cho kuti, "Ni ichirire." A vaa zimi cho ku mu ichirira¹⁰ Mmi ni kweeza ku pangahala kuti, Jeeso cho u si kweete kulya mu inzuvo, vone, vantu vaangi vulyo ne va panga vuvilaala cho ku iza ku ikala naaye ne varutwana vaakwe.¹¹ Mmi lyiinu Vafarasayi chiinga vaa vona, ni vaacho varutwana vaakwe, ncche chiinzi simwiine weenu haalya ne vantu vulyo va panga zivi?¹² Mmi Jeeso chiinga zuwa vulyo, cho ku vacho kuti, vasaa lwaalyi kavati niva saka ingaanga, mmi mbwiita vulyo va lwaala.¹³ Mmi mukwiya paaho muka lyitute kuti ku tarusa nzi, Chisakahala vulyo chisemo, isingi chitavero: ka kuti ka heena nni vee ziri ku sumpa va shiyeeeme, mmi mbwiita va panga vuvi kuti valyi nyaanse.¹⁴ Ni kweeza kwaalyi varutwana va Johani, cho kuti, "Chiinzi uswe ne Vafarasayi ha tuliy nyima zilyo kaangikaangi, mmi varutwana vaako aavo ni va sa lyinyimi."¹⁵ Mmi Jeeso naa vata kuti, aa mmi ve izite ku iseso va woola ku zunguvalyirwa musesi naa siina kwa teni? Nniha kuva vulyo, mazuva ka eze, a chita kuti yoo usesa kaaku hiinditwa mu valyi, lyiinu njeeti ni va lyinyime zilyo.¹⁶ Ka kwiina muntu yo u woola ku shumbera chijira chihya ku chikulukulu, Ka kuti haku pangahala vulyo ibwaanta lya teni lyiiza ku kaanduha a hulu.¹⁷ Mane hape ne vantu kavati ni va viikaanga vujwara vuhya mu makavi makulukulu; Ka kuti a manina chi aa patuka, mmi vujwara cho ku itika, mmi makavi cho ku shinyeha: mmi va viika vujwara vuhya mu makavi mahya; ku chitira kuti zi woolye ku teenda ne kuva ha teni.¹⁸ Cho u sii kweete u waamba naavo iizi zintu, vone, ni kweeza induna imwi, cho ku iza ku mu fukamina, ni yiti, mwaanangu wo mukazana u swaneezi chaafwa kalye hanu: mmi wiize umu viike iyanza lyaako, choo vulyo mwaa halye.¹⁹ Mmi Jeeso naa katuka, cho ku mu ichirira, varutwana vaakwe naavo cho ku yeenda.²⁰ Mmi, vone, mukulwaakazi, yaa vaalyi ku lwaala vutuku vo ku itika malaha zirimo zimana ikumi ne zoo vere, ne iza ku masulye aakwe, cho ku woonda ijira lye chizwaato chaakwe:²¹ Ka kuti a va lyilwiiri kuti, chiini naa woonda vulyo chizwaato chaakwe kani holye.²² Mmi Jeeso cho ku sandumuka chiinga a mu vona, cho kuti, mwaana, humbulyesehe; itumero yaako chiya ku hoza.²³ Mmi Jeeso chiinga eza mu inzuvo ye induna, cho ku vona va zaanisa zilyizo ne vantu ni va kweete kulyira,²⁴ Naa cho kuti, "Muyeende, ka kuti mukazanaana kaa fwiire, mmi u lyere. mmi ni va museka cha kanyanso."²⁵ Mmi ikunga chinga lyaa zwiisikizwa hanze, iiye cho ku injira, cho ku ka mu wonda che iyaanza, mmi muhwiire naa vuuka.²⁶ Makande che ichi chintu cho ku izivika mwe iyo inkanda yonse.²⁷ Mmi Jeeso chingaa zwa uuko, vahofu voo uvore cho ku mu shaala mu masulye, ni va kaya vu huwa, ni vati, uuwe mwaana wa Daafita, ko u tu fwiire inse.²⁸ Mmi chingaa sika mu inzuvo, vahofu cho ku iza kwaalyi: Jeeso mpaa aha haa va cho kuti, mu zumina kuti ni woola ku mu chitira vulyo? Ni va mu cho kuti "Eni, Simwiine."²⁹ Lyinu iiye mpaaha ha woonda meno aavo, naati, ku mu pangahalyire ku ya che itumero yeenu.³⁰ Mmi meno aavo ni e wuka; Jeeso lyinu cho ku va cho kuti, mu vone kuti ka kwiina yo wiiziva iyi indava.³¹ Mmi aavo, chinga vaazwa aaho, cho ku ka izuza ilyi ikande mweecho chisi chonse.³² Ivaati aavo vakwaame voovere chi va ka zwiire, muvone, mukwame yaa sa wambi yaa va injirwa idimona naa ka lyeetwa kwa Jeeso.³³ Mmi lyiinu idimona chiinga lyaa zwiiswa, cho ku waamba. Vunnginngi vwa vantu cho ku shaala va komoketwa, ni vati "Ichi ka chiini ku vonwa vuti mwa Isiraere.³⁴ Mmi Vafarasayi va vaalyi kuti, "Che induna ya madimona, u zwiisa madimona."³⁵ Mmi Jeeso naa yeenda muzi ne muzizana, naa kaya vu ruta mu masinagoge, naa hasa mulaeza wo muvuso, naa hoza vutuku yumwi ni yumwi mane ne malwaalyira onse mu vantu.³⁶ Mmi chingaa vona vunngi vwa vantu, cho ku va fwiira inse, mukuti chi va vaa katazehete ne ku honyeha, Va vaalyi ku kola sine iri imberere zi seena mulyisani.³⁷ Cho ku cho varutwana vaakwe kuti, "Ku sinza kunngi, mmi vatendi vache;³⁸ Lyiinu mpaa mu rapere Simwiine wo ku sinza kuti a tumiza vatendi mu ku sinza kwaakwe.

Chapter 10

¹ Jeeso naa sumpa varutwana vaakwe veena ikumi ne toovere, cho ku va ha ziho mu inhuho imbilaala, kuti va zi zwiise, mane ne kuhoza matuku ne malwaalyira onse. ² Mmi lyinu mazina a va Apositoloyi nje aa, we ntanzi, Sayimoni, (hape yo u sumpwa Pitorosi), ne Enduru mukulwe; Jemusi mwaana wa Zebediya ne Johani mwanche. ³ Filipo, Batholomeu; Toomasi, ne Mateu yo u kunganya mitero; Jemusi mwaana wa Alufeyaasi, ne Thadaus; ⁴ Sayimoni we mpumpu ne Judaasi Isikariyota, ya a va manini wa muwuza. ⁵ Vo vwaava veena ikumi ne toovere, Jeeso naa va tuma cho ku valaya kuti, mu siye ku ya ku ve inkanda, mane nangati mu mizi ya maSamariya, mu siye ku injira mwa teni; ⁶ Mmi vulyo mu kwiya ku imberere ze inzuvo ya Isiraere zi zovete. ⁷ Mmi muyeende, ni mukaya vukutaza ni muti, muvuso wo ku iwulu chi wiina hafwihi. ⁸ Mu hoza va lwaala, mu vuusa vafwiire, mu joloza va si ziseenda mane ne ku zwiisa madimona. mu vaa heewa ne ku seena ituweru, muhe ne ku seena ituweru. ⁹ Mu siye ku hinda igauda, isilifera nandi ikopori mu zikwama zeenu. ¹⁰ Mu siye ku hinda chihindiro cho musipiri nangati chizwaato chimwi he mbalyi, nandi nsaangu nandi inkolyi, mu kuti mutendi u swanerwa ne zilyo zaakwe. ¹¹ Muzi umwi ne umwi weeti ne mu injire mu ulyi, mu sake yo u swaneere cho ku ikala kwateeni mbwiteeri chi na ni mwa nyemuka. ¹² che mu injira mu inzuvo, mu rumeresa. ¹³ cho kuti inzuvo i swaneere, ikozo yeenu ive ku ilyi. cho kuti ka i swaneere, ikozo yeenu i mu voolyere. ¹⁴ Kwaavo va sa mu tambulyi nandi ku teeka manzwi enu, che mu zwa mwe iyo inzuvo nandi muzi, mu kunkumune isuko lya matende eenu. ¹⁵ Vusakusima ni mi lwiira, ka ku ve ku ina vutuka ku mizi ya Sodoma ne Gomora mu izuva lye ikatulo ku zamba kwa iyo mizi. ¹⁶ Mu vone, ni mu tumisa sineeri imberere mukati ka vaasiibwe, lyinu hee, mu talyife sineeri inzoka mmi cho ku vula vuvilaala sineeri inkuva. ¹⁷ Mu mamere vantu! Ka va mu twaalye mu zikota, mane ne ku mu injirika mu masinagoge aavo. ¹⁸ Mane ka mu lyeetwa ha vusu vwa vavusi ne vasimwiine che ivaka lyaangu, ku chitira vupaki kwaavo ne ku vantu ve zisi zinngi ¹⁹ Ha va mu lyeeta, mu siye ku vireera cho kuti mu mu wambe vulye nandi nzi, mu kuti zi mu lukera ku wamba ka mu zi heewa mwe icho chivaka. ²⁰ Mu kuti ka heena unwe mwe eti ne mu ku wamba mmi ka ku ku wamba luhuho lwe Isheenu yeeti naa mambe mweenu. ²¹ Mwaanaswiisu kaa lyeete mukwaamekuninaaakwe ku lufu, ne isi o muntu mwaane. Vaana ka va vukulukire vuzaazi vwaavo ku chita kuti vee ihaiwa. ²² Ka mu toyewa ne zumwi no zumwi che ivaka lye izina lyaangu. Mmi yeeti naa wonderere mbwiteeri ku mamanimani, uuzzo muntu kaa vulukwa. ²³ Ha va mu kataza mu munzi umwi mu ngombweere koo umwi, mukuti vusakusima ni mi lwiirite, keeti ne mu mane mizi yonse mwa Israele Mwaana O muntu naa seeni ku sika. ²⁴ Murutwana ka heena mukando ku muruti waakwe, mane ne muhikaana ku va he iwulu lya simwiine waaakwe. ²⁵ Ku lyikeene kuti murutwana a swane ne muruti waakwe, mane ne muhikaana a swane ne simwiine waakwe. Cho kuti va sumpite muhitizi we inzuvo Bilizebule, lyinu mazina aavo ve iyo inzuvo aawo mu a vihire hayi! ²⁶ Lyinu he mu siye ku va tiya, mukuti ka chi heena chi wungwiirwa chi seeti ne chi tondezwa, mane ne chi lye wunngwiire chi seeti ne chi izivwa. ²⁷ Chi ni mu lwiira mu keerima, mu chi wambire mu iseri, mane ne chi mu zuwira kunsi mu matwi eenu, mu chi wambire ku iwulu ha iwulu lya mazuvo. ²⁸ Mu siye ku tiya avo va woola ku ihaya muviri ni va sa woolyi ku ihaya luhuho. Kunzelyaaho, mutiye yoo uwola ku sinya konse muviri ne luhuho mu ibimbiro. ²⁹ Aa tunsinsi toovere ka tu wulyi isherenyi lye niinizana? Mmi mane ka kwiina kaamwiina kaato ka wiira hansi kwanda izivo ye Isheenu. ³⁰ Lyinu mane ne isuku ze mitwi yeenu zonse zi valyitwa. ³¹ Mu siye ku tiya. Mu sakahala ahulu ku zamba tunsinsi tungitungi. ³² Lyinu hanu yoo u ha vupaki chaangu ha vusu vwa vantu, ka ni he vupaki chaawe ha vusu vu vataayo ku iwulu. ³³ mmi yo u ni kanana ha vusu vwa vantu, ka ni mu kaane havusu vu vataayo ku iwulu. ³⁴ Mu siye ku zeeza kuti ni va iziri ku lyeeta ikozo mu inkanda. Ka heena ni va iziri ku lyeeta ikozo, ni vaa lyeeti chilwiisaniso. ³⁵ Mu kuti ni vaa iziri ku chita kuti mukwaame a lye lwiisa ne isi, ne mwaanakazana ne nnyina, ne mwaanazaala ne nnyinazaala. ³⁶ Zira zo muntu ka ive avo ve nzuvo yaakwe. ³⁷ Iye mwiine yo u suni isi nandi nnyinaku ni zamba ka ni mu swaneere. Mane naaye yo u suni mwaana kazana aakwe nandi mwaanaswiisu waakwe ku zamba ime kaa ni mu swaneere. ³⁸ Iyee mwiine yaa sa hindi chifapaano chaakwe cho ku ni ichirira ka ni mu swaneere. ³⁹ Iye yoo u li waanina vuhalo vwaakwe ka vu mu zovera. Mmi iye yoo u zoverwa vuhalo vwaakwe che ivaka lyaangu kaa a vu waane. ⁴⁰ iye yoo mu tambula, u tambula ime, mane naaye yoo ni tambula u tambula iye yaa va ni tumi. ⁴¹ Iye yoo u tambula muporofita mukuti muporofita ka a waane mupuzo wo muporofita. Naaye yo u tambula mushiyami mukuti u shiyeeme kaa waane mupuzo wo mushiyami. ⁴² Mwiine yoo u ha kwaava va niinizana, nandi inkomoki ya menzi a tontola kuti vanywe, mukuti murutwana, vusakusima ni mu lwiirite, ka kwiina mweeti naa zoverwa mupuzo waakwe.

Chapter 11

¹ Ni kweeza ku hita vuti, kuti Jeeso chiingaa mana ku laya varutwana vaakwe veena ikumi ne too uvure, naa katuka aho naa kaya ku ku ruta ne ku kutaza mu mizi yaavo. ² Mmi lyiinu Johani chingaa zuwa neena mu intorongo misevezi ya Jeeso, cho ku tuma varutwana vaakwe voo uvure, ³ Cho ku ka mu cho kuti, njoowe yoo lukeere ku iza , kamba tu lyiindire zumwi? ⁴ Jeeso naa va itava 'Mu kwiya mu ka lwire Johani iizo zintu zi mu zuwa ne kuvona. ⁵ Vahofu vakweete ku vona, vaghonko vakweete ku yenda, ve imbingwa vakweete va jolola, vafwiire va kweete va zuwa, vafwiire va kweete va vuuswa, mane ne vahumanehi va kweete va zuwa mulaeza. ⁶ Mane ku seuheere iiye yaa seti naa chunchune hanngu." ⁷ Mmi chinga vaa katuka, Jeeso cho ku taanga naa lwiira vunngi vwa vantu ka ha Johani, Mu vaa yeendeere ku ka vona nzi ku nkanda?Luhe lu vaa kweete ku nyungooswa ne luuho? ⁸ Mmi mu vaa yeendeere ku ka vona inzi? Mukwaame yoo zweete zizavaloz i huva? Mu vone, kana vaa zwaata zizwaato zihuva vee kala mu marapa o vu simwiine. ⁹ Mmi unwe mu vaazwi ni muti mu ka vona nzi- Muporofita? Eeni, ni mulwiirite, mane ne ku zaamba muporofita. ¹⁰ Uuzu njeeye, u ku ngolyetwa ka haakwe, 'Vone, ni tuma muhikaana wangu ha vusu vwaako, yeti a ku vaakanyeza nzira yaako ha vusu vwaako.' ¹¹ Vusakusima ni mulwiirite, kwaavo va vaa zaalwa ne vakulwaakazi, ka kwiini ku zaalwa mukaando iiri nje Johani yo u koloveza: mmi che yimwi inzira hape iiye yoo hiindwa kuti mu niini mu muvuso we iwulu mukaando kwaalyi. ¹² Mmi kuzwa mu mazuva a Johani siku koloveza kuiza ku sika suunu hanu muvuso wo ku iwulu wiina ne ku fosekezw, mmi mane zifosi ziwu hiinda cha mahoonda. ¹³ Ka kuti vaporofita vonse ne mulao va vaa porofiti mbwiita ku iza mu inako ya Johani. ¹⁴ Mmi mane kalyi mu woola ku taambula, nje Elija, yaa vaa keeza. ¹⁵ Iiye yo wiina matwi o ku zuwa a wooley ku zuwa. ¹⁶ Hape mane muni swanise ava vantu ve yinu inako choo vulye? Ku kola mane iiri vahwiire veena ha musika ni va kweete ku sumpa vakwaavo, ¹⁷ Ni vaati, tu va muziimbiri, mmi ka heena mu vaa zaani, tu va mulyiriri naaho hape ni mwaa vula kulyira. ¹⁸ Ka kuti Johani a veeza na asaa lyi chinkwa nandi kunywa vujwara vo muwoomba mmi ni vaati, 'wiina idimona.' ¹⁹ Mwaana wo Muntu a veeza naa lya ne kunywa mmi vati, 'Muvone, wiina indhiisa ne vukolwaavi, mulyikani wa vasi ku kunganya mitero ne vachiti vo vuvilaala!' Mmi kutalyifa ku shiyamiswa ne misevezi yaakwe. ²⁰ Mmi naa tannga ku nyansa mizi yaava tenderi misevezi yaakwe cho vunngi mukuti ka heena va va lyi nyansa. ²¹ "Ku mayivite uwe, Korazine! Ku mayivite uwe, Bethesaida! Kalyi misevezi iyi mikaando ni yi vaa ka pangitwa kwa Taya ne Sidona, ni va va lyinyansa kalye cho ku zwaata masaka ne ku lyi itira itwe. ²² Mmi ni mucho kuti, ka ku shiyamere Taya ne Sidona mu ikatulo, kwaanda enu. ²³ Uuwe, Kaperaname,u teeri ka u nyemwiinwa ku iwulu?Nee, ka u susikizwa ku Ihere.Ka kuti kalyi misevezi mikaando, yi vaa pangwa mwaako, ni yi vaa chitwa kwa Sodoma, ni yi sana yi vaa hiishwa ne suunu vuti ni yi siina kwa teni. ²⁴ Mmi ni mu cho kuti, muzi wa Sodoma ka wu woolye ku shaazwa mu ikatulo kwaanda enu. ²⁵ Mweeyo inako Jeeso naa cho kuti, ni lyi tumera, kwaako uuwe Taayo, Simwiine we iwulu ne inkaanda, ka kuti u vaa wungwiiri iizi zintu va talyifite ne veezi zintu, mmi cho ku zi tondeza ,va saa rutehete, sineeri vahwiirezana. ²⁶ Nagati vuti Ita mu vaa voni ni kwiina nenza mu meno ne ha vusu vwaako. ²⁷ Zintu zonse ni zi heerwa ku zwa kwa Taayo hape ka kwiina muntu yo wiizi mwaana, mbwiita Taayo mane kakwiina yo wiizi Taayo mbwiita mwaana, ne kwaalyi iiye mwaana kwaa saka kulyi tondeza. ²⁸ Mwiize kwangu, unwe mu vonse mu tenda mane ne mu suntiiswa miziyo yeenu, mmi ime mu ni muhe ku huuza. ²⁹ Mu hinde ijookwe yaa nngu mu lyi tute kwaangu. ka kuti ni shiyembe ne ku lyi twaala hansi mu inkulo, mmi ka mu waane ku huuza kwe inkulo zeenu. ³⁰ Ka kuti ijookwe yaa nngu inhuva, ne muziyo wanngu mu pempu.

Chapter 12

¹ Che iyo inako Jeeso naa hita mu luwa mu luzuva lwe inSavata mmi varutwana vaakwe ni va fwiire inzala, cho ku taanga ni va choola vuheke ni va lya. ² Mmi Vafarasayi chiinga vaa vona vulyo cho ku mu cho kuti, koo u vone varutwana vaako va kweete ku chita chisaa swaneezi ku chitwa lwe inSavata ku ya cho mulawo. ³ Mmi naa va cho kuti, Ka heena mu vaa valyi cha ava pang Daafita, cho u fwiire inzala, naavo vaa veena naavo? ⁴ A vee njiri mu inzuvo yee Ireeza cho ku kalya chinkwe cha ha vusu, chaa sana a vaa swaneezi ku lya mane ni chi saa zumininwa ku vaa valyi ku kaya vu yenda mbwiita vapurisita? ⁵ Kamwiini ku vala mu mulao, kuti lwe inSavata vapurisita va choola inSavata mu itempere mmi ka veena mulandu? ⁶ Mmi ni mu cho kuti, mukaando ku zamba itempere zunuu. ⁷ Mmi kalyi mu va izivite kuti ichi chi tarusa nzi, "Ni saka inse vulyo kwaanda e chitavero, ni mu sana mwaa tovosa vantu va seena mulandu. ⁸ Ka kuti Mwaana wo Muntu nje Simwiine hape we izuva lye inSavata. ⁹ Mmi chinga a zwa uko, cho kuya ku iSinagoge ¹⁰ Mmi vone mukwaame we iyanza lya zuminiiine. Vafarasai cho ku vuusa Jeeso kuti "Aa ku zuminiiwa mu mulao ku hoza lwe inSavata?" kuti va woolye ku mu kaya teni. ¹¹ Mmi nnaa vati, Yi woola kuva njeeni mukwaame mukati keenu, yoo chita kuti neena imberere yiimwiina, mmi cho ku ka wiira mu chisima lwe inSavata, aa keeti choo u ka yi woonda cho ku yi zwiisa? ¹² Ka munahane lyinu kuti muntu iiye wiina musula u sika hayi ku zamba imberere? Chinngi lyinu ku lukite ku panga chi shiyeme lwe inSavata. ¹³ Iiye lyinu mpwaa teerere uzu mukwaame, vungunune iyanza lyaako, mmi naa lya tapulula; mmi cho ku voozekezwa, mane iri nje lyimwi. ¹⁴ Ku zwaaho Vafarasayi ni vaa yeenda, cho ku kee kala chikota ka haakwe, kuti mphona chi va mu ihaya vulye. ¹⁵ Mmi lyinu Jeeso chingaa lyemuha, cho ku zwa kwa teni, cho ku ya kuungi. Mmi vantu vaangi ni va mu ichirira mane naa va hoza vonse; ¹⁶ Cho ku va kumbiira kuti sanzi ni va mu izivahaza: ¹⁷ Kuti ku woolye ku pangahala chi vaa wambwa ne muporofita Isaya cho uti, ¹⁸ Hoo vone muhikaana waangu, u ni vaa lyiketeri; uni suni, iiye wo luhuho lwaangu mulu lyitumera: Kani viike luhuho lwaangu mwaalyi, mane kaa zwiisa ikatulo ku vee inkanda. ¹⁹ Keeti naa toondeke, nangati ku huwa; mane nandi muntu yeti naa zuwe lyinzwi lyaakwe mu nzira ka a kwiina. ²⁰ Ne luhe lu nguzuvukite keeti naa lu choolye, mane ne ikaandera lya sakku zima keeti naa lya zime, ku chita zo ku hite ikatulo ku ku zunda. ²¹ Mmi mu izina lyaakwe njeeti ni ku ve ne isepo ya vantu ve inkanda. ²² Lyinu cho ku lyeeterwa yaave njiirwa idimona, naa saa voni mane ne ku wamba: mmi naa mu hoza, mpaaha haa taanga ku vona ne ku waamba. ²³ Mmi vantu vonse ni vaa shaala va komoketwa, ni vati, Aa uuwu iwoola ku va iiye mwaana wa Daafita? ²⁴ Mmi Vafarasayi chinga vaa zuwa, ni vaati, uuwu muntu kaa zwiisa madimona, mbwiita cha simwiine wa madimona, Bilizebule. ²⁵ Ka kuti Jeeso a veezi minahano yaavo, naa vati, muvuso umwi ne umwi ulyi lwiisa ka wuwe; mane nne umwi ne umwi muzi nandi inzuvo ilyi lwiisa keeti ni yi ziime: ²⁶ Lyinu haiva Saatani u lya woonda cho ku lya vukuntira kuna mwiine, u lya lya patalalyeza; muvuso waakwe lyinu ka wu ziime vulye? ²⁷ Haiva kuti lyinu ime ni zwiisa madimona cha Bilizebule, vaana veenu aavo va zwiisa chaani? Cho kuva vulyo ka va ve vawatulyi veenu. ²⁸ Mmi lyinu haiva ni zwiisa madimona cho luhuho lwe Ireeza, lyinu aho muvuso we Ireeza u mu sikiire. ²⁹ Kamba lyiinu, muntu kee njire vulye mu inzuvo yo muntu yoo kolyete, cho ku hiinda zivya zaakwe, ka mbwiita haa musumina? Lyinu njeeti cho u woola ku hinda zivya zaakwe mu inzuvo. ³⁰ Iiye yaa seena naame u ni lwiisa; mane naaye yaa saa kunganya naame u ni patalalyeza. ³¹ Chinngi ni mucho kuti, zivi zonse ne mutukano wonse ka zi wonderwa vantu: mmi mutukano u lya lyivaheenywa ne Luhuho lu Jolola keeti ni ku ve ne ku woonderwa ko muntu mwa teni. ³² Mmi zumwi no zumwi yoo u wamba vuvilaala cha Mwaana wo Muntu, kaa woolye ku wonderwa: mmi iiye yeeti naa wambe lyinzwi lya saa shiyeme ku Luhuho lu Jolola, keeti naa wonderwa, nangati mwe iyinu inkanda nandi mu ikeeza. ³³ chisamu kuti chi shiyame ne zihaantu zaacho zi shiyame, nandi pange chisamu kuti chi viihalye ne zihaantu zaacho zi viihalye, mukuti isamu lya izivwa che zihaantu zaalyo. ³⁴ Uunwe mu vaana ve inzoka, mu kuti mu va vilaala, mu woola vulye ku wamba zintu zi vilaala. Mu kuti mu vunngingi vve inkulo kalomo ka wamba ni ku zwa mukati. ³⁵ Muntu yo u shiyeme ku zwa mu maviikiro a shiyeme e inkulo yaakwe u zwiisa zi shiyeme, ne muntu ya a saa shiyeme ku zwa mu maviikiro a saa shiyeme e inkulo yaakwe u zwiisa vuvilaala. ³⁶ Mmi ni mu cho kuti, lyimwi ne lyimwi lyinzwi lya ku lya waambira vulyo lyeeti naa wambe muntu, kaa lyiitavire mu lusiku lwe ikatulo. ³⁷ Mu kuti, cha manzwi eenu mu keeza ku shiyamiswa mane cha manzwi eenu mu keeza ku zekiswa. ^{40 38} Mpaaha vamwi va vangolyi ne Vafarasayi cho ku itava, ni vati, "Muruti, tu saka ku vona chishupo chi zwa kwaako. ³⁹ Mmi Jeeso a va itavi naa va cho kuti, "Luzuvo lu sanguheere lu saka chishupo. Mmi ka kwiina chishupo cheeti ne chi heewa kunze lyecho cha muporofita Joona. ⁴⁰ Mukuti sina Joona haa veena mu ivumu lye inswi inkando mazuva oo tatwe ne masiku oo tatwe, ne Mwaana wo Muntu naaye kaa ve mu inkulo ye inkanda mazuva oo tatwe ne masiku oo tatwe. ⁴¹ Vantu va Ninive ka va ziime mu ikatulo no ulunu luhasi cho ku lu nyansa. Mu kuti aavo vava woolyi ku lya nyansa Joona cho u kutaza ku valyi, mmi mu vone, mukaando kwa Joona zunuu hanu. ⁴² Naarukazi yoo u zwa kuka haati

ka mamonso kaa ziime ku ikatulo ne vakwaame voo lunu luhasi, cho ku va nyansa. A va ka zwi ku mamanimani e inkanda ku iza ku zuwa vutalyi vwa Solomoni, mmi mu vone mukulwaana kwa Solomoni zunuu hanu.⁴³ Luhuho luvilaala ha luzwa mu muntu, lu hita mu seena menzi ni lu kaya vu saka ha lu woola ku huuza mmi cho ku sa ha waana.⁴⁴ Ku zwaaho cho ku lyilwiira kuti, "Mu ni voolye ku inzuvo yaangu kuni va kazwi." Mu ku ka voola lu waana inzuvo chi i vaa kulwa mane chi i viikitwa nenza.⁴⁵ Lu voola, cho ku ka hinda vamwaateni va kavaloo ka mana iyaanza ne too uvere va vilaala ahulu ku lu zaamba, ku zwaaho zikeezo ku ikala mwa teni zonse. Ku zwaaho chiziimo cho uzo muntu cha mamanimani chi viihala ku zamba lwe ntaanzi. Mweeti ni ku chitahalyire lunu luhasi lu vilaala.⁴⁶ Cho u sii kweete ku wamba ne vantu, mu vone, vaanyina ne vanche va vaa ziimi hanze ni va saka ku wamba naaye.⁴⁷ Umwi cho ku mu cho kuti, "Vone vannyoko ne vanche vaako veena hanze, va saka ku waamba naawe."⁴⁸ Mmi Jeeso naa itava cho ku cho yaa a va mu lwiiri kuti, "Vammayo nje vaani? Ne vanchevaangu nje vaani?"⁴⁹ Mmi naa vungununa iyaanza lyaakwe cho ku toondeka varutwana vaakwe cho kuti, mu vone vammayo ne vanche vanngu!⁵⁰ Ka kuti iini ne iini vulyo yeeti naa pange ku suna kwa Taayo yo wiina ku iwulu, yooyoozo nje mwanchangu ne nchiizhangu ne vamm ayo

Chapter 13

¹ Mu izuva lyi swana Jeeso nnaa zwa mu inzuvo, choku kee kala ku imbalyi yee wate. ² Ku zwaaho vantu vaangi choku taanga kumu kuungahanera, kuvaa chiti kuti mane aka taante mu chisepe, choku ikala; mmi vantu vaangi voonse nni va ziimeene he irizo. ³ Mmi nna waamba zintu ziingi naavo che ingulyi, naati, mu vone, mu viyaalyi avaa zwi choku ka viyaala; ⁴ Mmi chiingga viyaala, zimwe intaanga nni zaa wiira kuumbalyi yee nzira, zizuni nni zeeza choku zilya: ⁵ Zimwe nni zeeza ku wiira mulu vweevwhee, muku sana ku veena ivu lyiingi: hoohwaaho vulyo nni zaa mena, ka kuti keena ha veena ivu lyii chiire. ⁶ Mmi izuva chiingga lyaa taantuka, zimenaantu za teni choku vavuka; hape nne kuti keena zi veena mihiisi, choku shaala zi swavite choku zuma. ⁷ Zimwe iizo nni zaa wiira mu miiya; miiya nnaayo choku kula, choku zitwa: ⁸ Mmi zimwe nni zaa wiira mu ivu ilotu [lyi shiyeeme], choku zwiisa zilyio, zimwe zilyio ziina miyandamiyanda, zimwe ziina makumi a mana iyaanza nne lyii mwiina, zimwe makumi oo tatwe. ⁹ Iiye yo wiina matwi a zuwe. ¹⁰ Mmi varutwana nni veeza, choku mucho kuti, chiinzi hoo waamba nnaavo che ingulyi? ¹¹ Iiye nnaa vee tava nnaati, ka kuti ku heerwa uunwe ku iziva indava zilyi wungwiire zo muvuso we iwulu, mmi ku valyi kava heerwa. ¹² Ka kuti zumwe nne zumwe yoo kweete, kaa weererwa, mane kaa wane vuungi: mmi zumwe nne zumwe yaa seena, kaa hiindirwa nne chimwew nne chimwe chaa kweete. ¹³ Lyiinu chiingga nni waamba nnaavo che ingulyi: ka kuti va vona mmi kava voni; va zuwa mmi kava zuwi, mane nne ku lyemuha mmi kava lyemuhi. ¹⁴ Mmi mu valyi ku izuzirizwa chiporofita cha Isaya, chiti, kuti, choku zuwa kamu zuwe, mmi keeti nni mu lyemuhe; mane nne ku vona kamu vone, mmi keeti nni mu lyitute: ¹⁵ Ka kuti inkulo za vantu zii zwiire ikwe, mane nne matwi aavo a kaangwa ku zuwa, mmi meno aavo naawo ee iyeere; ku chitira kuti saanzi nni kuvi inako iijo chaayo yeeti nniva vone cha meno kamba ku zuwa cha matwi aavo, mane nne ku lyemuha che inkulo zaavo, mane kuti va saanduke, ku chita kuti nniva hoze. ¹⁶ Mmi vulyo, ku seuheere meno eenu, ka kuti a vona: nne matwi eenu, ka kuti a zuwa. ¹⁷ Choku izula nni kuchokuti, vaangi vava porofita nne vantu va jolola va vaalyi ku lakaza ku vona zimu kweete ku vona, mmi mane ka heena [keena] vava zi voni; mane nne ku zuwa zoo zweezi zimu kweete ku zuwa mmi ka heena [keena] vava zi zuwi. ¹⁸ Mmi lyiinu mpaaho mu zuwe ingulyi yo muviealyi. ¹⁹ Zumwe nne zumwe haa zuwa mulaeza wo muvuso, choku saa wu lyemuha, mpaaha lyiinu ku iza yoo fosuheere, choku iza ku tootoola zoonse zaa viealwa mu inkulo. Yo wiina vuti njoozu yaava taambulyi imbuto choku wiira mu inzira. ²⁰ Mmi iiye woku taambula imbuto mulu vweevwe, yoo swana njeeye woku taambula lyinzwi choku saanga haa mana kulyi zuwa; ²¹ Njeeye yoo waanika keena mihiisi mwaalyi, uva vulyo nenza lu vakazana; Ka kuti mulyiko nne ku nyaandiswa hazi taanga che ivaka lye IREEZA, kaa lyeehi ku taanga ku nyeerwa. ²² Mane nnaaye yoo taambula imbuto mu miiya njeeye yoo zuwa lyinzwi; mmi choku tokomera zintu ze inkaanda, mane nne ku ziyereha koku saka ku huma, ku hiinda choku tutumiza lyinzwi, mane muntu wa teni wu[u] manina nnaa seena zihantu. ²³ Mmi iiye yoo taambula imbuto mu ivu ilotu njeeye yoo zuwa lyinzwi, choku lyi lyemuha nenza; muku manina chikwaava nne zihantu, ha zwa, zimwe ziina mwaanda, zimwe makumi a mana iyaanza nne lyii mwiina, nne makumi oo tatwe. ²⁴ Nnaa waamba imwe ingulyi ku valyi hape iiti, Muvuso wok u iwulu u swana nne mukwaame yaava viealyi imbuto yii shiyeeme mu iwa lyaakwe: ²⁵ Mmi vantu chivaa sii lyeere, chira chaakwe choku iza ku vieala mukula mu mahira, choku lyi yeendera inzira yaacho. ²⁶ Mmi makova chiingga aa zwa, mane nne zihantu, mukula nnaawo choku lyi toondeza. ²⁷ Mpaaha vahikaana vaakwe hava veeza kumu lwiira kuti, simwiine, Aah keena uvaas viealyi imbuto yi shiyeeme mu iwa lyaako? Lyiinu mukula uka lyi zwiira kuhi? ²⁸ Nnaa vacho kuti, chira inji chivaa pangivulyo. Lyiinu vahikaana choku mucho kuti, chiinzi hoo satu lawiiri [lawulyiri] kuti tuyende tuka pute? ²⁹ Mmi nnacho kuti, Eeh; Ka kuti ha mucho kuti muka nyukula mpoona chimu ka nyukula kwa teni nne mahira. ³⁰ Mu siye ku kulye haa mwiina mbwiita inako yoku siinza: mmi mu inako yoku siinza kani cho va siinza, mu kunganye mukula piri, cho tungata tungata kuti ze wu hiishwa: mmi mahira aawo mua kunganyeza mu chishete chaangu. ³¹ Choku valwiira imwe ingulyi hape nnaati, muvuso wok u iwulu u kola mane iiri lutaanga lwa kapuraanga, luti muntu chiingga alu hiinda, choku lu vieala mu iwa lyaakwe: ³² Uulo toota lu voneeka vuniini mu intaanga zoonse: mmi vulyo halu kula, iva isamu, lyi chita kuti, mane zizuni ze inkaanda ziiza choku iiza ku ikala mu mitavi ya teni. ³³ Nnaa waamba imwe ingulyi ku valyi hape, Muvuso woku iwulu wu[u] kola mane iiri chivirisa, mukulwaakazi chaa va hiindi, choku viika mu vusu voo tatwezana, mbwiita chiingga kwaa vira koons. ³⁴ Jeeso nnaa waamba zoonse iizi zintu ku vuungi vuungi che ingulyi; kwaamba kwaakwe koons nni yaava ingulyi ku valyi: ³⁵ Kuti chaava waambi muporofita chii zuzirizwa nnaati, kanii wulye kalomo kaangu mu ingulyi; Kanii waambe zintu ziti chiingga zi vaati ziku wungulwa inkaanda nniyi seeni ku pangwa. ³⁶ Lyiinu Jeeso nnaa vacho kuti va kwiya, iiye choku injira mu inzuvo: mmi varutwana vaakwe nni veeza kwaalyi nni vati, Tulwiire ingulyi yo mukula we iwa. ³⁷ Nnaa vee tava nnaati, liye yoo vieala imbuto yi shiyeeme nje mwaana wo muntu; ³⁸ Iwa kuteewa inkaanda; imbuto yi shiyeeme kuteewa vaana vo muvuso woku iwulu ; mmi mukula nje vaana va yoo fosuheere; ³⁹ Mmi chira chiva

wu viealyi nje Javulusi; ku siinza nje mamanimani ee yinu inkaanda.⁴⁰ Lyiinu siina mukula hawu putiiwa choku hiishwa cho mulyiro; voovo vulyo mweeti nni kuve ku mamanimani ee yinu inkaanda.⁴¹ Mwaana wo muntu kaa tuminize mangiloyi aakwe, mmi mane kava kunganyeza haanze lyo muvuso chimwe nne chimwe chi kupisa [chi nyeeza] nnavo va panga vuvilaala.⁴² Kava hiinde choku ziindirwa mu ibiimbiro: Kaku kwiina ku wuunzula nne ku lyira inkuunkuma.⁴³ Mpaaha lyiinu va shiyeeme aavo kava ku vereenga mane iiri izuva mu muvuso we ishaavo. Yo wiina matwi oku zuwa aa zuwe.⁴⁴ Hape, muvuso woku iwulu wu kola mane iiri vuhumi vu wuungwiirwa mu iwa; vu chita kuti muntu haavu waana, uvu wuungula toota, cho vuitumero [kusaang] u yeenda choku ka wuza zoonse zeena nnaazo, choku iiza ku wula iilyo iwa.⁴⁵ Hape, muvuso woku iwulu wu kola mane iiri muntu yo wiikala nna Ghana mavwe malotu, nnaa saka malotu toota:⁴⁶ Yoo chita kuti, haa aka waana ivwe lyimwiina lyi dura, choku yeenda choku ka wuza zoonse zeenna nnaazo, choku kalyi wula.⁴⁷ Hape, muvuso we iwulu wu kola mane iiri kanyandi, ka vaa soherwa mu iware, choku ka woonda inswi zoonse:⁴⁸ Ku chita kuti chiinga kee zula, choku ka kwiitira hee irizo, choku ikala haansi, choku taanga ku salyira [topera] mu kasuva zijolola, mmi imbilaala cho kuzi vukuntira kuungi.⁴⁹ Voovo vulyo mweeti nni kuve ku mamanimani e inkaanda: Mangiloyi ka eeze, ku kauhanya vavilaala kuva shiyeeme.⁵⁰ Mmi kava va sohere mu imbaawula yo mulyiro: kweeti nniiku kwiina chilyiro nne inkuunkuma.⁵¹ Jeeso nnaa vacho kuti, Aah mmi chimwaa lyemuha zoonse iizi zintu? Nni vaa muitava nni vaati eeni [ee] simwiine.⁵² Lyiinu iiye nnaa vacho kuti, mpaaha lyiinu kuti mungolyi zumwe nne zumwe yoo rutitwa chozo [chezo] muvuso woku iwulu ku kola mane iiri infumwe we inzuvo, yo woola ku zwiisa mwa teni zintu zi kulukulu nne zintu zi hiya.⁵³ Mmi nni kweeza ku pangahala kuti, Jeeso chiinga mana iizi ingulyi, nnaa lyi yeendera.⁵⁴ Mmi lyiinu chiinga eza mu inkaanda yaakwe, nnaa varuta mu mazuvo aavo e ituto, muva vaalyi ku shaala nniva zasi nne k uvula mate mutulomo, nni vati, uuzu unkosi aa maano uka a waana kuhi, mane nne misevezi iifyi mikaando vuti?⁵⁵ Aah veesi ka mba vamapuraanga? Mane nne vaanyina ka mba vaMariya? Nne vaache ka mba vaJaakovo, nne Joses, nne Sayimoni, nne Judaasi?⁵⁶ Nne vanchiishje voonse aah ka twiina naavo? Lyiinu iiye uuzu unkosi iizi zoonse uka zi waana kuhi?⁵⁷ Mmi nnaava kupa maaswe: Jeeso iiye nnaa vata kuti, muporofita inako zoonse vulyo wuikala nnaa kutekeha mbwiita vulyo mu inkaanda yaazwa mu ilyi nne muirapani lyaakwe mwaasa heewa/waani ikute kamba ku kutekwa.⁵⁸ Mmi nnaa vula ku panga zi komosa ziingi kwa teni che ivaka lyoku saa zmina kwaavo.

Chapter 14

¹ Che iyweeyo inako Heroda wo mu Tetiraka nnaa zuwa choku iziveeka kwa Jeeso, ² Mmi nnaacho vahikaana vaakwe nnaati; Uuzu infwee nje Johani yoo koloveza; chaaka vuuka kuva fwiire; chiingi misevezi mikaando chiyi kweete kulyi toondeza mwaalyi. ³ Ka kuti Heroda a vaa manini waa woonda Johani choku mu viika mu intorongo che ivaka lyo mukulwaakazi wo mwaanche Filipo waava lyi seseri. ⁴ Ka kuti Johani ava mucho kuti, kaku shiyeme mane ka heena cho mulao kuti umu sese. ⁵ Chiingaati amu ihayire iifyi indava, choku tiya vuungi vwa vantu, ka kuti chiva veezi kuti Johani muporofita. ⁶ Mmi mukiti wa mazaalo a Heroda chiinga waa sika, mwaanakazana wa Herodayasi choku va zaanina, mmi nnaa koonda Heroda[e]. ⁷ Choku pangahala kuti amu sepise choku lyi kana kuti mwaa muhe chimwe nne chimwe cheeti amu kumbiare. ⁸ Mmi iiye ka kuti chaava lwiiritwa nni vaanyina, kuti, muni viikire mutwi wa Johani mu impulyeeti. ⁹ Mmi simwiine nnaalyi nyaansa: nniha kuva vulyo che ivaka lye isepiso nne kulyi kana, mane nne ku chitira nnaavo vaa vee keere nnaavo he itaafulye, nnaa lawula kuti vaka wu mulyeetere. ¹⁰ Nnaa tuma kuti Johani aka kosolwa mutwi mu intorongo. ¹¹ Mmi mutwi waakwe nni wa ka lyeetwa nni wiina mu impulyeeti, cho kwiiza ku heewa kamwalye: iiye choku wu twaala ku vaanyina. ¹² Mmi varutwana vaakwe cho kuiza, choku hiinda muviri waakwe, choku ka wu wuunga, choku yeenda choku ka lwiira Jeeso. ¹³ Mmi Jeeso chiinga zuwa indava ya teni, choku zwa mu inkaanda ya teni, choku ichira chisepo, cho kuya ku inkaanda ye chikaka [chikwa] yiina kulyezana toota: Mmi vantu chiinga vaa zuwa kuti mu kwiina vulyo choku mu ichirira cha mateende nni vazwa mu mizi yaavo. ¹⁴ Mmi Jeeso nnaa zwiira ku valyi choku vona vuungi vuungi vwaavo, choku va fwiira a hulu inse, choku hoza valweere vaavo. ¹⁵ Mmi inako chiinga yaa yeenda, varutwana vaakwe choku iiza kwaalyi, choku mucho kuti iifyi inkaanda nje chikwa [chikaka] mmi mane nne izuva chilyi tenguha; vacho aava vantu va kwiiya kwaavo, kuti va woolye kuya mmu mizizana vaka lyi wulyire zoku lya. ¹⁶ Mmi Jeeso nnaa vacho kuti, kava lukeere ku katuka; nni mu seeni ku vaha zo kulya. ¹⁷ Mmi nniva mucho kuti, kana hahanu twiina vulyo chiinkwe [masikono] chi mana iyaanza, nne inswi zoo vere. ¹⁸ Nnaati, muzi lyeete kunu kwaangu. ¹⁹ Mmi nnaa lawula kuti vantu vee kalye haansi mu lyaani, choku hiinda chiinkwe chi mana iyaanza, mane nne nswi zoo vere, choku lola ku iwulu, nnaa ziha mikoonde, choku chamuna ziinkwe nnaha varutwana vaakwe, aavo nnavo nni vaaha vantu. ²⁰ Mpaaha vonse ha vaalya, choku ikuta: chiva kunganya vufwaafwaalyi choku manina vve zuza ziviko zi lyikana ikumi nne zoo vere. ²¹ Mmi aavo va vaa lyyire ipalo yaavo yi vaalyi ku woonda miyaanda miyaanda yi mana iyaanza yava kwaame vulyo, nni ku saa valyiirwa vakulwaakazi mwa teni nne vahwiire. ²² Hoohwaaho vulyo lyyinu Jeeso nnacho varutwana vaakwe kuti va kee ichire chisepo, kuti va yeendere ku vusu kuya ku imwe imbalyi, chaa vaalyi kusii patalaza vantu kuya ku mizi yaavo. ²³ Mmi chiingga patalaza vantu kuya kwaavo, iiye choku ya ku iruundu nneena yeeyeena nnaaka rapera: mmi chiingga kwaa tenguha, nna waanika vulyo nneena yeeyeena. ²⁴ Mmi lyyinu aaha chisepo iicho chichi vaalyi ku yeenda ha kati ke iwate, nni chi kaya vu kapantikiswa masuunda: Luuho lwa teni lu vaalyi lu kukuktu. ²⁵ Mmi mu inako yaka kusasani ku siri ku luunza che inako yo vunne Jeeso choku ya ku valyi, nnaa kaya vweenda he iwulu lya menzi. ²⁶ Mmi varutwana chiinga va muvona nnaa kaya vweenda hee wulu lya menzi mu iwate, choku lyi kalyilyirwa, nni vati, chipuku; choku shaala kwete [kete] valyi lyilyira vulyo muku tiya. ²⁷ Choku hweera mpaaha Jeeso haa vava waambisa nnaati, mulyi saante hape chiinzi, ka njeeeme; mu siye ku tiya. ²⁸ Mmi Pitorosi nna mu itava nnaati, Simwiine haiva njoowe, nni chite kuti nnaame nni yeende he iwulu lya menzi nnini keeza kwaako. ²⁹ Mmi nnaati, wiize. Mmi Pitorosi chiingga suuka mu chisepo, choku yeenda hee iwulu lya menzi, nna kaya kwa Jeeso. ³⁰ Mmi chiingga vona luuho chilu huumpa, cho kulyi kalyilyirwa; choku taanga ku mina [kunywa tukope] choku kuwa, nnaati Simwiine nni haze. ³¹ Choku hweera hoohwaaho Jeeso choku mu tambika iyaanza, choku mu woonda, choku mucho kuti, ooh uuwe we itumero iniinizana, waa manina chiwaa vireerera nzi? ³² Mmi chiingga veeza mu chisepo, Luuho choku ziima. ³³ Lyyinu aavo va veena mu chisepo cho kuiza kuku murapera, nni vati, cho vusakusima uuwe nxu u [wu] mwaana we IREEZA. ³⁴ Chiinga vaka suuka lyyinu, choku iza mu inkaanda ya Ganesareta. ³⁵ Mmi vantu veeyo inkaanda chiingga vaa lyemuha kuti nkweena, nni vaa ngoombola ngoombola ku twaala mulaezawo kuti vaka lyeete vantu vaavo voonse va lwaala; ³⁶ Mmi choku mu kumbiira kuti kalyi cho uva zuminina vulyo ku woonda ijira lye chizwwato chaakwe: chanalyiingi [chanavuungi] vavaa woondi va vaalyi ku hola.

Chapter 15

¹ Lyiinu nni kweeza Vangolyi nne Vafarasayi niveeza kwa Jeeso niva kazwa kuzwa kwa Jerusalema. Nni vati,² Chiinzi varutwana vaako hava choola mulao wa vakulwaana? Ka kuti kava saambi ku mayaanza. Jeeso nne itava naati.³ Mmi nnaa vee tava nnaati, mmi lyiinu uunwe nnaanwe chiinzi hamu choola mulao we Ireeza che chizo cheenu?⁴ Ka kuti Ireeza a wawaanbi naati, kuteke veeso nne vaanyoko; mmi iiye a saa waambi vulutu che vaanyina ne veesi , chivu sakusima kaafwe.⁵ Mmi mucho kuti, zumwe nne zumwe yoo cho veesi nne vaanyina, imwi ni imwi ituso yo vaatambolyi ko zwa kwaangu lyino ne mpo izwa kwe Ireeza.⁶ uzu muntu ka swanerwa ku kututeka veesi. Che inzira molyi tokomulyesa lyinvwi lyi Ireeza che ivaka lye chizo cheenu.⁷ Uuye Vaitimukanyi , lyaaho Isaya avaa porofiti cheenu cho uti.⁸ Aava vantu vante temba vulyo cha kalomo mmi inkolo zaavo ziina kulye naame.⁹ Vani rapera vulyo, mane nni valyi rutira vulyo mulaezo o milao ya vantu.¹⁰ Mmi naa sumpa vuungi vuungi, choku vacho kuti, mu zuwe mane mu lyemuhe:¹¹ Chinjira cha kalomo kachi sirafazi muntu; mmi mbwiita iicho chizwa cha kalomo ko muntu nji chi musirafaza.¹² Mmi varutwana vaakwe nni veeza nivaa choku cho Jeeso, aah mane wiizi kuti Vafarasayi va kupeha, chiinga waa waamba iiyi indaava."¹³ Jeeso nne tava naati, chimwe nne chimwe chivyalo VaTaayo chivasana vaa vyaalwa nneTaayo kazi nyokolwa.¹⁴ Muva siye voo voona, vahitizi va sa vone. Cho kuti muntu asaa vone nna hitire zomwi muntu, voonse kava ka wire mu ikoomba."¹⁵ Pitorosi naa mu itava naati, tu lwiire ingulyi.¹⁶ Mmi Jeeso naati, "naanwe hape lyaaho ka muiizi?¹⁷ Ka mwiini ku vona kuti chimwe nne chimwe chinjira cha kalomo chi hita mu ivumu, mane chi kazwe.¹⁸ Mmi iizi zintu zizwa cha kalomo zi kazwa munkulo. Mane zi manina chizaa sirafaza muntu.¹⁹ Ka kuti kuzwa mu nkulo, kuzwa minahano mivilaala, ku ihaya, vunyaze, vuhuulye, vusa, ku haambiliza, nne ku tukana.²⁰ Zoo zweenzi nje zintu zi sirafaza muntu. Mmi kulya cha maanza a saa saambite kaku sirafazi muntu.²¹ Mmi Jeeso nnaa zwa kwa teni, naaya mu zisi ziva Ture nne Sidona.²² Mmi vone, mukulwaakazi wa Kanana nni kwaa zwiira chisi. Choku huwa naati, nni fwiire inse, uuwe Simwiine, mwaana wa Daafita; mwaana waangu wii njirwa idimona. u²³ Mmi Jeeso naa vula kumu itava naangati kaniini. Mmi varutwana vaakwe nni veeza kumu kumbiira nni vati, mu hindike, u kwiite kuto tolyiya.²⁴ Mmi Jeeso netava naati, nni ka tumitwa vulyo ku imberere ze inzuvo ya Isiraere vulyo.²⁵ Mmi nneeza kumu fukamina choku murapera nnaati, simwiine nni tuse."²⁶ Mmi nne tava chokuti, Kaku shiyeme kuti nni hiinde zilyo za vahwiire choku ziha vaambwazana."²⁷ Mmi nne tava kuti,"vusakusima, Simwiine, mmi niha kuva vulyo vambwazana vati nni va tootoola tufwaafwaalyi twii kala nni tuwa hee taafulye yivaa mfumwaavo."²⁸ Lyiinu Jeeso nne tava choku mucho kuti, mukulwaakazi, itumero yaako inkaando. A kuku pangahalyire kuya cho moo sakiire."²⁹ Mmi mwaana kazana waakwe nnaa hozwa cheeyo inako.³⁰ Mmi Jeeso nnaa zwa uuko cho kuya ku iwate lya Galaliya; cho kuya ku iruundu, choku kee kala kwa teni.³¹ Mmi vuungi vuungi vwa vantu choku keeza kwaalyi, nni va keeza nne vachuunkuta, vasaavoni, vasaawaambi, vakosokete maanza nne mateende, nne vaangi vaangi vaalyi ko lwaala. Vava lyeetwa ha mateende a Jeeso, mmi nnaa va hoza:³² Vungi vwa vantu va va shaalyi ni va komoketwa vonse, choku ku vona zimumu nni zi waamba, veena vuholye vava shiwamisha , vachuunkuta nni vashiyama cho kuyeenda nenza, nne vasaavoni nni va taanga ku vona, mmi nni vaa teemba Ireeza wa Isiraere.³³ Jeeso nnaalyi sumpira varutwana vaakwe kwaakwe naati, "Vati nni fwiiriire aava vantu inse, ka kuti chi vaa hiinda nnaame hanu mazuva oo tatwe, mmi ka veena cho kulya. Mmi mane keeti chini vapatalaza che inzala vovuti, ka kuti va woola ku zuminina mu nzira.³⁴ Mmi varutwana vaakwe choku mucho kuti, "Nkukwihi ku tu woola kuka hiinde kuhi zinkwa mwee chinu chikaka zi chita kuti tu woolye kuva lyiisika voonse aava?"³⁵ Mmi Jeeso nna vacho kuti, "mwiina zinkwa zoolye?" Mmi nni vaati, zimana iyaanza nni zoo vere, ku zwaaho nne tuswiizana tuniini vulyo."³⁶ Mmi nnaa lawula vuungi vwa vantu kuti vee kalye haansi mu ivu.³⁷ Mmi nnaa hiinda zinkwa ziina ku mana iyaanza nne zoo vere nne tuswiizana, chingaa mana ko raperera ko kolyi tumera, nna gamuna cho kuha varutwana vaakwe. Mmi varutwana nni vaa ha vantu.³⁸ Mmi voonse nni vaa lyaa mane cho ku ikuta. Mmi choku tootoola tufwaafwaalyi tu vaa manini twee zuza magweetere a mana iyaanza nne oo vere.³⁹ Mmi aavo va vaalyi nni yaava vakwaame veena miyaanda yiina makumi oonne kwaandaa vakulwaakazi nne vahwiire.⁴⁰ Mmi Jeeso nnaa vacho kuti voolye mmi iiye nnee chira chisepe nna kaya inkaanda ya Magadala.

Chapter 16

¹ Vafarasayi nne Vasadukayi nni veeza mmi choku mulyika nni va saka ku vona chishupo chizwa ku iwulu.² Nnaa vee tava nnaati, chi chiri chiteengu, muti, Imbimbiyulu muyi kwiina nenza; Ka kuti iwulu mu lyi ku suviire.

³ Mmi kaku sasani chokuti, 'muku ku viheere suunu, ka kuti imbimbiyulu yii suviire mane nne ku kopekeza: mwiizi ku talusa ke ihulu, ka mwiizi ku vona ziina mu imbimbiyulu; mmi kamu woolyi ku vona zi toondezi ze inako? ⁴ Vantu va fosahere nne vee zwiire vuhuulye va kaya vusaka chishupo; mmi ka kwiina chishupo cheeti va heewa, mbwiita chishupo cha Joona . Mmi Jeeso nnaa va siya choku lyiyeendera. ⁵ Mmi varutwana vaakwe chiinga veeza ku yimwe imbalysi, nni vaa zivala ku hiinda chiinkwa. ⁶ Mmi Jeeso nnaa vacho kuti, Mu izive nne ku tukumera chiinkwe cha Vafarasayi nne Vasadukayi. ⁷ Mmi nni vaa taanga ku wambolyinsaana, nni vati njo kuti twaka siya chiinkwe. ⁸ kuti Jeeso chiingaa lyemuha nnaa vacho kuti, "ooh uunwe vee tumero iniiini, chiinzi hamu kweete ku wambolyinsaana, chokuti keena mwa ka hiinda chiinkwa? ⁹ Ka mwiini ku sika haku lyemuha nnaa hanu vuti che ziinkwa za veena miyaanda yiina makumi a mana iyaanza, mane nne kuti mu vaa shaalyi mwa kungaanya magweetere oolye?¹⁰ Mane nnaangati ziinkwa ziina ku mana iyaanza nne zoo vere za vantu veena miyaanda ya makumi oonne, nne kuti ku vaa shaalyi magweetere oolye amu vaa hiindi?¹¹ Kwiza vulye kuti mu siye ku kumbulukwa kuti ka heena nna waamba che chiinkwa, chokuti mu tokomere chivirisa cha Vafarasayi mane nne Vasadukayi?¹² Lyiinu nji vava lyemuha kuti ka nna va mu tokomere chivirisa che chiinkwe cha Vafarasayi nne Vasadukayi a vaalyi ku waambira mu ituto zaavo ziva valyi pangiri.¹³ Mmi Jeeso chiinga eza mu nkanda ya Kaishara Filipo, nna vuuza varutwana vaakwe nnaati, kana vantu vacho kuti imme nni mwaana wo mushwiisu?¹⁴ Mmi nni vaati, vamwi vantu vacho kuti njoowe Johani yoo koloveza; vamwi, Elija, mmi vamwi Jeremiya, kamba zumwe wa vaporofita.¹⁵ Choku vacho kuti, lyiinu uunwe mucho kuti, njeeme iini?¹⁶ Mmi Sayimoni Pitorosi nne itava nnaati, Njoowe Kirisiti, mwaana we Ireeza yoo hala.¹⁷ Mmi Jeeso nnee tava nnaa mucho kuti , wiina mu mikuunde , Sayimoni Bara Jona, ka kuti ka heena inyama nne malaha ziva ku tambulyi mwiinu, mbwiita vulyoTaayo yo wiina ku iwulu.¹⁸ Mmi mane ni ku kulyiira kuti njoowe Pitorosi, mmi mweelyi ivwe kani zaake ikereke yaangu, mmi mane hape milyaango ye ihere keeti nniyi woolye nnaangati kayi lyike vulye.¹⁹ Mane kani kuhe makiyi o muvuso woku iwulu. Mmi chimwe nne chimwe cheeti nimu sumine haansi ka chive nne ku suminwa nne ku iwulu, Hape mane iicho cheeti nni muve nne kuchi sumununa haansi nne ku iwulu kachi sumununwa.²⁰ Mmi nnaa lwiira varutwana vaakwe kuti saanzi nni va lwiiri vantu kuti njeeye Jeeso Kirisiti.²¹ Ku zwa cheeyo inako Jeeso nnaatanga ku lwiira varutwana vaakwe nne kuti u lurera ku ya kwa Jerusalema, u kaya aka nyaande vulye mu zintu ziangi kuzwa ku vakulwaana nne varuti va maziimo nne vangolyi va maziimo, cho kuihayiwa nne cho kuvuuuswa hape lusiku lo vuutatu.²² Lyiinu Pitorosi nnaa mu hiinda, choku taanga nnaa mu kalyimera nnaati, Kuve kulye nnaawe, Simwiine: Keeti chiku ku chitahalyira.²³ Mmi Jeeso nnaa chevuka choku cho Pitorosi kuti, "Zwe mu masulye aangu:,Saatani! u chi cindimwa, Ku wiina isipe chi ziintu Ireeza, mmi chee zintu za vantu.²⁴ Lyiinu Jeeso nnaa cho varutwana vaakwe kuti, "Haiva zumwe muntu o ku shaala mu masulye, a lyili sampulye, mmi a hiinde chifwapaano chaakwe, ani shaalye mu masulye.²⁵ Ka kuti iiye yeeti nnaa vuluke vuaakwe kavu muzovere, mmi iiye yeeti nnaa zoverwa vuhalo vuaakwe che ivaka lyaangu kaavu wane.²⁶ Ka kuti muntu kaa vooyerwa nzi, haiva ka woolye ku waana inkaanda yoonse mmi ku zwaaho choku zoverwa luhuho lwaakwe? Kamba muntu ka woolye ku ziimikiza vuhalo vuaakwe che chiinzi?²⁷ Ka kuti Mwaana wo Muntu keeze muku vereengwa kwee isi nne kwa mangiloyi aakwe. Ku zwaaho njeeti nnaa ruwera zumwe nne zumwe muntu kuya cho misevezi yaakwe.²⁸ Nni mulwiirite, kwiina vamwi va ziimmeene haahaaha, va seeti nni va fwe mbwitwa chi nne vaa vona kwiiza ku sika va vone Mwaana Muntu nnaa keeza mu muvuso waakwe.

Chapter 17

¹ Mmi chiinga kwaa hita mazuva a mana iyaanza nne lyii mwiina Jeeso nnaa hiinda Pitorosi, Jemusi, nne Johani mwaanche, choku va hiindira ku iruundu iifye ku imbalyi, ² Choku manina chaa saandukira muku jolola mu meno aavo, Mmi vusu vwaakwe nni vcaa veera mane iiri izuva, nne zizwaato zaakwe nnaazo nizaa jolola a hulu mane iiri iseri. ³ Mmi vone, ku valyi nni kwaa voneeka Mushe nne Elija nni va waamba nnaaye. ⁴ Pitorosi nne tava nnaacho Jeeso, "Simwiine, kutu shiyameere kuti tu kwiina aha. Haiva u saka, katu zaake zitumba zoo tatwe aha- chimwe nni chilyi chaako, chimwe nni chilyi cha Mushe, ku zwaaho chimwe cho kuva cha Elija." ⁵ A vaati mwaa sii kweete u waamba, vone, ikope lysi jolola choku va wuumba, mmi vone, lyiinzwi nni lyaazwa mu ikope, cho kuti, "Uuzu mwaana Shiiso waangu uni suni a hulu, nje mwaalyi muni saanga. Mu mu zuwe chimu. ⁶ Lyiinu varutwana chiinga vaa zuwa, va va sungamisa vusu vwaavo haansi mane ne va lysi kalyirirwa. ⁷ Mmi Jeeso nneza kuva woonda, cho kuti, "mu ziime, ku zwaaho mu siye kutiya. ⁸ Mmi chiinga vee wula meno aavo , choku shaala ka kwiina uva vweene mbwiita Jeeso vulyo. ⁹ Mmi chiva ka suukite ku iruundu, Jeeso nnaa vacho kuti, Saanzi nni kuvi weeti nni mulwiire mbwiita Mwaana Muntu chinaa vuuka mu vafu. ¹⁰ Mmi lyiinu varutwana vaakwe nni va mu vuuza kuti, chiinzi lyiinu vangolyi ha vacho kuti Elija u lukeere ku iza lwe intaanzi. ¹¹ Mmi Jeeso nnaa itava nnaati, "Elija u lukeere kuiza lwe intaanzi, kuiiza ku vaakanya zintu zoonse. ¹² Mmi nni mulwiirite, Elija a veeza kalye, mmi keena vava muiizivi. Ku chita kuti vava manini nni va mupanga zikaana ku mana. Mmi hape mboona voovulyo mane mweeti nni va chite choku nyaandisa Mwaana wo Muntu ka nyaande mo manza aavo. ¹³ Lyiinu varutwana nni vaa lyemuha kuti koto u waamba nnavo cha Johani wo mokolovezi. ¹⁴ Mmi chiinga veeza muchivuungi, nni kweeza unkosi, choku mu fukama ha vusu vwaakwe, nnaati, ¹⁵ "Simwiine, Nni fwiire inse mwaana swiiso waangu, ka kuti u kosoka mane u nyadite ahulu. choku izula vukalyi a hulu: zimwe inako u wiira mu mulyiro ku zwaaho hamwe a wiire mu menzi. ¹⁶ Mmi nnaka mulyeeta ku varutwana vaako, keena vaa woola kumu hoza." ¹⁷ Mmi Jeeso nnee tava chokuti, "Unye vantu va seena itumero mane nne ku fosahere, nni lukeere ku ikala nnaanwe luvaka lu sika hayi? Nni mu veere ikulu nnnde ku sika he? Mu mulyeete kunu kwaangu. ¹⁸ Mmi Jeeso nnaa kalyimera madimona, mmi nnaa zwa mwaalyi mmi muswiiso nnaa hola chooyweeyo inako. ¹⁹ Lyiino varutwana ha veeza kwa Jeeso cho kulyi kuungwiira he imbalyi cho kuti, "chiinzi uuswe haatu kangwa ku a zwiisa? ²⁰ Mmi Jeeso choku vacho kuti, "Chi vaka lysi itumero weeno iniini. Nni mu lyiira vu sakusima chi mwiina itumero yi woola ku lyikana nne ntaanga wa masitade, u woola ku cho iilyi iruundu, 'Katuke aaha uye hana,' mmi kalyi katuke mrii ka kwiina cheeti nnichi ku teewa kuti chikaavo kweenu. ²¹ Eeyi mushovo ye idemonia kalyi zwiiswa vulyo mbwiita che itapero nne kulyi nyima zilyio. ²² Mmi chiva sii keere kwa Galaliya, Jeeso nna cho varutwana vaakwe kuti, "Mwaana wo Muntu mu manza a vantu: ²³ Mane kava muihaye, mmi lusiku lo vuutatu kaa vuuke hape. "Mmi varutwana vaakwe nni vaa shaala va zuwiire inkulo kusasama. ²⁴ Mmi chiinga veeza kwa Kaperanama, va kwaame va vaalyi ku hiinda motero o hungwiizwa nne veeza kwa Pitorosi cho ku mucho kuti, Lyiinu moruti yeenu kaa zwiisa malyi a mutero a hungwiizwa? ²⁵ Choku cho kuti. "Vosakusima" Mmi chiinga eza mu inzuvo, Jeeso nna waamba naaye lyentanzi nnaati, " u zeeza zulye, Sayimoni? Vasimwiine ve inkaanda, va taambula mutero ku zwa kuhi nandi ni kuti mu teendera nni? Ku va hitiire kamba ku vantu va zwa kungi?" ²⁶ Mmi Pitorosi, nnaa cho kuti, "Ku zwa ku vantu za zwa kungi," Jeeso choku mucho kuti, Lyiino va hitiire ka va swaneerwa ku ruwera. ²⁷ Ku chitira kuti saanzi tu chiti va hiinda motero kuti va chiti vuvilala, kwiya ku iwate, mmi uka sohere kashuto, mmi uka hiinde inswi ye intaanzi, mmi chi wee wula kalomo kayo, mmo wane malyi. O hiinde cho a ha va hiinda motero o nne ruwerere nnawe o lysi ruwerere."

Chapter 18

^{2 1} Che inako yi swana varutwana cho kuiiza kwa Jeeso, nni vati," njeeni mukulwaana mu muvuso wo kuiwulu? "

² Jeeso choku va sumpira ka hwiire, choku ka ziimika mukati kaavo, ³ Cho kuchu kuti, "cho vusakusima nni mulwiirite, mbwiita hoo sanduka choku swana mane iiri muhwiire, keeti nno wiinjire mu muvuso we iwulu. ⁴

Lyiinu, iiye yo yle kokoveza iiri muhwiire muniini yoo swana njeeye mukaando mu muvuso we iwulu. ⁵ Mmi zumwe nne zumwe yeeti nna woonde nenza ku taambula muhwiire yo swana nnozu mu izina lyaangu chaa nni taambula. ⁶ Mmi yo chiita kuti a va vaniini va zmina mwaangu, kuvaalukeere kuti ivwe ikaando nnilyi suungwa mu insiingo yaakwe, mmi mane choku soherwa mu iware lyii chiire. ⁷ Ku mayivite inkaanda che ivaka lyo milyiko kamba zikupi! Ee ku shiyeme kuti izo inako zi iize, mmi ku mayivite iiye muntu yoo taangisa mulyiko ⁸ haiva iyaanza kamba iteende lyaako ziku kupisa, lye kosoolye choku lye sweeha. Kwi ina vutuka kuti wiinjire mu vuhalo nno kosokete chirama kamba nno chunkuta, kwaanda kuti u kwiina mayaanza oonse nne mateende oonse ku zwaaho choku ka soherwa mu ibimbiriro lye mulyiro. ⁹ lyiinso lyaako lyiku pangisa mulaandu , lye ngongomone mwa, cho kulyi sohera kuna. Ka kuti kwiina vutuka kuti wi njire mu vuhalo che lyiinso lye miina, kwaanda kuti uka soherwa mu ibimbiriro lye mulyiro nno wiina meno oonse. ¹⁰

Mutokomere kuti kamu nyaansi voo vwaava vahwiire. Ka kuti nni mulwiirite ku iwulu mangiloyi aavo ee kala nni a lweera chifateho che isheenu yo wiina ku iwulu. ¹¹ Ka kuti mwaana wo mukwaame a veeza kuku haza [vuluka] vana va zovete. ¹² O zeeza volye? Haiva muntu wiina imberere ziina mwaanda, mmi yimwe yaazo choku zova , aa keeti choo siya ziina makumi a mana iyaanza nne oonne nne ku mana iyaanza nne toonne, cho kuya ku maruundu nnaa kasaka yiina yimwiina ya zova? ¹³ Mmi ha iwanika , nni mulwiira kuti, u manina chaa lyitumerera iijo imberere, ku zaamba ziina makumi a mana iyaanza nne oonne ku mana iyaanza nne toonne, zi sana zi vaa zovi. ¹⁴ Che inziza e swana, ke na ku saka kwa isheenu yo wiina ku iwulu kuti zumwe waava vaniini cho kuzova ¹⁵ Chi kuti mukulwaako yoo zaalwa nnaaye u ku fosekeza, kwiya u ka mu lwiire mafosisa a kwe, ha kati ka a kwe nawe.Chi kuti u ku teeka, mo ve ku mu wolyete. ¹⁶ Mmi haa saka ku zuwi, mu sumpe omwi o vuveeri kuti za mu teekesa. mwiina nnaangati voovera, kuti cho kuya cho tulomo toovera kamba tootatwe vushupi vu woola ku nitihazwa. ¹⁷ Mmi haa kaana kuva zuwa, mu mulwiire indava ikereke. mmi hape haa kaana ku zuwa ikereke, Lyiinu mu muhiinde kuti muheedani kamba muntu we inkaanda vulyo. ¹⁸ Aaho nni mulwira, chimwe nne chimwe chi mu sumina mu inkaanda kachi sumunwa nne ku iwulu. mmi mane hape chimwe nne chimwe cheeti nni musumunune mu inkaanda kachi sumununwe ku iwulu. ¹⁹ Hape ni mu cho kuti, mmi voovera vulyo hava zuminzaana mu inkaanda kuya che chimwe nne chimwe vulyo chiva saka , Taayo yo wiina ku iwulu ka chi chitahaze. ²⁰ Ka kuti voovera kamba voottatwe ha veena choku kuungana che izina lyaangu, nina ha ha kati kaavo. ²¹ Pitorosi chi ku iza kwa Jeeso chi ku mocho kuti, "Simwiine, muntukuninaangu u swaneezi kuni fosekeza koolye, kuti nni woolye ku mu woondra? Aa mmi yi lukeere kuva kwiina ku mana iyaanza nne toovera? ²² Jeeso chi ku mo cho kuti, " ku mana iyaanza nne toovera mmi, mbwiita ha kuva makumi a mana iyaanza nne oovera kwiina ku mana iyaanza nne toovera. ²³ Chiingi muvuso woku iwulu u swaniswa nne simwiine zumwe, yaa va hiindi choku siyira zintu zaakwe vahikaana vaakwe. ²⁴ Mmi chiingga taanga ku saka zaakwe, nnaa ka lyeeterwa zumwe yaa vaalyi ku mukorota miyanda miyanda yiina ikumi. ²⁵ Choku waanika kuti cho kaangitwa ku ruwera, simwiine waakwe choku lawula kuti a wuziwa, iiye koonse vulyo, mwiihaavwe nne vaane, nne chimwe nne chimwe chaakwe chaa veena naacho, ku chitira kuti ituwero yi woolye kuva kwa teni. ²⁶ Mpaaha muhikaana haa va wiiri haansi, choku fukama nna kumbiira nnaati, 'simwiine, nnihe chivaka , mmi kani kuruwera koonse. ²⁷ Mmi simwiine woozo muhikaana, nnaava nno ku mufwiira inse, choku muhulula mane choku mu woondra chikoroti. ²⁸ Mmi muhikaana yoo swana cho kuzwa nnaa kaya mmi choku waana muhikaana siina iiri njeeye, yaa vaalyi ku mukorota malyi a lyikana mwaanda, choku mu ghaanta, choku mu woonda ha mumino, mmi nnaa mucho kuti nni ruwera cho ni kurota. ²⁹ Mwaakwe choku mufukamina nnaaye nnaa mukumbiira nnaati, nni viire inkulo inde kani ku ruwera malyi aako oonse. ³⁰ Mmi iiye choku kaana. Mmi, chokumu hiinda choku ka mu injirika intorongo ku fitera cha na mana ku ruwera chikoroti . ³¹ Mmi lyiinu vamwe vahikaanakunine chiingga vaa bona chi vaa pangahalyi, choku zuwa a hulu vutuku . choku iza ku lwiira simwiine waavo zoonse zi vaa pangahalyi. ³² Lyiinu simwiine mpaaha haa mu sumpa, choku mucho kuti, 'Ooh uuwe muhikaana yoo fosaheere, nni va ku woonderi chikoroti choonse china ka kuti uva nni kumbiiri . ³³ Uva kaangwa nzi kuti nnaawe u chitire vulyo mwaako siina muni va kufwiiri inse? ³⁴ Mpaaha lyiinu simwiine waakwe haa va nyeerwa, choku muzwiisikiza ku zikevengwa ku manina na ruwera zoonse zaa mukorota. ³⁵ Che inzira yi swana Taayo yo ku iwulu mweeti nnaa mu chitire , Chi ku ti ka mu woonderi vwaakweno cho kuzwa ku mu kati ke inkulo.

Chapter 19

¹ Mmi nni kweeza ku pangahala kuti Jeeso chiinga mana ku waamba zoonse iizi, choku katuka nna kaya kwa Galaliya, nna keeza che ingolo za Judiya ku zaamba lwiizi lwa Jorodani; ² Mmi vantu vaangi nni vaa mushaala mu masulye, mmi nnaa va hoza kookooko. ³ Mmi nne Vafarasayi nni veeza kwaalyi, choku mulyika, nni va mucho kuti, "Aa mmi ku shiyeme kuti mukwaame u woola ku kaanina muihaavwe chimwe nne chimwe vulyo?" ⁴ Jeeso naa vee tava nnaati, "ka mwiini ku vala kuti iiye yaava vapangi ku intaanzi ava vapangi nni yili mukwaame nne mukulwaakazi?" ⁵ Mane iye yaava vapangi ava cho kuti, chaa mavaka mukwaame kaa siye veesi nne vaanyina mmi kaa ngambasire muihaavwe, mmi aavo voovere ka vave inyama yii mwiina?" ⁶ Chiingi ku zwaaho kava siri voovere, mmi che inyama yii mwiina. Mpaaho lyiinu kuti chaava kopanya Ireeza haamwiina, saanzi nni kuvi yeeti nnaa chi kauhanya [patalaza]." ⁷ Nni va mucho kuti, "Chiinzi lyiinu Mushe haava pang mungolo we ikawuhano [kawuhano] nne woku mu viikira hee imbalyi?" ⁸ Iiye nnaa vacho kuti, "Mushe che ivaka lye inkulo zeenu zi zuminiine chiingi ava mu zuminini kuti mu woolye kuva ku kawuhanaanga nne va muihenwaanwe, mmi ku intaanzi ka heena ku veena vulyo." ⁹ Mmi nni mucho kuti, zumwe nne zumwe yeeti nna kaane muihaavwe vulyo, kwaanda kuti koto panga vuuhulye, mane choku ka sesa zumwe, u panga vuuhulye [vulyiyeenzi/mulaandu]. Nne yoo ka sesa mukulwakazi yaa va kaaniinwa u panga vuuhulye." ¹⁰ Varutwana vaakwe choku cho kuti kwa Jeeso, "Haiva kuti njo zweezi nje indava ziina ha teni ku mukwaame nne muihaavwe, kaku shiyeme lyaaho kusesa." ¹¹ Mmi Jeeso choku vacho kuti, "Ka heena voonse va woola taambula izi indava, mbwiita kwaavo vaka zumininwa ku ilyi." ¹² Ka kuti kwiina vashaaroondo vavaa zaalwa vovulyo nni vanyinaavo ku kazwa mu ivumu. Mmi kwiina vamwe vashaaroondo vavaa pangwa vulyo nne vantu. Mane kwiina vashaaroondo va valyi pang vashaaroondo aavo veene che ivaka lye muvuso wo ku iwulu. Iiye yoo woola ku taambula izi indava, aa zi taambulye." ¹³ Lyiinu nni kwa ka lyeetwa kwaalyi tuhwiirezana kuti a woolye kutu viika maanza choku rapera, mmi varutwana vaakwe choku va kalyimera. ¹⁴ Mmi Jeeso nnacho kuti, "mu siye wahwiirezana, mu siye kuva kanera kwiiza kwaangu, ka kuti muvuso wo kuiwulu ngu vava swana nnaavo." ¹⁵ Mmi nnaava viika maanza, choku zwaho. ¹⁶ Mmi vone, mukwame ava iza kwa Jeeso cho ku mucho kuti, "Moruti, nni woola ku pangaanzi [chitaanzi] chilotu [chishiyeme] kuti nni woolye kuva nne vuhalo vu saamani?" ¹⁷ Jeeso nna mucho kuti, "Chiinzi hoo nni vuza kuti chinzi chi shiyeme? mbwiita wu mwiina vulyo nju shiyeme, mmi vulyo haiva u saka ku injira mu vuhalo, woonde milao kamba pangahaze milawo." ¹⁸ Choku muvuza kuti, "nje yihi milawo?" Jeeso nnaati, saanzi wii hayi, saanzi u pang vuuhulye, saanzi u yivi, saanzi u shupi zintu zi salyi njuzu, ¹⁹ Kuteke veeso nne vaanyoko, mane hape sune zumwe siina moo lye suni. ²⁰ Mulombwaana choku mucho kuti, "zonse iizi zintu kuzwa vuwhiire nni valyi kuzi chita kuiiza nne suunu. Nni sii tayera che chiinzi chimwi?" ²¹ Jeeso choku mucho kuti, "Haiva u saka ku jolola toota, kwiiya, ndouka wuza zoonse zo wiina nnaazo, u kahe vahumanehi, mmi koo kwiina zaako ku iwulu; mmi wiize, nni shaalye mu masulye." ²² Mmi mpaaha mulombwaana chiinga zuwa Jeeso ku waamba [kwaamba] kwakwe, nnaa lye zwiira choku yeenda che inkulo yi sasamite: ka kuti a veena ziyva ziingi. ²³ Lyiinu Jeeso nnacho varutwana vaakwe, "aaho nni mulwiirite, kuti kaku lyemene [kavuhalyire] muntu muhumi kuti naa ke njire mu muvuso we iwuulo." ²⁴ Mane hape nnisi mucho kuti, ka kuve kuhuva ku ikaamera ku injira che lyiinso lye inalyiti kwaanda kuti muhumi naa ke njire cho muvuso we Ireeza." ²⁵ Mmi lyiinu varutwana vaakwe chiinga vaa zuwa, choku tiya [komokwa] a hulu maaswe cho kuti, lyiinu njeeni yoo woola ku vulukwa [ku hazwa]" ²⁶ Jeeso choku valola choku vacho kuti, "ku muntu vulyo ka ku woolyeki, mmi che Ireeza zintu zoonse zi woolyeka/ zi huva." ²⁷ Lyiinu Pitorosi nna muitava nnaati, "vone, tuka siyite [sheezal] zoonse, choku ku ichirira. Katu voolyerwaanzi mwa teni?" ²⁸ Jeeso choku vacho kuti, "Cho kuiizula nni mulwiirite, kuti uunwe, muvaa nni shaalyi mu masulye, zintu chini zaati chizi pangwa chihiya, mwaana wo mukwaame chini aati cho wii kala chipura chaakwe cho muvuso wu jolola, nnaanwe ka muikalye mu zipura ziina ikumi nne zoovere, nni mukweete ku watula vaana va Isiraere." ²⁹ Zumwe nne zumwe yaava ka siyi mazuvo, vanaswiisu kunine, vaanakazana kunine, veesi, vaanyina, vaana, naandi inkaanda, che ivaka lye izina lyaangu, ka va taambulye vuungi vu woonda miyaanda mane ka va wane vuhalo vu saa mani. ³⁰ Mmi vaangi va vaalyi ve intaanzi ka vave va mamanimani, mane va ma manimani ka vave ve intaanzi.

Chapter 20

¹ Muvuso wo ku iwulu u swaniswa mane iiri nfumwe inzuvo, waa fuma kakusasani ahulu ku ka saka vantu kuti ze va tende mu iwa lyaakwe lyo muwomba, cho ku ruwerwa.² Mmi chiinga a mana ku zuminzana che ituwero yo upenei izuva lyonse, cho ku vacho kuti va kwiya ku iwa.³ Naa zwiira kunze che inako i woola ku wonda too utatwe, naa a ka waana vamwi vavereki ni va lye zimaniiza vulyo ku mawuzikizo ni ku seena chi va kweete ku chita.⁴ Mmi naa va cho kuti; naanwe mu kwiya ku luwa, mane chimwi ne chimwi chi shiyeme mu ni chi muhe. Ni vaa a ya ku musevezi.⁵ Hape naa yenda che inako yo ku mana iyanza ne kaamwina mane ni yo ku mana iyaanza ne toonne, cho ku ka chita chi swana.⁶ Hape mane ne che inako yo vu ikumi ne kaamwiina naa a zwa, cho ku ka waana vamwi va lyizimaniize vulyo, cho ku ka va cho kuti chinzi ha mu woola ku ikala vulyo vuti aaha izuva lyonse ni ku seena zi mu chita?⁷ Ni va mu cho kuti, 'Mu kuti ka kwiina muntu yo u tu heere musevezi.' Naa va cho kuti, 'Mu kwiya naanwe ku luwa.'⁸ Chitengwaana chinga chaa sika, nfumwe o luwa cho ku cho muhitizi wo misevezi yaakwe, 'Sumpe vatendi cho ku va ruwera ituwero zaavo, u taange che wa mananimani ku ya ku we ntaanzi.⁹ Vatendi va vaa heerwa mutendo che inako ye ikumi ne kaamwiina chi va sika, umwi ne umwi waavo a vaa heewa idinariyasi¹⁰ Mmi lyinu ve ntaanzi chinga e za, ni vaa nahana kuti mwendi aavo mu va heewa ku zamba; vamwi mmi naavo ni vaa ruwerwa idanariyasi imwiina umwi no umwi waavo.¹¹ Mmi lyinu chiinga vaa taambula, cho ku taanga ni va kweete ku vireerera mfumwe iwa.¹² Ni vaati, 'Aava va mananimani vaa tenda vulyo chivaka chii mwiina vulyo mu inako yonse ye izuva, mmi uwe wa va lyikanyeza vulyo naaswe, uuswe twa ivala muziyo wonse we izuva ne kamwi ka valyite.¹³ Mmi naa cho umwi waavo kuti, 'Mulyikani, ka kwiina vuvilaala vu ni ku chita. Nandi ka heena tu vaa zuminzani che idanariyasi i mwiina?¹⁴ Hinde vulyo chaako u lyiyendere. Ni lye salyira ku ha aava vamwi vatendi va mananimani ku swana vulyo ni kwaako.¹⁵ Aa ka niina iswanero yo ku chitahaza mu ni sakira che zintu zaangu? Nandi mu ni fwiira muna mukuti niina inkulo ye chisemo.¹⁶ Lyinu ve ntaanzi ka va ve va mananimani, va mananimani cho kuva ve ntaanzi.¹⁷ Jeeso cho u kaya kwa Jerusalema a va hiindiri he imbalyi varutwana vaakwe veena ikumi ne toovere, mmi mu nzira cho ku va cho kuti,¹⁸ "Mu vone, tu kaya kwa Jerusalema; mmi Mwaana wo Muntu u kaya ku ku heewa ku vapurisita vakando ne vangolyi. Ka va ka mu watwiire lufu¹⁹ mane ka va ka muhe mu manza a vasazi kuti va ka mushende, cho ku mushimeha, ne ku mu vaambula, mmi luzuva lo vuutatu kaa vuuke hape.²⁰ Mmi nnyina vaana va Zebedia ne vaane va va swisu cho ku iza kwa Jeeso. A va mu sungamini naa mu kumbiira chimwi.²¹ Jeeso naa mu cho kuti, U saka nzi? Cho ku mu cho kuti, chite kuti aava vaana vaangu va valombwaana va ikalye zumwi ku imbalyi ya malyo ne zumwi ku mbalyi lya mamonso, mu muvuso waako.²² Mmi Jeeso ne itava naati, ka wiizi ne cho u kweete u kumbiira. Aa u woola ku nywa inkomoki i ni keeza ku nywa? Ni va mu cho kuti, "Tu woola."²³ Mane cho ku va cho kuti, "Uuko kwiine inkomoki yaangu ka mu i nywe. Lyinu ku ikala ku iyanza lya malyo ni lya mamonso iizo ka zi heewa naame, mmi nji zaavo va zi vaakanyezwa ne Taayo."²⁴ Veena ikumi ne voo uvore chinga vaa zuwa ni vaa manina chi vaa nyeerereerwa valombwaana voo uvore aavo.²⁵ Mmi Jeeso naa va sumpira kwaalyi, naati, mu izi kuti vasimiwiine va Vasazi va lyaatiriza vantu vaavo, mane ne vankosi va mazimo vaavo va va lawula toota.²⁶ Mmi kweenu sanzi ne ku vi vulyo. mmi zumwi no zumwi yo saka ku va mukulwaana mweeni i ve iiye yoo u teendera vamwi.²⁷ Mane ne zumwi ne zumwi yoo u saka ku va we intaanzi mukati keenu, a ve iiye muhikaana weenu.²⁸ siina Mwaana wo Muntu haa sana a vee iziri ku chitirwa, mbwiiteeri ku chitira vulyo, mane ne ku iza ku ha vuhalo vwaakwe chitavero cho vunngi.²⁹ Chiinga vaa zwa kwa Jeriko, vantu vaangi vaangi cho ku mushala mu masulye.³⁰ Hape, vone, vakwaame voo uvore va vee ikeere he imbalyi ye inzira, chiinga vaa zuwa kuti Jeeso njoo hita aaho, mpuva kuwiire a hulu ni vati, "Simwiine, Mwaana wa Daafita tu zuwire inkulo vutuku.³¹ Mmi vuungi vwa vantu ni vwa va kalyimera ni va va lwiira kuti va tontolye, mmi aavo ni vaa lyirira ku ahulu ku iwulu, , Simwiine, Mwaana wa Daafita, tu fwiire inse."³² Mmi Jeeso cho ku shaala u ziimeene vulyo hantu ha mwiina, mmi cho ku va sumpa, cho kuti, "Mu saka kuti, ni mupangire nzi?"³³ Ni va mu cho kuti, Simwiine, kuti meso eetu e iwulwa."³⁴ Lyinu Jeeso, cho ku va fwiira inse, cho ku wonda menso aavo. Hohwaaho vulyo cho ku tambula ku vona kwaavo mane no ku mu ichirira

Chapter 21

¹ Jeeso ne varutwana vaakwe chinga vaa sika ha fwihi ne Jerusalema, mane kuiiza ku sika kwa Bethepaje, ku irundu lye zitente, Jeeso mpua tumiine varutwana voo uvare, ² Naa va cho kuti, mu ye mu muzi u mu futatiire, mmi cho ku saa lyiya chivaka mu mu ka waane indoonti yi sumiinwa ne kadoonkaana kayo; muka zisungunune, mu zi lyeete kwaangu. ³ Mmi haiva kwiina muntu yoo u woola ku wamba chimwi ha teni, mu mulwiire kuti, Simwiine u zi saka; mmi cho ku hweera mwaa zimuhe. ⁴ Zoonse iizi zi vaalyi ku pangahala kuti zi vaa waambwa ne muporofita zii zuzirizwe chooti, ⁵ Lwiire inkazana wa Siyona, vone wee, Simwiine waako u keeza kwaako, cho kulyi woonda, naa kee chiire indoonti, mane nnaho kadoonkaana vulyo. ⁶ Varutwana choku katuka nni vakaya, choku kapanga mboona mwaa valayira Jeeso, ⁷ Choku kalyeeta indoonti, nne kaana kaayo, mmi aavo varutwana choku hiinda zizwaato zaavo choku ziviika hee wulu lyaazo choku mu ikalyika ha teni. ⁸ Mmi nne vantu vaangi choku manina chi vaa zaanda zizwaato zaavo mu inzira mwaa kaya vuya; vamwe vaavo cho kuva nni va kosoola tutavi twe zisamu ku masamu choku zivaamba nenza mu inzira. ⁹ Mmi lyinu vuungi vuungi vu chi vu vaa yendeere ha vusu, ne vu vaa shaalyire, ni vwaa huwa ni vuti, Hosanna ku Mwaana wa Daafita! Wiina mu Mikonde iiye yoo u keeza mu izina lya Simwiine. Hosanna ku iwulu!" ¹⁰ Jeeso chinnga e njira mwa Jerusalema, muzi wonse ni waa kundungeha ni wuti, "Njeeni uuzu?" ¹¹ Mmi vuungi vuungi ni vve itava, "Uuzu nje Jeeso muporofita wa Nazarea mwa Galaleya." ¹² Ku zwaa aho Jeeso ne injira mu itempere. A vaa hindiki vonse va vaalyi ku wula ne ku wuza mu itempere, cho ku wiisola mataafulye aavo va vaalyi ku wuza malyi, mane ne zipura zaavo va vaalyi ku wuza inkuva. ¹³ va va cho kuti, "Ku ngolyetwa, 'Inzuvo yaangku ka i sumpwa inzuvo ye itapero,' mmi uunwe mu ipanga irindi lya vasa. ¹⁴ Mmi va saa voni ne va chunkuta ni veeza kwaalyi mu itempere, mmi naa va hoza. ¹⁵ ¹⁶ Mmi lyinu vapurisita vakando ne vangolyi chiinga vaa vona zi komosa zaa a va pang, mane ne ku zuwa vahwiire ne va huwa mu itempere ni vati, "Hosanna ku Mwaana wa Daafita," ni vaa nyeerwa ahulu. ¹⁷ Cho ku mu cho kuti, Mane u zuwiire kuti aava vantu va kweete ku cho ku tinzi? Mmi Jeeso naa va cho kuti, Eeni, nandi ka mwiini ku vala, 'Ku zwa mu tulomo twa vahwiire ne nkeke zi nyonka nke mu zwa ku tembwa ku lyikeene?' ¹⁸ Jeeso naa va siya, cho ku yenda hanze lyo muzi kwa Bethani; mmi naa ka laala kwa teni. ¹⁹ Mmi kakusasani cho u voola mu muzi wa teni, a aa fwiire nzala. ²⁰ Mu ku vona isamu lye ikuzu mu nzira, cho ku ya ku lyiri, mmi cho ku saa waana chintu mu lyiri mbwiita makova vulyo, cho kulyi cho kuti, sanzi ni ku voolyi ku waaniki chihantu mwaako kuzwa suunu. Mpulyi vaa zuminini hoohwaaho vulyo. ²¹ ²⁰ Mmi varutwana chinga vaa vona vulyo, va vaa komokwa, cho ku cho kuti, "Ku iza vulye kuti iilyi ikuzu lye zuminine vuti cho vuhweeru?" ²¹ Jeeso ne itava cho ku vacho kuti, "Vusakusima ni mu lwiirite, cho kuti mwiina itumero mane ne ku saa vireera, mu woola ku chita ne ku zamba ichi cha pangahalyira isamu lye ikuzu, mane ni ha mu cho iilyi iruundi, 'Nyemuke, u ka wiire mu iware,' ka ku pangahalye. ²² Mmi ne zintu zonse vulyo, zeeti chi mu kumbiira mu ku chencherera, chi mu zamina ka mu tambulye. ²³ Jeeso chinga he iza mu itempere, vapurisita va maziimo ne vakulwaana va vantu cho ku iza kwaalyi naa kweete ku ruta, cho ku mu cho kuti, u chita izi zintu che maziimo a zwa kuhi? Mane njeeni yo u kuha aa maziimo?" ²⁴ Jeeso naa itava cho ku va cho kuti "Naame mu ni mu vuuze ipuzo i mwiina, chi mwa ni lwiira, mu ni mu lwiire kuti ni chita izi zintu cha ahi maziimo." ²⁵ Ikolovezo ya Johani- i vaalyi ku zwa hi? Ku iwulu nandi mu vantu? Ni va ikala ni va wambinsaana mu katia kaavo, ni vati, haiva mu tu mu cho kuti, 'Ku zwa ku iwulu,' mwaa tu cho kuti, 'Lyinu chinzi ha mu seena mu va mu zumin?' ²⁶ Mmi chi twa mu cho kuti ku vantu, tu tiya vungi vwa vantu, Ka kuti vonse va hiinda kuti Johani a vaalyi muporofita." ²⁷ Mmi ni va itava Jeeso cho ku mu cho kuti, "Ka twiizi." hape a voolyi a va cho kuti, "Naame keeti chi ni mu lwiira kuti iizi zintu ni zi panga che itayero yihi. ²⁸ Mmi mu yi vona vulye iiyi indava naanwe? Zumwi unkosi a vaa zeere vaswiisu voo uvare; cho ku iza ku wee ntanzi, cho ku cho kuti, 'Mwaanangu, kwiya u ka tende ku luwa suunu.' ²⁹ Cho ku itava naati, 'Ka ni yendi,' Mmi kavakazana mpwaalyi nyansikiiza, cho ku yeenda. ³⁰ Mmi cho ku iza ku wo vuuveri, cho ku wamba mu swana cho ku itava naati, mu ni yeende, ita: Ku zwaaho cho ku saa yeenda. ³¹ Njeeni mu vuu veri vwaavo yaa va pangahaza ku suna ku veesi? Ni va mu itava kuti "Nji wee ntanzi. Jeeso cho ku va cho kuti, aaho ni mu lwiirite, vakunganyi ve mitero ne mahuulye ka va ke injire mu muvuso wee Ireeza kwanda enu. ³² Ka kuti Johani a veeza kweenu che nzira yi shiyeeme, mmi ka heena mu va mu zumin mmi mane vakunganya mitero ne mahuulye mba vantu va va mu zumin. Ne chiinga mwaa vona vulyo ka heena mu vaa sanduki kuti mu woolye ku mu zumin. ³³ Mu zuwe umwi mulyaa. Ku veena unkosi, a veena inkanda. A vaa lyimi luwa lo muwoomba, naa lu zaakiriza, a si irindi lyo ku tutira mwa teni, a zaaki kazuovo ka ya ku iwulu ko ku lyinda, cho ku lu siira va saka ku lyima muwoomba mu lulyi. Ku zwaaho naa a zwa cho ku ya ku nkanda inngi. ³⁴ Mmi inako yo ku sinza zihantu chiinga yaa chuuta ha fwihi, cho ku tuma vahikaana vaakwe ku valyimi vo muwoomba kuti va ka hinde zihantu zaakwe. ³⁵ Mmi valyimi vo muwoomba cho ku hinda vahikaana vaakwe, cho ku kava u mmwina, cho ku ihaaya zumwi, ku zwaaho zumwi cho ku mu ghovola cha mavwe. ³⁶ Ku zwaaho hape si luwa cho

ku tuma vamwi vahikaana vaangi ku zamba vee ntanzi: mmi cho ku ka va panga moo mona mu va va chiti vee ntanzi.³⁷ ku zwa aho cho ku tuma mwaane ku valyi, naati, 'Ka va ka kuteke mwaanangu.'³⁸ Mmi valyiimi vo muwoomba chiinga vaa vona mwaana, ni vaa wambinsaana kuti, 'Nje swaana uzu. Mu ize, tu mu ihaye tu hinde vuswa.'³⁹ Mmi ni va mu wonda, cho ku mu zindira hanze lye iwa cho ku mu ihaya.⁴⁰ Lyinu si luwa chinaa sika, keeze naa pange vulye aava valyimi vo muwoomba?''⁴¹ Aavo cho ku mu cho kuti, Kaa a sinye avo vankosi va fosuheere che inzira i lyema, ku zwaaho cho ku hinda luwa lo muwoomba cho ku luha vamwi valyimi veeti ni va ku mu ha zihantu zaakwe che inako yo ku sinza.⁴² Jeeso cho ku va cho kuti, "Aa ka heena mu vaa valyi mu lyinzwi lye Ireeza, 'Ivwe lyi va vaa kaani vazaasi njoolyo lyi chi lyi vaa vi ivwe lya mawonderero. Uuku ku vaalyi ku zwa kwa Simwiine, mmi mane kulotu mu meno eetu'?"⁴³ Lyinu ni mu cho kuti, Muvuso wo ku iwulu ka mu wu nyanngwa cho ku wu ha vantu vamwi va woola ku zwiisa zihantu za teni.⁴⁴ Mmi zumwi ne zumwi yeeti naa wiire heelyi ivwe kaa chookoke mbwiita tubalyizana. Mmi iiye weeti ni lyi wiire, ka lyi mu sire."⁴⁵ Mmi lyinu vapurisita vakulwaana ne vangolyi chiinga vaa zuwa iyi ingulyi, cho ku lyemuha kuti zire u wamba ka haavo.⁴⁶ chi va saka ku mu wonda, cho ku tiya vungi vungi vantu, Ka kuti vantu vaa veezi kuti muporofita.

Chapter 22

¹ Mmi Jeeso nne tava cho kuwaamba nnaavo hape che milyaa, nnaati, ² Muvuso woku iwulu wu swaniswa mane iiri simwiine zumwe yaa va pangiri mwaanaswiisu waakwe mukiti we iseso. ³ Mmi mane choku tuma vahikaana vaakwe kuku ka suumpa aavo va vaa lalyelyezwa mukiti, mmi vulyo aavo hape choku se eza. ⁴ Hape nnaa tuma vahikaana, nnaati, 'Mu lwiire vaka suumpwa, "Vone, nna vaakanya mulaalyiro. Nne kuti ingoombe zaangu zi nunine chi ze ihayiiwa, mane nne zintu zoonse chi zaa shiyama. Muiize ku mukiti we iseso.'" ⁵ Mmi aavo choku hiinda vuhuva choku manina valyi yeendera inzira zaavo, zumwe cho kuya ku luwa lwaakwe, zumwe nnaaye ku misevezi yaakwe. ⁶ Vamwe choku hiinda vahikaana va simwiine, choku vapanga vuvilaala, choku ve ihaya. ⁷ Mmi lyiinu simwiine chiinga zuwa vulyo choku veenga choku tuma masolye aakwe, choku kee haya zivangooki iizo, mane choku ka hiisha muzi waazo. ⁸ Lyiinu iyi cho kuchu vahikaana vaakwe kuti, 'Iseso chi lyaa shiyama, mmi aavo vavaa lalyeezwaa kava sii zumininwa mu lyili. ⁹ Lyiinu mpaaho mu kwiiya mu mahondananzira makaando, mmi voonse veeti muka waane muka vacho kuti veeze ku iseso.' ¹⁰ Aavo vahikaana mpuva zwiiriire nni va kaya mu mazira choku ka puta voonse vuungi vwa vantu vu vava ka woolyi ku kopana nnaavo, voonse vulyo va fosahere nni va shiyemee. Mmi inzuvo yo mukiti nni ye izula cha vantu va vaa lalyeezwaa. ¹¹ Mmi lyiinu simwiine chiinga eza ku vona vantu, choku vona muntu zumwe mukati yaa sana a vaa zweete zizwaato ze iseso. ¹² Simwiine choku mucho kuti, 'Mulyikani, weeza vulye aaha nnosa ka zweete zizwaato zo mukiti?' Mmi nnaa manina nni ku seena nne choku waamba. ¹³ Lyiinu simwiine mpwaa lwiiriire vahikaana vaakwe, 'Mumu woonde choku musumina mayaanza nne mateende, mumu ziindire haanje, kwiina ku wuunzula nne ku lyira inkunkuma.' ¹⁴ Ka kuti vaangi va suumpitwa mmi ku salululyi vache." ¹⁵ Mmi Vafarasayi nni vaa yeenda choku ka waambinsaana kuti mpona chiva woola ku woonda Jeeso che yihi inzira muku waamba kwaakwe. ¹⁶ Mmi nni va katuma varutwana vaavo kwaalyi, koonse vulyo nne vamwi va vaalyi kuzwa kwa Heroda. Cho kuchu Jeeso kuti, "Muruti, twiizi kuti wiina vusakusima, mane nne kuti u kutaza che inzira ye Ireeza mu vusakusima vulyo. Ko wiina indava nne muntu zuhi kamba zuhi cho munahano waakwe, mane hape ko u salululyi vantu. ¹⁷ Mpaaho lyiinu tu lwiire, U nahana vulye? Aa kwiina kaha mulawo kuti tu ruwere Kaishara mitero kamba ka kwiina vulyo?" ¹⁸ Mmi Jeeso nnaa vona kufosahala kwaavo mane cho kuchu kuti, "Chiinzi ha muni lyika, vaitimukanyi njoonwe? ¹⁹ Muni toondeza malyi o mutero." Ku zwaaho aavo nni va mulyeetera ipeneen liy mwiiina. ²⁰ Jeeso choku vacho kuti, "Chifateho nne izina lyaani iizi?" ²¹ Aavo choku mucho kuti, zintu za Kaishara." Ku zwaaho Jeeso choku vacho kuti, "Chiingi lyiinu muhe Kaishara zintu zaakwe, mane nne Ireeza nnaaye zintu zaakwe." ²² Mmi lyiinu chiinga vaa zuwa vuti, nni vaa komokwa. Ku zwaaho mpuva mu siiriire cho kulyi yeendera. ²³ Mu izuva lyiswana Vasadukayi, aavo vati ka kwiina ku vuuka kwa vafu, cho kuiiza kwaalyi. Nni va mu vuuza, ²⁴ nni vati, "Muruti, Mushe a vaati, 'mukwaame haa fwa, nnaa seena vaana, mwaanche u lukeere ku sesa muihaavwe kuti a mu zaalyire vaana. ²⁵ Ku veena vaanaswiisu va veena ku mana iyaanza nne toovere. We intaanzi choku sesa ku zwaaho cho kufwa. Choku saa siya vahwiire, nna siira muihaavwe mwaanche. ²⁶ Ku zwaaho mwaanaswiisu kuninaakwe wo vuuveri nnaaye choku chita chiswana, wo vuutatu nnaaye, nni kwaav vafu, cho kuiiza kwaalyi. Nni va mu vuuza, ²⁷ nni vati, "Toovere?" ²⁸ Jeeso nnaa vee tava nnaati, "Mwiina nne ku fosa, ka kuti ka muiizi iviivere mane nne ziho ze Ireeza. ²⁹ Ka kuti veeti nniva vuuke mu vafu kava sesi mane nnaangati ku seswa. Mmi vulyo va swana mane iiri mangiloyi ku iwulu. ³⁰ Mmi cho kuya choku vuuka kwa vafu, ka mwiini ku vala chi vaa waambwa kweenu nne Ireeza, chiti, ³¹ 'Njeeme Ireeza wa Aburahama, Ireeza wa Isaka, mane nne Ireeza wa Jaakovo'? Ireeza ka heena Ireeza wa vafwiire, vulyo ngu wa vahala." ³² Vuungi vuungi chiinga vwa zuwa vuti, nni vwaal komokerwa ituto zaakwe. ³³ Mmi lyiinu Vafarasayi chiinga vaa zuwa kuti Jeeso a vaa toontoza Vasadukayi, nni valyi kunganya voonse. ³⁴ Lyiinu zumwe waavo, yaa vaalyi lyikaangaati wo mulao, choku vuuza ipuzo-- ³⁵ "Muruti, njo wuhi mulao mukaando ku milao yoonse?" ³⁶ Jeeso choku mucho kuti, Sune Simwiine Ireeza waako che inkulo yaako yoonse, nne cho luhuho lwaako loonse, mane nne che ingana yoonse yaako." ³⁷ Uuwu nje mulao we intaanzi mane nne mukaando. ³⁸ Mane nni wo vuuveri wu swana nnaawo--Sune zumwe siina mo ulyi suni." ³⁹ Mwe iyi milao yoo vere muku waanika milao yoonse mane nne vaporofita." ⁴⁰ Lyiinu yi vaati Vafarasayi chiva sii kungeene, Jeeso choku va vuuza ipuzo. ⁴¹ Nnaati, Mu nahana kutiinzi cha Kirisiti? Mwaana waani?" Mpuva mu teereere kuti, Mwaana wa Daafita." ⁴² Jeeso choku vacho kuti, Chiinzi lyiinu Daafita cho wiina mu luhuho haa mucho kuti Simwiine, chooti, ⁴³ 'Simwiine nnacho Simwiine waangu, "Wii kalye ku iyaanza lyaangu lya malyio, ku sika mane nni nni chite zira zaako kuva hoo viika mateende"?' ⁴⁴ Haiva mmi lyiinu Daafita umu suumpa Kisrisiti 'Simwiine,' u saanduka vulye kuva mwaane hape?" ⁴⁵ Nni kwaav shaala ka kwiina mane nnaangati wu mwiina kuku muitava

nnaangati cha kaanzwizana, ku zwaaho nni vaa ziimika voonse vulyo kuva kuikala nniva mu vuuza ipuzo kuzwa che ilyo izuva kuya ku vusu.

Chapter 23

¹ Lyiinu Jeeso nnaa waamba nne vuungi vuungi vwa vantu mane nne varutwana vaakwe. ² Nnaati, "Vangolyi nne Vafarasayi ve ikala mu chipura, cha Mushe." ³ Mpaaho lyiinu chimwe nne chimwe chiva mucho kuti muchi pange, choo chweecho muchi chite cho kuchi panga. Mmi uunwe musiye ku chita kuya cho misevezi yaavo, ka kuti chaavo vulyo ku waamba ku zwaaho kava pangahaza. ⁴ Ee, ka kuti va hiinda choku puteereera choku suminina miputo mikaando yi lyema, ku zwaaho cho kuyi viika mu maheta a vantu. Haku zwaaho aavo mane nnaangati cha kanwe ka mwiina kava lyiki ku nyemunisa. ⁵ Mmi misevezi yaavo yiva woola ku panga vayi pangira mu maanteembwa kuti va vonwe nne vantu. Va kaandusa a hulu ziviiko zaavo zo mulawo, mane choku kuza a hulu hape majira e zizwaato zaavo. ⁶ Ha va zwaaho choku suna a hulu meekalo a maziimo mu mikiti nne zipura zi ikalwa vantu va kutekeha mu ikereke, ⁷ Mane nne ku rumeresa a hulu mu misika, mane nne ku suumpwa nne vantu kuti, 'Varuti.' ⁸ Mmi uunwe mu siye ku suumpwa 'Varuti' ka kuti mwiina muruti wuu mwiina vulyo, mmi uunwe mu voonse mu lyikana vulyo. ⁹ Mmi saanzi nni mu suumpi muntu kuti nje isheenu haansi hanu, ka kuti Isheenu wu mwiina, iiye yo wiina ku iwulu. ¹⁰ Hape mane mu siye ku suumpwa 'vakutazi,' Ka kuti mwiina vulyo mukutazi wu mwiina, iiye Kirisiti. ¹¹ Mmi iiye yoo lyi vona kuti nje mukaando mukati keenu ave nje iiye muhikaana wa vamwi voonse. ¹² Mmi iiye yeeti nna alyi nyemune kaa voozwa haansi. Ku zwaaho iiye yeeti nna alyi vooza haansi kaa nyemunwa. ¹³ Mmi ku mayivite uunwe mu Vangolyi nne Vafarasayi, muva itimukanyi! Mu iyalyira muvuso woku iwulu vantu. Kuti mu injire ka mu injiri mwa teni, hape va saka ku injira nnaavo muva kaanisa kuti ve injire. ¹⁴ Mu mayivite, uunwe vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Ka kuti mu yembaana yembaana mu mawate nne mu inkaanda kuti mu woolye ku saandula muntu. ¹⁵ Mmi lyiinu ha kuti chaa saanduka, mu mu chita kuti ave mwaana we ihere koovere siina mane iiri njoonwe. ¹⁶ Ku mayivite uunwe vahitizi va saa voni, mucho kuti, 'Muntu vulyo ha alyi kana che itempere, ka heena chimwe vulyo. Mmi zumwe nne zumwe yo ulyi kana che ighauda ye itempere, njo u shaala u korweete.' ¹⁷ Uunwe muzi yaanga zisaa voni! nche iichiji chikaando, ighauda kamba nje itempere yi joloza ighauda? ¹⁸ Ka kuti zumwe nne zumwe yeeti nna koonke che iziko lye chitavero, ka kwiina chimwe vulyo ha teni; mmi yeeti nnaalyi koonke che chitavero china hee ziko, wiina mulaandu.' ¹⁹ Ma haafu a saa voni a aa; nche chihi chikaando, chitavero nnaandi iziko lye zitavero lyi joloza chaa viikwa ha teni? ²⁰ Mpaaha lyiinu iiye yeeti nna alyi kane che iziko lye zitavero, ulyi kana chaalyo mane nne chimwe nne chimwe chiina ha teni. ²¹ Mane nne zumwe nne zumwe yeeti nna alyi kane che itempere, ulyi kana chaayo, mane nne chaakwe yo wi ikala mwa teni. ²² Mmi iiye yeeti nna alyi kane che iwulu, ulyi kana cho vusimwiine vwe IREEZA, mane nne chipura chaakwe yo wi ikala ha teni. ²³ Ku mayivite uunwe mu Vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Mu ruwera cho vuikumi che iminti nne nyaanisi nne ikamine, mmi choo vulyo muka siyite kamba muka chirite zintu zikaando zo mulao, nne ikatulo, inse mane nne itumero: zoo zweezi nzi muva lukeere ku chitahaza, kwaanda oku zi zaambuluka choku zi siya. ²⁴ Uunwe muva hitizi mu saa voni, muti ha kuti mu mina ka ghini mu panga ijwaanz/irata mmi ha kuti mu mina ikaamera muiy mina vulyo nni mu toontweere. ²⁵ Mu mayivite uunwe, Vangolyi nne Vafarasayi, muva itimukanyi! Mu hiinda chipeto choku shaanza inkomoki haanze mane nne impulyeeti, mmi mukati kaazo nni ziina ikwe lyimwi lyi saa woolyeki. ²⁶ Uuwe u mufarasayi yoo saa voni, koo shaanze piri ikwe lyiina mukati ke inkomoki nne impulyeeti, ku chitira kuti nne haanze lyaazo zi woolye ku jolola. ²⁷ Ku mayivite uunwe Vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Ka kuti mukola mane iiri makuumbu a tuva, a voneka vulotu haanze toota, mmi mukati ka teni nni eena zifuha za vantu vafwiire, mane nne imboleza yoonse vulyo. ²⁸ Voovo vuti nnaanwe mumu voneka haanze lyeenu ku vantu choku jolola, mmi mukati keenu mu izwiire vuitimukanyi, nne ku saa shiyama. ²⁹ Ku mayivite uunwe Vangolyi nne Vafarasayi, va itimukanyi! Ka kuti mu zaaka makuumbu a vaporofita, mane choku lotusa zivaka za teni, ³⁰ Ku zwaaho cho kucho kuti, kalyi nni tu vaalyi kuhala mu inako zi ve isheetu, nni tu sana tu vaavi nne chiave muku itira malaha a vaporofita. ³¹ Kamu vone mane kete muha vupaki kuti mu vaana vaavo va ve ihayi vaporofita. ³² Ka mu izuziriza vulyo zintu zi ve isheenu kaa mwiina. ³³ Inzoka njoonwe, vaana ve inzoka, mu woola ku ngoombola vulye ku watwiirwa imbiimbiro. ³⁴ Chiingi mpaaho, mu vone, nni mu tuminiza vaporofita, nne vakwaame va talyifite, nne Vangolyi. mmi mane vamwe vaavo kamu ve ihaye nne kuva vaambula. Ku zwaaho mane hape vamwi vaavo kamu kuva shimeha nne kuva kava mu mazuvo eenu e ituto, nne kuya vuva nyaandisa mu muzi nne muzi. ³⁵ Ku chitira kuti muwiirwa mulaandu woku itira malaha a jolola a ve itirwa mu inkaanda, ku taanga cha malaha a Avere kuya kwa Zakariya mwaana wa Barakiysi, umu ve ihayiri ha kati ke itempere nne iziko lye zitavero. ³⁶ Cho kuizula nni mulwiirite, zoonse iizi zintu kazi iize zimu pangahalyire. ³⁷ Jerusalema, Jerusalema, uuwe yo wi ihaya vaporofita, mane nne ku ghovoola cha mavwe voonse vaka tumitwa kwaako, mmi nni saka vulye ku ikala nni nni ku vwiikiire vaana vaako mane iiri inkuku kutu kukwaana twaayo chiyi tu viika mu mavava, mmi ku zwaaho mu kaana! ³⁸ Mu vone, inzuvo yeenu muiy mu shaalyire che matoongo vulyo. ³⁹ Ka kuti

Chapter 23

nni mulwiirite, keeti nni muni vone hape, ku sika chini mwa a cho kuti, 'Kwiina mukoonde iiye yoo keeza mu izina lye Ireeza.'"

Chapter 24

¹ Jeeso nna zwiira haanze lye itempere cho kulyi yeendera. Varutwana vaakwe choku iiza kwaalyi nni va mutoondeza muzaako we itempere. ² Mmi choku ve itava kuti, "Aasi mu vweene zoonse iizi zintu? Aaho nni mulwiirite, ka kwiina ivwe lyeeti nniliyi shaalye he iwulu lye lyimwe, lyi seeti nniliyi wiisikizwa haansi. ³ Mwaa vaati cho wu ikeere he iruundu lye ziteente, varutwana cho kuiiza kwaalyi mu chipirii, nni vati, tu lwiire, kuti zoonse iizi zintu kazi pangahalye lyiri? Nne kuti chishupo cho kuiiza kwaako kachi ku veere inzi? Mane nne mananimani e inkannda? ⁴ Mmi Jeeso choku ve itava cho kucho kuti, "Mu tokomere kuti muntu zumwe saanzi naa mu cheengi. ⁵ Ka kuti vantu vaangi ka ve ize mu izina lyaangu. Nni vati, 'njoovo Kirisiti,' mmi mane kava sohe vaangi. ⁶ Mmi kamu zuwirire inkoondo mane nne mahulyuhulyu e inkoondo. Nni muvone kuti kamu katazehi, ka kuti zoonse iizi zintu zi lukeere kuiiza ku chitahala; mmi mananimani keeti nni a ku sikite. ⁷ Ka kuti mishovo kayi lyi saandukire, nne muvuso nne muvuso ka wulyi saandukire. Ku zwaaho kaku kwiina inzala, nne matuku, ku nyanganya kwe inkaanda kuungi, mu zivaka zi saa swani. ⁸ Mmi zoonse iizi zintu lyiinu che mataangiro e zitavi zo kuhwizumuka. ⁹ Lyiinu njeeti nni va mu zwiisa kuti mu nyaandiswa, mane kava mu ihaye. Kamu toyewa nne vaangi che ivaka lye iziina lyaangu. ¹⁰ Vaangi vantu lyiinu nji va keeza kuku kupeha, ku zwaaho choku taanga kuva kulyi wuza, mane hape ka kulyi toyewa. ¹¹ Mmi vaporofita va mapa vaangi kava ve kwa teni mane kava sohe vantu vaangi. ¹² Ka kuti vuivilala kavu ku veere vuungi, chisemo cha vantu vaangi kachi toontolye a hulu. ¹³ Mmi iiye yeeti nnaalyi koza mbwiita ku mananimani yoo swana nnaaye njeeti nna hazwa. ¹⁴ Mmi uuwu mulaeza wo muvuso wo kuiiwulu kawu chumayirwa mu inkaanda yoonse kuva vupaki ku vantu voonse lyiinu mananimani njeeti nni eeze. ¹⁵ Chini mwaa vona, kuti lyiinu chiintu chiina ikwe lyika lyeetete ku ku sinyeha, chi waambitwa nne muporofita Danyeere nni chi ziimeene hantu ha jolola (kwaalyi yoo vala, aa lyike ku lyemuha), ¹⁶ lyiinu mpaaho kwaavo veena mwa Judiya va ngombweere ku maruundu, ¹⁷ yo wiina ku iwulu lye inzuvo saanzi a suuki kuti a hiinde chimwe kuzwa mu inzuvo, ¹⁸ kamba kwaalyi iiye yo wiina ku luwa kuti aka voolyelye kuiiza ku hiinda chizwaato. ¹⁹ Kaku ku mayivite kwaavo veena tukeke, nne kwaavo va nyoonsa mwaawo mazuva! ²⁰ Mmi mu rapere kuti ku tiya kweenu saanzi nni kuvi ha malyiha kamba luzuva lwe Insavata: ²¹ Ka kuti kayi ku veere inako ya manyaando makaando a hulu muku kwiina kuti inkaanda chiinga yi vaati yiku pangwa kuiiza ku sika nne suunu vuti, ka kwiina, ka kwiini kuva vulyo mane keeti nni ku voolye kuve vulyo hape. ²² Ka kuti mbwiita aawo mazuva chini aa fwiiswa, Ka kwiina yeeti nnaa vaa hazwa. Mmi vulyo che ivaka lya vasalyitwa, aawo mazuva kaa fwiiswa. ²³ Chiingi lyiinu nnaangati muntu zumwi kaa kucho kuti, Vone we, Kirisiti zunu! kamba, Kirisiti zuunaa! saanzi u zumini. ²⁴ Ka kuti ka kuve nne va Kirisiti va mapa nne vaporofita va mapa mmi mane kava toondeze zishupo zikaando nne zikomokesa, cho vuungi vu chita kuti, mane chiku vaalyi ku woolyeka va woolyeku ziyeza, nne vasalyitwa. ²⁵ Muvone, china mulwiira piri inako nni yi seeni kusika. ²⁶ Chiingi lyiinu nnaangati kava mucho kuti, muvone wiina ku chikwa saanzi nni tuyeedi kwa teni. Kamba, 'Muvone, wiina mu inzuvo yilyi wuungwiire kamba mu iriindi,' saanzi nni muzumini. ²⁷ Ka kuti siina mumini mu wu minika ku vuzwa izuva choku voneeka mane nne ku vuimino, voovo vuti nne kuiiza ko Mwaana wo Muntu mweeti nni kuve. ²⁸ Ka kuti koonse kwaanika chitunta, makuuvi nku a kungaana uuko. ²⁹ Ka kuti mu kuzwa vulyo mu manyaando aawo mazuva izuva kalyi siiswa, nne mweezi keeti nni wu ku minika che iseri lya teni, inkaani iizo ka ziwe ku iwulu, mane nne ziho ze iwulu kazi nyungooswa. ³⁰ Lyiinu njeeti nni ku voneeka chishupo cho Mwaana wo Muntu mu iwulu, mane njeeti lyiinu mishovo yoonse ya vantu ve inkaanda nni yi lyire. Ku zwaaho njeeti nni va vone mwaana wo muntu nna keeza cha makope e iwulu che ziho nne kuvereenga a hulu. ³¹ Mmi kaa tume mangiloyi aakwe cho mulyumo mukaando we intororbita, mmi kava kunganye hammwiina vaakwe vaalyi salyiire mu imbaloyi zoonse ze inkaanda nne inhuho zoonse zoonse ze inkaanda. ³² Lyitute ituto mu isamu lye ikuzu. Ha kuti tutavi twa teni chitu huvuheere, mane choku taanga ku zwiisa makova, mu manina chimwe iziva kuti imbumbi chiyi injira. ³³ Lyiinu nnaanwe choku swana, chini mwaa vona zoonse iizi zintu nni mu izive kuti chi kwiina ha fwihi, mane ha mulyaango vulyo. ³⁴ Cho vusakusima nni mulwiirite, vantu ve yinu inako keeti nni va mane voonse kuiiza ze kusike zintu zoonse nde zi pangahalye. ³⁵ Iwulu nne inkaanda kazi hite, mmi manzwi aangu aawo keeti nni a hite. ³⁶ Mmi kuya che ilyo izuva nne inako ya teni ka kwiina muntu yo wiizi, ka kwiina, nnaangati magiloyi e iwulu, nnaangati Mwaana, mbwiita Taayo vulyo yee yeena. ³⁷ Mmi siina mu inako za Nuwa muku veena, mane nne kuiiza ko mwaana wo mukwaaame mweeti nni kuve. ³⁸ Ka kuti siina muku veena mu inako zo muunda chiwu seeni kuva va vaalyi kulyia nni vanywa, nni vasesa nni va lyi liywavira mu maseso, kuiiza kusika luzuva lwa Nuwa lwa a ve njiri mu iyareka, ³⁹ nni ve ikeere nni va se izi kuiiza kusika muunda chiinga weeza, choku va hiinda voonse vulyo-- lyiinu nne kuiiza ko Mwaana wo Muntu mweeti nni kuve mboona vo vulyo. ⁴⁰ Lyiinu vakwaame voovere ka va kwiina mu luwa--zumwe kaa hiindwa mmi zumwe kaa siyiiwa. ⁴¹ Vakulwaakazi voovere kava ku kweete ku twa ha twiirwa-- wu mwiina kaa hiindwa mmi

wu mwiina kaa siyiiwa.⁴² Chiingi mpaaho muikalye nni mulyiisiza, ka kuti ka muiizi inako ya Simwiine yo kuiiza.⁴³ Mmi mu iizive iichi, kuti kalyi infumwe we inzuvo o woola ku iziva kuti musa wa masiku u keeza lyiiri, ka a tokomera kuti mane inzuvo yaakwe saanzi nni yi pwachulwa.⁴⁴ Choku swana, nnaanwe mu ikalye nni mulyi tukiseeze, ka kuti Mwaana wo Muntu ke ize che inako yimu saa lyivereere.⁴⁵ Lyiinu paaho njeeni iiye muhikaana yoo seahala mane nne yoo talyifite iiye infumwe waa vaa woolyi kumu siira itokomero mu muzi waakwe, kuti a woolye kuva ku haanga vamwe zilyio che inako yi swaneezi?⁴⁶ Kwiina mikoonde uuzzo muhikaana, yoo chita kuti infumwe chinaa sika nnaa mu wane koto u panga nenza cho mukwa nne mulawo.⁴⁷ Aaho nni mulwiirite, kaa muhiinde choku mu chita muhitizi we inzuvo yaakwe nne ziviea zoonse zaakwe.⁴⁸ Mmi lyiinu haiva uuzzo muhikaana muviilaala ka alyi lwiire mu inkulo yaakwe kuti, simwiine waangu u ka lyiehete maaswe kuiiza,⁴⁹ mmi choku taanga nnaa dama vahikaana kunnine, mane nne kunywa nne vashaakolwa;⁵⁰ Simwiine wo uzo muntu keeze che inako yaa saa mulyivereere chaayo, mane nne che inako yaalyi ziveere chaayo.⁵¹ Infumwe kaa sike choku mupusula ha kati, choku mu valyira muva itimukanyi, kweeti nni ku kwina ku boonda nne chilyiro che inkuunkuma.

Chapter 25

¹ Lyiinu aaha njeeti muvuso woku iwulu nni wu swaniswa nne va kamwalye venna ikumi, va vaati nni vaa hiinda tumparamba twaavo, choku yeenda kuti vaka taambulye yoo sesa.² Mmi va mana iyaanza vaavo va vaa kwanine, vamwe va mana iyaanza vaavo va vaalyi va holo.³ Aavo va vaalyi va holo nni vaa hiinda tumparamba twaavo, naanta ku hiinda mafuta amwi he imbalyi.⁴ Mmi va venna ingana aavo choku hiinda tumparamba twaavo nne amwi mafuta he imbalyi.⁵ Mmi lyiinu kamwalye chiinga lyieha, voonse vulyo choku manina chi vaa sukula choku laala.⁶ Mmi hakati ka masiku nni kwa ava nne ku sumpwirira, ko kuti, 'Mu vone, kamwalye! Mu yeende muka mu taambulye.'⁷ Lyiinu mpaaha voonse aava va kamwalye hava vaa vuuki choku minika a hulu tumparamba twaavo.⁸ Va mahaafu cho kuchu va kwanine kuti mu tuhe kwa teni ku mafuta eenu ka kuti eetu chi aa mana.⁹ Mmi vakwanine cho kuchu kuti, ka kuti a a mafuta eena ha teni atu lyikeene kwaanda kuti tu muhe kwa teni, mmi lyiinu mu kwiiya kuva wuza mu kalyi wulyire kwa teni.¹⁰ Mmi lyiinu chiingga vaa yeenda kuku ka wula, kamwalye cho kuiiza, mpaaha kwaavo vava lyi vaakeenya hava vee njiri nnaaye mu inzuvo yo mukiti, mmi mulyaango choku iyalwa.¹¹ Mpu ku kee ziriire vamwe aava va kamwalye, nni vati Simwiine, simwiine tu iwulyire.¹² Mmi nne tava cho kuchu kuti, 'Aaho nni mulwiirite, nni lyaate ku muiiziva uunwe.'¹³ Mpaaho lyiinu mu lyiise, ka kuti ka muiizi izuva mane nne inako yeeti ne ize chaayo.¹⁴ Ka kuti ku swaniswa mane iiri muntu yaa vaalyi ku kaya ku yiingi inkaanda. Yaa vaati nnaa sumpa vahikaana vaakwe, choku va siira zintu zaakwe.¹⁵ Mmi ku wumwe nnaa muha malyi a mana iyaanza, ku zumwe ooverere, zumwe nnaaye a mwiina. Ku zumwe nne zumwe mwa a vaalyi ku woolyera, hoo hwaaho vulyo choku taanga musipiri waakwe.¹⁶ Yaa vaati nna hiinda ku mana iyaanza choku yeenda choku kaa zaaza muku lyikana, choku ka lyeeta amwe eena ku mana iyaanza.¹⁷ Muku swana nnaaye yaa va taambwiire ooverere choku kachita amwe ooverere.¹⁸ Mmi iiye yaa va taambulyi a mwiina choku yeenda, choku ka a siira mu iivu, kuka wuungula malyi a simwiine waakwe.¹⁹ Chiiga kwa hita inako inde simwiine waavo vahikaana cho kuiiza choku ikala choku kandekisaana nnaavo.²⁰ Mpu ku iziriire yaa vaati nnaa taambula malyi a mana iyaanza choku ka lyeeta amwe eena ku mana iyaanza. Nnaati, 'Simwiine, u va nihi malyi a mana iyaanza. Vone, nni va kaa zaaza choku waana amwe eena ku mana iyaanza he iwulu.'²¹ Simwiine waakwe choku mucho kuti, 'U va ka pangti nenza, uuwe muhikaana yoo shiyembe nne ku sephala! U vaa sephalyi mu zintu zichezana. Choo vulyo muni ku chite kuti u laulye zintu ziangi. Chite wu injire paaho mu kusaanga kwa infumwaako.'²² Mpaaha nnaaye lyiinu yaa vaati nnaa taambula malyi ooverere choku iiza cho kuchu kuti, 'Simwiine, u vaati nni wa niha malyi ooverere. Vone, nni va ka weeri ha teni amwe ooverere hee iwulu.'²³ Infumwaakwe mpwaa mutesereere kuti, U vaa chiti nenza, muhikaana yoo shiyembe nne ku sephala! u vaa sephalyi mu zintu zichezana vulyo. Muni ku chite kuti u laulye zintu ziangi. Wu ize zo ulyi tumere mu kusaanga kwa simwiine waako.²⁴ Nnaaye yaa vaati nnaa taambula a mwiina malyi choku iiza cho kuchu kuti, 'Simwiine, nni veezi kuti u muntu u mukukutu. Yoo siinza ha waa sana waa lyima, mane nne ku kungaanya hoo sana u vaa siyite chimwe chaako.'²⁵ Nni vaa shaalyi nni tiite, choku manina choku kaa siira mu iivu. Vone, paaho hiinde zaako iizo.²⁶ Mmi infumwaakwe choku mu itava cho kuti, 'Uuwe muhikaana yoo fosahere nne vukata kumwiina, u vee zivi vulye kuti nni siinza hani sana nni vaa lyimi, mane nne ku kungaanya hani seena chimwe ha teni.²⁷ U vweene kalyi nno u va kahi malyi aangu vantu va zaaza malyi, hanu nnini vaati mu kuiiza kwaangu cho kuiiza ku waana chimwezana ha teni.²⁸ Lyiinu mu munyaange malyi aawo ku zwaaho mu ahe uuzzo yo wiina eena ikumi.²⁹ Nkoku tarusa lyiinu kuti kwaalyi yo wiina, kaave nne ku weererwa he iwulu-- kaave nne ku dudeekerwa kamba ku soongerwa, mmi kwaalyi iiye yaa saa kweete nne chiniini chaa kweete kaa chi nyaangwa.³⁰ Mumu woondie uuzu muhikaana yaa seena musula momu sohere haanze mu keerima, ku waanika ku huwaana nne kulyira inkuunkuma.³¹ Mwaana wo Muntu chi neeza mu kuvereenga kwaakwe mane nne mangiloyi aakwe oonse, njeeti nnee kalye chipura chaakwe chi jolola mu muvuso waakwe wu jolola.³² Ku zwaaho lyiinu njeeti nni ku kunganine kwaalyi mishovo yoonse, choku taanga nnaa va kauhanya, siina mulyisani yowu ikala nnaa kauhanya impene mu imberere.³³ Kaa viike imberere ku iyaanza lyaakwe lya malyio mmi impene iizo kulya mamoonso.³⁴ Mmi lyiinu Simwiine njeeti nnaacho aavo veena ku iyaanza lyaakwe lya malyio kuti, muiize, uunwe mwiina mu mikoonde ya Taayo, mulyie vuswa vve iwulu vu mu vaati mu ku vaakanyewa kalye kuzwa ku intaanzi ye inkaanda.³⁵ Ka kuti nni vaa fwiire inzala, mmi nni mwa nniha cho kulyia; nni vaa fwiire inyoota mmi nni mwa nniha menzi; Nni vaalyi nni muyenzi mmi nni mwa nni taambula mu mazuvo eenu;³⁶ Nni veena mampunu, mmi nni mwa nni zwaatika: nni vaalyi ku lwaala mane muva nni poteri; Nni veena mu intorongo, mmi nni mweeza kwaangu.³⁷ Lyiinu va jolola njeeti nni va muitave choku mucho kuti, nje lyiri, 'Simwiine nni twa ku vona nno fwiire inzala ku zwaaho uuswe choku kuha zo kulyia? Kamba nno fwiire inyoota uuswe choku kuha cho kunywa?³⁸ Nje lyiri nni twa ku vona nno ulyi umu yeenzi, ku zwaaho uuswe choku kulyi hiindira? kamba nno u saa zweete, mmi uuswe choku ku zwaatika?³⁹ Kamba nje lyiri nno u lwaala, kamba mu intorongo

hatu veeza kwaako? ⁴⁰ Mmi Simwiine mpweeti nne itavire choku vacho kuti, aaho nni mulwiirite, siina mumu vazi chitiri voo vwaavo va voneka vuniini vaakwaangu, muva chini chitiri. ⁴¹ Lyiinu njeeti nnaacho aavo veena ku iyaanza lya mamoonso nnaati, 'Muzwe aaha haangu, unwe mu kutitwa, mu kwiliya mu mulyiro wu vaakanyereezwa Saatani nne mangiloyi aakwe,' ⁴² Ka kuti nni vaati nni nnaa fwa inzala mmi ka heena muva nnihi cho kulyia; Nni va fwiire inyoota, ka kwiina menzi amu va nnihi: ⁴³ Nni vaalyi nni muyeenzi mmi ka heena muva nni taambulyi; nni nniina mampunu ku zwaaho choku saa nniha zizwaato; chini lwaala nne ku injira intorongo, ka heena muva nni tokomeri. ⁴⁴ Mpaaha lyiinu nnaavo heeti nniva mu itave nni vati, 'Simwiine, nje lyiiri nni twa ku vona noo fwiire inzala, kamba inyoota, nno ulyi umu yeenzi, kamba nno saa zweete, kamba nno lwaala, kamba nno wiina mu intorongo, mmi mane choku saa va nne isipe nnaawe?' ⁴⁵ Njeeti nna ave itave nnaati, 'Aaho nni mulwiirite, siina mumu saana muva zi chitiri voo vwaavo va voneka vuniini, wiizi ka heena mu vazi nni chitiri.' ⁴⁶ Mmi voo vwaava kava yeende muku nyaanseha ku saa mani mmi va jolola aavo cho kuya mu vuhalo vu saa mani.

Chapter 26

¹ Mmi nni kweeza ku chitahala kuti, Jeeso chiinga mana ku waamba zoonse iizi, cho kucho varutwana vaakwe. ² "Kana muiizi kuti mu mazuva oovere muyi ku veere mukiti woku zambuluka, mmi Mwaana wo Muntu kaa yeendwa mane choku vambulwa." ³ Lyiinu nni kwaan kungana voonse vapurisita va kulwaana, nne vangolyi, nne vakulwaana va vantu, ku muzi wo mupurisita mukaando a hulu ku valyi voonse, yaa vaalyi u sumpwa Kayafasi, ⁴ Nni vaa waambinsaana nne ku ziminzaana muva woola kuti Jeeso va mo nnantoreke, mane choku mu ihaya. ⁵ Mmi nni vaati, "kwaanda o luzuva lo mukiti, ku chitira kuti saanzi nni kuvi nne munyunga mu vantu." ⁶ Lyiinu Jeeso chiinga aati cho wiina kwa Betani mu inzuvo ya Sayimoni we imbingwa, ⁷ cho lyi goonkete nni kweeza kwaalyi mukulwaazi nna ka kweete inkooma lye zinuunkisa vulotu zidura a hulu, choku mu itira iizo mu mutwi. ⁸ Mmi lyiinu varutwana vaakwe chiinga vaa vona iichi, cho kuva nne kunyeerwa nni vati, "mavaka o ku zeneenga chinzi ?" ⁹ Ka kuti aa mafuta nni a vaa wuzwa cha malyi maangi, ku zwaaho choku aha vahumanehi." ¹⁰ Mmi Jeeso, kwi ziva iichi, choku vacho kuti, "Mu katalyekeza inzi uuzu mukulwaakazi? Kamu vweene kuti waa ni pangera musevezi mulotu. ¹¹ Mmi uunwe mu ikala nni mwiina nne vahumanehi inako zoonse, mane keena inako zonse ne mwiina naame. ¹² Ka kuti wa nni itira aa mafuta ha muviri, a va chitire mu ku wuungwa kwaangu. ¹³ Nni mulwiirite kuti, kumwi nne kumwi kweeti uwu mulaeza nniwu waambwa mu inkaanda yoonse, u zu mukulwaakazi chaa za chite, Ka chi waambwa cho kumu lyikumbulusa." ¹⁴ Lyiinu zumwi wa veena ikumi nne toovere, yoo sumpwa Judaasi Isikariyota, nnaa yeenda ku vapurisita va kulwaana, ¹⁵ Choku ka vacho kuti, "mu mu nnihe inzi, china mmu muha?" Mmi aavo nni vaa zumminzaana nnaaye che nne ikumi voo tatwe vu vuwayawayya. ¹⁶ Mane kuzwa cheeyo inako nne kala nna lyiindiire chivaka choku mu twaala kuzalyi. ¹⁷ Lyiinu cho luzuva lwe intaanzi lo mukiti we chiinkwa chi sa viriiswa varutwana vaakwe cho kwiiza kwa Jeeso nni vati, "u saka kuti tuka ku vaakanyereza kuhii zilyo zoku zaambuluka?" ¹⁸ Mmi nnaacho kuti, mu kwiya mu mizi mekaando ko zuna mukwaame choku ka mucho kuti, moruti nnaati, inako yaangu chi yiina ha fwiihi. Mmi muni viike zilyo zaangu zoku zaambuluka he inzuvo yaako nne varutwana vaangu." ¹⁹ Mmi varutwana nni vaa chita siina Jeeso mwaava va layi; choku panga zilyo zoku zaambulukwa. ²⁰ Mmi lyiinu chiteengwaana chiinga chaa sika, choku ikala nnaavo veena ikumi nne toovere. ²¹ Chiva kweete kulya, choku vacho kuti, nni mulwiirite, zumwi weenu mwaani wuke." ²² Mmi nni vaa taanga ku zuwa vutuku a hulu, muva vaati zumwe nne zumwe waavo choku taanga ku mulyi vuuzikiza nni vati aa njeeme?" ²³ Nne tava nnaati, iiye sii iyaanza lyi lya naame mu kasuva, njeeye yeeti ani wuke. ²⁴ Mwaana wo Muntu kaa yeende, siina muku ngolyetwa ka haakwe. Mmi ku mayivite vulye uuzo muntu yeeti wuke Mwaana wo Muntu! ku vaa shiyame uuzo muntu kuti kalyi nna sana avaa zaalwa." ²⁵ Judaasi, yaava mu wuke nne tava cho kuti, , aa mmi njeeme Moruti? Choku mu cho kuti, chi waa waamba." ²⁶ Mmi chi vaa sii kweete kulyi, Jeeso choku hiinda chinkwa, choku chiha mikoonde, choku chi gamuna , cho ku chi ha varutwana vaakwe, nnaati, "mu hiinde, mulyie, uwu njo muviri waangu." ²⁷ Mmi nna hiinda inkromoki, cho lyi tumero, cho kuyi va ha , nnaati, "mu yinywe mo voonse. ²⁸ Ka kuti aa nje malaha aangu o tumarano e nhyia, e itirirwa vuungi vuungi vwa vantu kuti vu woolye ku woonderwa zivi zaavo. ²⁹ Mmi nni mu cho kuti, keeti nni ni voolye hape mni nywe menzi aa e chihantu cho muwoomba nnaanwe mbwiita mwee lyiina izuva hape lyeeti nni ni kunywa nni nniina nnaanwe mu muvuso wa Taayo." ³⁰ Mmi lyiinu chiinga vaa mana ku ziimba luzziimbo, nni vaaya ku iruuundu lya Olive. ³¹ Lyiinu Jeeso choku vacho kuti, mu voonse mu mu shaalye mu kupehete che ivaka lyaangu masiku a suunu, Ka kuti ku ngolyetwa, kani kave mulyisani, mmi imberere zo muraka kazi hasane cho kuya kulye. ³² Mmi chini naa vuuka hape, kani yeende ha vusu vweenu kwa Galaliya. ³³ Pitorosi nna mo cho kuti, itava nnaa mucho kuti, mane nnaagati vantu voonse muva kupehe che ivaka lyaako, imme kani kafwe ku kupehah." ³⁴ Jeeso choku mucho kuti, "nni ku lwiirite, kuti mwa anu masiku unkoombwe nni wu seene kulyira, mmo kuni lyi saampwiire koo tatwe." ³⁵ Pitorosi choku mu cho kuti, "nnaangati kufwa nni woola kufwa nnaawe, keeti chine ku lyisampola." Mboona voovo vuti nne varutwana voonse choku waamba mu swana. ³⁶ Lyiinu Jeeso choku yeenda nnaavo ku inkaanda yi sumpwa Getesimani mane cho ku cho varutwana vaakwe, "Mu ikalye aaha chini si karapera hana." ³⁷ Nnaa hiinda Pitorosi nne vaanakwaame va Zevediye choku taanga ku zuwa vutuku a hulu nnaa katazehete. ³⁸ Nnaa vacho kuti, "Luhuho lwaangu lu sasamiinwa a hulu maaswe, muni woola kufwa. mu ikalye kalye nnaame hanu piri nni Mu lolyelyeere nname." ³⁹ Mmi nnaa yeendera ha vusuzana, cho kuwa cho vusu vwaakwe haansi choku rapera. Nnaati, "Uuwe Taayo, haiva nni ku woolyeeka, a iifyi yini zambuluke. mmi nni ku saalyi choku saka kwaangu, vulyo mbwiita choku saka kwaako." ⁴⁰ Nne iiza ku varutwana choku va waana va lyeere, cho kucho Pitorosi, "Chiinzi, ka heena wa woola mane nnaangati ku yiiza nnaame mu inako yi mwiina?" ⁴¹ Mu lyiise choku rapera, kuti saanzi mu injiri mu mulyiko. Cho vusakusima luhuho lu tavera, mmi inyama yi kataheere." ⁴² Nna yeenda hape lo vuuveri, choku ka rapera. Nnaati, "Taayo, haiva keeti chiku hita vulyo mbwiita nni nywe, a ku suna kwaako ive uuko ku pangahala." ⁴³ Neeza hape

mmi choku va waana va lyeere, meenso aavo nni a lyemete.⁴⁴ Choku va siya hape, nna a lyi yeendeere kuku rapera lo vuutatu, nna waamba manzwi a swana.⁴⁵ Ku zwaaho cho kuiiza ku varutwana vaakwe choku vacho kuti, "Mu sii lyeere nne kulyi teeka? Mu vone, inako chi yiina ha fwihi, kuti Mwaana wo Muntu a heewa mu manza ava panga zivi.⁴⁶ Mu vuuke, tu kwiya. Mu vone, iiye yo uni wuza cho wiina hafwihi."⁴⁷ Cha ava ku sii kweete ku waamba, haa, Judaasi wumwe wa veene ikumi nne toovera, nne iza. Vantu vaangi vaangi nni ve iza nnaaye ku kazwa ku vapurisita vakulwaana nne vakulwaana va vantu. Nni va keeza nne milyinga nne inkolyi.⁴⁸ Lyiinu iiye mukwaame siku wuza Jeeso nna vaha chikuka, nnaati, Zumwe vulyo weeti nni xhoote, nje iye yoozo. Mu muwoonde."⁴⁹ Hoo hwaaho vulyo nneza kwa Jeeso cho kuti, "Rumere, Muruti!" choku mu xhoota.⁵⁰ Jeeso choku mucho kuti, "Mulyikani, chite cho u ke ziriire." Ku zwaaho nni ve iza choku woonda Jeeso, choku mu hiinda.⁵¹ Mmi mu vone, umwe kuva veena nne Jeeso choku tapulula lyaanza lyaakwe, choku hiinda mulyinga, choku kaanka muhikaana wo mupurisita mukaando mbwiita ku kosola kutwi kwaakwe.⁵² Lyiinu Jeeso nnaa mucho kuti, "Chite u vooze mulyinga uuwo mu meekalo aawo, ka kuti voonse va kweete mulyinga ka ve ihayiwa cho mulyinga.⁵³ Mu nahana kuti imme hahanu keeti chini rapera Taayo, mpohona hoo hwaaho vulyo choku nniha mangiloyi maangi maangi?⁵⁴ Mmi lyiinu mangolo a woola ku izuzirizwa vulye, ka kuti muku lukeere kuva mboona vo vuti?⁵⁵ Che iyweeyeyo inako yi swana Jeeso nna lwiira vuungi vuungi, "Aa mu kee zirire ku woonda musah chi mu keeza che inkolyi nne milyinga vuti? Nni vaalyi ku ikalaanga nnaanwe mu iteempere izuva nne izuva nni ni ruta, mmi ka heena muva ku woola kuni woonda.⁵⁶ Mmi zoonse iizi chi zaa pangahalyira kuti mangolo ava porofita a woolye ku izuzirizwa." Ku zwaaho mpaaha varutwana vaakwe ha vava ngombolyi, choku mu siya yee yeena.⁵⁷ Mmi aavo vava woondi Jeeso choku mu hiinda choku mutwaala kwa Kayafaasi mupurisita mukaando, uuko kuva ka kungeene vangolyi nne vakulwaana voonse.⁵⁸ Mmi Pitorosi nna mushaalyira ha masulyezana mane mbwiita kuka sika ku inzuvo yo mupuirisita mukaando. Choku ke injira mukati, mane nne ku ke ikala nne vashangavira kuti a woolye ku vona che iti chi pangahalye.⁵⁹ Mmi lyiinu vapurisita vakulwaana nne vaziwululyi voonse choku ikala nni va kweete kulyika ku vona muva woola ku hambiriza Jeeso, kuti va woolye kumu ihayira ha teni.⁶⁰ Mmi choku vula waana chimwe, mane nnaangati vahambirizi vaangi va vaa lyiki ku hambiriza ka kwiina mulaandu uva va mu waanini. Mpaaha lwa mananimani haku ve iza vakwaame voovere ha vusu⁶¹ cho kuchu kuti, Uuzu mukwaame a vaati, "Nni woola ku zakununa itempere ye Ireeza mane cho kuyi zaaka mu mazuva ootatwe."⁶² Muruti mukaando nna ziima, choku mucho kuti, "Chiinzi hoo seena cho wu itava ha teni? Aava vantu koo zuwiire kuti kete va tiinzi he iwulu lyaako?"⁶³ Mmi Jeeso nnaalyi toontolyeza, mupurisita mukaando choku mucho kuti, Nni ku laula che Ireeza yoo hala, kuti utu lwiire haiva njo uuwe Kirisiti, mwaana we Ireeza."⁶⁴ Jeeso nnaa mu itava nnaati, "Chi waa waamba uuwe u mwiine. Mmi nni mulwiirite, kuzwa hanu njeeti nni muvone Mwaana wo Muntu nne ikeere ku lyaanza lya malyio lye zaho, mane nna keeza cha makope e iwulu."⁶⁵ Lyiinu mupurisita mukaando nna ngatoola zizwaato zaakwe nnaati, "Chaa waamba matuka! Mutu ku sakira inzi vapaki? Ka muvone, unwe mu veene chi mwa mulyi zuwira mwaa tukana."⁶⁶ Muyi vona vulye?" Nni vee tava nni vati, "Ngo ku ihaya vulyo cho kuya cha mafosisa aakwe."⁶⁷ Mpaaha ha vava mu swiiri mate mu vusu mane choku mukava ku zwaaho choku mu wopa cha mapamaa a mayaansa aavo,⁶⁸ nni vati, "Tu porofite, uuwe Kirisiti, njeeni toota waku kava?"⁶⁹ Lyiinu Pitorosi cho wuikeere mu irapa, mpaaha muhikaana kazana haa vee iza kwaalyi cho kuchu kuti, "Mfwee nnaawe saka wiina nne Jeeso wa Galaliya."⁷⁰ Mmi nna kanana hakati kaavo voonse, nnaati, "Ka niizi nne kuti kete u waamba nzi."⁷¹ Mmi chiinga zwiira haanze, zumwe mukazana choku muvona, choku lwiira voonse va veena ha teni, "Uuzu mukwaame saka wiina nne Jeeso wa Nazareta."⁷² Hape nnaho aaha nna kanana cho kulyi konka, "Ka niizi uuzzo muntu."⁷³ Ka vakazana vulyo nni kweeza aavo va vaa zimeene he imbalyi, choku cho Pitorosi, 'Aaho tuku lwiirite nnaawe u wumwi[e] waavo, ka kuti nne ku waamba kwaako vulyo kulyi tarusa.⁷⁴ Mpaaha lyiinu iiye haa taanga ku koonka nne ku tukana, Ka niizi uuzzo muntu," choku hweera vulyo hoo hwaaho mukoombwe choku lyira.⁷⁵ Pitorosi choku kumbulukwa manzwi a Jeeso, a vaalyi ku mucho kuti, "Piri mukoombwe nni wu seeni kulyira mmo kuni lyi sampwiire koo tatwe, ku zwaaho nna zwiira choku ka lyira a hulu maaswe.

Chapter 27

¹ nu kakusasani chiinga kaa sika, voonse varuti vakaando nne vakulwaana va vantu choku va nni varera ifu lya Jeeso, muva woolyera kumu ihaya: ² Va va musumini, choku muhiinda, choku mutwaala kwa Pontiyasi Pilato muvusisi. ³ Mmi lyilinu Judaasi, ikiye yaava mu wuza, chiinga vona ku ti Jeeso chaa atulwa, chi ku lyi neere chi ku vooza malyi oo tatwe a vaa hiindite ku varuti vakaando nne vakulwaana, ⁴ Nnati," ka kuti nna fosa ku wuza malahah a seena mulaandu. "Mmi nni vaati, "uswe ka kwina ha to njira, mmo vone kuti uzwa vulye chaawo. ⁵ Mmi nna hasikiza malyi haaansi mu itempere, choku katuka, kuya ku kulyi suungirira. ⁶ Mmi varuti vakaando choku hiinda malyi, nni vati, keeti kuku shiyeeme kuti tu a hiinde choku a viika mu chikwama, che ivaka lyo kuti malyi a malahah/ o mutwi wo muntu. ⁷ Mmi nni vaa wambinsaana, kuti va a teendesa muku wula chivaka cho luwa loku vumbira, kuti va ku wuungaanga mabukweenda mwa teni. ⁸ Chiingi ku zwaaho iilyo iwa nni lyaa sumpwa, iwa lya malahah, kuiiza kusika nne suunu. ⁹ Lyinu icho chi va waambwa nne muporofita Jeremiya chi va chitahazwa , cho kuti, "nni vaa hiinda vuwayawaya voo tatwe, chi lyikanyezo cha malyi chi va vikwa he wolyo lyiakwe ne va Israela, ¹⁰ ne maalyi a va va wolyisa iwa lyo ku vuumbira, siina Ireeza mwaa va nni cho. ^{14 11} Mmi Jeeso nna ziima ha vusu vo muvusisi, mmi muvusisis nnaa vuuza nnaati," Aah njoowe simwiine wa Vajuda?" Jeeso nna mwi tava , " Mo waa cho". ¹² Mmi chiinga hambirizwa nne varuti va kaando nne vakulwaana, ka kwiina chaa vee tavi. ¹³ Lyiinu Pilato choku mucho kuti," koo zuwiire mulandu wa vikwa he wuulo lyako? " ¹⁴ mmi ka kwiina lyiinzwi lya vee taavi ; muku vaa manini chi kwa komosa muvusisi a hulu toota. ¹⁵ Mmi lyiinu chiiyi vaalyi chunti chi izivikite kuti muhitizi o zwiswaangwa ibantiiti lyi salangwa ne vantu. ¹⁶ Mmi mweeyo inako va ve nna ibantiiti lyi vee ziveekete lyi vaalyi ku sumpwa Barabasi. ^{18 17} Lyiinu chiinga va kopana haa mwiina, Pilato choku vacho kuti, "mu saka kuti nni mu zwiisikize inni? Barabasi, kamba Jeeso yoo sumpwa Kirisiti? " ¹⁸ A vezi kuti va va lyete Jeeso kwa lyi che vaka lye ifufa . ¹⁹ Choo sii keere ha chipura chaakwe cho kuwatula, muhaavwe nnaa lyeeta mulaeza nnaati, sangi uchiiti chintu cho zo unkosi a sena mulaandu. Ka kuti nnaa nyaanda maaswe lunu lusiku mu chilooto che ivaka lyaakwe. ^{22 20} Mmi varuti vakaando nne vakulwaana nni vaa shweshwerekeza vantu kuti va kumbiire Barabasi, mmi ku ihayiiwe Jeeso. ²¹ Muvusisi nna va vuuza kuti , mu saka inni mu vuuveri vwaavo kuti nni mumu zwiisikize? "Nni vaati, "Barabasi. " ²² Pilato nna vacho kuti," lyiinu nni chite vulye cha Jeeso yoo sumpwa Kirisiti? "Voonse choku mucho kuti, "aa a vambulwa." ²³ Mmi nnaacho kuti, "chiinzi, vuvi inzi vwaa pangite? "mmi ni va kuwira kwi wulu , aa vambulwa." a ²⁴ Mmi Pilato chiingaa vona kuti ka kwiina che te a chiite, ne vantu cho ku tamaga ku sa lyi wonda sente, mpwaa hiindire menzi mu chigweetere choku samba ku maanza ha vusu vwa vantu voonse nnaati, "imme kani mulaandu mo ma laha o zu nkosi ya sena mulandu. Mumu vone kuti mo zwa volye. ²⁵ vantu voonsenni vee tava kuti, "malahah aakwe a ve he uulu lyetu nne vaana veetu. ²⁶ "Mmi nava zwiisikiriize Barabasi, mmi na shimeha Jeeso nna mu va zwiisikiza kuti a vaambulye. ²⁷ Masolye o muvusisi choku hiindira Jeeso ku inzuvo inkaando, mane choku ka kunganinwa masolye oonse. ²⁸ Mpu va mu zavwiiriire, choku mu zavika ijira lyi kola lyi suvira. ²⁹ Mmi cho ku panga ihwiisi yo miiya choku yi mu viika mu mutwi, chi ku viika luhe mu iyaanza lyaakwe lya malyoo. Nni vaa choola mazwi aavo cho kuya ha vusu vwaakwe choku mu shewunwiina nni vati," Rumere, Simwiine wa Vajuuda!" ³⁰ Mmi va va muswiiri mate, choku hiinda luhe choku lu mu kavisa mu mutwi. ³¹ Mmi chiinga vaa mana ku mu shewunwiina, choku hiinda ijira lyiva vaa mu zwaatikite, choku mu zwaatika zizwaato zaakwe, chi ku mu twala kuku mu vaambula. ^{34 32} Mmi chiinga va zwiira ha nze, nni vaa waana mukwaame yoo zwa kwa Sayirene yo sumpwa Simon , nni va mu kakaniza kuti a yende navo kuti a mu kulyikire chifwapaano. ³³ Mmi chiinga vaa sika ha chivaka chi sumpwa Kulyikuta, i tarusa kuti, "chivaka che tugovolyi. " ³⁴ Choku muha iviniga kuti a nywe nniyi kopenywa nne shantukwe. Mmi chiingaa soola, choku manina nnaa saa nywi. ³⁵ Hanga va maana ku mu vaapula , chi kulyi waveerera zizwaato zaakwe che ku kaava indaula. ³⁶ Mmi choku ikala haansi nni vaa mu lyisiza . ³⁷ He woolu lyo muutwii a kwee chi ku viika mungolo ha mutwii a kwe , u wambika kuti " Uuzuu nje Jeeso simwiine wa va Juda. ³⁸ Vasa voovera va vaa vambulwa nnaaye, zumwe ku malyio zumwe ku mamoonso. ³⁹ Aavo va vaalyi ku hita nnavo nni va mu shewunwiina, nni va nyuunga mitwi yaavo, ⁴⁰ Nni vati," o va keeza ku sinyilula e tempele chi ku izaaka mu ma zuuva ootatwe, lyi vuluke!, haiva u mwaana we Ireeza, suuke ha chifwapaano!" ⁴¹ Che nzira e swaana varuti vakaando nnaavo nni va mu shewunwiina, voovo vulyo, nni veena nne vangolyi nne vakulwaana, nni vati, ⁴² "A vaalyi ku vuluka vamwe, mmi ikiye kaa wooly lulyi vuluka. Nje simwiine wa Isiraere. A suuke mu chi fapaaho, mmi mutu zumine mwa lysi. ⁴³ U zumina mwe Ireeza. Ireeza ha mu hululye ha hanu chikuti o saka, Ka kuti a vati, nni mwaana we Ireeza." ⁴⁴ Vasa va va vavambwiirwa nayeee nnaavo nni vaa wamba maanzwi a swaana o ku tapaza ⁴⁵ Che inako yoku mana iyaanza nne yii mwiina ku vaa shaalyi ku siihite cha keerima mu chivaka choonse mane kuka sika ku inako yoku mana iyaanza nne koonne. ⁴⁶ Mmi mu inako yoku mana iyaanza nne yoonne, Jeeso nna huwa che lyiinzwi ikaando, nnaati, Eli, Eli, lama savakatani?"yiti, Ireeza angu, Ireeza angu uni siiriire inzi?"

⁴⁷ Vamwi va va vaa ziimeene aaho, chiinga vaa zuwa vulyo, nni vaati,"ke te u sumpa Isaya." ⁴⁸ Mmi choku hweera o mwiina mukati kaavo chi ku ngombola chi ku ka hinda chipoonji, chi ku chi zuza menzi eena iviniga, choku chi viika ku luhe, choku muha kuti a nywe. ⁴⁹ Vungi ni vwa aati, " mu mu siyee ye ye na. Tu voone kuti nandi Elija mweeze a mu vuluke." ⁵⁰ Jeeso na huwa hape che lyiinzwi ikaando choku huuza lwa mamanimani chi ku fwa. ⁵¹ Mmi mu vone, Ijira lye itempere choku haluka koo vere kuzwa ku iwulu lya teni kuya ku itako. mane inkaanda nni yaa nyanganya, mavwe cho ku kauhana hakati ; ⁵² makuumbu choku iwuka, mmi miviri yava shiyeme vaangi va vaa lyeere va vaa vuuswa. ⁵³ va zwi mu ma kumbu ha nga a vuuka muvafu, , cho kuya mu muzi u jolola nni vaa voneeka ku vantu vaangi. ⁵⁴ ⁵⁵ Mmi lyiinu Musenchurana nnaavo va va lyisiza Jeeso ni vaa vona ku nyanganya kwe inkaanda nne zintu zonse zi vaalyi ku pangahala, nni vee njiirwa lyowaa chi ku cho kuti, cho vusakusima uuza mwaana Ireeza. ⁵⁵ Mmi ku veena vakulwaakazi vaangi va vee chirire Jeeso ku zwa kwa Galaliya ku mu tokomera va veena vutavulye ni va lolyete. ⁵⁶ Mu valyi ku veena Mariya Magadalena, Mariya nyina jemiise nne Joosefa, ne nyiina vaana va Zevede. ⁵⁷ Chiinga kwaava chiteengu, nni kweeza mukwaame wo muhumu yoo zwa kwa Arimatiya, yoo sumpwa Joosefa, yaa vaalyi zumwe wa varutwana va Jeeso. ⁵⁸ Cho kuya kwa Pilato, kuku ka kumbiira muviri wa Jeeso, Pilato nna lawuula kuti a u heewa. ⁵⁹ Joosefa chi ku hinda moviiri, choku wu vungiriza cha majira a jolola , ⁶⁰ Mmi choku kawu viika mu ikuumbu lyaakwe ihiya, lyaava lyi siiriire kuzwa mu ivwe. ku zwaaho choku pindumuna ivwe ikando lye chiiyaliso choku zwa naa kaaya. ⁶¹ Mariya Magadalena nne Mariya zumwe ku va venna, nni vee keere ku lyolyete ikuumbu. ⁶² Izuva lyii chirira, i vaalyi izuva lya lo mugiviro, varuti vakaando nne vafarasayi nni veeza voonse kwa Pilato. ⁶³ Nni vati, "simwiine, tu kumbulukwa kuti mu ziyezi cho sihala, a va cho kuti, ka ni vuuke hape mu mazuva oo tatwe ka ni vuuke haape. ⁶⁴ Mpaaho lyiinu tu kumbiira kuti ikuumbu lyi lyiiswa kuya ku mazuva oo tatwe. ku chitira kuti varutwana vaakwe saanzi zeeza kwieva moviiri wa kwe chi ku cho vantu kuti, 'chaa va vuuki mu vafu . ku chitira kuti mafosisa e intaanzi saanzi nni a zaambwa nne a mamanimani. ⁶⁵ Pilato nna vacho kuti, " mu zwiise solye. Mu ka lyiisa mu mu wolyeeza. moonse momu ⁶⁶ Mmi nni vaa yeenda, choku ka lyiisa ikuumbu, ku sinka ivyee mane choku viika masolye kuti va lyiise.

Chapter 28

¹ Chinga lyava chitengu mwi izuva lye insavata, chiinga lyaati chi lyizwa mu izuva lye intaanzi lye insuunda, nni kweeza Mariya Magadalena nne Mariya zumwe kuiiza ku vona ikuumbu. ² Mmi mu vone, nni kwaava kunyanganya kukando kwe inkaanda, ka kuti ingiloyi lya simwene lye vaalyi ku suuka kwi iwulu, kuiiza ku pindumuna ivve, mane choku ikala ha lyilyi. ³ Ku vuneka kwa lye lye va lye ku swana ne mumini we invula, mane ne zizwaato za teni zi valyi ku tuva mane iiri kapuku. ⁴ vaa lyisiisa ikuumbu ne valyi kalyiirwa ne ku tiiya choku shaala iiri vantu va fwiire. ⁵ Mmi ingiloyi nni lya wabisana ne vakulwaakazi nni lya va cho kuti," Mu siye ku tiya, nniizi kuti mu saka Jeeso, yaava vambwiirwa. ⁶ Kaa heena hanu, ka kuti waa vuuka, siina mwaa va waambi, muiize mu vone hantu haa vaa lyeere simwine. ⁷ Mu kwiiya choku hweera muka lwiire varutwana vaakwe, 'Chaa vuuka mu vafu. Mu vone, u kaya vweenda ha vusu vweenu kuya kwa Galaliya. Mumu kamu vone koo kooko. 'Mu vone, China mulwiira.' ⁸ choku hweera cho kuzwa he ikuumbu che lyuwa nne ku saanga a hulu, mane nni va ngombola kwi ka lyira varutwana. ⁹ kuhwera, Jeeso choku kopana nnaavo nnaati, "murumere!" Vakulwakazi nni veeza, kuku mu woonda ku mateende a kwe mane ne ku murapera. ¹⁰ lyinu Jeeso naati ku valyi," Mu siye ku tiya. Mu kwiiya muka lwiire varutwana vaangu va kwiiya kwa Galaliya. O koo mu va kani vone." ¹¹ Mmi lyiinu vakulwaakazi chiva kaaya, mu vone, vamwi va masolye a vaa lyisiiza ikuumbu cho kuya mu muzi mukando choku ka lwiira varuti va kulwana zintu zoonse zi vaa pagahalyi. ¹² Lyiinu varuti hana va kungana nne vakulwana che ku waabisaana che indava naavo, nni vaa ha masolye malyi maangi a hulu ¹³ mane cho ku va cho kuti, " Mu waambe kwa vamwi, varutwana vaakwe va veeza masiku cho kwiiiza kumu yiva uuswe chitu sii lyeere. ¹⁴ Mmi iiyi indava chiyaa sika ku muvusisi, mutu woolye kumu ziwlula mane choku zwisa ku virera mwe nu." ¹⁵ Lyinu masolye cho ku hinda malyi cho ka chita mu va vaa teewa. Iye indava i va hasani a hulo mu ma juda kulyi suunu vuti kusii waanika. ¹⁶ Varutwana va veena ikumi nne ka mwiina mpuva yeendeere kwa Galaliya, ku iruundu iilayo Jeeso lyaava va lwiirite kuti vaye kwa teni. ¹⁷ Mmi chiinga va mu vona, nniva murapera, vamwi vaavo choku vireera. ¹⁸ Jeeso cho kuiiza ku waamba nnaavo nnaati, Zaho zoonse nnizi heerwa ku iwulu mane nne mu inkaanda. ¹⁹ Mpaaho lyiinu mu kwiiya muka pange varutwana mu inkanda zoonse. Choku vakoloveza mu izina lya Taayo, lye mwaana, mane nne lye luhuho lu jolola. ²⁰ Mu varute ku pangahaza zintu zoonse zini va mulayi, mmi mu vone, niina nnaanwe inako zoonse, mane nne ku mamanimani e inkaanda.

Mark

Chapter 1

¹ Anu nje mataangiro a manzwi malotu a Jeeso Kresete, Mwana we Ireeza. ² Sina mu ku ngolyetwa mwi ingolo lye muporofiti Isaya, "Vone, Ni tumiisa muyenzi we lyinzwi ha vusu vwaako, yeeti a ku shiyamiseza inzira. ³ Lyinzwi lyaakwe yoo usumpa neena mu muzuka, " Mu shiyamisa inzira ya Simwiine, mu tamalaza inzira zaakwe." ⁴ Johani a veeza, naa koloveza mu muzuka mane ne ku kutaza che ikolovezo yo ku siya zivilala ne ku wonderwa kwe zivi. ⁵ Chisi chonse cha Judea ne vantu vonse va Jerusalema va va zwiiri kwaalyi. Va vaa kolovezwa naaye mu lwiizi lwa Jorodane, ne va lye wamba zivi zaavo. ⁶ Johani a vaa zweete uvaaki wo vooza vwe ikaamera naa lye sumiine ibanti lye chikavi mu imunda mane naa lya impanse ne vuuchi vo muzuka. ⁷ A va wambiri kwii wulu naati, "Ku keeza mukaando kwaangu,u ni saa lyikene mane ne ku chuntama kuti ni sumunune tukwere twe insangu zaakwe. ⁸ Ime ni va mu koloveza cha menzi, lyinu iye ukeeza ku mu koloveza che Luhuho lu Jolola. ⁹ Mwaawo mazuva ni kwa chitahala kuti Jeeso a ka zwe kwa Nazareta mwa Ghalaliya neeza ku kolovezwa ne Johani mu lwiizi lwa Jorodani. ¹⁰ Jeeso choo zwa mu menzi, ava voni iwulu lyii iwuka mane ne Luhuho ni lu sukira mwaalyi ni lwiina mu chiswano che inkuva. ¹¹ Lyinzwi ni lyaazwa mu iwulu, "U Mwaanaswiisu Waangu yoo sunitwa. Ni saanga ahulu mwaako." ¹² Ku zwaaho Luhuho ni lwa mu kwiiitira mu muzuka. ¹³ A veena mu muzuka makumi oo nne a mazuva, naa lyikwa ne Saatani. Mu muzuka a veena ne zinyolozi ze inkanda, mane mangiloyi ni va mu tendera. ¹⁴ Lyinu Johani (wo ku koloveza) chiinga wondwa, Jeeso a veeza mwa Ghalaliya naa wambira kwii iwulu manzwi-malotu e Ireeza, ¹⁵ mane naati "Inako chi yee izuzirikizwa, mane ne muvuso we Ireeza wiina ha fwihi. Musiye zivilala mu zumine manzwi a jolola." ¹⁶ Mu ku yeenda he mbalyi -e iware lya Ghalaliya,naa vona Sayimoni ne Enduru mwanchaa Sayimoni ne va sohera tunyandi twaavo mu iware, mukuti va vaalyi vayambisi. ¹⁷ Jeeso naa vacho kuti, "Mwiize, mu ni ichirire, mane mu ni mu chite vawoonzi va vantu." ¹⁸ Mane ho hwaaho, va vaa siyi tunyandi twaavo che ku mu ichirira. ¹⁹ Mu ku yendendera havusuzana, Jeeso a vaa

voni Jemusi mwaana a Zebediya ne mwanche Johani, ni va wandera tunyandi mu vwaato.²⁰ Ava va sumpi mane ni vaa siya Ishaavo Zebediya ne vahikaana vaavo mu vwaato, aa vo che ku mu ichirira.²¹ Va vee njiri mwa Kaperaname, ku zwaa a ho lwe Insavata Jeeso ne njira mwi Isinagoge che ku ruta.²² Va vaa komokerwa murutiro waakwe,mukuti a vaalyi ku va ruta sine iri muntu we chizimo chii- na he iwulu ku zamba varuti vakaando vo mulawo we chijuda.²³ Mane ho hwaaho mukwaame mwii Isinagoge yaavo a veena luhuho lu sa jololyi a vaa lyiriri ku iwulu,²⁴ naati, 'Tu chite nzi chaako,Jeeso wa Nazaretha? U ke izirire ku tumanininisa? Ni kwiizi, Njoowe yoo Ujolola we Ireeza!'²⁵ Jeeso a va kalyimeri idimona naati, "Tontolye u zwe mwaalyi!"²⁶ Luhuho lo sa jololyi ni lwa mu sohera hansi chi ku zwa mwaalyi ni lu lyira che lyinzwi lyi na ku iwulu.²⁷ Vantu vonse ni vaa komokwa, mane ne ku lyi vuuza mukati kaavo ni vaati, "Chintunzi ichi? Ituto inhyia ya maziimo ena he iwulu? U kalyimera inhuho imbilala mane zi mu teeka!"²⁸ Lyinu lyinzwi ka haakwe nchi lya zuweeka mu chisi chonse che nkanda ya Ghalaliya.²⁹ Chiinga vaazwa mwi Isinagoge, va veeza kuinjira mu inzuvo ya Sayimoni ne Enduru ni veena ne Jemusi ne Johani.³⁰ Nnyina-zala-a-Sayimoni a vaa lyeere naa lwaala ifiiva, Jeeso naa lwiirwa chaakwe.³¹ A veeza, cho ku mu wonda che iyanza, cho ku mu vuusa; ifiiva che ku zwa mwaalyi, mane naa taanga ku va yumbula.³² Ulo luzuva chitegwana ,izuva ha lye imina, nchi vaa lyeta valwere kwaalyi ne va ve njirwa inhuho za madimona.³³ Muzi -mukaando onse u veeza ku kungana ha mulyaango.³⁴ A va siriki vunnginngi vwa vantu va matuku a siyenesiyeni ne ku zwisa madimona mu valyi, mmi cho ku saa zuminina madimona kuti a wambe mukuti a va mwiizi.³⁵ Ha kusasani ahulu, kusiri ku luunza, a vaa zwiiri ku seena vantu cho ku ka chencherera kwa teni.³⁶ Sayimoni ne vamwi vaa veena naavo che ku taanga ku mu saka.³⁷ Chinga va mu wana cho ku mu cho kuti, "Umwu ne umwi u ka vu ku saka."³⁸ A vaa wambi naati, "Tu yendere ku mizi i tu vaambene naayo, ni ka hase lyinzwi kwa teni. Nje musevezi u va ni lyeeti hanu".³⁹ A va yendendi konse konse mwa Ghalaliya, naa kaya vu hasa lyinzwi mu ma Sinagoge aa vo ne ku zwisa inhuho za madimona mu valyi.⁴⁰ Mulweere we chiseenda a veeza kwaalyi. Naa fuukama naa mu kuumbira nati "Chokuti ku suna kwaako, u woola kuni joloza."⁴¹ Cho ku mu fwira inse, Jeeso naa wolola iyanza lyaakwe che ku mu wonda naati, "Ni saka,Jololye."⁴² Ho hwaaho vulyo chiseenda cho ku zwa mwaalyi mane naa jolola.⁴³ Jeeso naa mu lwiiririra cho ku koza mmi naa mu hulula kuti a yende.⁴⁴ Naa mu cho kuti "Sanzi noo ka lwiiri vantu, mmi yende, u ka lyi tondeza ku mupurisiti mane ne ku ka zwisa ineo yo ku jolozwa kwaako kuya cha Mushe mwa va laolyi, ku chitira vupaki ku valyi.⁴⁵ Mmi iye naa yenda cho ku ka lwiira vantu vonse ne ku patalaza lyinzwi ni kwaa manina lyinu Jeeso na sa si woolyi kwii njira mu muzi mukando na susuluhite. A va manini choo kaya vvi kala mwa wola kuva yeeyena mmi vantu aa vo ni ve kala ni veeza kwaalyi ni va kazwa kumwi ne kumwi.

Chapter 2

¹ Chiinga kwaa mana mazuvazana, a va ka voolyi kwa Kaperaname vantu nni va zuwa kuti kweena ku muzi.² Nni kwaava nne ikuunga lya vantu mu ku vaa shaalyi ka kwiina chivaka chiikere vulyo ku hindiriza vulyo nne ha mulyango , Jeeso nna woola ku wamba naavo lyinzwi.³ Lyinu vankosi voonne va va keeza kwaalyi nni va ka lyetete unkosi yoo fwire imwi imbalyi.⁴ Chinga va vona kuti ka va woolyi kwi njira ha mulyaango, va va ka wumbutulyi chituwa che inzuvo, nni va woola ku susikiza haansi mumbeta wo unkosi yaa va fwiire imwi imbalyi.⁵ Jeeso chiinga vona kuzumina kwavo na cho unkosi yaa ava fwiire imwi imbalyi kuti, "Mwaanaswiisu wangu, zivi zaako chi zaa wonderwa."⁶ Lyinu Vangolyi va ve ikere aho ni vaa tanga ku lye vuuza mu inkulo zaavo,⁷ Uuzu unkosi u waamba vulye? U tukana! Njeeni yoo wiila ku woondera zivi kwaanda Ireeza?"⁸ Jeeso a veezivi mu luhuho lwaakwe kuti ava vantu va vaa zeezete nzi. Naa va cho kuti, "Chinzi ha mu zeza vulyo mu nkulo zenu?⁹ Chihuva chinzi ku cho uzu unkosi yoo uwfire imwi imbalyi, 'Zivi zako chi zaa wonderwa' nandi ku cho kuti 'Ziime, u hinde mumbeta wako, mane u yende'?¹⁰ Naa cho unkosi yoo uwfire imwi imbalyi kuti, 'Mwi izive kuti Mwaanaswiisu wo Mukwame u herwa ziho zo ku wondera zivi.'¹¹ "Ni ku cho kuti, zime u hinde isasa lyako u yende ku inzuvo yako."¹² Ho hwaaho naa zima chi ku hinda isasa lyakwe chi ku zwa mu inzuvo ha vusu vo umwi no umwi mu va va shaalyi va komoketwa, ni va temba Ireeza, mane ni va cho kuti, "Ka twiini ku vona chiswana nee ichi.¹³ Naa zwa chi ku yendera kwi ikanda lya menzi, ikunga lyonse ni lya mushala mu masulye, naa va lwira lyinzwi.¹⁴ Ivaati choo hita, naa vona Levi mwana swisu wa Alufeyasi ne ikere he itante yaa yoo hinda mitero naa mu cho kuti "Ni shaalye mu masulye." Naa ziima chi ku mu shaala mu masulye.¹⁵ Ivaati Jeeso cho kweete ku lya mu mu nzuvu ya Levi, vahindi ve mitero ne va izwiire vuvilaala va vaa alyi ku lya ne Jeeso ne varutwana vaakwe, ka kuti va va musheere mu masulye va vaalyi vaangi.¹⁶ Vangoolyi va vaalyi MaFarasayi chiinga vaa vona kuti Jeeso u kweete kulya ne vapangi ve zivi ne vahindi ve mitero, va va cho varutwana vaakwe kuti, "Chinzi haa lya ne vapanga vuvilala ne vahindi ve mitero?"¹⁷ Jeeso chiinga a zuwa a vaati "Vantu vakolyete mu muviri ka vasaki inganga, va lwaala nji va isaka. Ka heena ni va iziri ku sumpa vantu va shiyeme, mmi ni va iziri vapanga vuvilaala".¹⁸ Varutwana va Johani ne va Farasayi va va lye nyimine zilyo, Mmi vantu ni veeza kwaalyi chi ku mu cho kuti "Chinzi varutwana va Johani ne varutwana va va Farasayi ha va lye nyima zilyo vaako avo ne va sa lye nyimi zilyo?"¹⁹ Jeeso a va va cho kuti "Aa vantu va izite ku iseso va wola ku lye nyima zilyo, kamwalye wo mukwaame naa siina naavo?" Ku vona va siina ne kamwalye wo mukwame keti chi va lye nyima zilyo.²⁰ Mmi lyinu ka kwiize mazuva a chita kuti kamwalye wo mukwame ka hiindwa mukati kaavo, aho njeti ni va woolye ku lye nyima zilyo.²¹ Ka kwiina muntu yo woola ku lukira chijira chihya ha chizavalo chikulukulu, cho kuti njo vulyo chigamba chi woola ku haluka, chihya mu chikulukulu, cho ku va ne igamba ivilala.²² Ka kwiina muntu yoo wola ku viika vujwara vu hiya mwi ikavi lye vujwara lya kulukulu, ha kuva vulyo vujwara vu wola ku patula makavi mmi vujwara ne makavi zonse cho ku fwa. kwanda o vulyo, viike vujwara vu hiya mwi ikavi lye hiya lye vujwara.²³ Luzuva lwe Insavata Jeeso a vaalyi ku ya vu yenda mu luwa lo mundalye, varutwana vaakwe ni vaa tannga ku ya vu chera mundalye.²⁴ VaFarasayi ni va mu cho kuti "Vone, chinzi ha vaa chita chintu chi sa zumininwa lwe Insavata?"²⁵ Naa va cho kuti " Aa kena mu vaa valyi kuti Dafita a va chiti vulye choo lye vulyite na fwire inzala- iye ne vakwame va veena naye-²⁶ mwaaw va injiri mu inzuvo ye Ireeza Abiyathari naa lye Mupurista, cho ku ka lya chinkwe chi jolola, chi sa lukere ku lye wa umwi no umwi kunze lya mapurisita, mane naa ha ne vaa vena naavo?"²⁷ Jeeso naa cho kuti "Insavata iva pangirwa muntu, kwanda muntu ku pangirwa inSavata.²⁸ Lyinu, Mwana Swisu wo Mukwame nje iye Ireeza, konse ne we Insavata."

Chapter 3

¹ Mmi hape nne njira mwi Isinagoge mu veena unkosi ya veena iyaanza lyi nyonyoveere. ² Vantu vamwi nniva chuuta ku vambana naaye ku vona kuti mwa hoze lwe Insavata ku chitira kuti woolye ku muvona mulandu. ³ Jeeso nna wamba nne unkosi we iyaanza lyi vaa nyonyoveere", Zimee aha mukati ka vantu voonse". ⁴ Ku zwaaho nna wamba nne vantu, A kwiina kaha mulao ku panga vulotu luzuva lwe Insavata naandi ku horofaza, ku haza, naandi ku ihaya? Mmi nni va tontola. ⁵ Nna lola imbalyi zoonse nna vengete, mmi nna sasamiswa nne ku zuminina inkulo kwaavo, mane nna cho unkosi, wololye iyaanza lyaako. Nna lyi wolola, mmi iyaanza lyaakwe nni lya voola mu maziimo sakata. ⁶ Vafarasayi nni veena Heroda cho ku zwira haanze ku voona kuti va voola ku mu ihaya vulye. ⁷ Jeeso nne varutwana vaakwe, nni vaaya ku iwate, mmi ikuunga lya vantu vaangi nni lya mushaala mu masulye kuzwa kwa Ghalaliya nne kuzwa kwa Judiya ⁸ nne kuzwa kwa Idumiya mane vulyo nne ku zaamba Jorodani nne ku zimbuluka Tiyere nne Sidona. Chiinga va zuwa zintu zaa vaalyi ku waamba, vuungi vuungi vwa vantu nni vweeza kwaakwe. ⁹ Mane nna kumbiira varutwana vaakwe kuti va mu vakanyeza vwato vu niini che ivaka lya vantu vangi, ku chitira kuti saanzi va mu lyaatoolyi. ¹⁰ Ka kuti a va hoza vangi muku vaku chita kuti zumwi ne zumwi ya veena ku katazeha nna mu chuitira kuti a mu wonde. ¹¹ Kumwe nne kumwe vulyo Inhuho imbilaala kuzi valyi ku muvona, zi vaalyi ku wiira haansi ha vusu vwaakwe choku huwa, nni zicho kuti, u mwaanaswiisu we Izeera." ¹² Nna zi kalyimera kuti saanzi zi mu izivisa ku vantu. ¹³ Naaya ku iwulu lye iruundu, choku sumpa vaa vaalyi ku saka, mmi nni veeza kwaalyi. ¹⁴ Nna sala veena ikumi ne tooverere (vaa vaati nna suumpa va Apositoloyi) kuti va woolye kuva naaye mane nne kuti ava tume kuka waamba mulayeza, ¹⁵ nne kuva nne ku laula koku zwiisa madimona. ¹⁶ Mmi nna sala veena ikumwe nne tooverere: Sayimoni, iiye waa vaahi izina lya Pitorosi; ¹⁷ Jemusi mwanaswiisu wa Zebediya, nne Johane mwacha Jemusi, iiye waava hi izina lya Boanerigesi, lyi landununwa kuti vaana vo ku tiimba; ¹⁸ nne Enduru, Filippi, Batholomiyu, Mateu, Toomas, Jemusi mwanaswisu wa Alufeyaasi, Thaddaeusi, Sayimoni wee impuupu ¹⁹ nee Judaasi Isikariyota, yaa vaa keeza kuku muwuza. ²⁰ Mmi nna ya ku irapa, mmi ikuunga nni lyeeza ha mwiina, mu va vaalyi kusa woola kulyia zilyio. ²¹ Lyiinu vee irapa lyaakwe chiinga va zuwa kaha iichi, nni va yeenda kuti vaka mu hiinde, ka kuti va vaacho kuti, cha zoverwa kuzeeza." ²² Va ngolyi va zwa kwa Jerusalema nni vaacho kuti, "Wi njiirwa Baluzebule," mane, "U zwiisa madimona cha simwiine wa madimona." ²³ Jeeso naa va suupira kwaalyi choku wamba naavo che ingulyi naati, "Saatani u zwiisa vulye Saatani?" ²⁴ Mmi haiva muvuso nni ulyi sandukira uuwo wiine, uuwo muvuso keeti chiwu ziima. ²⁵ Haiva inzuvo ilyi sandukire iyo yiine, iyo inzuvo keeti chiyi ziima. ²⁶ Haiva Saatani wa ziima iye mwiine cho kulyi sandukira, keeti cho woola kulyi zimanina, mane wiizi cha a sika ha kumana. ²⁷ Mane ka kwiina yo woola ku injira mu inzuvo yo unkosi yo kolyete choku yiva zivyia zaakwe kwanda kuti a sumine yoo yoozu mukwaame piri, mmi ku zwaaho nje cha woola kuiva. ²⁸ Cho vusakusima nni mulwirite, zivi zoonse kazi wonderwa vaana va vantu, mane nne kutukana koonse kuva tukana, ²⁹ mmi zumwe ne zumwe yeeti nna tuke luhuho lu jolola keeti na wonderwa, mmi wiina mulaandu we chivi chi saa mani." ³⁰ Jeeso nna wamba vuti ka kuti va vaalyi kucho kuti wiina luhuho luvilaala." ³¹ Mmi lyiinu va nyina nne va mukulwe nni veeza ku ziima haanze. Nni va tuminina vantu, kuti vaka mu suumpe. ³² Mmi nni kwaava nna zimbulukita vantu vaangi, vava mucho kuti, "Va nyoko nne va mukulwaako veena haanze, mane keete vaku ghana." ³³ Mmi nna ve tava kuti va mayo nne va mukulwaango nja vahi? ³⁴ Na lola ikuunga lyiva mu zimbulukite cho kucho kuti, "Vone, aava nje va mmayo nne va mukulwaangu!" ³⁵ Mmi lyiinu zumwe nne zumwe yoo panga ku suna kwe Ireeza, uuzzo muntu nje mwaachaangu, nne nchiishjaangu, nne va mmayo."

Chapter 4

¹ Mane naa taanga ku wamba manzwi ku imbalyi iware. Mmi ikuunga lya vantu vaangi nni va mu zumbulukite, mmi ne njera mu vwaato vu veena mwi iware cho ku ikala. Ikuunga lya vantu vaangi nni ve ikala he iriizo. ² Mmi naa va lwiira ingulyi, mmuku va ruuta kwaakwe, ³ Mu teeke, mulyimi a va yende ku vwaala intaanga zakwe. ⁴ Cho si vwaala, ziimwi ntaanga ni za wiira mu inzira, mmi zizuni ni ze za che ku lya intaanga. ⁵ Mmi ziimwi ni za wiira mumangomwe ku sena ku veena ivu lyingi. hoo hwaa ho cho ku mena, ka kuti ke na ku veena e ivu lyingi. ⁶ Mmi e zuuva chiinga lyaa zwa, zi va hiyi, ka kuti ke na zi veena mihihi, ni za mamina chi za zuma. ⁷ Mmi zimwi intaanga ni zaa wiira mu mwiya. Zisamu zo mwiya chiinga za kula cho ku tutumiza intaanga, cho ku kangwa ku zwiisa zihaantu. ⁸ Zimwi intaanga zi va wiire mo shiyeme ni za taanga ku viika zihaantu chii zi kweete ku kula, mane ni zee njih, zimwi zii vaa viiki too nne, kumana iyaanza mane zimwi kumana iyaanza ne kaamwiina, zimwi mwaanda." ⁹ Mane naava cho kuti, " wiina matwi o ku zuwaa, a zuuwe." ¹⁰ Mmi Jeeso cho wiina ye yeena, va veena ha fwih naaye ni veena ikuumi ne too veere va vaa mu vuuza che ingulyi. ¹¹ Naa va cho kuti, "Uunwe mu heerwa zi lyei wunngwiire zo muvuso we Ireeza. Kwaavo veena hanzee chimwi ne chimwi ingulyi, ¹² ka kuti ha va loola, vusakusiima va loola, mmi ka va voni, ne ku zuwa va zuwa, mmi ka va zuwisia, cho kuti chiintu va woola ku sanduuka mmi Ireeza o va wondera." ¹³ Mmi na vaa cho kuti, "Mane mu zuwiisiiza iyi ingulyi? Mmi lyinu mu mu zuwiisiiza vulye zimwi ingulyi?" ¹⁴ Mulyimi yoo vwaala intaanga njeye njo vwaala manzwi. ¹⁵ Zimwi nje izo zi wiira he imbaalyi ye inziira, ha va vwaalwa lyinzwi. Mane ha vaa lyei zuuwa, Cho vuheeru Saatani wu iza cho ku hinda lyiinzwi lyei va vwaalwa mu vaalyi. ¹⁶ Mmi ziimwi njeesi zi va vwaalwa mu ma ngomwe, njaava, ha vaa zuwa manzwi, hoo hwaa ho va lyei tumbula cho ku sanga. ¹⁷ Mmi ka ziina mu hiise mwaazo, mmi cho ku lyei kataza inako infwiihi. Lyinu milyiko ne ku nnyaandiswa ziiza che ivaka lye lyinzwi, kuzwaaho cho ku chuunchuuna. ¹⁸ Mmi ziimmwi njezi zi va vwaalwa mu miiya. Va zuwa manzwi, ¹⁹ mmi va suuni ze inkanda, inziyezi zo vuhumi, kutavera zintuzana ku injiira cho ku diinka lyinzwi, mane cho ku sa haa. ²⁰ Mmi kwiina ziina zi va vwaalwa mu ivu lyei shiyeme. Va zuwaa manzwi cho ku a tambula mane cho ku zwiisa zihantu: vamwii makuumi oo taatwe, mane vamwi makuumi a mana iyaanza ne lyimwiina, mane vamwi mwaanda." ²¹ Jeeso na va cho kuti, mmu woola ku lyeeta ilambi mwi nzuvo cho ku lyei viika mu itundu, nandi ku ikonde lye mumbeta? Uu lyei lyeta cho ku lyei viika ha me kalyiro e ilambi. ²² Ka kwiina chi lyei wongwire cheete ne che vulye ku izivwa, Mame ka kwiina chipiri cheeti ne chi vulye ku izivwa. ²³ Mmi wiina matwi o ku zoowa, mu siiye a zuwee!" ²⁴ Na va cho kuti, "mu teeke ahulu ku zi mu zuwa, chilyikanyiso cho lyikanya chaacho, ko lyikaanywa chaacho, mmi ko wererwa. ²⁵ Mmi wina, kwa kwee ka heewa vuungi, mane ya seenna, kwaalyi ka hindirwa nne che nna naacho ." ²⁶ Mmi nna cho kuti, " Muvuso wee Ireeza u kola unkosi a va vwaalyi intaanga mu lu kaanda. ²⁷ U laala masiku cho ku vuuka chi lyaazwa, mmi intaanga zi mena mane cho ku kuula, mmi na seezi kuuti vulye. ²⁸ Inkaanda iviika zilyo ka vuhayo: Kutaanga ikova, kuzwaaho zihantu, mane nne vuheka mu zihantu. ²⁹ Mmi lyinu zihantu ha zivuzwa cho ku hueera u tuminiza ijeekiso, ka kuti ku siinza chikwaa sika." ³⁰ Mmi na va cho kuti, " Tu woola ku swanisa vulye muvuso wee Ireeza, naandi tuu woola ku tendesa ihii ingulyi ku taarusa? ³¹ Ku kola lutaanga lwe mustard, chi luu vweerwa, nje lutaanga lu ninni ku zamba zonse mu nkaanda. ³² Mmi, ha zii vwaalwa, zii kula mane cho ku zaamba zivwaalo zo mu luuwa, zii panga mitavi mikando, kuti tuzuni twee wuluu tu pange zizumbo mu minzunde yaacho." ³³ Che ingulyi ziingi zi swaana neyi a va wambi manzwi ku valyi, ku voona va vaalyi ku woola ku zuwisia, ³⁴ mmi ka hena a va wambi navo ne ku sena ingulyi. Mmi cho wina ye yeena, nna tarusa chimwi ne chimwi ku varutwana vaakwe. ³⁵ Uulo luzuva, che lyei minna, na va cho kuti, "Tu yeende ku imbalyi yimwi." ³⁶ Ni va siiya inkuunga, mmi nni va hiinda Jeeso ka kuti a ve nna kalye mu vwaato. Maato a mwii a ve nna naaye. ³⁷ Mmi ni kweeza kanyuudwe ka vilala mane masunda naa taanga kwi njiira mu vwaato mmi vwaato che ku manina cho vwi izwire. ³⁸ Mmi Jeeso i yee a veena kumasulye, nna lyere ha mushaamu. Mmi nii va mu vuusa, ni vaati, "Muruti, ko wiina isipe kuti che tu fwaa?" ³⁹ Mmi, na vuuka, nna kalyimera luhuho naati, "Ikozo, tontolye. "Mmi luhuho ne lwa zima, cho ku tontoza. ⁴⁰ Mmi na va cho kuti, Mu tiiya nzii? Nahaanu ka mwina itumero? ⁴¹ Ni ve njirwa lyoowa lyiingi niva tanga ku lyei cho kuti." Njenni uzu, mukuti nne luhuho ne iwaate lyei mu teeka?"

Chapter 5

¹ Va veeza kuyimwi imbalyi ye iware, ku chisi cha Gerasenesi. ² Ivaati Jeeso mwa suuka vulyo mu vwaato, ku vaeeda unkosi yaa valyi ku ka zwa ku makumbu yaa veena inhuho imbilala. ³ Uuzu unkosi a vaalyi ku ikala ku makumbu. Ka heena ku va siina a va lye ku woola ku mu woonda, nandi ku mu sumina che itewu. ⁴ Chaa a vaa sumiinwa kangi-kangi che zihaka ne itewu. Mmi a va pusulyi itewu ne ku chola zihaka. Ka kwina yaa veena ziho zo ku mu woonda. ⁵ Masiku ne musihalyi wonse ku makumbu ne ku maruundu, a vaalyi ku lyira che lyinzwi lyina ku iwulu, mane naa lye fuunda cha mavwe a cheka. ⁶ Chiinga a vona Jeeso neena chivakazana a vaa tiyiriri kwaalyi, naa ka fukama havusu vwaakwe. ⁷ Naa lyira che lyinzwi lyina ku iwulu naati, "Ni pange nzii chaako, Jeeso, Mwaanaswiis u Ireeza Mu Kaando ku Vonse? Ni ku kumbira cha iiye mwiine Ireeza, siye ku ni sukulula." ⁸ Ka kuti a vaalyi ku mu cho kuti, "Zwee mwaalyi, uuwe luhuho lu vilaala." ⁹ Naa mu vuuza kuti, "Njo uwe ini?" Naa mu itava kuti, "Izina lyaanngu nje Vunngi-vunngi, ka kuti tu vanngi." ¹⁰ Naa mu kuumbiira kanngi-kanngi kuti kanzi a itumini kunze lye chisi. ¹¹ Lyinu ku veena muraka we ziguluve u vaalyi ku lya he iruundu, ¹² mmi ni ya mu kuumbira, kuti, "Tu tumine ku ziguluve; mane tu injire mu zilyi". ¹³ Naa i zuminina; inhuho imbilala ku zwa mwaalyi chi ku injira mu ziguluve, ni zaa ngombola chi ku suuka iruundu che kuu ke injira mwi iware, ziguluve zoonse zi va ka mini mwii iware zi vaalyi ku lyikana miyaanda i lyikana makuumi oo uvare. ¹⁴ Va vaa lyisiiza ziguluve va va ngombolyi chi ku ka wamba ku muzi mukaando ne chisi chonse. Lyinu vantu vonse ni vaa zwa cho ku yenda kuti va ka vone chi vaa chitahalyi. ¹⁵ Ni veeza kwa Jeeso chi ku vona unkosi yaa va injirwa vunngi vunngi vwe inhuho imbilalala, na ikeere haansi, naa zweete, mane naa kwanine mu ingana, vantu ne vaa tiya. ¹⁶ Va vaa voni chi va pangahalyiri unkosi yaa a va injirwa inhuho imbilala va va lwiiri vamwi chi va mu pangahalyiri konse ne che ziguluve. ¹⁷ Ni vaa tannga ku mu kuumbira kuti a zwee mu chisi chaavo. ¹⁸ Ivaati cho wii injiira mu vwaato, unkosi yaa va iinjirwa inhuho imbilala naa mu kumbira kuti a yende naaye. ¹⁹ Mmi ka hena a va zuminini ichi, naa mu cho kuti, "Kwiya ku inzuvo yaako ne ku vantu vaako, u ka va lwiire chaa ava ku chitiri Simwiine ne inse yaa ava ku fwiiri. ²⁰ Ava yeendi na ka waamba zikulu cha Jeeso zaa ava mu pangiri kwa Dikapolisi, mmi zumwi no zumwii naa komokwa. ²¹ Ivaati Jeeso chiinga a lutira ku imwi mbalyi, mu vwaato, ku veeza ikuunga ni lya mu zimbuluka, cho wiina ha imbalyi ye iware. ²² Ku veena mukulwaana we Isinagoge, yo u suumpwa Jairasi, a veeza, chinga voona Jeeso, chi ku fuukama ha mateende akwe. ²³ Naa mu kumbiira kanngi-kanngi, kuti, "mwaana-kazana wangu cho u fwa. Ni ku kumbiira kuti wiize njo u muviike maanza kuti a hollye mane a halye." ²⁴ Naa yenda naye, ne ikuunga ni lya mu shaala mu masuulye ne lye chuutiire ahulu mwaalyi ku mu zimbuluka. ²⁵ Ku veena mukulwakazi ya vaalyi kwii itika malaha zirimo zi woonda ikuumi ne toovere. ²⁶ A vaa nyaandi ahuulu mane kulyi mu maanza e inganga ziingi naa teendesa chimwii ne chimwii cha veena nacho kuti a hollye, kunze lye kuti a ve ne mazimo malotu chizimo cho ku vihalyira ku vusu. ²⁷ Cha va zuwiire cha Jeeso. A va keeza ku masuulye akwe choo ka vu yenda hakati ke ikuunga, na gunka chizavalo chaakwe. ²⁸ Ka kulyi a va cho kuti, "chi na gunka zizavalo zaakwe, mu ni hoolye." ²⁹ Chiinga mu gunka malaha a va ziimi ku itiika, naa zuuwa mu muviiri waakwe kuti cha hoozwa mu masukuluka akwe. ³⁰ Mane hoo hwaaho Jeeso na zuwa kuti inunuho chi ya zwa mwaalyi. Na chevuka mukati ke ikuunga chi ku vuza kuti, "Njeni wa ni gunka?" ³¹ Varutwana vakwe ni va mu cho kuti, "Ko u vweene ikuunga lyonse ilyi lye ku zumbulukite, ku zwaaho u cho kuti, 'Njeni wa ni gunka?'" ³² Mmi Jeeso na lola-lola kuti a voone waa panga vulyo. ³³ Uuzu mukulwakazi che kwi iziiva cha mu pangahalyira, a va tiite mbwiiteri na chachalyika. A veeza naa wa ha vusu vwaakwe naa mu lwiira vuniti voonse. ³⁴ Naa mu cho kuti, "Mwaanakazana, waango kuzumina kwaako chi kwa ku hooza. Yende che ikozo mane u hozwa mu vutuku vwaako." ³⁵ Ivaati cho si wamba, ku veeza vantu va vaalyi ku ka zwaa ku mukulwana we Isinagoge, Ni vaati, " Mwaana kazana wako chaa fwa. Chiinzi hoo sii kateeza muruti?" ³⁶ Ivaati Jeeso chiinga zuwa mu va wamba vantu, a va cho muruti we Isinagoge kuti, "Siye ku tiya. Uwee zumine vulyo." ³⁷ Ka hena a va zuminini umwii no umwii ku musindikiza, kunze lya Pitorosi, Jemusi, and Johani, mukulwa Jemusi. ³⁸ Va veeza ku inzuvo yo mukulwana we Isinagoge naa vona vantu ni va tolyiya ahulu. Ne va lyira ne ku boonda. ³⁹ Chiinga injira mu inzuvo, a va vacho kuti, "chinzi chi mu sasamiisa inkulo ne ku lyira? "Uuzu muhuire kaa fwiire mmi u lyeere." ⁴⁰ Va va mu seki. Mmi na zwiisikiza voonse kunze cho ku shala ne vesu ne vaanyina muhuire, ne vaa veena naavo, ni ve injira mwaa vena muhuire. ⁴¹ A vaa hindi iyaanza lye muhuire naa mu cho kuti, "Talitha Koum," ichii ku cho kuti, "Miukazanaana ni ku cho kuti, ziime." ⁴² Hohwaaho muhuire naa ziima chi ku yenda (a veena zirimo zi woonda ikumi ne toovere). Ni vaa komokwa ahulu. ⁴³ A vaa wambi cho ku koza lyinzwi kuti kaanzi va lwiiri vaantu chaa pangahala. Naa va cho kuti va muhe cho kulya.

Chapter 6

¹ Mmi Jeeso a vaa ka zwi kwa teni cho ku ya ku muzi kwa a zwa, varutwana vaakwe ni va mu shaala mu masulye.

² InSavata chiinga yaa sika, a va yendi ku iSinagoge cho ku ka ruta kwa teni. Vungi vwa vantu va vaa zuwi cho ku komokwa. Va vaa wambi ni vaati, "A vaa waani kuhi aa maano?" "Kutalyifa nzi uku kwaa heerwa?" "Zintu nzi izi zi komosa zaa panga cha mayanza aa kwe?" ³ "Lyaaho uzu ka heena muveezi, mwaanaswisu wa Mariya, Mukulu wa Jemusi ne Josesi ne Judasi ne Sayimoni? "Vanchizhaakwe ka ku veena hanu naaswe?" Mmi va vaa nyeezwa ne Jeeso. ⁴ Jeeso naa va cho kuti, "Muporofita kaa vulyi ku kutekwa mbwiteeri mu muzi mwaazwa ne mukati ka vakwantu ne mu nzuvo yaakwe." ⁵ Ka naa a va siri ku woola ku chita misevezi mikaando kwanda o ku vika valweere manza ne ku va hoza. ⁶ Ku saa zamina kwaavo ku vaalyi ku mu komosa. Mmi na yenda mu mizi naaya vu hasa lyinzwi. ⁷ A vaa sumpi va woonda ikuumi nne tooveere cho ku tannga ku va tuminiza vooveri-vooveri, cho ku va ha ziho zo ku zwiisa inhuho zi vilala, ⁸ mane naa va laerera kuti sanzi va hindi chintu mu musipiri waavo kunze lye inkolyi: insinyi chinkwa, nandi chihindizo mane nandi malyi mu mabanti aa vo, ⁹ ne kuti va zwaate insangu mmi va siye ku zwaata zihembe zo uvvere. ¹⁰ Mmi naa va cho kuti, "Ha mu sika he inzuvo, mu ikalyirire heeyo inzuvo mbwiteeri heeti ni mu ka zwiire mwee icho chisi." ¹¹ Mmi ha iva kwiina muzi weeti ne u vulye ku mu tambula nandi ku mu teeka, ha kuti che muzwa mu ulyi, mu kunkumune insaango zeenu ku chitira vupaki ku valyi." ¹² Va vaa yendi ni va ka vu lwiira vantu kuti va zwe mu zivi zaavo. ¹³ Va vaa zwiisa madimona manngi ne ku hoza vanngi ni va va sinnga mafuta. ¹⁴ Simwiine Herude a vaa zuwi che izi zintu mukuti izina lya Jeeso chi lyi va izivinkeene kumwi no kumwi. Vamwi va vaalyi ku cho kuti "Johani wo ku koloveza chaa va vuswa mu vafu chingi iizi zoho ze imakazo zi tendete mwaalyi." ¹⁵ Vamwi ni vaati "Nje Elija." Ni ku va vulyo vamwi va vaa voolyi ni vaa cho kuti, "Muporofita vulyo, sineeri nje vaporofita ve inako za kalye." ¹⁶ Mmi Herude chiingaa zuwa vulyo naati, "Johani u ni vaa kosolyi insingo, chaa a va vuswa." ¹⁷ Mukuti Herude a vaa lawulyi kuti Johani a wondwa cho ku injirikwa muntorongo che ivaka lya Herudiyasi (muka Filipo, mwanchaakwe), Mukuti a va hindi cho ku mu sesa. ¹⁸ Mukuti Johani a vaa lwiirite Herude kuti, "Ku fosahere ku sesa muka mwanchaako." ¹⁹ Mmi Herudiyasi a va nyeezwa iyi indava cho ku iwonda che inkulo naa saka ku mu ihaya mmi ni ku sa wolyeki, ²⁰ mukuti Herude a vaalyi ku tiya Johani; a veezi haalyi mukwaame yoo u tamalyere mane naa jolola chinngi a vaa lyi ku mu vavalyera. Nandi ku teeka Johani ku vaalyi ku mu sasamisa ni ku va vulyo a vaalyi ku mu teeka cho ku saannga. ²¹ Ku vaavi ne chivaka cho kuti Herude a chite mukiti wa mazaalo aakwe mwaa va sumpite vasimaziimo, vahitizi ne valaulyi mwa Ghalaliya. ²² Inako ye zilyo ze chitengwana, mwaanakazana wa Herudiyasi a veeza cho ku va zaanina mmi naa lyi tumeresa Herude ne veene vaakwe. Simwiine naa cho uzu mukazana kuti, "Ni kumbire chimwi ne chimwi, mmi mu ni chi ku he." ²³ A vagoonki kwaalyi naati, "Chimwi ne chimwi cheeti u sake kwaangu mu ni chi ku he, ne imbaalyi yo muvuso waangu." ²⁴ Mmi naa yenda ku vannyina cho ku ka va vuuza kuti "Ni ka kumbire nzi kwaalyi?" Ni vaati, "Mutwi wa Johani wo ku Koloveza." ²⁵ Hoo hwaa ho, cho ku ka injira kwa simwiine cho ku hweera naa ka kumbiira naati "Mu nihe mutwi wa Johani wo ku koloveza ni wu ka vikitwa mu kasuva ke iwukite." ²⁶ Nandi iyi indava i vaa sasamisa simwiine a vaa kangwa ku kaana mukuti a vaa lyi kanite mane ne ku tiya veene vaakwe va veena he itafulye. ²⁷ Simwiine a vaa tumi isolye lyimwi mu masolye a kwe kuti lyi ka mu lyeetere mutwi wa Johani. Isolye lyi vaa yendi cho ku ka kosola mutwi wakwe. ²⁸ A vaa lyeeti mutwi wakwe mu impulyeeti ku mukazana, mukazana cho ku u twaalyira vaannyina. ²⁹ Varutwana vaakwe chiinga vaa zuwa vulyo va veeza cho ku hinda muviria wakwe cho ku ka u wuunnga mu ikumbu. ³⁰ maapositoloyi, chi va kungeene ne va zimbulukite Jeeso, ni va mu lwiira zonse zi va va chiti ne zi va vaa rutu. ³¹ Jeeso naa va cho kuti, "Mu zwiire noonweena ku chivaka chi lyi wungwiire kuti mu woolye ku ka huuza." Mukuti vunngi vwaavo va vaalyi ku yeenda vamwi ni va ka voola, lyinu ka na va veena mane ne chivaka cho ku lya. ³² Mmi ni vaa zwa cho vwaato cho ku ya ku chivaka chi lyi wungwiire ku ka va voo voona. ³³ Mmi vantu vava va voni chi vazwa vamwi cho ku va lyemuha, nni vaa ngombola cha mateende ku zwa mu mizi, yaavo cho ku ka va sikira intanzi ne ku ka kungana ha vusu vwaavo. ³⁴ Chiinga vaa sika he irizo cho ku waana ikunnga ikaando, Jeeso chiinga a va lola cho ku va fwiira inse mukuti va vaalyi ku kola imberere zi seena mulyisani. Mmi naa taanga ku va torokera zintu zi nngi. ³⁵ Inako chiinga yaa yenda, varutwana vaakwe cho ku iza kwaalyi cho ku mu cho kuti, "Tu ina mu chivaka chi lyi wungwiire mane ne inako chi ya tu siya." ³⁶ Va lwiire va yendendere mu mizi ina hafwiizana va ka lyi sakire zilyo va lye." ³⁷ Iiye naa va itava kuti, "Unwe mu va he zilyo va lye." Va va mu cho kuti, "Tu woola ku ka va wulyira chinnkwa cha madenarii a lyikana mwaanda yo uvvere kuti ze va lye?" ³⁸ A va va cho kuti, "Mukweete zinnkwa zoo nngayi?" Mu yende mu ka vone." chinnga va va ka waani, va veeza cho kuti, "Zinnkwa zi mana iyaanza ne nswi zoo uvvere." ³⁹ A vaa lawiiri vantu vonse kuti va ikalye che zitopazana ha insangani. ⁴⁰ Va va ikalyi mu zitopazana; zitopazana zo mwaanda ne za makumi a mana iyaanza. ⁴¹ A vaa hindi zinkwa zi mana iyaanza ne inswi zoo vere, naa lola ku iwulu cho ku zi tohonolofaza cho ku kauhanya ziinkwa

naa ziha varutwana vaakwe kuti va ka zi viike ha vusu vwa vantu. Mmi naa hinda inswi zoovere chi ku va kauhanyeza vonse.⁴² Va vaalyi vonse mbwiiteeri chiinga ve ikuta.⁴³ Va vaa kunganya ziinkwa zonse zi vaa shaalyi, mane ne inswi cho ku izuza matundu a mana ikume ne vuuveri.⁴⁴ Vakwaame va vaalyi zinkwa va vaalyi ku lyikana mwaannda i mana iyaanza.⁴⁵ Ku zwaa aho vulyo naa chita kuti varutwana vaakwe va yendere ku imwi imbalyi, kwa Bethesaida, mmi iye cho ku lwiira ikunnga kuti lyi patalalye.⁴⁶ Chiinga vaa yenda vonse, Jeeso naa yendera ku irundu ku ku chencherera.⁴⁷ Chiteengu chi vaa siki ne vwaato chi vu vaalyi ku yendera ha kat ike iwate, mmi iye naa sheere yeeyena mu lukaanda.⁴⁸ Mmi naa vona vukaavo vu va veena mu vulyi ku ku zuha mu kuti luhuho lu vaalyi ku hapaana naavo. Hakusasani a hulu ni ku siri ku luunza a veeza ku valyi, naa kaya vu yenda ha iwulu lya menzi, naa sa ku hita ha valyi.⁴⁹ Mmi ha va mu voona u kaya vu yenda ha iwulu lya menzi, va va zezi kuti isaku cho ku lyirira ku iwulu,⁵⁰ mukuti mu ku mu vona va vaa tiyi. Hoo hwaa hoo naa va cho kuti, "Mu siye ku va ne lyoowa! Njee Ime! Mu siye ku tiya!"⁵¹ A va injiri naavo mu vwaato ne luhuho cho ku ziima ku huunnga. Ni vaa shala va komokeerwa mu makaando.⁵² Mukuti ka hena va vaa woolyi ku taluhanya kuti ziiinkwa zi vaalyi ku talusa inzi. Kwandaa a vulyo, inkuulo zaavo zi vaa zuminini.⁵³ Chiinga vaa luutira kwii ishiira lyimwi, va veeza ku sika ha ikanda lya Ghenasareta cho ku siika vwaato vwaavo.⁵⁴ Mu va mana vulyo ku suuka, cho ku mu lyemuha.⁵⁵ Ni vaa ngombweera ku mwi ne kumwi mu chisi choonse ni va ka lyeeta valweere kwaalyi mu ma matirasi, kumwi ne kumwi ku va va zuwirire kuti u keeza kwa teni.⁵⁶ Konse kwa a vaalyi ku ya ,mu miziana, mizi mikando, ne mu zisi va vaalyi ku lyeeta valweere ku mawuzikizo, mmi ni va mu kumbiira kuti a va sirike nandi vulyo kuti va wonde nxwe ye chizavalo chaakwe. Vunnginngi vonse vu vaalyi ku mu wonda vu vaalyi ku hozwa.

Chapter 7

¹ Mafarasayi naa vamwi va ma Sikiribe va vaalyi ku ka zwa kwa Jerusalema va veeza ku kungana ne va mu zimbulukite. ² Mmi va vaa voni vamwi va varutwana vaakwe ne va kweete ku lya chinkwa cha maanza a pangite zi foshaheere, njo ku cho kuti, a saa sambite. ³ (Mukuti Mafarasayi ne Majuda onse ka va lyi mbwiiteri ha va samba manza, mukuti va si kweterere mu chizo cha vakulwaana vaavo. ⁴ Mafarasayi chi va ka zwa ku mawuzikizo, ka va lyi mbwiiteri ha va saamba. Mane kwiina imwi milao miangi iva shaala mu masulye cho ku koza, ku swana ne ku shanza inkomoki, impoto, tusuva to ulooto, ne masofa ha va lyiira.) ⁵ Mafarasayi ne Masikiribe va vaa vuza Jeeso kuti, "chinzi varutwana vaako ha va saa yendi ku ya che chizo cha vakulwaana, ka kulyi ke te va lya chinkwa cha maanza a saa sambite?" ⁶ Naa va cho kuti, "Izaya a va mu porofiti sinte uunwe muvalyizinantizi. A va ngolyi, 'Ava vantu va ni kuteka cho tuholo twaavo, mmi inkulu zaavo zina kulye naame." ⁷ Va ni woovamera ku salyi kwe initi, ne vaaruta milao ya vantu ne ilyi ituto zavo. ⁸ Mu viikira ku imbaalyi milawo ye Ireeza cho ku woonderera zizo za vantu." ⁹ Na va cho kuti, "Unwe mu veene mukaana milawo ye Ireeza cho ku shalaa zizo zenu mu masulye! ¹⁰ Mu kuti Moshe a vaati, " Mukuteke va isheenu ne va nnyineenu, 'mane, yoo wamba vuvilaala chi veesi ne vannyina kaa fwee cho vusakusima.' ¹¹ Mmi mu cho kuti, " muntu haa cho veesi nandi vannyina, " Ituso yeeti ni mwaa tambula ku zwa mwaangu nje Corban," (njo ku cho kuti, 'Theewa Ireeza')- ¹² lyinu ka usi mu zuminini ku chitira veesi ne vannyina chintu. ¹³ Mu maniisa zaho ze mulawo we Ireeza che chizo chennu. Ne zimwi zi swana naazo zi mu panga." ¹⁴ ¹⁶ Naa vola a sumpi ikunga mane naa va cho kuti, "Mu ni teeke, mu vonse, mane mu zuwisia. ¹⁵ Ka kwiina chiina kunze lyo muntu chi woola ku mu viihaza ha chi injiira mwaalyi. Chi zwa mu muntu nje chi mu viihaza." ¹⁷ Ivaati Jeeso choo zwa he ikunga cho u injiira mu inzuvo, varutwana vaakwe va va mu vuza che ingulyi. ¹⁸ Jeeso naati, 'Naanwe ka mwiini ku zuwisia? Ka mwiini ku vona kuti chi injira mu muntu ne chi zwa kunze keti che chi mu viihaza.' ¹⁹ Mukuti keeti chi chi injira mwi inkulo yaakwe, mmi chi injira mwi ivumu lyaakwe mane cho ku zwiira ku chimbuzi?" Chaa manzwi a va pangti kuti zilyo zi jololye. ²⁰ Naa cho kuti, "Chi zwa mu muntu nje chi mu viihaza. ²¹ Mukati ko muntu, ku zwa mu inkulu, ku iza minahano mivilala, vusahi, vusa, ku ihaya, ²² vuhuulye, kulakaza, zifosaheere, ziziyeza, kulakalyisa, inkulu ilakaza, ku twaala isuvi, ku lya hindira he iwulu, vuholo. ²³ Vonse uvu vu vilaala vu zwa mukati, mane njo uvona vu viihaza muntu." ²⁴ A va katuki aho na ya ku chisi cha Tire ne Sidoni. A veeza kwi injiira mwi inzuvo mane na sa suni kuti vantu ve izive kuti kweena, mmi ka kwiina mweeti na va wungulwa. ²⁵ Hoo hwaaaho mukulwaakazi, wo mwaanakazana yaa veena inhuho imbilala a vaa zuwi chaakwe, neeza, cho ku wa ha mateende akwe. ²⁶ Lyinu uzu mukulwaakazi ivaalyi Muherika, ne ilyi MuSaerophoenician che chizo. Naa mu kumbira kuti a zwiisa madimona mu mwaanakazana waakwe. ²⁷ Naa mu cho kuti, "Vahwiire valyiisikwa intaanzi. Ka kuti ka ku shiyeme kuhinda chinkwa cha vahwiire cho ku chiha vambwa." ²⁸ Mmi naa mu itava kuti, "Nfwa, Simwiine, vambwa navo va lya vufwaafwa vwa vahwiire kundi lye itaafulye." ²⁹ Naa mu cho kuti, "Mukuti chi wa wamba vulyo, u sumunukite ku yenda. Idimona chi lyaa zwa mu mwaanakazana wako. ³⁰ Naa vola ku inzuvo yakwe naa ka waana muhwiire u fupi ha mumbeta, mane ne idimona ne lya zwiire mwaalyi. ³¹ Mmi naa voola a zwii mu chisi cha Tire, mmi naa zaamba chisi cha Sidon naa ya ku iwaate lya Ghalaliya ku ka ya ne ku chisi cha Dekapolisi. ³² Mmi ni va mu lyeetera muntu yaa seena a valyi ku zuwa mane neena vukaavo vo ku waamba, ni va mu kumbira kuti a mu viike iyaanza. ³³ A va mu hindiri ku imbalji ne ku seena yo u vweene, mane ne injiirika munwe waakwe mukutwi kwaakwe, chiinga a mana ku swa mate, naa wonda lulyimi lwaakwe. ³⁴ A vaa lolyi ku iwulu, naa kwiita luhucho ku mu cho kuti, "Ephphatha," Icho nje ku cho kuti, "Iiwuke!" ³⁵ Mane hoo hwaaaho ku zuwa kwaakwe cho ku iwuka, mane chi vaa wondete lulyimi lwaakwe chi vaa fwi, naa taanga ku waamba sinte. ³⁶ Naa va lwiira kuti sanzi va lwiiri muntu. Mmi mu ku va lawiira vulyo, avo mane mu va valyi ku wambiira ahulu chaayo. ³⁷ Va vaa komokwa ahulu, ne vaa cho kuti, "U pangite chimwi ne chimwi sinte. Mane u woola ku panga kuti va saa zuwi va zuwe, va saa wambi va wambe."

Chapter 8

¹ Mwaawo mazuva, ku veena hape ikunnga i kaando mane ni ku seena chi lyiiwa. Jeeso naa sumpa varutwana vaakwe cho ku va cho kuti, " ² Ni fwiisiizwa inse nje ilyi ikunnga mukuti chi va a zwiira kuvusu naame mazuva oo tatwe mmi ni ku seena cho ku lyaa. ³ China va cho kuti va voolye ku mizi yaavo, mwendi va woola ku zuminina mu inzira. Hape vamwi vazwa kulye." ⁴ Varutwana vaakwe ni va mu itava kuti, "Tu woola ku wana kuhi zinnkwa zi lyikeene ku ikutisa vantu moo wunu muzuka?" ⁵ A va va vuuza kuti, "Mu kweete zinnkwa zoo nngayi?" Ni vaati, " zi mana iyaanza ne too uvure" ⁶ A vaa lawuiiri ikunnga kuti lyi ikalye hansi. A vaa hindi zinnkwa zi mana i yaanza ne too uvure, naa aha vuitumero, cho ku zi kauhanya, naa a ha varutwana vaakwe kuti va zi viike ha vusu vwaavo, ni va zi viika ha vusu vwe ikunnga. ⁷ Va veena ne tuswiizana, mmi chiinga a mana ku tu raperera, cho ku tu ha varutwana vaakwe kuti naato va tu wavire vaantu. ⁸ Va vaalyi mane cho ku ikuta. Va vaa kunganya vufwaafwaalyi vu vaa shaalyi, vu vaa kwani mu matundu makaando a kwana iyaanza ne too uvure. ⁹ Vantu voonse va vaalyi ku yendera ku miyaanda yiina ikumi yoo nne. Mmi naa a va cho kuti va kwiyaa. ¹⁰ Hoo hwaa hoo naa a zwa ne varutwana vaakwe cho ku injira mu vwaato ni vaa zuhira ku chisi cha Dalimanuta. ¹¹ Mafarasai cho ku iza ni vaa tanga ku lyi kananisa naaye. Ni va saka chishupo mwaalyi chi zwa ku iwulu, ku mulyika. ¹² A vaa kwitiri luhuho lwaakwe kunnsi a hulu naa va cho kuti, "Lyaaho chinzi imbuto ya lyilyahanu ha mu saka chishupo? Vusakusima ni mu lwiirite, ka kwiina chishupo cheeti ne chi heewa imbuto ya lyilyahanu." ¹³ Mmi naa va siya, cho ku voola cho ku injira mu vwaato, naa ya ku imwi mbalyi. ¹⁴ Lyinu hanu varutwana va vaa zivalyi ku lyi hindira zinnkwa. Ku veena vulyo chinkwa chii mwiina mu vwaato. ¹⁵ A va va kalyimeri naati, "Mu lolye, mane mu ikalye ne mu lyi lyisiiza mu lyi vavalyere mu chivirisa cha Mafarasayi ne chivirisa cha Heruda." ¹⁶ Varutwana cho ku lyi wamba mukati kaavo, "Mukuti ka tu iina chinnkwa." ¹⁷ Jeeso a vaa lyemuhi ichi chintu, mmi cho ku va cho kuti, "Chinzi ha mu kweete mu wamba cho ku vula chiinkwa? ka mwiini ku lyemuha? ka mwiini ku zuwisiza? Chi mu vaa holohi inkulo?" ¹⁸ Mwiina meno, aa ka mu voni? mwiina matwi, aa ka mu zuwi? aa ka mu kumbulukwa? ¹⁹ Chivaka chii ni vaa hindite zinkwa zi mana iyaanza cho ku chi kauhanyeza valyikana mwaanda i mana i yaanza, mu vaa kunganya vufwaafwaalyi vwe chinkwa mu matundu o nngayi?" va va itavi ni vaati, "Ikumi ne too uvure." ²⁰ Lyinu chi ni kauhanyeza vo mwaanda yo nne zinnkwa zi mana iyaanza ne too uvure, mu vaa izuza matundu oo nngayi? Va va mu cho kuti, "A mana iyaanza ne too uvure" ²¹ Naa a va cho kuti, "Ka mwiini ku zuwisiza?" ²² Va veeza kwa Bethesaida. Vantu va veena kwa teni va vaa lyeeti mukwaame a va fwiire meno mmi ni vaa kumbira Jeeso kuti a mu wonde. ²³ Jeeso naa a mu kokera cho ku mu hindira hanze lyo muzi. Chiinga a mana ku mu swiira mu meno cho ku mu viika manza, a va mu vuuza kuti, "Kwiina cho u vweene?" ²⁴ Na inusa mutwi, cho kuti, "Ni vweene vantu ni va swana si neeri zisamu zi kaya vu yeenda." ²⁵ A voolyi a viiki manza a kwe hape ha meno aakwe, mmi unkosi cho ku iwula meno aakwe, ku vona kwaakwe cho ku voozekezwa, cho ku taanga ku vona chimwi ne chimwi vulyo sinte. ²⁶ Jeeso naa mu tuminiza ku inzuvo yaakwe, "Sanzi u ke injiri mu muzi." ²⁷ Jeeso naa zwiira ne varutwana vaakwe ku mizi i sumpwa Sizariya Filipo. Mu nzira a vaa vuuza varutwana vaakwe kuti, "Vantu va cho kuti nje ime ini?" ²⁸ Ni vaa mu itava kuti, "Johani wo ku koloveza. Vamwi vati, 'Elija,' mmi vamwi aavo, 'Umwii wa vaporofiti.'" ²⁹ A va va vuuza kuti, "Uunwe mu cho kuti nje ime ini?" Pitorosi na itava kuti, "Njo uwe Kirisiti." ³⁰ Jeeso naa a va lwiira cho ku koza kuti va siye ku lwiira vantu chaakwe. ³¹ Mmi naa a tanga ku va ruta kuti Mwaana wo Muntu u swanerwa ku iza ku nyaanda mu zintu zinngi, mane keeza a kanwa ne Vakulwaana, Mapurisita makaando ne Varuti vo mulawo, mane no ku ihayiwa, mmi cho ku vuuka mu mazuva oo tatwe. ³² A va va lwiiri naa jolweeza indava. Mmi Pitorosi naa mu hindira he imbalyi cho ku taanga ku mu kalyimera. ³³ Mmi Jeeso naa lola varutwana vaakwe ku zwaa aho cho ku kalyimera Pitorosi naati," Zwee ha masulye aangu, Saatani! Ka u viikite ingana yaako mu zintu ze Ireeza, u iviikite mu zintu za vaantu." ³⁴ Ku zwaa aho naa sumpa ikunga konse ne varutwana vaakwe, cho ku va cho kuti, "Cho kuti ku ina muntu yoo u saka ku ni ichirira, u swanera ku lyi lyisaampula, a hinde chifapaano chaakwe, cho ku nii ichirira." ³⁵ Mu kuti zumwi no zumwi yoo u saka ku vuluka vuhalo vwaakwe ka vu mu zovere, mane zumwi no zumwi yoo u zoverwa vuhalo vwaakwe che ivaka lyaangu ne lya manzwi a jolola, kaa a vu vuluke. ³⁶ Muntu u voolyerwa nzi mu ku lyikunganyiza inkanda yonse, mmi cho ku zoverwa ne vuhalo vwaakwe? ³⁷ Muntu u wola ku zwiisikiza nzi mu maziimo o vuhalo vwaakwe? ³⁸ Zumwi no zumwi yoo u ni fwiira insoni moo lunu luhasi lu sanguheere mane ne lu viihere, Mwaana wo Muntu keeza naa mu fwiire insoni ha kuti cho u keeza mu ikanya i Veesi ne mangiloyi a jolola."

Chapter 9

¹ Mmi nna va lwiira nna cho kuti, "Cho vusakusima nni mulwiirite, kwiina vamwi va ziimeene hahanu va seeti nni va fwe nniva seeni ku vona muvuso we Ireeza nni u keeza che zoho." ² Mazuva a mana iyanza nne kamwina chiinga a mana, Jeeso nna hiinda Pitorosi nne Jemusi nne Johani cho kuya ku iwulu lye iruundu ilyelye nni veena voo voona. Mmi lyiinu nna sanduka ha vusu vwaavo. ³ Zizwato zakwe nni za veera a hulu, ku tuva ku kaando, ku tuva ku zamba mirora ye inkanda muyi tuvisa. ⁴ Lyiinu chi vasi kwete ku wamba nne Jeeso, Elija nne Moshe nni vaa voneka. ⁵ Pitorosi nne tava Jeeso naati, "Muruti, ku lotu kuti tu kwiina hanu, mmi lyiinu chite kuti tu zaake zitomba zoo tatwe, chimwi nchako, chimwi ncha Mushe, chimwi chive cha Elija." ⁶ (Ka kuti ka hena a veezi chaava ku lukera ku wamba mukuti va vaalyi kalyiriirwa.) ⁷ Ikope nni lyeiza choku va wumbiriza. Lyiinu lyinzwi nni lyaazwa mwi ikope, "Uzu njeye mwanaswiisu waangu uni suni a hulu." Mumu teeke." ⁸ Va vaati chi va lola mumbalyi ho hwaaho, nni vaa shaala ka kwiina u va vweene, mbwita iiri Jeeso vulyo yee yeena. ⁹ Va vaati chi va suuka ku iruundu, Jeeso nna va laula kuti saanzi valwiiri vantu chi vaa vona, mbwita iiri Mwanaswiisu wo Mukwaamwe chi nna na vuka mu lufu. ¹⁰ Lyiinu nni valyi vikira iiyi indava mukati kaavo, ku zwaaho aavo choku taanga ku waambinsaana mukati kaavo "kuti ku vuuka mu vafwiire" ku teewa nzi. ¹¹ Lyiinu nni va mu vuza kuti, "Chiinzi vangolyi ha vaacho kuti Elija u lukere kwiiza lwe ntanzi?" ¹² Nna vaacho kuti, Elija wiiza ku ntanzi ku viika zintu nenza. Lyiinu chiinzi ha ku ngolyetwa kuti Mwanaswiisu wo Mukwaame u lukera ku nyanda nne ku hindirwa haansi? ¹³ Lyiinu nni mu lwiira kuti Elija a veeza, a vaa chiti zoonse zi vava kusaka kwaalyi, mu ku ngolyetwa mu mangolo. ¹⁴ Va vaati chi va voola ku varutwana va Jeeso, va va voni kuti va zumbulukitwa vantu vangi, va ngolyi vava ku va kananisa. ¹⁵ Lyiinu vantu va vaati chiinga va vona Jeeso vava komokwa, nni vaa ngombweera kwaalyi kuka mu rumeresa. ¹⁶ Jeeso nna vuuza varutwana vaakwe, "Mu kweete mu mulyi kananinsaana naavo chechi?" ¹⁷ 17. Umwi wa vantu ku zwa mu vuungi nna mu itava kuti, "Muruti, nna lyeeta mwanaswiisu waangu kwaako. Wiina luhuho lu muchita kuti a siye ku wamba. ¹⁸ Ulu luhuho lu mu zuminiza choku mu wiisikiza haansi, u manina koto u zwa ifulu mu kaholo, u suma meeno aakwe, muviria waakwe choku zuminina. Naacho varutwana vaako kuti va zwiisa ulu luhuho mmi vaa kaangwa." ¹⁹ Jeeso nna ve tava kuti, "Unwe ve chivaka cho kuvula itumero, ka nni kalye naanwe luvaka lu sika hayi kuti mu zumine? Mu mulyete kwaangu." ²⁰ Nni va lyeeta muswisu kwa Jeeso. Lyiinu luhuho chiinga lwa vona Jeeso nni lwa wiisikiza muswiisu haansi choku taanga ku zwa ifulu mu kaholo. ²¹ Jeeso choku vuuza veesi, "Wiina luvaka lu sika hayi neena vut?" Veesi nni vaacho kuti, "Chinga a vaati a ku zaalwa. ²² kangi lwiina ku mu sohera mu mulyiro hamwi mu menzi nni lu lyika ku mu ihaya. Cho kuti u woola ku chita chimwi tu fwiire inse" ²³ Jeeso nnaacho kuti, "Cho kuti mu woola? Zintu zoonze zi woolyeka kwaalye yoo zmina" ²⁴ Ho hwaaho, veesi muhwiire choku huwa nni vacho kuti, "Nni zmina, nni tusa muku saa zmina kwaangu!" ²⁵ Jeeso chiinga vona kuti vantu va ka ngombwerere kwaalyi, a va kalyimeri luhuho luvi naacho kuti, "Uwe luhuho lo ku saa waamba nne ku saa zuwa, nni kuchu suunu, zwe mwaalyi, sanzi nno voolyi wii njire mwaakwe." ²⁶ Luhuho luvi nni chi lwaa lyira choku wiisikiza muswiisu haansi ku zwaaho choku zwa mwaalyi. Muswiisu a va lolyeki mane iiri u fwire, vuungi vwa vantu nni vaacho kuti, "chaa fwa!" ²⁷ Jeeso nna mu woonda che iyaanza choku mu nyemuna, muswiisu choku ziima cha mateende. ²⁸ Lyiinu Jeeso chinga njira mu inzuvo, varutwana vaakwe choku mu vuzukiza ku imbalyi, "Chiinzi ha sana twa woola ku luzwiisa?" ²⁹ Jeeso na vacho kuti, "Iizi zo uwu mushovo zi woolwa vulyo nnavo va rapera," ³¹ Lyiinu chiinga vaa zwaaho va ve njiri cha Galaleya. Jeeso ka heena va suni kuti vantu ve izive kuti vena kuhi, ³² mukuti a vaalyi ku ruta Varutwana vakwe. A va vacho kuti, "Mwanaswiisu o Mukwaame kaa heewa ku vantu, aavo veeti nni va mu ihaye. Mazuva oo tatwe ha a mana ku fwa, ka a vuuke mu lufu." ³⁰ Mu kuti ka heena vava zuwisia, vava tiyi ku mu vuuza. ³³ Nni veeza kwa Kaperaname. Lyiinu cho siina mu inzuvo nna va vuuza, "Seke mu wamba kaha chiinzi mu inzira?" ³⁴ Va va tontolyi ka heena va ve itavi. Mu kuti vava ku keeza vu nganginsaana mu mu inzira kuti mukaando njeeni. ³⁵ Nne ikala haansi choku sumpa varutwana vaakwe, choku vacho kuti, "Haiva zumwe vulyo u saka kuva we intaanzi, u lukeere kuva wa mamanimani, mane nne muhikaana wa voonse." ³⁶ A va hinde muhwiire choku mu viika hakati kaavo. A va hindi zuna muhwiire mu maanza aakwe choku vacho kuti, ³⁷ "Umwi ne umwi yoo tambula siina muhwiire mu izina lyaangu, u taambula naame, mmi ha a ni taambula, ka taambulyi ime vulyo, u taambula nnaaye yaava kani tumi." ³⁸ Johani choku mucho kuti, "Muruti, twaa vona muntu zumwi nna zwiisa madimona mu izina lyako mmi twa mu ziimika, mu kuti ka a tu sheere mu masulye." ³⁹ "Mmi Jeeso choku vee tava kuti, "Mu siye ku mu ziimika mu kuti ka kwiina yeeti nna chite zintu zi kaando che izina lyaangu ku zwaaho choku waamba vuvi ka haangu." ⁴⁰ Zumwi nne zumwi ya saa lwi naaswe wiina nnaaswe. ⁴¹ "Zumwe nne zumwe yo kuha inkomoki ya menzi mukuti u waangu, cho vusakusima nni mulwiirite, keeti nna vulye ku ruwerwa." ⁴² ⁴⁴ Zumwe nne zumwe yeeti nna chite kuti vo vwaava va nniini va zmina mwaangu kuti va chite mafosisa, ka a ku shiamerwa ku sumininwa ivwe mu insiingo choku soherwa mu iuate. ⁴³ Cho kuti iyaanza lyako

lyiku chita kuti u fosa, lyi kosolye. Ku lotu kuti u ke njire mu vuhalo vu saa mani che iyaanza lye chiholye kunze lyoku kee njira cha maanza oonse mwi bimbiro lyo mulyiro.⁴⁵ ⁴⁶ Haiva iteende lyaako lyi ku pangisa mafosisa, lyi kosolye. Ku lotu ku tambula vuhalo nno u lyi u chiholye kunze lyo kuva nne mateende oonse choku ka soherwa mu ihere.⁴⁷ Haiva lyinso lyaako lyi voola ku ku pangisa mafosisa, yi ngongomone. Kuku shiyamere kuti wii njire mu mu vuso we Ireeza nne lyinso lyi mmwiina kuunze lyo kuva nne meno oovere choku soherwa mu mulyiro,⁴⁸ uuko masene aavo ku a saa fwi, mane nne mulyiro ku u saa zimwa⁴⁹ Zumwe nne zumwe kaa luungwa cho mulyiro.⁵⁰ Mwiinyo wu shiyeme, mmi lysiinu hawu kunkumuka vukalyi vwaawo njeeni yoo woola kuvu voozekeza hape? Muve nne mwiinyo mukati keeno, mane muve nne ikozo ku zumwe nne zumwe weenu."

Chapter 10

¹ Jeeso nnazwa heecho chivaka nnaaya ku inkanda ya Judiya cho kuya nne ku inkanda iina ku vusu vo lwiizi lwa Jorodani, mmi vuungi vwa vantu nni vweeza kwaalyi hape. Nna taanga ku varuta hape siina kuya che itwayero yaakwe. ² Mmi VaFarasayi nni veeza kwaalyi choku mulyika choku mu vuuza kuti, "Kuya cho mulao mukwaame u zumininiwa ku kana muihaavwe?" ³ Nne itava, "Mushe a va mulawiiri ku tiinzi?" ⁴ Nni vaacho kuti, "Mushe a va zuminini mukwame kuti a ngolye ingolo lyoku mukaana ku zwaaho choku mu hindika." ⁵ vaalyi che vu kukuktu vwe inkulo zeenu chiangi a va mu ngolyeri uwu mulao," Jeeso nna vacho vo ovo vulyo. ⁶ Mmi ku mataangiro oku vuumbwa, Ireeza a vaa vuumbi Mukwaame ne mukulwaakazi.⁷ chelyii Ivaaka mukwame ka siiye veesi nni vanyiina choku ka ngabasira mwihavhwe, ⁸ ovo vuuveri vava Inyama imwina.' Kava siire vantu vooverere, mmi cho muviru umwina. ⁹ Lyinu chokwina vulyo chintu chaa kopanya Ireeza, muntu sanzi achi patalaza." ¹¹ Ku vaati chi veena mu inzuvo, Varutwana va Jeeso nni va mu vuuza hape che iyи indava. ¹⁰ Naa vaacho kuti, "Umwi nne umwi yo kaana mukaakwe choku ka sesa mukulwaakazi uungi cha chita vuhuulye. ¹² Mmi nne mukulwakazi ha kaana mukaakwe choku sesa mukwame uungi, u chita vuhuulye." ¹³ Hape nni va lyeteet vawiire vaniini kwaalyi kuti ava kume, mmi Varutwana va Jeeso choku tanga kuva lwiisa. ¹⁴ Mmi Jeeso chiinga lyemuha, keena a valyi tumeri naa vacho kuti," Mu siye vahwiire veeze kwaangu, mu siye kuva viinda, mu kuti Muvuso we Ireeza nguwavoo va swaana naavo. ¹⁵ Chini mulwiira cho vusakusima nko kuti, uuzoo ya seti naa taambulye muvuso we Ireeza siina muhwiirezana keeti naa wu injire." ¹⁶ Ku zwaaho naa woonda vahwiire mu maanza aakwe choku vaha mikoonde nne ku va viika maanza mu mitwi. ¹⁷ Mmi chiinga taanga ku zwiira ha vusu nne lweendo lwaakwe, unkosi choku mu ngombweera, nne ku mu fukamina, cho kucho kuti, "Muruti yoo shiyeme, nni chite nzi kuti nni wooley ku bona vuhalo vusaa mani?" ¹⁸ Jeeso naa mucho kuti, "Chiinzi hooni suumpa yoo shiyeme? Ka kwina yoo shiyeme, kuunze lye Ireeza ye yeena. ¹⁹ Wiizi milao: 'Siye ku ihaya, siye ku chita vuhuulye, siye ku yiva, siye ku hambirikiza ,siye ku chengerera, nne kuti u kuteke veeso nne vaanyoko'." ²⁰ Unkosi naacho kuti, "Muruti, ku zwa mu vuniini vwaangu nni va zuwisiza iyii milao." ²¹ Jeeso a va mu lolyi choku mu suna. Naa mucho kuti, "O tayera chintu chii mwiina. U lukeere ku wuza zoonse zo wiina naazo, choku ziha vahumanehi, hoo chita vulyo, koo ve nne vuhumi ku iwulu. Ku zwaaho, wiize u nni shaalye mu masulye." ²² Mmi aa manzwi a va mu sasamisa ahulu, choku katuka naa wiiriirwa che ivaka lye kuti ava humine ahulu. ²³ Jeeso ava lyolyi mumbalyi cho kucho varutwana kuti, "Ku kaavo vulye kuti vahumi ve injire muvuso we Ireeza!" ²⁴ Varutwana nni va komokerwa manzwi aakwe. Mmi Jeeso naa vacho hape kuti, "Vahwiire, ku kukutu vulye ku injira muvusu we Ireeza! ²⁵ Ku huvirira kuti Ikaamera yi injire mulyiinso lye inaalyiti, kuunze lye kuti muntu muhumi a ke injire muvuso we Ireeza." ²⁶ Vava komokwa ahulo, cho kulyi vuuza kaha vuhavo, "Lyiinu ku woola ku hazwa inni?" ²⁷ Jeeso choku valola cho kucho kuti, "Mmi ku kaavo ku vantu, choku saava vulyo kwe Ireeza. Zintu zoonse zi wooleyka kwe Ireeza." ²⁸ Pitorosi choku taanga ku waamba naaye, "Vone, uuswe tuka siyite chimwe nne chimwe mane tuku sheere mu masulye." ²⁹ Jeeso naacho kuti, Cho vusakusima nni mulwiirite, ka kwiina ava siyi inzuvo, nandi vaanaswiisu kunineenu, nandi vaanakazana kunineenu, nandi vaanyineenu, nandi ve isheenu, nandi vaana, nandi inkaanda, che ivaka lyaangu, nne che ivaka lye mulaeza, ³⁰ yeeti naa vulye ku heewa kwiina miyaanda koo vere choku zaamba hanu mwe yinu inkaanda: mazuvo, vaanaswiisu kunine, vaanakazana kunine, nne vaanyina, nne vaana, nne inkaanda, nni kwiina nne ku katazeha ha teni, nne mu inkaanda yi keeza, vuhalo vu saa mani. ³¹ Mmi vangi veena ku vusu ka vave ku mamanimani, ku zwaaho va mamanimani cho kuva ve intaanzi." ³² Va veena mu nzira, nni va kaya kwa Jerusalema, Jeeso naa va hitire ku vusu. Varutwana nni va komokwa, naavo va va ka musheere mu masulye cho kulyi kalyirirwa. Lyiinu Jeeso choku suumpira veena ikumi nne toovere he imbalyi choku taanga kuva lwiira kuti u keeza kuku pangahalyirwa inzi mu vufwihi. ³³ "Mu vone, tu kaya kwa Jerusalema, mmi mwaanaswiisu wo Mukwaame u kaya kuku heewa mu mayaanza a va purisita va kulwaana nne vangolyi. Ka va munyaansikiza lufu choku muha vantu ve inkaanda vulyo. ³⁴ Ka va mushewunwiine, choku mu swiira, ku mushimeha, choku mu ihaya. Mmi ku zwaaho chini kwaahita mazuva ootatwe kaa vuuke." ³⁵ Vaana va Zebediya va sumpwa Jemusi nne Johani va veeza kwaalyi nni vati, "Muruti, tu saka kuti u tu chitire cheeti tu sake kwaako." ³⁶ Naa vacho kuti, "Mu saka kuti nni muchitire nzi?" ³⁷ Aavo choku mucho kuti, "Tu zuminine kuti twi kalye naawe muku vereenga kwaako, umwi e kalye ku malyo ako, umwi choku ikala ku mamonso." ³⁸ Mmi Jeeso naa ve tava naati, " Ka muiizi chi musaka. A mu woola ku nywa inkomoki yeeti nni nni nywe nandi ku zimanina ikolovezo yeeti nni nni kolovezwa chaayo?" ³⁹ Nni va mucho kuti, " Tu woola." Jeeso naa vacho kuti, "Inkomoki yeeti nni nni nywe ka mu yinywe. Ikolovezo yeeti nni nni kolovezwa chaayo, ka mu kolovezwa chaayo." ⁴⁰ Mmi yo kuti umwi yoo ni kala ku malyo nandi ku ma monso, ka heena iime nni nniha, mmi mbwiita kwaavo va vakanyereezwa." ⁴¹ Mmi varutwana vamwi veena ikumi nne toovere chiinga va zuwa iyi ndava, choku taanga nni va nyerererwa Jemusi nne Johani. ⁴² Jeeso choku valyi sumpira nnaati,

"Mwizi kuti a voo va hindwa niiri va vusi va vantu ve Inkanda kuti va va lyaatiriza vulyo, mane nnaavo va maziimo a hee wulu vava laula vulye.⁴³ Mmi ka ku lukeere kuva vulyo mukati keenu. zumwe nne zumwe yoo saka ku kuzwa mukati keenu a ve muhikaana wa voonse,⁴⁴ mane nayee yoo saka kuva we ntaanzi u lukeere kuva chikombwa cha voonse.⁴⁵ Ka kuti mwaanaswiisu wo Mukwaame ka heena a vee ziri ku teenderwa, mmi mbwiita ku teendera, mane nne kuha vuhalo vwaakwe nni yili chi wulyiso cha vaangi."⁴⁶ Nni veeza kwa Jeriko. Mmi cho zwa mwa Jeriko nne varutwana vaakwe nne vantu vaangi, mwaanaswiisu wa Timayiyasi, Baritimayiyasi, mukumbiizi wo muhofu, nne ikeere he imbalyi ye inzira.⁴⁷ Chiinga zuwa kuti nje Jeeso Munazareta, nna taanga ku huwa nnaati, "Jeeso, Mwaanaswiisu wa Daafita, nni fwiire inse!"⁴⁸ China vuungi cha vantu nni cha lwiisa mukwaame wo muhofu, nni chi mucho kuti toontolye. Mmi iiye naa zwiira ku vusu nne ku huwa, "Mwaanaswiisu wa Daafita, nni fwiire inse!"⁴⁹ Jeeso nna ziima choku laula kuti a ka suumpwa. Nni va suumpa mukwaame yaa sa voni, cho kuchu kuti, "Kolye! ziime! U ku suumpa."⁵⁰ Nna zavula chizwaato chaakwe choku zindira ku imbalyi, choku ziima choku hweera, cho kuiiza kwa Jeeso.⁵¹ Jeeso nna mu itava nnaati, "U saka kuti nni ku chitire inzi?" Unkosi a sa voni cho kuchu kuti, "Muruti, Nni saka ku taambula ku vona kwaangu."⁵² Ku zwaaho Jeeso choku mucho kuti, "Kwiya. Itumero yaako chiya ku hoza." Ho hwaaho choku taanga ku vona hape, mane nna mu shaala mu inzira.

Chapter 11

¹ hwaaho chi va valyi ku keeza kwa Jerusalema, nni veena ha fwihi nne Bethiphage, nne Bethani ku iruundu lye ziteente, mane Jeeso avaa tumi varutwana vaakwe voo veere, ² mane nna vacho kuti, "Mukwiya ku muzi utu lyolyinzeene naawo. Mu muti chi mu injira mu ulyi, mu mu kawaane kadonkaana ka seeni ku taantwa. Mu kaka sumunune mu kalyeete kwaangu." ³ Mane cho kuti zumwi u mucho kuti, "Chiinzi ha mu chita vuti?" Mucho kuti, 'Simwiine wuyi saka, mane mwaa kayi vooza.'" ⁴ Nni va yeenda choku ka waana kadonkaana nni ka sumiinwa haanze lye inzirazana yii wukite, mmi nni va ka sumununa, ⁵ Mane vantu vamwi vava zimeenee nni vaacho kuti, "Mu kweete ku chita nzi, hamu sumununa kadonkaana?" ⁶ Nni vava lwiira siina Jeeso mwaa ka vacho, mmi vantu nni vava siya cho kulyi yeendera mu inzira yaavo. ⁷ Varutwana voo vere va Jeeso vava ka lyeeti kadonkaana choku sohera he iwulu lya teni zizavaloo zaavo kuti Jeeso a kee chire. ⁸ chiina vunngi nni chaa zala zizwato zaavo mu inzira, mane vamwi nni va zalyira tu tavi mu inkaanda. ⁹ Aavo va vaalyi kuya vu yeenda ha vusu nni ha masulye aakwe nni vaa sumpwirira, "Hosana! Ku sehuuhere iyee yo wiza mu izina lya semwine Ireeza. ¹⁰ Kwiina mukoonde ku muvuso we isheetu Daafita! Hosana mu iwulu!" ¹¹ Jeeso a vaati cho wi injira mwa Jerusalema nna ke injira mu itempere choku taanga nna kweete u lola chimwe nne chimwe mukati kaayo yoonse. Che ivaka lyo kuchu kuti, inako chiyi va va siyite, nna zwaaho nne veena ikumi nne voovera vaakwe cho kuya ku muuzi wa Bethani. ¹² Mu izuva lya chirira, chiva ka voolyete kwa Bethani, a vaa fwi inzala. ¹³ Mane a vaati choo lola ha vusu choku vona chisamu che ikuzu chi veena makova, mmi naaya ku ku vuna kuti aa chiinna zihaantu. mmi nna ka waana kuti ka chiina zihaantu makova vulyo, ka kuti ka heena yi vaalyi inako ya makuzu. ¹⁴ Nna a lyi cho kuti, "Ka kwiina yeeti nna voolye a lyie zihaantu mwaako hape." Varutwana vaakwe choku mu zuwa. ¹⁵ Mmi nna sika mwa Jerusalema, nne ku injira mu itempere choku taanga nna hindika va wula nne va wuza mu itempere. Nn wiisa mataafulye ava vaalyi ku wuza malyi mane nne zipura zaavo va vaalyi ku wuzaanga inkwirimba. ¹⁶ Mmi naa vula ku va zuminina kuti vazwe nne ziva vaalyi ku wuza. ¹⁷ Mmi nna va ruta nna acho kuti, "Aa ka ku ngolyetwa kuti inzuvo yaangoo ka ive inzuvo ye itapero ya vantu ve inkaanda yoonse? Mmi unwe mu vayi pangii ireendi lya vasa. ¹⁸ Mmi vapurisita vakulwaana nne vangolyi va va mu teekete kuti wa wamba kutinzi, mmi nni vaa saka inzira yoku mu ihaya. Nni va mu tiya ka kuti vantu voonse va va komweeswa ituto zaakwe. ¹⁹ Mmi yi vaalyi kuti mu chitengwaana chimwe nne chimwe hachi sika, va vaalyi ku zwaanga mu muzi mukaando. ²⁰ Va vaati chiva hita ha kusasani, nni vaa vona isamu lye ikuzu nni lyi nyaaniine kuya ku mihiisa yaalyo. ²¹ Pitorosi naa kumbulukwa nna acho kuti, "Muruti, vone! Isamu lye ikuzu lye u vaa kuti lyi vaa nyaani." ²² Jeeso naa vee itava, "Muve nne itumero mwe Ireeza. ²³ Cho vusakusima nni mulwiira kuti inni kamba inni yeeti naacho iilyi iruundu kuti, 'nyukuke ahoo uye mu iuate mmi naa saa nyaansa mu inkulo yaakwe mmi choku zamina kuti chaa waamba kachi pangahalye, iicho Ireeza ncheeti nna pange. ²⁴ Lyiinu nni mulwiira kuti: chimwe nne chimwe chi mu raperera nne ku kuumbira ka mu chi heewa mane ka chive cheenu. ²⁵ Chi mu ziima nni murapera, mu lukeere ku woondera vamwi naanwe kuti isheeno wiina ku iwulu a mu woondere zivi zeenu naanwe. ²⁶ Cho kuti ka mu woonderi vamwi, nne isheenu wiina ku iwulu naaye keeti nna mu woondere zive zeenu." ²⁷ Nni va ka voola haape kwa Jerusalema. Jeeso a vaati choo kaya vu yeenda mu iteempere vapurisita vakulwana nne vangolyi nne vahitizi va veeza kwaalyi. ²⁸ Nni va mucho kuti, "U va heewa nne iini kulawula nne ku pannga iizi zintu? Mane yaava kuhi ku lawula njeeni?" ²⁹ Jeeso nna vacho kuti, "Muni mu vuuza ipuzo, yi mwiina. Muni lwiire naame muni mulwiire itayero yini chita chaayo iizi zintu. ³⁰ Ikolovezo ya Johani yi vaalyi kuzwaa ku iwulu nandi mu vantu? muni itave." ³¹ Mmi nni va wambisana mukati kaavu nni valyi cho kuti, "Chi twa acho kuti, a vaalyi kuzwa ku iwulu, mbwa acho kuti chiinzi ha mu seena mu va mu zumini?" ³² Mmi chi twa acho kuti, a vaalyi kuzwa mu vantu,..."mmi nni va tiya vuungo vwa vantu ka kuti vantu va veezi kuti Johane muporofita. ³³ Mmi nni ve itava Jeeso kuti, "Ka twiizi. "Mmi Jeeso naa vacho kuti, "Nnaame keeti nni mulwiire itayero yini chita chaayo iizi zintu."

Chapter 12

¹ Lyiinu Jeeso nna taanga ku va ruta che milya. Naa cho kuti, "Mukwaame a va viaalyi iwa lyo muwoomba cho kulyi zaakiriza, cho kusa iriindi ha kamwiinwa muwoomba. A vaa zaaki inzuvo yiina he iwulu, cho kulyi walyima valyimi. Ku zwaaho choku yeenda mu musipiri." ² Che inako isheyeme nna ka tumina muhikaana ku va tokumeri ve iwa kuiiza ku hiinda zihantu zo muluwa. ³ Mmi vava mu hiindi, choku mukava nni va mu tumina kwaaz kazwa, naasa kweete chiintu. ⁴ Hape nna va tumina muhikaana zumwi, u va va horofaza naaye mu mutwi mane choku mu fwiisa insoni. ⁵ Choku tumina zumwi hape uva ve ihayi. Vava chiti vangi che nzira yi swana, ku horofaza vamwi mane cho ku ihaya vamwi. ⁶ A veena zumwi muntu ya vaa si sheere kuti a mutume, mwaanaswiisu waakwe yoo sunitwa. A vaalyi njeeye wa mamanimani ku mutuma ku valyi. Naa cho kuti, "Mu va ka mukuteke." ⁷ Mmi valyimi vo muwoomba nni va waambinsaana kuti, "Uuzu njeeye swaana. Mu iize, tu mu ihaye, ku zwaaho vuswa muvu ku veere vweetu." ⁸ Vava mu woondi choku mu ihaya, choku mu sohera haanzu lye iwa. ⁹ Lyiinu, si iwa kaa chiti vulye? Keeze choku sinya voonse va tukumeere luwa ku zwaaho choku luha vamwi. ¹⁰ Ka heena mu va valyi iilyi ingolo? "Ivwe lyi vava kaani vazaakisi, njilyi vaavi ivwe lyoku zaakira." ¹¹ Iichi chi vaalyi ku zwa kwa Simwiine mane chi komosa mu meno eetu." ¹² Nni vaa saka mu va woola ku woonda Jeeso, mmi choku tiya vuungi vwa vantu, ka kuti va vee zivi kuti koto u va guviriza. Ku zwaaho mpu va mu siyiire cho kulyi yeendera. ¹³ Mmi lyiinu nni vaa tumina Vafarasayi nni veena Heroda kwaalyi kuti vaka mu woonde cha manzwi. ¹⁴ Chiinga vaa sika, choku mucho kuti, "Muruti, twiizi kuti ku wiina indava ne muntu mwa lolyera zintu, mane ko salululyi vantu. U ruta cho vusakusima inzira ye Ireeza. Kwiina mulandu ku ruwera mutero kwa Kaishara nandii? Tu ruwere nandi tu siye?" ¹⁵ Mmi Jeeso nne ziva kulyi lyanganya kwaavo choku vacho kuti, "Chiinzi ha mu ni lyika? Mu nihe malyi kuti nni woolye ku a vona." ¹⁶ Nni vaa lyeta amwe kwa Jeeso. Choku vacho kuti, "Chiswaniso nne izina lyaani iizi? Nni vaacho kuti, "Nji za Kaishara." ¹⁷ Jeeso naacho kuti, "Muhe Kaishara za Kaishara, Ireeza zee Ireeza." va va mu komokerwa. ¹⁸ Lyiinu Vasadukayi vacho kuti ka kwiina ku vuuka mu vafu, nni veeza kwaalyi. Nni va mu vuuza nni vati, ¹⁹ "Muruti, Mushe a va tu ngulyeri, 'cho kuti mukulwa muntu waa fwa choku siya mukulwaakazi, nni ku seena mwaana, a hiindi muihaavo wo mwaanche, choku zaalyira mukulwe vaana.' ²⁰ I vaalyi vaanaswiisu va mana iyaanza nne voovere, we ntanzi a va hiindi mukulwakazi choku fwa naa seena mwaana, ²¹ zumwi wo vuuveri a va mu hiindi naaye choku fwa naa seena vaana, wo vuutatu naaye. ²² "Veena ku mana iyaanza nne toovere nni vula ku woonda vahwiire. Ku masulye aavo voonse mukulwaakazi naaye choku fwa." ²³ Mu ku vuuka kwa vafu, chiva vuuka hape, kaa ku veere mukaani? Ka kuti aava vaanaswiisu voonse va va musesi." ²⁴ Jeeso naacho kuti, "Ka njo vuti chiingi mu fosa, ka kuti kamwiizi iviivere nne ziho ze Ireeza?" ²⁵ Chini vaa vuuka mu vafu, ka kwiina ku seswa nne ku sesa, mmi chiva swana nne mangiloyi ku iwulu. ²⁶ Mmi cho kuya chava fwiire nne ku vuuswa kwaavo, a ka mwiini kuvala mu ivuuka ya Mushe, che indava ye chivuna, ne kuti Ireeza ava waambi kuti, 'Njeeme Ireeza wa Aburahama, nne Ireeza wa Isaka mane nne Ireeza wa Jaakovo?' ²⁷ Ka heena Ireeza wa va fwiire, mmi nje Ireeza wawa hala. Mu foseeza." ²⁸ Zumwi wa vangolyi nne za ku zuwa ziva vaalyi ku waamba; nna vona kuti Jeeso we itava nenza. Nna mu vuuza kuti, "Njo wuhi mulao o zamba imwi?" ²⁹ Jeeso avee tavi kuti, "Chiina musula njo kuti, 'Zuwe, Isiraere, Simwiine Ireeza weetu, Simwiine u mwiina." ³⁰ U lukeere ku suna Simwiine Ireeza che inkulo yaako yoonse, cho luhuho lwaako loonse, muhupulo waanko woonse, nne che ziho zaako zoonse. ³¹ Wo vuuveri mulao njo uuwu, U lukeere ku suna muntu kuninaako mmo ulyi suniine.' Ka kwiina umwi mulao hape ku zaamba iiyi yoo vere. ³² Mungolyi nnacho kuti, "Muruti, Yoo shiyeme! wa waamba cho vusakusima kuti Ireeza u mwiina, mane nne kuti ka kwiina Ireeza zumwe kunze lyaakwe." ³³ Ku mu suna che inkulo yoonse yaako, cho muhupulo nne ziho zoonse. Nne ku suna zumwe siina mmo ulye suni, ku zaamba ineo zoku hiisha nne zitavero zoku hiisha." ³⁴ Jeeso chiinga vona kuti we itava nenza ipuzo, nna mucho kuti, Ka wiina kulye nee muvuso we Ireeza." Chiinga kwaaz zwaaho, ka kwiina zumwi hape a vaati nna alyi zuwa ku mu vuuza ipuzo. ³⁵ Jeeso nne itava vuti, chaa vaalyi ku kweete ku ruta mu itempere; nnaati, Chiinze vangolyi ha vacho kuti Kiristi mwaanaswiisu wa Daafita? ³⁶ Daafita iiye mwiine, mo luhuhu lu julola, a vaacho kuti, Simwiine ava waambi nne Simwiine waangu, wu ikalye ku iyaanza lyaangu lya malyo, mbwiita chi naa chita zira zaaku hoo tenteka matende. ³⁷ Daafita u mu suumpa 'Simwiine,' lyiinu vulye kuti Kirisiti a suumpwe mwaanaswiisu wa Daafita?" Chiinavungi cha vantu nni cha mu teekereza choku saanga. ³⁸ Mu ituto zaakwe Jeeso a vaacho kuti, "Mutiye va vangolyi va yeenda nni va zweete zizavalozilye nne ku saka ku rumereswa mu misika" ³⁹ Nne ku saka ku ikala mu meekalo eena ha vusu mu masinagoge, nne ku ikala mu zivaka za maziimo mu mikiti. ⁴⁰ Va ziyeye va fwiirwa mu mazuvo aavo, mane va rapera itapero inde kuti vantu va va vone. Aava vakwaame ka va taambulye ku nyaanswa ku kaando." ⁴¹ Mmi Jeeso nne ikala haansi ku vambana nne iputukesi lya malyi mu itempere, avaa lolyereere vantu chiva viika malyi mu iputukesi. Vantu vaangi vava humine nni va viika malyi maangi. ⁴² Mmi fwiirwa wo mukulwaakazi wo muhumanehi nne iza cho

kuiiza ku newula malyi aakwe oovere, a lyikana ipeeni.⁴³ Mane ava suumpi varutwa vaakwi choku vacho kuti, "Cho vusakusima nni mulwiirite, uuzu mukulwaakazi wo muhunanehi waa zwiisa malyi a zaamba a voonse aava vaa zwiisa mu iputukesi lyi zwiisikizwa.⁴⁴ Ka kuti voonse vaavo vava zwiisa chukuya muvu humiine. Mmi uzu mufwiirwa woo mukolwaakazi a vaa zwiisa kuzwa mu vuhumanehi vwaakwe, choku viika malyi aakwe oonse aava viikite vuhalo vwaakwe ha teni."

Chapter 13

¹ Siina Jeeso ha vaalyi kuzwa mu itempere, zumwi wa varutwana vaakwe nna mucho kuti, "Muruti, vone vulotu vwaa mavwee nne vulotu vwaa mazuvo!" ² Nna mucho kuti, "U vweene muzaako woonse uuwu mukaando? Ka kwiina ivwe lyeeti nni lyi shaalye he iwulu lye lyimwe lyeeti nni lyi vulye ku saa wisikizwa haansi." ³ A vaati cho wii ikeere he iruundu lye ziteente lyi va lolyinzeene ne itempere, Pitorosi, Jemusi, Johani nne Enduru nni vaa mu vuuzikiza ku mbalyi, ⁴ "Tu lwiire, iizi zintu kazi pangahalye lyiiri? Cheeti nni chive chishupo chiinzi ha kuti iizi zintu chi ziina ha fwihi nne ku pangahala?" ⁵ Jeeso nna tannga ku vacho kuti, "Mu tokomere ka nzi kuvi nne muntu yeeti nna muzyeza. ⁶ Vaangi ka ve ize mu izina lyaangu mane nni vacho kuti, njeeme ieye, mane kava ziyeza vaangi. ⁷ Chi nna mwa zuwa inkoondo mane nne mahulyuhulyu e inkoondo, nni mu siye ku vireera; iizi zintu zi lukeere ku pangahala, mmi vufero keeti nni vu kusikite. ⁸ Chisi ka chi lwiisa chisi chimwe, mane nne vusimwiine ka vu lwiisa vusimwiine vumwi. Ka kuve nne ku nyanganya kwe inkaanda mu zivaka zi siyeeene siyeeene mane nne lwiinza. Aa matangiro e zitavi zoku hwizumuka. ⁹ Mu ikalye nni mu tokomeere. Ka va mutwaalye ha vusu vwe zikota zo molau, mane ka mu ku kaviiwa mu masinagoge. Ka mu ziime ha vusu vwa vahitizi mane nne ha vusu vu vasimwiine che ivaka lyaangu, nni mulyi mu yupaki ku valyi. ¹⁰ Mmi manzwi a lukeere ku waambwa ku vantu voonse. ¹¹ Chi nna vamu woonda mane choku mu sumina, mu siye ku vireera kuti kamu waambe nzi. Ka kuti mwe iyo inako, cheeti nni mu wambe kamu chi heewa; keeti nni yi ku veere uunwe mu waamba, mmi kayi ku veere luhuho lu jolola. ¹² Mwaanaswiisu ke ihayisa mwaanaswiisu kunnine, mane nne isii wo muntu mwana. Vaana ka va sandukire vazaazi vaavo mane choku ve ihayisa. ¹³ Ka mu toyewa nne vantu voonse che ivaka lye izina lyaangu. Mmi iye yeeti nna alyi woonderere mbwiita ku mamanimani, uuzzo nje muntu yeeti nna hazwa. ¹⁴ Chi nna mwa vona chintu chiina ikwe nni chi ziimeene hantu ha jolola(a yoo vala a kumbulukwa), aavo veena kwa Judiya va tiirire ku maruundu, ¹⁵ a iye yo wiina he iwulu lye inzuvo a siye ku suuka choku injira mukati kaayo, nandi ku hiinda chimwi mwa teni, ¹⁶ mane naaye yo wiina ku luwa saanzi a ka voolyi kuiiza ku hiinda chizaval. ¹⁷ Mmi kaku ku mayivite aavo veena vahwiire mane nnavo veena tuchiche mwaawo mazuva! ¹⁸ Mu rapere kuti sanzi nni yi kuveere inako ya malyiha. ¹⁹ Ka kuti kaku ku veere nne manyaando makaando a hulu, a chita kuti ka eeni kuva ha teni ku zwa ku matangiro, Ireeza cho vuumba inkaanda, ku iiza ku sika suunu vuti, nne kuti, mane keeti nni ku voolye kuve vulyo hape. ²⁰ Kwaanda o kuti Ireeza a vaa fwiisa aawo mazuva nni ku sana ku vaavi nne inyama yeeti nni yiva hazwa. Mmi che ivaka lya vasalyitwa, aavo va a va salyi, nna fwiisa aawo mazuva. ²¹ Cho kuti zumwi kaa mucho kuti, 'Mu vone, Kirisiti zunuu! 'kamba mu vone, zuunaa kuna!' saanzi nni mu zumuni. ²² Ka kuti Vakirisiti va mapa nne vaporofita va mapa ka va voneke mane ka va pange zi voneeka nne zikomosa, zoonse iizi nni zi pangirwa he iwulu lyoku ziyeza, chiku woolyeka, mane nne va salyitwa. ²³ Mu tokomere! chi nna mulwiira iizi zintu zoonse inako nni yi siina ha vusu. ²⁴ Mmi ku mamanimani aawo mazuva a manyaando, izuva kalyi siiswa, mweezi keeti nni wuhe iseri, ²⁵ inkaani ka ziwe ku iwulu, mane nne ziho ziina mu iwulu kazi nyungooswa. ²⁶ Lyiinu njeeti nni va vone Mwaana wo Muntu nna keeza mu makope che ziho zikaando nne ku vereenga. ²⁷ Ku zwaaho njeeti nna kaa tumine mangiloyi aakwe ku ka kunganya vantu vaakwee vaa salyitwa ku zwa mu imbalysi ze inkaanda zoonse nne inhuho zoonne, kuzwa inkaanda kuyi manina mane nne ku iwulu kulyi manina. ²⁸ Mu lyi tute ituto ye isamu lye ikuzu. Hoo hwaaho vulyo tu tavi twa teni chitu taanga ku huvahala mane nne ku taanga ku mena makova, wiizi chipeto chimwe iziva kuti imbumbi chi yiina hafwihi. ²⁹ Voo vo vuti hape ha mu vona iizi ziintu nni zi pangahala, muizive kuti cho wiina hafwihi, hafwihi nne mulyaango. ³⁰ Cho vusakusima nni mulwiirite, uulu luzuovo keeti nni lu hite mbwiita zonse iizi zintu chini zaa pangahala. ³¹ Iwulu nne inkaanda kazi hite mmi manzwi aangu aawo keeti nni a mane. ³² Mmi ka ha iilyo izuva nne inako, ka kwiina yo wiizi nandi mangiloyi ku iwulu, nne haiva Mwaaaswiisu, mbwiita Taayo. ³³ Mu tokomere! Mu lyiisa, ka kuti kamwiizi kuti inako inzi. ³⁴ Ku kola mane iiri unkosi wa hinda lweendo- yoo siya inzuvo yaakwe choku yi siira vahikaana vaakwe, zumwe nne zumwe nni kwiina haa tokomeere, mmi choku laula shaangavira kuti saanzi a laalyi. ³⁵ Chiingi lyiinu mu ikalye nni mu tokomeere, ka kuti ka muiizi kuti simwiine we inzuvo u keeza lyiiri; yi woola kuva chiteengu, hakati ka masiku, mukoombwe chiwu lyira, nandi ha kusasani. ³⁶ Haiva nneeza cho kuhweera, saanzi amu waani mu lyeere. ³⁷ Chini mulwiira nni chilwiira zumwe nne zumwe; Mu lyiisa!"

Chapter 14

¹ Chiku vaa sii sheere mazuva oovere ku mukiti wo Kuzambuluka nni we chiinkwa chi saa viriiswa. Vapurita va kulwaana nne vangolyi va va ku nahana mweeti chiva woonda Jeeso choku naantira mane choku mu ihaya. ² Ka kuti va vaalyi kucho kuti, "Nanta che inako yo mukiti, ku chitira kuti saanzi kuvi nne mukuvukuvu mukati ka vantu" ³ Yi vaati Jeeso cho wiina kwa Bethani, mu inzuvo ya Sayimoni we chiseenda, nna a lyighonkete he itafulye, mukulwaakazi nne iza kwaalyi nna kweete inkooma ya mafuta a vaalyi ku dura, a vaa chititwa che naradi yoo yoona. Nna pwachula inkooma cho kuyi mu itira mu mutwi. ⁴ Mmi nni kwaava vamwi vava nyeerwa. Nni valyi waamba nni vacho kuti, "Ivaka lyo kusiinya vuti nje lyihi?" ⁵ A a mafuta nni a va wuzwa cha malyi a lyikana miyaanda yoo tatwe, ku zwaaho cho kuha vahumanehi." Mmi nni va mu lwiisa. ⁶ Mmi Jeeso nnaacho kuti, "Mumu siye yee yeena. Mu mu katalyeeza iinzi? Wa nni chitira chintu chilotu." ⁷ Vahumanegi wmiina nnaavo inako zoonse, mmi ha musaka ku vatusa mumu ku vatusa, mmi imme keeti mu kwiina naame inako zoonse. ⁸ Wa chiita cha woola ku chiita: wa siinga muviri wangu nna wu vakanyeza ku wuungwa. ⁹ Cho vusakusima nni mulwiirite, kumwi nne kumwi uuwu mulaeza kweeti nniwu ka kutazwa mu inkaanda yoonse, uuzu mukulwaakazi cha chaa chita kachi ku waambwa, mu ku mu kumbulukwa." ¹⁰ Mmi Judasi Isikariyota, zumwi waavo veena ikumi nne toovere, cho kuzwa cho kuya ku varuti vakulwaana ku ghana inzira yoku mu vaha. ¹¹ Mmi vapurisita vakulwaana chiinga vaa zuwa vulyo, nni va saanga choku mu sepisa malyi. Nna taanga ku ghana inzira yo kuti a woonde Jeeso choku mu vaha. ¹² Mu luzuua lwee ntani lwe chiinkwa chi saa viriiswa, chiva chita chitavero che Imbereere yoku Zambuluka, varutwana vaakwe nni va mucho kuti, "U saka kuti tuka vakanyeza kuhi zilyio zoku Zambuluka?" ¹³ Nna tuma varutwana vaakwe voovere nna vacho kuti, "Mu injire mukati ko muzi, mumu vone unkosi yo ulyi twiikite iyemere lya menzi mwaa kopane nnaanwe. Mu mu shaalye mu masulye. ¹⁴ Che njiira mu inzuvo, mu mu ichirire mukati cho kucho si inzuvo, "Muruti u cho kuti, "Inzuvo yaangu ya masikiro yiina kuhi kweeti nni lyiire zilyio zo ku Zambuluka nne varutwana vaangu?" ¹⁵ Mwa a ka mutoondeza inzuvo yiina ku iwulu yiina chimwi nne chimwi. Mu katu vaakanyereza koo kooko." ¹⁶ Varutwana nni vaa zwa cho kuya mu muzi. Nni va ka waana chmwai ne chimwi chi viikitwa mwaa va vacho, mmi nni vaa vaakanyeza zilyio zo ku Zambuluka hoo hwaaho. ¹⁷ Ivaati chi kuva chittengwana, nne iza nni veena ikumi nne voovere. ¹⁸ Chiva sii kosi he itaafulye nni va kweete valyia, Jeeso nnaacho kuti, "Cho vusakusima nni mulwiirite, zumwi weenu yoo kweete u lyia naame mwaa nni wuza." ¹⁹ Voonse choku zuwa vutuku, ku zwaaho zumwi nne zumwi waavo choku tanga nni va mucho kuti, "Ah ka heena iime toota?" ²⁰ Jeeso naave tava nna vacho kuti, "Nje zumwi wa veena ikumi nne toovere, yo kweete u suunsa chiinkwa naame mu kasuva ha hanu." ²¹ Ka kuti Mwaana wo Muntu mwa yeende che inzira ya mangolo mu a waambite ka haakwe. Mmi kwaalyi iiye yoo wuza Mwaana wo Muntu kaku kwiina yumayi! Kuva mu shiyameere kalyi nna sana a vaa zaalwa." ²² Chiva vaalyi ku sii lyia, Jeeso nna hiinda chiinkwa, nna chiha mikoonde cho kuchi ghamoona. Choku vaha nna vacho kuti, "Mu hinde iichi. Uuwu ngo muviri waangu." ²³ Nna hiinda inkomoki, cho kulyi tumeresa, choku vaha, mmi nni va nywa mwa teni voonse. ²⁴ Nna vaacho kuti, "Ichi nje malaha aango oku zuminzaana, malaha e itirirwa vaangi." ²⁵ Cho vusakusima nni mulwiirite, keeti nni nni volye nni nywe iichi chihaantu cho muwoomba mbwiita mwe lyina izuva chinni nnaati chinni chinywa chihiya mu muvuso we Ireeza." ²⁶ Chiinga vaa mana ku zimba luzimbo, vava yeendi ku iruundu lye ziteente. ²⁷ Jeeso nna vacho kuti, "Mu voonse mwiina hanu mu mu nni tiyire, mu kuti ku ngolyetwa, 'Kani dame mulyisani mmi imbereere kazi hasaane.' ²⁸ Mmi chinni nna vuuswa, ka nni yeendere kuvusu vweenu kwa Galaleya." ²⁹ Pitorosi choku mucho kuti, "Nangati voonse kava ku tiyire, imme keeti nni nni kutiyire." ³⁰ Jeeso nna mucho kuti, "Nni ku lyira vusakusima kuti, masiku a suunu, mukoombwe nni wu seeni kulyira koovere, mo u kulyi nni sampwiire kootatwe." ³¹ Mmi Pitorosi nnaacho kuti, "Cho kuti nni lukera kufwa naawe, keeti chinni kulyi sampula." Vonse nni va sepisa muku swana. ³² Nni ve iiza ku chivaka chi sumpwa Getheseman, mmi Jeeso cho kucho varutwana vaakwe kuti, "Mu ikalye aha chinni si karapera." ³³ Nna hiinda Pitorosi, Jemusi nne Johani choku yeenda naavo mmi nna taanga ku katazeha mu luhuho lwaakwe a hulu. ³⁴ Choku vacho kuti, "Nni zuwiire vutuku a hulu mu luhuho lwaangu, mu nni woola kufwa. Mu shaalye aha mane malyisa." ³⁵ Jeeso nna chuitira ha vusuzana, choku wira haansi, mmi nna rapera kuti cho kuti ku woolyeka, ichi chivaka chi zwiiswa kwaalyi. ³⁶ Nnacho kuti, "Abba, Ita, zintu zoonse zi woolyeka kweenu. Mu zwiise iyi inkomoki kwaangu. Mmi nni yi saalyi choku suna kwaangu mmi ive choku suka kwaako." ³⁷ Cho u voola ku valyi a vava waani chi va lyeere, mmi nnacho Pitorosi kuti, "Sayimoni, u lyeere?" Ko woolyi ku yiiza luvaka lu mwiina?" ³⁸ Mulyisa nne ku rapera kuti sanzi mu injiri mu mulyiko. Luhuho lu taveere, mmi muviri u suntikite." ³⁹ Ku zwaaho nna voola hape kuku karapera, nna voolyera manzwi a swana. ⁴⁰ Mmi hape neeza kuva waana va lyeere, ka kuti meno aavo a vaalyi ku lyema mane nni va seezi kuti muva mu tiinzi. ⁴¹ Nne iza lo vuutatu mmi nna vacho kuti, "Mu sii lyeere nne kulyi teeka? Chi kwe injiha! Chivaka chi chaa sika! Mu vone! Mwaana wo Muntu u

kweete u wuzikizwa vaheedane.⁴² Mu ziime, tuyende. Mu lolye, yoo kweete u ni wuza wiina hafwihi."⁴³ Cha ava sii kweete ku waamba, Judaasi, umwi waavo va veena ikumi nne toovere, choku sika, mmi chiinavuungi cha vantu kuzwa mu vapurisita vakulwaana, vangolyi nne vakulwaana vava kweete masaavulye nne milyinga nne inkolyi.⁴⁴ Mmi muwazi waakwe cha vava heere chishupo cho kuti, "Weeti nni xhoote, njeeye. Mu muwoonde mane choku muhiinda cho kutokomera a hulu."⁴⁵ Judasi chiinga sika, a va hitiriri kwa Jeeso choku mucho kuti, "Muruti!" Ku zwaaho nna mu xhoota.⁴⁶ Nni va mu woonda cha maanza choku mu hiinda.⁴⁷ Zumwi waavo a vaa ziimeene he imbalyi nna zwiisa isaavulye yaakwe choku kanka muhikaana wo mupurisita mukulwaana choku mu kosola kutwi.⁴⁸ Jeeso choku vacho kuti, "Muni iziriire mane iiri mu keeza kuku woonda musa, cha masaavulye nne inkolyi kuku nni woonda?"⁴⁹ Nni va kuzuza naanwe, nni nni ruta mu itempere, nni mu sa nni woondi. Mmi iichi chi va chitahalyiri kuti mangolo e izuzirizwa."⁵⁰ Mmi voonse va veena nne Jeeso choku mu siya choku ngombola.⁵¹ Muswiisuzana, a vaa zweete ijira vulyo lya vaalyi vungiite chaalyo, a vaa sheere Jeeso mu masulye. Vakwaame chiinga va mu woonda⁵² nna zwa mu ijira lyaakwe hoo hwaaho choku ngombola nna saa zweete.⁵³ Nni vaa twaala Jeeso ku mupurisita mukaando. Ku vaa kunganeere vapurisita vakulwaana, vakulwaana, nne vangolyi.⁵⁴ Lyiinu Pitorosi a vaa shalyiire ku masulye neena kulyezana, vulye vulyikana nne ku inzuvo yo mupurisita mukaando. Nne ikeere ha vashaangavira, va vaa zootete mulyiro.⁵⁵ Lyiinu vapurisita vakulwaana nne vu ziwlululyi voonse vwa Vajuda nni vaava ku sakira Jeeso indava kuti va woolye ku mu ihayire ha teni. Mmi nni vaa vula mane nnaangati indava yii mwiina.⁵⁶ Mmi vaangi vantu nni va lyika ku lyeeta indava za mapa zoku muhambiriza, ku zwaaho indava zaavo nni zaava nni zi saa zumiinzaani.⁵⁷ Vamwi va vaa ziimi choku muhambiriza indava za mapa, nni vacho kuti,⁵⁸ "Tuva muzuwi naata kuti, 'kani sinya iyi iteempere yi vaa chitwa cha maanza, mmi mu mazuva ootatwe kani zaake yimwe yi saa zaakwa cha mayaanza'."⁵⁹ Nni ha kuva vulyo ku hambiriza kwaavo nni kwa vula ku zumiinzaana.⁶⁰ Mupurisita mukulwaana nna ziima mukati kaavo choku vuuza Jeeso, "Aa ka wi itavi? Zinzi iizi ziva kweete vaku hambiriza aava vakwaame?"⁶¹ Mmi iiye a valyi toontoza nna vula ku itava. Hape mupurisita mukulwaana nna mu vuuza naati, "Aa njoowe Kirisiti, mwaanaswiisu wa yoo wiina mikoonde?"⁶² Jeeso nnacho kuti, "Njeeme. Mmi ka muvone Mwaana wo Muntu cho wii keere ku iyaanza lya malyo lye ziiho mane nna keeza cha makope e iwulu."⁶³ Mupurisita mukulwaana choku haloola zizwaato zaakwe cho kuchu kuti, "Aa tu sii saka vapaki?⁶⁴ Chi mwaa zuwa matuka oonse. Lyiinu mu tinzi?" Mmi nni va zumiinzaana voonse kuti u lukera ku ihayiwa.⁶⁵ Vamwi nni vaa taanga kumu swiira mate, mane nne ku mu wuumba vusu vwaakwe choku mukava ku zwaaho choku mucho kuti, "Porofite!" Vaveresi choku muhiinda choku mukava.⁶⁶ Ivaati Pitorosi, nna siina mu irapa lyiina haansi, zunwe wa vahikaana kazana wo mupurisita mukulwaana neeza kwaalyi.⁶⁷ Nna vona Pitorosi nna zimeene ha mulyiro nna zootete, mmi nna mu chuutira choku mu lola nenza. Choku mucho kuti, "Naawe saka wiina nne Jeeso, wo Munazareta."⁶⁸ Mmi iiye nna alyi saampula, nnaati, "Ka niizi mane nne ku taluhanya kuti u kweete u waamba ka hechi." Ku zwaaho nna zwa choku injira mu irapa.⁶⁹ Mmi muhikaana kazana choku mu vona, choku taanga kuchu vava ziimeene aho, "Uzu nkosi nje zumwi waavo!"⁷⁰ Mmi iiye nna alyi saampula hape. Ka vakazana vulyo hape nnaavo aavo vava ziimmee hoo hwaaho nni vaacho Pitorosi kuti, cho vusakusima u mwiina Galaleya.⁷¹ Mmi choku taanga kulyi fwiiza nne kulyi koonka, "Ka nni mwiizi uzu nkosi umu kweete mu wamba ka haakwe"⁷² Mukoombwe hoo hwaavo vulyo choku lyira lo vuuveri. Lyiinu Pitorosi choku kumbulukwa manzwi a Jeeso aava waambi nnaaye: "Piri mukoombwe nni wu seeni kulyira koovere, ko u kulyi nni saampwiire koo taatwe." Mmi nna zuwa vutuku a hulu mane choku taanga kulyira.

Chapter 15

¹ Ha kusasani, Vapurisita vakulwaana nni va kopana nne vakulwaana nne vangolyi nne voonse va ziululyi va Vajuda. Ku zwaaho nni vaa sumina Jeeso choku muhindira kuungi. Nni va mulyeeta kwa Pilato. ² Pilato nna mu vuuza kuti, "Aa njoowe Simwline wa Vajuda?" Nna mu itava kuti, "Chi waa waamba." ³ Vapurisita vakulwaana nni va lyeetera Jeeso milaandu miingi. ⁴ Pilato hape nna mu vuuza, "Ka wu itavi? "Vone kuti milaandu yooley yi va kweete vaku hambirza!" ⁵ Mmi Jeeso naa ziimika ku itava Pilato, ku zwaaho iichi nni cha mukomosa a hulu maaswe. ⁶ Mmi lyiinu mu inako yo mukiti, Pilato a vaalyi ku sumunuaanga ibantiti lwii mwiina, ibantiti lyiva vaalyi ku kuumbiraanga. ⁷ Kwa teni uuko nne zihanga mu intorongo, mukati ke ziihayi va vaa woondeerwa vuhangaa vwaavo, ku veena mukwaame yaa vaalyi ku suumpwa Barabasi. ⁸ Chiina vuungi nni che iza kwa Pilato, choku taanga nni chi mukumbiira kuti a va chitire mwaa vaalyi kuva chituraanga kalye. ⁹ Pilato nna a vee tava cho kuti, "Mu saka kuti nni mu zwiisikiza Simwiine wa Vajuta?" ¹⁰ Ka kuti a veezi kuti ivaalyi cha mavaka o muna chiingi Vapurisita vakulwaana va vaa lyeeti Jeeso kwaalyi, ¹¹ Mmi Vapurisita vakulwaana nni vaa ngunduganya vantu kuti ku zwiiswa Barabasi nni ha kuva vulyo. ¹² ¹³ Pilato nna a ve itava hape kuti, "Lyiinu nni chite nzi cha Simwiine wa Vajuda?" Nni vaa huwa hape, "A vaambulwa!" ¹⁴ Pilato nna vacho kuti, "Mulaandu iinzi waa chiite?" Mmi aavo nni va zwiira kuvusu nni va huwa, "A vaambulwa." ¹⁵ Pilato nna saka ku koonda vantu, lyiinu nna a va zwiisikiza Barabasi. Choku shimeha Jeeso ku zwaaho choku mu vaha kuti va mu vaambulye. ¹⁶ Masolye nni va mu hiindira mu irapa (iyo yi vaalyi nje inzuvo inkaando yo muvusu), nni vaa suumpa chikwata choonse cha masolye. ¹⁷ Nni vaa muviika chizavaloo iifye Jeeso chi kola chi suvira, ku zwaaho mane choku mu pangira ihwiisi yo miiya cho kuyi mu zavika. ¹⁸ Nni vaa taanga ku mu kuteka choku shewunwiina nni vati, "Rumere, Simwiine wa Vajuda!" ¹⁹ Va va mukavi mu mutwi nne ku muswiira mate. Nni va mufukamina cho kulyi chitisa iiri va murapera. ²⁰ Chiinga vaa mana ku mu shewunwiina, choku mu zavula ijira lyi kola lyi suvira ku zwaaho choku mu zavika zizwaato zaakwe, mane choku mu hiindira kuunze kuku ka mu vaambula. ²¹ Nni vaa hambiriza muntu yaa vaalyi kulyi hitira nna kazwa kuungi kuti a hiinde chitavero cha Jeeso, mukwaame yaa vaalyi ku suumpwa Sayimoni wa Serene iisi wa Alekizanda nne Rufaasi. ²² Masolye nni va lyeeta Jeeso mu chivaka chi suumpwa Gologota (chiku landununwa njo kuti, Chivaka cha kagovolyi"). ²³ Va va muhi vujwara vu kopeenywa nne mafuta a nuunkisa vulotu, mmi nna kaana ku vunywa. ²⁴ Va va muvambulyi choku kauhanya chizavaloo chaakwe choku kava indawula ku vona kuti isolye lyimwe nne lyimwe mulyi hiinde chibalyi chihi. ²⁵ Yi vaalyi inako yo vuutatu chiva mu vaambula. ²⁶ Nni va ngola ha shishupo milaandu yaakwe, "Simwiine wa Vajuda." ²⁷ Mmi nna vambulwa nne vasa voovere, zumwe nnena mu iyaanza lya malyo zumwe nneena ku mamonso. ²⁸ Mmi ingolo nni lyee zuzirizwa lyicho kuti, ²⁹ Aavo va vaalyi ku hita nni va mutuka, nni va nyunga mitwi yaavo nni vati, "Aaha! uuwe yoo vaalyi ku woola ku rutununa iteempere choku yi zaaka mu mazuva ootatwe, ³⁰ Lyi haze mane u suuke haansi lye chifwapaano!" ³¹ Che nzira yi swana Vapurisita vakaando va vaalyi ku mushewunwiina voonse, nne vangolyi, nni vaacho kuti, a vaa hazza vantu vaangi, mmi lyiinu iifye ka woolyi kulyi haza. ³² Lyiinu a Kirisiti, Simwiine wa Isiraera, a suuke ha hanu vuti ha chifwapaano, kuti tu woolye ku vona choku zumina." Mmi mane nnaavo vava vambulwa nnaaye nni va mutangoola. ³³ Che inako yoku mana iyaanza nne ka mwiina keerima nni ka wuumba inkaanda yoonse mbwiita che inako yoku mana iyaanza nne toonne. ³⁴ Che inako yoku mana iyaanza nne toonne Jeeso nna huwa che lyiinzwi ikaando, "Eloyi, Eloyi, lama savakatani?" yi landununwa kuti, "Ireeza waangu, Ireeza waangu, Uni soherereere inzi?" ³⁵ Vamwe vava ziimeene ha fwiihi nni vaa zuwa maanzwi aakwe ku zwaaho cho kuchu kuti, "Mu vone kweete u suumpa Elija." ³⁶ Zumwe nna ngoombola, choku ka viika shaantukwe ha chipoonji, kuchi someka ha luhe, ku zwaaho choku muha kuti anywe. Mukwaame wa teni nnaacho kuti, "Tu vone nandi Elija mweeze a mu suusa." ³⁷ Lyiinu Jeeso nna huwa che lyiinzi ikaando mmi nna fwa. ³⁸ Mmi ijira lyo mu iteempere nni lyaa haluka koovere kuzwa ku iwulu lya teni kuya haansi. ³⁹ Mmi lyiinu musenchurona yaava lolyereere Jeeso chiinga vona kuti lyiinu chaa fwa che iiyi inzira, nnacho kuti, "Cho vusakusima uuzu unkosi, Mwaana we Ireeza." ⁴⁰ Mmi ku veena vakulwaakazi vava lolyereere nni va ziimeene halyezana. Mukati kaavo ku veena Mariya Magadalena, Mariya (nyina wa Jemusi nne mwaanche wa Joses), nne Salome. ⁴¹ Ka kuti cho u siina kwa Galaliya va vaati nni va mushala mu masulye nne ku muteendera. Mmi hape nne vakulwaakazi vaangi nni veeza nnaaye nni va keeza kwa Jerusalema. ⁴² Chitengwaana chiinga chaa sika, ka kuti chilyi vaalyi Izuva lyo kulyi Tukisereza, iilyo nje, izuva lyiina ha vusu vwe Insavata, ⁴³ Joosefa wa Aramatia nne za kwa teni. A vaalyi mukwaame yoo kutekeha wo vukopano, yaa va zimaniine muvuso we Ireeza. A vaa yeendi kwa Pilato nna seena lyoowa choku ka kumbiira chitupu cha Jeeso. ⁴⁴ Pilato nna komokwa kuti Jeeso mane chaa fwa kalye; mmi choku suumpa musenchurona choku mu vuuza nandi Jeeso chaa fwa kalye. ⁴⁵ Lyiinu Pilato chiinga a lyemuha cho musenchurona kuti Jeeso chaa fwa, muviru wakwe nna wuha Joosefa. ⁴⁶ Joosefa a va ka wulyite ijira ihiya. Nna a ka mu suusa ha chifwapaano, naa mu hambeera che ijira, choku ka muviika mu

ikuumbu lyi vaa veezetwa mu ivwe. Ku zwaaho nna pindumwiina ivwe ha mulyaango we inkuumbu.⁴⁷ Mariya Magadalena nne Mariya nyiina Josesse nni vaa vona haa va wuungwa Jeeso.

Chapter 16

¹ I vaati Luzuva lwe Insaavata chiinga lwa mana, Mariya Magadalena nne Mariya nyina wa Jemusi, nne Salome vava ka wulyi mafuta kuti veeze va ka siinge muviri wa Jeeso. ² Ka ku sasaani ahulu ku siri ku luunza luzuva lwe intanzi lwe insuunda, nni va fumina ku ikuumbu izuva chi lyi zwa. ³ Va vaalyi ku wambinsaana, "Injeeni yeeti a ka tu chunduluseza ivwe lyiina ha mulyaango we ikuumbu?" ⁴ Mmi yi vaati chi va nyemuna meno, nni va vona kuti ivwe lyi zwiisiizwa, mu kuti lyi vaalyi ikaando. ⁵ Nni ve injira mu ikuumbu choku vona mulombwaana a vaa zweete ku tuva, nne ikeere ku malyo, nni vaa komokwa. ⁶ Nnaa vacho kuti, "Saanzi mu tiyi. Mu saka Jeeso wo mu Nazareta, iiye a va vambulwa. U vuukite! Ka heena aha. Mu vone ha chivaka ha vava mutuulyite. ⁷ Mmi mu yeende, mu ka lwiire varutwana vaakwe nne Pitorosi kuti u kaya vu yeendera ha vusu vweenu kwa Galaleya. Ka mu kamu vone koo kooko siina mwa va mulwiiri." ⁸ Nni va zwa mu ikumbu nni va kaya vutiya; nni va chachalyikite nne ku komokwa. Ka kwiina u va vaa lwiiri che ivaaka lyo kuti va veena lyowa. ⁹ Ka ku sasan a hulu nni ku siri ku luunza izuva lye ntanzi lye insunda, cho mana ku vuuka, choku kalyi vonesa kwa Mariya Magadalena, waa va zwiisa madimona eena ku mana iyaanza nne toovere. ¹⁰ Nnaa zwa choku ka lwiira va veena nnaavo, chi va vaalyi ku sii kweete ku mulyira. ¹¹ Va vaa zuwi kuti u hala mane a vaa vonwa naaye, mmi ka heena vaa va zumini. ¹² Ha masulye eezi zintu a vaa kalyi vonahaza mu vantu vooveere va vaalyi kuya vu yeenda mu nzira. ¹³ Nni vaa yeenda choku kalwiira varutwwana voonse, mmi nni va vula ku zumina. ¹⁴ Ku zwaaho Jeeso naa lyi toondeza kwaavo va veena ikumi nne kamwiina chiva sii keere nni valyia he itafulye, choku va lwiisikiza ku vula itumero kwaavo nne inkulo inkukutu, che ivaka lyo kuti keena vava zumini avo vava mu voni chiinga mana ku vuuka mwaavo va fwiire. ¹⁵ Nna vacho kuti, "Mu kwiiya mu inkaanda yonse, mu ka chumayire mulaeza mu vantu voonse. ¹⁶ Iiye yo zumina choku kolovezwa kaa hazwa, mmi iiye yaa saa zumini ka nyanswa. ¹⁷ Iizi zitoondezi kazi yeende naavo va zumina: Mu izina lyaangu ka va zwiisa Madimona. Ka va waambe mu indimi zihiya. ¹⁸ Ka va woonde inzoka cha maanza aavo, mane hape ka vati nni ha vanywa chinywantu chi ihaya, keeti chichi va sasamisa. Ka va viike valwaala maanza, ku zwaaho ka va holye." ¹⁹ Yi vaati Simwiine choo mana ku waamba nnaavo, nna a taantusizwa ku iwulu choku ke ikala ku iyaanza lye Ireeza la malyo. ²⁰ Varutwaana nni vaazwa choku ka kutaza kumwe nne kumwe, voovo vulyo Ireeza nneena naavo nne izuziriza manzwi che zitoondezi ziva vaalyi ku panga mukati kaavo.

Luke

Chapter 1

^{1 2 3 4} Bambilili banaesa kufaka mundanda nakufotokoza pazinthu zamene zinifikiliziwa kwaise, monga mwamene anazipasila kwaise, bamene pachiyambi banayanganila umboni na meno ndi atumiki bautenga. Ndiponso kwaine chinaoneka chabwino_pakuona kuti anafunisa bwino kamba utenga wazinthu zonse kuchoka pachiyambi_polemba mundandanda pazaiwe, Ichi nichabwino theofilas. Ichi chinali mwatelo pakuti uzi chonadi pazinthu zamene zinakambiwa. ^{5 6 7} Mukusilizila kwamisiku ya Herodi, mfumu ya mujudeya, kunanali winawache opeleka wansembe oitanidwa zina Zakaliya, kuchokela kuchigao cha Abiyah.mukaziwake anachokela pabana bakazi ba Aaron,ndi zina yache inali Elizabeta. bonse banali bachilungamo kwa Mulungu, anali omvelela malamulo yonse ndimafano ya Mulungu. Koma banalibe mwana, chifukwa Elizabeta anali osabeleka, ndiponso bonse banali okalamba pali ijantawi. ^{8 9 10} Ndipo ntawi inafika pamena zachariya anali mumalo ya Mulungu, analikuchita nchito yake yaopeleka nsembe mundandanda yazigao.Kulinganiza nanjila yamwambo osankha wooleka wansembe wamene angatumikile, analikusankha munjila yoteya njuga pongena mu tempele ya Mulungu kushoka nsembe.banthu bonse banali kupempelela panja panthawi ija yamene nsembe inalikushokewa. ^{11 12 13} Manje mungelo wa Mulungu anaonekela kwa iye ndikuimilila kumbali ya zanja lamanja yaguwa yansembe.Pamene Zachaliya anamuna, Iye anaopezedwa ndi Mantha. Koma mungelo ananena kwaiye, "Usayope Zachaliya, chifukwa mapempelo yako zamveka.mukazi wako Elizabeta azakubalila mwana mwamuna.uzamuitana zinalache kuti Yohane. ^{14 15} Iwe uzankhala nachimwemwe ndi chisangalalo, ndiponso ambiri azasangalala kamba kakubadwa kwache. chifukwa azankhala wamukulu mu manso ya Mulungu. askamwepo vinyo olo zakumwa zobaba, ndiponso azazozedwa ndi muzimu oyela kuchokela mumimba yaba maibake. ^{16 17} Ndiponso banthu bambili baku isilaeli, bazapindimukila kwa Mulungu wao.Azaenda pamanso ya Mulungu mu muzimu ndi mphamvu za Eliya.Azachita izi pakupindimula mitima yabazitate kubanababo, kuti,

ajaosamvelela baende munzelu zaolungama- ndikupanga banthu kukonzeka, ndikukonzekela Mulungu".^{18 19 20} Zakaliya ananena kwa mungelo, "Kodi ninkazibe bwanji izi? chifukwa ndine okalamba ndi mukazi wanga naemve ni mukukulu." Mungelo anayankha ndikunena kwa iye, " Ndine Gabuliyele,wamene amaimila pamanso ya Mulungu.Nenze natumiwa kulankula naiwe,kubwelesa uyu utenga wabwino.Ndiponso, uzankhala mwakacheta, ndikukangwa kukamba, kufikila siku yamene izi zinthu zizafikiliziwa.Ichi nichifukwa chakuti, siuna kululupile mau yanga, yamene yazafikilisiwa pa nthawi yokwana."^{21 22 23} Koma manje banthu banali kuembekeza Zakaliya, chenze kubadabwisa chifukwa chakuti enze kutayanthawi yambili mu tempele. koma pamene anachoka, sianali kukamba nabemve.Anazindikila kuti anaona mansompenya pamene anali mutempele. Anapitiliza kualangiza ziziwiso ndi kunkhala kachete.pamene nthawi ya masiku yake yotumikila yanasilu, anayenda kunyumba kwake.^{24 25} Panapita masiku ndi mukazi wake Elizabeta anamita.Anazipatulako eka mwezi isanu.ananena kuti, Azi ndiyе zamene Mulungu anichitila pamene ananiyanganila na chisomo munjila yakuti anichoseko manyazi kubanthu.^{26 27 28 29} Mumwezi wa chisanu nakamozi, mungelo Gabriel antumiwa ndi Mulungu kumuzinda oitaniwa nazaleti, kulinamwali wamene anali okobelewa ku mwamuna wa zina la Yosefe. Analikuchokela munyumba ys Davidi, ndi zina yanamwali inali Mariya.Anabwela kwa iye ndikunene, "Mulibwanji, inu odala! Ambuye alinanu." Koma anankala osokonezeka pamau yake ndikudabwa kuti kodи ungankhale moni wabwanji.^{30 31 32 33} Mungelo ananena kwa iye, Usayope, Mariya, wapeza chisomo kwa Mulungu.ona iwe uzabeleka

Chapter 13

¹ Mwe iyeyina inaako, vaamwi vaantu va veena hateni vaava mulwiiri cha Magalalia vasi malaha aa va kopanya Pilato ne zitavero zaavo. ² Jeeso a va veetavi naati, "A muzeeza kuti aava Magalalia va veena zivi ku zaamba Magalilia voonse mukuti vavaa sulukeli cheyi inzira?" ³ Naanta, ni milwiira. Mi chikuti ka mulyinyansikiza zivi zeenu, muvoonse ka muzove che inzira iiswana. ⁴ Kapa vana vantu veena ikumi ne ku maana iyaanza ne mwinwee yoo tatwe veena mwa Saloma va va wiirwa itawa mi ni va fwa voonse, aa va veena zivi zizamba za vantu va Jerusalema? ⁵ Naanta, nicho kuti. Mi chokuti ka mu vakiri zivi zenu, mu voonse ka mufwe." ⁶ Jeeso a va waambi iyi iingulyi, "Wumwi muuntu a va vyalite isamu lye ifeegi mu iiwa lyaakwe, mi neeza ku ku saka zihaantu kulyiri mi kakwiina cha va waani. ⁷ Mukwaame naacho yo tokomera iwa naati, 'Voone, mu zirimo zotatwe ni zaanga kukusaka zihaantu mweelyi iisamu mi ka kwiina chini va wani. Lyiteme. Chiinzi ho lyisiya ni lyisinya inkaanda?' ⁸ Mutokomeri weewa netava naati, 'Lyisiye vuulyo chinu chirimo ni lyise mu mabalyi ne ku viika musutero. ⁹ Chikuti ni lyiha chirimo chikeeza, kushiyeeeme; mi chikuti ni lyisahi, u lyiteme!'" ¹⁰ Aha Jeeso a valyi kuruta mu iimi isinagogi lwe Insavata. ¹¹ Muvoone, ha veena mukulwakazi ya veena zirimo ziina ikumi ne minwe i maana iyaanza ne yo tatwe, a veena luhuho luvi lo kusuntika, mi a va buteeme na sa oolyi ku zima na woolokete. ¹² Mmi Jeeso chingaa muvona, namu suumpa naati, "Mukulwakazi, chi wa sumunuka mu ku suuntika kwaako." ¹³ Na muviika maanza aakwe, ahaahwaaho na wooloka na teemba Ireeza. ¹⁴ Mi muhitizi we sinagogi a va veengi mukuti Jeeso ava hooza lwee Insavata. Mi muhitizi a ve taavi chiinavungi naati, "Kwiina mazuva a mana iyaanza ne kamwiina a lukeere kuti ku teendwa. Mwiize lyinu ze muhozwa, kuunzee izuuva lye Insavata."

¹⁵ Simwiine a va mwiitavi naati, "Valyzinantizi! A umwi kweenu ka woolyi ku sumununa indonki kana ingombe yaakwe hayi sumininwa cho ku itwaala ku ku nywa meenzi lwe Insavata?" ¹⁶ Linu uzu naaye mwaana Aborahama wo mukazaana, ya va sumiinwa ne Sataani zirimo ziingi ziina ikumi ne kumana iyaanza ne minwe yo taatwe, a kusuminwa kwaakwe ka ku lukere ku sumununwa lwe Insavata?" ¹⁷ A vaati cho waamba izi ziintu, voonse va valyi kumukanana va va fwi insoni, mi ikuunga lyoonse lyiva lyitumereri zintu zoonse zikulu za va chiti. ¹⁸ Lyinu Jeeso naati, "Muvuso wee Ireeza u swaana ne chii, mane ni woola ku vuswanisa ne chiinzi?" ¹⁹ Ku swaana ne intaanga ye masitadi ya va hiindi mukwaame cho ku isohera mwiiwa lyaakwe, mi nilyaa kula ku va iisamu ikaando, ne zizuni zo mwi iwuu ni za zaaka zizumbu zazo mu mitaavi yalyo." ²⁰ Hape naati, "Ni woola kuswanisa muvuso wee Ireeza che chiinzi?" ²¹ Ku swana ne mukulwakazi ya va hiinda chiviriso cho ku chikopanya ne zirikanyo zoo tatwe ze ifulawa chi ku manina chi za kopakopana ne ifulawa." ²² Jeeso a va poteri mizi mikaando ne mizi mi niini chiwiina muunzira na kaya kwa Jerusalema mi na varuta. ²³ Umwi na mucho kuti, "Simwiine, a vaantu vache vulyo va keeza ku kuhazwa?" Mi na vacho kuti, ²⁴ Mulyiike kwiinjira cho mulyaango munini, mukuti, ni milwiira kuti, vuungi ka vasake kwiinjira, mi keeti ni va woolye kwiinjira. ²⁵ Hakuti sinzuvo che njira cho ku kiya mulyaango, lyinu u ziima hanze cho ku kavakava ha chiyazo cho kuti, 'Simwiine, Simwiine, tuzuminine kwiinjira.' Ka mwitaave kuti, 'Kani miizi mane kaniizi ne kumukazwa.' ²⁶ Lyinu ka mucho kuti, 'Tu vali ku lya ne kunywa ha vusu vwaako maane u valyi kuruta mu nzira zeetu.' ²⁷ Mi ke taave, 'Ni mi cho kuti, Ka ni izi ku mu kazwa. Muzwe kwaangu, Uunwe mu chita vuvilala!' ²⁸ Ka va ve kulyiira ne ku kweenga meeno ha mu voona Aborahame, Isaka, ne Jaakovo, ne voonse vaporofita mu muvuso wee Ireeza, mi uunwe ka musoherwa haanze. ²⁹ Kava zwe ku vuzweezuva, vwiimino, vuruwa ne vulyiizi, ni veekeere he tafulye mu mu vuuso we Ireeza. ³⁰ Mwiizive ichi, avo valolyerwa haansi ka vave ventaanzu, mmi vana va lolyerwa kwi iwuu ka vave va mamanimani." ³¹ Cho vufviihi, vamwi va Mafarasai vaveza kwaalyi ni vaati, "Yeende uzwe aaha, mukuti Heroda usaka ku kwiihaya," ³² Jeeso naati, "Muyende muka lwiire uuzzo usiimbwe, 'Muvoone, iime ni zwiisa madimona maane ni hooza suunu ne izoona, maane iizuva lye vuutatu ka nive kusikite ha chikonkwaani chaangu.' ³³ Naagati kwiina vuulyo, kuniswaneere kuti ni zwiire havusu suunu, izoona mane ne izuuva likeeza, Mukuti ka kuzumininwa kwi haya muporofita haanze lya Jerusalema. ³⁴ Jerusalema, Jerusalema, uwhee wihaaya va porofita ne ku goovoola va tumwa kwaako. Koolye ni nisaka ku kungaanya vaana vaako sina inkuku i vutamine tu kukwaana mu mavava ayo, mi kana muva suni ichi chiintu. ³⁵ Muvoone, inzuuvo yeenu chee itoongo. Ni mu lyiira, keeti ni mu nivoone mbwiita chiina ni mwaacho kuti, 'Ku teembwa yo keeza mwiizina lya Simwiine.'"

Chapter 14

¹ Ku va chitahalyi kuti imi Insavaata, chiinga yeenda munzuuvo yo muhitizi wa mafarasai ku kulya zilyo, mukuti va va mu loleye ahulu. ² Muvoone, havusu vwaakwe havena mukwaame ya vaalyi kulwaala vutuku vwe edema. ³ Jeeso a va vuuza va simaano mu mulawo we chi Juta ne va Farasai naati, "A ku zwumininwa ku hooza lwe Insavata, kapa ka kuzumininwa?" ⁴ Kono va va toontolyi. Mi Jeeso na muwoonda kwi yaanza, na muhoza, na mucho kuti a yeende. ⁵ Naa vacho kuti, "Njeeni kweenu chikuti wiina mwaana wo mushwisu kapa iipulu ya kwe i wiira muchisima lwe Insavata cho kuvula ku izwiisa ahohwaho?" ⁶ Kana va va woolyi kwiitavira izoo ziintu. ⁷ Jeeso ngaalyemuha vaantu vaana vava suumpitwa mu va valyi ku sala zihuna za maziimo eena kwiiwuulu, na waamba ingulyi, na vacho kuti, ⁸ "Cho suumpitwa ne muuntu umwi ku mukiti we zilyo, usiye ku sala chihuna cha maziimo eena kwiiwuulu, mukuti wumwi muuntu uwoolwa kusumpiwa wina mazimo ku kuzamba." ⁹ Mukuti muuntu yo musuumpite mu voonse hasika, u kuchu kuti, 'Uhe uzo umwi muuntu chivaka chaako,' mi cho kufweensoni mboo yeende u ka hinde chivaaka chiina kuunsi. ¹⁰ Mi hoo suumpwa, u yeende u keekalye ha chi vaaka china kuunsi, kuchitira kuti uuzo wa kusuupa hasika, u woola ku kuchu kuti, 'Mulyikani, yeende he wuulu.' Lyinu aho ko kutekwa ne vaantu voonse ve keere nawe hee itafulye. ¹¹ Mukuti uumwi ne uumwi yo lyihanziika ka vozekezwa haansi, mi aavo valyi vozekeza haansi ka va nyemunwa." ¹² Jeeso hape naacho muuntu ya va musuumpite naati, "Chooha zilyo zo mulalyiro kapa zo mukiiti, u siye kusumpa va mwaako kapa vaanchizyako kapa va kwaako kapa vahumi voo vaambene naavo, mukuti naavo va woola kuku suumpa, mi koove ku ruweera. ¹³ Kono cho waava zilyo zo mukiti, u suumpe va humanehete, veena vuholye, ne va sa yeendi, ne va saavoni, ¹⁴ iimi ko ve ne mikoonde, mukuti keeti chi va kuruwera. Mmi uwe ko ruwerwa ha ku vuuka kwa va shiyeeme." ¹⁵ Mi umwi waavo ya veekere ne Jeeso naazuwa iizi zintu, na mucho kuti, "Mikoonde nji yaakwe yeeti na kalye chiinkwa cho mu muvuso we Ireeza!" ¹⁶ Lyinu Jeeso na mucho kuti, "Umwi mukwaame a va vaakanya zilyo ziangi zo mulaalyiro cho ku suumpa vaantu vaangi. ¹⁷ Ziilyo zo mulalyiro ngaa za shiyyama, naa tuma mhiikaana a kwe ku va va suumpitwa, 'Mwiize, mukuti ziintu chi za shiyyama.' ¹⁸ Voonse cho kuswana ni vaatanga ku chita ziipato. Weentaanzi ni naati kwaalyi, 'Ni wuulyite iiwa, mmi ni luukeere kuyeenda nikia lyivoone. Niikumbira kuti uni woondere.' ¹⁹ Wuumwi naati, 'Ni vaa wuulyi chipani zi mana iyaanza za mapulu, mmi ni kaya ku ku zi likereza. Ni kuumbira kuti u ni woondere.' ²⁰ Woomwi uunkosi naati, 'Ni vaa sesi mukulwaakazi, mmi chikwiinavuulyo keeti chiniiza.' ²¹ Muhikaana naa kavoola cho ku lwiira infuumwaakwe iizi ziintu. Lyinu iinfumwee inzuovo na veenga cho kuchu muhiikaana aakwe, 'Yeende cho vuhweeru mu inziira ne mu makaanda zo muuzi mukaando mmi u kalyeete kuunu va humanehete, veena vuholyle, va saavoni, ne va chuunguta.' ²² Muhiikaana cho kuti, 'Infuumwaangu, chi wawaamba chaa chitahaala, mmi haape kusiina chivaaka.' ²³ Iinfuumwaakwe nacho muhiikana kuti, 'Yeende mu maaziira makaando ne mu tu ziirazana mmi u ka va lawiire kuti veenijiire mukaati, kuti iinzuovo yaangi iizulye. ²⁴ Mmi ni kulwiira kuti, naangaati wuumwiina waa vo vakwaame va va suupitwa yeti na soolye zilyo zaangu zo mulaalyiro.' ²⁵ Ahoohwaho chiinavuungi va vaalyi ku yeeda naaye, naa chevuka cho ku va cho kuti, ²⁶ "Chookuti wuumwi wiiza kwaangu naa sa tooyi veesi, vaanyiina, mwiihyaavo, vaana vaakwe, vaanchiizye vee chiikwaame ne vee chiikulwaakaazi, maane ne vwiine vuhalo vwaakwe, keete cho va murutwaana wangu." ²⁷ Umwi no umwi ya sa hiindi chifapaano chaakwe cho ku ni chiirira keti naave murutwaana wa ngu. ²⁸ Njeeni weenu, yo saaka ku zaaka iitaawa, yoo seeti cho taanga cho kwiikala haansi cho ku koopanya isinyeehero ku voona nnaandi wiina zoonse za woola ku mmanisa chaacho? ²⁹ Chiina vuulyo, haakuti chaasa lukwiimba keeti cho woola ku manisa, voonse va luvoona va taanga ku mu seeka, ³⁰ ni vaati, 'Uuzu mukwaame a vaataangi kuzaaka mmi kaana avaa woolyi ku maanisa.' ³¹ Kaapa simiine wiina vuulye, hakuti choo kakopana ne va simwiine vaamwi kuunkoondo, keeti chi wiikala haansi taanzi ne kuhinda kuzuuluulwa kapa u woola kulwa cha va kwaame veena miyaanda yee miyaanda yiine iikuumi kuulywa ne simwiine wuumwi yookeza kwaalyi cha vakwaame veena miyaanda ye miyaanda yiina makuumi wooveere? ³² Cho kusaa woolyeki, haakuti masoolye aamwii naasiina kulye, wuutumina kateengo kuti ka ka waambiinsaani zee ikoozo. ³³ Mmi chikwiina vuulyo, wuumwi noo wuumwi weenu ya saa waavi zoose zeena naazo keeti naave muruutwana waangu. ³⁴ Iisawuutu lyishiyeeme, mmi chookuti iisawuutu chilyi vaa zooverwa kuluunga kwaalyo, lyi woola ku chitwa vuulye kuti lyi vooyerwa ku luunga haape? ³⁵ Ka kwiina ituuso ku chiiru cho musuutero. Lyi soheerwa kuunze. Iiye wiina matwi wo kuzuwa, mu musiise a zuuwe."

Chapter 15

¹ Hoohwaaho, vaakunganyi vo muteero ne vaamwi va chiitazivi va vaalyi kwiiza kwa Jeeso ku muteeka. ² Voonse maFarasai ne vangolyi va vaalyi kulyi kutoongooka, nivaati, " Uuzu mukwaame u taambula veena ziivi, maane ulya naavo." ³ Jeeso naa waamba iifyi ingui ku vaalyi, naati, ⁴ "Njoozuh weenu, chookuti wiina imberere ziina muyanda kuzwaaho cho ku zooverwa iimwiina, Keeti na siiye ziina makumi a mana yiyaanza ne woonne mu muzuuka, mmi che kuyeenda ku kusaka iimwiina yiizovete mbwiita ha ka yiwaana? ⁵ Ku zwaaho nanga chaiiwaana, cho kuiiviika ha maheeta aakwe ne ku lyitumera. ⁶ Choosika ku inzuvo yaakwe a va suumpi va mwaakwe ne vaazakite naavo, naa vachokuti, 'Musaange naame, mukuti ni vaa waani imberere waangu ivaa zoovete.' ⁷ Ni miicho kuti nnangaati kwiina vuulyo, ka ku kwiina kusaanga mwii wuulu muchiita ziivi umwiina haa siiya zivi zaakwe, ku zaamba vaantu veena makuumi a maana iyaanza ne woone va shiyeme va sa suni ku siiya zivi zaavo. ^{8 9 10} Naandi mukulwaakazi iinzi wiina ikumi lyo vuwayawaya vwe isiliva,yoo uti ha a zoverwa kaa mwiina ,cho ku saa munika ilaambi , cho ku ka saka na injirikite muhupulo mbwiteeri chaa ka ka waana?

Chapter 19

¹ Jeeso a ve njira naa hita cha Jericho. ² Mmi, muvoone, ku vena onkosi ya vaalyi ku suumpwa Zakayiyo. A valye mukunganyi wo mutero mane na humine. ³ A valyi ku lyika ku vona kuti Jeeso njeeni, ka hena a valyi ku woola ku muvona mu chinavungi, mu kuti a vaalyi mufwiihi. ⁴ Chi ku ngombweera ha vusu vwa vaantu chi ku taanta iisamu lyo musikamuri kuti a mo voone, mu kuti Jeeso a va keeza ku ku hiita cheeyo inzira. ⁵ Jeeso chiinga siika heecho chiivaka, a va lolyi kwiiwulu na mu cho kuti, "Zakayiyo, suuke kwi isamu cho vuuhweeru, suunu ni lukeere kuti ni ke kaalye ku iinzovo ya ko. ⁶ A va hweeri, cho ku suuka kwi iisamu cho ku mutaambula cho ku saanga. ⁷ Mmi voonse chiinga va voone chii, ni vaa tongooka, ni vaati, "Wa ya ku ku poteera unkoosi yo chiita vuvilala." ⁸ Zakayiyo na ziima na cho Simwiine kuti, "Lolye, Simwiine, imwi imbalyi ye zivya zaangu mu ni iihe vahumanehi, cho kuti kwina u niva ziyeesa mu ni voozekeza icho chilyikanyo koonne." ⁹ Jeeso na mu cho kuti, suunu kuhazwa kweeza mweeyinu iinzuvo, mu kuti naaye mwaana wa Abrahama. ¹⁰ mu kuti mwaana o muntu a ve iziire ku saaka ne ku haza vantu va zoveete. ¹¹ Chinga va zuwa izi ziintu, a va zwiri ha vusu na waamba cho ku va lwiira iingoli, mu kuti a veena ha fwihi ne Jerusalema, ni va zeeza kuti muvuso we Ireeza cho wiina ha fwihi ne ku sika. ¹² Naati, "ku veena onkosi umwi ya va shiyeme na yeenda mu mu siipiri ku inkaanda i keena kulye ku ku kalyi taambwira muvuso cho ku ka voola. ¹³ A va suumpi vahikaana vaakwe ve nna ikumi, na va ha i minas zina ikumi, na va cho kuti, 'mu ka chite muuzo mbwiita heeti ni ni ka voolyere.' ¹⁴ Lyinu vantu ve inkanda yaakwe ka na vava musuni niva mu tuminina chitopa cha va vazimanini kwaalyi, ni vaati, 'ka tu suuni kuti u zu unkosi a tu hiiture.' ¹⁵ Cho ku chitahala kuti chiinga a ka voola, chiinga a ka hinda muvuso, cho ku laula kuti vahikaana vaakwe va va hi malyi kuti va suumpwa, kuti a izive kuti va vaa voolyerwa ku ka sika hayi mu muwulu u vaa vi ha teni. ¹⁶ Wa katanzi a veeza ha vusu vwaakwe, naati, Simwiine i mina ya ko i va weereki che ikumi. ¹⁷ Unkosi yo shiyeme na mu cho kuti, 'Wa chita neenza, muhikaana yo shiyeme. Che ivaaka lyo kuti u va vi ne vusakusima mu zintu zi nini, ko woolye kuhitira mizii mikaando iina ikume.' ¹⁸ Wo vu veeri neeza, naati, 'Simwiine, i minas ya ko e va weereki ku maana iyaanza. ¹⁹ Unkosi yo shiyeme na mu cho kuti, 'Koohitire mizii mikando imana iyaanza.' ²⁰ O mwi neeza, naati, "Simwiine, i minas ya ko inu, ini vaa viikite neenza mu ka jiira, ²¹ mu kuti ni va ku tiite, u mu kalyi. U hinda chiintu cho u seena u va teenderi, ne ku siinza cho seena u va vyaalyi.' ²² Unkosi yo shiyeme na mu cho kuti, 'Cho kuwamba kwaako mu ni ku atulye, u wee muhikaana muvilala. Wiizi kuti nu unkosi mukalyi, ku hinda chi ni sana ni va teenderi, ne ku choola chi ni sana ni va vyalyi. ²³ Lyinu chiinzi ho seena u va viiki i mina ya ngu ku chi viiko cha malyi, kuti chini siika ni ni va woolyi ku a hinda ni a weerekete. ²⁴ Unkosi yo shiyeme na cho va va ziimene he mbalyi naati, 'Mu hinde i mina kwa lyi, mi yi he muhikaana yo wiina ikumi. ²⁵ Ni va mu cho kuti, 'Simwiine, wiina i mina ziina ikumi. ²⁶ 'Ni mu cho kuti, zumwi no zumwi yo wiina ka heewa ziingi, mmi ya seena, ne cheena naacho ka chi hiindwa. ²⁷ Mmi ava va sa ni suni, vana va sana vava suni kuti ni va hitire, mu va lyeete kunu ve hairwa ha vusu vwangu.' ²⁸ Chiinga mana ku wamba izi zintu na zwiira ku vusu, na kaya kwa Jerusalema. ²⁹ Lyinu chiinga siika hafwiihi ne Bathphage ne Beteniya, ku iruundu lyi suumpwa Olivet, a va tumi varutwaana vaakwe voo veere, ³⁰ naati, "Mu kwiya ha muzi wiina ha vusu. Chi mu njiira, mu mu waane kadonki ka seeni ku tantwa. mu ka sumunune mu ka lyeete kwa ngu. ³¹ Cho kuti kwina yeeti a mu vuuza, 'Chiinzi ha mu ka sumununa?' mu cho kuti, 'Simwiine u ka saaka.' ³² Va va tuminwa va va yeende cho ku waana kadonki siina Jeeso mwa va va lwiiri. ³³ Chi va kweete va sumununa kadonki, veene va ko niva va cho kuti, "Chiinzi ha mu sumununa kadonki?" ³⁴ Ni vaati, "Simwiine o ka saka." ³⁵ Ni va ka lyeeta kwa Jeeso, chi ku viika majansi avo ha kadonki chi ku tantika Jeeso he wuulu. ³⁶ Cho ya vuyenda, chi ku zala majansi aavo mu inziira. ³⁷ Cho kaya vu chuuta ha fwiihi ne irundu lya Olive ha lyi suukira, vuungi vwa va rutwaana cho ku lyi tumera cho ku temba Ireeza ni va huwiira kwii wulu cho misevezi yoonse mikulu i va va voni, ni vaati, ³⁸ "Wiina mikoonde iyi simwiine yo wiiza mu iziina lye Ireeza! Ikozo ive kwi iwulu ne ku vereenga ku nyemonwa!" ³⁹ Vamwi va Mafarasai mu chiina vungi ni va mu cho kuti, "Muruti, kalyimeere va rutwana va a ko." ⁴⁰ Jeeso ne itaava naati, "Ni mu lwiira, kalyi izi zitontweere, mavwe ka a huwerez kwi wuulu." ⁴¹ Jeeso chinga chutira muzi, na u lyirira, ⁴² naati, "Kalyi mu ve iziivi mwe lyinu izuuva, nangati uunwe, zintu zi mu lyeetera ikoozo! lyinu hanu zi wungwiirwa mu meenso e nu. ⁴³ Mazuva ka e ze o kuti va sa musuni ni va mu zumbuluke, cho ku lyaatiriza mu imbalyi zoonse. ⁴⁴ Ka va mu lyaatiriza haansi ha mwiina ne vaana veenu. Keeti ni va siiye nangati ivwe lyiina he wuulu lye lyimwi, ko kuti ke heena mu va lyemuhi Ireeza cho lyika ku mu haaza." ⁴⁵ Jeeso ne njiira mu isinagoge cho ku taanga ku hindikara hanze va va lyi ku wuuza, ⁴⁶ naa va cho kuti, "Ku ngolyetwa kuti, 'Inzuuvo yangu ka ive inzuuvo ye tapero,' mmi mu va iichiti mazanino a vasa." ⁴⁷ Jeeso a va lyi ku kutaza izuva ne izuva mu isinagoge. Muperisita mukando ne masikiraibi ne va hiiizi va vantu va va lyi ku saka ku mwihaya, ⁴⁸ mmi ka na va va wani inzira yo ku chiita vulyo, che ivaaka lyekuti vantu voose va va muteekete nnenza.

Chapter 20

¹ Ku va chitahalyi kuti lyimwi izuva, Jeeso cho kweete o ruta vantu mu isinagoge ne ku ruta manzwi a jolola, muperesita mokaando ne va ngolyi chi ku iza kwa lyi ne va kulwaana. ² Va va waambi, ni va mu cho kuti, "Tulwuire kuti u chiita zinu ziintu che ziiho zi ka zwa kwaane? Naandi njeni ya va ku hi izi ziiho?" ³ A va ve itave na va cho kuti, "Naame mu ni mu vuuze. Mu ni lwiire che ⁴ ikoloveeza Johane. A e valyi ku zwa kwii wuulu nandi mu muntu?" ⁵ Va valyi ku waambinsaana ha kati kaavo, ni vaati, "Chi twa cho kuti, 'Kwii wulu,' mwa cho kuti, 'Lyinu chiinzi ha sana mwa zumina mwalyi?' ⁶ Mmi ha tu cho kuti, 'Mu muntu,' vantu voonse mu va tu govolye, cho kuti veezi kuti Johane muporofita." ⁷ Va vee itaave kuti ka vee izii kuti e ka zwa kuhii. ⁸ Jeeso na va cho kuti, "Keeti ni mu lwiire kuti ni chiita izi ziintu che ziiho zaane." ⁹ Ava lwiire vaantu inu ingulyi, "Mukwaame a va vyalyi iwa lyo muwoomba, cho ku walyima valyimi vo muwoomba, cho ku ya kwi imwi inkaanda chivaaka chilyee. ¹⁰ Che inaako iva veekitwa cho ku tuuma muhikaana ku vatokomeri ve iwa lyo muwoomba, kuti eeze ku kuhienda zihantu zo muwoomba mu luwa. Mmi vatokomeeri vo muwoomba ni va mukaava, cho ku mu vooza na saa kweete chiintu. ¹¹ Haape naa tumina muhikaana zumwi naaye ni va ka mukaava, cho ku fwiisa insoonni, cho ku mu vooza na saa kweete chiintu. ¹² Cho ku voola cho ku tuuma wo vuutatu naaye choku muhorofaaza, cho ku mu soohera haaze lyee iiwa. ¹³ Lyinu simwiine we iwa lyo muwoomba naati, 'Muni chiite voolye? Muni tuumine mwaanaswisu wangu u ni suuni. Mweendi mu va ka mukuteeke.' ¹⁴ Mmi va tokomeeri ve iwa chiinga va muvoona, cho ku taanga ku wambisaana mu kaati kaavo, ni vaati, 'Uuzu nje swaana. Tu mu ihaaye, kuti vuuswa ni vuve vweetu.' ¹⁵ Cho ku mu soohera haanje lye iwa lyo muwoomba, cho ku muihaaya. Lyiinu simwiine wee iwa lyo muwoomba kaava chiite vulye? ¹⁶ Keeze za siinya a va valyiime ve iwa lyo muwoomba, mmi cho ku ha vantu vaangi iwa lyo muwoomba." Chiinga va zuuwa vulyo, ni vaati, "Ireeza kaanzi chiichitahalyi!" ¹⁷ Mmi Jeeso naava loola, naati, "Lyiinu lyiinzwi lyi taalusa nzii? Ivwee lyi va kaanwa ne va zaaki, lyi va chiitwa ivwee lya mawonderero?" ¹⁸ Zumwi no zumwi u wiira mwe lyiina ivwee ka kawuhane ha kati. Mmi u lyi wiira, ka pwachuuke." ¹⁹ Lyinu masikiriba ne va perisita va kulwaana cho ku zeeza ku mu viika maanza cheyeyo inaako, cho kuti va veezi kuti va va waambi inu ingulyi cho ku va kananisa. Mmi va veena lyoowa lya vantu. ²⁰ Ni va mu lolyete neenza, cho ku tuuma vaatumwa valyi wuungwire va valyi ku lyihinda kuti vashiyembe, kuti va woolye ku waana mulaandu mu ku waamba kwaakwe, cho ku mu hitiiza ku mu vuuso neva hiitizi ve inkaanda. ²¹ Ni vaa mu vuuza, ni vaati, "Muruti, twiizi kuuti u wamba cho ku ruuta neenza, maane ko chiiti che ivaaka lyee maziimo a vantu, mmi u ruta vuniji che inziira yee Ireeza." ²² Aa mulaawo wuuti u swee tu ruwere miteero kwa Kaisara, naandi vuuleye?" ²³ Mmi Jeeso naa lyemuha maano aavonya, mmi naavacho kuti, ²⁴ "Mu ni toondeza idenari. Ina mu chi swaano chaani ne kuti ina mu iziina lyaani?" Ni vaati, "Kaisara." ²⁵ Naa vacho kuti, "Lyiinu mu hee Kaisara ziintu za Kaisara, mi muhee Ireeza, ziintu ze Ireeza." ²⁶ Ka heena va va lyi ku woola ku itaava chaa wamba ha vuusu vwa vantu. Ni va ziima a hoo niva komokeerwa ku itaava kwa a kwe ne ku seena chi va wamba. ²⁷ Vamwi va ma sedukai chiinga veeza kwaalyi, a voo vacho kuti ka kwiina ku vuuka kwa vafuu, ²⁸ ni va mu vuuza, ni vaati, "Muruti, Mushe a va tu ngolyeeri kuti mukwaame yo sesete, ha fwa na seena mwaana, mwanchaakwe u swaneezi ku hiinda iraapa lya mukulwaakwe, kuti a woolye ku mu zaalyiza mwaana." ²⁹ Ku veena va kwaame va maana iyaanza ne minwe yo veere mmi wa kataanzia naa seesa mukulwakazi, cho ku fwaa naa seena mwaana, ³⁰ wo vu veeri nayee. ³¹ Wo vuutaatu cho ku mu seesa, cho ku chitahala chi swaana ku wa manimani naaye, cho ku fwaa na seena mwaana. ³² Ku zwaaho mukulwaakazi naaye cho ku fwaa. ³³ Mu ku vuuka kwa vafu, lyiinu uuzu mukulwaakazi ka a ve waani? Mu kuti voose vamanina eyanza ne to vere va musesete." ³⁴ Jeeso naava cho kuti, "Vaana ve inu inkaanda va seesa, cho ku seeswa." ³⁵ Mmi aavo veeti ni va ku vweenwa kuti va swaaneere mweeyo inaako ka va woolye ku vuuswa mu ku vuuka kwa vafu keeti ni va seese maane keeti ni va seeswa. ³⁶ Mane keeti niva voolye ni va fwe, mu kuti va lyikaana ne mangiloyi mane ka ive vaana vee Ireeza, neelyi vaana va va vuuswa. ³⁷ Mu kuti va fwiire va va vuuswa, Mushe naaye a va vooni, mu chivaaka che chisaamu chi valyi ku hiiya, kwa vaalyi ku suumpa Simwiine Ireeza wa Aborahama ne Ireeza wa Isaka ne Ireeza wa Jakobo. ³⁸ Haanu ka heena Ireeza u va fwiire, mmi waavo va hala, mu kuti voonse va mu halyiira." ³⁹ Vamwi va ma sikiriba ni vee itaava, "Muruti, we itaave neenza." ⁴⁰ Ka heena va va voolyi cho ku muvuza imwi ipuuzo. ⁴¹ Jeeso naa va cho kuti, "Va cho vulye kuti Kirisiti mwaana wa Dafita?" ⁴² Mu kuti Dafita u wamba kuti mu Ingloko lya Dipaselema, Simwiine naa cho kuti kwa Simwiine wangu, 'Wiikalye ku iyaanza lyaang lya malyo, ⁴³ mbwiita chi ni naa chiita va sa ku suni kuti va ve malyatiro ako.' ⁴⁴ Dafita ha va suumpiri Kirisiti 'Simwiine', lyiinu mwaana Dafita che ihi inziira?" ⁴⁵ Mu ku teeka kwa vaantu voonse naa cho varutwaana naati, ⁴⁶ "Mu tokoomere ma sikiriba, va saaka ku yeenda ni va zweete zizavalozilyee, maane va saaka ku rumereswa kwiina he wuulu mwi inzira za ma wuzikizo, ne meekalo a va simwiine chi veena mu isinagoge, ne meekalo a va simwiine chi veena mu mikiiti." ⁴⁷ Haape va

sinyekeeza vakulwaakazi va va fwirwa va mukaavo, ne ku rapeera itaapero zo kulyi nyeemuna zi sa hweeri ku mana. Izi keete ni zi taambulwa."

John

Chapter 1

¹ Ku ntaazi kuveena Liinzwi, mmi Liinzwi lyiveena ne Ireeza, mmi Liinzwi lyivalyi Ireeza. ² Wuuzu iveena ku ntaanzi ne Ireeza. ³ Ziintu zoonse zivachitwa chaakwe, mmi kuundaakwe ni kuseena ngati chimwiina zivachitwa cheeti ni chivachitwa. ⁴ ⁵ Kwaalyi kuveena vuhalo, mmi vuhalo avalyi iseri lya vaantu. Iseri lyiminika mwi fifi, mmi iififi kana lyiva lyizundi. ⁶ Kuveena mukwaame ya vakatumwa ne Ireeza, iziina lyaakwe avalyi nje Johani. ⁷ A veeza naalyi mushupi kwiizuzirkiza kaha iiseri, kuti voonse vawoolye kuzumina chaakwe. ⁸ Johani kana avalyi iiseri, mmi aveeza kuku shupa ze iiseri. ⁹ Iiseri lyo vusakusima, lyi minikira vaantu voonse, lyi valyi kwiiza munkaanda.

¹⁰ A veena munkaanda, mane inkaanda yiva vuumbwa chaakwe, mmi iinkaanda kana yiva mwiizivi. ¹¹ A veeza kuchaakwe, mmi chaakwe kana chiva mutambulyi. ¹² Mmi vuungi vu vamutambulyi, va vazumina mwizina lyaakwe, a vavahi mazimo wokusuumpwa vana ve Ireeza. ¹³ Aava kana vava zalwa cha malaha, kapa cho kusuna kwe inyama, kapa cho kusuna ko muuntu, kono kwe Ireeza. ¹⁴ Lyiinzwi ni lyaava iinyama ni lyekala mukati keetu. Tuvavoni kuveera kwaake, kuveere kwaakwe wumwiina ya vakazwi kwa Tayo, ne zwiire chisemo ne vusakusima. ¹⁵ Johani ava shupi kahakwe na huwereza, naati, "Wuuzu njeye yi Ni valyi kuwaamba chaakwe, 'Iye yo keeza mumasulye aangu mukaando ku Ni zaamba, mukuti aveeza kuvusu vwaangu." ¹⁶ Mukuti mukwiizula kwaakwe tuvoonse tu vatambulyi chisemo mu chisemo. ¹⁷ Mukuti mulawo wu vaheewa cha Mushe. Chisemo ne vusakusima ziveeza cha Jeeso Kirisiti. ¹⁸ Ka kwiina ya va voni Ireeza; yejena Ireeza, wiina kumbalyi ye Iisi, ava chiti kuti Ireeza ee zivwa. ¹⁹ Wuuvu mbo vushupi vwa Johani ma-Juta chiva tumina vapirisita ne ma-Livi kukazwa ka Jerusalema kukwiiza ku kumuvuuza, "Njowe iini lyinu?" ²⁰ Na waamba vuniti- kana ava kanani, mmi na waamba vuniti- "Ka heena iime Kirisiti." ²¹ Lyinu cho kumuvuuza, "Lyinu njowe iini? Njowe Elija?" Naati, "Ka heena Ime." Ni vaati, "Wu muporofita?" Ne tava, "Nee." ²² Mmi ni vamucho kuti, "Njowe iini, kuti tuvooza ikaravo kuva ka tutuma? Lyinu wutinzi chaako?" ²³ Naati, "Ni lyiinzwi, lyihuwa munkaanda: 'Kushiyamisa iinzira ya Simwiine kuti itamalalye,' ²⁴ Lyinu cho kutumina vamwi vazwa ku Mfarasi, ²⁵ cho ku muvuua ni vamucho kuti, "Chiinzi ho koloveza chikuti kaheena wuuwe Kirisiti kapa Elija kapa muporofita?" ²⁶ Johani na veetava, naati, "Ime nikoloveza cha meenzi. Mmi mukati keenu kwiina muuntu wumwi yi museezi. ²⁷ Njo nisheere mumasulye, sikakwere kee inangu ka Ni salukeere kusumununa." ²⁸ Iizi ziintu zivalyi kuchitwa mwa Betani kulyimwi ishiira lya Jorodani, kwa valyi kukoloveza Johani. ²⁹ Iizuva lyiichirira Johani cho kuvona Jeeso naakeeza kwaalyi naati, "Mulolye, Imberere ye Ireeza yo zwiisa zivi mu nkaanda!" ³⁰ Nje wuuzu yi ni valyi kucho, "Yi wiiza mumasulye aangu wuni zaamba, aveena havusu vwaangu." ³¹ Kana ni va mwiizi, mmi kuveena vulyo kuti eziviiwa mwa Isiraere cho kwiiza ze ni koloveza cha meenzi." ³² Johani nashupa, naati, "Na vona Luhuho lusuka siina inkwirumba luzwa kwiiwulu, mmi nilwekala helwulu lyaakwe." ³³ Kana ni va mulyemuhi, mmi iiye ya va nitumi kukoloveza cha meenzi ava nicho kuti, 'Iiye yeeti no vone Luhuho lusukira haalyi ne kwiikala, njeye yeeti na koloveza cho Luhuho Lujolola.' ³⁴ Ni vavoni zoonse mane ne kushupa kuti wuuzu njo Mwaana we Ireeza." ³⁵ Hape, iizuva lyiichirira, Johani cho zimene ne varutiwa vaakwe vovere, ³⁶ ni vavona Jeeso na keeza, mmi Johani naati, "Muvone, Imberere ye Ireeza!" ³⁷ Varutwana vaakwe vovere ni vamuza na waamba vulyo lyinu cho kwichirira Jeeso. ³⁸ Lyinu Jeeso cho kuchevuka cho kuvavona va mwiichirire na vacho kuti, "Chiinzi chi musaka?" Ni veetava, "Rabbi" (Haisandulwa "Muruti"), "wikala kwihi?" ³⁹ Na vacho kuti, "Mwiize ze muvone." Mmi niveeza kukuvona hekala; ni vekala naaye ilyo izuva, mukuti chivalyi innako ye chiteengu. ⁴⁰ Wumwi wa vovere ya vazuwi Johani cho waamba ne chirira Jeeso avalyi nje Andiriya, mwaancha a Sayimoni Pitoroso. ⁴¹ A vatangi kuvona mukulwe Sayimoni na mucho kuti, "Twa wana Mesiya" (Ha kutaluswa nje "Kirisiti"). ⁴² Na mulyeeta kwa Jeeso, mmi Jeeso na mulola naati, "Njowe Sayimoni mwana a Johani. Mbo kusumpa Kefasi" (ha kutaluswa nje "Pitorosi"). ⁴³ Iizuva lichirira, Jeeso chi chosaka kuya kwa Galilea, na waana Filipo na mucho kuti, "Ni chirire." ⁴⁴ Lyinu Filipo a valyi kuzwa kwa Betisaida, mulyeneng'i wa Andiria ne Pitorosi. ⁴⁵ Filipo cho kuwaana Nataniele, na mucho kuti, "Iiye Mushe yava ng'olyi kahakwe mu mulawo, ne vaporofita, twa muwana: Jeeso mwaana wa Josefa, kwa Nazareta." ⁴⁶ Nataniele na mucho kuti, "Kwiina chiintu chilotu chizwa mwa Nazareta?" Filipo na mucho kuti, "Wiize zo vone." ⁴⁷ Jeeso chokuvona Nataniele na keeza kwaalyi nawamba kahaakwe, "Muvone, mu-Isiraele wo vusakusima, kuseena kuziyeza kwaalyi!" ⁴⁸ Nataniele na mucho kuti, "Wu niizi vulye?" Jeeso na mwiiitava naati, "Filipo naseeni kukusuumpa, Na kuvona no siina mwikoonde lye isamu lye

feiga."⁴⁹ Nataniele netava, "Rabbi, wu Mwaana we Ireeza! Njowe Simwiine wa Isiraele!"⁵⁰ Jeeso na mwitava kuti naati, "Mukuti Na kucho kuti, 'Na kuvona mwiikonde lye isamu lye ifeige,' wu zumina? Mbo vone ziintu zikaando kuzaamba iizi."⁵¹ Lyinu cho kuti, "Vusakusima, vusakusima, Ni kucho kuti, ko vone yiwulu ni liwukitw, mang'iloi e Irreza na ataantuka ne kusuka hewulu lyo Mwaana wo Muuntu."

Chapter 2

¹ Mazuva wotatwe chinga a mana, ni kwaava ne iseso mwa Kana wa Galileya, ne nyina Jeeso mpwaveena. ² Jeeso ne varutiwa vaakwe vava sumpitwa ku mukiti. ³ Muwomba chinga wamana, vanyina Jeeso ni vamucko kuti, "Kaveena muwoomba." ⁴ Jeeso na mucho kuti, "Mukulwakazi, chiinzi ha wiiza kwaangu? Inako yaango kaylini kusika." ⁵ Vanyina ni vaacho vahikana kuti, "Chimwi ne chimwi cheeti amicho, muchichite."

Romans

Chapter 1

¹ Pawulo, muhikana wa Jeso Kirisiti, usumpirwa ku va muwapositola, na salyirwa manzwi e Ireeza. ² Aa nje manzwi a va sepisa kuntanzi che vaporofita vakwe mu mingolo i jolola. ³ Nje ka ha mwaana-swisu wakwe, a va zalwa ku zwa muluzuvo lwa Dafita kuya chechinyama. ⁴ Cho kuvuka mwaavo va fwiire, a va wambwa niiri mwaanaswisu yo kolyte cho luhuho lu kujolola-Jeeso Kirisiti Simwiine weetu. ⁵ Cha akwe tu va taambulyi isehuhazo ni vuwapositola vo kuteeka kwe itumero mu makaanda onse, che ivaka lye izina lyaakwe. ⁶ Mwaa makaanda, naanwe mu va sumpirwa kuva kwa Jeeso Kirisiti. ⁷ Iyi ingolo njilya vonse avo veena mwa Roma, Vasunwa ve Ireeza, va sumpirwa kuva vantu va jolola. Isehuhazo ka ive naanwe, ne ikozo kuzwa kwe Ireeza isheetu ne simwiine Jeeso Kirisiti. ⁸ Ntanzi, ni lyi itumerisa Ireeza wangu cha Jeeso Kirisiti cheenu mu vonse, mukuti itumero yeenu ku vambiwa chaayo inkaanda yonse. ⁹ Mukuti Ireeza mu shupi wangu, u ni tendera mu luhuho lwangu mu manzwi o Mwaanaswisu waakwe, mu ni mu sumpira inako zonse. ¹⁰ Inako zonse ni kumbira mu mirapero yangu kuti che yimwi inzira ku mamanimani ni wolye ku woola hanu cho ku suna kwe Ireeza mu kwiiza kweenu. ¹¹ Mukuti ni nungitwa ku mu vona, kuti nive nini muha inewo yo luhuho, kuti mu kozwa. ¹² Njo kuti, ni nungitwa ku humbulyerwa ¹³ Hanu ka ni suni umwi mu vulye kwiziva, vakwangu-chiswisu, kuti kungi ni ni lyi ikayerera kwiiza kwenu, mi ni va vindiswa ku sika hanu. Ni va lyi kusaka ichi kuti kuve ni chihantu mukati keenu vulyo sina mukati ka Vahedani vonse. ¹⁴ Ni korota ku vonse Vaherika ne veenaishira, konse ku vatalyifite ne kuvaloholo. ¹⁵ Lyinu, nava ime, ni lyi tukuseza ku hasa lyinzwi ne kweenu naanwe mwina mwa Roma. ¹⁶ Mukuti ka ni swavire mulayeza, mukuti zaho ze Ireeza ze kuvulukwa kwa vonse va zumina, kwa Vajuta intanzi ne kwa Vaherika. ¹⁷ Mukuti muulyi, kushiyam kwe Ireeza ku voniswa kuzwa kwe itumero kuya kwe itumero, siina mu ku vangolwa, "Vashiyami ka va kalye che itumero." ¹⁸ Mukuti vukalyi vew Ireeza vu tondezwa kuzwa kwi ihulu kulwisanisa kuvulavuireeza vonse ne ku sa shiyama kwa vantu, va va lyatiriri vusakusima che kusashiyama. ¹⁹ Ichi ivaka lye kuti chi izivitwa ka ha Ireeza chi voneka ku valyi. Mukuti Ireeza a va va tondeza. ²⁰ Mukuti zi sa vonwa chaakwe zi vavi ni zi voneka mutamalyeere kuzwa ku matangiro inkaanda. Zi zuwisezwa che zintu zi vumbitwa. Izi zintu zaho zaakwe zisamani ne kuvumbwa chiireeza. Niiri zivolyera, ava vantu ka veena chiipato. ²¹ Ichi ivaka lye, nangati va viizi ka ha Ireeza, ka hena va va mu timbi niiri Ireeza, ne haiva ni va muha vuitumero. Kwandevulyo, va vi vaholo mu minahano yaavo, ne inkulo zaavo zi seena chikumbulusi zi va sitwa. ²² Va valyi kulyihinda sina vatalyi, mi vavi vaholo. ²³ Va sandulyi iverengo ye Ireeza yasafwi ku kuswaniswa kwe chiswaniso che muntu yo fwa, kwe zizuni, kwe zivatana za matende one, ne kwe zintu zi chumba. ²⁴ Lyinu Ireeza a vava heeri ku kulakaza kwe inkulo zaavo ze kusajolola, kuti miviri yaavo i twaalwa isuvi mukati kwaavo. ²⁵ Njo vona avo vava sandule vusakusima vwe Ireeza mapa, ne avo vava fukamini ne ku tendera chivumbati kunze lye muvumbi, yo tembiwa kusamani. Ameni. ²⁶ Cheivaka lye itchi, Ireeza a va va heeri ku kuyera kutwaala isuvi, mukuti vakulwakazi vaavo vava sandwiiri miteendo yaavo kulyivahana kuvumbwa. ²⁷ Inziraiswana, vakwame naavo vava siiyi miteendo kuvumbwa yaavo ne vakulwakazi ni va hiya mu ku lyilakaza. Ava i vaalyi va kwame va va chiti ne vakwame chi sa shiyeme, ne va tambula mu kavuhavo mulaando u va lyivaheni kuhambuka kwaavo. ²⁸ Mukuti ka hena vava taambulyi kuva ne Ireeza mu kwiiziva, a vava heeri ingana i sa shiyeme, kuti va chite izo zintu zi sa lyivahene. ²⁹ Ve izwiire kusashiyama konse, vuvilaala, kulakaza, ne kurofaza. Ve izwiire muna, kwhaya, kulwa, kuzyeza, ne mayikayerero mavilaala. Kwina kusoha, ³⁰ kusinyamazina, ne vasasuni-Ireeza. Va sasamisa, valyinyemuna, ne kulyiteemba. Va tangi ve zintu zi vilaala, ne kusazuwa vazaazi vaavo. ³¹ Ka veena kuzuwiseza; ka va sephahiyi, vavula kusuna kuvumbitwa, ne kuvulainse. ³² Va zuwiseza milawozana ye Ireeza, kuti avo va chita zintu zi swana neezo va lyivahenwa lufu. Mi ka va chiti izi zintu vulyo, va tambula naavo vamwi va zichita.

Chapter 2

¹ Lyinu ka mwiina chiipato, uwe muntu, uwe yo watula, mukuti cho watula mo zumwi u lyi watula mo naawe. Mukuti uwe yo watula u chitahaza zintu zi swana. ² Mi twiizi kuti iwatulo ye Ireeza ina cho vuniti ha i wiira havo va chita zintu zi swana neezo. ³ Mi ka mu nahene ichi, uwe muntu, yo watula avo va chita zintu zi swana neezo nangati u chita zintu zi swana. A ko ngomboswa iwatulo ye Ireeza? ⁴ Nandi u nahana ka niini che vuhumi vwe kushiyama kwaakwe, kupanishwa kwaakwe ku lyehete, ne inkuloinde kwaakwe? A ka mwiizi kuti kushiyama kwaakwe ku chitirwa ku mu twala mu kulyisola? ⁵ Mi ku ka sika ko inkuloinkukutu kweene ne kusalyisola ha mu lyi kunganyiza vukalyi mwi izuva lyo vukalyi, icho niiri, izuva lyo kuvoniswa kwe iwatulo ishiyeme ye Ireeza. ⁶ Ka ruwera umwi ne umwi chikara chiswana che misevezi yaakwe: ⁷ kwa avo kuya chekuzwiirera, misevezi milotu vava saki kutembwa,kukutekwa, ne kusahirikana, ka vahe vuhalo vusamani. ⁸ Mi kwaavo va lyi-tata, va sa zuwi vusakusima mi va teekesa vuvilaala, vukalyi ne kukalyiha kukulu ka zi ize. ⁹ Ireeza ka lyete vukavo ne manyando ha luhuhu lo muntu umwi ne umwi a vavi na chitahaza vuvilaala, ku mujuta ntanzi, ne ku Muherika. ¹⁰ Mi kutembwa,kukutekwa, ne ikozo ka zi izire umwi ne umwi yo chithaza kushiyama, ku mu Juta ntanzi, ne ku Muherika. ¹¹ Mukuti ka kwiina kusamaninina kwe Ireeza. ¹² Mukuti siina vungi ha vu va chiti chivi kunze lyo mulawo ka va fwe kunze lyo mulawo, ne siina vungi ha vu va chiti chivi ku lyivahana ne mulawo ka va watulwa cho mulawo. ¹³ Mukuti ka hena vazuvi vo mulawo va shiyeme havusu vew Ireeza, mi njavo va chitahaza mulawo veeti ni va shiyamiswa. ¹⁴ Mukuti Vaheedani, va seena mulawo, ha va chita kutwayera zintu zo mulawo, va, veere mulawo ku kavuhavo, nangati ka veena mulawo. ¹⁵ Cho vuti va shupa kuti misevezi e sakiwa ne mulawo e ngolyetwa mwi inkulo zaavo. Chiziyilulyi chaavo chi vaha vushupi, ne minahano yaavo eva ni va vona mulaandu kapa ku va haza ku kavuhavo ¹⁶ ne kwe Ireeza. Vulyo ka ku chitahalye mu lusuku heeti Ireeza naa watulye zilyihungwire za vantu vonse, kuya che vanzwi angu, cha Jeeso Kirisiti. ¹⁷ Kuhinda kuti u lyi sumpa Mujuta, lyi huzo ha mulawo, lyi itumere kukulu mwe Ireeza, ¹⁸ izive kusuna kwaakwe, ne kulyika zintu zi sa swani naako, ne u lawulwa ne mulawo; ¹⁹ mane kuhinda kuti u zamina kuti kavuhako u muhitizi wa vasavoni, iseri lyaavo veena mu kafifi, ²⁰ muvakanyi wa vaholo, muruti wa vawirezana, ne kuti wiina mu mulawo chiswano che kuiziva ne vuniti. ²¹ Uwe, lyinu, yo ruta umwi, a ko lyi ruti? Uwe yo chumayera kusa iva, ²² a wiva? Uwe yo wamba kusa ziyeza, a u ziyeza? Uwe yo vihera veireza vo kulyi chitira, a vivira makereke? ²³ Uwe yo lyi sangisa ko kulyinyemuna mu mulawo, a vulyira Ireza ikute che kunyansa mulawo kweene? ²⁴ Mukuti" izina lye Ireeza lye nyanswa mukati ka Vahedaani cheivaka lyeenu," siina mu ku ngolyetwa. ²⁵ Mukuti kufundwa ikavi ku mu volyera ha mu teeka mulawo, mi haiva ni mu chola mulawo, kufundwa ikavi kweene kuva kusafundwa ikavi. ²⁶ Haiva, vulyo, muntu ya sa funditwa ikavi u chitahaza zisakahala ze mulawo, ku sa vundwa ikavi kwaakwe keeti ne ku hindwa siina kufundwa ikavi? ²⁷ Mane iye yasa vumbitwa na fundidwa ikavi keeti na mu watulye ha chitahaza mulawo? Ichi ivaka lyo kuti mu va ngolyi mingolo ne kufundwa mi mu vanyansi vo mulawo! ²⁸ Mukuti ka hena mujuta yolyi njeye kunze; nehaiva kufundwa ikavi kwiina kunze vulyo mwi inyama. ²⁹ Mi Mujuta yalyi injeye mukati, ne kufundwa ikavi injikwe inkulo, mu luhuho, insini mu mungolo. Kutembwa ko muntu wiina vulyo ka kuzwi ku vantu mi kwe Ireeza.

Chapter 3

¹ Lyinu njokuhi kuvolyerwa Mujuta kwena naako? Mane musula nzi we kufundwa ikavi? ² Ku kulu che inzira imwi ne imwi. Chentanzi ku zonse, vajuta va sepiwa che kuvoniswa kuzwa Ireeza. ³ Mukuti vulye haiva vamwi Vajuta ka hena va veena itumero? ⁴ A kuvula itumero kwaavo ka ku chite kusepahala kwe Ireeza ku vulye musula? Sa nzi kuvi. Kuzelyovulyo, Ireeza ka wanwa naalyi vuniti, nangati muntu umwi ne umwi wiina mapa. Siina mu ku vangolwa, "Kuti ne mu tondezwa ha mu jolola mu manzwi enu, ne mu woolye ha mwiiza mu ku watulwa." ⁵ Mi haiva kusashiyama kweetu ku tondeza kushiyama kwe Ireeza, tu woola ku wamba nzi? Ireeza a vula kusashiyama ha lyeta vukalyi vwaakwe, a mweena? Ni wamba kuya che vutalyi vwa vantu. ⁶ Sa nzi kuvi! Mukuti lyinu Ireza ka watulye inkaanda vulye? ⁷ Mi haiva vusakusima vve Ireeza che mapa angu vu lyeetera iye kutembwa kungu, chinzi ha ni siwatulwa siina muvilaala? ⁸ Chinzi kwande o kucho, siina mu tu wambitwa ne tu cho, mane siina vamwi mu va haterera kuti tu ti, "Ka tu chite vuvilaala, kuti kushiyama kuve ni kwiiza"? Iwatulu havo i shiyeme. ⁹ Chinzi lyinu? A tu lyi zwiisa mo? Nanta tota. Mukuti che twa hambiriza kalye vonse Vajuta ne Vaherika, vonse, niilyi kunsi lye vuvilaala. ¹⁰ Ichi siina mu ku ngolyetwa: "Ka kwiina yo shiyeme, ni haili umwiina. ¹¹ Ka kwiina yo zuwiseza. Ka kwiina yo saka Ireeza. Vonse chiva vasanduki. ¹² Vonse va vavi kuvula musula. Ka kwiina yo chita vulotu, nanta, ni haili nandi umwiina. ¹³ Mu mino waavo ikumbu lyi iwukite. Malyimi avo a va ziyenza. Ipoyizoni ye inzoka yiina kunsi lyi milomo yavo. ¹⁴ Milomo yaavo izwiire kukonka ni vusamu. ¹⁵ Matende avo a werere kwi itira malaha. ¹⁶ Kusinya ne manyando zina mwi inzira zaavo. ¹⁷ A va vantu ka veeni kwi iziva inzira ye ikozo." ¹⁸ "Ka kwina ku tiya Ireeza havusu vwa meno avo." ¹⁹ Hanu twizi kuti chimwi mulawo chu u wamba, chi wamba naavo veena kunsi lye mulawo. Itchi njo vulyo kuti mulomo umwi ne umwi u woolye kwi iyalwa, ne vulyo kuti inkaanda yonse ni ilyitavire kwe Ireeza. ²⁰ Itchi ivakalyokuti ka kwiina inyama yeeti ni shiyamiswa che misevezi ye milawo mu meno akwe. Mukuti che mulawo kwiiza kwi iziva mulawo. ²¹ Mi hanu kuze lye mulawo ku shiyama kwe Ireeza cho ku veziviswa. Ku va vonwa ne mulawo ne Vaporofita, ²² icho nje, ku shiyama kwe Ireeza che itumero mwa Jeso Kirisiti ku vonse va zumina. Mukuti ka kwina ku saswana. ²³ Mukuti vonse va chitite chivi ne va tayera iverengo ye Ireeza, ²⁴ va shiyamiswa mahala che isehuhazo yakwe che kuhazwa kwina mwa Kirisiti Jeso. ²⁵ Mukuti Ireza a va hi Kirisiti Jeso niilyi chizimanini che itumero mu malaha akwe. A va hi Kirisiti niilyi chishupo che kushiyama kwaakwe, cheivaka lye ku sa vala zivi zi vahiti ²⁶ mu kuvainkulonde kwaakwe. Ichi chi va pangahalyiri ku tondeza kushiyama kwakwe mwi yinu inako. Ichi chi vavi vulyo kuti na va wolyi ku lyishupa kushiyama, ne ku shupa kuti u shiyamisa umwi ne umwi cheivaka lye itumero mwa Jeso. ²⁷ Kwinahi kulyitemba lyinu? Ku zwisizwa. Ha mavaka ahi? O misevezi? Nanta, mi ha mavaka e itumero. ²⁸ Tu wisikiza lyinu kuti muntu u shiyamiswa che itumero kunze lye misevezi ye mulawo. ²⁹ Nandi Ireza nje Ireza wa Vajuta vulyo? A ka hena Ireeza wa Vahedani naavo? E, nji wa Vahedani naavo. ³⁰ Haiva, vusakusima, Ireza u mwiina, ka shiyamise kufundwa ikavi che itumero, ne kusafundwa ikavi che itumero. ³¹ A lyinu tu nyansa mulawo che itumero? Sanzi kuvi! Kwandevulyo, tu nyemuna mulawo.

Chapter 4

¹ Lyinu chintunzi a ka tu cho kuti Aburahama, isukulwetu kuya chechinyama, wanine? ² Mukuti haiva Aburahama a va shiysmiswa che misevezi, naa vavi ne ivaka lye ku lyinyemuna, mi insini havusu vwe Ireza. ³ Mukuti itimana i tinzi? " Aburahama a va zumini Ireza, mane ne kwa valyirwa iye siina kushiyama." ⁴ Lyinu kwaalyi yo tenda, kuhumbulyerwa ka ku valwa niiri isehuhazo, mi niiri icho chikorweetwa. ⁵ Mi kwaalyi ya sa tendi mi kwande o kuzumina mwaalyi iye yo shiyamisa vaseena Ireza, itumero yaakwe i vaalwa niiri kushiyama. ⁶ Dafite naye u wamba mashihio ha muntu Ireza wa valyira kushiyamiswa kunze lye misevezi. ⁷ A vati, " Mikonde kwavo va wonderwa vuvilaala vwavo, ne avo va hungwirwa zivi zaaavo. ⁸ Mikonde ku muntu Ireza yeti na vulye ku vala chivi." ⁹ Lyini uwu mikonde i wambwa vulyo havo ve kufundwa ikavi kwaavo, nandi naako havo va kusafundwa ikavi? Mukuti tu cho, " Itumero iva valyirwa kwa Aburahama niiri kushiyama." ¹⁰ Lyinu i va valwa vulye? Aburahama ha vena mu kufundwa ikavi, nandi mu kusafundwa ikavi? Ka hena ivalyi mu kufundwa ikavi, mi mu kusafundwa ikavi. ¹¹ Aburahama a va tambulyi chishupo che kufundwa ikavi. Ichi i valyi chiyazo che kushayma kwe itumero ya vena nayo cho siina mu kusafundwa ikavi. Chihantu che chi chishupo ivalyi kuti a vavi ishavo vonse avo va zamina, nangati vena mu kusafundwa ikavi. Ichi chi talusa kuti kushiyama ka ku va valyirwa. ¹² Ichi naako chi va talusa kuti Aburahama a vavi sha kufundwa ikavi wavo va sazwi vulyo ku kufundwa ikavi, mi naako kwavo va tonda mu matende e isheetu Aburahama. Mani ichi e valyi itumero ya veena nayo mu kusafundwa ikavi. ¹³ Mukuti ka hena ivalyi cho mulawo kuti isuluhezo i va hewa Aburahama ne ku vana-va-na, iyi isuluhezo kuti vavi valya inkaanda vuswa. Kunzelyovulyo, i vaalyi che kushiyama kwe itumero. ¹⁴ Mukuti haiva avo valyi vo mulawo valya vuswa, itumero i pangwa vula chintu, ne isuluhezo i nyansizwa. ¹⁵ Mukuti mulawo u lyeeta vukalyi, mi ha sena mulawo, ka kwina nihaili kusateka. ¹⁶ che ilyi ivaka ichi chipangahala che itumero, vulyo kuti kuve che inse. Cheivaka lyo vulyo, isuluhezo i tamalyerere vana-va-vana vonse. Mane ava vana-va-vana keeti ni ve njirike avo vulyo veezi mulawo, mi naavo vazwa kwi itumero ya Aburahama. Mukuti nje ishetu tu vonse, ¹⁷ siina mu ku ngolyetwa, " Ni va ku chiti sha makaanda mangi. " Aburahama a veena mukuvalo kwaalyi iye ya va sepi, ni ilyi, Ireza, ya ha vuhalo ku vafu ne ku sumpa zintu zi sa hena mu kuvaho. ¹⁸ kunze lye zizimo zo kunze zonse, Aburahama i va koza ku sepa Ireza che zikeza. Lyinu a vavi sha makaanda mangi, kuya che chi va wambiwa, " Vovolyo vana-va-vana vako mweeti ni vave. " ¹⁹ Ka hena a vena hansi mwi itumero. Aburahama i va zuweiseza kuti muviri waakwe ka hena u valyi ku woola kuva ne vaana(ivaka a va yendere zirimo ziina hundred). I va taambulyi naako kuti ipopelo ya Sara ka hena i valyi ku wola ku zala vana. ²⁰ Mi cheivaka lye isepiso ye Ireza, Aburahama ka hena ava woshawosha mu kusazumina. Kwandevulyo, ava kozwa mwi itumero na ha Ireza kuvokwa. ²¹ A va zumini kumanine kuti Ireza chava sepisa, a valyi kuwola ku chichitahaza. ²² Lyinu ichi nacho a vachi valyirwa niiri kushiyama. ²³ Lyinu ka hena ku va ngolyerwa kuvolyera iye, kuti ku va valyirwa iye. ²⁴ Ku va ngolyerwa iswe naswe, veti ni ku valyerwa, iswe tu zamina mwalyi iye ava vusa Jeso Simwine wetu mwa avo vafwire. ²⁵ Uzu injiyena a va lyeterwa vuvilala vweetu mane na vusikwizwa kushiyamiswa kweetu.

Chapter 5

¹ ka tu shiyamiswa che itumero, twina ikozo ne Ireza cha Simwiine wetu Jeso Kiristi. ² Cha kwe twina ne ku sika kwetu che itumero mweyi isehuhazo itu zimeni mwilyi. Tu sanga mu ku kola kwe zikeza Ireza ya tuha, ku kola kweti ne tu kuku kopanere mwi iverengo ye Ireza. ³ Insine ichi vulyo, mi tu sanga mu manyando etu nawo. Twizi kuti ku nyanda kuzwisa kulyiwonda. ⁴ Kolyiwonda kuzwisa kutambulwa, ne kutambulwa kuzwisa kukola kwe zikeza. ⁵ Uku kukola ka ku swavisa, mukuti chishemo che Ireza chi ve itirwa mwi inkulo zeetu che Luhuho lujolola, u tu va hewa. ⁶ Mukuti che tu vulyitezhi, che inako ishiyeme Kiristi na fwira vasenaIreza. ⁷ Mukuti umwi kukutu a fwire mushiyami. Njo cuti, mwendi umwi mweeti nakafwe a fwiri muntu yo shiyeme. ⁸ Mi Ireza u shupa chishemo chakwe kweetu, mukuti che tu siiri tu vavilala, Kirisiti ava tufwiiri. ⁹ Ku wera, lyinu, hanu cuti tu shiyamiswa che malaha akwe, ka tu hazwa kwi vukalyi vve Ireza chawo. ¹⁰ Mukuti,haiva che tu siiri zira, tu va vulyinsani kwe Ireza che lufu lwa mwana wakwe, ahulu maswe, ha tu va mana ku vulyinsana, ka tu vulukwa che vuhalo vwaakwe. ¹¹ Insini ichi vulyo, mi tu lyi itumera mwe Ireza cha simwine weetu Jeso Kirisiti, chakwe iye hanu tu tambwire uku kuvolyinsana. ¹² Vulyo lyinu, siina che muntu u mwina chivi chi ve injiri mwi inkanda, mwe iyi inzira lufu lu venjiri che chivi. Mane lufu lu hasene ku vantu vonse, cheivaka vonse vena chivi. ¹³ Mukuti ku kazima ha mulawo, chivi chi vena mwi inkanda, mi ka kwina kwi itavira chivi che ku sena mulawo. ¹⁴ nihakuvavulyo, lufu lu vusiza kuzwa kwa Atami kukasika ha Mushe, mani nangati ku zamba avo va sena va va chiti chivi siina kusateka kwa Atami, yolyi chikawo chakwe avalyi kwiza. ¹⁵ Mi nangati vulyo, inewo isa ruwerwa ka yi swani ni vuvilaala. Mukuti haiva che chivi cho umwina vungi vu va fwi, isehuhazo ye Ireza i va chiti zingi ne inewo che isehuhazo ye muntu u mwina, Jeso Kirisiti, i injihire vangi. ¹⁶ Mukuti inewo ka yi swani ne chivolyeri che uzu ava chiti chivi. Mukuti kwe imwi imbalyi, iwatulo ye kuvonwa mulaandu iveza cheivaka lye mafusisa u muntu u mwina. Mi kwi iyanza lyimwi, inewo isalyiherwa itwala mu kushiyamisiwa iveza hamasulye u milaandu mingi. ¹⁷ Mukuti haiva, che mulaandu u umwi, lufu lu lawula cho umwina, ahulu maswe avo va tambula kwizula kwe inse ne inewo ye kulawula kushiyeme che vuhalo vo umwi, Jeso Kirisiti. ¹⁸ Lyinu vulyo, sina che vuvilala vo umwi vantu vonse vaveza ku kuwatulwa, nako lyinu che musevezi umwina wo kushiyama kuveza kushiyamisiwa ko vuhalo ku vantu vonse. ¹⁹ Mukuti sina che kusazuwa ko muntu umwina vungi vu va chitwa vavilala, vo vulyo che kuzuwa ko umwi vungi ka va shiyamisiwa. ²⁰ Mi mulawo u ve njiri nawo, kuchitira cuti vuvilala vu wolye kwi injiha. Mi aho vuvilala ha vunjihite, isehuhazo i venjihi ahulu. ²¹ Ichi chivapangahalyi vulyo cuti, sina chivi ha chivusiza mwi ifu, nangati vulyo isehuhazo ni wolye kulawula che kushiyama kwe vuhalo vusamani cha Jeso Kirisiti Simwine weetu.

Chapter 6

¹ Chinzi lyinu cheti ne tu wambe? A tu zwirire mu chivi vulyo kuti isehuhazo i injihe? ² Sa nzi kuvi. Uswe tu va fwi ku chivi, tu wola kuva ne tu sihala vulye mu chivi? ³ A ka mwizi kuti siina vungi mu va va kolovezwa mwa Kirisiti Jeso va va kolovezwa mu lufu lwaakwe? ⁴ Tu va wungwa, lyinu, chakwe che ikolovezo mu lufu lwakwe. Ichi chivapangahalyi kuchitira kuti sina Kirisiti mwa va vuswa kwavo va fwire che iverengo ye isheetu, lyinu nako tu wolye kuyenda mu vuhalo vuya. ⁵ Mukuti haiva tu veere hamwina naye mu kuswana ko lufu lwakwe, ka tu ve hamwina ne kuvuka kwaakwe. ⁶ Twizi ichi, kuti muntu mukulukulu a va vambulwa naye, vulyo kuti muviru we chivi o wolye ku sinywa. ⁷ Ichi chivapangahalyi vulyo kuti sanzi tuvi vahikana ku chivi. ⁸ Mi haiva ne tu fwire ne Kirisiti, tu zumina kuti naako ka tu halye hamwina na ye. ⁹ Twi izi kuti Kirisiti u vuusizwa mwavo va fwire, ne kuti ka si fwiire. Ifu ka si lyi lawulyi ha lyi. ¹⁰ Mukuti ka ha ifu kuti a va fwi kwi ifu, a va fwire vonse kamwina. nehakuvavulyo, vuhalo vwa hala, u vu halyira Ireza. ¹¹ Mwi inzira iswana, unwe naanwe mu lukere ku lye hindha mu fwire ku chivi, mi muhala kwe Ireza mwa Kirisiti Jeso. ¹² Lyinu sanzi mu siyi chivi kulawula mu muviru wenu ufwu kuchitira kuti mu ve ne mu zuwa iyerezo zazo. ¹³ Sa nzi mu lyetere inungo ze miviri yenu ku chivi, ku va zitendeso ze vuvilaala. Mi lye lyete kwe Ireza, siina avo va fwire va hala hanu. Mane mu lyete inungo ze miviri wenu kwe Ireza siina zitendeso ku ku tendeswa kushiyama. ¹⁴ Sa nzi mu siyi chivi ku mu lawula. Mukuti ka mwina kunsi lye mulawo, mi kunsi lye isehuhazo. ¹⁵ Lyinu chinzi? A ka tu chite chivi mukuti ka twin kunse lye mulawo, mi kunse lye isehuhazo? Sa nzi ku vi. ¹⁶ A ka mwizi kuti iye u mu lyetwala kwalyi siina vahikana njeye u mu teeka, iye u mu lukere ku teeka? Ichi vuniti a mu vahikana ku chivi chi twala kwifu, nandi vahikana kwi kuteeka ku twala ku kushiyama. ¹⁷ Mi kukambirira kuve kwe Ireza! Mukuti mu valyi vahikana ve chivi, mi mu va teeki kuzwa kwi inkulo chikawo che kuruta che muvahewa. ¹⁸ Mu va hululwa ku chivi, mane mu va chitwa vahikana ve kushiyama. ¹⁹ Ni wamba sina muntu cheivaka lye kusakola kwe inyama yenu. Mukuti vovulyo sina mu mu tondeza inungo ze miviri yenu sina vahikana kwi ikwe ne ku vuvilaala, mwi inzira iswana hanu, mutwaalye muviru wenu siina vahikana kwi kushiyama kwe kujolozwa. ²⁰ Mukuti ha mu siri vahikana ve chivi, mu va hulwirwa kuzwa kukushiyama. ²¹ Iyo inako, chihantu chihi lyinu chi mu veena naacho che zintu zi mu swavire hanu? Mukuti zivolyeri zeezo zintu lufu. ²² Mi hanu mukuti che mu va hululwa ku chivi ne kuva vahikana kwe Ireza, mwina ne chihantu cheenoo che kujolozwa. Chivolyeri vuhalo ²³ vusamani. Mukuti mamanimani e chivi lufu, mi inowo ya mahala ye Ireza vuhalo vusamani mwa Kirisiti Jeso Simwine weetu.

Chapter 7

¹ Nandi ka mwizi,vakawangu-chiswisi(mukuti ni wamba ne vantu veezi kaha mulawo), kuti mulawo u lawula muntu ku vona u si hala? ² Mukuti mukulwakazi yo sesetwa u sumwinwa ne mulawo kwa mwihavwe cho u sihala, mi haiva mwihavwe nafwa, u hulwirwa ku mulawo we iseso. ³ Lyinu vulyo, mwihavwe cho u sihala, haiva ne ikala ne unkosi umwi, mwave ku sumpiwa ihulye. Mi haiva mukwame nafwa, u hulurwa ku mulawo, lyinu ka hena ihulye haiva ne ikala ne unkosi umwi. ⁴ Lyinu,vakwangu-chiswisi, mu va chitwa naanwe vafwire ku mulawo che muviri wa Kirisiti. Ichi china vulyo kuti ne mu wolye ku kopanywa ko umwi, njo kuti, kwalyi ya va vuswa kwavo va fwire, mu kuchitira kuti ne tu zwisa chihantu kwe Ireza. ⁵ Mukuti chetu siina mwi chinyama, iyerezo ze chivi zi va munikiwa mu vamwi veetu cho mulawo ku zwisa chihantu ku lufu. ⁶ Mi hanu tu va hululwa ku mulawo. Tu vafwi kwe cho che tu va wondetwa chacho. Ichi china vulyo kuti ne tu wolye ku tendera mu ku zhahazwa kwe Luhuho, ne insini mu vukulukulu kwe mungolo. ⁷ Ka tu wambe inzi lyinu? A mulawo ka ha vuhalo chivi? Sa nzi kuvi. Nehaivavulyo, Ni ni sena ni ve zivi chivi, haiva ka lyi ni sena ivalyi cho mulawo. Mukuti ni ni sena ni ve zivi ku lakaza kwande mulawo ha u vati, " ko lukere ku lakaza. " ⁸ Mi chivi chi va hindi chivaka cho mulawo ne ku lyeeta ku lakaza kumwi ne kumwi mwa ngu. Mukuti kunze lye mulawo, chivi chi fwire. ⁹ I mwi inako Ni vaalyi ku hala kunze lye mulawo, mi mulawo hanga weeza, chivi ni cha volyerwa vuhalo, ni nafwa. ¹⁰ Mulawo u va kulyeeta vuhalo ni wa sanduka kuva lufu mwangu. ¹¹ Mukuti chivi chi va hindi chivaka che mulawo ne ku ni ziyeza. Che mulawo ni cha nihaya. ¹² Lyinu mulawo u jolola, ne mulawo u jolola, ushiyeme,ne vulotu. ¹³ Lyinu a chishiyeme chivavi lufu kwa ngu? Sa nzi kuvi. Mi chivi, mu kuchitira kuti ne chi tondezwa niiri chivi che chishiyeme, chi va lyeti lufu mwa ngu. Ichi i valyi kuchitira kuti che mulawo, chivi chive chivilaala kuzambiriza chikara. ¹⁴ Mukuti twizi kuti mulawo luhuho, mi ime ni inyama. Ni va woowza ku chivi kansi lye vuhekana. ¹⁵ Mukuti chi ni chita, ka ni chi zuwiseza nenza. Mukuti chi ni sa ku chita, ka ni chi chiti, ne che ni sasuni, ni chichita. ¹⁶ Mi haiva ni ni chita chi ni sa suni, ni zuminzana ne mulawo kuti mulawo u shiyeme. ¹⁷ Mi hanu ka isiri ime yo chi chita, mi chivi chi hala mwa ngu. ¹⁸ Mukuti ni izi kuti mwa ngu, njo kuti mwi inyama yangu, ka kwina chintu chishiyeme chihala. Mukuti kuyereza kwe kushiyema kwina name, mi ka ni wolyi ku vu chita. ¹⁹ Mukuti vulotu vu ni saka ka ni vu pang, mi vuvilaala vu ni sa saki, uvo vuni chita. ²⁰ Hanu haiva ni chita che ni sa saki ku chita, lyinu ka isiiri ime yo chita, mi chivi chi hala mwangu. ²¹ Ni wana, lyinu, mulawozana wiina mwangu kuti ni saka ku chita chilotu, mi kuti vuvilaala vwiina mwa ngu. ²² Mukuti ni lyi itumera mu mulawo we Ireza che muntu wiina mukati. ²³ Mi ni vona mulawozana usaswani mwi inungu ze muviri wangu. U lwa nowu mulawozana maya mwi ingana yangu. U ni wonda che mulawozana we chivi wiina mwi inungu ze muviri wangu. ²⁴ Ni muntu yo vihere ahulu! Njeni yeeti na ni hululye mowu muviri we lufu? ²⁵ Mi Ireza a kambirwe cha Jeso Kirisiti Simwine weet! Lyinu vulyo, ime kahavuhangu ni tendera mulawo we Ireza che ingana yangu. Nehakuavavulyo, che inyama ni tendera mulawozana we chivi.

Chapter 8

¹ Lyinu hanu ka kwina iwatulo kwa avo veena mwa Kirisiti Jeso. ² Mukuti mulawozana we luhuho lwe vuhalo mwa Kirisiti Jeso u va ni hululyi ku mulawozana we chivi ne lufu. ³ Mukuti mulawo chu sena u valyi kuwola ku chita mukuti u va vulyitezhi che inyama, Ireza a va chiti. A va tumi Mwanaswisi wakwe mu chiswano che inyama ye chivi kwiza ku va chitavero che chivi, mane na watula chivi mwi inyama. ⁴ A va chiti ichi ku chitira kuti mulawo zu saka zi ve ni zi chitahazwa mweetu, uswe tu sa yendi kuya che inyama, mi kuya che luhuho. ⁵ Avo va hala kuya che inyama va teekesa zintu ze inyama, mi avo va hala kuyache luhuho va teekesa zintu ze luhuho. ⁶ Mukuti ingana ye inyama lufu, mi ingana ye luhuho vuhalo ne ikozo. ⁷ Ichi ivakalye kuvihere Ireza kwe ingana ya inyama, mukuti ka yi lawulwa ne mulawo we Ireza, Nangati ku woola kuva. ⁸ Avo veena mwi inyama ka va wollyi ku sangisa Ireza. ⁹ nehakuavulyo, ka mwina mwi inyama mi mu luhuho, haiva niiri vusakusima kuti Luhuho lwe Ireza luhala mwenu. Mi haiva umwi na sena luhuho lwa Kirisiti, ka hena wakwe. ¹⁰ Haiva Kirisiti wina mwenu, muviri uwire mwi imbalyi ye chivi, mi luhuho luhala mwi imbalyi ye kushiyama. ¹¹ Haiva luhuho lwakwe a va vuusa Jeeso mu vafu luhala mweenu, iye ya va vusa Kirisiti kuzwa kwavo vafwire kahe vuhalo miviri ifwa yeenu nayo che Luhuho lwakwe, yo hala mukati kenu. ¹² Lyinu vulyo, vakwangu-chiswisi, tu korota, mi insini kwe inyama ku hala kuyache inyama. ¹³ Mukuti haiva ne muhala kuyache inyama, mu yendere kufwa, mi haiva che Luhuho ne mu twaala misevizi ye miviri ku lufu, ka mu halye. ¹⁴ Mukuti sina chinavungi havu hitirwa ne Luhuho lwe Ireza, ava vana-swisu ve Ireza. ¹⁵ Mukuti ka hena mu va tambulyi luhuho lwe kuwondwa kuvolyera vulyo mu ku tiya. Kunzelyovulyo, mu va tambulyi luhuho lwe kuhindwa, lu tu lyira chalo, "Abba, Tayo!" ¹⁶ Luhuho ka ha vuhalo vuha vushupi ne luhuho lweetu kuti tu vaana ve Ireza. ¹⁷ Haiva ne tulyi tu vaana, lyinu tu valyavuswa, valyavuswa ve Ireza. Mane tu kopanere vulyavuswa ne Kirisiti, haiva vusakusima tu nyanda naye vulyo kuti tu ve ne tu tembiwa naye naswe. ¹⁸ Mukuti ni wana kuti manyando eyinu inako ka swanerwa ku swaniswa ne iverengo yeeti ne twi isenwiirwa. ¹⁹ Mukuti ku suluhera kwe zivumbantu kuzimaniine ku tondezwa kwa vana-swisu ve Ireza. ²⁰ Mukuti zivumbantu zi va twaalwa kuku vulamusula, insini kwe kusuna kwazo, mi kwa akwe iye a va ku twaalyi. Kwi ina mwi isepiso ikolyete ²¹ kuti zivumbantu ka zi hazwa mu vuhi kana vo kuwola, mane ne kuti ka zi lyetwa mu ku sumunuka kwe Iverengo ya vana ve Ireza. ²² Mukuti twi izi kuti zivumbantu zonse zisanda ne ku zalyira mu zitavi hamwina nangati nahanu. ²³ Insini icho vulyo, mi nangati uswe, twi ina zihantuntanzi ze Luhuho-naswe kahavuhetu tu sandasanda mukati keetu, kuzimanina kusalwa kweetu, kuvulukwa kwe muviri yeetu. ²⁴ Mukuti choku kukola tu va hazwa. Mi chetu koziza ka chichitahalye ka chiini ku vonwa, mukuti njeni yo zimanina cha va voni na kolyete? ²⁵ Mi haiva ne tu kolyete ka ha che tu sa voni, lyinu tu chi zimanina che inkulwende. ²⁶ Mwi inzira i swana Luhuho naalo lu tusa mu kusakola kweetu. Mukuti ka twizi mu tu lukere kurapera, mi Luhuho kahavuhakwe lu tu raperera che misando isataluswa. ²⁷ Iye yo sakisia inkulo wizi ingana ye Luhuho, mukuti u raperera mu mazimo a varumere kuya che kusuna kwe Ireza. ²⁸ Twi izi kuti kwavo va suni Ireza, u chitira zintu zonse hamwina kushiyama, kwa avo va sumpitwa kuya che kusaka kwaakwe. ²⁹ Mukuti avo va vezi, a va twaalyi mu kuva mu chiswano cha mwana-swisu wakwe, kuti a ve mwanantanzi mukati ka vanaswisi vangi. ³⁰ A vo va va twaalyi, ava a va sumpi naavo. Avo va va sumpi, ava naavo a va vashiyamisa. Avo va vashiyamisa, ava a va va nyemuni naavo. ³¹ Mu tu wambi inzi lyinu kaha izi zintu? Haiva Ireza naalyi weetu, injeni yolwa naaswe? ³² Iye ya sena ava ngameri mwana-swisu wakwe mi a va mu lyetii mu mazimo etu tu vonse, ka vulye vulye chaakwe ku tuha zintu zonse? ³³ Injeni yeeti na lyeti kuhambizwa kumbalyi ya va salyitwa ne Ireza? Ireza injeyena yo shiyamisa. ³⁴ Injeni yeeti na watulye? Kirisiti injeyena a va tufwiri, mane ku zamba aho, a va vuuswa. U vusa ne Ireza mu chivaka che kukutekwa, mane injeyena yo tu raperera. ³⁵ Injeni yeeti na tu kawuhanya ku chishemo cha Kirisiti? Milyiko, nandi manyando, nandi kafulo? ³⁶ Vulyo sina mu ku ngolyetwa, "Che kuvulyerwa kweenu twi ihayiwa lusuku lonse. Tu va hindwa siina imberere zi ku ihayiwa." ³⁷ Mu zintu zonse izi tu zambite va wolyete che iye a va tu suni. ³⁸ Mukuti che ni va tomamisa kuti nihaiva lufu, nandi vuhalo, nandi mangiloyi, nandi mivuso, nandi zintu zihanu, nandi zintu zi keeza, nandi ziho, ³⁹ nandi vulye, nandi kunsi, nandi nihaiva chintu chimwi chivumbitwa, ka chi wolye ku tu kawuhanya ku chishemo che Ireza, chiina mwa Kirisiti Jeso Simwine weetu.

Chapter 9

¹ Ni wamba vusakusima mwa Kiristi. Ka ni chengi, mane chiziyululyi changu chiha vushupi naame mu Luhuho lu Jolola, ² kuti kwangu kwina kulyira kukulu ne kusasaminwa kusamani mwi inkulo yangu. ³ Mukuti niva kuwola kuyereza kuti ime kahavuahangu ni kutiwa ne kusalyirwa hembalyi kwa Jeso cheivaka lya vakweetuchiswisi, avo ve murahi wangu kuya chechinyama. ⁴ Va Isiriyala. Veena kusalwa, iverengo, itumarano, inewo ye mulawo, kurapera Ireza, ne isehuhazo. ⁵ Zavo vezuzi Kirisiti kwa vazwi kuya chechinyama-ye yalyi Ireza ku vonse. Ka tembiwa kusamani. Amen! ⁶ Mi ka hena sina iri isehuhazo ze Ireza zi vakangwa. Mukuti ka hena umwi ne umwi mwa Izirayele yo zwa kwa Izirayela. ⁷ Nehaiva vonse vaalyi imbuto za Aburahama valyi vana vakwe vo vuniti. Mi, " Inje che cha Isaka vana-va-vana venu yeeti ni va sumpiwa chakwe." ⁸ Injo kuti, vana ve chinyama ka hena vana ve Ireza. Mi vana ve Isuluhezo va hindwa siina vana-va-vana. ⁹ Mukuti ichi nje linzwi lye isuluhero: " Che iyinu inako ka niize, mane mwanaswisu ka hewa Sara." ¹⁰ Insini ichi vulyo, mi kuzwaho Rebeka naye ava imiti cho mukwame umwina, ishetu Isaka- ¹¹ mukuti vawire ka hena va veeni kuzaalwa mane ka hena va veeni kuchitanzi chishiyeme nandi chivilaala, vulyo kuti kusuna kwe Ireza kuya che kusala kuve ni ku ziima, insini cheivaka lye misevezi, mi cheivaka lyakwe yo sumpa- ¹² ku va wambiwa kwa alyi, " Mukulwana ka tendere munini. " ¹³ Kwina vulyo siina mu ku va ngolwa: " Jakovo uni va suni, mi isawo ni vula ku musuna. " ¹⁴ Ka tu wambe inzi lyinu? A kwina kusashiyama kwe Ireza? Sa nzi kuvi. ¹⁵ Mukuti u cho mushe, " ka nive ne inse kwaalyi yeeti ni nive nense kwaalyi, mane ka nive ne kuzuwira inkulo vutuku kwaalyi yeeti ni nive ne inkulovutuku. ¹⁶ Lyinu vulyo, ka hena cheivaka lyakwe yo suna, nandi cheivaka lyakwe yo ngombola, mi cheivaka lye Ireza, yo tondeza inse. ¹⁷ Mukuti mungolo ucho Faro, " Che iyi ivaka ni va ku vusa, vulyo kuti ne woolye ku shupa inunuho mwa ako, ne vulyo kuti izina lyaangu lye woolye ku haswa mwi inkaanda yonse. " ¹⁸ Lyinu vulyo, Ireza wiina inse kwalyi ya yereza, ne kwalyi yo yereza, u mu kukutuhaza inkulo. ¹⁹ Lyinu ka mu niti, " Chinzi ha si saka mafosisa? Mukuti injeni ya va kani ku suna kwaakwe? ²⁰ Kwi mbalyi imwi,muntu, njo weni yo wi tavinsana ne Ireza? A chi va vumbiwa ka chicho yo chivumba, " Chinzi ha u va ni vumbi cheyi inzira?" ²¹ A muvumbi kena iswanero ha irengu ku chita chigwetere cho mutendo u hapehete kuzwa mwi irengu lyiswana, ne chimwi chigwetere chitendeswa mazuva onse? ²² Haiva Ireza, yo sunite ku tondeza vukalyi vwaakwe ne ku chita inunuho yaakwe iziviwe, a valyi wondi che inkulo inde zigwetere ze vukalyi zivakanyezwa kusinywa? ²³ Chinzi haiva mwendi a va chiti ichi mu kuchitira kuti a woolye ku zivisa vuhami vve iverengo yaakwe ha zigwetere ze inse, za va vakenyeza iverengo? ²⁴ Chinzi haiva mwendi a va chitiri ichi uswe, va va sumpi, inseni kuzwa mukati ka Vajuta, mi ne kuzwa mukati ka vahedani? ²⁵ Siina mwa wamba naako mwa Hozaya: " Ka ni va sumpe vantu vangu va sena va vaalyi vantu vangu, ne vasunwa vakwe va sena va vasunitwa. ²⁶ Mane ka kuve kuti ha va tewa, " Ka hena mu vantu vangu,' aho ka va sumpiwa' vanaswisu ve Ireza yo hala. " ²⁷ Isaya u lyira kaha Vaisirayela, "haiva kuvalwa kwa vana va Isirayela ku vaku swana siina ivu lye iware, ka ive vasheere veeti ni va hazwa. ²⁸ Mukuti Simwiine ka twaalye linzwi lyaakwe mwi inkaanda, hohau ne konse. ²⁹ Mane kwina siina Isaya mwa va wambi intanzi, " Haiva Simwiine we vungi ka hena a va tu siyiri imbuto kumasulye, ne tu vavi siina Sodoma, mane ne ku swana ne Gomorrah. ³⁰ Ka tu tinzi lyinu? Kuti Vahedani, va sena va vwinime kushiyama, va vahindi kushiyama, kushiyama che itumero. ³¹ Mi Isirayela, ya va hindikite mulawo we kushiyama, ka hena a va siki ku ulyi. ³² Chi nzi? mukuti ka hena va va u hindiki che itumero, mi che misevezi. Va va chunchuni he ivwe lye ku chunchuna, ³³ siina mu ku va ngolwa, " muvone, mi zandide mwa zayona ivwe lye kuchunchuna ne ivweikando lye mulaandu. Iye yo zumina mu lyi lyi keeti na swave."

Chapter 10

¹ Vakwangu-chiswisu, kusaka kwe inkulo yangu ne kukumbira kwe Ireza inji kwaavo, njikwe kuhazwa kwaavo.² Mukuti ni shupa kaha avo kuti veena twahalyera Ireza, mi insini kuya che kwiziva.³ Mukuti ka veezi kushiyama kwe Ireza, mane va saka ku zaaka kushiyama kwaavo. Ka hena va valyi twaalysi ku kushiyama kwe Ireza.⁴ Mukuti Kirisiti nje kuchitahazwa kwe mulawo we kushiyama ko umwi ne umwi yo zumina.⁵ Mukuti Mushe u ngola kaha kushiyama ku zwa ku mulawo: " muntu yo chitahaza kushiyama kwe mulawo ka halye choku kushiyama."⁶ Mi kushiyama kuzwa kwe itumero ku wamab ichi, " sa nzi uti mu nkulo yaako, ' njeni yeeti na tantuke mwi iwulu?" (njo kuti, ku suusa Kiristi hansi).⁷ Mane sa nzi muti, ' njeni yeeti naa sukire mwi abasi?" (njo kuti, ku tantusa Kirisiti kwaavo va fwire.)⁸ Mi u tinzi? " Ihuko lyi vambeene nawe, mu mulomo waako ne mwi inkulo yaako." Nje ihuko lye itumero, lye tu hasa.⁹ Mukuti haiva che mulomo weenu mu lyemuha Jeso niiri Simwine, ne kuzumina mwi inkulo yeenu kuti Ireza ya va mu vusa mu vafwiire, ka mu hazwa.¹⁰ Mukuti che inkulo muntu u zuminina kushiyama, ne che mulomo u taambwiira kuhazwa.¹¹ Mukuti mingolo iti, " umwi ne umwi yo zumina kwaalyi keeti na swaviswa."¹² Mukuti ka kwina kusaswana hakati Vujuta ne Vuherika. Mukuti Simwine yo swana nje Simwine wa vonse, mane humine ku vonse va mu sumpa.¹³ Mukuti umwi ne umwi yo sumpa he izina lya Simwine ka vulukwa.¹⁴ Kwiza vulye lyinu va wollye ku sumapa halyi u va seena va va zumine? Mane va woola ku zmina mwa alyi u va seena va va zuwi? Mane poona che va zuwa vulye kunze lye muchumayeri?¹⁵ Mane mpona che va chumayera vulye, kwaande ni va tumitwa? Siina mu ku ngolyetwa, " Kulotuhite vulye matende avo va hasa manzwi e zintu zi shiyeme!"¹⁶ Mi ka hena va va teeki manzwi vonse. Mukuti Isaya uti, " Simwine, injeni ya va zuminu mulayeza weetu?"¹⁷ Lyinu itumero izwa mu ku zuwa, ne kuzuwa che ihuko lya Kirisiti.¹⁸ Mi niti, " A ka hena va va zuwi?" E, mwendi. " Mulyumo waavo u va zwiiri mwi inkaanda yonse, ne mahuko avo ku manimani e inkaanda."¹⁹ Kwizuza, niti, " A Izirayela ka hena ivezi?" Chentanzi Mushe uti, " ka ni mu lyekere kwi ifufa che chi saalyi inkaanda. Che inkaanda kunze lye kuzuwiseza, ka ni mu tangwerere ku vukalyi."²⁰ Ne Isaya u kuzeza mane uti, "Ni va wanwa naavo va sena va va ni saki. Ni va viniki kwaavo va seena va va ni kumbiri."²¹ Mi kwa Isirayela uti, " Luzuva lonse ni va sikisa manza angu ku vantu vasateeki ne vakana."

Chapter 11

¹ Ni wamba lyinu, A Ireza a va kani vantu vakwe? Sa nzi kuvi. Mukuti naame ni mu Isirayela, imbuto ya Aburahama, we murahi wa Benjameni. ² Ireza ka hena a va kani vantu vakwe, va vezivirihavusu. A ka mwi izi mingolo zi iwamba kaha Elijah, mwa va kumbiri Ireza kaha Isirayela? ³ "Simwine, va ve ihayi vaporofita vaako, va va cholwereri hansi ziviso zaako. Ime memena ni sheere, mane va saka vuhalo vwangu." ⁴ Mi mwitavo we Ireza u mu tinzi? " Ni va lyi tulyiri vantu veena seven thousand va seeni ku cholyera Baale izwi." ⁵ Niha kuva vulyo lyinu, mwi yinu inako kwina vasheere cheivaka lye vuitopero vwe isehuhazo. ⁶ Mi haiva che isehuhazo, ka isiiri che misevezi. kuvavulyo isehuhazo keeti e kuveere isehuhazo. ⁷ Lyinu chinzi? Chintu Izirayela che va kusaka,e lyaate ku chi vona, mi vasalyitwa vava chi wani, mane vonse va va kukutuhazwa. ⁸ Kwina vulyo siina mu ku ngolyetwa: " Ireza a va vahi luhuho lo vuholo, meno vulyo kuti sa nzi va voni, ne matwi vulyo kuti sa nzi va zuwi, ku sika ho lunu lusuku." ⁹ Ne Dafite uti, " Itafulye yavo e chitwa ka nyandi, kaswa, chichunchuni, ne kulyivusulukeza ku valyi. ¹⁰ Menso avo kaa sihiswa vulyo kuti sa nzi va voni. Inako zonse va fukamisa misana yavo." ¹¹ Ni cho lyinu, " A va chunchwini vovulyo siina kuwa?" Sa nzi kuvi. Kunzelyovulyo, cho kukangwa kwaavo, kuvulukwa ku vezi ku Vaherika, mu kuchitira ku va tangwerera mwi ifufa. ¹² Hanu haiva kukangwa kwaavo kuhuma kwe inkaanda, mane haiva kuzoverwa kwaavo kuhuma kwa Vahedani, ku maniserezwa kwaavo ka kuve kukulu vulye? ¹³ Mane hanu ni wamba naawe Vahedani. Sina mu ni siiri muapositola ku Vahedani, ni hinda kulyikuza mu musevezi wangu. ¹⁴ Mwendi ka ni tangwerere kwi ifufa avo valyi ve inyama yangu. Mwendi ka tu vuluke vamwi vaavo. ¹⁵ Mukuti haiva kukanwa kwaavo kuvolyinsana kwe inkaanda, ku tambulwa kwaavo ka kuve kuhi mi vuhalo kuzwa kwavo vafwire? ¹⁶ Haiva zihantu ze intanzi zi vulukitwa, vulyo mu china chitompi chevuroto. Haiva muhisi nu u vulukitwa, vulyo mitavi mu yiina. ¹⁷ Mi haiva mitavi imwi e va choolwa, haiva uwe, mutavi we oliva ye muzuka, u va nungirwa mukati kavo, mane haiva u va kopaneeri naavo mu mutavi u nunute we chisamu che Oliva, ¹⁸ sa nzi u lyi nyemwini mitavi. Mi haiva u lyi nyemuna, ka hena uwe u kanzama muhisi, mi muhisi u ku kanzeme. ¹⁹ Ka mu cho lyinu, " Mitavi e va choolwa ku chitira kuti ni woolye ku nungirwa mukati." ²⁰ Icho vuniti. Cheivaka lye kusazumina kwaavo va va choolwa, mi unwe mu kolyete mu kuzima cheivaka lye itumero yeenu. Sa nzi mu lyi nahaneeri hehulu ahulu, mi mutiye. ²¹ Mukuti haiva Ireza ka hena a va haza mutavi e vumbitwa, nangati unwe keeti na mu haza. ²² Vone uko,lyinu, misevezi yense ne vukalyi kwe Ireza. Kwe ilyimwi iyanza,vukalyi vu veezi ha Vajuta va wawi. Mi ilyimwi iyanza, kuzuwira vutuku kwe Ireza kwiza ha inu, haiva mu zwirira mu kuzuwira vutuku kwaakwe. Kunzelyovulyo unwe nanwe ka mu kosolwa. ²³ Mane naako, haiva ni va sa zwiriri mu kusazumina kwaavo, ka va vozekewa mo.Mukuti Ireza u woola ku va vozekewa mo hape. ²⁴ Mukuti haiva mu va kosolwa mwocho chilyi chisamu che Oliva cho muzuka, mane kuzamba mukuvavumbwa mu va vozekewa mu chisamu che Oliva chishiyeme, a va Vajuta, va lyi mitavi ivumbitwa, ka va vozekewa ko mukati kwe chisamu che Oliva chaavo? ²⁵ Mukuti ka ni suni mu vulye kuseziva,vakwangu-chiswisu, kaha zikomosa, ku chitira kuti keeti muve ne maano mu kunahana kweenu. Uku kukomosa nje kuti kukutuhazwa kusamanini ku vachitahalyi mwa Isirayela, ku sika ha kumaniswa kwa Vaherika ha kwi njira ho. ²⁶ Chovulyo Isirayela yonse ka yi vulukiwa, siina mu ku ngolyetwa: " Kuzwa mwa Zion ka kwiize muhululyi. Ka zwise kuvulaireza kwa Jakovo. ²⁷ Mane ichi ka yi ve kuzuminzana kwangu naavo, che ni na hinda zivi zaavo." ²⁸ Ha iyanza lyi mwi kaha manzwi, zira mu mazimo enu. Ha iyanza lyi mwi kuya che kusala kwe Ireza, va sunitwa cheivaka lya vazaazi. ²⁹ Mukuti inewo ne kusumpwa kwe Ireza ka zi chenchiwa. ³⁰ Mukuti kuntanzi ka hena mu va kuteeka Ireza, mi hanu che mu va tambulyi inse cheivaka lye kusazuwa kwaavo. ³¹ Mwe iyi inzira, hanu ava Vajuta ka hena va vaalyi kuzuwa. Chevolyiri e valyi kuti che inse e mu va tondezwa naavo hanu va woolye ku tambula inse. ³² Mukti Ireza a va eyalyi vonse mu kusazuwa, mu kuchitira kuti a woolye ku tondeza inse ku vonse. ³³ Owo, kwinjiha kwe vuhumi konse vwa maano ne kwiziva kwe Ireza! Iwatulo zaako kazisakiwa, ne inzira zaakwe kuzamba kuwanwa! ³⁴ Mukuti injeni ya Chavezivite ingana ya Simwine? Nandi injeni ya cha vavi muziyululyi waakwe? ³⁵ Nandi injeni ya vahi chimwi ntanzi kwe Ireza, vulyo kuti ne chi ruwerwa kwaalyi? ³⁶ Mukuti kuzwa kwaalyi, ne cha akwe, ne kwa alyi, zintu zonse mu zina. Kwa alyi kuve iverengo kusamanini. Ameni.

Chapter 12

¹ Ni mu kumbira lyinu, vakwangu-chiswisu, che inse ze Ireza, mu shupe miviri yeenu chitavero chihala,jolola, tambulwa kwe Ireza. Ichi nje musevezi weenu u zuweka. ² Sa nzi mu taveri yinu inkaanda ahulu, mi ve ni musandulwa che kushahazwa kwe ingana yenu.Mu chite ichi kwiziva chishiyeme,tambulwa, ne kusaka kwe Ireza kulyitikaneere. ³ Mukuti ni cho, cheivaka lye isehuhazo e ni vahewa, kuti umwi ne umwi wiina mukati keenu sa nzi valyi naheneere hehulu kuzamba mu va lukeere.Kunzelyovulye, va lukeere ku nahana mwi inzira e shiyeme, siina vulyo Ireza mwa vaheri umwi ne umwi chilyikanyo chimwi che itumero. ⁴ Mukuti twiina twina vamweetu vangi mu muviri u mwina, mi ka hena inungu zonse zina musevezi u mwina. ⁵ Mu inzira e swana, uswe tulyi muviri u mwina mwa Kirisiti, mane tu unungu za vamwi kahavuhetu. ⁶ Twina inewo ziseyeneseyene kuya che isehuhazo e tu vahewa. Haiva enewo yo umwi voporofita, ka yi chitwa kuya chechikara che itumero yakwe. ⁷ Haiva enewo ye umwi kuchitira, ka chitire.Haiva umwi wina enewo ye kuruta, ka rute. ⁸ Haiva enewo ye umwi kukutaza, ka kutaze. Haiva enewo ye umwi kuha, ka yi chatahaza mukuwawa.Haiva enewo ye umwi kuhitira, ka kuchitwa che kutokomera. Haiva enewo ye umwi ina mu ku tondeza inse, ka kuchitahazwa che vuitumero. ⁹ A chishemo che vulye kulyitumukanyo.Muvine icho chilyi chivilaala; mu wonderere he echo chishiyeme. ¹⁰ Kaha chishemo cha vakweetu-chiswisu, mu lyisune ko umwi ne umwi. ¹¹ Kaha kuwondesa, sa nzi mu lyehi. Kaha luhuho, mu twahalye.Kaha Simwine, mu mutendere. ¹² Musange mu kukola ku mwina naako kaha zikeza. Muve inkulonde mu matata enu.Mu zwirere ha kurapera. ¹³ Mu kopaneere mu vutoki vwa varumeri. Musake inzira zingi ze kushupa kutambula ¹⁴ Musehuhaze avo va mu kataza; musehuhaze mane sa nzi mu kuti. ¹⁵ Mu sange navo va sanga;mu lyire navo va lyira. ¹⁶ Mu ve ne ingaana e mwina ko umwi ne umwi.Sa nzi mu nahane mwi inzira ze kulyinyemuna, mi mutambulye vantu vena hanse. ¹⁷ Sanzi mu vezekenza vuvilaala cho vulaala.Mu chite zintu zi shiyeme mu meno a vantu vonse. ¹⁸ Haiva kuwolyeka, siina ahulu mu kwi ikalyire che enu, mu ne ikozo ku vantu onse. ¹⁹ Sa nzi mu lyi vusulukeza,vasunwa,mi mu he inzira ku vukalyi vwe Ireza. Mukuti ku ngolyetwa, " kuvusulusekeza inji kwangu; ka ni ruwere,' kuwamba Simwine." " ²⁰ Mi haiva chira chaako chifwirenzala, mu lyisike. Haiva u fwireinyota, mu he chinywiwa. Mukuti haiva ne u chita ichi, ko kunganya makala o mulyiro ha mutwi waakwe. ²¹ Sa nzi mu zundwa vuvilaala, mi mu zunde vuvilaala che kushiyama.

Chapter 13

¹ Luhuho lumwi ne lumwi ka lu teekesa valawulyi vena hehulu, mukuti ka kwina kulawula kunze ne kuzwa kwe Ireza. Ne valawulyi venaho va va salwa ne Ireza. ² Lyinu iye uzo yo kana kulawula uko u kananisa mulawo we Ireza; ne navo va u kananisa ka va taambulye iwatulo ha avo. ³ Mukuti va vusi ka hena vuvilaala ku misevezi e shiyeme. A mu yereza kusatiya vavusi? Mu chite chi shiyeme, mme ka mu ve ne kutembwa ku valyi. ⁴ Mukuti muhikana we Ireza kwe enu we kushiyama. Mi haiva ne mu chita chilyi chivilaala, mu tiye; mukuti kafulo kaa ka kwetere mahala. Mukuti muhikana we Ireza, muvusulsi we vukalyi ha akwe yo chita vuvilaala. ⁵ Lyinu mu lukeere ku zuwa, insini vulyo cheivaka lye vukalyi, mi naako cheivaka lye chiziyululyi. ⁶ Cheivaka lye ichi mu ruwera mutero naawo. Mukuti vavusi vahikana ve Ireza, yo zwirire na chitira ichi chintu. ⁷ Mu ruwera umwi ne umwi che va korwetwa; mutero kwalyi yo swanerwa mutero; ituwero kwaalyi ituwero e mu swaneere; lyowa kwaalyi lyowa lyi mu swaneere; kukutekwa kwaalyi kukutekwa ku mu swaneere. ⁸ Sa nzi mu koroti ini chimwi, kunze ku lyisuna. Mukuti iye yo suna umwi u chitaheza mulawo. ⁹ Mukuti, "Keeti ne mu kopaneere inguvo kunze lyeseso, keeti ne mwi ihaye, keeti ne mwive, keeti ne mu lakaza," ne haiva ne kwina mulawo umwi naako, u vvihezwa mwaa manzwi: "Ka mu sune vamwi venu siina mu mulyitata." ¹⁰ Chishemo ka chi horofaza vambene naavo. lyinu, chishemo ku chitahaza kwe mulawo. ¹¹ Cheivaka lye ichi, mwi izi inako, kuti inako ye kuvuka kwe ingonzi chiya sika kwenu. Mukuti hanu kuvulukwa kweetu che kwena hafwihi kuzamba ha tu zumina lwe intanzi. ¹² Masiku cha vachuti, ne lusuku chi lwa sika hafwihi. Lyinu ka tu tulyire hembalyi misevezi ya kerima, mane tu zwate chizwato che iseri. ¹³ Ka tu yende nenza, siina mwi izuva, insini mu mikiti ye inkaanda nandi vudakwa. Mane sa nzi tu yendi mwi vuvilaala vo kulyilaala nandi mu kulakaza kusalawulwa, mane insini mu kuhondanisa nandi muna. ¹⁴ Mi mu zwate Simwine Jeeso Kirisiti, mane sa nzi muhi inyama chivaka, kulakza kwaayo.

Chapter 14

¹ Mu tambulye umwi ne umwi yasakolyete mwi itumero, ne ku sena kuha iwatulo kaha inkaani. ² Muntu umwina wiina itumero ye kulya chimwi ne chimwi, umwi yasakulyete ulya mireho vulyo. ³ Iye yo lya chimwi ne chimwi sa nzi a nyansa ya salyi chimwi ne chimwi. Ne ya salyi chimwi ne chimwi sa nzi a watulyi umwi yo lya chimwi ne chimwi. Mukuti Ireza a va mutambulyi. ⁴ Njo we ini, uwe yo watula muhikana wo muntu ungi? Inji ha vusu vwa simwine wakwe ha zima nandi kuwa. Mi ka chitwa ku zima, mukuti Ireza u woola ku mu chita a zime. ⁵ Muntu u mwina u tavera izuva lyimwina hehulu lyelyimwi. Umwi u tavera izuva lyimwi ne lyimwi kulyikana. Muntu umwi ne umwi ka zundwa mwi ingana yakwe. ⁶ Iye yo kuteka izuva, u lyi kutekera Simwine. Ne iye yo lya, u lyira Simwine, mukuti uhaw vuitumero kwe Ireza. Iye ya salyi, u zimikira Ireza kulya. Naye uha vuitumero kwe Ireza ⁷ Mukuti ka kwina weetu yo lyi halyira, mane kakwina yo lyi fwira. ⁸ Mukuti haiva ne tu hala, tu halyira Simwine. Ne haiva tufwa, tu fwira Simwine. Lyinu nandi tu hala nandi tufwa, ntu ve Ireza. ⁹ Mukuti che ilyi ivaka Kirisiti a vafwi ne kuvuka lovuveeri, kuti a woolye kuva Simwine wa vonse vafu ne va hala. ¹⁰ Mi unwe, chi nzi ha mu watula mwenu-chiswisi? Ne unwe, chi inzi ha mu nyansa mwenu-chiswisi? Mukuti tu vonse ka tu ziime havusu vve chipura che kuwatula che Ireza. ¹¹ Mukuti ku ngolyetwa, " Siina mu ni hala, " ku wamba Simwine, " Kwa ngu izwi lyimwi ne lyimwi ka lyi fukame, ne lulyimi lumwi ne lumwi ka luhe vutimero kwe Ireza." ¹² Vulyo lyinu, umwi ne umwi weetu kahe vuitaviro kahakwe kwe Ireza. ¹³ Lyinu, tu siye kulyi watula, mi kunzelyovulyo tu hinde ichi, kuti ka kwina umwi yeeti a chichunchuni nandi kaswa mwaakwe-chiswisi. ¹⁴ Ni izi mane ne zundidwa mwa Simwine Jeeso, kuti kakwina chisajololyi kahavuhacho. Vulyo kwaalyi yo hinda chimwi ne chimwi ka chijolweere, kwaalyi ka chijolweere. ¹⁵ Haiva mwenu chiswisi u sasaminwa ivaka lye zilyo, ko mu siyendi mu chisemo. Sa nzi mwi ihayi che zilyo zeenu uzo Kirisiti wa va fwiiri. ¹⁶ Lyinu sa nzi mu siyi misevezi yeenu ishiyeme e chite vantu ku va shuta. ¹⁷ Mukuti muvuso we Ireza ka hena we zilyo ne kunywa, mi kaha kushiyama, ikozo, ne kusanga mu Luhuho lu Jolola. ¹⁸ Mukuti iye yo tendera Kirisiti mwe iyi inzira u tambulwa kwe Ireza ne ku zumininwa ne vantu. ¹⁹ Lyinu kuzwaho, ka tu vvime zintu ze ikozo ne zintu zi zaka umwi. ²⁰ Sa nzi mwi ihayi musevezi we Ireza cheivaka lye zilyo. Zonse zintu vusakusima zi jolola, mi kuivilaala ko zo muntu yo lya ne ku mu chunchunisa. ²¹ Ka kushiyeme ku salya inyama, nandi kunywa vujwara, nandi chimwi vakweenu-chiswisi cheeti a sasaminwe. ²² Izi tumero zi mwina naazo, mu zi wondesa hakati keenu ne Ireza. Mikonde kwaalyi ya salyi watulyi mwe icho cha zuminina. ²³ Iye yo vireera u watwirwa haiva nalya, ivaka ka kuzwi kwe Itumero. Ne chimwi ne chimwi chi sa zwi kwi itumero chivi.

Chapter 15

¹ Hanu uswe tu kolyete tu lukeere kwi ivala kusakola kuva sakulyete, ku sa lukera ku lyi itumerisa. ² Umwi ne umwi ka itumerisa umwi mukuti icho chishime, mu kuchitira ku mu zaka. ³ Mukuti nangati Kirisiti ka hena a valyi sangisa.Kunzelyevulyo, ku vavi siina mu ku ngolyetwa, "Mutukano waavo vava kutuki ku va wiiri ha ngu." ⁴ Mukuti chinzi nandi chinzi chi va ngulwa mwi inako ivahiti chi va ngolyerwa ku kayerwa kweetu, mu kuchitira kuti che inkulonde ne che kukozwa kwe mingolo ne tuve ne kukola ⁵ Hanu Ireza we inkulonde ne kukozwa a muhe kuva ne ingana i mwina umwi ne umwi kuya cha Jesso Kirisiti. ⁶ Ka chite ichi mu kuchitira kuti che ingana i mwina muve ne temba che mulomo u mwina Ireza ne Tayo wa Simwine weetu Jesso Kirisiti. ⁷ Lyinu mu lyi tambulye, mane siina Kirisiti naye mwava tambulyi unwe, kwi kutembwa kwe Ireza. ⁸ Mukuti ni cho kuti kirisiti ava chitwa muhikana we kufundwaikavi mu mazimo e vuniti vve Ireza. A vachiti ichi vulyo kuti na wolye kunitihaza isepiso zi va hewa vuazitayo, ⁹ ne Vaseziireza va tembere Ireza inse zaakwe. Kwina siina mu ku ngolyetwa, " lyinu ka ni muhe kutembwa mukati ka vaseziireza ne ku zimbira kutemba kwe izina lyenu." ¹⁰ Luvuveeri u ti, " musange, unwe Vaseziireza, ne vantu vakwe. " ¹¹ Mane lovuveeri, " mutembe Simwine, unwe muvонse Vaseziireza; vantu vonse ka va mutembe." ¹² Lovuveeri, Isaya u ti, " Ka kuve muhisi wa Jesi, ne iye yeeti na vukire kuvusa Vaseziireza. Vaseziireza ka vave ne kukolyera mwa alyi." ¹³ Hanu Ireza we kukola ka mu izuza kusanga konse ne ikozo ye kuzumina, vulyo kuti mu wolye kwizula mu kukola, che zaho ze Luhuho lu Jolola. ¹⁴ Ime kahavuhangu ni zundidwa kaha enu, vakwangu-chiswisu. Ni zundidwa kuti unwe nanwe kahavuhenu mwi izuzizwa kushiyama, mwizwire kwiziva konse. Ni zundidwa kuti mu wola nako ku kulyi koza. ¹⁵ Mi ni mu ngolyera kukolyete ahulu kaha zintu zimwi mu kuchitira ku mukumbulusa lovuveeri, cheivaka lye inewo i ni va hewa ne Ireza. ¹⁶ Iyi inewo i valyi kuti ni ve muhikana wa Kirisiti Jeeso yo tumitwa ku Vaseziireza, ku hewa siina muperista lyinzwi lye Ireza. Ni lukeere ku chita ichi vulyo kuti chitavero cha Vaseziireza ne chi ve ne chitambula,jolwezwa ne Luhuho Lujolola. ¹⁷ Lyinu kusanga kwangu kwina mwa Kirisiti ne mu zintu ze Ireza. ¹⁸ Mukuti keeti che ni wamba kahanzi kunze lyacha Kirisiti chavani chitiri cha ngu che kuzuwa kwa Vaseziireza. Izi nje zintu zi chitwa che ihuko ne misevezi, ¹⁹ che inunuho ye zishupo ne imakazo, ne inunuho ye Luhuho lu Jolola. Ichi ku vavi vulyo kuti kuzwa Jerusalema, ne kuzumbuluka ku sika siina Ilyirikama, ni wolye ku twaalal yinzwi lya Kirisiti kumaninine. ²⁰ Mwi iyi inzira, kusaka kwangu e valyi kusa lyinzwi, mi insini uko Kirisiti kwezivitwa che izina, mu kuchitira sa nzi ni zaaki hehulu lye mutero wo muntu umwi. ²¹ Kwina siina mu ku ngolyetwa: " Kwavo manzwi kwa sena a veeza ka va mu vone, ne navo va seni kuzuva kava zuwiseza." ²² Lyinu naamwe ni va vindiswa kwiza kwenu inako zingi. ²³ Mi hanu, ka ni siina chivaka mwe ezi ziraranda, mane ni va nungitwa zirimo zingi ku kwiza kwenu. ²⁴ Lyinu heti nini ye kwa Sipeeyini, ni suluhera ku mu vona mu kuhita, ne ku tumiwa naanwe ha kwenda kwangu, ha ni mana kwi itumerera kuvako kwenu chivakazana. ²⁵ Mi hanu ni kaya kwa Jerusalema ku tendera varumeri. ²⁶ Mukuti e valyi kusaka kushiyeme kwa Masedoniya ne Achaya ku chita kukunganya kumwi ku vahumanehi mukati ka varumeri veena mwa Jerusalema. ²⁷ E, e valyi kusaka kushiyeme kwaavo, mane,yusakusima, cheri vakoroti vavo. Mukuti haiva Vaseziireza va vi chiyave mu zintu zavo ze luhuho, va va korota naako ku va tendera mu zintu zechinyama. ²⁸ Lyinu, heti nini wolye ichi mane ne ku ngolyesa ichi chihantu ku valyi, ka ni yende che inzira yenu kwa Sipeyini. ²⁹ Ni izi kuti, ha niiza kwe inu, ka nize muku maninina kwe ishiho lya Kirisiti. ³⁰ Hanu ni mukumbira, vakwangu-chiswisu, cha Simwine weetu Jeeso Kirisiti, ne cha chishemo che Luhuho, kuti mu lwe hamwina name mu mirapero yeenu kwe Ireza cha ngu. ³¹ Ni rapera kuti ni hazwa kwavo vasateeki mwa Judiya, ne kuti musevezi wangu wa Jerusalema uve nu tambulwa ku varumere. ³² Murapere kuti ni wolye kwiza kwenu mu vuitumero che kusuna kwe Ireza, ne kuti ni wolye,hamwina nanwe, kuwana kulyihuza. ³³ Ireza we ikozo kaa ve naanwe mu vonse.Ameni.

Chapter 16

¹ Ni tumina kwenu Phoebe inchize weetu, yo lyi muhikana we ikereke yiina mwa Sinkiriya, ² mu kuchita kuti mu wolye ku mu tambula mwe Ireza. Mu chite ichi mwi inzira e swanira varumeri, ne kuzima naaye mwi chimwi ne chimwi cha woola ku chi saka chenu. Mukuti iye kahavuhakwe naye a vavi mutusi wa vangi, ne naame moo. ³ Murumerisa Prisila ne Akhwila, vatendikunina vangu mwa Kirisiti Jeeso, ⁴ va vati cha vuhalo vwangu va nyandisa mahalo avo. Ni ha vutimero kwaavo, mane insini ime vulyo, mi ne makereke onse a Vaseziireza. ⁵ Murumerise ikereke yiina mwi inzuvo yavo. Murumerise Ipayinitasi musunwa wangu, yo lyi chihantu che ntanzi cha Azhiya kwa Kirisiti. ⁶ Murumerise Mariya, ya va mu tenderi ahulu. ⁷ Murumerise Andironikasi ne Juniyasi, vakwangu, ne vawondetwakunina vangu. Ve zivinkene mu Vapositola, avo navo va vena mwa Kirisiti ntanzi kwangu. ⁸ Murumerise Ampliyatasi, musunwa wangu mwa Simwiine. ⁹ Murumerise Ubanasi, murekisinina weetu mwa Kirisiti, ne Sitachisi, musunwa wangu. Murumerise ¹⁰ Apelesi, yo tambwirwa mwa Kirisiti. Murumerise avo ve inzuvo ya Arisitobalasi. ¹¹ Murumerise Herodiyoni, mukwangu. Murumerise avo ve inzuvo ya Nasisasi, ve ena mwa Simwine. ¹² Murumerise Tirayifina ne Tiraposa, va tenda ahulu mwa Simwine. Murumerise Pesisi musunwa, ya va tendi ahulu mwa Simwine. Murumerise

¹³ Rufasi, yosalitwa mwa Simwine, ne vanyina ne vangu. ¹⁴ Murumerise Asinkiritasi, filigoni, hemisi, Petorobasi, hemasi, ne vakweetuchiswisu ve ena navo. ¹⁵ Murumerise Fililologasi ne Juliya, Neriyasi ne nchize, ne Olimpasi, ne vonse varumeri ve ena navo. ¹⁶ Mulyi rumerisa che mulyikoto u jolola. Makereke onse a Kirisiti a mu rumerisa. ¹⁷ Hanu ni mu kumbira, vakwsnguchiswisu, mu nshane cha avo va lyeeta kukahuhanya ne kuchunchuna. Mu zambite kuruta ku mu va lyi tuti. Mu zwe ku valyi. ¹⁸ Mukuti vantu ve ena vuti ka va tenderi Simwine weetu Kirisiti, mi ivumu lyaavo. Che miyambo yaavo mihevurira ne kutembakusenavuniti va ziyeza inkulo za va sena mulandu. ¹⁹ Mukuti chikao cheenu che kuteeka chi sikira umwi ne umwi. Ni lyi itumera, lyinu, hehulu lyenu, mi ni saka kuti mu talyife sina mwecho chishiyeme, ne kuvulamulaandu mwecho chivilaala. ²⁰ Ireza we ikozo hohanu ka lyatirire Satani kunse lya matende enu. Isehuhazo ya Simwine weetu Jeeso Kirisiti ka ive nanwe. ²¹ Timoti, muverikisunina wangu, u murumerisa, ne Lushiyasi, Jasoni, ne Sosipata, mukwangu. ²² Ime, Teshiyasi, yo ngola ilyi ingolo hansi, ni mu rumerisa mwa Simwine. ²³ Kayisa, mutambulyi wangu ne we ikereke yonse u mu rumerisa. Erisitasi, muwondi-wa-chikwama che muzimukando, u mu rumerisa, ne Khwatasi mweetuchiswisu. ²⁴ Mikonde ya Simwine Jeso Kirisiti ive naanwe inako zonse. Amen. ²⁵ Hanu kwa alyi yo woola ku mu koza kuya che manzwi angu ne kuchumayera kwa Jeso Kirisiti, kuya che kutondezwa kwe zilyihungwire zi va vikitwa kuzwa kalye, ²⁶ mi izo hanu zi va tondezwa ne kwiziviswa che mingolo ye chiporofiti kuya che kulawula kwe Ireza yasamani, ko kuteeka kwe itumero mwavo Vahedani vonse. ²⁷ Kwe Ireza yo talyifite yeyena, cha Jeso Kirisiti, kutembwa Ireeza inako zonse, Ameni.

1 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo, yo sumpitwa ne Kirisiti Jeso kuva muapositola che kusuna kwe Ireza, ne Sosithenisi mwetu chiswisu, ² kwi Ikereke ye Ireza kwa Korinta, kwavo vava vi ni va jolozwa mwa Kirisiti Jeso, va sumpirwa kuva vantu va jolola. Tu ngolyera navo vonse va sumpa mwi izina lya simwine Jeso Kirisiti mu chivaka chimwi ne chimwi, Ireza wavo ne wetu. ³ Isehuhazo ne ikozo ka zive nanwe kuzwa kwe Ireza Ishetu ne Simwine Jeso Kirisiti. ⁴ Inako zonse niha Ireza wangu vuitumero chenu cheivaka lye inse ye Ireza Kirisiti Jeso ya va muhi. ⁵ Ava muhumisa mwi inzira yimwi ne yimwi, mu miwambiro yonse ne kwiziva konse, ⁶ sina volyo vushupi cha Kirisiti muvu vwa shupiwa niri vuniti mukati kenu. ^{7 8 9} Lyinu ka mu tayeere inewo yo luhuho siina mu mu zimaniine ku tondezwa kwa Simwiine Jeso Kirisiti weetu. Mane kaa mu koza kuya ku mamanimani, kuti ne mu waanwa ka mwiina mulaandu mu izuuva lya simwiine Jeso Kirisiti. Ireeza u sepahala, ava mu sumpire mu vulykani vwa mwaana-swiisu wakwe, Jeso Kirisiti Ireeza weetu. ^{10 11} Lyinu hanu ni mu kumbira, vaakwetu Vechiswisu, che izina lye Ireeza weetu Jeso Kirisiti, kuti mu vonse mu zuminzaane mane saanzi kuvi ne kusa wondisaana mukati keenu. Ni mu kumbira kuti muve hamwiina che ingaana yi mwiina ne maikayerero a mwiina. Mukuti kuva jolozwa kwaangu, Vakwaangu chiswisu che Vantu va Kulosi kuti kwiina kulyitawula mukati keenu. ^{12 13} Ni taichi: Umwi ne umwi weenu uti, "niina ne Pawulo" nandi "niina ne Apolosu" nandi "niina ne Sefasi" nandi "niina ne Kirisiti." A jeeso u kawuheene? A Pawulo a va mu vambwiirwa? A mu va kolovezwa mu iziina lya Pawulo? ^{14 15 16} Ni lyi itumerisa

Ireeza kuti ka heena niva koloveza ne haili umwi weenu,kwaanda Kiripasi ne Gayasi.Ichi kavavi vulyo kuti sanzi ne kuvi yooti muva kolovezwa mwi izina lyaangu.(Ime mane niva koloveza iraapa lya Sitifanasi.Kuzaamba vulyo, ka niizi ha ni va koloveza vamwi.)¹⁷ Mukuti Kirisiti ka heena ava ni tumiri ku koloveza mi ku chumayira mulayeza.Ka heena ava ni tumiri ku chumayera manzwi a maano u muntu, kuti chifapaano cha Jeeso sanzi chi maniswa itata zaacho.^{18 19} Mukuti mulayeeza kaha chifapaano vuholo kwaavo vafwa.Mi mwaavo Ireeza va haza, itata ze Ireeza.Mukuti ku ngolyetwa," Ka ni ihaye maano avo va talyifite.Ka ni nyanyaviza kuzuwiseza kwaavo vatalyifite."^{20 21} Muntu yo talyifite winahi? Yo lyi tutite winahi? Wina hi mukananisi we yinu inkaanda? A Ireeza kanaa va sandimwiine maano e inkaanda mu vuholo? Ka inkaanda mu maano ayo ka heena e veezi Ireeza, kuva lyi itumerisa Ireeza cho vuholo voku chumayera ku vuluka avo va zumina.^{22 23} Mukuti Vajuta va kumbira zishupo zi komosa ne Vaherika va saka vutalyi.Mi uswe tu chumayera Kirisiti yo vambwiirwa, chichunchuno ku Vajuta ne vuholo ku Vaherika.^{24 25} Mi avo Ireeza vaa vasumpi,vonse Vajuta ne Vaherika,tu chumayira Kirisiti niiri itata ne maano Ireeza.Mukuti vuholo vve Ireeza vu talyifite kuzamba vantu, ne kusakola kwe Ireeza ku kolyete kuzamba vantu.^{26 27} Mu Lolyesa kusumpiwa kweenu,Vakwaangu chiswisu.Ke hena china vungi vwenu vova talyifite che kuya che kulyikanya kwa vantu.Ka hena china vungi vwenu vova kolyete.Ka hena vungi vweenu vuveeri vwa mazaalo a shiyeme.Mi Ireeza ava saalyi zintu ziholohete ze inkaanda ku swavisa veenamaano.Ireeza a va saalyi chisakolyete mwi inkaanda ku swavisa chi kolyete.^{28 29} Ireeza ava salyi china hansi ne chinyansizwa mwi inkanda.Mane naa sala zintu zi hinditwa siina zi seena chintu, ku lyeeta mu ku vulyika zintu zi hendiwa siina ziina kusakahala . Ava pang iichi kuti sanzi kuvi yeeti naave ne ivaka lyo kulyi nyemuna ha vusu vwakwe.^{30 31} Cheivaka lya chava pang Ireeza, hanu mwiina mwa Kirisiti Jeeso, a va tuviri maano kuzwa kwe Ireeza. A vavi kushiyama kweetu,kujolola,ne kuhazwa. Cho vulyo,siina mingolo mwi iwamba," Iye yo lyi teemba,a lyi teembe mwe Ireeza."

Chapter 2

^{1 2} hani ve izite kweenu,vakwangu-chiswisu, ka hena ni veeza ni ku iziva muwambo nangati maano che ni kavuhasa vusakusima vulyi hungwiire kaha Ireeza.Mu kuti niva salyi kuseziva chintu kwande lya Jeeso Kirisiti che siina mukati keenu, naye iye yo vambwiirwa. ^{3 4 5} Mane ni naava nanwe mu ku vulya ziho,ne mu lyowa,ne mu ku chachalyika ahulu.Mane ne mulayeza wangu ne ku hasa kwaangu zi lyate kuva ne manzwi a maano.Kunzelyovulyo, zi veena ku tondezwa kwe luhuho ne ziho, kuti itumero yeenu sanzi niivi mu maano a vantu, mi mwi itata ye Ireeza. ^{6 7} Lyinu tu wamba maano mwaavo va kulyite, mi ensini maano eyinu inkaanda, or vavusi veyinu inako, vahita.Kunzelyovulyo,tu wamba maano Ireeza mu vuniti vulyi hungwire, maano alyi hungwiire Ireeza a va vakenyantanzi havusu vwe zirimo kuverenga kweetu. ^{8 9} Kakwiina wa vavusi veyinu inako a veezi aa maano, mukuti kalyi ni vava zuweiseza mweeyo inako, ni va seena vava vambulyi Simwiine we kuverenga.Mi siina mu ku ngolyetwa, "Zintu zi seeni ne ku vonwa ne lyinso,kutwi ziku seeni ni ku zi zuwa,mutwi u zi seeni ne ku nahana, zintu Ireeza zava vakanyeza avo va mu suni." ^{10 11} Nje zintu Ireeza zava tondeza uswe che luhuho.Mukuti luhuho lu sakiseza zintu zonse, ne haili zintu zi njiririre ze Ireeza .Mukuti njeeni yo wiizi minahano yo muntu kunzi luhuho lo muntu lwiina mwaalyi? Lyinu chimwi, ka kwiina yo wiizi zintu ze Ireeza zi njiririre kunze lyo luhuho lwe Ireeza. ^{12 13} Mi ka hena tuva taambulyi luhuho lwe inkaanda,mi luhuho yo zwa kwe Ireeza, kuti tu woolye kwi iziva zintu zetu herwa mahala ne Ireeza. Tu wamba chezi zintu mu manzwi a maano a vantu asa wolyi ku ruta, mi atu rutwa ne luhuho.Luhuho lu tarusa manzwi u luhuho che maano o luhuho. ^{14 15 16} Muntu ya salyi we luhuho keeti cho tambula zintu ze lyivahene luhuho lwe Ireeza, mukuti vuholo kwaalyi.Keeti cho uzi ziva mukuti zi vonwa che luhuho.Iyee we luhuho u watula zintu zonse, mi ka lyivahenwa ku watulwa ne vamwi.Mukuti njeeni yo woola kwi iziva ingana ye Ireeza, kuti a wolye ku mu lawula.

Chapter 3

^{1 2} Mane naame,vakwaangu chiswisu, ni va kangwa ku wamba nanwe siina vantu ve luhuho,mi kunzelyovolyo, siina vantu vechinyama,siina vawiirezana mwa Kiristi. Ni va mu nyonseki masanza mane insini inyama,mukuti kahena mu valyi tukuseza inyama. Mane nihaiwa hanu ka mu lyi tukuseza.^{3 4 5} Mukuti mu siina chinyama. Mukuti muna ne kusukuluka hazi wanika mukati keenu, a kamu halyi che kuya che chinyama,mane a kamu yendi che zikara za vantu? mukuti umwi hati," ni sheere Pawulo," umwi naaye uti," ni sheere Apolosi," a kamu halyi siina vantu? lyinu Apulusi njeeni? mane Pawulo njeeni? Vahikana vamu va zuminchaavo, kwavo umwi ne umwi Ireeza vava waviri misevezi.^{6 7} Ni va vwaalyi,Apulusi ave itireri,mi Ireeza naha kukula.Lyinu volyo, nihali yo vwaala nandi yo wi itirera yolyi chimwi.Mi nje Ireeza yoha kukula.^{8 9} Lyinu iye yo vwaala naye yo we itirera vantu va mwiina,mane umwi ne umwi kaa taambulyi ituwerzaakwe kuya che musevezi waakwe.Mukuti tuva verekisenina ve Ireeza.Unwe mu iwa lye Ireeza,muzako we Ireeza.^{10 11} Kuya che isehuhazo ye Ireeza ini va hewa siina muzaasi mukaando,ni vasi mungero ne umwi u zaaka hateni.mi muntu umwi ne umwi a tokomere mwa zaaka hateni.Mukuti ka kwiina yo woola kusa mungero umwi kunze lyoowo u zalyitwa,niiri,Jeeso Kirisiti.^{12 13} Lyinu haiva umwi na zaakiriza mungero che ihawuda,Isilifera,mavwe a sunwa,chisamu,lyaaninandi lyaani lyi zumine, musevezi waakwe ka u voniswa, mukuti iserilusuku ka u lyi tondeza.Mukuti ka u tondeza mu mulyiro. Mulyiro ka u lyike kushiyama ko umwi ne umwi kwa va chiti.^{14 15} Haiva musevezi o umwi ni u shaala, kaa tambulye kulyihiiwa; mi haiva musevezi o umwi ni u hishwa, kaa nyandire ku zoverwa, mi iye ka vuhanwe mwave ku vulukitwa, maneeri ku lovoka cho mulyiro.^{16 17} A ka mwiizi kuti mu ikereke ye Ireeza ni kuti Luhuho lwe Ireeza lwi ikala mweenu? Haiva umwi ne ihaya Ikereke ye Ireeza,Ireeza ke ihaye uzo muntu. Mukuti Ikereke ye Ireeza i jolola, naanwe vovolyo.^{18 19 20} Zanzi kuvi yeeti a lysi ziyeza.Haiva umwi mukati keenu na nahana kuti utalyifite mwe chinu chirimo, ave "Ihafu" kuti ave mutalyi. Mukuti maano iyinu inkaanda vuholo che Ireeza. Mukuti ku ngolyetwa, " U wonda Vatalyi mu vuhirihiri vwaavo." Mane naako," Ireeza wiizi kuti kuhamavaka kwa Vatalyi kuvula maano."^{21 22 23} Lyinu ka kusina kulyitemba kaha vantu! Mukuti zintu zonse nji zeenu, nandi Pawulo, nandi Apulusi, nandi Siyipasi,nandi Inkaanda, nandi Vuhalo,nandi Lufu,nandi zintu zinaho,nandi zintu zi keeza.Zintu zonse nji zeenu,mane unwe mu vaakwe Kirisiti, mane Kirisiti njiwe Ireeza.

Chapter 4

^{1 2} Vuti muntu mwa lukeere kutu hinda, siina vahikaana va Kirisiti mane ne vatokomeri ve vuniti vwee Ireeza vulyi hungwiire. Mo uwu munungo, iswaaneero ya vatokomeri kuti vave ne kusepahala.^{3 4} Mi kwaangu chintu chi niini kuti ni watulwa naanwe nandi che chikota chihi ni chihi cha vantu. Mukuti nangati ime ka ni lyi watulyi. Ka niizi ha kwiina mulaandu u watwiirwa kahangu, mi icho ka chicho ha ni seena mulandu.Nje Ireeza yo ni watula.⁵ Lyinu saanzi mu wambi iwatulo kaha chimwi inako ni seeni ku sika,Ireeza na seeni kwiiza.Ka lyeeti ku iseeri zintu zilyi hungwiire za kerima ne ku tondeza maikayerero e inkulo. Lyinu umwi ne umwi ka taambulye ku tembwa kwaakwe kuzwa kwe Ireeza.^{6 7} Lyinu,Vakwangu-chikwame,ni va tendesa iyi milawozana kwaangu ne Apolusi che ivaka lyeenu, kuti kuzwa kweetu mweendi mu lyi tute vukawo vo muwambo," Saanzi mu zambiriza chi ngolyetwa." Vuti ku chitira kuti saanzi kuvi weenu yeeti cho lyi tembera umwi. Mukuti njeeni yo vona kusaswaana hakati keenu ne vamwi? Mwiina nzi chemu seena muva taambulyi mahala? Haiva muva chi tambulyi mahala,chinzi hamu lyi teemba maneeri kahena muva pangahaza vulyo?^{8 9} Kalyi chi mwiina zonse zimu valyi ku woola ku saka! Kalyi chi mwava Vahume! Muva tangite ku vusa-ne kuti mwiina halye zaana kuzwa kweetu! Vusakusima, ni yerezza ne muva vusa,kuti netu va wooly ku vusa naanwe. Mukuti ni nahana kuti Ireeza a va tu tuulyi vaapositola he mpempenene maneeri tu va mamanimani mu kanchororo mu kwichirinzana mane siina vantu va watwiirwa lufu. Che tu vavi chikonda ku inkaanda-ku mangiloyi,ne ku vantu.^{10 11} Tu vaholo che ivaka lya Jeeso, mi unwe mu taalyifite mwa Krisiti.Tuvulaziho,mi unwe mwiina ziho.Mu kweetwa muku kutekwa,mi uswe tu kweetwa mu kusakutekwa.Ku sika heenu inako tu fwiire nzala ne inyoota,tu zweete kuhumaneha, tu kavirwa kuhorofala,mane tu vula meekalo.^{12 13} tu teenda ahulu,ku teenda cha manza etu.Ha tu taangolwa, tu seuhaza.Ha tu nyandiswa tu lyi woonda. Ha tu sinywa mazina,tu wamba che inse.Che tu vavi,mane tu hindwa ni tulyi, ikwe lye inkaanda ne vavilaala mu zintu zonse.^{14 15 16} ka ni ngolyi izi zintu ku mu swavisa,mi ku mu vaakanya siina vakwaangu va sakahala.Mukuti nahaiva ni wiina vakayeeri veena (ten thousand) mwa Krisiti,ka mwiina vesheenu vangi.Mukuti ni vavi isheeni mwa Krisiti Jeeso che mulayeza.Lyinu ni mu shonga muve vaziyanisi vangu.^{17 18} Chingi ni va mu tumini Timoti,yosunitwa ne mwaana yosepahala mwe Ireeza.Ka mu kumbulusa inzira zaangu mwa Jeeso,siina mu ni va ruta kumwi ne kumwi ne mu ikereke imwi ne imwi.Lyinu vamwi mwiinu chi vavavi ne muitaviro u salyi njowo, ku chita maneeri ka ni vavi ni niiza kweenu.¹⁹
^{20 21} Mi ka niize kweenu mu vufwihi,haiva Ireeza na suna. Lyinu keeti nini izive vulyo muwambo wava valyi itavira vulyo,mi kani vone inunuho yaavo. Mukuti muvuso we Ireeza ka wiina mu ku wamba mi mwi inunuho. Mu saka nzi? A ni niniizi kweenu che nkolyi nandi che chishemo ne mu luhuho lo kulyisanta?

Chapter 5

^{1 2} Tu va zuwi Iviho yiti kwiina vuvilaala vo kulyi laala mukati keenu, uvo mane vusa zumininwa mukati ka vantu va seena Ireeza. Iviho njo kuti umwi weenu u laala ne muka veesi. Mane mwiina maheha! A ka mu swaneerwa ku zunguvalyirwa? Uzo ava chiti vulyo u lukeere ku zwiliswa mukati keenu.^{3 4 5} Mukuti,nangati kani hena mu muviri mi ni sinaho mu luhuho, chi na watula kalyi iyi ava chiti ichi,siina iri ku ni veena. Ha mu kungana mwi izina lye Ireeza weetu Jeeso,mane ne luhuho lwaangu lwiina hateni naalo mwi inunuho ya Simwiine weetu Jeeso, chi na watula kalyeuzu muntu. Ni va chiti ichi kuherauzu unkosi mu manza a saatani mu ku ihayiwa kwe inyama, kuti luhuho lwaakwe ne luvulukwa.^{6 7 8} Kulyi nyemuna kweenu kaku shiyeme. A ka mwiizi kuti chiviriso chinini chi virisa vuroto vonse? Mu lyi shanza chiviriso cha kalye kuti mu woolye kuva ifulawa e viriswa inhya, kuti mu woolye kuva vuroto vu viriswa.Mukuti Kirisiti, emberere yeetu ye kulutwa, ava vambulwa. Lyinu katu lye itumerere mukiti,insini che chiviriso cha kalye, chiviriso che vuntu vuvi ne vuvilaala.Kwaandevulkyo,ka tu itumere che vuroto vo kusakusima ne vuniti.^{9 10} Ni va mu ngolyeere mwi ingolo lyaangu sanzi muvi ne vulyikani ne vantu vo vuvilaala vo kulyi laala.Ka kwiina che yimwi inzira muni taa vantu va vilaala ve inkaanda, nandi valya vovona, nandi vazizeza, nandi varapeera veireeza vo kolyi chitira, mukuti ku va chunduluka mu lukeere kuzwa kunze lye inkaanda.^{11 12 13} Mi hanu ni mu ngolyeera sanzi muvi ne vulyikani ne umwi no umwi yo sumpwa mweetu mi na halyira mu vuvilaala vo mulyilaalo, nandi yo sa kuva ne zintu zonse, nandi yo rapeera veireeza vo kulyi chitira, nandi munyandisi, nandi yolyi chidakwa, nandi mukiyezi. Sanzi mulyi nandi chilyo ne muntu yo wiina vulyo. Mukuti ni lyivehene hayi ne ku watula avo veena kunze lye ikereke? Kwande uvulkyo, a ka muveere ne ku watula avo veena mwi ikereke? Mi Ireeza u watula avo veena kunze. " Mu zwisa muntu mu vilaala mukati keenu."

Chapter 6

^{1 2 3} Umwi weenu hava ne chikupi ne umwi, a u lyi konkera kuya ku chikota cha hurumende havusu vo muzekisi ya sa rumeri, kunze lya havusu vwa Varumeri? A ka mwiizi kuti varumire kava watulye inkaanda? Mane haiva ka mu watulye inkaanda, a ka mu woolyi ku wikiza indava zi seena musula? A ka mwiizi kuti ka tu watulye mangiloi? Lyinu, tu woola ku watula indava zovunu vuhalo cho vungi vulye? ^{4 5 6} Haiva ne mu lukeere kuva ne mu panga miwatulo ka ha vuhalo vwa mazuva onse, chinzi ha mu zala indava ziina vulyo havusu vwaavo va seena hava zimine mu ikereke? Ni wambira ichi mu ku swava kweenu. A ka kwiina umwi mukati keenu yo talifiti mu ku woola ku wikiza kusazuwana hakati ko muntu ne mwanche? Mi siina mu ku zimeene, murumeri umwi u yendera umwi ku chikota, mane iyo indava i tulwa havusu vo muzekisi ya sarumeri! ^{7 8} Mukuti kwina kusazuwana konse hakati ka vakirisiti che ku zundwa kalye kweenu. Chinzi kusa nyandisezwa mafosisa vutuka? Chinzi ha mu salyi siiri ku ziyezwa? Mi muva fosekeza ne kuziyeza vamwi, mane ava vakweenu ve chikwame! ⁹

^{10 11} A ka mwiizi kuti vavilaala keeti ni va soolyevuswa muvuso we Ireeza? Sanzi mu zumini mapa. Va mulyilaalo muvilaala, varapeeri va veireeza vasaalyi njovo,vakopaneeri venguvo kunze lye iseso, Vankosi valyi wuuza,ava va pangahaza kulyi laala ko mukwame ne mukulwakazi ne mukulwakazi, vasa, valyisakirazonse,zidakwa,vatwaala isuvi ne vaziyeedi-ka kwiina waavo yeeti naalye vuswa muvuso we Ireeza. Vovulyo vamwi veenu mu va veena.Mi che muva jolozwa,che muva shanjwa,che muva chitwa sinte ne Ireeza mwi izina lye Ireeza Jeeso Kirisiti ne che luhuho lwe Ireeza weetu. ^{12 13} " Chimwi ne chimwi chiina kaha mulawo kwaangu," mi ke hena kuti chimwi ne chimwi chi vozekeza." Chimwi ne chimwi chiina kaha mulawo kwaangu," mi keeti nini vuswa ne chimwi mwaazo.Muviri ka u chitirwa mulyilaalo mu vilaala.Kunzelyovulyo, muviri njiwe Ireeza, mane ne Ireeza ka haza muviri. ^{14 15} Ireeza ava vuusa naaye Simwiine mane ka tu vuuse naaswe che zih zaakwe.A ka mwiizi kuti miviri yeenu e wondiseene ne Kirisiti? A lyinu ka ni hinde vamwi vo muviri wa Kirisiti choku va viikahamwiina ne muntu yo lyi wuuza? sanzi kuvi! ^{16 17} A ka mwiizi kuti yo wondisana ne muntu yoli wuuza uva inyama e mwiina naaye? Siina mungolo mu uwamba," Avo voveere ka vave inyama e mwiina." Mi iye yo wondisanwa ne simwiine uva luhuho lumwiina naaye. ¹⁸ Mu tiyire vuvilaala vo mulyilaalo! Chivi chimwi ne chimwi muntu chaa chita chiina kunze lye muviri,mi muntu muvilaala mu kulyi laala u chitira muviri waakwe chivi. ^{19 20} A ka mwiizi kuti muviri weenu itempere yo luhuho lu jolola, yo wi ikala mukati keenu, u mwiina naaye kuzwa kwe Ireeza? A ka mwiizi kuti ka mwiina ka ha kaha vuheenu? mu kuti muva wuulwa che mulyiho. Lyinu mu tembe Ireeza che miviri yeenu.

Chapter 7

^{1 2} Lyinu kaha indava zimu va ngolyi:" ku shiyameere nkosi kusa wonda mukulwakazi." mi che ivaka lye milyiko ye misevizi mivilaala, nkosi umwi ne umwi ave ne mwihavwe,ne mukulwakazi umwi ne umwi ave ne mwihavwe waakwe.^{3 4} Mukwame u lukeere kuha mukaakwe iswaneero zaakwe ze nguvo,ne che nzira iswaana mukulwakazi ahe mukaakwe. ka hena mukulwakazi yo laola muviri waakwe, nje mukaakwe. Mane che inzira iswaana,mukwaame keena itawulo ha muviri waakwe, mi nje mwihavwe nje wiina.^{5 6 7} Sanzi mulyi nyimi, kunze haiva choku zuminzana hakati keenu ne che luvakazana.Mu chite vuti kuti mulyi viike mu itapero.kuzwaaho mu volyinzane,kuti Saatani sanzi a mu lyiki che ivaaka lyo kuvula kulyi woonda kweenu. Mi ni mu lwiira izi zintu niiri iswaneero mane ni isaalyi iri itawulo.Ni saka kuti umwi ne umwi naa swana siina njeme.Mi umwi ne umwi wiina inewo yaakwe kuzwa kwe Ireeza.Umwii wiina inewo yiina vuti,umwi naaye wiina yiina mu yiina.^{8 9} Kwaavo va seena mwi iseso ne vafwirirwa vakwaame ni wamba kuti ku shiyeme ku valyi haiva ni va shala ni va seena mu iseso,siina njeme. mi haiva ni va sa woolyi kulyi woonda, va lukeere ku sesa.Mukuti kwiina vutuka kuti va sese kunze lyoko hiya nje iyerezo.^{10 11} Lyinu kwaavo veena mu iseso niha uwu mulawo- ni salyi ime,mi Simwiine:" Mukulwakazi ka lukeere kulyi kahuhanya kwa mwihavwe." Mi haiva naa kahuhana kwa mwihavwe,u lukeere ku shala nasa sesetwa nandi mwendi alyi vooza kwaalyi. Ne "mukwame ka lukeere ku kaana mwihavwe."^{12 13 14} Mi kwaavo vonse nita-,ime, ensini simwiine-kuti haiva mweetu chiswisu neena mwihavwe ya sa zumiine,mane haiva mayo na itumerera kwi ikala naaye, ka lukeere ku mu kaana. Haiva mukulwakazi neena mukwame yasa zumiine, mane haiva na itumerera kwi ikala naaye, ka lukeere ku mu kaana.Mukuti mukwaame yasa zumiine u jolweezwa che ivaka lya mwihavwe,mane ne mukulwakazi yo zumiine u jolweezwa che ivaka lya mweetu we chiswisu.Cha maano a mwi vaana veenu mu vave kwiina ikwe,mi va tawiirwa hembalyi.^{15 16} Mi haiva mulyikani ya saalyi Mukirisiti naa katuka, a siyiwe a yende. Mwi indava ziina vulyo, uzo mweetu-chiswisu nandi nchizeetu kaa sumiininha mulyikano.Ireeza ava tu sumpiiri ku halyira mwi ikozo. mukuti wiizi vulye,mukulwakazi, kuti ko haza mukaako? nandi wiizi vulyo,mukwaame, kuti ko haza mukaako?^{17 18 19} Umwi ne umwi ahalye vuhalo Ireeza vwa va muhi,umwi ne umwi Ireeza mwa va musumpi.Nje mulawo wangu mu makereke onse. A kwiina ya va fundwa ikavi cho sumpirwa kuzumina? Sanzi a lyiki ku vonika yasa funditwa ikavi.A kwiina ya seena ava fundwa ikavi cho sumpirwa kwi itumero? Sanzi a fundwa ikavi.Mukuti ka heena ku fundwa ikavi nandi kusa fundwa ikavi kusakahala.Chi sakahala nje kuteeka milawo ye Ireeza.^{20 21 22 23 24} Umwi ne umwi u lukeere ku shala mu kusumpwa mwa veena Ireeza cho mu sumpira ku zamina. A u valyi u muhikana Ireeza cho ku sumpa? Sanzi u vireri chateni.Mi haiva no woola ku hala, tendesa chivaka.Mukuti yo sumpiwa ne Ireeza naalyi muhikana muntu yo hulwiirwa we Ireeza.Che inzira e swana iye ya seena evalyi muhikana cho sumpirwa ku zmina muhikana wa Kiristit.Mu va wuulwa che chilyikanyo, lyinu sanzi muvi vahikana vava vantu.Vakwangu ve chikwame, mu chimwi ne chimwi ha tu veena che tu sumpirwa ku zmina, tu shaalye moona volyo.^{25 26} Lyinu hanu ku lyivahana naavo va seena mwi iseso,ka nina mulawo kuzwa kwe Ireeza.Mi niha munahano wangu siina iyee yo,che mazuwiro vutuku Ireeza,u sepahala. lyinu,ni wana kuti che ivaka lya matata a keeza kuva hatani,ku shiyameere nkosi ku shaala siina mweena.^{27 28} A u sumwinwa ku mukulwakazi? Sanzi u saki ku hululwa kwaalyi.A hulwiirwa ku mu mukulwakazi? Sanzi u saki mukulwakazi.Mi haiva nu u sesa keetu u ku pangite chivi.Mi haiva umwi ne umwi mukulwakazi ya sa sesetwa naa seswa, kaa pangite chivi. Avo va sesa ka vave ni matata a siyene siyeni mangi chiva sihala, ni saka ku mu ngombosa mwaalyi.^{29 30 31} Mi ichi ni chi wamba,Vakwangu ve chi kwaame: Inako ifwihere.Kuzwa hanu suunu, avo veena vakamukavo va halye maneeri ka veeni kuva naavo.Avo va lyira va chiteeri che kava lyiri,naavo vasanga maneeri che kava sangite,naavo va wula chimwi maneeri ka veeni kuva ne chimwi. Naavo va tendesa inkanda kava lukeere ku lyiwonda maneeri va i tendesa ku maninine, mu kuti izamayiso ye yinu inkanda ikeeeza ku mana.^{32 33 34} Ni saka kuti mu sumununwa mu ku virera.Inkosi yasa sesete u vererete che zintu ze Ireeza,a mu sangisa vulye.Mi inkosi yo sesete u virerete che zintu ze inkaanda, a sangise mukaakwe vulye--wiina inyinza.Mukulwakazi yasa sesetwa nandi ya seezi mukwame u vererete che zintu ze Ireeza,u vikerwa ku mbalyi vulyi mu luhuho ne mumuviri.Mi mukulwakazi yo sesetwa u virerete che zintu ze inkanda,a sangisa mukwame wakwe vulye.³⁵ ni wamba ichi muku volyerwa kweenu,mani ni saalyi ku mu vikira chivindisi. Ni wambira ichi mwecho chishiyeme,kuti mu woolye kulyi neera kwe Ireeza ne ku seena chi mu ziima havusu.^{36 37 38} Mi haiva umwi naa nahana kuti ka hindi mukakwe che ikute-haiva naa zambite ziremo zeseso mane ku lukeere kuva vulyo-nkosi u lukeere ku chita chaa saka.Ka kweete ku chita chivi.Va lukeere kulyi sesa.Mi haiva na zima choku kola mwi inkulo yaakwe,haiva naa sa hambirizwa mi na woola ku lawula kusuna kwaakwe,mane haiva na salyite mwi inkulo yaakwe ku chita ichi, ku siya mukakwe na seezi mukwame,u chita sinte.Lyinu iye yo sesa mukakwe u chita sinte,mane iye yo sala kusa sesa ka chite sinte kusaswani ahulu.^{39 40} Mukulwakazi u suminwa

Chapter 7

kwa mwihavwe vuhalo vwaakwe vonse.Mi haiva mukwame wakwe na fwa, u sumunikite ku sesa umwi nu umwi wa saa kusesa,mi mwe Ireeza vulyo.Naako muku loola kwaangu mwave kusangite haiva naa hala mweena.

Chapter 8

^{1 2 3} Lyinu kaha zilyo ziva zwisikizwa chitavero veireeza ve ziswaniso: Twiizi kuti " tu vonse twiina kwiiziva." Kwiiziva kulyi nyemuna,mi chishemo chi zaka.Haiva umwi u nahana kwiziva chimwi,uzo muntu keeni kwiiziva mwa lukeere kwiziva.Mi haiva umwi na suni Ireeza,uzo muntu wi izivitwa naaye. ^{4 5 6} Lyinu kaha kulya zilyo ziva hewa veireeza ve Ziswaniso: twiizi kuti " Ireeza we kulyi pangira mwiyinu inkaanda ka hena nzi" ne " kuti kakwiina Ireeza umwi mi umwiina."Mu kuti mwindi avo va sumpwa Vireeza ku veena,neeri mwi iwulu nandi mwi inkaanda,siina vulyo mu kwiina "veireeza" vangi ne " vasimwiine" vangi. Mi kweetu, " Kwiina vulyo Ireeza Tayo u mwiina, kwaalyi kuzwa zintu zonse, mane iye yotu halyira, mane ne simwiine umwiina Jeeso Kirisiti, iye chaakwe zintu zonse ziina hateni,mane chaakwe tu veere hateni." ⁷ Nihakuvavulyo, uku kwiiziva ka kwiina mu muntu umwi ne umwi.Kunzevulyo,vamwi va valyi ku chitahaza ku rapera Veireeza ve ziswaniso, mane va vaalyi izi zilyo siina chintu chiva zwisikizwa chitavero veireeza ve ziswaniso.Chiziyululyi chaavo muchi kuveere ku sa shiyama mukuti ka chi kolyete. ^{8 9 10} Mi zilyo keeti nizi tu twaalye kwe Ireeza.Ka tu vihite ahulu ha tu saalyi,nandi vutuka haiva ne tulya.Mi mu tokomere kuti ku hululwa kweenu ka kuvi ivaka lye chunchunisa umwi ya sa kulyete mu itumero.Mukuti tu hinde kuti umwi u ku vona,yo wina kweiziva,nu lya zilyo mwi ikereke ye Ireezacheswaniso.A chiziyululyi chaakwe chisa kolyete ka china inkulo ye kulya icho chi herwa Veireezacheswaniso? ^{11 12 13} Lyinu che ivaka lye kuzuwiseza kweenu kaha vusakusima kaha Veireezachiswaniso mu veena,iye ya sa kulyete,mweetu Jeeso ya va fwiiri, u ihayiwa.Vulyo,ha u chitira vamwaako chivi mane che ku horovaza ziziyululyi zaavo,u chitira Kirisiti chivi.Lyinu,haiva zilyo zi chitisa mwaangu kuchunchuna,keeti nini volye ni lye zilyo,kuti sanzi ni chiti mwangu awe.

Chapter 9

^{1 2} A ka ni hulwiirwa? A ka hena ni muapositola? A ka hena ni va voni Jeeso Kirisiti siwiine weetu? A hena mu vavereki kunina vangu mwe Ireeza? haiva nini saalyi ni muapositola ku vamwi,vutuka niina vulyo kweenu.Mukuti mu chi shupo che vuapositola vwangu mwe Ireeza.^{3 4 5 6} Ichi nje kulyi taka kwangu kwaavo va ni tatuva: A ka twiina iswaneero yo kulya ne kunywa? A ka twiina iswaneero ye ku lyi hindira mukulwakazi yo zumiine,siina vaapositola vonse mu va chita,and va kweetu vechiswiso mwe Ireeza ne Sifasi? nandi njeme vulyo ne Banabasi va lukeere ku vereka?^{7 8} Njeni yo chitira niiri Isolye ka ha kushinyeherwa kwaakwe? Njeni yo vwaala luwa lo mufeine che ku vula kulya chihantu cha teni? nandi njeni yo lyera mberere cho ku vula kunywa muziriri kwilayi? A ni wamba izi zintu kuya che itata ze muntu? A mulawo naawo ka u wambi ichi?^{9 10 11} Mukuti ku ngolyetwa mu mulawo wa Mushe," Sanzi u tuulyi indava he ngombe chi e lyaata imbuto." A toota ingombe Ireeza ya tokomera awulu? A ka wambi ka heetu? Ku va ngolyerwa uswe,mukuti iye yo lyima u lukeere ku lyimina mwi isuluhero, mane iye yo siinza u lukeere ku siinza mwi isuluhero ye kulyiha ne vamwi.Haiva tuva vwaalyi zintu ze luhuho mukati keenu,a kungi kweetu ku siinza zintu ze chinyama kweenu?^{12 13 14} Haiva vamwi vava chitahaza uwu musevezi kuzwa mweenu, a ka twiina kuzambirize? nihakuavavolyo, ka hena tuva sake iyi iswanero.Kunzelyovulyo,tu va zimanini chimwi ne chimwi kunze lyo kuva chikaneeri ku manzwi a Kirisiti. A ka mwiizi kuti avo va tendera mwi ikereke va hinda zilyo zaavo mwi ikereke? A ka mwiizi kuti avo va tenda ha rapererwa va kopanera icho chi zwiswa ha rapererwa? Chi nzira e swana,siwiine a va laolyi kuti avo va twaala manzwi va lukeere ku hinda vuhalo vwaavo kuzwa mu manzwi.^{15 16} Mi ka niini ku saka nehaili yeezi iswaneero.Mane ka ni ngolyi ichi kuti chimwi ni chi chitirwa. Ni woola kufwa kunze lyo kuti umwi a ni vindisa uko kulyi temba. Mukuti haiva nini chumayera manzwi, ka nina ivaka lyo kulyi temba, chivaka lyo kuti ni lukeere ku chita ichi.Mane vukaavo vuve kwaangu haiva nini sa chumayeeri manzwi!^{17 18} Mukuti haiva nini chita ichi choku suna,niina ituwero.Mi haiva ni saalyi kusuna, ni siina muziyo u va heewa ime.Lyinu ituwero yangu chinzi? Kuti ha ni chumayera, ni ve kuha manzwi na seena kulyiha mane vulyo cho ku sa teendesa iswaneero zangu mu manzwi ku maninini.^{19 20} Mukuti nangati ni hulwiirwa ku vonse,ni vavi muhikaana ku vonse, kuti ni wooley ku zunda vungi.Kuva Juta ni vavi siina Mujuta,kuti ni wooley ku zunda Vajuta.Kwaavo veena kunse lyo mulawo, ni vavi siina iye wiina kunse lyo mulawo kuti ni zunde avo veena kensi lyo mulawo.Ni va chiti ichi nangati ime kavuhangu ka hena ni veena kensi lyo mulawo.^{21 22 23} Kwaavo veena kunse lyo mulawo,ni vaavi siina njeye wiina kunse lyo mulawo,nangati ka hena ni veena kunse lyo mulawo we Ireeza kavuhangu,mi kensi lyo mulawo wa Kirisiti.Ni va chiti ichi kuti ni zunde avo veena kunse lyo mulawo.Kwaavo ve seena ziho,ni va vulyi ziho,kuti ni wooley ku zunda va seena ziho.Ni vavi zintu zonse ku vantu vonse,kuti che nzira zonse mwindi ni haza vamwi.^{24 25 26 27} A ka mwiizi kuti mumaviro vangombolya vonse va ngombola luviro,mi uzo umwiina vulyo u tambula ituwero? Lyinu mu ngombweere ku tambula ituwero.Muntu wa maviro u chitisa kulyi woonda mu kulyi tukuseza kwaakwe konse.Va chitira vulyo ku tambula inkomoki e fwa,mi uswe tu ngombola kuti mwendi ne tu tambulye inkomoki e sa fwi.Lyinu ka ni ngombulyi ne ku seena ivaka nandi kubokisa choku kava luhuho.Mi ni haterera muviria wangu ne ku chita muhikana,kuti ha ni mana ku chumayera ku vamwi, ime kavuhangu sanzi ni zuswa.

Chapter 10

^{1 2 3 4} Ni saka mwi izive,vakwangu-chikwame,kuti vesheetu vonse va veena kundi lye ikope mane vonse vava hiti che iware.Vonse vava kolovezwa mwa mushe mwi ikope mane ne mwi iware,mane vonse vava lyi zilyo zo luhuho zi swana.Vonse vava nywi mukavulo we luhuho u swana.Mu kuti vava nywi kuzwa mwi ivwe lyi vava sheere mu masulye,mane ilyo ivwe e vaalyi Kirisiti. ^{5 6} Mi vungi vwaavo Ireeza ka hena a valyi itumeri kahavo,mane ziripa zaavo zi va haseni-haseni mu inkaanda.Lyinu izi zintu e vaalyi zikawo zetu,lyinu keeti ne tu nungwa zintu zi vilaala siina mu vava chiti. ^{7 8} Sanzi muvi varaperi va veireeza vo kulyi chitira,siina vamwi vaavo mu va veena.Kwiina vulyo siina mu ku ngolyetwa," vantu va veikalyi hanse ku lya ne ku nywa,ne kuvukira ku zaana." Sanzi tu chiti vuvilaala vo kulyi laala,siina vungi vwaavo mu vava chiti.Mwi izuva lyi imwiina, vantu veena 23 000.00 va vafwi che ivaka lya teni. ^{9 10} Nangati sanzi tu viki Kirisiti mu mulyeko,siina vungi vwaavo mu vava chiti ni va haiwa ne inzoka.Naako sanzi mu tongoki,siina vungi vwaavo mu vava chiti ni va haiva ni ingiloyi lyo lufu. ^{11 12 13} Lyinu izi zintu ziva va va pangahalyiri niiri zikawo zetu.Zi va ngolyerwa ku tu kayera-kweetu uswe tu sikiirwa manemane e zirimo.Lyinu iye uwmi ne umwi yo nahana kuti u zimiine a tokomere kuti sanzi awi.Ka kwiina mulyiko u mu zambite u sa pangahalyiri vantu vonse.Kunzelyovulyo,Ireeza u sepahala.Keeti na mu siyirire ku lyikwa ku zambite ku woola kweenu.Che mulyiko ka lyeete ne nzira yo ko handa,kuti mu wooley ku ziminsana nawo. ^{14 15 16 17} Lyinu,va sunitwa,mu tiyire ku rapera veireeza va lyi chitirwa.Ni wamba naanwe siina vantu va nahana,kuti mu watulye chi ni wamba.Inkomoki ye mikonde e tu wamba mikonde chayo,a mi ka yina ku kopaneera mu malaha a Kirisiti? Vuroto vutu choola, a ka vwiina ku kopanera mu muviri wa Kirisiti? Mukuti kwiina mukotana we vuroto u mwiina, uswe tu vangi tu muviri u mwiina. Tu vonse tu hinda mukotana we vuroto u mwiina hamwiina. ^{18 19} Mu lolye vantu va Isirayela: a avo va valya zitavero ka veena chiyave mu alitare? Ni wamba nzi lyinu? Kuti Ireeza yo lyi chitirwa chintu? nandi zilyo zi va zwisikizwa Ireeza yo lyi chitirwa chitavero chintu? ^{20 21 22} Mi ni wamba che zintu vahetani va seezi Ireeza zi va zwiisa chitavero, kuti va zwisikiza izi zintu madimona mane insini Ireeza.Ka ni suni kuti unwi muve ni chiyave ne madimona! Keeti cho nywa inkomoki ye Ireeza ne inkomoki ya madimona.Keeti chova ne vulyikani kwi itafulye ye Ireeza ne itafulye ya madimona. Nandi to tangola Ireeza mwi ifufa? A tu kolyete ku zamba mweena? ^{23 24} "Chimwi ne chimwi chiina kaha mulawo", mi ka hena chimwi ne chimwi chi volyera. " Chimwi ne chimwi chiina kaha mulawo", mi ka hena chimwi ne chimwi chi zaaka vantu.Ka kwiina yo lukere kulyi sakira vulotu.Kunzelyovulyo, umwi ne umwi u lukeere ku saka ku shiyamerwa kwa mwaakwe. ^{25 26 27} U woola kulya chimwi ne chimwi chi wuziwa mu musika, ne ku seena mapuzo e chiziyululyi.mukuti" inkaanda njiye Ireeza, ne kwi izula kwaayo." Mi haiva ya sa zumini na ku kumbira ku kalya zilyo, ne u saka kweenda,lye chimwi ne chimwi chi vikwa havusu vwaako ne u sa vuza mapuzo e chiziyululyi. ^{28 29 30} Mi haiva umwi u kuchoo," Izi zilyo zi valyi kuzwa mu chi tavero cho vu vilaala," sanzi u lysi.Ichi u chitira iye wa ku lwiira,ne che ivaka lye chiziyululyi. Ka nita chiziyululyi cheenu, mi cho zumwi muntu.Mukuti chinzi ku hululwa kwaangu ha ku lukeere ku watulwa che chiziyululyi cho zumwi? Haiva nini lya zilyo che vuitumero, chinzi ha ni tukirwa icho chi na lyi itumerisa? ^{31 32 33} Lyinu,nandi mu lya nandi mu nywa,nandi chimwi ne chimwi chi mu chita,zonse mu zi chitire ku verenga kwe Ireeza.Sanzi muhi Vajuta mulandu nandi Vaherika,nandi kwi ikereke ye iceriza.Ni lyika ku konda vantu vonse mu zintu zonse.Ka ni saki ku volyerwa kwaangu, mi uko kwa vantu vangi.Ni chita ichi kuti ni va wolye ku hazwa.

Chapter 11

^{1 2 3 4} Muve vaziyi vangu, siina mu ni lyi muziyi wa Kirisiti. Lyinu hanu ni mu teemba che ivaka lyo kuti mu ni kumbulukwa mu zintu zonse. Ni mu teemba che ivaka lyo kuti mu kweetesa ahulu zechizo siina mu ni va mu zihi. Lyinu hanu ni saka kuti mu zuweiseza kuti Kirisiti nje mutwi wo nkosi umwi ne umwi, kuti mkosi nje mutwi wo mukulwakazi, mane kuti Ireeza nje mutwi wa Kirisiti. Nkosi umwi ne umwi yo rapera nandi kuperofita mutwi waakwe ne u wumbitwa u kuta mutwi waakwe.^{5 6} Mi haiva mukulwakazi yo rapera nandi kuperofita mutwi waakwe ne u sa wumbitwa u kuta mutwi waakwe. Mukuti chintu chimwina mane kuswana siina maneeri mutwi waakwe ne u gunkitwa. Mukuti haiva mukulwakazi naa sa wumbi mutwi waakwe, u lukeere ku gunka insuki zaakwe vufwihi. Haiva ne ku twaala isuvi mukulwakazi ha gunka insuki zaakwe nandi ku gunka mutwi waakwe, a wumbi mutwi waakwe.^{7 8} Mukuti mukwame ka lukeere ku wumba mutwi waakwe, siina mwaalyi chiswaniso ne iverengo ye Ireeza. Mi mukulwakazi iverengo ye mukwame. Mukuti mukwame ka hena a va vumbwa kuzwa ku mukulwakazi. Kunzelyovulyo, mukulwakazi ava vumbwa kuzwa ku mukwame.^{9 10} Mukuti mukwame ka hena ava vumbirwa mukulwakazi. Kunzelyovulyo, mukulwakazi ava vumbirwa mukwame. Chingi mukulwakazi u lukeere kuva ne chishupo choklu lawula ha mutwi waakwe, che ivaka lya mangiloyi.^{11 12} Nihakuvavulyo, mwe Ireeza, mukulwakazi ka lyi zimanine kuzwa ku mukwame, nandi mukwame ka lyi zimanine kuzwa ku mukulwakazi. Mukuti siina mukulwakazi naa zwa ku mukwame, vuvulyo mukwame uzwa ku mukulwakazi. Mane zintu zonse zizwa kwe Ireeza.^{13 14 15 16} mu lyi watwiire: a ku shiyeme kuti mukulwakazi a rapere Ireeza naa sa wumbite mutwi waakwe? A ne luhasi kavuhalo ka lu mu kayeri kuti haiva mukwame neena insuki zilye, chikuto kwaalyi? A luhasi ka lu mu kayeri kuti haiva mukulwakazi neena insuki zilye, iverengo yaakwe? Mukuti insuki zaakwe ava zihewa niiri chiwumbirizi chaakwe. Mi haiva umwi naa sa ku nganga chechi, ka twiina izamayiso emwi, nangati makereke e Ireeza.^{17 18 19} Mi mu milawozana e chirira, ka ni mu tembi. Mukuti ha mwiiza ha mwiina, ka ku viri vutuka mi vukaavo. Mukuti mu chintu che intanzi, ni zuwiiri kuti ha mwiiza ha mwiina mu itempere, kwiina inyinza mukati keenu, mane mwi imbalyi ni chi zumina. Mukuti ku lukeere ne kwiina inkoondo mukati keenu, kuti avo va taambwiirwa vave ne ku lyemuhiwa mukati keenu.^{20 21 22} Mukuti ha mwiiza hamwiina, ka hena chilalyero che Ireeza chi mulya. Ha mu lya, umwi ne umwi u lya zilyo zaakwe vamwi ni va seeni kulya zilyo zaavo. Umwi u fwiire inzala, mane umwi u kolwa. A ka mwiina mazuvo a mu lyiira ne ku nywiina mwa teni? A mu nyansa itempere ye Ireeza ne ku nyansa avo va seena chiveena naacho? Ne wambe inzi naanwe? A ni lukeere ku mu teemba? Keeti ni mu teembere ichi!^{23 24} Mukuti ni va taambulyi kwe Ireeza che ni va hitiseza kweenu, kuti Siwiine Jeeso, mu masiku ava sampulwa mwaawo, ava hindi vuroto. Hanga mana kuha vuitumero, a va chichoolyi naati," Ichi muviri wangu, nilyi chenu. Mu chite ichi ku ni kumbulukwa."²⁵ ²⁶ Che inzira iswana na hinda inkomoki mu masulye echilalyero, naati," Iyi inkomoki itumarano inyha mu malaha angu. Mu chite ichi inaako zonse ha mu chi nywiina, ku ni kumbulukwa." Mukuti inako zonse mu mu lyira uvu vuroto ne ku nywa iyi inkomoki, mu wamba lufu lwa Simwiine kwiiza ha ka voola.^{27 28 29 30} umwi ne umwi, lyinu, yo lya vuroto nandi ku nywa inkomoki ye Ireeza mu mukwa u sa lukeere, kave ne mulaandu we muvirne malaha e Ireeza. Muntu a lyi tatuve kahavuhakwe piri, mane mu inzira iyi alye vuroto ne kuywa che inkomoki. Mukuti iye yo lya ne ku nywa na sa vweene muvirni, u lya ne ku nywa iwatulo ka vuhanakwe. Chingi vungi mukati keenu kava kolyete ne ku lwaala, mane vamwi veenu chi vava lyaalyi.^{31 32} Mi haiva ne tulyi tatuva, keeti ne tu watulwa. Mi ha tu watulwa ne Simwiine, tu zakwa, kuti sanzi ne tu watwiirwa lufu hamwiina ne inkaanda.^{33 34} Lyinu, vakwaangu-chikwaame, ha mwiizira kulya hamwiina, mu lyi zimanine. Haiva umwi na fwiire inzala, a kalye kwi irapa, kuti hamwiiza hamwiina sanzi iviiri iwatulo. Mane kaha zintu zimwi ze mu va ngolyi, ka niize nihe ikayero ha niza.

Chapter 12

^{1 2 3} Kaha inewo zi luhuho,vakwangu chikwame,ka ni suni kuti mu vulye kwiziva.Mwiizi kuti che mu siilyi vaphagana,mu va hambulyiswa ku veireeza va seena lyinzwi, mwi inzira ze mu va hitirwa naavo.Lyinu ni saka kuti mwi izive kuti ka kwiina yo wambiswa ne luhuho lwe Ireeza yiiti naati, "Jeeso u kutitwa." Ka kwiina yiiti chocho," Jeeso nje Ireeza," kunze cho luhuho lu jolola. ^{4 5 6} Lyinu kwiina inewo zi siyene siyene mi luhuho lu mwiina.Mane kwiina misevezi e siyene siyene,mi Ireeza u mwiina.Mane kwiina mishovo ye misevezi,mi nje Ireeza u mwiina yo zi chita kuti zi wolyeke mo umwi ne umwi. ^{7 8} Lyinu ku umwi ne umwi u hewa ku tondezwa ko luhuho kuti vonse va vulyerwa.Mukuti ku umwi u hewa ne luhuho linzwi lya maano,ne ko zumwi linzwi lya kwiiziva ne luhuho lu swana. ^{9 10 11} Ko zumwi u hewa itumero ne luhuho lu swana,ne umwi inewo zo kuhoza ne luhuho lumwina.Ko zumwi ku hewa misevezi ye inunuho,ne ko zumwi cheporofiti.Ko umwi ku hewa ku woola ku tawula inhuho,ko umwi ku siyana-siyana kwe indimi,ne ko zumwi ku talusa kwe indimi.Mi luhuho lu mwina ne lu swana lu teenda mu zonse izi, ne luha muntu umwi ne umwi,mwa sala. ^{12 13} siina muviri mu ulyi u mwiina mane wiina inungu zingi mane zonse inungu ze muviri u swana,lyinu mu kwiina vulyo cha Kirisiti.Mukuti che luhuho lu mwiina tu va koloverezwa mu muviri u mwiina,nandi vajuta nandi Vaherika,nandi vasungitwa nandi vahulwiirwa,mane tu vonse tu va chitirwa ku nywinsikwa luhuho lu mwiina. ^{14 15 16 17} Mukuti muviri ka hena inungu i mwiina,mi zingi.Haiva iteende ni lyiti," ka kani iteende, ka hena ni inungu ye muviri," ka hena lyi niine kwi inungu ye muviri.Mane haiva kutwi ne ku swanerwa ku cho," Mukuti ka kahena ni lyinso, ka hena ni inungu ye muviri," ka hena inungu ye muviri e niini.Haiva muviri wonse nuulyi lyinso,ku zuwa ni kwiina hayi? Haiva muviri wonse nuulyi kutwi,ku nunkuza nu kwiina hayi? ^{18 19 20} Mi Ireeza ava zaalyi inungu imwi ne imwi yo muviri siina mwa va ichiti.Mane haiva zonse ni zi vavi inungu i mwiina,muviri nu wiina hayi? Lyinu hanu kwiina inungu zingi,mi muviri u mwina. ^{21 22 23 24} Lyinso keeti che lyita iyanza," ka ni ku saki." Nandi mutwi ku cho itende," ka ni ku saki." Mi inungu zo muviri zi lolyeka kusakola zi sakahala.Ne inungu ze muviri ze tu nahanera ni zi seena ku kutekwa, tu ziha ikute ikaando, mane unungu zeetu zi sa lolyeki ziina chiriti chikaando.Lyinu inungu yeetu i lolyeka ka ku si sakahalyi kuti i hindwa che kukutekwa,mukuti yeena kalyi kukutekwa.Mi Ireeza ava nungiri inungu zonse hamwiina,mane a vahi ikute lyingi avo vava lyi vulyite. ^{25 26 27} A va chti ichi kuti sanzi ne kuvi ne patalala mukati kwe muviri,mi kuti inungu zi lyi vavalyere che kuhalyinsana kumwiina.Mane haiva umwi na nyanda,inungu zonse zi nyanda hamwiina.Nandi inungu i mwiina ha e kotekwa,inungu zonse zi lyi itumera hamwiina.Hanu mu muviri wa Kirisiti ne inungu zaawo mu mwiina. ^{28 29} Mane Ireeza ava salyi mwi ikereke chentanzi vapositol,a,chevuveri vaporofiti,chevutaatu vakutazi,kuzwaho avo va chita misevezi mikulu,kuzwaho inewo ze kuhoza,avo va lyetea ituso,avo va chita misevezi ye izamayiso,naavo va veena indimi zi siyenesiyene.A vonse vapositol? A vonse va poroifiti? A vonse vakutazi? A vonse va chita misevzi mikulu? ^{30 31} A vonse veena inewo zi kuhoza? A vonse va wamba che indime? A vonse va talusa indime? Mu sake ahulu inewo zi kaando.Mane mu ni mu toondeza inzira e shiyeme ahulu.

Chapter 13

^{1 2 3} Tuhinde kuti ni wamba che indime za vaantu ne za mangiloyi.Mi haiva nini seena chishemo, chi naava che ghava chi tolyiite nandi isimabala e dengete.Tuhinde kuti niina inewo ye ko porofita mane ni zuwiseza vusakusima vonse vuhungwiirwa ne kwi- iziva, mane ne kuti niina itumero yonse mu ni woola ku zwiisa marundu.Mi haiva nini seena chishemo, ka kwiina chi niiri icho.Mane tuhinde kuti niha zonse zi niina naazo ku lyisa vahumanahi,ne kuti nihera muviri waangu ku hishwa.Mi haiva nini seena chishemo,ka kwiina chi ni waana.
^{4 5 6 7} Chisemo chiina inkulo inde ne inse.Chisemo ka chiina ifufa nandi kulyi nyemuna. Ka chiina kulyiha nandi mutwi mukukutu.Ka chilyi tenderi.Ka chi nyezwa vuhuva,nandi ku woonda kuvala zivilaala.Ka chilyi itumeri mu vuvilaala.Kunselyovulyo,chi lyi itumera mu vusakusima.Chisemo chi zimanina zintu zonse,zumina zintu zonse,chiina kuzumina mukulyete kaha zintu zonse, mane chi kolyera zintu zonse. ^{8 9 10} Chisemo kachi mani.Haiva ni kwiina ziporofiti, ka zi hite.Haiva ni kwiina indimi,ka zi ziime.Haiva ni kwiina kwiziva,ka ku hite.Mukuti twiizi mwi imbalyi imwi mane tu porofita.Mi chi lyitikaneere ha chiza,icho chi sa maninine ka chi hite. ^{11 12 13} Cheni siiri ni muwire,ni va ku wamba siina muwiire,ni va ku nahana siina muwire,ni va kuha mavaka siina muwire.Cheni va mukulwana,ni va siyi zintu ze vuwire.Mukuti hanu tu vona che imwi inzira mu chi imponi,mi kuzwaho chifateho ku chifateho.Hanu niizi mu imbalyi,mi lyinu ka ni izive che kwizula siina vulyo mu ni zivitwa che kwizula.Mi hanu izi zotatwe zi sheere:itumero, isepo ye zikeezahavusu,ne chesemo.Mi chikulu mwe izi chisemo.

Chapter 14

^{1 2 3 4} Muvwiime chesemo mane mu twahalyere inewo ze luhuho, ahulu kuti mu porofite. Mu kuti iye yo waamba mu lulyimi ka wambi ne vantu mi ne Ireeza. Mukuti ka kwiina yo mu zuweiseza cheivaka lyo kuti u wamba zintu zi hungwiirwa mu luhuho. Mi iye yo porofita u wamba ne vantu ku va zaka, ku va koza, ne ku va humbulyera. Iye yo wamba mu lulyimi u lyi zaka, mi iye yo porofita u zaka ikereke.^{5 6} Lyinu ni saka kuti mu vonse ni mu wamba mwi indimi. Mi mane ku zamba aho, ni saka kuti ni mu porofita. Iye yo porofita mukaando mwaalyi iye yo wamba mwi indimi(mbwiita umwi ha talusa kuti ikereke e zakiwa.) Mi hanu, vakwaangu chikwaame, haiva ni niiza kweenu nini wamba mwi indimi, mu ni mu vozekeza vulye? keeti cheni, mbwiita ha ni wamba naanwe che kutondezwa, nandi kwiiziva, nandi chiporofiti, nandi kuruta.^{7 8 9} Haiva zitendeso zisena vuhalo zi panga mulyumo-siina ifulutu nandi iharipa-mane ka zi pangl milyumo i siyeene siyeene, umwi u woola kwi iziva vulye mulyumo u zaanwa ne ifulutu nandi iharipa? Mukuti haiva itorompita i zaanwa che mulyomu u sa sepahalyi, umwi ke izive vulye inako ha e sika ye kulyi vaakanyeza inkoondo? Kwiina vulyo cheenu. Haiva no u waamba lyinzwi lyi seena maano, umwi kaa zuweiseza vulye che u va wambi? Mo ve kuwamba, mane ka kwiina yeeti na ku zuweiseza.^{10 11} kwiina indimi zingi che kusa verera mwi inkaanda, mane ka kwiina e seena chishupo. Mi haiva nini seezi italuso ye lulyimi, mu ni ku veere mwiina ishira ku yo waamba, mane yo wamba mwa ku veere mwiina ishira kwaangu.^{12 13 14} Mu kwiina vulyo ka henu. mukuti mu sakite ahulu zishupo zo luhuho, mu nyoterwa mu ku zaaka ikereke. Lyinu iye yo wamba mu lulyimi u lukeere ku rapera kuti a taluse. Mukuti haiva nini rapera mu lulyimi, luhuho lwaangu lu rapera, mi ingaana yangu ke yi zaalyi.^{15 16} Ni lukeere ku chita nzi? mu ni rapere che luhuho lwaangu, mi ka ni rapere ni ku zimba che ingaana yangu. Maanoamwi, haiva ni u temba Ireeza che luhuho, wo kunze ka wambe vulye," Ameen" che uha vuitumero haiva naa seezi cho kweete u wamba?^{17 18 19} Mukuti muha vuitumero mushiyeme ku lyikeene, mi muntu umwi keeti a ku zaakitwa. Ni lyi itumerisa Ireeza kuti ni wamba mwi indimi ku mu zamba mu vonse. Mi mwi ikereke kwiina vutuka ni ni wamba manzwi ena five che ku zuweiseza kwaangu kuti mwendi ni kayere vamwi, kunze lya mahuko ena ten tawuzendi mu lulyimi.^{20 21} Vangwaangu chiswisi, sanzi muvi vawirezana mu ku nahana kweenu. Vutuka, kaha vuvilaala, mu swane siina inkeke. Mi mu ku nahana kweenu mu kulye. Mu mulawo ku ngolyetwa, " Cha vantu ve ndimi zi tiiza ni che milomo ya vasezivitwa ka ni wambe naava vantu. Nako lyinu keeti ni va ni zuwe," ku wamba Ireeza.^{22 23} Lyinu indimi chishupo, insini ku varumiri, mi ku vasarumeere. Mi ku porofita nkwe chishupo, insini ku vasarumere, mi varumeri. Haiva, lyinu, ikereke yonse iza hamwiina mane vonse va wamba mwi indimi, mane veenakunze ne vasarumere veeza mukati, keeti va cho kuti mu burumuka?^{24 25} Mi haiva mu vonse mu vaalyi ku porofita ne yasarumeri nandi yozwahanze neeza mukati, mwa woolwa ne zonse za zuwa. Ka watulwa ne zonse zi wambibiwa. Zilyihungwire ze inkulo yaakwe ka zi zavulwa. Niiri mavolyero, kawe hansi che chifateho chaakwe che ku rapera Ireeza. Ka wambe kuti Ireeza vusakusima wiina mweenu.^{26 27 28} Chinzi chi ichirira lyinu, vakwaangu chiswisi? Ha mwiiza hamwiina, umwi ne umwi wiina kazimbo, ituto, isenurero, lulyimi, nandi italuso. Mu chite chimwi ne chimwi kuti mu zaake ikereke. Haiva umwi na wamba mu lulyimi, ka kuvi voveere nandi kuzima vuutatu, mane umwi ne umwi mu chivaka. Mane umwi u lukeere ku talusa chi wambibiwa. Mi haiva ne ku seena yo talusa, umwi ne umwi waavo a tontolye mwi ikereke. Umwi ne umwi a wambe yeyeena ne kwe Ireeza.^{29 30} A vaporofita voveere nandi voottatwe va wambe, mane vamwi va tekesa che ku vona chi wambibiwa. Mi haiva isenurero ni hewa yo wikeere mu iseverezo, iye cho kweete ku wamba a tontolye.^{31 32 33} Mukuti umwi ne umwi weenu u woola ku porofita vumwina che vumwiina kuti umwi ne umwi a lyitute ne vonse va kutazwa. Mukuti inhuho za vaporofita ziina mwi itawulo za vaporofita. Mukuti Ireeza ka hena Ireeza wa kanzungulye, mi we ikozo. Ichi nje mulawo mu makereke onse a varumeri.^{34 35 36} Vakulwakazi va lukeere ku tontola mu makereke. Mukuti ka va zumininwa ku wamba. Kunzelyovulyo, va lukeere ku va mu ku lyi twaala, siina mulawo nawo mu wamba. Haiva ni kwiina chimwi chi va saka ku lyi tutu, ka va vuuza vakwaame vaavo kwi irapa. Mukuti ku twaalaisuvi mukulwakazi ha wamba mwi ikereke. A Lyinzwi lye Ireeza lyi vaazwi kweenu? A njonwe nunweena ku lyi vasiki?^{37 38} Haiva umwi nahaha naalyi muporofita nandi weluhuho, u lukeere kutambula kuti zintu zi ni mu ngolyera itawulo ye Ireeza. Mi haiva umwi naasa lyimuhi ichi, saanzi iye a lyimuhiwa.^{39 40} Lyinu hanu, vakwaangu chiswisi, mu sune ku porofita ahulu, mane saanzi mu vindisa ini nandi ini ku wamba mwi indimi. Mi zintu zonse zi chitwa nenza ne mwi izamayiso.

Chapter 15

^{1 2} Hanu ni mu kumbulusa,vakwaangu-chiswisi,ka ha manzwi a ni va mu wambiri,a mu va taambulyi mane a mu ziimeene hateni.Nje chaa manzwi kuti mu kweete ku hazwa,haiva ni mu ngambasira ahulu lyinzwi lye ni va mu chumayeri,mbwita ha mu va zumini mahala.^{3 4} Mukuti ni va mu lyeteri sineeri nche musula we ntanzi cheni va taambulyi naame: kuti Kirisiti ava fwiiri zivi zeetu kuya che mingolo,kuti ava wungwa,mane kuti ava vuswa mwi izuva lye vuutatu kuya che mingolo.^{5 6 7} Ne kuti ava voneki kwa sipasi,kuzwaho ku veena twelve.Kuzwaho ava voneki ku vakweetu chiswisi veena 500 inako yi mwiina.Vungi vwaavo va sihala,mi vamwi chi valyeere.Kuzwaho na vonika kwa Jakovo,kuzwaho ku vaapositola vonse.^{8 9} Chikongera zonse,a va voneki kwaangu,sineeri ku muwire ava zaalwa inako isalyi njoyo.Mukuti ni mu neeni wa vaapositola. Ka ni swaneerwa ku sumpiwa muapositola ivaka lye kuti ni va nyandisa ikereke ye Ireeza.^{10 11} Mi che isehuhazo ye Ireeza ni veere chi niiri icho,mane isehuhazo yaakwe mwangu ka hena a valyi mu mahala.Kunzelyovulyo, ni va teendi ahulu ku va zamba vonse.Ni saalyi ime,mi isehuhazo ye Ireeza yiina naame.Lyinu nandi njeeme nandi njovo,vovulyo tu chumayera mane vovulyo mu va zumine.^{12 13 14} Lyinu haiva kirisiti na wambiwa na vukite mwaavo va fwiire, kwiza vulye vamwi veenu hava woola ku wamba ka kwiina ku fuswa kwa vafu? Mi haiva ne ku seena ku vuswa kwa vafu,lyinu naaye Kirisiti ka hena ava vuuswa.Mane haiva kirisiti ka hena ava vuswa,lyinu ku chomayera kweetu kwiina mu mahala,ne itumero yeenu yiina mu mahala.^{15 16 17} Mane tu waanwa ni tulyi va shupi vamapa kaha Ireeza,cheivakalyokuti tuva shupi kunze lye Ireeza, kuti ava vusa Kirisiti ne a sena avalyi.Mukuti haiva vafu ni va sa fuswa,nanta naye Kirisiti ke hena ava fuswa.Mane haiva Kirisiti ne a seena ava vuswa,itumero yeenu ina mu mahala mane mu siina mu zivi zeenu.^{18 19} Lyinu avo vava fwiiri mwa Kirisiti naavo vava zovi.Haiva vulyo movu vuhalo twiina ku zmina kwe zikeesa mwa Kirisiti,cha vantu vonse tu yendere ku zuwirwa vutuku.^{20 21} Lyinu hanu Kirisiti ava vuuswa mu vafwiire, zihantuntanzi zaavo vava fwi.Mukuti haiva lufu lu veeza cho muntu,cho muntu naako ku veeza kuvuka kwa vafu.^{22 23} Mukuti siina mwa Adami vonse vafwa,lyinu vulyo mwa Kirisiti vonse kava vuuswa.Mi umwi ne umwi che izamayiso yaakwe:Kirisiti,zihantuntanzi,mane kuzwaho avo valyi va Jeeso kava hazwa ha kwiiza kwaakwe.^{24 25 26} Kuzwaho ka kuve mamani-mani, Kirisiti china ha Ireeza Tayo muvuso.Aha mpoho heti naa sinya milawo yonse ne kulawula konse ne inunuho.Mukuti u lukeere ku vusa ku kasika mu ku viika zira zaakwe zonse kunse lya mateende akwe.Chira cha mamanimani kwi ihayiwa nje lufu.^{27 28} Mukuti" ava tuulyi chimwi ne chimwi kunsii lya mateende akwe." Mi ha icho " ava tuulyi zonse," ku tamalyeere kuti ichi ka chi njirikite iye yo viika chimwi ne chimwi mwi itawulo ku kavuhakwe.Zintu zonse che ziina mwi itawulo yaakwe,lyaho Mwaana-swisi kavuhakwe kave ku lawuulwa kwaalyi iye ava lawulyeri chimwi ne chimwi kwaalyi.Ichi kachi chitahalye kuti Ireeza taayo ava zonse mu zonse.^{29 30} Chipoo njechihi cheeti avo ni va chichitire vafwire vakolovezwaa? Haiva vafwire ka va vuuswa konse,chinzi lyinu ha va vakolovera? Mane chinzi ha twiina mu matata inako yimwi ne yimwi?^{31 32} Ni fwa izuva ne izuva.Chi ni wamba cho kulyitemba kwaangu mweenu,vakwangu chiswisi, avo va niina naavo mwa Kirisiti Jeeso Siwiine weetu.Ni waana nzi,mu ku lola kwe vantu,haiva ni va lwe ni zivata kwa Efasisasi, haiva vafu ka va vuuswa? " Ka tu lye ne kunywa,mukuti izoona tufwa."^{33 34} Sanzi mu ziyezwa: " vulyikani vuvilaala vu hirikanya vuntu vu shiyeme." Muzwiwa kukolwa! muhalyi kushiyama! Sanzi mu zwiriza kuchitavuilaala.Mukuti vamwi veenu ka vula kwiiziva Ireeza. Ni wambira ichi kuku swava kweenu.^{35 36} Mi umwi kaati," vafu va vuuswa vulye? Mane ka veeze ni mu viri wiina vulye? Ka mwizi ahulu! Chi mu vwaala keeti ne chitaange ku kula mbwiita ha chi fwa.^{37 38 39} Mane chi mu va vwaalyi ka hena muviri yeti nuve,mi imbuto e kanzame.E woola kwiza kuva mahira nandi chimwi aho.Mi Ireeza kaa chihe muviri siina mwa saalyira,ne kwi imbuto imwi ne imwi muviri waayo.Ka hena inyama zonse zi swana.Kunzelyovulyo,kwiina inyama e mwiina ya vantu,ne yimwi inyama ye zinyolozi,ne yimwi inyama ye zizuni,ne yimwi inyama ye inswi.^{40 41} Kwiina naako miviri ye kwi iwulu ne miviri ye inkaanda.Mi kuveranga ko muviri we iwulu mushovo umwi ne kuverenga kwe muviri we inkaanda rje umwi.Kwiina kuverenga kumwi kwe izuva,ne kuverenga kumwi ko mweezi,ne kuverenga kumwi kwe inkaani.Mukuti inkaani imwi ka e swani ne inkaani imwi mu kuverenga.^{42 43 44} Lyinu naako kuvuka kwa vafu mu kwi ikalyire.Chi vwaalwa chi vola,ne chi vuswa ka chi volyi.Chi vwaalwa mu kusakutekwa; chi vuuswa mu ku verenga. Chi vwaalwa mu ku vula zaho;chi vuuswa mwi inunuho.Chi vwaalwa muviri u vumbitwa; chi vuuswa muviri we luhuho.Haiva ni kwiina muviri u vumbitwa,naawo muviri we luhuho ku wiina.^{45 46} Lyinu vuvulyo ku ngolyetwa," Unkosi we ntanzi Atami a vavi luhuho lu hala." Atami wa manimani a vavi luhuho -luha vuhalo.Mi cheluhuho ka hena chi veeza ntanzi mi kuvumbwa,ne kwe ichirira cheluhuho.^{47 48 49} Unkosi we ntanzi njije nkaanda,na pangitwa che ivu.Unkosi we vuveeri u zwa kwi iwulu.Siina vulyo iye yo pangitwa kuzwa mwi ivu mweena,vovulyo mu veena va pangitwa che ivu.Mane siina Unkosi we iwulu mweena,vovulyo mu veena valyi ve iwulu.Siina mu tu va zwaati chiswano cho Unkosi we ivu,ka tu zwaate vovulyo chiswano cho unkosi we iwulu.^{50 51} Lyinu ichi nichi wamba,vakwangu

chiswisu, kuti inyama ne malaha kufwa kulyavuswa muvuso we Ireeza.Nangati icho chi mana kulyavuswa icho chi sa mani.Muvone! ni mu lwiira chihumbitwa cho vuniti: keeti ne tu fwe tu vonse,mi ka tu sandulwa tu vonse.

^{52 53} Ka tu sandulwa mu kavakazana,muku kavakava kwe lyinso,kwi itorompita ya manimani.Mukuti itorompita ka yi lyire, ne vafu kava vuusikizwa kusafwa,mane ka tu sandulwa.Mukuti uwu muviru u vola u lukeere ku zwaata chi sa volyi,ne muviru uwu u fwa u lukeere ku zwaata ku sa fwa. ^{54 55} Mi uwu muviru u vola ha u zwaata chisa volyi,ne uwu muviru u fwa ha u zwaata kusafwa,lyinu ka kwiize lyinzwi lyi ngolyetwa," Lufu chilwa minwa mu kuwoolwa." "Lufu,ku woola kwako kwi nahi? Lufu,kusuma kwaako kwi nahi?" ^{56 57} Kusuma kwe Lufu vuvilaala,ne inunuho ye vuvilaala mulawo.Mi vuitumero kwe Ireeza,yo tuha kuwoola cha Simwiine weetu Jeeso Kirisiti! ⁵⁸ Lyinu,vakwaangu chiswisu va sakahala, mu kolye ne kusanyungoka.Inako zonse mu njihe mu musevezi wa Simwiine, mukuti mwizi kuti musevezi weno mwe Ireeza ka hena mahala.

Chapter 16

^{1 2} Lyinu hanu kaha kukunganya kwa varumeri, siina mu ni va lawulyi makereke a Galasiya, vuvulyo mu mu lukeere ku chita. Mu lusuku lwe ntanzi lwe insunda, umwi ne umwi weenu a viikere chimwizana he mbalyi cho ku chi vika siina mwa woolyere. Mu chite ichi kuti sanzi ne kuvi ne ku kunganya ha niiza.³ Mane ha ni siika, iye u mu zuminina, ka ni mu tume ne mangolo ku sikisa inewo zeenu kwa Jerusalema.⁴ Mane haiva ne ku ni shiyameere naame kweenda, ka va yende naame.⁵ Mi ka niize kweenu heti nini hite cha Masedoniya. Mukuti ka ni hite cha Masedoniya.⁶ Mweendi ni kalye naanwe nandi kwia ikala malyiha, kuti mweendi mu ni tusa mu musipiri waangu, kumwi ne kumwi ku niya.⁷ Mukuti ka ni yereza ku mu vona hanu luvaka lufwihi. Mukuti ni suluhera ku hinda inakozana naanwe, haiva Simwiine na zumina.⁸ Mi ka ni ikalye mwa Ifisasi kuya Ipentakositi,⁹ mukuti mulyango mukaando u ni wulyikire, mane kwiina zira zingi.¹⁰ Lyinu Timoti che neeza, muvone kuti wiina naanwe nasatiyite, mukuti u chita musevezi we Ireeza, siina mu ni chita.¹¹ Kanzi kuvi yo munyansa. Mu mutusa mwi inzira yaakwe mwi ikozo, kuti eze kwaangu. Mukuti ni mu suluhere kwiiza ne vakwaangu chiswisi.¹² Lyinu kaha mweetu Apolusi, ni va mu kaambami ahulu a mu potere ni vakwaangu chiswisi. Mi ka hena a vaalyi ku suna kwaakwe kuti eze hanu. Nihakuvavulyo, keeze inako ha e shiyama.¹³ Mu lyivere ahulu, mu ziime che ku kola mwi itumero, mu chite siina vantu, mu kulye.¹⁴ Zonse zi mu chita zi chitwa mwi chishemo.¹⁵ Mwiizi irapa lya Sitifanasi, kuti va vaalyi vasanduki ventanzi mwa Achaya, ne kuti va va lyi viiki mu ku tendera varumeri kahavuhavo. Lyinu hanu ni mu kumbira, vakwaangu chiswisi,¹⁶ mu ve mu kulyineera ku vantu veena vulyo ne ku vonse va tusa mu mu sevezi ne kutenda naaswe.¹⁷ Mane ne lyi itumerera kwiiza kwa Sitifanasi, fochunatasi, ne Achayakasi. Va valyi shupiri kusavahateni kweenu.¹⁸ Mukuti va va joloza luhuho lwaangu ne lweenu. Lyinu vulyo, mu lyimuhe vantu veena vutu.¹⁹ Makereke a Ashiya a tumina mavuuko kweenu. Akhwila ne Prisila va mu rumerisa mwa Simwiine, ne ikereke yiina mwi irapa lyaavo.²⁰ Vakwaangu chiswisi vonse va mu rumerisa. Mu lyi rumerisa che kulyikota ku jolola.^{21 24} Ime, Pawulo, ni ngola ichi che iyaaza lyaangu. Haiva umwi ka suni Simwiine, a kutiwa. Simwiine weetu, wiize!²² Isehuhazo ya Simwiine Jeeso ive naanwe.²³ Chishemo chaangu chive naanwe mu vonse mwa Kirisiti Jeeso.

2 Corinthians

Chapter 1

¹ Paulo, muapositola wa Kirisiti Jeeso cho ku suna kwe Ireeza, ne Timoti mweetu, kwii ikereke ye Ireeza iina mwa Kurinta, ne ku varumeri vonse veena mu chisi chonse cha Achaya.² Ense eve kweenu ne kulyi santa kwe inhuho zeenu ku zwa kwe Ireeza Isheetu ne Simwiine Jeeso Kirisiti.³ Ireeza nee Isi Jeeso Kirisiti Simwiine weetu kaa teembwa. Nje Sha Zisemo ne Ireeza wo kuhumbulyiza konse.⁴ Ireeza utu humbulyiza tu vonse mu kati ko kusasaminwa kweetu konse, kuti tu woolye ku humbulyiza avo veena mu kusasaminwa kumwii ne kumwi. Tu humbulyiza vamwi cho ku humbulyiza ku swana ne kwe Ireeza kwa ava tendesa ku tu humbulyiza.⁵ Mukuti siina vulyo manyando a Kirisiti mwaalyi mangi chee vaka lyeetu, vovulyo ku humbulyizwa kweetu kungi cha Kirisiti. Mmi haiva ne tu sasamiinwa, ivaka lye ku humbulyerwa kweenu ne kuhazwa.⁶ Mmi haiva ni tu humbulyiizwa, nko ku humbulyizwa kweenu. Ku humbulyizwa kweenu ku tenda neenza ha muva ne nkulo nde mu ku wondinzaana naaswe manyando a tu nyanda naaswe.⁷ Mane kusepa kweetu ka heenu ku wolokete. Twiizi kuti siina naanwe mu mu wondinzeene manyando, naanwe mu wondinzeene mu ku humbulyezwa.⁸ Mukuti Ka tu suni kuti mu vulye kwiiziva, vaakwetu, ka ha vukaavo vutu vaa vi naavo mwa Eshiya. Tu va shinyitwa ku maninina kuzamba mu tu vaalyi ku woolyera, maaswe mu tu seena t vaalyi kuzezerera ku voola cho ku hala.⁹ Vusakusima, tu va watulyeerwa lufu heetu. Mmi icho ivaalyi ku tu chita kuti tu siye ku viika isepo yeetu mweetu, mmi nsini vulyo tu ivike mwe Ireeza, yoo vuusa va fwiire.¹⁰ A datu zwiisa mu vukaavo vwii haya vusikaaho, mmi mane Kaa voolye A tu haza. Tu vikite isepo yeetu mwa Alyi kuti kaa voolye a tu sumunune.¹¹ Ka chite ichi siina naanwe mu mu tu tusa cho kuchencherera kweenu. Kuzwaaho vungi ka vuhe vuitumero mu mazimo eetu chee vaka lye ku fwiirwa nse ku tu heerwa che michencherero ya vangi.¹² Tu lyi temba cho chwe ichi: vupaki vwe chiziuluyi cheetu. Mukuti nje mu muhupulo ne kusepahala kuzwa kwee Ireeza kuti tu vaalyi wondi mu nkaanda. Tu va chite ichi konse ahulu naanwe-nsini mu maano e inkaanda, mi che Nse ye Ireeza.¹³ Ka tu mu ngolyeri nehailinzi che musa woolyi ku vala naandi kuzuvisisa. Ni wana ka mu tu zuwisisa kumaninine,¹⁴ vulyo siina mu mwa tu zuwisisa hohanu. kuzwaaho mu izuva lya Simwiine Jeeso weetu ka tuve twii vaka lyeenu lye

kulyi teemba, mbona mweeti ni muve kweetu..¹⁵ Mukuti ni na vusakusima vo kuti niivalyi kusaka kwiiza kweenu ku ka tanzi, kuti ni woolye ku mpoterera koveere.¹⁶ Niva zezete kuti ni hite cheenu che niina muinzira nene kaya kwa Masedoniya. Kuzwaaho ni che nika voola kwateni,mane kuzwaaho unwe choku ni tumina kwa Judiya.¹⁷ Chenii nahana che iyi inzira, Aa ni vaalyi ku lyeha? A ni zeeza ziintu kuya che chilyikanyo cha vantu, "kuti ni cho kuti, " vusakusimai, nandi" kahena vusakusima che inako i mwiina?¹⁸ Mmi siina Ireeza mwa sepahala, ka tu wambi kuti "vusakusima" nandi "kahena vusakusima."¹⁹ Mwaana we Ireeza, Jeeso Kirisiti, Silvanus,Timoti naame u tu va wambi ka hakwe mukati ke inu, ka wambi kuti' vusakusima" nandi" kahena vusakusima mwi sepiro ze Ireeza."²⁰ Mukuti iseepise zoonse ze Ireeza "vusakusima" mwa alyi. Lyinu naaswe chaakwe tu temba Iziina lyee Izeeza ne tu chiku "Ameni".²¹ Ireeza njo chiita volyikane vo kolyete mukati ka varumere, cho kuti to voonse to woondizaana mwa Jeeso kirisiti ya va tu tumi kuti tu twalye manzwi a jolola muvantu.²² Ava veeki luswao mwetu ne luhuho lo jolola mwi nkulo zeetu, neilyi chichoopo che chiintu cha keeza ku tu ha.²³ Kunzelyovulyo, Ireeza ka hakwe o woola ku ni shupira kuti chiinzi ha ni seena ni veeza kwa Korinta i vaalyi kuti nini mu haze.²⁴ Ichi ka hena tu lyika ku laula kuti itumero yeenu eve vulye, siina mu muziimene mwiilyi.

Chapter 2

¹ Lyinu ni va wani ka ha vuhangu kuti keeti ni niize kweenu mu zizimo zi sasama. ² Haiva ni va mu sasamisa, njeni yeeti cho ni sangise mbwiita ikiye mwine ya va sasamiswa naame? >>>>>
 0e5ef0bb512d22d428f0e03b45cb252ad3034ef5 <<<<< HEAD ^{3 4} Ni va ngolyi siina mu ni va chiti kuti ha ni veeza kweenu sanzi nini sasamiswa naavo va lukeere ku ni chita kuti ni sange. Ni zuminia kahenu mu vonse kuti vuitumero vwangu njovona vu mwiina naavo mu vonse. Mukuti ni va mu ngolyere kuzwa mu ku sasaminwa ku kaando, cho kuzunguvalyerwa kwe inkulo, mane che zinsozi zingi. ka hena ni va saki ku mu chitira ku sasaminwa. Kunzelyovulyo, ni va kusaka unwe mwi izive kundi kwe chisemo chi niina naacho cheenu. ====== ³ Ni va ngolyi siina mu ni va chiti kuti ha ni veeza kweenu sanzi nini sasamiswa naavo va lukere ku ni chita kuti ni saange. Ni zuminia ahulu kahenu mu vonse kuti vuitumero vwangu njovona vu mwiina naavo mu vonse. ⁴ Mukuti ni va mu ngolyere kuzwa mu ku nyandiswa ku kaando, che kuzunguvalyerwa kwe inkulo, mane che zinsozi zingi. Kana ni va saki ku mu chitira ku sasaminwa. Kunzelyovulyo, ni va kusaka kuti mwi izive kundi kwe chisemo chi niina naacho kweeno. >>>>> 0e5ef0bb512d22d428f0e03b45cb252ad3034ef5 <<<<< HEAD ^{5 6 7} Mi haiva umwi ava chiti kusasaminwa, ka hena ava ku chitire ime vulyo, mmi mwi chilyikanyo chimwi-kusa chi vika musasama hahulu-kweenu mu vonse. Uku kusasamiswa kozo muntu cho vungi ku lyikeene. Lyinu hanu kunze lye kusasamiswa, mu lukeere ku mu wondera ne kumuhumbulyiza. Mu chite ichi kuti sanzi e njihirwa ne kuzunguvalyirwa kungi. ====== ⁵ Haiva umwi ava lyeeti ku sasaminwa, kana ava sasamisa ime vulyo, mi mwi chilyikanyo chimwi ku sa chi viika mu sasama ahulu kweenu mu vonse. ⁶ Iyi iwatulu yozo muntu cho vungi e lyikeene. ⁷ Lyinu hanu kunze lye ku watulwa, mu lukeere ku mu wondera ne kumuhumbulyiza. Mu chite ichi kuti sanzi e njihirwa ahulu ne ku zunguvalyirwa. >>>>> 0e5ef0bb512d22d428f0e03b45cb252ad3034ef5 ⁸ Lyinu ni mu kutaza kuti muwambe chisemo cheenu kwaalyi havusu vva vantu vonse. ⁹ Ichi e vaalyi nje ivaka lyeenu mu kuvaho kwa Kirisiti. ¹¹ Ichi china vulyo kuti Saatani sanzi naa tu ziyeza. Mukuti twiizi mwa saaku panga. ¹² Ni va iwulyirwa mulyaango ne Ireeza ha ni veeza kwi itoropo ya Toroyasi kuku chumayera mulayenza wa Kirisiti kwateni. ¹³ Niha kuvavulyo, kana ni veena ikoko mu muhupolo, mu kuti kana ni va wani mwaang Tayitasi. Lyinu ni va vasiyi ne ku voola kwa masidoniya. ¹⁴ Mi vuitumero vuve kwe Ireeza, iye mwa Kiristi inako zonse u tu twaala mu kuwola. Cheetu u patalaza mononko molotu o kwiziva ikiye kumwi ne kumwi. ¹⁵ Mukuti kwe Ireeza tu veere moononko molotu kwa Kirisiti, konse mwaavo va vulukitwa ne mwaavo vava lyivahene ko fwa. ¹⁶ Ku vantu va fwa, mononko molotu kuzwa mulufu ku lufu. Kwaavo va va hazwa, mononko molotu kuzwa muvahalo ku ya muvuhalo. Injeni yo lukeere izi zintu? ¹⁷ Mukuti ka tu swani ne vantu vangi va wuuza lyinzwi lye Ireeza ku chita malyi. Kunze lyooovulyo, che mayikayerero a jolola, tu wamba mwa Kirisiti, siina ne tu tumitwa kuzwa kwe Ireeza, mu meno e Ireeza.

Chapter 3

¹ A tu taanga kulyi teemba hape? Ka tu saki mangolo uvu shupi kweenu nandi kuzwa kweenu, siina vamwi vantu, aa tu a saka? ² Umwi ka ha vuhenmu mungolo uvu shupi weetu, u ngolyetwa mu nkulo zetu, izivitwa ne ku valwa ne vantu vonse. Mane mu shupa kuti mu mungolo uzwa kwa Kirisiti, u lyeetetwa naaswe. Kana uva ngolwa che iyenge mi che luhuho lwe Ireeza yo hala. ³ Kana u va ngolwa mu mavwe, mmi mo nkulo za bantu. ⁴ Mane ichi nje ku va ne isepo kwa twiina naako mwe Kirisiti che Ireeza. ⁵ Ka tu lyikeene ku hiinda kuti kwiina chi woola ku zwa mweetu. Kunzelyovulyo, ku woola kweetu kuzwa kwe Ireeza. ⁶ Nje Ireeza a va chiti kuti tu woolye kuva vahikana vu kuzuminzana ku inhya, uuku ku zumeenzana ku saalyi kwe mungolo mi ku luhuho. Mukuti mungolo wi ihaya, mi luhuho luha vuhalo. ⁷ Lyinu musevezi u va lyeeti lufu-u ngolyetwa mu mingolo ha mavwe- u veeza mwi iverengo ina vulyo vantu va Isirayela mu vava kaangwa ku lulyiinzana ne Mushe mu chifateho. Ichi ivaalyi ivaka lye iverengo ye chifateho chaakwe, iverengo e veena hansi. ⁸ Musevezi u chitwa ne luhuho lu jolola ka u verenge ku sika hi? ⁹ Mukuti haiva musevezi wu ku watula veena iverengo, musevezi wo kushiyama we njiha vulye mwi iverengo! ¹⁰ Mukuti vusakusima, kuti icho chi vaati ni cha chitwa kuverenga ka chi siverengi mwi iyi inzira, cheivaka lye iverengo e chizamba. ¹¹ Mukuti haiva icho chi vaalyi kuzamba chi veena iverengo, icho chi ikalyirire ka chihiinde luvaka lu seka hae ne chi verenga. ¹² Ka twiina kukola kwiina vulyo, tu kolyete zee niiti. ¹³ Ka tu swani ne Mushe, a va tuulyi chijira ha chifateho chaakwe. kuti vaantu va israela va se ku mulola mu menso ku ma manimani a verengo lyi valyi ku ya vumana ¹⁴ Mi mihipulo yaavo ive yerwa. Nangati kusika lunu lusuku ijira lyi chi sheere mu kuvalwa ku ku zuminzaana kwa kalye. Ka chi wiirwa, mukuti ku manitwa naacho vulyo mwa Kirisiti. ¹⁵ Mi nangati sunu, inako zonse Mushe ha valwa, chijira chisalama he inkulo zaavo. ¹⁶ Mi muntu ha sandumukira kwe Ireeza, chijira chi nyemwiina kulye. ¹⁷ Lyinu hanu Simwiine luhuho. Hena Luhuho lwe Ireeza, heena ku sumunuka. ¹⁸ Hanu tu vonse, che zifateho zi sa wumbitwa, tu vona iverengo ye Ireeza. Tu kwete ku sandulwa mu ku verenga kwe chiswano kuzwa mo chilyikanyo chimwi che iverengo kutwaala mwe chimwi, siina vulyo kuzwa kwe Ireeza, yolyi Luhuho.

Chapter 4

^{1 2} Lyinu, mukuti twiina uwu musevezi, mane siina vulyo mu tu va taambulyi inse, ka tu lyi neeri.Kunzelyovulyo,tu va sohi inzira zi swavisa ne zilyihungwiire.Ka tu halyi cho vuhibirihi, mane tu lyate kusawonda nenza lyinzwi lye Ireeza.Cho ku zala vusakusima, tu lyi twaala ku chiziyululyi cho zumwi no zumwi mu menso e Ireeza.^{3 4} Mi haiva manzwi etu naa hungwirwa,a hungwiirirwa kwaavo vulyo va fwa.Mwi indava yaavo,ireeza we yinu inkaanda wi yeere ingana zaavo zi sa zumini.Cho kuva vulyo,ka va woolyi ku vona iseeri lya manzwi e iverengo ya Kirisiti,yoolyi chiswaniso che Ireeza.^{5 6} Mukuti ka tu wambi kahavuhetu,mi Kirisiti Jeeso siina Ireeza, mane naaswe siina vahikana veenu cheivaka lyaa Jeeso.Mukuti Ireeza njeye a vati," Iseri ka lyi voneke kuzwa mu kerima." A va voneki mwi inkulo zeetu,kuha iseri lye kwiziva kwe iverengo ye Ireeza mu kuvaho kwa Jeeso Kirisiti.^{7 8 9 10} Mi twiina ichi chisakahala mu inkomoki ze irongo, kuti kulyi shupe kuti inunuho inkaando ahulu injiye Ireeza mane ka hena yeetu.Tu nyandiswa mwi inzira yonse, mi ne tu sa lyemenwa.Tu ziyerehete mi ka twi izwiire vuitovoho.Tu nyandiswa mi ka tu sohitwa.Tu wisikizwa hanse mi ka tu ihayiwa.Inako zonse tu ivala lufu lwa Jeeso mu miviri yeetu, kuti vuhalo vwa Jeeso naavo vu tondezwa mu miviri yeetu.^{11 12} Uswe tu hala inako zonse tu iveete mu muviri weetu lufu lwa Jeeso, kuti vuhalo vwa Jeeso vu voniswa mu muviri yeetu ya vantu. Lyinu lufu lu teendete mweetu, mi vuhalo vu teendete mweenu.^{13 14 15} Mi twiina luhuho lu swana lwe itumero kuya kweecho chi va ngolwa: " Ni va zumini, mane vovulyo nina wamba." Naaswe tu zamina,mane vovulyo mu tu wamba.Twiizi kuti iye ava vuusa Simwiine Jeeso kaa tu vuusa naaswe ne Jeeso.Twiizi kuti ka tu lyeete naanwe mu kuvaho kwaakwe.Chimwi ne chimwi nche ivaka lyeenkuuti, siina inse mwi hasikizwa vantu vangi,vuitumero vu njihire iverengo ye Ireeza.^{16 17 18} Lyinu ka tu lyitovohi.Nehaiva nangati kunze tu kweete kuvola,mukati tu kweete ku shahazwa izuva ne izuva.Mukuti chaka kavakazana,kunyandiswazana ku tu vakanyeza muziyo u sa mani we iverengo u zamba kulyikanywa konse. Mukuti ka tu lyiverere zintu zi vonwa, mi zintu zi sa vonwa.Zintu zi tu woola ku vona kazikalyireri,mi zintu zi sa vonwa ka zi mani.

Chapter 5

¹ Twiizi kuti haiva mekalo a hansi a twi kala mu aalyi chi a sinyehete, twina muzako kuzwa kwe Ireeza. Inzuvo e sa chititwa cha manza u muntu, mi inzuvo e kalyirire, kwi iwulu. ² Mukuti mukati kwesi itante tu sanda, nu ku nungwa ku zwatikwa mu meekalo etu kwi wulu. ³ Tu nungitwa ichi mukuti muku zwaatwa keeti ne tu waanwa ne tu sa zweete. ⁴ Mukuti cho vu sakusima chitu siina mwe iyi itaante, tu saanda, ne twiina muziyo. Ka tu suni ku zavulwa. Kunzelyo vulyo, tu saka ku zwatikwa, kuti chifwa chi minwa ne vuhalo. ⁵ Iye ava tu vakanyeza ichi chintu nje Ireeza, ava tuhi Luhuho niiri isepiso ye cheeti ni chiize. ⁶ Lyinu inako zonse mu kolyesa. Mu tokomere kuti che tu siina kwe irapa mu muviri, twiina kulye ne Ireeza. ⁷ Mukuti tu yeenda che itumero, isini cho kuvona. Lyinu twiina kukola. ⁸ Tu woola ku volyeka ku muviri mane cho kuva ku muvi ne Ireeza. ⁹ Lyinu tu chita icho mayikayerero etu, nandi twiina kwi irapa nandi kulye, ku mu sangisa. ¹⁰ Mukuti tu vonse tu lukeere kulyi tondeza havusu vve Chipura cha Kirisiti cho ku watula, vulyo kuti umwi ne umwi weetu a wolye kutambula chilyivahene mu zintu zichititwa mu muviri, nandi injize kushiyama kapa zi sa shiyama. ¹¹ Lyinu, mukwiiziva kutiya Ireeza, tu kwitira vantu. Kwe Ireeza tu voneka mu twiina. Ni sepa kuti naako ku jolweere ku zi zi ululyi zeenu. ¹² Ka tu lyiki ku mu kwiiitira kweetu hape kuti tu voneke sineeri tu tamalyeere. kunze lyoo vulyo, tu muha ivaka lya ku tulyi itumerera ahulu, kuti muolye kwi tava kwaavo va lya teemba ka ha kulolyeka mi insini ka ha chiina mu nkulo. ¹³ Mukuti haiva vantu va zeeza kuti chi twa lyangana, ku kwe Ireeza; Mane haiva ni twiina mwi ingana zeetu zi shiyeme, ivaka lyeenu. ¹⁴ Mukuti irato lya Kirisiti lya tu hambiriza, mukuti tu zimene ka he ichi: kuti muntu u mwiina a va fwiiri vonse, ne kuti lyinu vonse va va fwi. ¹⁵ Mane Kirisiti a va fwiiri vonse, kuti avo va hala sanzi va lya halyiri. Kunze lyovulyo, va halyire iye a va fwi mane na vuuswa. ¹⁶ Chelyi ivaka, kuzwa suunu ka kwina itu watulyi che zilyikanyo za vantu, nangati tu vavi ne twa hinda Kirisiti che iyi inzira. Mi hanu ka tu si watulyi cheyti inzira. ¹⁷ Lyinu, haiva umwi neena mwa Kirisiti, che chivumbantu chihya. Zintu za kalye che zi vahiti. Vone, che za va zihya. ¹⁸ Izi zintu zonse zizwa kwe Ireeza. A va tu vozekeza kwaalyi kavuhakwe cha Kirisiti, mane u tuhere musevizi wo ku vulyinzana. Vulyo kuti, ¹⁹ mwa Kirisiti Ireeza u vozekeza inkaanda kwaalyi, naa sa vaalyi milaandu yaavo. U tu ha ziho zo mulayeza o ku lya wondera. ²⁰ Lyinu tu salyitwa siina va zimanini va Kirisiti, maneeri Ireeza u kumbiira kwaakwe cheetu. Tu mu kumbira, che ivaka lya Jeeso: " mu vulyinzane kwe Ireeza!" ²¹ A va chiti Kirisiti kuva chitavero che zivi zeentu. Njeyena a sana a va chiti chivi. A va chiti ichi kuti tu wooley kuva va shiyeme kwe Ireeza mwaalyi.

Chapter 6

^{1 2 3} Mane lyinu,mukutenda hamwiina, tu me kumbira sanzi mu tambwiiri isehuhazo ye Ireeza mahala. Mukuti uti, " mwi inako e sakahala ni va mu teeki, mane mwi izuva lyo kuhazwa ni va mu tusa." Muvone, hanu nje inako i sakahala. Muvone, hanu nje izuva lyo kuhazwa. Ka tu tuulyi chichunchulyi mu vusu vwaani, mukuti ka tu suni mutendo weetu u twaalwa mu ku fwa izina. ^{4 5 6 7} Kunzelyovulyo,tu lyi shupa che misevezi yonse yeetu, kuti tu vahikana ve Ireeza.Tu vahikana vaakwe mu kulyiwonda kungi, manyando, kusalyisanta, vukukutu, kukavwa, kuwondwa, Milyumo, mu kutenda ahulu, mu kuvulakulaala masiku, mu inzala, mu kujolola, kwiziva, inkulo inde, inse, mu luhuho lujolola, mu chishemo cho vuniti.Tu vahikaana vaakwe mwi ihuko lyo vuniti, mwi inunuho ye Ireeza.Twiina chizwaato cho kushiyama che iyaanza lya malyo ne lya kamonso. ^{8 9 10} Tu teenda mu kukutekwa mu ku sakutekwa, mu kunyanswa ne kutembwa.Tu voonwa mulandu wo kuziyeza mane ne tu twiina vusakusima.Tu tenda sineeri ka tu izivitwa mane tu si izivitwa ahulu.Tu teenda sineeri tufwa mane- vone!-tu si hala.Tu teenda sineeri tu paaniterwa misevezi yeetu mi ni saalyi sineeri tu watwirwa lufu.Tu teenda sineeri tu zunguvalyirwa, mi tu sanga inako zonse.Tu teenda siina vahumanehi, mi tu humisa vangi.Tu teenda sineeri ka kwiina tu china naacho mane seneeri twiina zintu zonse. ^{11 12 13} Tu va wambi vusakusima vonse kweenu,Vakorinta, mane inkulo yeetu iwukite vukaando. Inkulo zeenu ka zi vindiswa naaswe, mi unwe mu vindiswa ne kulyizuwa kweenu. Lyinu mu ku chinchana ku tamalyeere-ni wamba siina ne vawirezana-mwi iwulye inkulo zeenu ahulu. ^{14 15 16} Sanzi mu suminwa ha mwiina ne va sa zumiine. Mukuti kushiyama kwiina vulyikani ne kuvula mulawo vulye? Mane iseri lyiina vulyikani ne kafifi vulye? Kirisiti u woola kuva ne kuzuminzana ne Velya kuhi? nandi njo kuhi kuzuminzana kwiina hakati kwe itempere ye Ireeza ne veIreeza vo kulyichitira? Mukuti uswe twi itempere ye Ireeza yo hala, siina vulyo Ireeza mwa wawambi: " Ka ni ikalye mukati kwaavo mane kweenda mukati kwaavo. Ka nive Ireeza waavo, mane ka vave vantu vangu." ^{17 18} Lyinu," mu zwe mukati kaavo, mane mu salyirwe he imbalyi," ku wamba Simwiine." sanzi mu wondi chintu china ikwe, mane ka ni mu taambulye. Ka ni ve isheenu, mane ka mu ve vaana swisu ne vaana chikulwakazi vangu," ku wamba Simwiine Mukaando.

Chapter 7

¹ Avo Vasunitwa, kaa twiina izi isepiso ka tulyi joloza ku zonse zi tu chita ikwe mu muviri weetu ne luhuho. Ka tu vwiime kujolola mu kutiya Ireeza.^{2 3 4} Mu tu chitire chivaka! ka kwiina u tu vosekeza. Ka twiini kusasamisa ani nandi ku zuunda ani. Ka ni wambiri ichi ku mu vona mulaandu. Mukuti naa wamba kalye kuti mwiina mwi inkulo zeetu, kweetu ku fwa hamwiina ne ku hala hamwiina. Niina kuzumina ku kaando mweenu, mane ni nyemukite ka heenu.Ni izwiire kuhumbulyerwa. Ni zwiirrenkene kusanga ni mu manyaado etu.^{5 6 7} Hanga tweeza kwa Masedoniya, miviri yeetu e vula kulyi huuza.Kunzelyovulyo, tu va katazwa mwi inzira yimwi ne yimwi che kuhirinkana kunze ne lyowa mukati.Mi Ireeza, yo humbulyera va lyi neerete,a va tu humbulyeri che kusika kwa Titosi.Ka hena che ku sika kwaakwe vulyo kuti Ireeza a tu humbulyere.I vaalyi naako cho ku humbulyerwa Titosi kwa vaa tambulyi kweenu.A va tu lwiiri cha manyaado inu makulu, kusasaminwa kweenu,ne ku virera kweenu kwinjirire ka hangu.Lyinu ni va sangi ahulu.^{8 9 10} Nangati mungolo waangu u va muvulyisa kusanga, ka ni lyinyansa.Mi ni va lyi nyansa hanga na vona kuti ingollo lyangu lyi va mu vulyisa kusanga.mi mu va vulyi kusanga kavakazana vulyo.Hanu ni sangite, insini cheivaka lyo kuti mu va zunguvalyirwa,mi cheivaka lyo kuti kusasanga kweenu ku va mu lyeeti mu kulyi k wataya.Mu va lyi lyemuheri kusasanga kwiina Ireeza, lyinu ka hena mu va zoverwa cheivaka lyeetu.Mukuti kusasanga kwiina Ireeza ku lyeeta kulyikwataya ku lyeeta kuvulukwa kusena kulyinyansa.^{11 12} Muvone kutwahala kukulu kwiina vulye uku kusasaminwa kwiina vuireeza kuku va zwiisa mweenu.Kutwahala kukulu ku veena vulye mweenu ku shupa ha mu va vulyite mulaandu.Ku vaalyi kukulu vulye ku hirikana kweenu,lyowa lyeenu,kunungwa kweenu,kutwahala kweenu, ne ku yereza kweenu ku vona kuti ishiyamo i lukeere ku chitahazwa! Mwi chimwi ne chimwi mu valyi shupi ha mu seena mulaandu mwe iyi indava.Nangati ni va mu ngolyeri, ka hena ni va ngolyi cheivaka lya simulaandu,nangati iye a va nyadiri kusashiyama.Ni va ngolyi vulyo kuti kutwahala kweenu ka heetu kwi iziviswa kweenu mu minso Ireeza.^{13 14} Inje cheechi kuti hatu kutazahete.Mu kuwera ku kutazeha kweetu, tu va lyi itumereri ahulu cheivaka lyo kusanga kwa Titosi, mukuti luhuho lwaakwe lu va zhahazwa naanwe muvonse. Mukuti haiva ni va lyi teembi kwaalyi ka henu,ka hena ni va swavi.Mwi imwi imbalyi, siina vulyo chimwi ne chimwi che tu va mu lwiiri ha ivaalyi vuniti, ku lyi teemba ka henu kwa Titosi ku va shupi ha e vaalyi vuniti.^{15 16} Ku musuna kwaakwe naako ku kulu ku zaamba, siina mwa kumbulukwa ku teekesa kweenu muvonse, mu mu va mu taambulyi vulye che kutiya ne ku nyungoka.Ni sanga cheivaka ha niina kuzumina ku manininiine mweenu.

Chapter 8

¹ Tu saka kuti mwiizive,vaa kweetu, ka ha mikondye ye Ireeza i va hewa makereke a Masedoniya. ² Chee nnako nkulu yo mulyiko, kwiizula ko vuitumero vwaavo ne kuhumaneha kwaavo ku zambiriza ku va zwiisa vuhami vukulu vo kuha. ³ Mukuti niha vupaki kuti va vaahi vungi siina mu va vaalyi ku woolyera, ne kuzamba mu va vaalyi kuwoola. Mane che ku suna kwaavo ⁴ ne ku kumbira kungi va va tu kumbiri chivaka cho ku woondinzana moowu musevezi u vazumiine. ⁵ Ichi keena chi va chitahalyi mu tu vaa voneeni. Kunzelyovulyo, ntanzi va va lyi neeri kwee Ireeza. Kuzwaaho va va lyihi kweetu cho ku suna kwee Ireeza. ⁶ Lyinu tu va kumbiri Titosi, ya cha vaa tangite kalye uwu musevezi, ku lyetea ku mananmani uwu musevizi wo ku wava mu mazimo eenu. ⁷ Mmi mwi izwiire mu zintu zonse-mwi itumero, mu kuwamba, mu kwiiziva, mu ku twaahala konse, ne mu chishemo cheenu kweetu. Lyinu naako mu chitahaza kuti mwii kalye moowu musevezi wo kuwawa. ⁸ Ni wamba ichi ni saalyi mulawo. Kunzelyovulyo, ni wambira ichi ku lyika vusakusima vwee chishemo cheenu cho ku chi swanisa ne ku twaahala kwaam vantu. ⁹ Mukuti mwiizi isehuhazo ye Ireeza simwiine weetu Jeeso Kirisiti. Nangati a vaa humine, chee ivaka lyetee ava vi muhamanehi, vulyo kuti cho kuhumaneha kwaakwe mu wooley ku huma. ¹⁰ Mweeyi indava mu ni muhe iziwululo yeeti i mu tusa. Chirimo chimwiina chi vaahiti, ka hena mu va taangi ku chita chimwi vulyo, mi mu va yereza ku chi chita. ¹¹ Lyinu mu chi maniseza. Siina mu ku veena ku twaahala ne kuyereza ku chi chita kumasulye, ka mu chi lyete mu kumanwisa, siina mu mu wooleyera. ¹² Mukuti haiva mu twaahalyeere ku chita uwu musevezi, chintu chi shiyeme mane chitambulwa. Chi lukeere ku shendama ha chintu muntu cheena naacho, insini he icho cha seena naacho. ¹³ Mukuti uwu muteendo ka heena wo kuti vamwi va hululwa uunwe chuku lyemenwa. Kunzelyovulyo, ku lukeere ku va kulyikalyikana. ¹⁴ Kunjihirwa kweenu he inu inako ka ku vahe zi va saka. Iichi njokuti vovulyo kwiinjihirwa kwaavo ku wooley kuha kuvula kweenu, ne kuti ku ve ne kulyikalyikana. ¹⁵ Kwiina siina mu ku ngolyetwa: "Iye ya veena vungi ka heena a veena chimwi chi va shaalyi, naaye a veena vunini ka hena a veena chaavulyite." ¹⁶ Mi mikonde ive kwe Ireeza, yaa va tulyi mu nkulo ya Titosi kutwaahala kuswana ku niina naako cheenu. ¹⁷ Mukuti ka hena a va taambulyi vuikuweru vweetu vulyo, mi naako a va twaahere chaavo. A veeza kweenu cho ku suna kwaakwe. ¹⁸ Tu va mu tumi ne mweetu yoo teembetwa che misezevi yaakwe mu ku hasa manzwi mu makereke onse. ¹⁹ Nsini ichi vulyo, mi mane a va salwa ne makereke kuyenda naaswe mu ku chitahaza uwu musevizi wo kuha. Ichi ncho ku tembwa kwee Ireeza kaha vuhaakwe ne ku twaahalyera ku tusa kweetu. ²⁰ Tu hambuka kuwolyeka kuti sanzi ne ku vi ne yoo vireera ka hetu kaha uku kuha ku tu chitahaza. ²¹ Tu mameere ku chita chi kutekwa, nsini vulyo havusu vwa Simwiine, mi kulyi havusu vwa vantu. ²² Tu va tumina noo zumwi mweetu. Tu va mu lyiki kungi, mmi tu vaa wani kuti zaa woola zingi. Hanu u zwiirire ha vusu chee vaka lyo ku zamina kweena naako mweenu. ²³ Hairi Titosi, mwaangu mane muvereki siina njoonwe. Hairi va mweetu, va tumitwa ne makereke. Va kutekwa kwee Ireeza. ²⁴ Lyinu mu va tondeza chishemo cheenu, mane mu tondeza makereke ivaka lyi tu mu temba chaalyo.

Chapter 9

^{1 2} Kaha musevezi wa varumeri, ka ku sakahalyi ime ni mu ngolyere. Niizi kaha kusuna kweenu, ku ni va lyi tembi kahateni ku vantu va Masidoniya. Ni va va lwiiri kuti Achaya u kwete ku lyi tukuseza kuzwa mwaakalye. Kutwahala kweenu ku va twaalyi vungi vwaavo mu ku chitahaza.^{3 4 5} Hanu ni va tumi vakwangu chiswisu kuti kulyitemba kweetu ka henu sanzi kufwi, mane ne kuti mu lyi vakanya, siina mu ni va wambi ka muve. Kwandevulyo, haiva vamasedoniya umwi neeza naame ne ku mu wana ne mu sa lyi vaakeenya, ka tu fwe insonika kwina chi ni wamba ka henu-mu ku sepa ahulu mweenu. Lyinu ni va nahane ha ku va ku sakahala ku kumbira vakwangu chiswisu veeze kweenu ne ku vaakanya inako ni siina ho inewo i mu va sepisa. Vulyo ku chitira kuti i vakanywa niiri mikonde, ne saalyi siineri chintu chi sa shiyeme.^{6 7} Indava njeyi: iye yo vwaala kusamanine kaa sinze kusamanine, ne iye yo vwaala cheivaka lye mikonde kaa sinze mikonde. Umwi ne umwi kahe siina mwa nahene mwi inkulo yaakwe. Sanzi ahi mukusasanga nandi mukuambirizwa. Mukuti Ireeza u suni yoha nasangikete.^{8 9} Ne Ireeza u woolu ku chita mikonde imwi ne imwi i injihire unwe, vulyo kuti, inako zonse, mu zintu zonse, mu wolye kuva ne zonse zi mu saka. Vuti ka kuve vulyo kuti mu wolye ku injisa musevezi umwi ne umwi u shiyeme. Siina vulyo mu ku ngolyetwa: " A va hasa vuhumi vwaakwe ne kuha vahumanehi. Kushiyama kwaakwe ku ikalyirire."^{10 11} Iye yo wavira lyimite imbuto kwalyi yo vwaala ne vuroto niiri zilyo, ka wave ne ku injiseza imbuto yeenu ku vwaalwa. Ka weere kusinza ko kushiyama kweenu. Ka mu humiswa mwi inzira yimwi ne yimwi kuti mu wolye kuwawa. Ichi ka chi lyeete vuitumero kwe Ireeza cheetu.^{12 13 14 15} Mukuti ku chita uwu musevezi ka ku wani vulyo vutoki vwa varumeri. Ku injihira naako mu misevezi mingi ye vuitumero kwe Ireeza. Cheivaka lyo kulyikwa kweenu ne ku shupiwa che misevezi waakwe, ka mu teembe Ireeza naako che kuzuwa kutwaala mu ku wamba kwa manzwi a Kirisiti. Ka mu teembe Ireeza naako che kuwawa kwe inewo yeenu kuvalyi ne ku umwi ne umwi. Va mu nungitwa, mane va mu raperera. Va chita ichi cheivaka lye isehuhazo inkulu ye Ireeza ina henu. Vuitumero ka vuve kwe Ireeza cheivaka lye inewo yaakwe e seena kutaluswa!

Chapter 10

^{1 2} Ime, Pawulo, kahavuhangu ni lyi kuwera kweenu, cho kulyitwalahansi ne vuuvirira vwa Kirisiti. Ni lyi twaala hansi che ni niina mweenu, mi ni vulalyowa kweenu che ni sa hena. Ni mu kumbira kuti, che niina hatani naanwe, keeti ni ni sake kusavulalyowa ne kulyizumina. Mi ni nahana ka ni sake kusavulalyowa che ne kanana avo va nahana kuti tu hala chokuya che inyama.^{3 4} Mukuti nangati tu yeenda mwi inyama, ka tu ruweri inkondo chokuya che inyama. Mukuti zilwinsanso ze tu lwa chaazo ka hena ze inyama. Kunzelyovulyo, ziina inunuho zi vumulyimu ku sinyola ziketanizikolyete. Zi twaala inkani zi zovesa mu ku vulyika.^{5 6} Tu ihaya naacho chintu chimwi ne chimwi china hehulu chi vukira ku lwsanisa kwiziviwa kwe Ireeza. Tu hindira munahano umwi ne umwi ku wonderwa muku teeka Kirisiti. Mane tu lyi tukuseza ku shemehera musevezi umwi ne umwi wo kusateka, siina mokuwera howaho kutekesa kweenu mu ku maniserezwa.^{7 8} Mu vone chitamalyere mu vusu vweenu. Haiva kweena yo zumina kuti injiwa Kerisiti, kaa lyi kumbulusa kuti siina vulyo naalyi wa Kirisiti, vovulyo naswe mu twiina. Mukuti nangati ni ha ni lyi teemba ahuluzana kaha inunuho yeetu, iyo Simwiine ya va tuheri ku mu zaka mane insini ku mwi ihaya, keeti ni ni fwe insoni.^{9 10} Ka ni saki ku lyolyeke kuti ni mu lyetera lyowa che mingolo yaangu. Mukuti vamwi vantu vati, " Mangolo akwe a twahere mane a nunuhite, mi mu muviri ka nunuhite. Manzwi akwe ka swanerwa ku tekwa."^{11 12} Ka mu siye vantu veena vulyo ve izive kuti che tuliyi icho mu manzwi a mangolo etu che tu sa hena injecho chetu ne tuve mu mitendo yeetu che twiina ho. Ka tu siki mu ku lyi kunganya nandi kulyi swanisa naavo valyi voka. Mi ha va lyi lyikanya cho zumwi ne kulyiswanisa ne vamwi, va vula kuvona.^{13 14} Uswe, nehakuvavulyo, keeti ne tu lyi tembe ku zamba chikara. Kwandavulyo, ka tu cheete vulyo mu zikara ze izo Ireeza za va tuhi, zikara zi sika ku kasika kweenu. Mukuti ka hena tu valyi werekeza kavuhetu ha twa sika kwenu. Tu valyi ve ntanzi ku sika konse naanwe cha manzwi a Kirisiti.^{15 16} Ka hena tu valyi tembi kuzamba inyinza kaha misevezi ya vamwi. Kunzelyovulyo, tu sepa siina itumero yeenu mwi ikula kuti chivaka cheetu cho musevezi ka chi kuzwa ahulu, mane ni siiri mwi inyinza wawo e lukeere. Tu sepe ichi, kuti mwendi tu woolye ku chumayera manzwi naako muzivaka zi mu zambite. Keeti ne tu lyi teembe kaha musevezi u kwete u chitwa mu chivaka cho zumwi.^{17 18} Mi iye yo lyi temba, a lyi tembe mwa Simwiine. Mukuti ka neye yolyi sala yo tambulwa. Kunzelyovulyo, enjo uzo Simwiine ya sala.

Chapter 11

¹ Ni nungwa kuti ne mu zuminzana naame mu vuholo. Mi vusakusima njokuti mu zuminzana naame! ² Mukuti ni ina ifufa kahenu. Ni ina ifufa lye Ireeza kweenu, hanga ni va mu sepisa mwi iseso ku mu kwaame u mwiina. Ni va sepisa ku mu lyeeta siina kamwalye kwa Kirisiti. ³ Mi ni tiya kuti che imwi inzira, siina inzoka mu iva ziyeza Eva cha maano aayo, minahano yeenu i wola ku zwiswa mu inzira yo vunite ne kulyineera che nkulo yoonse kwa Kirisiti. ⁴ Tu wane kuti umwi wiiza mane choku hasa Jeeso zumwi kunze lyozo u tu va ruti chaakwe. Nandi kuhinda kuti mu tambula luhuho lu ngi kunze lu mu va tambulyi. Nandi kuhinda kuti mu taambula manzwi mangi kunze lya awo a mu va tambulyi. Mu tuula nenza nezi zintu mulyikene! ⁵ Mukuti ni nahana kuti ke nina mu vuninizana kwaavo va sumpiwa vaapositola-vakaando. ⁶ Mi nangati ka ni rutitwa mu ku wamba, kena kuti kane rutitwa. Mu nzira yimwi ne yimwi ne mu zintu zonse tu va chiti kuti mwi zive ichi. ⁷ A ni va chiti chivi cho kulyi twaala hansi kuti mu nyemunwa? Mukuti ni va lyeeti manzwi e Ireeza kwenu ne ku sa ruwerwa. ⁸ Ni ve iviri makereke a mwi choku tambula ituso mwaavo kuti ni wolye ku mu tendera. ⁹ Che ni sina nanwe ni nina volyite, ka kwina u ni va lyemeni. Mukuti vutoki vwangu vuva chitahazwa ne vakwetu va vaalyi kuzwa kwa Masidoniya. Mu chimwi ne chimwi ni va lyi wondi mu ku va muziyo kweenu, mane ka ni zwiri kuvusu ne ne chita vulyo. ¹⁰ Siina vusakusima vwa Kirisiti mu vwina mwangu, uku kulyi temba kwangu keeti ne ku tontozwa mwi imbalyi za Achaya. ¹¹ Ivaka? Mukuti ka ni mu suni? Ireeza wizi. ¹² Mane chi ni chita mu ni zwire ha vusu ku chi chita, vulyo kuti ni woolye ku zwisa muwambo wo ku ni lwisanisa ne muwambo a va saka kulyi tembera-kuti va wanwa ni va chita musevezi u swana ne u tu kweete ku chita. ¹³ Mukuti vantu vena vulyo va apositola va mapa ne va vereki va ziyeza. Va lyi chita sina va apositola va Kirisiti. ¹⁴ Mane ichi ka chikomosa, mukuti naye Satani u lyi chita sina ingiloyi lye iseeri. ¹⁵ Ka hena chintu chikomosa ahulu che vahikana vaakwe naavo va lyi chita sina vahikana vo kushiyama. Mamanimani avo kaave icho chi lyivahene misevezi yaavo. ¹⁶ Ni volyera kuwamba: sanzi kuvi yo nahana ha niri ni muholo. Mi haiva ni mu chita, mu ni tambulye ne niri ni muholo kuti mwendi ni lyi tembezana. ¹⁷ Chi ni wamba kaha ku lyitemba ku kolyete ka ku zumininwa ne Ireeza, mi ni wamba sineeri ihafu. ¹⁸ Ka vantu vangi va lyi temba kuya chinyama, ka nilyi tembe naame. ¹⁹ Mukuti mu va lyi tuliyi ne mahafu, cho vuitumero Mu talyifite ka ha vuhenu! ²⁰ Mukuti mu va lyi tuliyi ne umwi haiva na mu sumina, haiva na mu mina, haiva na tendera mu chizimo cheenu, haiva na lyi vona hena vutuka ku mu zamba, nandi haiva na mu wopa mu chifateho. ²¹ Mu ni cho kuti ku kuswava kweetu tu va vulyi zihohulu ku chita vulyo. Mi haiva umwi naalyi temba-ni wamba siina ihafu-naame ka nilyi teembe. ²² Aa Vahebera? Vulyo mu niina. A Vaisiriyela? Vulyo mu niina. A Vaana va vaana va Aborahama? Vulyo mu niina. ²³ Aa Vahikana va Kirisiti? (Ni wamba siina muntu yo nembukite.) Ni izwiire. Ni veena mu musevezi mungi ahulu, mu intorongo zingi, mu ku kavwa ku hitirire, mu ku lyi vahanwa ni matata o lufu mangi. ²⁴ Kuzwa Muvajuta ni va taambulyi kamana ilyaanza "Imbazi ziina makumi oonne kuzwiisa kamwina." ²⁵ Ko taatwe ni va kaviwa che inkolyi. Ni va govolvea kamwiina. Kotatwe ni ve iviirwa mu chikepe. Ni ve ikalyi masiku a mwiina ne lusuku lu mwiina he iware lyi iwukite. ²⁶ Ni veena mu misipiri kungi kungi, mu vukaavo kuzwa mu lysiizi, mu vukaavo kuzwa mu vasa, mu vokaavo vozwa ku vantu vangu, mu vukaavo ku zwa ku va seena Ireeza, mu vukaavo mu muzimukulu, mu vukaavo mu muzuka, mu vukaavo kwi iware, mu vukaavo kuzwa muvakwangu va saalyi njovo. ²⁷ Ni veena ku kutenda ahulu ne muvukaavo, mu ku vulakulaala masiku mangi, mu nzala ne inyoota, kungi mu kulyinyima zilyo, mu kutontola ne kusazwaata. ²⁸ Kunze lye zonse vulyo, kwiina chihambirizi izuva ne izuva hangu choku virerera makereke onse. ²⁹ Injeni ya sa kolyete, iime ne kolyete Injeni ya va chitiwa kuti a chunchune, mane Imi kani hiyi? ³⁰ Haiva ni lukera ku lyi teemba, ka ni lyi teembe kaha chi tondeza kusakola kwangu. ³¹ Ireeza ne Isi simwiine Jeeso, iye yo tembiwa kusamani, wiizi kuti ka ni chengi. ³² Kwa Damasikasi, muhitizi hansi lya Simwiine Arisitasi a valyi ku lyisa muzi mukulu wa Damasikasi kuni wonda. ³³ Mi niva suuswa mu chidaanda che ifensiteri mwi ivotana, ne na lovoka mu manza akwe.

Chapter 12

^{1 2} Ni lukere kulyitemba, mi kakwina chi wanwa cha teni. Mi mu ni ye ku kuvoneswa ne kutondezwa kuzwa kwe Ireeza. Nizi unkosi mwa Kirisiti zirimo zivahiti zina fourteen yava-nandi mu muviri nandi kunze lyo muviri, ka niizi,Ireeza wiizi-ava nyemwinwa mwi iwulu lyo vutatu.^{3 4 5} Mane niizi kuti uzu unkosi-nandi mu muviri, nandi kunze lyo muviri,ka niizi,Ireeza wiizi- a va nyemwiinwa mu iparadayiso ne ku zuuwa zintu zi jolweere ahulu kuwambiwa neeni. Mumazimo ozo muntu ka ni lysi teembe. Mi mumazimo angu keeti ni ni lysi teembe, kunze kaha vufokolyi vwaangu.^{6 7} haiva nini suna kulyi teemba, keeti ni kuveere ihafu, mukuti mu ni kuveere kuwamba vusakusima. Mi mu ni zwe mu kulyiteemba, kuti sanzi kuvi yo ni nahanera ahulu kuzamba chi voneka mwangu nandi chizuwiwa kuzwa kwangu. ka ni zwe naako mukulyitemba cheivaka lyo kusatwayerwa mukwina kwe kutondezwa uko. Lyinu, vulyo keeti nive kufulyirwa cho kulyinyemuna, mwiya mwi inyama nu va u hewa, kapaswa kuzwa kwa Satani kuni kataza,lyinu keeti nive kulyinyemuna ahulu.^{8 9 10} Kotaatwe ni va kumbiri Ireeza kahe ichi, iye a u zwiisa kwangu. Mane na nicho, " Isehuhazo yangu i ku lyikene, mukuti ziho zi shiyamiswa mu kuvulaziho." Lyinu mu ni lysi teembe ahulu kusaswani kaha kuvulaziho kwaangu, kuti ziho za Kirisiti zi wolye kwikala hangu. Lyinu ni lysi itumere cheivaka lya Kirisiti mu kuvulaziho, mu kutukwa, mu matata, mu kunyandiswa ne zizimu zi nyanyaviza. Mukuti ha ni vulyiraziho, mu ni kwinaziho.^{11 12 13} Ni vavi ihafu! Mu va ni hambirkiza kwe ichi, Mukuti ni va lukeere ku tembiwa naanwe. Mukuti ka hena ni vaalyi munini konse kwaavo va sumpiwa vapositola vakando, nangati ka ni veere nzi. Zikayo zo muapositola wo vuniti zi va chitiwa mukati keenu che inkulo inde i maninini, zikayo ne zikomosa ne misevezi mikulu. Mukuti mu va vulyi musula kuzambiwa ne makere onse vulye, kunze kuti ka hena ni vaalyi muzyio kweenu? Mu ni wondere kaha kusashiyama uku.^{14 15} Muvone! Ni lysi tukuseza kwiiza kwenu lo vutaatu.Keeti ni nive muzyio kweenu, mukuti ka ni suni chiri cheenu. Ni saka unwe. Mukuti vaana ka va lukeere ku vikira vazaazi. Kunzelyovulyo, vuzaazi vu lukere ku vikira vaana. ka ni lysi itumerere ku sinya ne ku sinyekezwa inhuho zeenu. Haiva nini mu suni ahulu, a ni lukere ku suniwa kanini?^{16 17 18} Mi sina mu kwina, ka hena ni va mulyemeni. Mi, ka naame ni ihirihiri, injeme ni va mu wondi che kuziyeza. A ni va vulyi ku muhinda nenza chani u ni va tumi kweenu? Ni va kumbiri Titosi a yende kweenu, ni na tuma mweetu chiswisu umwi naaye. A Titosi a va hindi chivaka chenu? A ka hena tu va yendi mwi inzira i mwiina? A ka hena tu va yendi mwi miyendo i mwiina?¹⁹ A mu nahana inako yonse iyi tu vaalyi ku lysi daka kweenu? Mu menso Ireeza, mwa Kirisiti tu vaalyi ku wamba chimwi ne chimwi ku mu koza.²⁰

²¹ Mukuti ni tiya kuti hete ni niize keeti nini mu wane mu ni yerez. Ni tiya kuti mu woola ku sa ni waana siina mu mu yerez. Ni tiya kuti ku woola ni kwiina kunganginsana, muna,kupatukerahanze kwe kushakala, mayikayerero o vukamuntu, kusoha, kulyinyemuna, ne kuvulakutamalala.Ni tiya kuti cheni na voola, Ireeza wangu ka ni twaalye hansi havusu vweenu.Ni tiya kuti ni wola ku sasamisiwa ni vangi vwaavo vava chiti chivi havusu vwa hanu, na avo va seena vava sandukiri ikwe ne vuvilaala vo kulyilaala ne michatahazo ye kuyereza i va vaalyi ku chita.

Chapter 13

^{1 2} hanu inlo vutatu kuti niize kwenu. "kuhambirizwa kumwi no kumwi ku lukere kuzakiwa che chishupo cha vashupi voveere nandi vutatwe." Ni va wabi kalye naavo vava chiti chivi intanzi mane naavo vonse hani nina ho lo vuuveri, mane ni chi wamba hape: heti nini volyere kwiiza, keti nini va haza.^{3 4} Ni mu lwiira ichi cheivakalyokuti mu saka vushupi kuti Kirisiti u wamba chaangu. A vula kusakola kulyivahana naanwe. Kunzelyovulyo, u kolyete mweenu. Mukuti ava vambulwa mu kusakola, mi u hala che ziho ze Ireeza. Mukuti naaswe tu vula ziho mwaalyi, mi ka tu halye naye che ziho ze Ireeza mukati keenu.^{5 6} Mulyitatuvu ku bona haiva ni mwiina mu itumero. Mulyi lyike. A ka mu lyemuhi kuti Jeeso Kirisiti wiina mweenu? Mweena, mbwita ha mu sa tambwirwa. Mane ne zumine kuti keti ne mu tuwane ni tusa tambwirwa.^{7 8} Hanu tu rapera kwe Ireeza kuti zanzi mu chiti ne haili vuhi vulaala. Ka ni raperi kuti tu lolyeke ha tu va pasa mulyiko. Kunzelyovulyo, ni rapera kuti mu ve ni mu chita chishiyeme, nangati tu ve ne tu lolyeka ha tu va kangwa mulyiko. Mukuti ka tu woolyi ku chita inzi kumbalyi yo vuniti, mi ku vuniti vulyo.^{9 10} Mukuti tu sanga che tu vulyite ziho mane unwe mu kolyete. Tu rapera naako kuti mu manisezwa. Ni ngola izi zintu ni ni sa hena kwenu, vulyo kuti heti ni nive naanwe sanzi ni vereki naanwe che mahonda mu ku chitahaza kulawula kwangu- Ireeza kwava nihi, vulyo kuti nive ni mu zaka, mane insini ku mu halwiira hansi.^{11 12} Chamamanimani, vakwangu chiswisi, musange! Mutendere kuvozwa, mu kolye, mu zuminzane, mu halye mwi ikozo. Ne Ireeza we chishemo ne ikozo kave naanwe. Mu lyi rumerisa che kulyikota ku jolola.^{13 14} Varumeri vonse va mu rumerisa. Isehuhazo ya simwiine Jeeso Kirisiti, chishemo che Ireeza, ne kutendera kwe luhuho lu jolola kuve naanwe mu vonse.

Galatians

Chapter 1

¹ Paulusi, muapositola- ising'i muapositola yozwa ku vaantu kapa che ziho za vaantu, kono cha Jeeso Kirisiti ne Ireeza Isheetu, ya va muvuusa ku vafu- ² ne vamweetu voonse veena naame, kwi ikereke za Magalata:³ Chisemo chive kweenu ne kushiyama ku zwa kwe Ireeza Isheetu ne Simwiine Jeeso Kirisiti,⁴ ya valyneeri che zivi zeetu kuti a woolye kutu hulula cheyinu iinako, kuya cho kusuna kwe Ireeza Isheetu,⁵ kwaalyi kuve ne kuvereenga kuya ku mamanimani. Amen⁶ Ni komoketwa kuti chi musaanduka cho vuheeruhweeru kuzwa kwaalyi ya va misumpi che chisemo cha Kirisiti. Ni komoketwa kuti musandukira kwi ivangeri iingi,⁷ lichi kachichokuti kwiina ivangeri iingi, mmi kwiina vamwi vaantu va michitira vukaavo va vasaka kuchinchcha ivangeri ya Kirisiti.⁸ Mmi nangati uuswe kapa ing'ilozi lizwa kwi iwulu chi lyimilwiira kaha ivangelyi yiingi kuuda ituvamilwiiri uuswe, mu musiye a kutiwa.⁹ Moona mu tuvawaambi ku kataanzi, lyinu hape Ni michokuti,¹⁰ "Chikuti wuumwi muuntu na miruta ivangelyi yiingi kuunda imuva tambulyi, mu musiye a kutiwa". Lyinu hanu nisaka kusangisa vaantu? Chikuti Ni silyika ku sangisa vaantu, Ka heena Ni muhikaana we Kirisiti.¹¹ Mukuti Ni saka kuti mwiizive, vakwaangu, kuti ivangelyi i Ni varuta kaheena ivangelyi yo muuntu.¹² Kana Ni ni vaizuwi cho wumwi muuntu, kapa kuirutiwa. Kono, niva itoondezwa ne Jeeso Kirisiti.¹³ Mu vazuwi kaha vuhalo vwaangu muchi Judaisimu, mu Ni valyi kusulula ikereke ye Ireeza kuzaamba chilyikanyo ne kuti ni valyikulyika ku isinya.¹⁴ Ni vazwiiri havusu muchi Judaisimu ku zaamba vamwaangu vaangi, vo mushovo weetu. Mu ni va woondesa cho vusakusima milawo ye chizo chi ve isheetu.¹⁵ Kono Simwiine, ya va nisalyi ni siina muchivumbiro chi va mmmayo, mmi naani lyisalyira che chisemo chaakwe,¹⁶ ava saangi ku toondeza Mwanaakwe chaangu, kuti ni woolye kuwaamba chaakwe ku va Hedeni. Kana Ni va wambinsani ne nyama ne malaha cho vuheeru.¹⁷ Kana Ni va yeendi kwa Jerusalema kwa vana vavavi maaposotola ku intaanzi aangu. Kono, Ni vayi kwa Arabiya nina voola kwa Damasika.¹⁸ Mu masulye e zirimo zotatwe Ni naaya kwa Jerusalema ni na keeziva Kesifasi mmi Ni neekala naaye mazuva eena ikumi ne minwe imana iyaanza.¹⁹ Mmi kakwiina moapositola i Ni vaavoni kuunda a Jaakovo, mwaanchaa Simwiine.²⁰ Zi Ni ming'olyera, Ni mi sepisa havusu vwe Ireeza, kuti ka Ni waambi mapa.²¹ Kuzwaaho Ni vayendi kunkaanda za Siriya ne Chilichiya.²² Imme kana niveeni kwiziva ikereke za Judeya ziina kwa Kirisiti.²³ Va valyi kuzuwa vulyo ni kuwambiwa, "Mukwaame ya valyi ku tusukulula hanu cho ruta kaha itumero ya valyi kulika kusinya."²⁴ Mane va va teembi Ireeza chaangu.

Chapter 2

¹ Kumasulye e zirimo zine ikumi ne zirimo zone Nina volyera kwa Jerusalema hape ne Barinabasi, ni nayeenda ne Titusi. ² Ni vayeendi kwateni che ivaka lyo kutoondezwa ne ku kavataluseza che ivangeri Ini varuti Venkaanda. Ni wawaambi kumbalyi ne vahitizi vavalyi kuvoneka kusepahala, kuti niwoolye kuvona kuti kana Ni valyi kutiya - kapa kana nivatiyi - mahala. ³ Mmi nangati Titasi, ya veena naame hape naalyi Muhirika, a va kakanizwa kwinjira mumupato. ⁴ Varumeri kunineetu va mapa va valyiwiungula mukati keetu kwiiza kuku zuunza kusumunuka kweetu mwa Kirisiti Jeeso. Va valyi kusaka kutuozekesa mu vuhiakaana, ⁵ kono kana tu valyisiiriri muvuhiakaana nangati munakozana, kuti musakusima vwe ivangeri vushaalye naanwe. ⁶ Mmi vahitiri va valyi kuvoneka kusepahala (kapa mbaavo vaani kwaangu ka kuvireeza, Ireeza keena chirivonda)-aavo, Ni ti, yavalyi kuvoneka kusepahala kakwiina cha vaweer i kwaangu. ⁷ Naandi kwiina vulyo, va vaavoni kuti ni vaheewa ivangeri kwa vana vaseena mumupato, siina Pitorosi mwaava heerwa ivangeri kwaavana veena mumupato. ⁸ Mukuti Ireeza, ya vateendi mwa Pitorosi cho vu apositolo kwa vana veena mumupato, naame kuva niteenderi ku Veenkaanda. ⁹ ¹⁰ Va Jakovo, Kefasi ne Johani avo vava tambulwa kuti mba vava zaaki ikereke, vava taluhanya chishemo chi ni vaheewa, ni va tutambula che iyaanza lya malyo Baribasi naame. Va vachiti iichi kuti tuwoolye kuya ku Veenganda, ne kuti aavo vawoolye kuya kwa vana vasimupato. Va vakumbiri vulyo kuti tukumbulukwa vahumanehi, chiintu chinivali saka kuchita. ¹¹ Mmi Kefasi chinga sika kwa Antiyoki, Ni vamukanani ni ni mulyolyete mumeenso mukuti ku vateerwa kuti kashiyeeme. ¹² Vaantu vamwi ni vaseeni kukazwa kwa Jakovo, Kefasi a valyi kulya ne Veenkaanda. A valyi kutiya vana vavalyi kusaka kwiinjira mumupato ¹³ Naavo Majuta cho vuungi vave nchiri mu. Mane ne Barinabasi naaye cho kulyanganiswa ne vuheeden vwaavoi. ¹⁴ Mmi chinganavona kuti kaveechiriri siinte vusakusima vwe ivangeri, Ni nacho Kefasi havusu vwaavo voonse, "Chikuti u Mujuta mmi no hala siinneeri uwee Inkaanda mmi niisalyi siina Mujuta, ko woolye vulye kukakaniza ve Inkaanda kuhala sineeri Majuta?" ¹⁵ Uuswe naaswe tu Majuta jo kuzaalwa ising'i vachita vuvilala ve Inkaanda; ¹⁶ ni twiizi kuti kakwiina muuntu yo jolozwa che miteendo yo mulawo mbwiita cho kuzumina kwa Jeeso Kirisiti. Naaswe vulyo tuveeza cho kuzumina kwa Kirisiti Jeeso kuti tuwoolye kujolozwa cho kuzumina kwa Kirisiti ising'i cho misevesi yo mulawo. Mukuti cho miteendo yo mulawo kakwiina muuntu yeti na jolozwa ¹⁷ Mmi chikuti, chitusaka kujolozwa cha Kirisiti, naaswe, tuva waaniki kuti tuchita zivi, aa Kirisiti naaye u susuweza chivi? Naanta! ¹⁸ Mukuti hani vusulusa ziintu zi Ni vasinya kalye, Ni toondeza kuti Naame Ni luuta mulawo. ¹⁹ Mukuti che ivaka lyo mulawo ni vafwi mumulawo, kuti Ni woolye kuhala ne Ireeza. ²⁰ Ni va vambulwa ne Kirisiti. Ka isiri liime nihala, mmi Kirisiti uhala kwaangu. Vuhalo vu Ni hala munyama ni vuhalo mukuzumina ku mwaana ee Ireeza, ya vanisuni mane na lyineera vuhalo vwaakwe chaangu. ²¹ Ka Ni viikiri kumbalyi mikoonde ye Ireeza, mukuti kalyi kujolozwa kuwaanwa cho mulowo, lyinu Kirisiti ava fwiiri mahala

Chapter 3

¹ Magalata vaholo! Njeeni ya va milowi? Mu meenso eenu Jeeso ava chitwa siineeri cha vambulwa. ² Iichi nche chiintu chi Ni saka kulyituta kweenu: Aa muvatambulyi Luhuho che misevezi yo mulawo kapa cho kuzumina chimuvazuwi? ³ Muvaholo vulye? Muvataangi cho Luhuho, aa hanu chi mukamanisa che nyama? ⁴ A muvasukulukiri ziintu zingi mahala-lyinu chikuti kana ziveena iituso? ⁵ Aa liye yo miha Luhuho mmi nachita miteendo ikomosa mukati keenu muchita vulyo che miteendo yo mulawo kapa cho kuzuwa cho vusakusima? ⁶ Moona Aburahama "mwa vazumini kwee Ireeza mane naa valyirwa kuti ushiyeeme," ⁷ che inzira iswana, mzuwisia, lyinu, kuti vana vazumina mba vaana va Aburahama, ⁸ Liinzwi, liva voneni kuvusu kuti Ireeza ka joloza Valeuhi cho kuzumina, nilya ruta ivangeri ha vusu vwa Aburahama, nilyaati, "Chaako chisi choonse kachi waane mikoonde chaako." ⁹ Lyinu aaho, vazumina veena mikoonde hamwiina ne Aburahama, mukwaame yo zumina. ¹⁰ Voonse valyiviikite mumiteendo yo kuunsi lyo mulawo va kutitwa; mmi ku ng'olyetwa, "Ku kutitwa wumwi no wumwi ya se ichiriri ziintu zoonse zing'olyetwa mwivuka yo mulawo, ne ku zichita." ¹¹ Lyinu kuzuwnika kuti kakwiina ya vajolozwa hafusu vve Ireeza cho mulawo, mukuti vashiyeeme ka va halye cho kuzumina. ¹² Mmi mulawo kaheena wo kuzumina, "Muuntu yo chita miteendo yo mulao ulukeere kuhala chaayo." ¹³ Kirisiti a va tusumununi muchikuto cho mulawo cho kuva yo kutitwa mu chiziimo cheetu- mukuti kung'olyetwa, " Ku kutitwa wumwi no wumwi yo hanzikwa hachisamu"- ¹⁴ kuti mikoonde ya Aburahama iwoolye ku va ku Haheedeni cha Kirisiti Jeeso, kuti cho kuzumina tu woolye kutambula isepiso yo Luhuho. ¹⁵ Vaakweetu, ime niwaambe che mikwa ya vaantu. Mu kuzuminzana kwa vaantu, kakwiina yo woola kuvuvikira hembalyi kapa kuweera chimwi, kuvona chi kwa zuminzanwa cho mulawo. ¹⁶ Lyinu isepiso i va waambwa kwa Aburahama ne luzuvo lwaakwe. Ka icho kuti, "ku luzuvo, "ni kuteewa vaangi, kono naalyi ku muuntu wumwiina vulyo, "ne kuluzuvo lwaako," iye Kirisiti. ¹⁷ Lyinu Ni cho kuti : Mulawo, wuuveeza mu masulye e zirimo ziina 430, ka wu viikiri mulawo kumbalyi we chilyikani che Ireeza. ¹⁸ Mukuti chikuti vuswa viiza cho mulawo, lyinu ka wusiiza che isepiso. Mmi Ireeza a va wuhi Aburahama che isepiso. ¹⁹ Vulye ylinu, mulawo utusanzi? Uva weerwa che ivaka lyo kuluta mulawo, mbwiita hakuti wo luzuvo lwa Aburahama heeza iye ya va sepiswa. Mulawo u vavi hateni cha mang'iloyi o muzimanini. ²⁰ Muzimanini hanu kaheena wo muuntu umwiina, mmi Ireeza uumwiina. ²¹ Lyinu aa mulawo ka uzuminzani ne isepiso ye Ireeza? Naanta ising'i vulyo! Lyinu chikuti mulawo uvavi hateni kuti uhe vuhalo, lyinu kujolozwa cho vusakusima ni kuveeza ne mulawo. ²² Mmi liinzwi lyiva sumini chimwi ne chimwi mu chivi. Ireeza ava chiti iichi kuti isepiso ituhaza cho kuzumina mwa Jeeso Kirisiti iwoolye kuheewa vana vazumina. ²³ Lyinu kuzumina nikuseeni kuva hateni, tuvalyi tu va viikitwa kuunsi lyo mulawo, ni tu wondetwa mbiita hakuti kuzumina chi ku voneswa. ²⁴ Lyinu molawo nguvalyi ku tuyenza mbwiita Kirisiti chingeeza, kuti tuwoolye kujolozwa cho kuzumina. ²⁵ Lyinu mukuti kuzumina chiku veeza, ka tusiina kunsi lyo muhitizi. ²⁶ Mukuti muvoonse muvaana ve Ireeza cha Kirisiti Jeeso. ²⁷ Cho vungi vweenu muva kolovezwa mwa Kirisiti, muva tambulyi Kirisiti. ²⁸ Ka kwiina Mujuta kapa Muhirika, ka kwiina muhikaana naandi yo sumunwiina, ka kwiina mukwaame naandi mukulwakazi, mukuti muvoonse muvamwiina mwa Kirisiti Jeeso. ²⁹ Mmi chi muv alyi va Kirisiti, lyinu mu voluzuvo lwa Aburahama, valya vuswa kuya che isepiso.

Chapter 4

¹ Ni cho kuti swaana, cho siri muhwiire, ka kwiina ha kauhene ne muhikaana, nangati nje nfumwe inkanda. ² Mmi wiina kuunsi liyi va muhitire ne vamutokomera mbwiita che inako ya va viiki iisi. ³ Vulyo cho kuswana, naaswe ha tuvasiri tu vahwiire, tu veena mu vuhiakaana vwe ituto zo munkaanda. ⁴ Mmi inako iva viikitwa chinga ya sika, Ireeza na tumina Mwaane, ya vazaalwa ne mukulwakazi, ya vazaalwa kunsi lyo mulawo. ⁵ Ava chiti bulyo kuti a hululye vana veena kunsi lyo mulawo, kuti tuwoolye ku ang'ulwa siina vaanaswisu. ⁶ Mmi mukuti mu vaanaswisu, Ireeza ava tumini Luhuho lo Mwaane munkulo zeetu, luhuwereza kuti, "Aba, Taayo." ⁷ Lyinu ko siri u muhikana, mmi u mwaana, mmi chikuti u mwaana, lyinu mulya vuswa che Ireeza. ⁸ Mmi cheyeyo inako, ha musana mu veezi Ireeza, mu va chitwa vahikaana va vana va veezi, che ziho zisalyi zo vusakusima, vasalyi ve iceriza. ⁹ Mmi hanu ha chimuvezivi Ireeza, kapa kuti mwizivitwa ne Ireeza, chiinzi ha chimuvolyera kumasulye ku milao zifosaheere isseena ituso? Musaka kusuminwa naazo hape? ¹⁰ Mukuteka mazuva ne mwezi ne inako ne zirimo! ¹¹ Ni tiite cheenu kuti kuti mweendi muteendo waangu naanwe u valyi wa mahala. ¹² Ni mirapeere, vaakweetu, muswane naame, mukuti Naame chiniswana naanwe. Ka kwiina chi muva nifosekeza. ¹³ Mmi mwiizi kuti avalyi cho kulwala kwaangu kuti ni rute liinzwi kweenu lwe ntaanzi. ¹⁴ Nangati chiziimo chaangu cho vuholye chiva miviiki mu mulyiko, kana muva ni nyanyi kapa ku nikaana. Kono mu va nitambulyi siina ing'ilo lye Ireeza, sineeri njeme Kirisiti Jeeso iye mwiine. ¹⁵ Lyinu, hanu, mikoonde yeenu iinahi? Lyinu Ni milwiira vusakusima kuti, kalyi kuwoolyeka, ni muva nongomona meenso eenu cho ku aniha. ¹⁶ Lyinu chikwiina vulyo, aa Ni vavi ni chira cheenu mukuti Ni milwiira vusakusima? ¹⁷ Va lyikayerere ku mi zuunda, mmi che inzira isa shiyeeme. Va saka ku mizwisa kweetu, kuti mu woolye ku nuungwa avo. ¹⁸ Aaho heene kushiyembe kusuna ahulu chiintu chikwiina ivaka, mmi ising'i vulyo chi Nina naanwe. ¹⁹ vaangu vanini, hape Niina muzitavi zo ku mi huzumuka mbwiita Kirisiti chiina na vumbirwa mweenu. ²⁰ Ni nungitwa ku va naanwe hahanu ne sandula mwambiro kwaangu, mukuti Ni ziyyerehete cheenu. ²¹ Muni lwiire, uunwe musaka ku va kuunsi lyo mulawo, ka mu teeki mulawo? ²² Mukuti ku vang'olwa kuti Aburahama a veena vaana swisu vo vere, umwi a valyi wo mukazana wo muhikaana wumwi nalyi wo mukulwakazi yo sumunukite. ²³ Mmi wuumwi a va zwaalwa ne mukazana wo muhikaana ku ya che nyama, lyinu wumwi a va zalwa ne mukulwakazi yo sumunukite ku ya che isepiso. ²⁴ Iizi ziintu ziwoolwa ku taluswa siina ingulyi, mukuti aava vakulwakazi va zimanine ikulahano. Wuumwi waavo uza kwi Iruundu lya Sinayi hape ava huzumuki vaana va vahikaana. Njeye Hagayi. ²⁵ Lyinu hanu Hagayi u zimanine Iruundu lya Sinayi lyiina mwa Arabiya; mane u zimanine Jerusalema ya suunu, mukuti wiina mu vuhiakaana ne vaane. ²⁶ Mmi Jerusalema iina kwiwulu ilukuluhite, nje nyineetu. ²⁷ Mukuti ku ng'olyetwa kuti, "U saange, uuwe uchitwatwa yo sa huzumuki. U lyilyire kwi iwulu cho kusaanga, uuwe yo sa sasamiswa zitavi zo kuhuzumuka. Mukuti vaana vo mukulwakazi ya va kaanwa vaangi kuzamba vo mukulwakazi wiina mukwaame." ²⁸ Mmi uunwe, vakweetu, muswana ne Isaka, muvaaana ve isepiso, ²⁹ Che yina inako ya vazalwa kuya che nyama ava sukululyi zuna ya vazalwa kuya cho Luhuho. Kuswana ne suunu. ³⁰ Mmi liinzwi litinzi? "Hindike mukazana wo muhikaana ne mwaane. Mukuti mwaana wo mukazana wo muhikaana keeti na kauhane vuswa ne mwaana wo mukulwakazi yo sumunukite." ³¹ Chikwiina vulyo, vakweetu, kaheena tu vaana vo mukazana wo muhikaana, kono tuvo mukulwakazi yo sumunukite.

Chapter 5

¹ Kirisiti ava tulukululyi kuti tu lukuluhe. Mukolye lyinu, hape kaanzi ni muvolyelyi mumasulye ku lawulwa kuunsi lye ijooko yo vuhiikana. ² Muvone, Iime, Paulusi, ni micho kuti chikuti ni muzumina kwinjira mumupato, Kirisiti kakwiina cheeti naa voolyerwa kweenu. ³ Ni shupera wumwi ne wumwi muuntu yo lyisiirira kwinjira mu mupato kuti ulukeere ku kwiichirira mulawo wonse. ⁴ Chi mwazwiswa kwa Kirisiti, wuunwe mweeti ni mujolozwa cho mulawo; keeti ni muvoolee mulyikolye mikoonde. ⁵ Mmi uuswe, tulyindire isepiso yishiyeeme cho Luhuho mu kuzumina. ⁶ Kwa Kirisiti Jeeso ku va mumupato kapa kusaava mumupato ka kutusa chimwi, mmi mbwiita kusepa ne kuchita cho kusunana. ⁷ Muvalyi kuyeenda neenza. Njeeni ya va muviindi kwichirira vusakusima? ⁸ Uuku kukutaza ka kuzwi kwaalyi ya va misuumpi! ⁹ Chiviriso chinini chizimbisa mukamu. ¹⁰ Nina isepo kwa Simwiine kuti keeti ni muzeze chiingi hape. Uyoozo yo miziyeza ikatulo kayive yaakwe, mane nangati njeeni kapa, iini. ¹¹ Vaakweetu, chikuti Nisi waamba ka zo mupato, chiinzi ha Nisi sukululwa? Chikwiina vulyo, chivalyi kuvienda kwiiza ku chifapano chivaazwiswa. ¹² Mane vana va valyi ku miziyeza, Ku sahanga valyi kosolye veene! ¹³ Mukuti mu va sumpirwa kusumunuka, vaakweetu. Mmi musiye kusandula kusumunuka kweenu kava ivaka lyo kusaka kuhala che inyama; kono, mulyisune ne ku teendinsana. ¹⁴ Mukuti mulawo wonse uve zuzirikizwa che itawulo iimwiina; iti "U sune mwaako molyisuni." ¹⁵ Mmi chikuti mulyisumona ne kulyilya, mutokomere kuti kaanzi mulyimani. ¹⁶ Mmi Nicho kuti, muyeende cho Luhuho mane keeti ni muchite kusuna kwe inyama. ¹⁷ Mukuti kusuna kwe inyama kulwinsana ne ko Luhuho, mane kusuna ko Luhuho kulwinsana ne kwe inyama. Mukuti iizi zilyilwiisa, kuti kaanzi u chiti ziintu zoosaka. ¹⁸ Mmi chikuti u hitiirwa ne Luhuho kawiina kuunsi lyo mulawo. ¹⁹ Lyinu miteendo ye inyama izivitwa: vuhulye, vuvilala, kunuungwa, vusangu, ²⁰ ve-reeza valyichitirwa, vulozi, vulwavi, inkoondo, zitoyo, muna, vukalyi, iinkani, ikauhano, ²¹ inkulonkaando, vuchakolwa, kusunaminati, ne ziintu ziswana neezi. Ni mi kalyimera, moona mu ni vamikalyimeri, kuti aavo vachita iizi ziintu keeti ni vaheewa muvuso we Ireeza. ²² Mmi zihaantu zo Luhuho kusuna, kusanga, chisemo, inkulonde, kushiyama, ku koonda, itumero, ²³ kulyisanta, ne ku lyiwoonda; kuunde iizi ziintu ka kwiina mulawo. ²⁴ Avo veena kwa Kirisiti Jeeso vava kokoteri inyama ne zisunitwa zayo ne zinuungwa zaayo. ^{25 26} Chikuti tu hala cho Luhuho, naaswe tuyeede cho Luhuho. Tu siye ku lyinyemuna, kujakola vamwi, kulyifwiira muna.

Chapter 6

¹ Vaakwetu, chikuti muuntu na woondeka muchivi, uunwe mwiina luhuho mu lukeere ku muvozekeza munzira cho luhuho lulyisantite. Muvirerre cheenu, kuti naanwe kanzi mulyikwa. ² Mulyituswa muziyo, ne kwiizuzirikiza mulawo wa Kirisiti. ³

⁴ Wumwi no wumwi ulukera kutatua muteendo waakwe, mmi ivaka lyo kulyiteemba ka lyive kwaalyi mwiine mmi ising'i kuwumwi muuntu. ⁵ Mukuti wumwi no wumwi ka kulyike muziyo waakwe. ⁶ Wumwi no wumwi ya varutwa liinzwi u lukera ku kauhana ziintu zishiyeeeme no zuna yo lyiruta. ⁷ Musiye ku chengererwa. Ireeza ka hewulwa, mukuti chimwi ne chimwi cha vyala muntu, cho kusawana cheeti na siinze. ⁸ Mukuti wumwi ne wumwi yo vyala imbuto munyama yaakwe ka siinze kusinywa. Yo vyala imbuto mu Luhuho ka siinze vuhalo vusamani ku Luhuho. ⁹ Tusiye kusuntika ku chita vulotu, mukuti che inako ishiyeme ka tusiinze, chikuti katusuntiki. ¹⁰ Lyinu aaho, chitusina chivaka, to chite chishiyeeeme ku vaantu voonse, sihulu kwa vana ve nzuvo ye itumero. ¹¹ Muvone itaka inkaando zi NIva ming'olyeri cho munwe waangu. ¹² Vana va saka ku kusangisa inyama va lyika ku mishoshorekeza kuti mwinjire mu mupato. Vachita vulyo cho kutiya ku sukululwa che chifapano cha Kirisiti. ¹³ Mane nangati vana vava lyingiriki mu mupato ka ve chiriri mulawo, mmi va saka kuti uunwe mwinjire mu mupato kuti vawoolye ku lyiteemba che inyama yeenu. ¹⁴ Mmi kaanzi Nilyi teembi mbwiiata che chifapano cha Simwiine Jeeso Kirisiti, iyiye chaakwe chisi chiva vambulwa che ivaka lyaangu. mmi Naame ku chisi. ¹⁵ Mukuti naandi kwinjira mu mupato kapa ku senjira mu mupato ka kutusa chimwi, mukuti chisakahala ku vuumbwa chihya. ¹⁶ Mmi ne kuvalyi voonse vahala cheyi inzira, chisemo ne inse zive ku valyi, mane ne kwa Isirayere we Ireeza. ¹⁷ Kuzwa suunu kaanzi kuvi ne yo ni kataza, mukuti ni kulyikite mashwayo a Jeeso ha muviri waangu. ¹⁸ Chisemo cha Simwiine wetu Jeeso Kirisiti chive ne luhuho lweenu vaakweetu. Ameni.

Ephesians

Chapter 1

¹ Paulusi, muapostola wa Kirisiti Jeeso cho kusuna kwe Ireeza, ku vaantu ve Ireeza vasepahala mwa Ifesasi ne veena vusakusima kwa Kirisiti Jeeso. ² Matohonolo ave kweenu ne chisemo chizwa kwe Ireeza Isheetu ne Simwiine Jeeso Kirisiti. ³ Kuteembwa Ireeza weetu iisi Simwiine Jeeso Kirisiti, yava tutohonolofaza cho luhuho loonse lwiina kwiwulu mwa Kirisiti. ⁴ Ireeza ava salyi haakwe kuzwa kumatangiro e inkaanda, kuti tujololye ne kuvula mulandu mumenso aakwe. ⁵ Ireeza ava tuvaakanyeza kuang'ulwa siina tuvaana vaakwe cha Jeeso Kirisiti, kuya chokusuna kwaakwe. ⁶ Ku ang'ulwa kweetu kumanina muku muteemba kuveera kwe chisemo chaakwe chavatuhi mahala muvumwiina Vaakwe ya suni. ⁷ Cha Jeeso Kirisiti tuva hululwa cha malaha aakwe ne kuwoonderwa zivi zeetu, kuya cho vuhumwi vwa matohonolo aakwe. ⁸ Avatuhi matohonolo maangi cha maanoezulyire ne kuzuvisisa. ⁹ Ireeza ava tutoondeza maikaerero o kusuna kwaakwe avaliyiwungwire, kuya chokusuna kwaakwe, ne chava toondeza mwa Kirisiti. ¹⁰ Muteendo wa Kirisiti ivaalyi kuvakanyeza inako yoose imanininine, kulyeeta ziintu zoonse hamwiina, ziintu zoonse zina kwi wulu ne munkaanda, kuunsi lyo mutwi uumwiina, mane ne Kirisiti. ¹¹ Mwa Kirisiti tuvasalwa kuva vaswaana. Tuva zezererwa kuntaanzi kuya cho muteendo waakwe iye yo chita chimwi ne chimwi kuya chamaikaerero o kusuna kwaakwe. ¹² Ireeza avatusalyi vaswaana kuti tuve ventaanzi kuva ne sepo imaniine mwa Kirisiti, kuti tuve tuvateemba vo kujolola kwaakwe. ¹³ Mwa Kirisiti, uunwe naanwe, ngamwazuwa maanzwi ovusakusima, ivangelyi yo kuhazwa kweenu, mmi ni mwazumina kwaalyi, mmi ni mwaasinkwa che isepiso yo Luhuho Lujolola. ¹⁴ Luhuho Lujolola nje isepiso yo vuswa bweetu mbwiiata hakuti chitwoola kulyi woonderera muvulyi, mu kuteemba ko kuveera kwaakwe. ¹⁵ Cheeri ivaka, kuzwa hani vazuwiiiri kaha itumero yeenu mwa Simwiine Jeeso ne irato lyeenu kuvaantu ve Ireeza va varumeri, ¹⁶ Kana ni vaazimiki kulyitumera kwee Ireeza cheenu moona Muni misumpa mu mirapero yaangu ¹⁷ Ni rapera kuti Ireeza wa Simwiine Jeeso Kirisiti, Taayo wo kuveera, kamihe luhuho lwa maano ne kutoodezwu kuti mu mwiizive. ¹⁸ Ni rapera kuti meenso ee inkulo zeenu eewulwa, kuti mwiizive vusakusima vwaava misumpiri ne buhumi vweeti ni vaswaane varumeri voonse ¹⁹ Mmi mu mirapero yaangu Ni kumbira kuti mwizive vukaando vusena chirikanyo ve zihzo zaakwe kweetu tuzumina, kuya cho vukaando vwaakwe kuku teenda. ²⁰ Iizi nzeziho ziswana zava teendesa Ireeza kuku vuusa Kirisiti kuvalo naa mwikalyika kwiiyanza lyaakwe lya malyo muzivaka zo kwiiwulu. ²¹ Ne ikalyika Kirisiti kwiiwulu lye milao yoonse ne mivuso ne valaulyi ne inkaanda yoonse, ne iizina lyimwi ne lyimwi liva wulyikwa. Kirisiti keeti navusa vulyo mweeyinu innako,

Chapter 1

kono ne munako ikeeza.²² Ireeza ava viiki ziintu zoonse kuunsi lya mateende a Kirisiti mmi namuha ikereke kuti aave mutwii we ziintu zoonse.²³ Ikereke njo muviri waakwe, iye wizwiire muziintu zoonse

Chapter 2

¹ Hairi unwe, muvafwiire mukuluta mulao ne muzivi zeenu. ² Avalyi chezweezi zimuvalyi kuchita kuti muyende munzira ze yinu inkaanda. Muvalyi kuchita kuya cho mulao wo muvuso o muluhuho. Ulu ndoluhuho luteeda muvaana valuta mulao. ³ Naaswe tuvoonse imwi inako tuvaalyi kuhala naavo vasazumini. Tuvalyi kuchita kuya chokusuna kwee inyama. Tuvalyi kuchita kusuna kwe inyama ne muhupulo. Chokuzaalwa tuvalyi tuvakalyi chiina mbavamwi. ⁴ Kono Ireeza mukuti uhamine iinse ze irato lyaakwe ikaando lya vatusuni chaalyo. ⁵ Ha tuvafwiire muchivi, naatulyeeta kuvuhalo vuhy cha Kirisiti. Ivaka lya matohonolo chiingi muvaahazwa. ⁶ Ireeza ava tunyemuni haamwiina naatuchita kuti tuve haamwiina muzivaka zo kwiiwulu cha Kirisiti Jeeso. ⁷ Ava chiti vuti kuti munako zikeeza na tutoondeza vuhami vukaando vwa matohonolo azwa waalyi. Utu toondeza iizi che inzira yo kushiyama kwaake cha Kirisiti Jeeso. ⁸ Mmi chamatonolo muvahazwa che itumero, mmi ichi kana chivazwi kweenu, inewo ye Ireeza. ⁹ Kaheena cho muteendo kaanzi kuvi ne yolyiteembra. ¹⁰ Mukuti tu muteendo we Ireeza, tuva vuumba cha Kirisiti Jeeso kuchita zishiyeme zituba vaakanyezwa ne Ireeza kalyekalye uuko, kuti tuyende chaazo. ¹¹ Chikwina vulyo muzeze kuti kalye muvalyi ve inkaanda che inyama. Nimusumpwa "vasena mumupato" isuumpwa mupato we inyama ivachitwa chamaanza a vaantu. ¹² Mukuti cheeyo inako muva zwiisizwa kwa Kirisiti. Muvalyi mu mabukweenda muvaantu va Isiraele. Muvalyi muveene muze chilyikani ze isepiso. Ni musena isepo muziskeeza. Kana mveena Ireeza munkaanda. ¹³ Lyinu cha Kirisiti Jeeso unwe muveena kulye ne Ireeza imwi inako muvalyetwa hafwihi ne Ireeza cha malaha a Kirisiti. ¹⁴ Mukuti nje chisemo cheetu. Ava chiti vovere kuva umwiina. Che inyama yaakwe ava sinya imota lyivalyi kutu kauhanya, lye chitoyo. ¹⁵ Ava manisa mulao wo kulawula ne wo kuyenza kuti awolye kuvumba mutnu muhya mwaalyi. Ava chiti chisemo. ¹⁶ Ava chiti ichi kuvozekeza vaantu voonse mumuviri umwiina kwe Ireeza che chifapano. Che chifapano avehayi chitoyo. ¹⁷ Jeeso aveeza kuruta maanzwi e chisemo kweenu muvena kulye ne chisemo ku vaveena hafwihi. ¹⁸ Mmi cha Jeeso tuvoonse twiina iswanero cho luhuho lumwiina kwe Isheetu. ¹⁹ Lyinu hanu, unwe venkaanda kamusiri mu mabukweenda ne veene. Lyinu chimuvantu vamwiina ne vana vaviikiirwa hembalyi ve Ireeza ne vaantu vo munzuvo ye Ireeza. ²⁰ Muva zaakwe ha matangiro a va apositola ne va porofita. Kirisiti Jeeso iye mwiine nje pinahalyi. ²¹ Chaalyi muzaako oonse uwondinsana ne kukula niilyi itempere mwa Simwiine. ²² Chaakwe naanwe chiingi muvazaakwa haamwiina siina chivaka chovwikalo che Ireeza cho Luhuho.

Chapter 3

¹ Cheelyo ivaka Ime, Paulusi, ni musuminwa wa Kirisiti Jeeso cheenu venkaanda. ² Nizumina kuti chimuvazuwi cho mutendo we sepiso ye Ireeza univaheewa chevaka lyenu. ³ Ni ng'ola kuya che senulo ini vatoondezwa. Uvu njo vusakusima vuvalyungwiire vu nivang'olyi chovufihi chaavo mulyimwi ing'olo. ⁴ Hamuvala kaheechi, kamuwoolye kuzuwiseza vusakusima vulyiwuungwiire cha Kirisiti. ⁵ Munnako zimwi zivahiti uvu vusakusima kana vuvalwiirwa vaana na vaantu. Mmi hanu chi vuva zwisikizwa kuunze ne Luhuho cha vaapositolae ne vaporofita vatohonolofeezwa. ⁶ Uvu vusakusima vuwuungwiirwa kokuti venkaanda vamweetu mukulya vuswa hape tuvamwiina mu muviri. Tukopanere naavo mwi sepiso cha Kirisiti Jeeso che ivangeri. ⁷ Mukuti ni vaavi muhikana we ivangeri che ineo ye Ireeza ini vaheewa cho kuteenda che ziho zaakwe. ⁸ Ireeza njavanihi iifyi ineo, nangati njini muhwiire kuvoonse vava viikirwa hembalyi kwe Ireeza. Iyi ineo kukuti nirute vee inkaanda liinzwi lisasakwa lyo vuhumi vwa Kirisiti. ⁹ Ni swanere kulwiira vaantu voonse kaha ikunutu ya maikaerero ee Ireeza. Aa nga maikaerero ava wuungwiirwa ne Ireeza muzirimo ziingi munako zivahiti, iye ya vavumbi zintu zoonse. ¹⁰ Kuvavi vulyo kuti, che ikereke, vahitiri ne vo muvuso wo kwiiwulu veziviswa ze imbalyi yimwi ye mitendo ya maano ee Ireeza yikeezza che inzira ziingi. ¹¹ Ichi kachichitahalye kuya cha maikaerero a mananimani ava chitahazwa cha Kirisiti Jeeso Simwiine eetu. ¹² Mukuti cha Kirisiti twiina ziho ne kuwoola cho kuzumina chevaka lye itmero yeetu ¹³ kwaalyi. Chikwiinavulyo Ni mikumbira kuti musiye kulyitovoha chevaka lyokusukuluka kwaangu cheenu. Iizi nkokuveera kweenu. ¹⁴ Cheechi ni choola mazwi kwa Taayo, ¹⁵ Chaakwe irapa lyimwi ne lyimwi kwi iwuuulu ne haansi liwuulyikitwa. ¹⁶ Ni rapera kuti kamihe, kuya cho vuhumi vokuveera kwaakwe, kuti mukozwa che ziho zo Luhuho lwaakwe, iye wiina mweenu. ¹⁷ Ni rapera kuti Kirisiti a halye munkulo zeenu che itumero Ni rapera kuti ni mukolye ne kukulyira mukusunwa kwaakwe, ¹⁸ Muve muirato lyaakwe kuti mutualuhanya, hamwiina ne varumeri voonse, muvufwihi, muvelye, muvulye vokwiwulu, ne vulye vokuunsi vwe irato lya Kirisiti. ¹⁹ Ni rapera kuti mwiizive vukaando vwe irato lya Kirisiti, vuzaamba kwiiziva. Muchite ichi kuti Ireeza awoolye kumizuza jo vuhaakwe voonse. ²⁰ Lyinu kwaalyi yo woola kuchita chimwi ne chimwi kuzamba, kuzamba zoonse zitukuumbira kapa kuzeza, kuya cheziho zaakwe zitenda mweetu, ²¹ Kwaalyi kuteembwa ikereke ne Kirisiti Jeeso mmu mishobo yoonse munako zoonse kuyakusamani. Ameni.

Chapter 4

¹ Chikwiinavulyo ime nimusuminwa wa Simwiine, ni mirapera kuti muyende cho kushiyama mumu vasumpwa .

² Muhalye cho kulyivikakunsi ne kushiyama ne nkuloonde. Mulyitambulye cho kulyisuna. ³ Muchite neenza kuzwira havusu mukuwoondinsana cho Luhuho muku zuminzana ko kushiyema. ⁴ Muviri umwiina ne Luhuho lumwiina, moona naanwe mu muvasumpirwa isepiso imwiina vulyo yokusumpwa kweenu. ⁵ Simwiine umwiina, itumero iimwiina, ne ikolovezo iimwiina, ⁶ ne Ireeza umwiina Ishaavo voonse. Wiina hewuulu lye ziintu zoonse ne chavantu voonse ne muzoonse. ⁷ Umwi ne umwi weetu avahewa ineo kuya che chilyikanyo che ineo ya Kirisiti. ⁸ Moona ihuko mulyivacho: " Cho tantukira kwiiwulu, a vayendi ne zikomwa ku vukombwa. Naaha ineo kuvaantu vaakwe." ⁹ Katalusanzi, " Ava tantuki," mbwiita chikuti ava shetumukiri kuunsi lye inkaanda? ¹⁰ Iye ya vashetumuki njeyena muntu yo swana ya va tantukiri kwiiwulu lya mawuulu oonse. Ava chiti ichi kuti a woolye kwizula mujiintu zoonse. ¹¹ Kirisiti avahi ineo ziswana neezi: vaapositola, vaporofita, ve ivangeri, varuti ne vayeenzi ve liinzwi. ¹² Ava chiti ichi kukuza varumeri mu muteendo wo vulisani, kuzaaka muviri wa Kirisiti. ¹³

Uchita vuti mbiita chiina nitwasika mukuwoondinsaana mwi itumero ne kwiiziva Mwaana ee Ireeza. Uchita iichi mbwiita chinitwakula siina vana vavasiki hachiziimo chiiiziire cha Kirisiti. ¹⁴ Kwiina vuti kuti kaanzi nituvoolyi tuswane siina vahwiire. Kwiina vuti kuti kaanzi nituvoolyi tukwiitwakwiitwa ukunoku. Kuti kaanzi nitukwiitolwa noluhuho lumwi no lumwi lwe ituto, chekusawondeka kwa vantu cha maano mu zintu ziseena vuniti zi zieza. ¹⁵ Kono, katuwaambe vusakusima che irato ne kukula munzira zoonse zaakwe iye mutwi, Kirisiti.

¹⁶ Kirisiti njo kopanya muviri oonse wa vazumina hamwiina. Uwoondeswa hamwiina che tuso ye insinga kuti muviri oonse ukulye ne kulyizaaka uwowiine che irato. ¹⁷ Lyinu hanu nichokuti, me Nimikoza mwa Simwiine: kaanzi nimuvoolyi muyendi siina Venkaanda muva yeendera mukulyi lyanganisa mu mihupulo yaavo. ¹⁸ Veena kafifi mumihupulo yaavo. Vava zwiiswa muvuhalo vve Ireeza chokuvula maano kwaavo kwe inkulo zaavo zizuminine. ¹⁹ Kavafwi insoni. Va valyi twaalyi muvuhuulye kuchita mikwa yoonse mivilala ye itakazo ikweete iweereka. ²⁰ Mmi unwe kana muvalyituti Kirisiti vulyo. ²¹ Nisepa kuti muvazuwi ka haakwe. Nisepa muvalyituti chaakwe, moona vusakusima muvwiina kwa Jeso. ²² Muswanere kuchupula kuya chemikwa yeenu ya kalye, muuntu wa kalye. Nje muuntu wa kalye yo vola chevaka lye mikwa yeenu yo kuchengerera. ²³ Muvikire kumbalyi muntu wakalye kuti muwoolye kushiyamiswa inhuho ze mihupulo yeenu. ²⁴ Muchite ichi kuti muwoolye kuzwata muuntu muhya, kuya chokusuna kwe Ireeza. Avavumbwa mukushiyama ne kumaninina ko vusakusima. ²⁵ Lyinu hanu musiye kuchenga. "Muwaambe vusakusima, wumwi ne wumwi ne ya vaambeene naye," mukuti tuvaantu vaamwiina wumwi kuwumwi. ²⁶ Mu veenge, kono musiye kulewuha. " Kanzi musiyi izuva kwimina ni musiveengete." ²⁷ Kanzi muhi diyavulosi chivaka. ²⁸ Wumwi no wumwi yiwiva azimike kwiiva. Mmi a lyichitire. A teende zishiyeeme cha maanza aakwe , kuti awoolye kulyikawuhanyeza ne vaseena chimwi. ²⁹ Kaanzi kuvi lyiinzwi ivilala lyizwa mutuholo tweenu. Mmi kuzwe maanzwi vulyo ashiyeme atusa vasaka ituso, a woolye kutusa vaatekete. ³⁰ Mmi musiye kuzuwsa vutuku Luhuho Lujolola lwe Ireeza. Chaakwe chiangi muvaswayerwa izuva lyo kuhazwa. ³¹ Musiye zivava zoonse, kuveenga, kukalyiha, kulwa, ne kutukana, hamwiina ne zoonse ze chivi. ³² Muve ne chisemo wumwi ku wumwi. Mulyizuwire vutuku. Mulyiwoodere, moona Ireeza mwavamiwoonderi cha Kirisiti.

Chapter 5

¹ Lyinu hanu meve mubazii ve Ireeza, siina vana vaakwe vasunitwa. ² Mmi tuyende mukusunwa, moona naye Kirisiti mwa vamisuni mmi nalitovoha chevakalyetu. A valyi ineo ne chitavero, kuva chinukisa munati chisangisa kwe Ireeza. ³ Vuhulye ne milkwa yoonse mivilala kapa kusuna vuhami kaziswanere kuwaambolwa mukati keenu, moona mukuswanere kuvarumeri. ⁴ Kapa kuwamba zifwinsensori, kuwamba zisenamaano, kapa zesheya zifwiinsensori, zisashiyeme. Kono kuve nekulyitumera. ⁵ Mwiizi ichi chovusakusima kuti kakwiina vuholyle, kusajolola, kapa wiina inkulo inkaando, kokuchu kuti, ihuulye, wiina vuswa muvusimwiine vwa Kirisiti ne Ireeza. ⁶ Kanzi kuvi ne muntu yo michenga cha maanzwi asene ituso. Chevaka lyeezi zintu vukalyi vwe Ireeza vukeeza hewuulu lya vaana vasazuwi. ⁷ Lyinu musiye kukopana naavo ^{8 9 10 11 12} Mukuti kalye muvalyi mukeerima mmi hanu chimwiseri mwa Simwiine. Lyinu tuyende sina vaana veselri. Mukuti chicherantu ze iselyi ziina muvulotu, mukushiyama ne vusakusima. Usake chisangisa kwa Simwiine. Kaanzi ukopani naavo vasimitendo mivilala ye kerima. Kono uva zwisikiza kuunze. Mukuti ziintu zivachita mukulyiwungula zifwiisa maswe insoni mane nekuziwaamba. ¹³ Zitu zoonse, hazitoondezwa che iseri chiza zwisikizwa haanze. ¹⁴ Mukuti chimwi ne chimwi chichicha zwisikizwa haanze chicha shinywa. Lyinu kutewa kuti, "Sisimuke, uwe yolyere, mmi uvuuke kuvalwiire, mmi Kirisiti ka veera kwaako." ¹⁵ Lyinu ulyitokomere mooyenda, ising'i sina muuntu yasena maano mmi siina wiina maano. ¹⁶ Musakisia inako mukuti mazuva kasashiyeme. ¹⁷ Musiye kuvula maano, kono muzuwisia kuti kusuna kwa Simwiine kwiinavulye. ¹⁸ Kono kaanzi mukolwa iwayini, mukuti itwala kukusinyeha. Kono, mwizulye Luhuho Lujolola. ¹⁹ Muliwambisa che paselema ne zifera ne inzimbo zoluhuho. Muzimbe ne kuteemba Simwiine che inkulo zeenu. ²⁰ Inako zoonse mukulyitumera muzintu zoonse mwizina lya Simwiineetu Jeeso Kirisiti kwe Ireeza Isheetu. ²¹ Mulyiviike wumwi kuunsi lyowumwi chokukuteka Kirisiti ²² Vakulwakazi, mulyiviike kuunsi ava mwihyenwanwe, sina kwa Simwiine. ²³ Mukuti mukwaame njomutwi wo mukulwakazi, sina Kirisiti mwaalyi mutwi we ikereke. Nje muhazi wo muvir. ²⁴ Moona ikereke mwiina kunsi aa Kirisiti, bakulwakazi naavo vave kuunsi lya vakwaame vaavo muchimwi ne chimwi. ²⁵ Vakwaame musune vamwihyenwanwe, moona Kirisiti mwaavasuni ikereke mane nalyitovoha chaayo. ²⁶ Aava chiti bulyo kuti awoolye kuijoloza. Ava ishaanza mumenzi che liinzwi. ²⁷ Avachiti bulyo kuti awoolye kulyiviikira ikereke ijolola, iseena ikwe kapa kunyana kapa chimwi vulyo, kono ijolola iseena ne chifoseheere ²⁸ Cheinzira iswana vakwaame vaswaneere kusuna vakulwakazi vaavo siina miviri yaavo. Iye yosuni mwihyaavo ulisuni mwiine. ²⁹ Kakwiina ya vatoyi muvir waakwe. ³⁰ Kono, wuutokomere ne kuusuna moona Kirisiti mwaasuni ikereke. Mukuti tuzibalyi zo muvir waakwe. ³¹ Cheerivaka mukwaame kasiye veesi ne vaanyina a ka kopanya ne mwiihyavo mmi ava voveere kavave inyama imwiina. ³² Uvu vusakusima vukaando vuwongwirwa, kono niwaamba cha Kirisiti ne ikereke. ³³ Nangatikiwinavulyo, wuumwi ne wuumwi weenu naye uswanere kusuna mwihyaavo iiri njeyemwiine, mmi mukulwakazi a kuteke mwiihyavo.

Chapter 6

¹ Vahwiire, mukuteke vazaazi veenu mwa Simwiine, mukuti iichi chishiyeme. ² "Kuteke veeso ne vaanyoko" (ngomulawo wentaazi wiina isepiso) ³ "kuti kushiyame kwaako nokuti uwoolye kuhala inakoinde haansi." ⁴ Naanwe va-shaavaana, musiye kuengesa vaana veenu. Kono, mu vakuza cho ku vaviika munzira ne kuva toondeza kwa Simwiine. ⁵ Vahiikana, mulyiviike kuunsi lyi va simwiine veenu vo muunkanda che kute liina kwiiwulu ne kuchachalyika, muvusakusima vwe inkulo zeenu. ⁶ Mu sephahalye ku valyi siina iri kwa Kirisiti. Mu siye kusepahala vulyo vasimwiine veenu chi va miloyeete kuti musiye ku saangisa aavo vlyo. Kono, musepahalye siina vahikaana va Kirisiti. Muchite kusuna kwe Ireeza munkulo zeenu. ⁷ Muteende kuzwa munkulo zeenu, siineeri muteendere Simwiine ising'i vaantu. ⁸ Mwiizive kuti vulotu vumwi ne vumwi vwa chita muuntu, kaawane kuvozekezwa ne Simwiine, naandi muhiikana kapa ulukulukite. ⁹ Naanwe vasimwiine, muchite ziswana ku vahiikana veenu. Musiye ku va tiiza. Mwiizi kuti iiye yoolyi Simwiine aavo naanwe wiina kwiwuulu. Mwiizi kuti kakwiina chilyivonda kwaalyi. ¹⁰ Mamanimani, mukolyere mwa Simwiine ne muziho zaakwe zisena chizikaanga. ¹¹ Muzwaate zizavaloz Ireeza zoonse ze inkoode, kuti muwoolye kuzimanina zoonse zivilala za maano a satani. ¹² Mukuti inkoondo yeetu kaheena ye nyama ne malaha. Kono, ilwiisa vahitizi ne mubuso wo luhuho ne valaulyi ve ikoko lyo vuvilala, valyiisa luhuho luvilala lwiina kuzivaka zo kwiwuulu. ¹³ Chikwiina vulyo muzwaate zizavaloz Ireeza, kuti muwoolye kuzima ni mukolyete mweyinu inako yo vuvilala. Hakuti chi mwaamana chimwi ne chimwi, ka muziime ni mukolyete. ¹⁴ Chikwiinavulyo mukolye, Muchite vulyo hakuti chi mwa lyibaanta cho vusakusima ne kukola inkulo yo kushiyama. ¹⁵ Muchite iichi hakuti chimwa zwaate zo kulyitukizeza ku mateende eenu kuti muwoolye kutwaala ivangelyi yiina chisemo. ¹⁶ Muziintu zoonse mutoolye chitakiso che itumero, chaayo ka muwoolye kuzima milyinga yoonse yi bukuka yo muvilala. ¹⁷ Mmi muzwaate ikava yo vuhalo ne mulyiinga wo Luhuho, iilyo liinzwi lye Ireeza. ¹⁸ Che itapero imwi ne iimwi ne kukumbira, murapere iinaako zoonse cho Luhuho. Choowo muhupulo, inaako zoonse mutokomere cho kuwoondesa ne ku raperera varumeri voonse. ¹⁹ Hape muni raperere, kuti ni woolye kuheewa mulayezo muni wuula vulyo kaholo kaangu. Muni raperere kuti ni woolye kwiiziviswa cho nini seena lyoowa vusakusima vuwuungwirwa ve ivangeri. ²⁰ I vaka lye ivangeri chiangi ni mizimanine muku suminwa, kokuti chaayo ni woolye kuwaamba muni swaneere kuwaamba. ²¹ Kuti naame mu woolye kwiiziva iitava zaangu ne munihalyira, Tichikasi, mweetu yo sunitwa neaalyi muhiikana wa Simwiine yo sephahala, ka milwiire chimwi che chimwi. ²² Ni vamutimini uuko kweenu cheeri ivaka, kuti muwoolye kwiziva ziintu zeetu, nukuti a woolye ku tontoza inkulo zeenu.

²³ Chisemo chive ku va mweetu, ne irato lyo vusakusima kwe Ireeza ne Isheetu ne Simwiine Jeeso Kirisiti. ²⁴ Mikoonde ive naavo voonse vasuni Simwiine weetu Jeeso Kirisiti che irato lisa mani.

Philippians

Chapter 1

¹ Paulusi ne Timotiyo, vahikaana va Kirisiti Jeeso, kwaavo voonse va viikirwa he imbalyi mwa Kirisiti Jeeso aavo veena kwa Filipo, koonse vulyo ne vahitizi nne madiyakoni. ² Linse zi ve kweenu ne ikozo zizwa kwe Ireeza Taayo ne Simwiine Jeeso Kirisiti. ³ Nilyitumera kwe Ireeza waangu muchimwi ne chimwi chini ku kumbulukwa chaacho. ⁴ Innaako zoone mu kurapera kwaangu kweenu muvoonse, kusangisa kuti ni woolye ku raperera. ⁵ Ni lyeeta kusaanga kwaangu cho ku kuteendinsaana kweenu mwii iivangeri kuzwa iizuuva lye nntaanzi kwiiza kusika suunu. ⁶ Niina vusakusima vweechi chiintu, vokuti iiye ya vaataangi uwu musevezi mulotu mwaako ka zwiire haavusu ku ku wumanisa kuya iizuba lya Jeeso Kirisiti. ⁷ Kwiina neenza kwaangu kulyi zuuwa mu niina cheenu mu voonse mukuti iime niina naanwe munkulo yaanngu. Uunwe muvoonse seeke muvalyikani vaangu muchisemo konse nne mu lintonroongo ne muku ni ziimanina ne mu ku sumiina ze iivangeri. ⁸ Mmukuti Ireeza nje muzimanini aangu, mu ni miizezera muvoonse mukuunsi kwe irato lya Jeeso Kirisiti. ⁹ Haape iime niraperera iichi: kuti kusuna kweenu ku woolye ku zaaka cho vuungi ne maano ne kuzuwiseeza zoonse. ¹⁰ Iime ni raperera iichi kuti uunwe mu woolye ku liikereza ne ku saala ziintu zi sheeme kuhitiriza. Iime ni raperera ichi kuti muwoolye ku va ne vusaakusima ni seena chifosahere mwii iizuva Kirisiti. ¹¹ Iichi naacho nkookuti uunwe ni mwiiuzwa che zicheero ze zintu zishiyeme ziiza cha Jeeso Kirisiti, mu ku halalyeza ne ku temba Ireeza. ¹² Hanu ni saka kuti uunwe mwiiizive, vakwaangu, kuti zintu zivanichithalyiri ziva zwiisikiza kuvusu ahulu ze ivangiri. ¹³

Maane chikwiina vulyo, kusuminwa kwaangu kuvezivahalyi koonse munzuvo ya simwiine ne ku vatokomeri vaakwe ne ku wumwi ne wumwi,¹⁴ mane vuungi vwa vaakwaangu cha Simiine va vaali ku susuweza ahuulu mukuti kusuminwa kwaangu kuti va oolye ku waamba liinzwi ni va sa tiite¹⁵ Vaamwi cho vusakusima mane va waamba Kirisiti cho muna ne inkaani, kono vamwi va muwaamba che inkulo indotu.¹⁶ Vana va waamba Kirisiti che irato veezi kuti ni vaa viikwa hanu cho vuzimanini vwee iivageri.¹⁷ Kono vamwi va waamba Kirisiti cho vuhaavo ne mihipulo isa shiyembe. Va zeza kuti vanichitira vukaavo vo kusuminwa.¹⁸ Lyinu kutinzi, cheyiimwi iizira, kapa cho kulyicheenga naangati cho vuniti, Kirisiti wu teembwa, lyunu chikwiinavulyo Iime nisaanga! Eeni, Iime ka ni saange.¹⁹ Mukuti Iime niizi kuti iichi mamaanimaani aacho kwaangu kanihulula. Iichi kachi chitahalye che mirapero yeenu nechee ituso yo Luhuho Lujolola lwa Jeeso Kirisiti.²⁰ Kuya cho kusepa chilyindirwa ne busakusima kuti keeti niini fweensoonni. Chiikwiinavulyo, chee isepo yoonse, moona mukwiina inaako yoonse ne chekushieeme suunu, Ni zeeza kuti Kirisiti ka nyemunwa mu muviri waangu, nangaati cho vuhaalo kapa cho lufu.²¹ Mukuti iime kuhala njee Kirisiti, mmi kufwa ku voolyerwa.²² Mmi chikuti ku haala mu inyaama kulyeetara zicheerantu zo muteendo waangu, lyooho kaniizi chini saakana ku sala.²³ Mukuti Iime ni kakatiizwa ne zoonse iizi zinisala. Iime ni nuungitwa kusiya ni ve ne Kirisiti, kwiina vutuka, vutuka ahuulu!²⁴ Naaho chikwiina vuulyo kushala muiinyaama kwiina vutuka ahuulu kwaako.²⁵ Mukuuti Iime nizuumina mwueechi, Iime niizi kuti kani shaalye ni zwiira havusu naanwe muvoonse, cho kuzwiira havusu kweenu ne kusaanga muku zumina.²⁶ Chikwiina vulyo, kuteemba kweenu mwa Kirisiti Jeeso cheevaka lyaangu mbukwiinjihe chokuvaho kwaangu hape kweenu.²⁷ Vulyo mulyiwoonde cheenzira iswaanere mwi ivangeri ya Kirisiti. Muchite buulyo kuti, naangati Iime ni keeza ku ku muvoona kapa Iime ka nikwiina, Iime ni woola kuzuwa mu muziimeene haamwiina mu luhuho. Ni saaka ku zuuwa kuti mwiina luhuho lumwiina kulyika haamwiina mu kuzuminzana ze iivangeri.²⁸ Kono musiye ku tiizwa ne chiintu chimwi chi chitwa ne zira zeenu. Iichi chishuupo kuvaalyi cho kusiinywa kwaavo. Kono kweenu chishuupo cho kuhaazwa, mmi iichi chizwa kwee Ireeza.²⁹ Mukuti uunwee muva chiheewa, che ivaka lya Kirisiti, isiinyi vuulyo ku zwumiina kwaalyi, kono ne ku sukuluka chaakwe.³⁰ Mukuti mwiina kusaa zumiinzana ku swaana ne ku muvaavoni kwaangu, immi zimuzuwa ziina naame suunu.

Chapter 2

¹ Nizumina kuti lyiinu kwiina mukozeinkulo mwa Kirisiti. Nizumina kuti kwiina kutontoza mukusuna kwaakwe. Nizumina kuti kwiina ku woondinsana ko Luhuho. Nizumina kuti kwiina kuzuwiira vutuku ne ku fwiireinse.² Muchitekuti kusaanga kwaangu kuve musakusima mumihupulo wuumwiina, ne kulyisuna cho kuswana, ne ku woondinzaana mu Luhuho, ne kuva ne muhupulo wuumwiina.³ Musiye kuchita chimwi cho kulyivoona kapa che iinkaani. Kono cho vuuntu mulolye vamwi vaantu kuti veena neenza ku mizaamba.⁴ Wuumwi no wuumwi weenu asiye ku lola vulyo zimukaangite, kono alolye ne zivavulyite vaamwi.⁵ Muve ne muhupulo wuveena ne kwaas Kirisiti Jeeso.⁶ Avahalyi neena muchizimo che Ireeza, mmi kana ava lilyikanya chiziimo chaakwe ne Ireeza ku va chiintu chiimwi cha woola kulyi woonderera chaacho.⁷ Mmi ava lyivozekeza haansi. Naa hiinda chiziimo cho muhiikaana. Na lyichita kulolyeka muchiswano cha vaantu. Na lyiviika muchiswano cho muuntu.⁸ Na livozekeza kundi naava neekute kuya kulufu, lufu lwe chifapaano.⁹ Chikwiinavulyo Ireeza naaye ava munyemwiini kwiiwulu. Naa muha izina lyiina hewuulu lye iizina lyimwi ne lyimwi.¹⁰ Ava chiti vulyo kuti che izina lya Jeeso izwi lyimwi ne lyimwi lyifikame, mazwi aveena kwiwuulu ne munkaanda ne kuunsi lye inkaanda.¹¹ Mmi ava chiti ichi kuti lulyimi lumwi no lumwi lu waambe kuti Jeeso Kirisiti nje Simwiine, ku kuteembwa kwe Ireeza Taayo.¹² Lyinu aha, vasunwa vaangu, siina ha muzuwa inako zoonse, kundaavulyo chinina hateni kono hanu ku ve ahulu chini saaheena, mulyi vaakanyeza kuhazwa kweenu che lyoowa ne kuchachalyika.¹³ Mukuti nje Ireeza yo teenda mukati keenu muvoonse ku suna ne kuteendera kushiyama kwaakwe.¹⁴ Muchite ziintu zoonse ni musa vireeri ne kulyi kanana.¹⁵ Muchite che iyi inzira kuti muve va seena mulaandu ne ku sepahala, vaana ve Ireeza va seena vuvilala. Muchite che iyi inzira kuti muveere sina malaambi mu inkaanda, mukati ke inaako ya vaantu ve mihipulo mivilala va sashiyeeme.¹⁶ Mu woondesa ahulu mulyinzwi lyo vuhalo kuti ni niwoolye kuva ne ivaka lyo kuteumba mwiizuva lya Kirisiti. Lyinu aho kaniizive kuti kana niva ng'ombweeri mahalo kapa kuteendera mahala.¹⁷ Mmi niha kuvavulyo, malahaangu niha etirwa kuva chitavero ne muteendo wokuzumina kweenu, Ni saanga, mmi nisaanga naanwe muvoonse.¹⁸ Che iinzira iswana naanwe musaaga, mmi musaanga naame.¹⁹ Mmi Ni zamina mwa Simwiine Jeeso ku tumina Timoti kweenu cho kuhweera, kuti Naame ni woolye kukozwa inkulo hakuti chi neeziva ziintu kaheenu.²⁰ Mukuti ka niina wumwi haape simuhupulo wuswana, yiwiina vusakusima.²¹ Mukuti voonse vasaka zaavo ziva koonda, kuunda ee ziintu za Jeeso Kirisiti.²² Mmi mwiizi kuwoola kwaakwe, mukuti siina mwaana mwaateenda neesi, lyiinu avateedi naame mwi ivangelyi.²³ Lyiinu Ni zeeza ku mutuma munnako infwiihi ha niiziva kuti ka ku chitahalye vulye kwaangu.²⁴ Mmi ni zamina kwe Ireeza kuti Iime naame kaniize cho vufwihi.²⁵ Mmi ni zeza kuti kuswanera kuti ni tumine Epafuroditasi wuuko kweenu. Mwaanchangu mane niteenda naaye hape isolye kuninaangu, maane mutumwa weenu ne kuti muhikaana we zinivila.²⁶ Mukuti aava zunguvalyiirwa ahulu, mane aava nungitwa kuva naanwe muvoonse, mukuti mu vazuwi kuti avaalyi kulwaala. Mmi cho vusakusima avaalyi kulwaala.²⁷ Mmi cho vuniiti avaalyi kulwaala maane seke naafwe. Mmi Ireeza na mufwiirweinse, ising'i chaakwe vulyo, mmi ne chaangu, chokuti ni siiye kuva neinsoni he wuulu lye insoni.²⁸ Lyinu chiingi ni mutumina kweenu cho kuhweera, kuti ha mu muvona haape muwoolye kusaanga kuti niwoolye kusumunuka mu kuvireera.²⁹ Mutambulye Epaforoditasi cha Simwiine cho kusaanga. Mukuteke vaantu vaswana naaye.³⁰ Mukuti avaalyi cho muteendo wa Kirisiti ku kuti ave hafwihi ne lufu. Ava tovohi vuhalo vwaakwe ku kunihaza ne kuchita chimusana muvawoolyi kuchinichitira.

Chapter 3

¹ Mamanimani, vaakweetu, musaange kwa Simwiine. Kwangu kuming'olyera iizi ziintu hape ka kuni suntisa. Izi ziintu kazimitusa. ² Mulyitokomere ku vambwa. Mulyitokomere ku vachita zisashiyeme. Mulitokomere ku vasandula miviri yavo. ³ Mukuti uswe tutu vamupato. Nsoswe turapera cho Luhuho Lujolola lwe Ireeza. Nsoswe tulyitemba cha Kirisiti Jeeso, ni tusazumini munyama. ⁴ Chikwina vulyo, Iime naame nini vazumini munyama. Chikuti umwi uezza kuti uzumina munyama. Naame nini va zaambi aho. ⁵ Ni venjiri mumupato mwiizuva limana iyanza ne yotatwe, muvaantu va Benjamini, mu Heveru wa va-Heveru; choku kuteka mulawo, mu Farasayi. ⁶ Ni valyi kulyitumerera ku sukulula ikereke. Muchizimo cho kuchita sinte ko mulawo, Kana niveena mulaandu. ⁷ Mmi chimwi ne chimwi chivavoolyrwa, ni vazivoni kuti kusinyeherwa che vaaka lya Kirisiti. ⁸ Cho vuniti, hanu chinivona kuti zintu zoonse zizovete cho kwiiziva vusakusima vwa Kirisiti Jeeso Simwiine aangu. Chaakwe ni vasiyi ziintu zoonse. Ni zihinda kuti kazinetuso kuti ni woolye kuhuma Kirisiti ⁹ nekuti niwanwa kwaalyi. Iime keeti chinijolozwa chovuhangu mu mulawo. Chikwinavulyo, Niina kujolozwa chokuzumina mwa Jeeso, kujolozwa kuzwa kwe Ireeza ilizingite mukuzumina. ¹⁰ Lyinu hanu nisaka ku mwiiziva ne vukaando vo kuvuuka kwaake ne kuwoondinsana mukusukululwa kwaakwe. NI saka kusandwirwa muchiswano cho lufu lwakwe, ¹¹ kuti cheyimwi inzira naame niwoolye kukasika ku kuvuuka kwavafu. ¹² Kahena vusakusima kuti chiniva tambulyi iizi ziintu, kapa kuti chinivaavi yo shiyeeme. Mmi niwondesa kuti ni kawode cha va ni woonderi Kirisiti Jeeso. ¹³ Vaakweetu, Iime kanizumini kuti chovuhangu chiniva chiwoondi. Mmi kwiina chiintu chimwiina: Nizivala ziiina kumasulye ne kuhweerera chisina havusu. ¹⁴ Ni ng'ombwera halyikenywa kuti ni woolye kutambula mupuzo wo kusumpirwa kwiwuulu ne Ireeza cha Kisiti Jeeso. ¹⁵ Tuvoonse tuchituvakolyi mukuzumina, lyinu tuzeze vulyo. Mmi chokuti mwiina muhupulo wungi muzimwi ziintu, Ireeza naaye kazimotoondeza. ¹⁶ Chikwinavulyo, chimwi ne chimwi chichituvawani, tulyi woonderere hachiri. ¹⁷ Muve vaniziya, vaakwaangu. Mulolyerere neenza vana va yeenda mumutala utuvamitoondeza. ¹⁸ Vungi vuyeenda - vana vanivalyi kumilwiira chabo inako zoonse, lyinu hanu nimilwira ni nitira zinsozi - mukuti muzira zechifapano cha Kirisiti. ¹⁹ Mamanimani aavo kusinywa. Mukuti ireeza aavo ndyevumu lyavo, mmi kulyinyemuna kwaavo kwiina mukufweinsoni. Vazeza chezintu ze inkada. ²⁰ Mmi wetu muzi wina kwiwulu, ku tulyindire infumweetu wetu, Simwiine Jeeso Kirisiti. ²¹ Ka sandulye miviri yeetu inyansika kusandwira mumiviri ivumbitwa sina muviri waake uveera, uvasandulwa cheziho zakwe zoonse kukuwoola kulyivikira ziintu zoonse kwaalyi.

Chapter 4

¹ Chikwinavulyo, bakwaangu vanisuni vani nungitwa, kusanga kwaangu ne inkava yo vusimwiine, chiyi inzira mukolye cho vusakusima kwa Simwiine, valyikani vasunitwa.² Ni kwete nikumbira Eyodia, hape nikweete nikumbira Sintiyache, muve ne luhuho luswana kwa Simwiine.³ Vusakusima, Ni kukumbira nawe, mulyikani waangu inikwita ijoko naye: utusa ava vakulwakazi. Mukuti vavateendi naame muku twala ivangeri hamwiina ne Kilimenti ne vamwi vavatusi, vasimazina eena Mwi Vuka yo Vuhalo.⁴ Musaange kwe Ireeza inakozonse. Hape nicho kuti, musaange.⁵ Kushiyama kwaako kwizivwa ne vaantu voone. Simwiine wina hafwihi.⁶ Mu siye ku virera che chimwi ne chimwi. Chikwiinavulyo, muchimwi ne chimwi che kurapera ne kukumbira, cho kulyitumera, ulwire Ireeza chosaka kumbira.⁷ Mmi chisemo che Ireeza, chizamba zoonse zozuwa, kachitokomere inkulo zeenu ne kuzeza kweenu cha Kirisiti Jeeso.⁸ Mamanimani, bakwaangu, ziintu zoonse zovusakusima, zintuzoonse zikutekeha, ziintu zoonse zishiyeme, ziintu zoonse zilotu, ziintu zoonse ziswanere, chokuti kwiina zimwi chi shiyeme kuzaamba, chokuti kwiina zimwi zilukeere kuteebma, muzeze cheezo ziintu.⁹ Ziintu zimuvalyituti ne kutambula ne kuzuwa ne kuvona kwaangu, muchite iziziintu. Mmi Ireeza wina chisemo kave naanwe.¹⁰ Ni saangite ahulu kwa Simwine mukuti hanu chimuva kumbulukwa kunizeza hape. Kalye muvualyi kuni zeza, mmi ni muvulyite chivaka cho kunitusa.¹¹ Ka nicho vulyo mukuti nina chini vulyite. Mukuti ni valyituti kulyitumerera chiwina naacho muchizimo chimwi ne chimwi.¹² Niizi kuti kwinavulye kulyivula, mane naaho niizi kuti kwiina vulye kuva neziingi. Munzira imwi ne imwi ne muchimwi ne chimwi Ni valyituti inzira yo ku kulya neenza kapa kufwa inzala, ne kwiikuta kapa kufweinzala.¹³ Niwoolya kuchita ziintu zoonse chaakwe yo nikoza.¹⁴ Nangati kwinavulyo, Muvachiti sinte kuva naame mumasukuluka aagu.¹⁵ Haape mwiizi, unwe Mafilipi, kumatangiro ee ivangeri, chinizwa kwa Makedoniya, kakwiina ikereke ivalyi kunitusa mumukwa wo kuha ne tambula kundeeunu vulyo.¹⁶ Kulyi haniveena mwa Tesalonika, muvanituminiza zinivavulyite kuzamba kamwiina.¹⁷ Kaheena kuti nisaka impo. Kono, nisaka zihaantu ziweera kuteembwa kweenu¹⁸ Ni vatambulyi ziintu zoonse, mmi kwizwire. Niveezuzwa. Ni vatambulyi kwa Epafaroditasi ziintu zizwa kweenu. Zinunka munati, chitavero chilyotu chisaangisa Ireeza.¹⁹ Mmi Ireeza wangu ke zuzirikiza zoonse zimuvulyite cho vuhumi vwaakwe mu kuteembwa kwa Kirisite Jeeso.²⁰ Lyinu kwe Ireeza Isheetu kuteembwa kuveho chenako ne nako. Amen.²¹ Murumeresa varumeri cha Kirisiti Jeeso. Vakweetu vanina naavo va mirumeresa.²² Varumeri voonse veena kunu va murumeresa, sihulu venzuvo ya Kaisara.²³ Mikoonde ya Simwiine Jeeso Kirisiti ive ne inhuho zeenu. Amen.

Colossians

Chapter 1

¹ Paulusi, muapostola wa Kirisiti Jeeso cho kusuna kwe Ireeza, ne Timoti mwetu,² ku vazumina ne vamweetu veena itumero kwa Kirisiti veena mwa Kolosia. Muve ne mikoonde ne kuzuwanwa kuzwa kwe Ireeza Isheetu ne Simwiine Jeeso Kirisiti.³ Tulyitumera kwe Ireeza, Tayo wa Simwiine Jeeso Kirisiti, mmi tukuraperera inaako zoonse⁴ Tuvazuwi zetumero yenu mwa Kirisiti Jeeso ne irato lyimiina nalyo kuvoonse vazumina kwe Ireeza.⁵ Mwiina iiri irato cheevaka lyokuzumina kweenu ku sepiso imuviikirwa kwiiwulu. Muvazuwi cheyi isepiso imuviikirwa lyinzwi lyo vusakusima, le ivangeri,⁶ lichiliveza kweenu. Iyi ivangeri ikweete iviika zihantu maane ikweete izwiira havusu munkaanda yoose. Kuvenavulyo ne kweenu kuzwa izuva lyimuva zuwi ne kwiiziva iinse ze Ireeza chovusakusima.⁷ Iyi nje ivangeri moona mumuvailyituti kwa Epafurasi, muhikana wetu yosunitwa, muhikana wiiina vusakusima wa Kirisiti mu chiziimo cheetu.⁸ Epafarasi avachiti kuti twizive irato lyaako cho Luhuho.⁹ Chevaka lyeri irato, kuzwa iizuva lyituvazuwi izozintu kana tuvazimiki ku muraperera. Tuvalyi ku kumbira kuti mwizuzirizwa cha maano ee izivvo yo kusuna kwaakwe mukwiiziva zoonse ne kuzuwiseza zoluhuho.¹⁰ Tuvalyi kurapera kuti tuyende cho vusakusima bwa Simwiine munzira zisangisa. Tuvalyi kurapera kuti muve ne zihaantu munzira imwi ne imwi ishiyeeme ne kuti muzwirekuvusu mukwiiziva Ireeza.¹¹ Turapera kuti mukozwa muchimwi ne chimwi chamaano kuya che ziho zaakwe mukuwoodesa ne inkulonde.¹² Turapera kuti muoolye kusangaahulu ne kulyitumera kwa Taayo, yava muchiti kuti muoolye kuva nechibalyi muvuswa vwa varumeri mwiiiseri¹³ Ava tusumununi muvusimwiine vwe ififi natu kuzikiza mu vusimwiine vo Mwanaakwe yo sunitwa.¹⁴ Cho Mwanaakwe twiina kusumununwa chamalaha aakwe, ne kuwooderwa zivi.¹⁵ Mwaana nje chiswaniso che Ireeza yaasa vonwa. Njo mwaana wovuvure muzonse ziva vuumbwa.¹⁶ Mukuti zintu zoonse

ziva vuumbwa chaakwe, zoonse ziina kwiwulu ne ziina munkaanda, zivoneka ne ziintu zisavoneki. Nangati vasimwiine va vusa kapa vusimwiine kapa muvuso kapa vahitizi, zintu zoonse ziva vuumbwa naye niziri zaakwe.¹⁷ Wiina hewulu lyeziintu zoonse, mmi chaakwe zintu zoonse ziwoondene.¹⁸ Mmi njo muhitizi wo muvir, ikereke. Nje wa katanzi nalyi mutaazi kwavana vafwiire, lyinu njiwentaazi muzintu zoonse.¹⁹ Mukuti Ireeza a vasaangi kuti kwizuzirizwa kwaakwe koonse kuve kwaalyi,²⁰ ne kuvozekeza ziintu zoonse kwaalyi cho Mwaane. Ireeza ava lyeti kuzuminzana cha malaha aha chifapano chakwe. Ireeza ava shiyamisa ziintu zoonse kwaalyimwiine, naandi zintu zoonse ziina munkaanda kapa ziintu ziina kwiwulu.²¹ Mmi nanwe, imwinaako, muvalyi mumabukweenda kwe Ireeza hape nimulyi muzira zaakwe mukuzeza ne mumiteendo yenu mivilala.²² Lyinu hanu chava mishiyamisa cho muviri waakwe cho lufu. Ava chiti ichi kuti amivooza nimulyingeene, nimusena mulandu, nikusena kuzekiswa havusu vwaakwe.²³ Chikuti nimuzwira havusu mukuzumina, nekuwondesa, ni musazwi munzira yo vusakusima ni mulyiindire ivangeri imuvaazuwi. Iyi nje ivangeri ivalyi kurutwa kuwumwi newumi muuntu ya va vuunbwua mwikoonde lye iwulu. Iyi nje ivangeri ivachiti kuti Iime Paulusi, nive ni muhikaana.²⁴ Lyinu nisaanga mukusukuluka kwaangu chenu. Mmi nilyizuwa mumuviri waangu chitayere mukusukululwa kwa Kirisiti chevaka lyomuviri waakwe, ulyi ikereke.²⁵ Ivaaka lyeyi ikereke kuti nive nimuhikana, kuya cho kutokomera kuzwa kwe Ireeza kuni vahewa cheenu, kwizuziriza lyinzwi lye Ireeza.²⁶ Iichi nje ikunutu yo vusakusima ivawungirwa zirimo ziingi ne kuya kumamanimani. Lyinu hanu chiiva toondezwa kwa vana vazumina kwaalyi.²⁷ Aivalyi kuvalyi avo Ireeza vavalyi kusaka kuti vazine vuhami vokuteemba kweyi ikunuti yovusakusima mu Vasazumini. Mukuti Kirisiti wiina mwenu, vusakusima vokuteembwa kwe inako ikeeza.²⁸ Uzu njeye utu waamba chaakwe. Tu kalyimera umwi no umwi muuntu, mmi turuta umwi ne umwi muuntu chamaano oonse, kuti tuwoolye kutwala muuntu umwi no umwi najolwere kwa Kirisiti.²⁹ Mmi iichi chini chita ne kutundamena cheziho zakwe ziteenda kwaangu chokulaulwa.

Chapter 2

¹ Lyinu nisaka kuti mwizive nkoondo inkaando ini milwira unwe, ne vena kwa Laudisia, ne voonse vaseni kuvona chifateho chaangu munyama. ² Nichita ichi kuti inkulo zaavo zikozwa cho kukopana hamwiina mukulyisuna ne muku heewa vuhumi voonse vovusakusima vo kuzuminzana, mukwiziva ziliwungwire zo vusakusina ze Ireeza, iiye, Kirisiti. ³ Mwaalyi vuhumi voonse ne maano ne kwiiziva zi wungwirwa. ⁴ Ni waaba ichi kuti kaanzi kuvi nemuuntu yeti cho miziyeza cha maanzwi oku micheenga. ⁵ Mmi naandi Kanina naanwe munyama, naaho Nina naanwe muluhuho. Nisaanga kuvona kulyiwoonda kweenu ne kukola mukuzumina mwa Kirisiti ⁶ Lyinu sina hamuvatambulyi Kirisiti Simwiine, muyende chalyi. ⁷ Muuike mihiyi yenu kwalyi, muzaakwa mwaalyi, muzaake mukuzumina moona mumu varutwa, mmi muzwirehavusu mukulyitumera. ⁸ Mutokomere kuti muntu kanzi amiwondi che tuto ya maano, ne kumichengerera che zisena vusakusima ne kumitwala muzintu zivafapanera vaantu chokuwaamba, nu che tuto zenkaanda zamatangiro, mmi ni vasawondesa za Kirisiti. ⁹ Mukuti mwalyi kukwiina kwizuzirizwa kwizwire kwe Ireeza mumuviriko. ¹⁰ Mmi mwizuzirikizwa chaakwe. Iye njo muhitiri wezihzo zonse ne wovusimwiine. ¹¹ Chaakwe naanwe muvenjiri mumupato usena uvanchitwa nevaantu mu kuzwiisa muviri we nyama, kono mumupato wa Kirisiti. ¹² Muvawungwa naye mwi kolovezo. Hape chaakwe muvavuswa mukuzumina muziho ze Ireeza, yava muvuusa kuva fwiire. ¹³ Mmi ha muvafwiire mumilandu yenu ne mukusenjira mu mupato we inyama yenu, ava michiti kuhazwa hamwiina naye ne kutuwondera zoonse zituvasosa. ¹⁴ Ava siindi zoonse zivang'olyetwa ze milandu ne milawo i valyi kutusumina. Ava izwiisa yoonse mmi naikokotera hachifapano. ¹⁵ Ava sumununi vusimwiine ne mivuso, na vafwiisensoni mukati kavoone, cho kuvalunda che chifapano. ¹⁶ Lyinu hanu, kanzi kuvi neyo miatula mukulya kapa kunya, kapa che izuva lyo kusaanga kapa mweezi chuuusumpwa, kapa chamazuva e mikiti ye Insavata. ¹⁷ Izi minzunde ye zintu zikeeza, kono izo zoonse nje Kirisiti. ¹⁸ Musiye kuvuzwa mupuzo wokutiya ne muntu yo michenga, chokusaka kulyivozekeza haansi ne kutendera mangiloyi, wina vulyo uchita za seeni kuvona, mi utunduluswa mihipulo yaakwe ye nyama. ¹⁹ Na saliywondi kumutwi. iyo muviri woose chuukweete ulyisikwa, mi ukopanya chensinga munungo ni ukweete ukula, ukuzwa ne Ireeza ²⁰ Lyinu chikuti muvafwi ne Kirisiti kwi ituto zamatangiro ze inkaanda, chiinzi hamusiyenda naazo sins musihala munkaanda: ²¹ "Usiye kuhinda, kapa kusoola, kapa woonda"? ²² Zoonse iizi ziintu zisinya muntu chokuhalwa chaazo, mmi itaelo ne ituto za vaantu. ²³ Izi ituto zivoneka kuva zamaano sineri kutendera Ireeza cho kusunu ne kulivozekeza haansi, ne kusa tokomera muviri. Kono kazina ituso mukuti kusangisa inyama vulyo.

Chapter 3

¹ Mmi haiva kuti Ireeza ava mivusa cha Kiririti, musake ziintu zokwiwulu, kwekere Kirisiti kwiyanza lye Ireeza lya malyo. ² Muzeze che ziintu ziina kwiwulu, isingi che ziintu zina munkanda. ³ Mukuti muvafwi, mane vuhalo vweenu vuwungwirwa ne Kirisiti mwe Ireeza. ⁴ Hakuti Kirisiti chokeeza, iiye vuhalo vweenu, mmi naanwe kamwiize naye mukuveera ⁵ Lyinu, Mwihaye, mikwa yina munkanda - vuuhlye, ne ziina ikwe, kuzezerera vuvi, luhuho luvi, ne inkulonkando, yo kutendera vereeza ve nkanda. ⁶ Ivaka lye izwezi ziintu kuti vukalyi vwe Ireeza vviize kuvaana ve chikwaame vasa zuwi. ⁷ Ivaka lye izwezi ziintu nanwe zimuvayendi muziri chimusihala chazo. ⁸ Mmi hanu mulukera kuzisiya zoonse vukalyi, kuvenga, mihupulo mivi, kutukana, ne manzwi afwisa insoni asiy e kuzwa mutuholo twenu. ⁹ Musiye kulyichenga zesheya mukuti chimuva zavulyi muntu wakale ne mitendo yaakwe, ¹⁰ mmi chimuva zwati muntu muhya ya vachitwa chihya chokwiziva kuya chechiswano chakwe yava chilundi. ¹¹ Aha lyinu kakusina Muhirika ne Mujuta, wina mumupato kapa yasena mumupato, mung'ete, , muhikana, yosumunwinwa, mmi Kirisiti nje zoonse, mmi wina muzoonse. ¹² 12 Muzwate, lyinu, sina va valyisalyirwa ne Ireeza, vajolola ne vasunitwa, veena inkulondotu, kushiyama, ne kulyiviikakunsi, ne inkulonde. ¹³ Mulyichite neenza, mulyisepe. Mmi umwi chovirerera mwaakwe, a muwondere moona Simwiine mwa vamionderi. ¹⁴ Hewulu lyezo zoonse ziintu, mulyisune, nkoku wondinzana ko kushiyama. ¹⁵ Mmi chisemo cha Kirisiti chivusa munkulo zeenu. Ivalyi chechwechi chisemo kuti musumpirwa mu muviri umwina. Mmi mulyitumere. ¹⁶ Linzwi lya Kirisiti lyizaake kweenu cho vusakusima. Lyimihe maano wonse mulyisune ne kulyitute za lisamu ne nzimbo zo muchifera ne nzimbo zo luhuho. Muzimbe cho kulyitumera kwe Ireeza munkulo zeenu. ¹⁷ Mmi chimwi ne chimwi chimuchita, che liinzwi kapa kutendo, zonse muzichichite chezina lya Simwiine Jeso. Mulyitumere kwe Ireeza Tayo chaakwe. ¹⁸ Vakulwakazi, mulyivike kunsi lyi vamwihyenwanwe, sina hakuswanere cha Simwiine. ¹⁹ Vakwaame, musune vamwihyenwaanwe, mmi musiye kuva kalyihira. ²⁰ Vaana mukuteke vazazi veenu muzintu zoonse mukuti ichi chisangisa Simwiine. ²¹ Veshaavo-vaana musiye kukalyihisa vaana veenu, kuti vasiye kunyerwa. ²² Vahikana, muzuwe vasimwiine veenu muzintu zoonse cho vuuntu musiye kuvatendera chivamiloyete vulyo sineri musangisa vantu vulyo, mmi chenkulo ijolola. Mutiye Simwiine. ²³ Chimwi ne chimwi chimuchita, muchichite che inkulo imwiina iri muchitira Simwiine ising'i bantu. ²⁴ Mwiizi kuti kamutambulye vuswa kwa Simwiine. Nje Simwiine Kirisiti umutendera. ²⁵ Umwi no umwi yochita zisashiyeme katambulye zivilala za vachiti, mmi kakwiina isovozi.

Chapter 4

¹ Vasimwiine, muhe vahikana veenu iswanero zaavo zishiyeme. Nanwe mwizi kuti mwiina Simwiine kwi Wuulu.

² Muzwirehavusu kuwondesa kurapera. Muyizikiza mwateni cho kulyitumera.³ Muvonse muturaperere hamwina naswe, kuti Ireeza ewulye mulyango we linzwi, to wambe vusakusima vulyiungwire vwa Kirisiti. Chelivaka, Ni suminwa.⁴ Mmi nirapera kuti niwolye kujoloza, munisanerere ku wamba.⁵ Muyende mukuzuvisisa ne veena kunze, mmi mutokomere inako.⁶ Manzwi enu ave nemikonde inako zoone. A lungitwa isautu, kuti mowolye kuziva mumwitavira muntu umwi ne umwi.⁷ zinama, Tikikasi kazimilwire, umwi wetu yo suniwa, muhikana wina vusakusima, muhikana mwa Simwiine sina njeme.⁸ Nivamutumi kweenu chevaka lyokuti mwizive ziintu kahetu, nekuti akoza inkulo zeenu.⁹ Nimutumina hamwiina ne Onesimasi, mweetu yo suniwa wiina vusakusima, wumwi weenu. Kavamilwire zintu zoonse zivachitahalyi kunu.¹⁰ Arisitakasi, ya vasuminwa naame, umirumeresa, hamwina ne Mareko, mwanaanchizye Banabasi (imuva lwigwa chaakwe; kuti heza kweenu, mumutambulye),¹¹ ne Jeso yo sumpwa Justasi. Ava vovona bo mupato mbani tenda navo mu muvuso we Ireza. Mbavavalyi kuni tontoza.¹² Epapurasi umurumeresa. Naye umwi wenu nalyi muhikana wa Kirisiti Jesu. Umu sukulukira mwi tapero, kuti mu wolye kuzima ni mwizwire cho vusakusima mukusuna kwe Ireeza.¹³ Ime nina vusakusima chaakwe, kuti u miteendera ahulu, kwavana veena mwa Laodisia, ne veena mwa Hierapolis.¹⁴ Luka ing'anga isunitwa ne Demas vamurumeresa.¹⁵ Murumeresa vamwi veetu veena mwa Laodisia, ne Nimpha, ne kereke ina munzuvo yakwe.¹⁶ Hakuti iri ing'olo chimwalivalyirwa, muvone kuti lyikavalwa ne mwikereke ya Ma-Laodisia, hape muvone kuti muvala ing'olo lizwa kwa Laodisia.¹⁷ Mulwire Archippas, "U vavalyere musevezi wovaheewa kwa Simwiine, kuti uwizuzirikiza."¹⁸ Kurumeresa nko munwewangu - Paulusi. Muzeze kusuminwa kwaangu. Mikoonde ive naanwe.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulusi, Siluvanasi, ne Timoti kwi ikereke ya Matesolonia mwe Ireeza Isheetu ne Simwiine Jeeso Kirisiti. Mikoonde ne ikozo zive naanwe.² Innako zoonse tulyitumera kwe Ireeza cheenu muvoonse chitu misumpola mirapero zeetu.³ Tu zeeza havusu vwe Ireeza ne Isheetu muteendo yeenu ye itumero, kuteenda che irato, inkulo iinde ne kulyi neera che isepo kwa Simwiine weetu Jeeso Kirisiti.⁴ Vaakweetu musunitwa neIreeza, twiizi kuti ava musalyi⁵ mukuti ivangeri yeetu iveauza kweenu ising'i che lyiinzwi vulyo, mmi ne che zaho, cho Luhuho Lujolola, mane che isepo. Che iinzira iswana, naanwe mwiizi kuti tuvaantu tuveena vulye che vaka lyeenu.⁶ Muvaavi valyikanyisa wuuse ne Simwiine chi mutaambula lyiinzwi che injira yo kusululwa ni mulyi tumeere cho Luhuho Lujolola.⁷ Chikwiina vulyo, mu vaavi vashupi kuvoonse vavalyi kuzumina mwa Makedonia ne Achia⁸ Mukuti cheenu lyiinzwi lya Simwiine lyiva zuwiiki kuunze, ising'i vulyo mwa Makedonia ne Achia, kono itumero yeenu kwe Ireeza iveauzulyinkni kumwi ne kumwi.⁹ Chikwiina vulyo katulukeere kuwaamba chimwi kahaayo. Mukuti aavo veene kuwaamba kwaavo cheetu ne muva va tutambulyi kuvalyi, ne mumuva zookeri kwe Ireeza kuzwa ku veireeza veenu ne ku teendera Ireeza wo vusakusima,¹⁰ ne kulyindira Mwaane kuzwa kwiiwulu, yava vuusa kuva fwiire -Jeeso, yo tuhaluza kuvuvi vukeeza.

Chapter 2

¹ Mukuti wuunwe mwiizi, vakweetu, mukuti kwiiza kwetu wuuko kwenu kana avalyi vuholo. ² Kono, moona mumwiizi, nangati tuvasukuluki kukataanzi mane nitwa fwiiswa iinsoni kwa Filipo, tuva kolyete kwe Ireeza kuwamba naanwe che ivangelyi ye Ireeza cho kulyikalyika. ³ Mukuti kuruta kweetu ka kulyizingite ha mafosisa, kapa vuvilala, kapa kucheenga. ⁴ Mmi, moona mu tuva zuminiiwa ne Ireeza kusepahala mwi ivangelyi, mutuchoo, ising'i kusaangisa vaantu, kono Ireeza. Njeeye yo tatuva iinkulo zeetu. ⁵ Mukuti kana tuveeza ne maanzwi wo kuziyeza, mu mwiizi, kapa ku teendesa maanzi a wuungula iinkulo iinkaando - Ireeza mushupi weetu. ⁶ Naandi kusaka kuteembwa ne vaantu, kweenu kapa vamwi vaantu. ⁷ Ni tuva kuumbiri zikaando ni tuliyi tu vaapositola va Kirisiti. Kono, tu vashiyeeme kweenu sina nyinaavana cho humbulyikiza vaane. ⁸ Chikwiina vulyo twiina irato kweetu. Tu vasaangi kulyi kawuhanyeza naanwe ising'i vulyo lyiinzwi lye Ireeza kono mane ne vuhalo vweetu. ⁹ Mukuti mu vaavi vovutokwa ahulu kweetu. Mmi musihupula, vaakweetu, mavote ne masukuluka eetu. Tuvalyi kuteenda masiku ne kukamwi kuti tusiye ku milyemena chitu ruta ivangelyi ye Ireeza. ¹⁰ Mu vashupi, ne Ireeza, kushiyama, ne kusanyanswa mbo vuhalo vweetu ku varumeri. ¹¹ Naaho mwiizi mu tuveena kuwumwi ne wuumwi weenu, iiri nje shaavana ne vaana vaakwe, ¹² kumikutaza ne ku mikozainkulo ne kumikutaza kuyeenda munzira zishiyeme ze Ireeza, yo misumpira mu muvuso waakwe wuvereenga. ¹³ Chelyi ivaka tuliyitumera kwe Ireeza iinako zoonse, kuti chinga mwa tambula mulayezo we Ireeza wumuvazuwi kweetu, muva wutambulyi ni wusalyi wo muuntu, kono vusakusima, niwulyi we Ireeza, wukweete kuteenda kweenu muzumina. ¹⁴ Wuunwe, vakweetu, mu valyikanisa ikereke ze Ireeza ziina mwa Judeya cha Kirisiti Jeeso. Mukuti naanwe muva sukuluki vulyo ne vaantu ve inkaanda yeenu, muvavachiti ku Majuta ¹⁵ vavehai Simwiine Jeeso ne vaporofita, vava tuhindiki. Ka vasangisa Ireeza. Kono, veena lunya ku vaantu voonse. ¹⁶ Vava tuviindi kuwamba ne Venkaanda kuti naavo vahazwa. Vukaavo nkokuti iinako zoonse vaweera zivi zaavo. MMi vukaavo kavu vawiire ku mananimani. ¹⁷ Mmi wuuswe, vakweetu, tuva zwiisizwa mweenu munnakozana, cho muvir ising'i inkulo. ¹⁸ Tuva lyikayerere kwiiza kweenu - sihulu Iime, Pawulusi, ni valyiki hape - mmi Satani cho kutu kangisa. ¹⁹ Isepiso ne kusaanga kweeti kapa iinkava yo kulyiteemba havusu vwa Simiine Jeeso che innako yo kwiza kwaakwe? Kaheena wuunwe? ²⁰ Mukuti njowe mukuverenga ne kusaanga kweetu.

Chapter 3

¹ Lyinuaaho, chinga twasuntika, chokuvona kuti vuhalu kwiina vutuka kuti tushalye soswena kwa Athenisi.² Twaa tumina Timoti, ne vamweetu vamwi mwe Ireeza mwi ivangeri ya Kirisiti, ku kumikoza ne ku miyereza mwiiitumero yeenu,³ kuti kaanzi kuvi ngati wuumwina weenu yo nyungoswa iiyi milyiko. Mukuti wuunwe mwiiizi kuti iichi nchituva salyirwa.⁴ Vusakusima, hani veena naanwe, tuva milwiiri kuuntazi kuti chitwiina hafwihi ne kusukululwa, mmi kuvachitahalyi wuovoovulyo, mu mwiiizi.⁵ Cheeri iivaka, chinga naavona kuti kanisi woolyi, Ni vamutumini kuti niwoolye wiiziva itumero yeenu. Mweendi mulyiki chava mulyiki che iinzira yimwi, mmi kuteenda kweetu chikwaava kwamahala.⁶ Mmi Timoti aveeza na tulyiira makande malotu kahe itumero ne irato lyeenu. A vatulwiri kuti musitukumbulukwa, nekuti munuungitwa kutuvona momona naaswe mutu minuungitwa kumivona.⁷ Cheirivaka, vaakweetu, tuvekalyikwa iinkulo ne itumero yeenu, moonse mumasuuntika ne masukuluka eetu.⁸ Hanu tuhala, chokuti tuziima ni tukolyete kwa Simwiine.⁹ Mukuti vuitumero vuhi vutu woola kuha Ireeza cheenu, mukusaanga kutwiina naako kwe Ireeza cheenu?¹⁰ Masiku ne kukamwi turapera ahulu kuti tuwoolye kuvona vusu vweenu ne kumiha chitayera mwi itumero yeenu.¹¹ Ireeza ne Isheetu iyemwiine, ne Simwiine Jeeso, va hitire inzira yeetu kweenu.¹² Simwiine a chite kuti muwoolye kuweera nekutva irato wuumwi ku wuumwi ne kuvaantu voonse, moona naaswe mutuchita kweenu.¹³ A koza inkulo zeenu kuti kaanzi zivi ne kunyaanswa mu kujolola havusu vwe Ireeza ne Isheetu hakwiiza kwa Simwiie Jeeso ne vaantu vaakwe voonse va jolola

Chapter 4

1

² Mukuti mwiizi yitayero zituvamihhi cha Simwiine Jeeso. ³ Mukuti iichi kusuna kwe Ireeza, ku jolozwa kweenu, kuti mulyivavalyere ku vuhuulye, ⁴ kuti wumwi ne wumwi weenu eezive kutokomera chibya chakwe mu kujolola ne ikute, ⁵ ising'i mukunuungwa zivilala (siina Veenkaanda vasezi Ireeza). ⁶ Kaanzi kuvi muuntu yo fosekeza mwaakwe chowuu mukwa. Mukuti Simwiine ulyikanisa muziintu zoonse, moona mutuva milwiiri ne vupaki. ⁷ Mukuti Ireeza kana a va tusumpiri mikwamivilala, kono kujolola. ⁸ Lyinu, iiye yo kana iichi kaakani vaantu, mmi Ireeza, yo miha Luhuho lwaakwe Lujolola. ⁹ Kaze irato lyi vasikweetu, ka kusakahalyi kuti wumwi a ming'olyere, mukuti wuunwe muveene murutwa ne Ireeza kulyisuna. ¹⁰ Mane muchita vulyo ne ku vaakweenu veena mwa Makedonia. Mrni tu mikutaza, vakweetu, muchite vulyo mane ne kuzaamba. ¹¹ Mane tumikutaza kuti mulyike kuhala ni mutontweere, mutokomere zeenu, ne kulyiteendera cha maanza eenu, moona mu tuvamiliiri, ¹² kuti muwoolye kuhala siinte kwavana veena kuunze ni museena chimuvula. ¹³ Kutusuni kuti musiye kwiziva, vakweetu, chava valala, kuti musiye kulyira siina vamwi, vaseena isepo. ¹⁴ Mukuti chikuti tuzumina kuti Jeeso a vafwi na vuuka hape, Chikwiina vulyo Ireeza kalyeete Jeeso navana vava lalyilyi kwaalyi. ¹⁵ Tumicho vulyo che lyiinzwi lya Simwiine, kuti wuuswe tuhala, to vashaalyilyi kwiiza kwa Simwiine, keeti ni tuhitire vana vava laalyi. ¹⁶ Mukuti Simwiine iye mwiine ka suuke kuzwa kwiwuulu. Keeze cho mulyumo, we lyiinzwi lyo mukulwaana wa mang'iloi, che intorombita ye Ireeza, mmi vava fwiiri kwa Kirisite kava vuuke intaanzi. ¹⁷ Lyinu wuuswe tuhala, tusheere, katu hindirwa hamwiina mumakope naavo kuka kopanyeza Simwiine muluhuho. ¹⁸ Chikwiinavulyo, mulyikoza inkulo chaa maanzwi.

Chapter 5

¹ Lyinu ze innako ne zirimo, vaakweetu, ka kusakahalyi kuti muzi ng'olyerwa. ² Mukuti wuunwe mwiizi siinte kuti iizuva lya Simwiine lyikeeza siina musa kumasiku. ³ Ha vacho kuti, "Iikozo ne kuvavaleseha," kono kusinywa cho kuvawilira cho vuwheeru. Kakuve siina zitavi zo kuhuzumuka zo mukulwakazi yo lyihindite. Kakwiina mweeti ni vahalwiire. ⁴ Mmi,wuunwe, vakweetu, kamwiina mukerima kuti iizuva lyimu lyimiwiire sina musa. ⁵ Mukuti muvoonse muvana ve iseri ne musihalyi. Kaheena tuvana va masiku kapa keerima. ⁶ Lyooho, tusiye kulala muvachita vamwi. Kono, tulyindire ne ku lyiwoonda. ⁷ Mukuti valala vachita vulyo masiku, navana vakolwa vachita vulyo masiku. ⁸ Mmi mukuti to vo musihalyi, tulukera kulyiwoonda ne kuva ne itumero ne irato nichiri chisirerezo cheetu chaha chizuva, isepiso yo kuhazwa ive ihuusi yeetu. ⁹ Mukuti Ireeza kana ava tusumpiri kusinywa, kono ku tambula kuhazwa cha Simwiine Jeesu Kirisiti, ¹⁰ ya va tufwiiri kuti, chituhala kapa tufwiire, kuhalye naye. ¹¹ Lyinuhanu mulyi koza inkulo ne kulyizaka, sina mu mukweete muchita. ¹² Tu mikumbira, vakweetu, kwizivisa va muteenda naavo ne vamiyeenza mwa Simwiine ne va milawula, ne vamiziwulula, ¹³ ne kuvakuteka ahulu che irato chevaka lye musevezi waavo. Mu zuwaane mukatikeenu. ¹⁴ Tu mukutaza, vakweetu: Mukalyimere va kata, mukoza va lyitovohete, mutusa va kaangitwa, muve ne inkuloonde kuvaantu voonse. ¹⁵ Muvone kuti kaanzi kuvi ne yo vozekeza muuntu vuvi cho vuvi. Kono, mususuweza chiyeeme kweenu ne kuvamwi. ¹⁶ Musaange innako zoonse. ¹⁷ Murapere ni musahuzi. ¹⁸ Mulyitumere muchimwi ne chimwi. Mukuti njo kusuna kwe Ireeza cha Kirisiti Jeeso. ¹⁹ Musiye kuvienda Luhuho. ²⁰ Musiye kufwiisa iinsoni chiporofita. ²¹ Mulyike ziintu zoonse. Muwoondesa zi shiyeeme. ²² Muzwe kuziintu zoonse zivi. ²³ Ireeza wina chisemo a mijoloza koonse. Luhuho lweenu loonse, inkulo, ne muvir zivavalyerwa ni ziseena kunyaanswa ha kwiiza kwa Simwiine Jeeso Kirisiti. ²⁴ Liye ya va misuumpi wu sepahala, njeye yeti na chite. ²⁵ Vakweetu, naaswe mutu raperere. ²⁶ Murumeresa vakweetu voonse cho kulyi koota kushiyembe. ²⁷ Ni mikumbiira cha Simwiine kuti iilyi ing'olo lyika valyirwa vanakweetu voonse. ²⁸ Mikoonde ya Simwiine Jeeso Kirisiti ive naanwe.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹ Paulosi, Siluvanasi, nne Timothi, ku ikereke ya va Thesalonika mwe Ireeza Isheetu nne simwiine Jeeso Kirisiti. ² A inse zive kweenu nne ikozo ku zwa kwe Ireeza Isheetu nne Simwiine Jeeso Krisiti. ³ Tu lukere kulyitumera kwe Ireeza chiinwo, valyikani.ka kuti ku swanera, mane itumero yeenwo ikweete ku kula ahhulo, mane irato lye nwo ku wumwi ni wumwi lyi wundizeenee. ⁴ mane uswii tu wamba choo kulyi teemba chiinwo mu maa keereeke e Ireeza. tu wamba chii nkulo nnde nii tumero yeeno mu miilyiko yoonsee. Tu wamba chii mi lyiko imuhita chaayo. ⁵ Ichii njee chii shuupo chii Ireeza, nee ku watula chii sheeyamoo. kumamanimani ka mu ka wanike ku swaneera mu muvuso wee Ireeza umuvanyandiri. ⁶ ku shiyyeme kuti Ireeza a vozeekeza manyando enwo ku vavalysi ku munyaandisa, ⁷ Mane nii ku mu twiikula muvalyi kunyandiswa naaswii. kaa pange vulyo kuku vuneeka kwa simwinii jeso kuzwaa kwiulu nee manyiloyii ezhoo. ⁸ Chee indimii zoo mulyiroo kaa lyi vozeekeza kwa avuu vaa seezii Ireeza mane na avo vasaa tambulyi lyinzwii lya simwinii jeso. ⁹ Ka vaa nyandiswa choo kusa mana havusu vwa simwinii nii choo ku veenya kwee zihoo za akwee. ¹⁰ Kaa pange ichii chee neeza cheelyo Izuuva kuku teembwa nee vaantu vaakwee mane nee ku komookwa kwa avuu vunsee vaa va zumiini. Kaa kuti vuu paki vwiitu kwe enwu vu vaa zumiinwa. ¹¹ chee ivaka lye chii tumu raaperera chee nako zoonse. Turapera kuti Ireeza awulye ku mutambula mu kusumpwa kwe enwu. Turapera kuti awulye kumwi izuza chee minahano ishiyeme mane nee musevezi wee itumero nee chee zeehoo. ¹² Turaperera izii zintu kuti Izina lya simwini jeso lyi wulye ku tembwa naa nwe. Turapera kuti unwe nee mu timbwa naayee, chee ivaka lye nnsee zaa Ireeza mane nee simwine jeso kirisiti.

Chapter 2

¹ Lyeenwu kaha kwiiza kwa simwine jesو kirisite mane nee ku kungana kweetu kuti tu wulye ku ka vaanaye;tu mu kumbira valyekane,² kuti mu wulye ku katazeha nandi ku vireera,nii haiva choo luhuho,nii haiva chee mulaiza,nandi chee ngolo lyii lolyeeka mane uvu lye ka zwaa kweetu,kuya chee izuva lya simwine chii lyeet va siiki.³ Kuu seyee kuva neeti naa muu chiingerere.Ka kuti keeti nee ku pangahalye ku fiitera ku ka wugana cheena kweeza,mane nee mukwame wee chiipamgulye cheena vuneswa,⁴ iye mwana wee chiisinye.Uzoo njeyee yoo kanana mane nee yoo lye nyemuna hee wulu lye choo chii suupwa Ireeza nee ku raperwa.mane wii keere mwii tempere yee Ireeza mane naa lye suumpa Ireeza.⁵ Aa ka mu kumbulukwa hanii veena naa nwue nii vaa mu lywiiri izii ziintu?⁶ Lyinwu hanwu mwiizi chii mu wundete, kuti zaa wulye ku vuneeka chii nnako iswaa neere.⁷ Kaa kuti chiiut seezii chii vwii pangolyi chii kweete chii tenda,mane kweena zumwii yoo kweete ku mu kaniisa hanwu mane ntrees chaana muu zwiiswa mu nziira.⁸ Mane chii pangolyi kachi tondezwa,I yee simwini jesو yeeti nii hayee chii mu huza wuu mulomo waa kwee.Va simwine kava mu manisa kuku vuneeka ku kweza kwaakwee.⁹ Ha kweeza kwee chii pangolyi ka ku pangahalye chii musevezi wa satane nee chii zehuu zuunse,ziikayi mane nee maakazu zaa mapaa,¹⁰ mane nee ku cheengererwa kwa ko ku sa shiyaama.Izii zintu njeeza vuu veeti nee vaa sheenwu,kaa kuti keena vava taamblyi chiiseemoo chee iniiti kuti va wulye ku vulokwa.¹¹ Chee vaaka ilyi Ireeza kaa tumiinee mosevezii uwu kuti va wulye ku zoomiina mapaa.¹² Kuti ku mamanimani va wulye ku watulwa,aavo vava kaani kuzumina vuniiti mii niiva kondererwa ku panga vuuveelala.¹³ Mane tu lokeree ku temba Ireeza chee nwu, valyekanii vaa suniitwa nee Simwiine.Kaa kuti Ireeza usalyite unwe kuva ziihantu zaakwe zee ntanzii mu ku vulokwa mu ku shiyamisiwa koo lohuhoo mane nee ku zumiina mo vuniiti.¹⁴ Ichii chaa vaa musumpiri kuti chee lyiinzwi lyetu mu wulyee ku zwatikwa kuveerenga kwa Simwiine Jeso kirisiti.¹⁵ Lyinwu ,valyikanii,muzeeme chee ku koola.Mukakatiiree chiizo chii muva rutwa,Nii heeva chee lyiinzwi nandi chii nngolo lyeetu.¹⁶ Lyinwu hanwu Simwiine weetu Jeso Kirisiti kaha vuhanke,mane Ireeza Isheetu yava tusunii mane nii kutuha kuhumbulyizwa kwii kalyirire mane nee kuva nee seepo ishiyeme ikeezza chee nsee,¹⁷ mulyi humbulyiza mane muzaake nkolo zeenwu mumu sevezi ushiyyeme mane nee mulyinzwi.

Chapter 3

¹ Mane hanwu, valyikani, muturaperere, kuti lyinzwii lyaa simwiine lyi gweerii mane lyi teembwa, sinna mwii kweena kweenwu. ² Murapere kuti tu wulyee ku hululwa muva viilala nee mu vantu va vii, kaa kuti ka heena vunsee veena itumero. ³ Mii Simwiine useepahala, yeeti naa mulyii sakere mane ka mu lyiisa koozuu muviilala. ⁴ Tweena iseepo mwa Simwiine ka heenu, kuti muvunse mu teende mane muzwiire havusu ku chiita chii tuva mulawerei kuti mu chii chiite. ⁵ Simwiine aa lawulye nnkulo zeenwu ku suna Ireeza mane nee ku vaa nee nkulondi mwa kirisiti. ⁶ Lyinu hanu tu molaula, valyikani, mwii ziina lyaa simwine Jeso Kirisiti, kuti moo zwee ku valyiikani valyii halyiira vuhalo voo ku hunguka vulyoo mane voo koo sa tokoomera chiizoo chiimova tambulyi kweetu. ⁷ Mane unwe mu lokere kuswaana naaswee. keena tuvahalyi hakatii kenwu mane wuvuu vantu vaaseena ikute. ⁸ Mane kena tuvalyi kulyaa zilyoo zaa vantu neetu saa zii ruweerere. nee kutii, tu valyii ku tenda masiku nee musihalyi moo manyando mane nee movookavu, kuti tuseekuva muziyo kweenwu. ⁹ Tuva pangii vuti kuti mweendi kaa tweena ziihoo. Nee kutii tuvalyi chiita vuti kuti tuvee tuzziikayii zeenu, kuti mu wulye kuswana naaswee. ¹⁰ Hatuveena naanue, tuva mulaulye, Chukuti zumwii kasunee kutenda, kalokere kulya. ¹¹ Kaa kuti tuzuwa kuti kwiiinna vamwi hakati keenu valyi yeendera vulyo. Kaa vaatende mii valyi laalyira vulyo. ¹² Lyinu veena vulyo tulaola mane nee ku vayereza mwii zina lya Simwine Jeso Kirisiti, kuti va wulye ku tenda chee kutontola mane nee kulya ziilyo vaavoo. ¹³ Mii unwe, valyikani, musiye ku suntikera ku chiita ziishiyemee. ¹⁴ Chiikuti kaa vamuzwuwe nee ku zwuwa manzwii eenu mweelyi ngolo, mumu tookomere mane musiye kulwaa naaye, kuti naa aave nee nsoni. ¹⁵ Musiye kumotoya, mii mumu kalyimere sinaa mulyikanii. ¹⁶ Kaa Simwine wee koozo eeye kaha vu hakwee aa moo hee ekuzoo chee naako zoonse. Kaa Simwine avee naanwe moo voonse. ¹⁷ Ukuu njee kurumeresa kwangu, Paulosi, chaa manza aangu, nii ilye chiishupo mwii ngolo lyimwii nii lyimwii. Vuti Muni ngola. ¹⁸ Aaa kaa inse za Simwine Jeso Kirisiti zii vee naa nwe muuvunsee.

1 Timothy

Chapter 1

¹ Paulosi, muapositola wa Kirisiti Jeeso kuya che Taulo ye Ireeza Simwiine ne Kirisiti Jeeso isepo yeetu, ² Timoti, mwaana wo vusakusima mwiitumero: Chishemo, iinse, ne ikozo izwa kwe Ireeza Isheetu ne Kirisiti Jeeso Simwiine weetu. ³ Moona mu ni va mikuumbiri chi nikaya kwa Makedonia, mushalye mwa Efesasi kuti muwoolye kulyemusa vamwi vaantu kuti kaanzi varuti ivangeli isalyi njooyo. ⁴ Nangati kuteeka makande ne luzuvo lusamani. Iizi zilyeta iinkaani kuunda a maikaerero e Ireeza, ee tumero. ⁵ Lyinu maikaerero wo mulawo iirato kuzwa munkulo ijolola, mu maikuto a shiyeme, ne itumero imaniniine. ⁶ Vamwi vaantu vachi vava zovi mweenzi ziintu mane chiva vasanduki vaantu valiywambira ziseena ituso. ⁷ Va saka kuva varuti vo mulao, mmi nivasa zuwiseza zi vawaamba kapa kwi zuzirikiza cho vuniti. ⁸ Mmi twiizi kuti mulawo wushiyemee chi wuteendeswa neenza. ⁹ Twiizi kuti, mulawo ka wuchitirwa vaantu vashiyeeme, kono ngwa valuuta mulawo ne vaantu vasazuwi, ne vaantu vasa tiyi Ireeza ne valewuhi, ne vasi mikwa mivi ne vanyaansa, vana vehaya ve shaavo ne vanyinaavo, ne vehaya, ¹⁰ ne vaantu va mahulye, ne valyisesa mukuswana, ne veeva vaantu kuvachita vahiikaana, vasimap, vashupa za mapa, ne chimwi ne chimwi chikananisa ituto zo vusakusima. ¹¹ Chi chirutwabne ivangeri iverenga ye mikoonde yo kuteembwa kwe Ireeza iyo yi ni vaheewa. ¹² Ni lyitumera kwa Kirisiti Jeeso Simwiine weetu. A va nikoza, mikuti ava ni hiindi kuti niina itumero, mane naani salyira mu musevezi. ¹³ Ni valyi kushuta, ni ni sukulula, mane ne kukataza. Mmi ni va zuwiirwa vutuku mukuti ni valyi kuzichita mukusaazumina. ¹⁴ Mmi chishemo cha Simwiine weetu chivenjihi ahulu che itumero ne irato lyiina kwa Kirisiti Jeeso. ¹⁵ Wuuwu mulayezo wu sepahala mane wulukera kutambulwa, kuti Kirisiti Jeeso a veeza munkaanda kwiza kuhaza valewuhi, munilyi ni simwiine. ¹⁶ Mmi cheri ivaka ni va zuwirwa vutuku, kuti chaangu, simwiine chivi, Kirisiti Jeeso awoolye kutoondeza inkuloonde yoose. A va chiti vulyo kuti ive mutuala kwa vana voonse veeti niva muzumine mu vuhalo vusaamani. ¹⁷ Hanu kwa simwiine ya samani, ya safwi, ya sa vonwa, Ireeza yeyena, a kutekwa kuya kwiire ne mamanimani. Amen. ¹⁸ Ni viika iiyi kupo havusu vwaako, Timoti, mwanaangu, kuya che chiporofita chi wawaamba chaako, kuti wu woola kulwa iinkoondo indoootu, ¹⁹ ku woonderera itumero ne chihakululyi chishiyemee. Kukaana iichi, vamwi va veetikiza itumero zaavo, ²⁰ Va swana ne Himaniasi ne Alekizanda, va nivahi Satani kuti varutwa kusa nyaansa.

Chapter 2

¹ Lyinu, chentaanzi, ni mikutaza kuti iikupo zo kulyiviika kuunsi, itapero, kuraperera, ne kulyitumera zi chitirwa vaantu voonse, ² vasimwiine ne voonse venaziho, kuti tuhalye vuhalo vusheeme vulyiketete mukurapera ne kulyisaanta. ³ Iichi chishiyembe ne kutambulwa havusu vwe Ireeza Infumweetu. ⁴ Wu saka kuti vaantu voonse va hazwa ne kwiiziva vusakusima ⁵ Mukuti Ireeza wu mwiina, ne muzimanini we Ireeza ne muuntu, muuntu Kirisiti Jeeso. ⁶ Ava lizwiisa chitavero cha voonse, naalyi vushupi che innako ishiyeeme. ⁷ Chelyi ivaka ni vasalwa kuva chiyaanzi ne muapositola - Ni waamba vusakusima, Kani cheengi-mane vuruti vwa veenkaanda muitumero ne vusakusima. ⁸ Lyinuhanu, Ni saka kuti vakwaame voonse va kurapera ni vanyemwiine maanza nikuseena kuveenga kapa iinkaani. ⁹ Mukuswana vakulwakazi vazwate zizavalozishiyembe, cheekute ne kulyi woonda, ising'i iinsuki zihosetwa cho vuliizi kapa igauda kapa ipelela kapa zizavalozidura, ¹⁰ mmi chilukeere vakulwakazi va ishiyeeme va teendera Ireeza. ¹¹ Mukulwakazi a teeke ituto na tontweere nalyi viikite kuunsi. ¹² Ka ni zuminini mukulwakazi kuti a rute kapa ave hewuulu lyo mukwaama, mmi e kalye na tontweere. ¹³ Mukuti Adama ava vuumbwa intaanzi, kuzwa Eva. ¹⁴ Adama kana ava cheengwa, mmi mukulwakazi ava cheengwa mane na luutamulawo. ¹⁵ Nahakuva vulyo, ka haazwa cho kupuluha vaana, mmi havazwiira havusu mwiitumero ne irato ne kulyijoloza cho kulyiwoonda.

Chapter 3

¹ Kuwaamba wuuku nkodusakusima: Chikuti wuumwi nasaka kuva muruti, wuzeza musevezi mulotu. ² Lyinu muruti wulukeere kuva ne chinyansika. Ave mukwaame wiina mukulwakazi wumwiina. Yo lyiwoonda, yo zuwiseza, kulyikuteka, ne kutambula veene. Na woola kuruta, ³ Ka lukeere kuva chidakwa, yo hweere kulwa, kono yo shiyeeme. Ka lukeri kuva yo suni malyi. ⁴ Yo woola ku yeenza iirapa lyaakwe siinte, lukeere kuti vaana vaakwe va muzuwe ne kumukuteka munzira zoonse. ⁵ Chikuti muuntu kawoolyi kuyeenza irapa lyaakwe, ka woolye vulye kutokomera iikereke ye Ireeza. ⁶ Ka lukeere kuva muhya mwiitumero, kuti asiye kuva ne kulyinyemuna mane amanine a wiire mukuwatulwa siina nje diavulosi. ⁷ Wu lukeere ku pakwa ahulu ne veena kuunze, kuti a siye kunyaanswa ne kuva mukaswa ka diavulosi. ⁸ Munzira iswana, madiyakoni valukera kuva vashiyembe, ising'i ve milomo yo vere. Vasiye ku nywa ahulu yiwayine kapa kuva ne inkulonkaando. ⁹ Va woonde zipirii ze itumero che chihakulyi chijolola. ¹⁰ Valukera kuzumininwa taanzi, lyinu ndiva teenda mukuti kaveena mulandu. ¹¹ Munzira yiswana, va mwiihyavwaavo valukera ku kutekeha, ising'i vasooha, kono valyivoonda ne kusepahala muziintu zoonse. ¹² Madiyakoni valukera kuva ne mukulwakazi wumwiina. Valukera kuyeenza siinte vaana vaavo ne marapa aavo. ¹³ Mukuti avo vavachiti siinte valywanina maziimo ashiyembe ne kukola mwiitumero yiina mwa Kirisiti Jeeso. ¹⁴ Chini ming'olyera iizi ziintu, Niina isepo yo kwiiza kweenu chovufwihi. ¹⁵ Mmi ha Ni lyiyeha, Ni ming'olyera kuti mwiizive kuti mulyivoonda vulye munzuvo ye Ireeza, ikereke ye Ireeza yo hala, Ipinahalyi iikoza vusakusima. ¹⁶ Tuvoonse tuzumina kuti ikunutu ye Ireeza iinkaando: "A va voneswa munyama, na tomamiswa no Luhuho, na vonwa ne mang'iloyi, na rutwa mu mishovo yoonse, nkaanda yoose ni ya muzumina, mmi na tantusezwa kwiwulu mukuveera."

Chapter 4

¹ Mmi Luhuho luwamba cho kukola wuuti munako za mamanimani vamwi vaantu kava siye itumero ne kuteeka inhuho zicheenga zo kuruta kwa madimona ² cho vuhibirihi vwa mapa, chihakululyi chaavo chiva sinywa ³ Kava viinde vaantu ku sesa ne kuva viinda kulya zilyo zivaa vuumba ne Ireeza zitambulwa cho kulyitumera naavana va zumina niveezi musakusima. ⁴ Mukuti zivuumbantu chimwi ne chimwi che Ireeza chishiyeeeme, mmi kazikaanwa hazitambulwa siinte. ⁵ Mukuti zijolweezwa che liinzwi lye Ireeza ne itapero. ⁶ Hamulwiira vamweetu cheezi ziintu, ka muve vahikaana vashiyeeeme va Jeeso Kirisiti. Mukuti mukozeewa maanzwi a shiyeeeme a muvarutwa ni mwaechirira. ⁷ Mmi wukaane makande a sena ituso a sunitwa ne vachembere. Kono, wulyitwaeza kusuna Ireeza. ⁸ Mukuti kutwaeza muviri musevezi kutusa kanini, mmi kurapera kutusa muziintu zoonse. Ziina isepiso yo vuhalo vwahanu ne muhalo vusikeeza. ⁹ Wuuwu mulaezo ngo vusakusima mane wulukeere kutambulwa koonse. ¹⁰ Mukuti nchalyo kuti tuteende ahulu ne kusukuluka. Mukuti tuzumina kwe Ireeza yo hala, Muhamizi wa vaantu voonse, mmi vuuhulu vazumina. ¹¹ Lwiire vaantu mmi wuvarute iizi ziintu. ¹² Kaanzi kuvi no yo kunyansa cho vuhibirihi, mmi kwaako kuve chishupo ku vazumina , lyiwoonde, iraato, kusepahala, ne kujolola. ¹³ Mbwiita ha nisika, wu valye, ne kukutaza, ne kuruta. ¹⁴ Wu siye kulyitokomolosa ineo yiwiina nayo, yo vaheewa che chiporofita, cho kuviihwa maanza ne vakulwaana. ¹⁵ Wu tokomere iizi ziintu. Wuve muziri, kuti kuzwiira havusu kwaako kuve vushupi ku vaantu voonse. ¹⁶ Wu livavalyere ne kutokomera iituto wu zwiire ha vusu cheezi ziintu. Mukuti kuchitavulyo, ko lyihaza ne kuhaza vana va kuteeka.

Chapter 5

¹ Wusiyé ku kalyimera mukulukwaame. Kono, wumu yereza sina yo yereza veeso. U yereza valoombana sina vanche vaako, ² vachembere sina vanyiineenu, vakazana siina vanchizyeenu, muku jolola koonse. ³ Kuteke vazike, vazike tota. ⁴ Mmi chikuti mufwiirwa wiina vaana ne vezukulu, avo vataange kulituta kukuteka vavekala naavo mumazuvo. Valyihe vazazi vaavo, mukuti iichi chisaangisa Ireeza. ⁵ Mmi muzike toota, yo sheere yeyena, na lyiviikite kwe Ireeza na zwiirire havusu mu kusepahala ne kurapera masiku ne kukakwi, ⁶ mmi mukulwakazi yo halyira mu munati wu fwiire nangati wuhala. ⁷ Mu vezivisa kaheezi ziintu zoose, kuti kaanzi ni vanyanswa. ⁸ Mmi muuntu chasa tokomeri vakwaakwe, sihulu venuzovo yaakwe. Ava kaani itumero mane vuvilala vwaakwe vuzamba yasarumere. ⁹ Mukulwakazi a ng'olwa vuzike chiwiina kuunsi e zirimo ziina makumi a manaiyaanza ne ikumi lyimwiina, mukulwakazi wo mukwaame wumwiina. ¹⁰ Nee zivitwa cho kuchita miteendo yishiyeeme, kapa ngo kutokomera vahwiire, kutambula veene, kushanza mateende a vaantu ve Ireeza vajolola, kuhumburikiza vazuviire vutuku, kapa avalyi kuchita miteendo milotu. ¹¹ Mmi vazike va vakazanaana, mukaane kuvang'ola mwi vuuka. Mukuti hakuti kunuungwa ko minati yo muviri ha kuvenjihira vashandukire Kirisiti, chi vasaka kuseswa. ¹² Lyinuaho chi valyi vona mulandu chokusiya ziintu zivava zumiinzani ne vaantu. ¹³ Mane valyituta vukata ne kupotapota mumazuvo a vaantu. Kaheena vukata vulyo, ne kupateha muku vawaba ziintu zi vasaswaneere kuwaamba. ¹⁴ Lyinu nisaka kuti vakazanaana va seswa, vave ne vaana, vatokomere marapa aavo, kuti vasiye kuha chira chaavo chivaka chokuvavona mulyaandu. ¹⁵ Mukuti vamwi chivavazwi muvusakusima cho kwiichirira Satani. ¹⁶ Chikuti mukulwakazi wo murumeri wiina mufwiirwa, a mutusa, kuti ikereke kaanzi ilyemenwa, kuti yiwoolye kutusa muzike toota. ¹⁷ Vahitizi vachita neeza valukeere kuhewa ikute ikaando ahulu, sihulu vateenda che liinzwi ne kuruta, ¹⁸ Mukuti ivangeli iiti, "kannzi wuviki iitoomu mukaholo ke pulu chiiftuna mahira" mmi muvereki wuswaneerwa kuwana ituwero yaakwe." ¹⁹ Wu siye kuzumina kunyaanswa ko mukulwana mbwiita chikwiina vashupi vovere nandi vo tatwee. ²⁰ Kalyimere valewuhi havusu vwa vaantu voonse kuti vamwi naavo vatiye. ²¹ ²² Ni ku kalyimera, havusu vve Ireeza ne Kirisiti Jeeso ne mang'iloi asalyitwa, kutokomera wuuku kukalyimerwa nikuseena kusensempa, ne kusachita ziintu che sovozi. Wu siye kuhwerera kuvika muuntu maanza. Wusiyé kulyinjirika muzivi zavanntu vamwi. Wi kalye no jolweere. ²³ Wusiyé kunywa meenzi vulyo, Mmi, wukunywaga tuwini zana chevaka lye ivumu lyaako ne kulwaalalwaala. ²⁴ Zivi zavamwi vaantu zizivwa chovuhweeru, mmi zizivwa ikatulo niiseeni kuva hateni. Mmi zimwi zivi zivashaala mumasulye. ²⁵ Mukuswana, miteendo yimwi milotu ivoneka cho , mmi kulyi yimwi keeti chiwuungulwa.

Chapter 6

¹ Voonse veena mwijijoko yo muvuhikana vakuteke vanfumwaavo moonse mukuswaneere. Va lukeere kuchita vulyo kuti iizina lye Ireeza ne ituto zisiye kunyaanswa. ² Vahiikana veena vanfumwaavo vava rumeri vasiye kuvavulyira iikute mukuti vamweeti. Kono, va vateendere ahulu mukuswaneere. Mukuti kuvoolyerwa vazumina ne vasunitwa. Wu rute ne kuwaamba kahe iizi ziintu. ³ Mmi muuntu cho ruta ivangeri isalyi njeyo nasa zumini maanzwi o vusakusima a Simwiinetu Kirisiti Jeeso ne ituto izuwana ne tapero, ⁴ wulyinyemuna mane keena chezi. Mmi wusuni zaambo ziseena ituso ne kukanan za maanzwi zilyeetera munna, kulyilwiisa, matapa, ne kuzezerera vamwi vuvilala, ⁵ ne kuzwiira havusu mukusazuwaana kwa vaantu ne mihupulo mivilala. Chivava zoverwa musakusima mane vaseza kuti kurapera iinzira yimwi yo kuwaana malyi maangi. ⁶ Lyinu kurapera kumiaine kuvozekeza maaswe, ⁷ mukuti kakwiina chitubeesa naacho munkaanda, mane kakwiina cheeti nituzwa chaacho. ⁸ Kono, tulyi tumerere zilyo ne zaparo. ⁹ Lyinu vasaka kuhuma vanjira mumulyiko, ne mutuswa. Vava ne mihupulo yo vuholo yiva lyetera vukaavo, ne kutwaala vaantu kuusku kusinyeha ne kuzoverera. Mukuti kusuna malyi ngo muhisi wo vuvilala voonse. ¹⁰ Vamwi vaantu vasuni vulyo vava ziwluki munzira ye tumero mmi vava lyitwi avoveene kulyi lyetera masukuluka maangi. ¹¹ Mmi wuuwe, umuntu wee Ireeza, wutiyi iizi ziintu. Wu kakanine kushiyama, kuraper, vusakusima, irato, iinkulonde, ne kushiyama. ¹² Lwe inkoondo yishiyeeme ye tumero. Lyi woonderere muvuhalo vusamani vo vasumpirwa, ne vupaki vo valyiwaambi cho kushiyama ku vaantu kuvoonse. ¹³ Ni layerera havusu vwe Ireeza, yoha vuhalo kuziintu zoonse, ne havusu vwa Kirisiti Jeeso, ya vashupi havusu vwa Pontiyasi Pilato naaha vupaki vushiyeeme, ¹⁴ mamere mulawo no seena kabalyi kapa kunyaanswa mbwiita ha kuvoneka kwa Simwiinetu Jesso Kirisiti. ¹⁵ Ireeza ka senulye kwiiza kwa Kirisiti che inako iswaneere, iye yeyena yo tohonolofazwa Simwiine yo vusa iye Simwiine yo lawula. ¹⁶ Iye yeyena nja safwi yiwikala mwiseri kusasikwa. Kakwiina muuntu yo muvona kapa yo woola kumulolyerera. Kwalyi kuve ne kute ne kuvusa kusa mani. Amen. ¹⁷ Wulayerere vahumine mweyinu inkaanda kuti vasiye kulyihiinda ne kusepa vuhumi, vuseena sepwa. Mmi, vasepe Ireeza. Wutuha vuhumi vo vukusakusima kuti tulyikolye. ¹⁸ Valwiire vachite neenza, vahume miteendo milotu, va wave ne kutusa vamwi. ¹⁹ Mukuswana valyi viikire ziintu kumatangiro kuvakanyeza zisikeeza, kuti vawoolye kulyiwonderera vuhalo sakata. ²⁰ Timoti, vavalyere choova heewa. Wu tomolohe zaambo zokusooha zisena ituso ne mihupulo yo kusazuwaana izivo ya mapa. ²¹ Vamwi vaantu vava waambi kahezi ziintu cho kumanina vazova mwi tumero. Mikoonde ive naawe.

2 Timothy

Chapter 1

¹ Pawulosi, muapositola wa Kirisiti Jeso che kusuna kwe Ireeza, kuya che isepiso ye vuhalo vviina mwa Kirisiti Jeso, ² kwa Timoti, mwana yo sunitwa:Isehuhazo,inse,ne ikozo kuzwa kwe Ireeza tayo ne Kirisiti Jeso Simwiine weetu. ³ Ni lyi itumerera Ireeza, u ni tendera kuzwa ku veisukulweetu, che ziyululyi chi jolola, siina mu ni ku kumbulukwa mu mirapero yangu masiku ne musihalyi. ⁴ Sina mu ni kumbulukwa zinsozi zaako, ni nungwa kuku vona, kuti ni izulye kusanga. ⁵ Ni va kumbuluswa itumero yaako ye initi, i va halyi lwe ntanzi mu va nyokolo Luwisi and vanyoko Yunisi, mi mane ni zamina ha ihala na mwaako. ⁶ Ilyi nje ivaka ha ni ku kumbulusa kuti u zhahaza inewo ye Ireeza yiina mwaako cho ku viikwa manza angu. ⁷ Mukuti Ireeza ka hena ava tuhi luhuho lyo lyowa, mi lo zaho ni chishemo ni kuzakwa.e ⁸ Lyinu sa nzi u swaviri vushupi kaha Simwiine weetu, nangati ime, Pawulosi, muwondwa waakwe. Kunzelyovulyo, ve ne imbalyi yaako mu manyando e lyinzwi kuya che zaho ze Ireeza. ⁹ Nje Ireeza ava tu haza mane na tu sumpa che kusumpiwa kujolola. A va chiti ichi, insini kuya che misevezi yeetu, mi kuya che kunahana kwaakwe ne inse. A va tuhi iizi zintu mwa Kirisiti Jeso zivaka ne zi seeni ku taanga. ¹⁰ Mi hanu kuhazwa kwe Ireeza kuva tondezwa cho kwiza kwa muhazi weetu Kirisiti Jeso.Nje Kirisiti ava manisa lufu mi na lyeeta vuhalo vu sa mani kuya kwi iseri che manzwi. ¹¹ Chelyi ivaka, ni va salwa kuva muchumayeri,muapositola, ni muruti. ¹² Chelyi ivaka naame ni nyandiswa izi zintu. Mi ka ni swavi, mukuti niize iye u ni va zumini. Ni zumiine ahulu kuti u woola ku tokomera icho che ni va mu seperi kuya kweelyina izuva. ¹³ Tokomere chikawo che itutu izuweka yo va zuwi kwaangu, che itumero ne chisemo china mwa Kirisiti Jeso. ¹⁴ Chintu chi shiyeme Ireeza cha va kuhi, chi tokomere cho Luhuho lu Jolola, yo hala mweetu. ¹⁵ Wiizi ichi, kuti va hala mwa Ezhiya vava ni sandukiri. Mwechi chitopa kwiina Fijilasi ne Homojinsi. ¹⁶ Simwiine ka tondeza ve irapa

Chapter 1

lya Uniforasi inse, mukuti chivaka chingi a vaalyi ku ni haza mane ka hena a va swaviswa ku ni potera mwi intorongo.¹⁷ Kunzelyovolyo, cho wiina mwa Roma, ava ni sakiseza ahulu, mi na ni wana.¹⁸ Ireza ka tondeza inse kumbalyi zaakwe lusuku lwe muzeko.Inzira zonse mwa vaalyi ku ni tusa chazo mwa Ifeso, u zizi nenza.

Chapter 2

¹ Lyinu uwe, mwanangu, kolye mwi inse yiina mwa Kirisiti Jeso. ² Zintu zo u va zuwi kwaangu mukati kko vushupi vungi, zihe vantu va sepehala veti ni va woolye ku zi ruta vamwi naavo. ³ Nyandire mukaavo naame siina isolye lya Kirisiti Jeso. ⁴ Ka kwina isolye lyi woola ku tendera ni lyi si lyiyitwa ne indava zo vonu vuhalo, vulyo kuti a woolye ku sangisa mukulwana kwaalyi. ⁵ Naako, haiva imwi na zambisana niiri mungombolyi, ka zavikwa mbwitwa ha zambisana kuya che milawo. ⁶ Kwinamusula kuti mulyimi yo tenda ahulu a tambulye imbalyi yakwe ye zivwaalo intanzi. ⁷ Nahana chini wamba kahacho, mukuti Simwine ka kuhe kuzuwiseza mu chimwi ne chimwi. ⁸ Kumbulukwa Jeso Kirisiti, kuzwa kwi imbuto ya Daafita, ya va vuuswa mu vafu. Ichi kuya che mulayeza wa manzwi angu, ⁹ u ni kweete ku nyandira mu ni woola ku wondwa che maketani siina muntu yo wiina mulandu. Mi lyinzwi lye Ireza ka lyi wondetwa. ¹⁰ Lyinu ni lyi kozekeza zintu zonse kwavo va salyitwa, vulyo kuti naavo va woolye ku tambula kuhazwa kwa Kirisiti Jeso, ne iwulu. ¹¹ Uku kuwamba kusepahala: " Haiva tu va fwi naye, ka tu halye naye. ¹² Haiva ne tu kola, ka tu vusa naaye. Haiva ne tu mu sampula, naye ka tu lyi sampule. ¹³ Haiva ne tu sa sepahalyi, u shala na sepahala, mukuti ka woolyi ku lyi sampula." ¹⁴ Zwirire ha ku va kumbulusa izi zintu. Va tiiza havusu vwe Ireza kaha kulwa che manzwi; ka kwina musula, kunze lyo kwi ihaya avo va teekete. ¹⁵ Chite monse mo woolyere kuti u lyi wonde nenza kwe Ireza sina muntu yo zuminwa, muvereki ya seena ivaka lyo ku swava, yo ruta lyinzwi nenza lyo vusakusima. ¹⁶ Chirisa meno ako muwambiro o seena mu wina, u twaala mu ku vulaireza kungi. ¹⁷ Muwambiro waavo u hasana siina ikensa. Mukati kaavo nje Hemniyasi ne Filiasi, ¹⁸ va humbukite mu vusakusima. Va wamba kuti kuvuka kwa vafu cho ku va chitahalyi, mi volyo va ihaya itumero ya vamwi. ¹⁹ Nehakuavavolyo, mutero u kolyete we Ireza u zimene. wiina uwu mungolo: " Simwiine wiizi avo vaakwe" mane " Vonse va sumpa izina lya Simwiine u lukeere ku siya vuvilaala." ²⁰ Mu irapa lya vahumi ka kwina zigwetere ze ihawuda vulyo ne Silifeera. Kwiina ne zigwetere ze chisamu ne iringo. Zimwi zaazo njize ku tendo u kuteketwa, mi zimwi kusa kutekwa. ²¹ Hiava umwi na lyi joloza mu ku tendeswa kusakutekwa, chigwetere chi kuteketwa. U alyirwa he imbalyi, wiina musula kwa mfumwe, mane u lyi tukuseza musevizi umwi ne umwi u shiyeme. ²² Tiye ikerezo ze vuviire. Shalye mu masulye kushiyama, itumero, chisemo, ne ikozo naavo va sumpa kwe Ireza kuzwa kwi inkulu i jolola. ²³ Mi kana mapuzo a seena maano ne zi seena muzina. Wiizi kuti zi zaala inkani. ²⁴ Muhikaana wa Simwiine ka lukeere kulwa. Kunzelyovulyo, u lukeere kuva muhuvirira ku vonse, na woola ku ruta, ne inkulo inde. ²⁵ U lukeere ku ruta che inkulo inhuvirira avo va mu kananisa. Ireza mwendi u woola ku vaha kulyinyansa ko kwi iziva vusakusima. ²⁶ Mwendi va woola ku vola ni va vukuluka mi cho ku shutuka mu kaswa ka Satani, ha mana ku va ziyezekeza ku chita ku suna kwaakwe.

Chapter 3

¹ Mi ive ichi: mu mazuva a ma manimani ka kuvi ne zivaka zi kukutu. ² Mukuti vantu ka ve izulye kulyi suna kahavuhavo, vasuni malyi, ni ve izwiire kulyiteemba,kulyinyemuna,vatukana, ni vasa zuwi vuzaazi, ni va seena vuitumero, ne va sa jololyi. ³ Ka va vulye chisemo ku marapa avo, ni va sa woolyi ku hala che ikozo ni vamwi, veihayi, ni vasa woolyi kulyiwonda, ni valyi va kalyi, ni va sa suni vulotu. ⁴ Ka vave vantu ve wooza, nva chita zintu ni vasa naheene, ni va nahana ha veena vutuka ku vamwi vantu, ni va suni monati kunze lye ku suna Ireza. ⁵ Ka vave ne chiswano che vuireza, mi ka va lyi sampulye ziho zakwe. Sandumukere ava vantu. ⁶ Mukuti vamwi vaavo vantu ve injira mu marapani cho ku shonga ahulu vakulwakazi va seena maano. ⁷ Ava vakulwakazi ve izwire zivi zi vasa woolyi ku zimika ku zi chita ne ku yereza ku chita chivi che inzira zi siyeene siyeene. Ava vakulwakazi va valyiriri mi nanta ni va siika ha kwi iziva vusakusima. ⁸ Che inzira iswana Jenisi ne Jamburasi mu va kananisa Mushe, ava varuti vapama naavo mu va kananisa vusakusima. Vantu ve ingana zi sa jolweere, mane kuya che itumero vava shupi kuti itumero yavo ka hena yo vusakusima. ⁹ Mi keeti ni lyatiri halye. Mukuti vuhaftu vwaavo ka vu vonwa ne umwi ne umwi, siina vulyo mu ku vavi kwa Jenisi ne Jamburasi. ¹⁰ Mi haili uwe, u va teekese nenza ku ruta kwangu, kulyiwonda, ivaka lyo vuhalo, itumero, manyando,chisemo, inkulo nde,¹¹ kunyandiswa, masukuluka, ne chi va ni chitahalyiri kwa Antiyoka, kwa Ikhoniyamu, ne kwa Lisitara.Ni va zimanini kunyandiswa. Mwawo onse, Simwine a va ni haza. ¹² Vonse va sa ku hala mwi inzira ye Ireza mwa Kirisiti Jeso ka va nyandiswa. ¹³ Vantu va vilaala ne va salyi njovo ka va zwe mu vuvi kuya mu ku vihala, ni va hambusa vamwi naavo kaha vuhavo mu inzira. ¹⁴ Mi haili uwe, shalye mu zintu zo valyi tuti ne kuzi zumina. Wiizi yo va lyi tuti kwaalyi. ¹⁵ Wiize kuti kuzwa mu vuniini vwaako wi zivite mingolo i jolola. Iyi mingolo i woola kuku talyifiseza kuku vulukwa che itumero mwa Kirisiti Jeso. ¹⁶ Mungolo onse u va huzirwa ne Ireza. U shiyameere ituto, ku tondeka milaandu, ku vakanya, ne ku tapiswa mu kushiyama. ¹⁷ Kwiina vulyo ku chitira kuti murumeri a lyi tukuseza ku maninine ku chita misevezi milotu umwi ne umwi.

Chapter 4

¹ Niha uwu mulawo u jolola mu menso e Ireza ne Kirisiti Jeso, yeeti na watulye vahala ne vafu, ne kuti cheivaka lye kwiiiza kwaakwe ne muvuso waakwe: ² Chumayeere lyinzwi lyaakwe; ikalye ne u lyi vakenya ne kuku shiyameere ne kuku sa ku shiyameere. Tondeke vuvelala, kalyimere, zaake, che inkulo inde yonse ne kuruta. ³ Mukuti chivaka ka chiize vantu ka va vulye ku suna ituto zi zuweeka. Kunzelyovulyo, ka valyi kungayiza varuti kuya cho kusaka kwaavo, va wamba zi sa kuzuwiwa ne matwi avo. ⁴ Ka va zwisa matwi avo mu vusakusima, mi ka va sandumukire mu kuteeka ituto zi salyi zo vusakusima. ⁵ Mi uwe, nahane nenza mu zintu zonse. Nynadire vukaavo; chite musevezi wo ku lwira vantu kaha Jeso ne cha vava chitiri. ⁶ Mukuti ni lyi tukuseza kalye kufwa. Mu vufwihihana ne keeza kufwa. ⁷ Ni va chite mu ni vaalyi ku woola; che ni va manisa che ni va lukeere ku chita; ni va chiti muiteendo wangu cho vuniti. ⁸ Iwiize yo kushiyama Ireza wi ni vaakanyeza, Simwiine, muzekisi yo shiyeme, yeeti na nihe mweelyo izuva, mi insini ime vulyo, mi naavo vonse va sunite kwiza kwaakwe. ⁹ Chite monse mu woolyera wiize kwangu cho vuweeru. ¹⁰ Mukuti Dimasi ava ni siyi. U suni zintu ze inkaanda mane cha vayi kwa Tesalonika. Kirisensi a vayi kwa Galasiya, mi Tayitasi eye a vayi kwa Dalimasha. ¹¹ Luke yeyeena njo wiina naame vulyo. Hinde Mareko mi wiize naye mukuti wiina musula kwaango mu musevezi. ¹² Tachikasi ni va mu tumi kwa Ifisasi. ¹³ Chizwato che ni va kasiyi kwa Toriyasi ne Kapasi, wiize naacho ha wiiza, ne mavuka, sehulu ze ikavi. ¹⁴ Alkizanda yo chitisa masipi ava ni chitiri misevezi mivilala mingi. Simwiine ka mu ruwere kuya che misevezi yaakwe. ¹⁵ Uwe nawe ulyi tokemre kaha akwe, mukuti ava kananisa ahulu manzwi etu. ¹⁶ Mu muzeko wangu we intanzi, ka kwiina va ni kanzami he inoka. Kunzelyovulyo, vonse vava ni tiyiri. Ni rapera kuti Ireza sa nzi kaviri avo varumeri ku ni tiyira. ¹⁷ Mi Simwiine ava ni kanzami he inoka mane na ni koza vulyo kuti, changu, mulayenza u woolye ku haswa ku maninine, mi ne kuti vesenareza va woolye ku zuwa. Mi ni va hazwa mu mulomo wo indavu. ¹⁸ Simwiine ka ni haza mu musevezi umwi ne umwi muvilaala mane ka ni hazikiza muvuso waakwe we kwi iwulu. Iverengo i sa mani ive kwalyi kusamani. ¹⁹ Rumeris Prisila, Akhwila, ne irapa lya Unisiforasi. ²⁰ Irasitasi ava kashalyi kwa Korinta, mi Torofimasi ni va ka mu siyi na chachamite kwa Militasi. ²¹ Chite mu woolyere wiize malyiha na seeni kusika. Iyuvalasi uku rumerisa, ne Podensi, linasi, Kilawudiya, ne varumeri vonse. ²² Simwiine kave ne luhuho lwaako. Isehuhazo ka yive nawe.

Titus

Chapter 1

¹ Paulusi, muhikana we Ireeza naalyi muporofita wa Jeeso Kirisiti che tumero ya vaantu va vasalwa ne Ireeza, ne kwiziva vusakusima vuzuminzana ne viireeza, ² che isepo yo vuhalo vusamani vve Ireeza, ya sa cheengi, vu vwa sepiswa kuntaanzi ye nako ye ziintu zoonse. ³ Che nnako ishiyeme na toondeza lyiinzwi lyaakwe cho kuruta kuni vaheewa kuya cho tawula ye Ireeza Muhazi weetu. ⁴ Uwe Tito, mwana wo vusakusima miitumero itu kopanere. Mikoonde ne chisemo zizwa kwe Ireeza Isheetu ne Kirisiti Jeeso Muhazi weetu. ⁵ Cheeri ivaka ni vakusiyi mwa Kiriti, u woolye kuvaakanya ziintu zimwi zisana zivamanine ne kuvika vakulwana voonse veena mu muzi wumwi ne wumwi moona muni vakulayi. ⁶ Mukulwana uswanere kuvula mulandu, mukwame wo mukulwakazi umwiina, ne vaana vasepahala vasa nyaanswa cho vuhibiri ne kusazuwa. ⁷ Kuswanere kuti muhitizi, yelyi mulawulyi we inzuvo ye Ireeza, a vulye mulandu. A siye kuva yo lihindu, ya sa hweeri kuveenga, ya sa nywi vujwara, ya salyi we inkoodo, isini muuntu we inkulo inkaando. ⁸ Mmi a kusuni vaantu, yo suni zishiyeme, wina vuuntu, yo zimene sinte, yo laula maikuto akwe. ⁹ Yo lyi wonderer cho vusakusima vo mulaezo wuvarutwa, kuti a woolye to susuweza vamwi che ituto zishiyeme ne ku va vakanyeza vana va mukanana. ¹⁰ Mukuti kwiina vantu vaangi ve zing'ang'eri, va lyiwambira vulyo ne va ziyeza, sihulu avo vo mupato. ¹¹ Ku kulukeere kuti va zimikwa. Vasinya marapa a vaantu cho kuruta zo kuvolyerwa ziintu zifwiinsainsoni mane ziva sa lukeere kuruta. ¹² Wumwi wa vaporofita vaavo a vaati, "Va-Kritani vaantu va mapa, zivatana zivilala, vakata mane veena indiisisa." ¹³ Uuvu vupaki mbo vuniti. Chikwinavulyo, muva kalyimere ahulu, kuti vakolye mwi itumero, ¹⁴ ni vasa teeki insumo za Majuta kapa itaulo za vaantu vazwiire muvusakusima. ¹⁵ Kwa vana vajolola, ziintu zonse zishiyeme. Mmi kwavana vafoseheere ne asazumini, ka kwiina chi shiyeme, kono italuhanjo zaavozifosahere. ¹⁶ Va lyilwiira kuti veezi Ireeza, mmi va musampula che miteendo yavo. Va fosuheere, ka va zuwi mulao, mane ka va lyikeene kuchita muiteendo wumwi ne wumwi mulotu.

Chapter 2

¹ Lyinu uuwe, waambe ziyenderenzana ne taero ye nniti. ² Uu rute vakwame va kulwana kulyi woonda, kulyi vavalyera, ku va ne maano, ne vusakusima mwi itumero, kulisuna, ne nkulonde. ³ Che inzira iswana, urute vakulwakazi vakulwaana vave ne muhupulo wushiyeeeme, vasiye kusooha ne kukolwa ahulu iwayini, mmi vave varuta zishiyeeeme, ⁴ ne kuruta vakulwakazi va siri vahwire ku suna va mwihyavwaavo ne kusuna vaana vaavo, ⁵ vave ne maano, ku jolola, va tokomera mazuvu aavo, ne ku kuteka va mwihyavwavo, kuti lyiinzi lye Ireeza lyisiye kuwaambwa vuvilala. ⁶ Che inzira iswana mukumbulusa valombwaana ku va ne maano ashiyeme. ⁷ Inaako zoonse wulyi woonde neenza che inzira ishiyeeme kuva mutala kuvamwi. Mukuruta kwaako, utoondeza chiriti, vuuntu, ⁸ ne mulayezo wo vusakusima wusena kanyanso, kuti wumwi ne wumwi yo ku kananisa a fwe insoni mukuti kakwiina chivilala cheti cho vawamba cheetu. ⁹ Vahyikaana va kuteke vanfumwaavo muchimwi ne chimwi, kuva saangisa ne kusa va kananisa, ¹⁰ kusa ve viira, kono va toondeza itumero ishiyeeme, kuti munzira zoonse va lyeete ku teembwa kwe ituto kaha Ireeza Muhazi weetu. ¹¹ Mukuti mikoonde ye Ireeza iveauziri kuhaza vaantu voonse. ¹² Chituruta ku kaana vuvilala ne kunungwa ze inkaanda, ne kuliwoonda, kuzima sinte, ne kuhala che inzira ishiyeeme mwezinu inako, ¹³ chitusilyindire kutambula mikoonde yitusepiswa, kuvona kuverenga ko vukaando vve Ireeza ne Muhazi Jeeso Kirisi. ¹⁴ Jeeso a va lyineri chevaka lyeetu kuti a woolye kutu hulula muvu vilala vweetu kuti a lyijolweeza vaantu vaakwe vasepahala vasuni kuchita misevezi milotu ¹⁵ Waambe cheezi ziintu, ushoshorekeza vaantu va zichite, ne ku kalyima che ziho zoonse. Kaanzi kuvi ne yo kunyansa.

Chapter 3

¹ Va kumbulusa kulyiviika kundi lya vahitizi ne vo mulao, ku va kuteka, ku lyivakanyeza musevezi wushiyeeme, ² ni va seena iva tuka, ne kusa hwerera kulwa, ni valyi santite, ku toondeza vuuntu ku wumwi ne wumwi. ³ Mukuti naaswe zimwi innako kana tu veena maano ne kusa zuwa. Nitu ziyezwa ne kuhikaanisa minati ihitiriza. Tu valyi kuhalyira mu vuvilala ni tu chita kuti vantu va tutoye naaswe tuva toye. ⁴ Mmi kushiyama kwe Ireeza Muhamadi weetu ne rato lya vaanti china lya voneka, ⁵ kaheena che miteendo ishiyeeme ituvachiti, kono nche insee zakwe kwetu, cho kushanzwa ko kuzalwa chihya ne che kuvusuluswa cho Luhuho Lujolola. ⁶ uulo Ireeza ava tulwitiri chovvuungi cho Muhamadi wetu Jeeso Kirisiti, ⁷ kokuti hakuti chitwa jolozwa che mikoonde, to woolye kuva valyavuswa veena isepo yo vuhalo vusamani. ⁸ Aa manzwi a sephala. Ni saka kuti muzwiire havusu cheezi ziintu, ko kuti vana va vazumini kwe Ireeza va woolye kuvona kuti vachita miteendo milotu. Iizi ziintu zishiyeme mane zisakahala ku wumwi ne wumwi. ⁹ Mmi mukauhane ne inkaani ne mang'ang'a ezoluzuvo ne inkaani ze inkoondo ne kusazuwaana che mulawo. Izi ziintu kazi vozekeza mane kazina ituso. ¹⁰ Uu kaane wumwi ne wumwi yo mikauhanya, mumasulye o kukalyimera kamwiina kapa ko vere, ¹¹ kwiziva kuti wuuzu muuntu cha vazwi muvulotu mmi cho chita vuvilala mmi ulyi nyansa mwiine ¹² Chiina nini tumine Artemasi kapa Tichikasi kwaako, no hweere wize kwaangu kwa Nikopolisi, kuni lyikaerere kwikala malyiha woonse. ¹³ Wu chite chimwi ne chimwi cho woola ku vatumina Zenasi we loya ne Apolosi, kuti kaanzi va vulyi chimwi. ¹⁴ Vaantu veetu valyitute kuteenda misevezi milotu ilyeeta cho vuheeru zisakahala, kuti va siye kusava ne musula. ¹⁵ Voonse veena naame va kurumeresa. U rumeresa va tusuni mwi tumero. Chisheme chive naanwe muvoonse.

Philemon

Chapter 1

¹ Paulo, ihulyehwa lya Jeeso Kirisiti, ne mwakwe Timoti cha Filimoni, mweetu musunwa mane itutenda naye, ² mane ne inchizyetu Afia, ne Achipasi isolye kuninetu, ne ikereke injirira munzuvo yaako. ³ Chishemo chive naawe ne chisemo chizwa kwe Ireeza Isheetu ne kwa Simwiine Jeeso Kirisiti. ⁴ Inaako zoonse nilitumera kwee Ireeza. Ku kuzesa mwi itapero zaangu. ⁵ Nivazuwi che irato lyiwina naalyo kwa Simwiine Jeeso ne kuva rumeri voonse. ⁶ Ni rapera kuti kutendisana ne itumero yiwiina naayo iwoolye kuteenda zoonse zishiyeme zitwiina naazo cha Kirisiti. ⁷ Mukuti nivaavi ne kusanga kukaando ne kukozwa inkulo chevaka lye irato lyaako, mukuti inkulo zavarumeri ziva vusuluswa naawe, mulyikani. ⁸ Chikwiina vulyo, nangati ni kolyete mwa Kirisiti ku kuchu kuti uchite zowoola kuchita, ⁹ mmi chevaka lye irato, Ni sikukumbira nangati kwiina vulyo- Iime, Paulusi, mukulukwaame, mmi hanu ni musuminwa wa Kirisiti Jeeso. ¹⁰ Ni kukumbira chevaka lye mwaanangu Onesimasi, Ini vazaalyi ni nisumiinwa. ¹¹ Ya sana aveena ituso kwaako, lyinu hanu chiwiina ituso koonse kwaako ne kwaangu. ¹² Ni muvooza kwaako, iye inkulo yaangu tota. ¹³ Ni saka kalyi nimulyivikira, kuti anitendere mumaziimo aako, Ha nisina mukusuminwa chevaka lye ivangelyi. ¹⁴ Kono Ime kananivasuni kuchita chimwi ninisazuwiire maikuto aako. Kananivasuni kuti musevezi waako mulotu weti nochite usiye kuuchita chokukakanizwa kono ive chokusuna kwaako. ¹⁵ Mweendi chechwechi chingi avazwiisa kwaako che nakozana, kuti navozekezwia kwaako kwiiza kwikalyirira. ¹⁶ Kasiri muhikana, kono kuva vutuka kumuhikana, mweetu yosunitwa. Usunitwa sihulu kwaangu, ne ahulu si hulu kwaako, koonse munyama ne mwa Simwiine. ¹⁷ Mmi chikuti unihiinda siina nimulyikani waako, umuhiinde sina njeme. ¹⁸ Chikuti ava kufosekeza kapa wiina chakukorota, uruwerese Ime. ¹⁹ Iime, Paulusi, njini ng'ola iizi che iyaanza lyaangu: Ka nikuruwere. Isini kukulwiira kuti uwe unikorota chimwi. ²⁰ Ng'ii, mwaangu, unisangisa momenso a Simwiine; sumunune inkulyo yaangu kwa Kirisiti. ²¹ Nizumina kuzuvisisa kwaako, Ni kung'olyera. Niizi kuti kochite kuzaamba muniva kumbiri. ²² Chenako iswana uni vakanyeza inzuvo yokulala, nizumina kuti che mirapero yeenu kani vozekezwia kweenu. ²³ Epafurasi, musuminwa kuninaangu mwa Kirisiti Jeeso, u kurumeresa. ²⁴ Ne Mareko, Aristarchus, Demasi, ne Luke, vanitenda naavo. ²⁵ Mikoonde ya Simwiine Jeeso Kirisiti ive no luhuho lwaako. Ameni.

James

Chapter 1

¹ Jakobo, muhiikaana e Ireeza ne Simwiine Jeeso Kirisiti, mu mishovo iine ikumi ne toovere ihaseene: Murumere!
² Muhiinde kuti kusaangisa, vaakweetu, chimukopana ne milyiko isiyenesiyene. ³ Mwiizi kuti kulyikwa kwe itumero yeenu kulyeeta inkulyo iinde. ⁴ Musiye inkuloonde ichite muteendo wayo kuti muwoolye kuzakika ku maniine, ni musa taere chimwi. ⁵ Mmi chikuti wuumwi weenu nasaka maano, aka asake kwe Ireeza, iiye yoha che iinkulyo yoonse nasa kalyimeri vana va kumbira, mmi ka muuhe. ⁶ Mmi a kumbire cho kuzumina nasa vireeri chimi, Wumwi ne wumwi yo vireera wusawana ne suunda lyiina mwiwate lyi kaheekerwa kumwi ne kumwi ne luhuho. ⁷ Mukuti wuuzo muuntu asiye kuzeza kuti ka tambulye chimwi kwe Ireeza; ⁸ muuntu we mihipulo yo vere, wa salysisantite munzira zaakwe zoonse. ⁹ Musiye vamweetu vaseena chiveena naacho valyi teembe cha maziimo aakwe eena kwiuulu, ¹⁰ mmi vaantu vahumine cho kuva kuunsi kwaakwe, mukuti kahite siina induva zo muunknda ziina mulyani. ¹¹ Mukuti izuva lying'atula cho kuhiisa kukaande cho kuzumisa lyaani. Induva cho kuwa, vulotu vwaazo cho kumana. Che inzira iswana, muhumi ka manine hakati ko musipiri. ¹² Veena mikoonde vaantu valyi neera kulyikwa. Mukuti hapasa mulyiko, katambulye iinkava yo vuhalo, iiva sepiswa vana vasuni Ireeza. ¹³ Kaanzi kuvi yo lyikitwa yeti cho chokuti, "Nilyikitwa ne Ireeza," mukuti Ireeza ka lyikwa ne vuvilala, kapa iiye mwiine kulyika muuntu. ¹⁴ Kono muntu wumwi ne wumwi wulyikwa ne itakazo yaakwe, yimu kwiitira mukuchengererwa ne zimukoonda. ¹⁵ Lyinu hakuti itakazo chiye injiha, izaala chivi, mmi lyinu hakuti chivi chichaakula, chizaala lufu. ¹⁶ Musiye ku chengererwa, vaakwaangu vasunitwa ¹⁷ Iimpo yimwi ne yimwi iishiyeeme ni ilikeene izwa kwiwulu. Iizwa kwe Isheetu we iseri. Iiye kakwiina kusanduki siina munzuunde. ¹⁸ Ireeza cho kusuna kwaakwe ava tuhi mazaalo che lyiinzwi lyo vusakusima, kuti tu woolye kuva zihaantu zaakwe zamatangiro kuzi vumbantu zaakwe zoonse. ¹⁹ Mwiizi iichi, vakweetu musunitwa: Muntu wumwi ne wumwi a hweere kuzuwa, vunya ku kuwaamba, ne vunya ku kuveenga. ²⁰ Mukuti kuveenga ko muuntu ka kuchitahaza kushiyama kwe Ireeza. ²¹ Chikwiinavulyo zwiisa zivi zonse ne vufilala ne chivi chiingi chiingi. Mutaamulye cho vuuntu liinzwi lyiviyalyitwa, lyiwoola kuhaza iihuho zeenu. ²² Muve vachiti ve lyiinzwi ising'i vazuwa vulyo, mulyiziyeza muveene. ²³ Mmi chikuti wumwi wuzuwa vulyo liinzwi mmi na sachiti, wuswana ne muuntu yo lolyete chifateho chaakwe muchiimponi. ²⁴ Wu lola chifatuho chaakwe kuzwaaho chovuheeru chokuzivala cha vona. ²⁵ Mmi muuntu yo lola neenza mulawo wushiyeeeme wo kusumunuka, cho kuzwiira havusu, nasalyi vulyo kuzuwa cho kuzivala, wuuzu muuntu ka ve ne mikoonde mu kuchita kwaakwe. ²⁶ Mmi yo zeza kuti murumeri nasa lawulyi lulyimi lwaakwe, wu ziyeza inkulyo yaakwe mane chirumeri chaakwe kachiina ituso. ²⁷ Itumero iishiyeeme nje isa sinyehete havusu vve Ireeza Iisheetu nko kutusa vaseena ve shaavo ne vazike vasukulukite, ne ku lyitokomera muunkanda yisinyehete.

Chapter 2

¹ Vakweetu, musiye kukaana che itumero mwa Simwiine Jeeso Keresete, Simwiine wo kuverenga, cho kusachita neenza vamwi vaantu. ² Chikuti muuntu winjira mu mukopano na zweete maseka e gauda ku matwi naa zwete neenza, hape cho kwiinjira muhumanehi yo zweete zizavaloo ziina iikwe. ³ Mmi ho vona muuntu yo zweete zilotu chokuti, "Wuuwe wikalaye aaha hashiyeeeme," mmi muhumanehi wumicho kuti, "Wuuwe wu ziime hana, kapa "Wiikalye haansi," ⁴ kamuliatuli? Kaheena muvawatulyi ve inhuho zeenu imbilala? ⁵ Muteeke, Vaakweetu vasunitwa, Aa Ireeza kana ava salyi vahumanehi veyinu ikaanda kuti vave vahumi mwi itumero ne kuva vashwaana vo muvuso wo kwiiwulu vwa vasepisa va musuni? ⁶ Mmi muva nyaansa vahumanehi! Kaheena vahumi va milyatiriza? Kaheena avo va mikwiitira kuchikota? ⁷ Ka va mitukoolyi ne kusinya iizina lyi muvasupwa chaalyo? ⁸ Kana, chikuti, muchitahaza mulawo wo vusimwiine kuya che lyiinzwi, "Wusune mwaako moona mulyisuni," muchiita neenza. ⁹ Mmi chikuti musalulula vamwi vaantu, muchita chivi, mane muwatulwa ne mulawo kuti mwiina chivi. ¹⁰ Wumwi ne wumwi yi wi chirira mulao woonse, cho kuchoola wuumwiina vulyo, wiina mulandu wo kuchoola mulao yoonse. ¹¹ Mukuti yo chokuti, "Kaanzi wuchiti vuhuulye," hape avati, "Kaanzi wihayi." Chikuti nosachiti vusaangu, mmi chikuti wihaya, wu luuta mulawo. ¹² Lyinu waaambe ne kuchita sina vana veeti ni vawatulwa cho mulawo wo kusumunuka. ¹³ Mukuti mulawo kawiina iinse kwavana vaseena iinse. Iinse zuunda ikatulo. ¹⁴ Muvolyerwaanzi, vakweetu, chikuti wumwi wuti niina itumero, naseena miteendo? Aa iyo itumero yiwoola kumuahaha? ¹⁵ Chikuti mwaako wo mukwaame kapa mukulwakazi kazweete neenza mane keena chaalya mweelyo izuva. ¹⁶ Mmi wuumwi weenu wucho kuti, "Yeende chekozo, wutukutirwa mane wikute." Chikuti kovahi ziintu zishiyamere miviri, iituzonzi? ¹⁷ Chokuswana iitumero chovuhaayo, chiiseena miteendo, ifwiire. ¹⁸ Hamwi wumwi wuwoola kucho kuti, "Wiina iitumero, Iime niina miteendo." Ni toondeza iitumero yaako yiseena miteendo, Iime mbunikutoondeza itumero yaangu che miteendo yaangu. ¹⁹ Wu zumina kuti Ireeza wuumwiina; wu chita neenza. Mmi kulyi madimona a zumina vulyo, mane vachachalyika. ²⁰ Wu saka kwiiziva, muuntu ya seena maano, kuti iitumero iisena miteendo kayiina iituso? ²¹ A yisheetu Aburahama kana ava shiyamiswa che miteendo cho zwiisa mwaane Isaka chitavero ha kanganani? ²² Wu vweene kuti yitumero iva teendi che miteendo yaakwe, nekuti iitumero yaakwe yiva maninini. ²³ Lyiinzwi live zuzirikizwa kuti, "Aburahama ava zumini Ireeza, mmi ava valyilwa kuti wushiyeeeme," mmi nasumpwa kuti mulyikani we Ireeza. ²⁴ Muvone kuti miteendo ichita kuti muuntu a shiyamiswa, ising'i che iitumero vulyo. ²⁵ Cho kuswana naaye, Rahabu we ihuulye ava jolozwa che miteendo cho tambula vatumwa mane nava vooza che inzira yiingi? ²⁶ Mukuti mubiri chiwuseena luhuho wufwiire, kwiina vulyo iitumero chiyisena miteendo iifwiire.

Chapter 3

¹ Vuungi vweenu kaanzi muvi mu varuti, vaakweetu, mwiizi kuti wuuswe tu ruta tukeeza ku kuwatulwa ahulu.² Mukuti tuwa mu inzira ziinki. Wuumwi hasawi cha maanzwi, muuntu yo shiyeeeme, yo woola kulawula ne muviri waakwe wonse.³ Lyinu chikuti ha tuvlika mihara mutulomo twe mbiizi kuti zituzuwe, tuwoola kulawula miviri yaazo yoonse.⁴ Muvone ne zisepe, nangati zikaando vuti zilawulwa ne ihuho ikaando, zilawula cho muharazana kumwi ne kumwi kwasaka yo zitiiza.⁵ Mukuswana, lulyimi chibalyi chinini, mmi chiliteemba che ziintu zikaando. Muvone vulyo mulyiro muulyi munini, mmi wuhiisa iinkaanda.⁶ Lulyimi naalo mulyiro, vuvilala vve inkaanda vuva viikwa mukati ka vaantu. Lulyimu luvihaza muviri wonse, lulyakantisa vuhalo voonse, mane lulyi bukwiira mulyilro wo lufu.⁷ Mukuti mishovo ye zinyolozi zoons, zizuni, zichumba che vumu, ne zivumbantu zo mwiiwate zitapiswa mmi zivatapiswa ne vaantu.⁸ Mmi kakwiina muuntu wo woola kutapisa lilyimi. Vuvilala vusa suntiki, vwiizwiire ipoizoni iihaya.⁹ Chaalo tuteemba Simwiine Iisheetu, chaalo tukuta vaantu, vava vuumba muchiswano che Ireeza.¹⁰ Mukaholo kaamwiina muzwa mikoonde ne chikuto. Vaakweetu, iizi ziintu zisiye kuchitahala.¹¹ Kana kalonga kawoola kuzwa meenzi a luunga ne a vava?¹² Kana chisamu che feige, vaakweetu, chiha maolivi? Kapa igirepi, i feige? Nangati meenzi e sawutu ka woolyi kuzziisa meenzi a luunga.¹³ Njeenu yo talyifite ne kuzuwiseza mukati keenu? Wuuzo muuntu a toondeza vuhalo vushiyeeme che miteendo yo vuuntu vwa maano.¹⁴ Mmi chikuti wiina lunya luvava ne indava munkulo, musiye kulyiteemba ne mapa kuzo vusakusima.¹⁵ Awo kaheena maano azwa kwiwulu. Kono, nge inkaanda, kaheena e itumero, a madimona.¹⁶ Mukuti chikwiina muna, ne kuvula vuuntu, kuziyerehwa ne kuchita vuvilala.¹⁷ Mmi maano azwa kwiwulu nga kataanzi, ne kusuna kushiyama, kulyisaanta, kuva maano, kufwe iinse ne zishiyeeme, vuniti ne kusepahala.¹⁸ Zihaantu zishiyeeme zivyalwa muku shiyama mukati kava chita kushiyama.

Chapter 4

¹ Kulwa ne kusazuminzana kuzwahi mukati keenu? Kazizwi mu mihupulo yeenu yo kulwa mukati ka varumeri kunineenu? ² Musuni, mmi ka mukweete. Mwihaya ne muna, mmi ka muwaani. Mulwa ne kulyi kananisa. Ka kwiina chimukweete mukuti ka mukuumbiiri. ³ Mukumbira mmi kamwaani mukuti ka mukuumbiri neenza, mukuti mu teendesa kuya chokusuna kweenu. ⁴ Wuunwe mahuulye, kamwiizi kuti kusuna ze inkaanda kulwiisa Ireeza? Mukuti wumwi no wumwi yo lyichita chilyikani ne inkaanda chira che Ireeza. ⁵ Kapa muzeza kuti liinzwi lyi wamba vulyo, "Luhuho lwa vaa viiki kweetu lwiina ifufa"? ⁶ Mmi Ireeza wuha mikoonde miangi, lyinzwii licho kuti, "Ireeza wu kananisa vasi mwiipo, mmi wuha mikoonde ku va shiyeeme." ⁷ Lyinu mulyiviike kwe Ireeza. Mukaane satani, mmi kazwe kweenu. ⁸ Mwiize hafwihi ne Ireeza, mmi keeze hafwihi naanwe. Mushaanza maanza eenu, wuune valeuhi, mane mujoloza inkulo zeenu, muvaantu ve inkulo zo vere. ⁹ Muzunguvalyirwa, mulyire, mane muvokololye! Chiseko cheenu chisanduke chilyiro mane kusaanga ive maswavi. ¹⁰ Mulyiviike kuunsi lya Simwiine, mmi ka minyemune. ¹¹ Musiye ku waamba vuvilala cha vamwi, vaakweetu. Muuntu yo waamba vuvilala cha mwaakwe kapa ku nyaansa mwaakwe wu waamba vuvilala cho mulao ne ku nyaansa mulawo. Chikuti wu nyansa mulawo, kahena wu muchiti wo mulawo, kono wu munyansi. ¹² Wumwiina vulyo yo ha mulawo ne kuwatula. Njeyena yo haza ne kusinya. Njoweni, wuuwe yo nyansa mwaako? ¹³ Lyinu teeke, wuuwe yooti, " Sunu nandi iizona katyeende ku mulyeneng'i, tukumana chirimo kwatei, ni tuwuza, ne kuvulyerwa kuungi." ¹⁴ Wiizi kuti iizona kakuve vulye, vuhalo kavuve vulye? Mukuti wukavuundu kavoneka iinakozana mmi cho ku vulyika. ¹⁵ Lyinuaaho, mulukeere kucho kuti, "Ireeza ha saka, ka tuyeede tuka chite iichi ne iichina." ¹⁶ Lyinu hanu mulyi teemba cha maikaerero eenu a shashiyeeme. Kulyiteemba koose wuuko chivi. ¹⁷ Lyinu wuumwi ne wuumwi yi wiizi kuchita vulotu mmi nasa vuchiti, kwaalyi chivi.

Chapter 5

¹ Mwiize lyinu, uunwe mu vahumi, mulyire mane muvokololye mukuti masukuluka a mizirire.² Vuhumi vweenu chi vuva volyi, mane zaparo zeenu chi zivalyiwa munanzi.³ Yi gauda ne isulufera chizivashinyehi mane kuwuuta kwaazo ka kuve vushupi kweenu. Ka kulye inyama yeenu siina mulyiro. Muva lyiviikiri vuhumi munnako za mamanimani.⁴ Muvone, malyi a muvalyiviikire a vavereki va valyi kusiinza luwa lweenu a lyira havusu vweenu. Chilyiro chi vasiinza chi vaasaki mu matwi a Simwiine wo vuungi.⁵ Mu vahalyi vuhalo vo kulyikola zo muunkaanda ni mwalyi naankanya ne minati. Mu vanunisa iinkulo zeenu maneri iizuva lyo kwihayiwa.⁶ Muva nyaansa ne kwihaya vaantu va shiyeme. Ka mikanani.⁷ Lyinu, muve iinkulonde, vakweetu, mbwiita hakuti Simwiine cho sika. Muvone mulyimi mwa lyindira zilyo zilotu zizwa mwiivu mane wiina iinkulo iinde chaazo, mbwiitahazi tambula iinvula ya maszewulo ne ya ma manimani.⁸ Wuunwe, naanwe, muve ne iinkulo iinde. Mukoza iinkulo zeenu mukuni kwiiza kwa Simwiine chikwiina hafwihi.⁹ Vakweetu, musiye kulyi virerera, muveene, kuti kaanzi ni munyaanswa. Muvone, muwatulyi wuziimene ha mulyaango.¹⁰ Muhiinde mutala, vakweetu, mu kusukuluka ne iinkulo iinde ya vaporofita, vana vavalyi kuwaamba che iizina lya Simwiine.¹¹ Muvone, veena mikoonde vana vava lyineeri mu milyiko. Muvazuwi iinkuloyi iinde ya Jobo, mwiizi maikaerero a Simwiine, mweena kuzuwira vutuku ne iinse.¹² Ku zoonse, va kweetu, musiye ku koonka, nangati chewulu kapa che iinkaanda, kapa kukoonka cho mukoonkero wuhi ne wuhi. Kono, "Eeni" yenu ave "Eeni" "Nee" wenu ave "Nee," kuti musiye kuwiira mwi katulo.¹³ Mukati keenu aa kwiina yo sukulukite? A rapere. Kwiina yo sangite? A ziimbe iinzimbo.¹⁴ Wuumwi kweenu wulwalyite? A suumpe vakulwaana ve kereke, va muraperer. Va mudonsekeza ioyili ha mutwi che zina lya Simwiine.¹⁵ Itapero ye itumero yihoza muuntu yo lwaala, mane Simwiine wu muvusa. Chikuti ava chiti chivi, Ireeza wu muwoondera.¹⁶ Lyinu lyiwaambe zivi zeenu ne kulyi woonderra mane mulyi raperere kuti muhozwa. Itapero yo muuntu yo shiyeme yiina zaho ha ichitwa neenza.¹⁷ Elija avari muuntu sina soswe. A va raperi ahulu kuti yisiye kusoka, mmi kana yi vasoki munkaanda zrimo zotatwe ne myeezi yimana yiyanza ne munwe wumwiina. Elija cho kurapera hape.¹⁸ Yi wuulu cho kusosa iinvula, mane iinkaand ni yazwiisa zilyo.¹⁹ Va kweetu, chikuti wuumwi weenu wuzwa mu vusakusima, mmi wuumwi cho ku muvooza munzira,²⁰ wuuzo muuntu eezive kuti wumwi ne wumwi yo ziwlulula mulewuhi mu nzira zaakwe zisashiyeeme wu muhaza mulufu mane wuwwungula zivi zaakwe ziingi.

1 Peter

Chapter 1

¹ Pitorosi, mu apositoloyi wa Jeeso Kirisiti, ku vapoti va va haseene, va va salyitwa, koonse vulyo kwa Pontasi, Galashiya, Kapadoshiya, Eshiya, nne Bitiniya.² Iichi kuya che izivo inkaando ye Ireeza Taayo, yi viikiirwa he imbalyi nne luhuho choku zuwa mane nne ku saanseera kwa malaha a Jeeso Kirisiti. A inse ive kweenu, mane nne ikozo yeenu yi injihe.³ A Ireeza nne Taayo wa simwiine weetu Jeeso Kirisiti ave nne mikoonde. Mu inse zaakwe inkaando, a va tuhi mazaalo mahiya oku sepahala o vuswa. Uuvu vuswa mvoku vuuka kwa Jeesu Kirisiti ku vafwiire.⁴ Iichi ncho vuswa vu seeti nni vu mane, vu seeti nni vuve nne ikwe, kavu keeza kuku hita. Muvu viikiirwa ku iwulu.⁵ Mu vavalyeerwa che zaho ze Ireeza che itumero, kuya cho kuhazwa kweeti nni ku toondezwa cho kuwheera mu inako za mamanimani.⁶ Mu sangiire iichi, mane nangati hanu ku lukere kuti mulyi zuwe vuvilaala mu vukaavo vungivungi.⁷ Iichi chi tondeza ku lyikwa kwe itumero yeeno, iduura ku zamba igauda i mana, nangati yi lyikwa cho mulyiro. Iichi chi chitahala kuti itumero yeenu nni yi waanike yiina nne kutembwa, kuverenga nne ku kutekwa mu kuvoneeka kwa Jeeso Kirisiti.⁸ Ka mwiini ku muvona, mi mu musoni. Ka mwiini ku muvona hanu, mmi mu zamina mwaalyi mane mu sanga cho kusanga ku jolola ku saa woolyi ku wambika.⁹ Hanu kweete mulyi tambwiira ze itumero yeeno, ku hazwa kwe inhuho zeenu.¹⁰ Vaporofita vava sakiseza nne ku vuuza kuinjiriri kuya cho uuku ku hazwa, kaha chisemo chi keeza kuva cheenu.¹¹ Va va sakisisa ku iziva kuti njeeni mane nne kuti luhuho lwa Kirisiti lu vaalyi ku waamba naavo lyiiri. Iichi chi vaalyi ku chitahala cha vaalyi kuva lwiira kuvasu cha masukuluka a Jeeso mane nne ku vereenga che zintu zi vaalyi ku ichirira.¹² Va va tondezwa kuti ka heena va vaalyi kulyi tendera, mbwiita iiri uunwe, chiva vaalyi ku mulwiira zintu zi chiita kuti hanu kete muzi lwiirwa naavo va vaalyi ku kutaza mulaeza cho luhoho lujolola lu kazwa ku iwulu-zintu zi chita kuti nne mangiloyi a zilakamina.¹³ Lyiinu hanu mu zaatike mihipupo ye ingana zeenu. Mu twaahalye. Mu viike isepo mu chishemo chi mu ka lyeterwa mu ku voneka kwa Jeeso Kirisiti.¹⁴ Siina mu mulyi

mu vaana va teeka, mu siye ku hala siina mu mu vaalyi ku hala choku shaalyira itakazo cho kulyi tokomolosa.¹⁵ Mu kuti ya va mu sumpi u jolola, naanwe, mu jololye mu kulyi wonda kwenu konse.¹⁶ Mmi ku ngolyetwa kuti, "Mu jololye, mu kuti naame nni jolola."¹⁷ "Mmi ha mu sumpa "Taayo" iye yo u watula naa seena ku ketulula mu musevezi wo zumwi no zumwi, mu tendesa chivaka cho lweendo lweenu mu ku kuteka.¹⁸ Mu izi kuti ka heena mu vaa hululwa che isilifera nandi igauda i wanjamuka mu kulyi woonda ko vuholo ku mu valyi tuti ku veisheenu.¹⁹ Mmi mu vaa lukululwa cha malaha malotu a Jeeso kirisiti, yaa vaalyi ku swana ne imberere e seena vuholye nandi vuvilaala.²⁰ Kirisiti a vaa salwa inu inkanda ne iseeni ku vumbwa, lyiinu hanu chaa a va tondezwa mweenu mwe izinu inako za mamanimani.²¹ Chaakwe mu zamina mwe Ireeza, yaa va mu vuusa mu vafwiire mane kwaalyi choku muha ku verennga kuti itumero nne ku sepa kweenu zive mwe Ireeza.²² Mu vaa joloza inhuho zeenu cho ku chitahaza vusakusima. ichi i vaalyi che ivaka lyo ku halyinsaana che chisemo chi tamalyeere, lyinu mu lyi sune cho vuniti ni ku zwa mukati ke inkulo zeenu.²³ Mu vaa zaalwa chihya, ne isaalyi cho lutanga lu mana, mmi neeri cho lutanga lusa mani, che lyinzwi lyi hala mane ne lyi saa hiti lye Ireeza.²⁴ Mmi "inyama yonse i swana ne lyaani, mane ne ku vereenga kwaayo ku swana ne nduva ye lyaani. Lyaani lyi zuma, ne nduva i zuma cho ku wa,"²⁵ mmi lyinzwi lya Simwiine lyi ikalyiriire. "Anu nga manzwi malotu a mu vaa lwiirwa.

Chapter 2

¹ Lyinu mu viikire vu vilaala voonse ku imbalyi, kuziyeza koonse, vuitmukanyi, kulakamina, nne koonse ku twaala isuvi. ² Siina iiri vachiche va nyonka, muzwiire inkulo muziriri wo luhuho, kuti chaawo mu kulyire mu ku hazwa, ³ haiva mu vaa lyikeri nne ku iziva kuti Simwiine u shiyeme. ⁴ Muiize kwaalyi iiye ivwe lyi hala lyi vaa kaanwa nne vantu, mmi lyi va salwa nne Ireeza nni lyi sakahala ahulu kwaalyi. ⁵ Mmi naanwe mu swana mane iiri mavwe a hala a kweete a zaakwa kuti ive inzuvo yo luhuho, kuti kuve nne chiruti chi jolola chi zwiisa zitavero zo luhuho zi tambulyeseha kwe Ireeza cha Jeeso Kirisiti. ⁶ Ku waanika iichi mu ivuuka: "Mu vone, nni viika ivwe lya mawonderero mwa Siyona, lyi salyitwa nni lyi sakahala. Zumwe nne zumwe yo zumina kwaalyi keeti nna fwe insoni." ⁷ Ku kutekwa che nje kweenu uunwe mu zumina. Mmi, "ivwe lyi va kanwa nne vazaasi, nji chi lyaava ivwe lyi sakahala a hulu"-- ⁸ mane, "nne ingomwe lyo ku chuunchuna nne ivwe lyo ku chuunchuna." Va chuunchuna, va saa kuteki lyiinzwi, kuva vaa lukeere kuti voonse veeze. ⁹ Mu vantu mu salyitwa, vo luzuvo lo vusimwiine lwe chipurisita, mu inkaanda yi jolola, vantu ve Ireeza, kuti mu woolye ku waamba zintu zilotu zikomosa zaakwe iiye a va mu suumpi kuzwa mu keerima choku mu lyeeta mu iseri lyaakwe lyi kumosa. ¹⁰ Lwe taanzi ka heena mu vaalyi mu vantu, lyiinu hanu che mu vantu ve Ireeza. Ka heena mu va tambulyi inse, lyiinu hanu chi mu va tambulyi inse. ¹¹ Vasunitwa, nni waamba nnaanwe siina vayenzi nne vayembaani kuti muzwe mu itakazo ze inyama, zi lwisanisa ihuho zeenu. ¹² Mu lukeera ku lyi woonda che ikute ku vantu ve nkanda, kuti ha va, wamba cheenu, kuti mwa panga zintu zi saa shiyeme, va vone misevezi yeenu milotu choku temba Ireeza mu izuva lyo kuiiza kwaakwe. ¹³ Mu chitahaze chimwi ne chimwi chi zwa ku vahitizi va vantu che ivaka lye Ireeza. Mu chitahaze za simwiine neeri iye mukando cha maziimo aakwe, ¹⁴ mane koonse vulyo ne vavusi, va ka tumitwa kuiiza ku watula va panga vu vilaala nne ku teembwa va panga vulotu. ¹⁵ Iichi ku suna kwe Ireeza, kuti cho kupanga vulotu mu toonteze ku wamba zi holohete kwa vantu va lyi lyangeeny. ¹⁶ Iiri vantu va sumunukite, mu siye ku teendesa ku sumunuka kweenu kuva chiipato cho ku panga vuvilaala, mmi mu swane iiri vahikaana ve Ireeza. ¹⁷ Mu kuteke vantu voonse. Mu sune ku halyinsaana siina vantu va zaalwa ha mwiina. Mu tiye Ireeza. Mu kuteke simwiine. ¹⁸ Vahikaana, mu lyineere ku vanfumweenu che ikute lyoonse. Mu siye ku lyineera vulyo ku va vanfumweenu vashiyeeme ni veena luwolyiso, mmi koonse vulyo ne ku veena lunya. ¹⁹ Ka kuti chintu chi tembeka haiva muntu zumwi u woola ku zimanina ku sasamiswa neena mu manyando a saa lyivaheene che ivaka lye ku iziva Ireeza. ²⁰ mu voolyerwa nzi mu ku chita chivi mane cho ku zimanina ku nyaandiswa? Mmi haiva mu vaa pangl vulotu ku zwaaho cho ku sasamiswa mu ku nyaandiswa, ichi chintu chi teembwa kwe Ireeza. ²¹ Ka kuti nchoochweechi chi mu vaa suumpirwa, mukuti Kirisiti naaye a va mu nyandiri. A va mu siiri chishupo kuti mu shaalye mutala waakwe mu masulye ²² Ka kwiina chivi chaava pangl, mane nandi kuziyeza ku va waaniki mukalomo kaakwe. ²³ Chi va kwete ku mu nyansa, ka heena a va vozekeza kanyanso. Cho u nyanda, ka heena a va va vozekeza cho ku vakalyiza, mmi iiye nna a lyi viika kwaalyi iiye yoo watula nenza. ²⁴ Iye mwiine a va hindi zivi zeetu mu muviri waakwe ku ya ku chisamu, ku chitira kuti tu zwiiririre mu chivi, ne kuti tu halyire ku jolola. Che ziravi zaakwe tu va hozwa. ²⁵ Mu vonse vulyo mu vaalyi ku yembaana mane iiri imberere zi zovete, mmi lyiinu hanu mu va ka voolyi ku mulyisani mane ne mutokomezi we inhuho zeenu.

Chapter 3

¹ Chee inu inzira, unwe vakulwaakazi mu sesetwa mu lyi neere ku va muihyeenwaanwe .Mu chite vuti mane nandi va Mukeenu ka va teeki lyinzwi.Va woola ku woolwa ni ku seena lyinzwi che ikute lyi va muihyaavwaavo. ² Mu kuti ka va ku vweene vusakusima mu ikute lyaavo. ³ Sanngi mu lyi chiti vulotu vwa hanze che: ku luka isunki, che mavwe e igauda, nandi zizwaato ze iyo inako. ⁴ Mmi mu chite ku zwa kensi lye nkulo zeenu,ne vulutu vu saa mani vo luhuho lu shiyeeeme mane ni lu tontorwe lu sakahala ha vusu vwe Ireeza. ⁵ Vakulwakazi va jolola va va lyi ku lyi wonda che inu inziza,Va va sepeete mwe Ireeza mane ne ku lyi neera ku va mukaavo. ⁶ Che inzira iswana Sara a va teeki Aburahama cho ku mu sumpa simwiine.Mu vaana vaakwe cho kuti mu chita zi shiyeeeme mane ne mu saa tiyi vukaavo. ⁷ Mu inzira iswana uunwe mu vakwaame mu halye ne va mukeenu cho kataluhanya, kuti vakulwaakazi chivya chi saa kolyete. Mu va kuteke naavo neeri va lya vuswa vwe ineo yo vuhalo.Mu chite ichi kuti itapero zeenu zi tavwa. ⁸ Cha mamanimani, mu vonse mu ve ne nngana i swana, mu fwiire inse,mu lyi sune iri vantu va haa mwiina, inkulo indotu, ne ku lyi twaala hansi. ⁹ Siye ku voolyeza vuvi mu vuvi,ku tukana mu ku tukana.Kunze lya vulyo, mu zwiirire cho ku seuhaza,mukuti chi mu vaa sumpirwa, kuti mu woolye ku waana matohonolo. ¹⁰ Iye yoo u saka ku suna vuhalo ne ku vona mazuva malotu a ziimike lulyimi lwaakwe mu vu vilala, ne kaholo kaakwe ku wamba iziyezo. ¹¹ A zwe mu vuvilaala a chitahaze zi shiyeeeme.A sake ikozo mane a ichitahaze. ¹² Menso a Simwine a vona va Shiyeeeme, ne matwi aa kwe a zuwa ku kumbira kwaavo.Mmi chifateho che Ireeza ka chi zuminzani ne vantu va chiita vuvilala. ¹³ Njeni yoo u wola ku mu sasamisa cho kuti mu saka ku chita vulotu? ¹⁴ Cho kuti mu nyanda che ivaka lyo ku shiyama, mwiina mu mikonde. Musiye ku tiya zi va tiya. Mu siye ku katezeha. ¹⁵ Mmi, mu viikire Jeeso Kirisiti he mbalyi mu inkulo zeenu naa jolola. Mu ikalye ne mu lyi tukiseeza kuti mu itave umwi no umwi yoo mu vuuza kuti chinzi ha mu kozeeza mwe Ireeza, mu chite vuti che ku lyi twaala hansi ne che ikute. ¹⁶ U ve ne vuhalo vulotu kuti vantu va nyansa vuhalo vweenu vu mwiina naavo mwa Kirisiti va fwe nsoni mu kuti va mu twaala isuvi iiri mu vantu va chita vuvilaala. ¹⁷ Kwiina vutuka kuti,cho kuti Ireeza, u saka, mu nyandisezwa ku chita vulotu nsinyi vuvilala. ¹⁸ Kirisiti naaye a vaati naa nyandisezwa zivi,Iiye yoo u shiyeeeme a va tu nyandiri,uuswe tu va vilaala, kuti a tu lyeete kwa Ireeza.A va ihaiwa mu nnyama,mmi a vaa hazwa cho Luhuho. ¹⁹ Cho Luhuho , a vaa yendi naa ka kutaza ku nnuho ziina mu ntorongo hanu. ²⁰ Ka heena va vaalyi ku teeka mu inako ye inkulonde ye Ireeza chi yi va lyindiire mu mazuva a Nuwa,mu mazuva o ku zaaka iareka,mmi Ireeza a vaa vuluki vachezana- inhuho zi wonda iyanza ne too tatwe -ku zwa mu menzi. ²¹ Iichi nje chishupo che ikolovezo imii vuluka hanu-iinsinyi yo ku shanza ikwe mu muviri, mmi neeri ku lyi wambirira kwe ingana i shiyeeeme kwa Ireeza- cho ku vuuswa kwa Jeeso Kirisiti. ²² Kirisiti wiina ku iyaanza lya malyo lya Ireeza. A va injiri mu iwulu. Mangiloyi, vuhitizi, ne ziho zi swanera ku mu fukamina

Chapter 4

¹ chikwina volyo, mukuti kirisiti ava nyandi mwi nyama, mu lyi vike muchizimo chi swaana. Umwi nne umwi ava nyandi mu nyama ava zimike chivi. ² Chi kwiina volyo, o zuu muntu, che inako ya kwe yoonse mu nyama, kaasi halyi kuya che itakazo zu muntu, mmi cho kusuna kwe Ireeza. ³ Mukuti inako ingi chi e va hiti ku panga ze sakahala ku ve ikanda-- inzira ze nyama, itakazo, yudakwa, kuhunguka, kulyilaola, ne ku chitahaza zitu ze yendereza ne vuuhulye. ⁴ Va zeza kuti ku kumusa ku sa va shaalyira mwi inzira zaavu kuya che itakazo ze mivire yaavo, lyinu va waaba vuvi cheenu. ⁵ Ka vee tavire kwaalye iye yo lyitukiseza kwiiza ku waatula va hala nne va fwire. ⁶ Che lyi vaka manzwi e Ireeza ava chumaerwa ku va fwire, ku chitira kuti, nandi volyo ava va watulwa ne va se na mwi nyama ye chintu, va halye ire nje Ireeza mu luhuho. ⁷ Ma manimani e zintu zonse chi ena ha fwihi. Mmi mu lyi taluhanya, mutalyife mu ku zeza kweenu che vaka lye itapero. ⁸ Hewulo lye zintu zonse, mu ve ne irato lye vusakusima mu umwi nne umwi weenu, mukuti irato lyi vwirkiriza zivi zingi. ⁹ Ve nne ku taabula vamwi nne o sa vireri. ¹⁰ Siina umwi nne umwi weenu chaava taambulyi impho, itedeska ku pangira vamwi nne. Chite ichi nnelyi o muloyereri we impho zingi ze sumunukite ze Ireeza. ¹¹ Heeva zumwe o waaba, a waabe manzwi a swana nne a waabwa e Ireeza. Heeva zumwe u tenda, ku zwe mu zihu zi zwa kwe Ireeza. Mu pange izi zintu kuti mu nzira zonse Ireeza a verenge cha Jeesu kirisiti. Ku zwe kwa Jeesu kirisiti ku verenga mane ne zihu ku ya ku ma manimani. Amen. ¹² Vasunitwa, mu siye ku waana ha chilyi chintu chi tiiza mu ku lyikwa ku mulyiro ku va mu panga halyire, iri chintu chi tiiza chi va lyi ku chitahalyira. ¹³ Naandi kwi na volyo, chivaka chi sika haye ha mu va lye lyemuheri manyando a kirisiti, mulyitumere, kuti mu woolye ku lyi tumera mane ne ku sanga mu ku voneka ku ku verenga kwakwe, ¹⁴ chi mu kwete mu tukwa che vaka lye zina lya kirisiti, we na mu mikunde, mukuti luhohu lwe ku verenga ne luhohu lwe Ireeza lu lyere mwe nu. ¹⁵ Mmi zumwi mwe nu sanzi a nyandiswa ku va mwihayi, musa, yo panga uvivilala, naandi yo suni indava za vantu. ¹⁶ Heva zumwi weenu o nyanda che vaka lye chirumeri, a se ku fwa isuni; mmi, a teembe Ireeza che lyu iziina. ¹⁷ Mukuti che inako ye katulo ku itanga che ve inzuvo ye Ireeza. Ha tanga chetu, ka ku ve volye kwa vo vasa chitahaza manzwi e Ireeza? ¹⁸ Cho kuti, "vantu va shiyeme ka va vulukwa che vokavu, lyinu vantu va sezi Ireeza ne va leohi ka va voneke haye? " ¹⁹ Lyinu avo va nyandite che vaka lye ku suna kwe Ireeza va seepe inhuho zavo ku muvumbi yo sepahala mu ku panga zi shiyeme.

Chapter 5

¹ ni cho vakulwana ve nna ha kati kenu, naame ni mu kulwana kunini weno. Naame ni mushuupi wo ku nyanda kwa Kirirsiti, mane nikkeeza ku va ne chiaavi mu kuverenga ku keeza ku tondewa. ² Mme ni kumbira kuti o nwe mu va kulwana, mu tokomere vantu vee Ireeza veena ha kati kenu. Mu va tokomere, isi che ivaka lyekoti mu swaneere, mme che ivaka lyikute mu saka, che ku suna kwe Ireeza. Mu va tokomere, ne musa ruwerwa cha malyi, mi chu ku musuna kwenu. ³ Mu siye ku lyiihinda sina simwine mukate ka vantu va mu tokomere. Mme, mu ve chikai mu vantu. ⁴ Ku zwaho mulyisani mu mukando ka tondewa, Ka mutambolye chihuna chi sa sinduuki. ⁵ Che inzira iswana, unwe va lombwana, mu lyi neere mu vankosi va kulwana. Mu vonse, mu lyi kuteke mane mu lyi tuuse. A ka kuti Ireeza ka suni va lyi twaalal kwi wulu, mmi o seuhaza va lyi twala hansi. ⁶ Ku zwaho mu lyi twalye hansi lye iyanza lyi kando lye Ireeza kuti a wolye ku mu nyemuna mazuva chi a ya vo ya. ⁷ Mo suhere ku katezeha ko muhupulo weeno kwaalyi, che ivaka lyi kuti ukatezeha ka henu. ⁸ Mo vuve muhupulo, mu lyi tukiseza. Che kuti saatani, yo kananisana namwe u koto dumangira sinna undavu nna ya vu saaka va te a dlyee. ⁹ Mu siye ku zuminzana nae. Mu kolye mwi tumero. Mwiizi kuti vantu va zamina siina unwee va hiita mu zi kanga zi mu kweete mu hiita mu zi lyi. ¹⁰ Chiini mwa nyanda che chi vaaka zana, Ireeza we zwiere ensi, ya va musumpere mu ku verenga kwina mwa Kirisiti, kaa mushiyamisa, ku muchitahaza, mane ne ku mukooza. ¹¹ Kwaalyi a zwiirire na vusa kuya ku ma manimani. Amen. ¹² Ni loola Silvanus neilye mulyikani o sepahala, mane nni va mu ngolyeeri chaakwe cho vu fwiihe. Nni mu lwira mane chi ku mu tomamiseza kuti chi nni va ngolye ense yo vu sakusima ye Ireeza. Mo ziime mu kati. ¹³ Mukulwakazi wina mwa Babilona, ya va topwa ha mwiina naanwe, u mu rumerisa. Nne Mareko, mwanaswiiso wangu, u mu zumerisa. ¹⁴ Mu lyi rumerisa che ku lyi koota kwe chisemo. Ikoozo ive naanwe mu vonse mwiina mwa Kirisiti.

2 Peter

Chapter 1

¹ Sayimoni Pitorosi, muhikaana mane ni ilyi muapositoloj wa Jeeso Kirisiti, kwa avo va va tambulyi itumero indotu i swana ne yi tu va tambulyi, ku zamina mu ku shiyama kwe Ireeza ne Jeeso Kirisiti. ² Mikonde ne ikozo zi njihire mu makando mu izivo yee Ireeza ne Jeeso Simwiine weetu. ³ Zintu zonse zi yendirinzana ne ziho zo vuhalo vwe chilreeza ne vuIreeza tu va zi heewa cho ku iziva Ireeza, yaa va tu sumpi che ku vereenga kwaakwe ne chizimo chaakwe chi shiyeme. ⁴ Che izi zintu, a va tu hi isepiso zi kando ne, kuti mu woolye ku va ne chiave mu chivumbo cho vumulyimu, ni mu ka tiite mu vu villaala vviina mu nkanda che ivaka lye itakazo zi fosahere. ⁵ Che lyinu ivaka, mu tende ahulu kuti mu weere chizimo chi shiyeme mu itumeero yeenu, mane che chizimo chi shiyeme mu weere izivo. ⁶ Che izivo yeenu, mu weere ku lyi wonda, mu ku lyi wonda kweenu, mu weere ku zimanina ziziimo, mane mu ku zimanina ziziimo kweenu, mu weere vu Ireeza. ⁷ vu Ireeza, mu weere ku lyi suna ni va mu hala naavo, ne mu ku halyinsaana, mu weere chisemo. ⁸ Cho kuti iizi zintu ziina mweenu, mane zi kula mweenu, keeti chi mu va mu zitwatwa mane ne ku vula zihantu mu izivo yeenu ya Simwiine weetu Jeeso Kirisiti. ⁹ Mmi lyinu zumwi ne zumwi yaa sena izi zintu u vona vulyo ziina ha fwihi; muhofu. U ziveere ku jolozwa mu ziviza kalye. ¹⁰ Lyinu, vakwaangu, mu chite cho ku woola kweenu konse ku chitira kuti ku sumpwa kweenu ive ku salwa ku ziimeene sinte ku mbalyi zeenu. Ha mu chita izi zintu, keeti ni mu chunchune. ¹¹ che iyi inzira ku injira mu muvusu u saa mani wa Simwiine ne Muvuluki weetu Jeeso Kirisiti ka mu u heewa cho vuhami vwaawo. ¹² Mmi mu ni ku lyi tukiseza ku mu kumbulusa che zinu zintu, nandi mu zi izi, mane nandi mu ziimene nenza mu vusakusima mwe inu inako. ¹³ Ni zeeza kuti ku lukeere kuti ni mu nyunge cho ku mi kumbulusa che izi zintu, ha ni siina mo unu muvir. ¹⁴ Mu kuti niizi kuti mu vufwhizana ka ni zwiisa unu muvir, siina mwaa va ni tondeza Simwiine Jeeso Kirisiti. ¹⁵ Ka ni chiite mu ni woolyeza kuti ne mu woolye ku kumbulukwa zinu zintu chi ni naa yenda. ¹⁶ Kaheena tu va ichiriri cho vutalyi zintu zi lyi chitiirwa chi tu mu lwiira che ziho ne ku voneka kwa weetu Jeeso Kirisiti. Kunze lye icho, tu vaalyi tuvashupi vo vukando vwaakwe. ¹⁷ Ka kuti a va tambulyi kwa Ireeza Isheetu kukutekwa ne ku kuvereenga lyinzwi che lyi lyetwa kwa ilyi che ziho zi vereenga ni lyi ti, "Uuzu Mwaanangu, Yoo sunitwa, U ni sanga ahulu mwaalyi" ¹⁸ Tu vaa zuwi ilyi lyinzwi lyi vaa zwii kwi iwulu, chi twiina nae he irundu lyi julola. ¹⁹ Twiina ilyi lyinzwi lye chiporofiso lyi ziimene cho vusakusima. Mu chita chi lukeere cho ku zuwisiza. Lyi swana siina ilambi lyi munika mu keerima ku fitera kakusasani mane mbwiteerei inkaani ya hakusasani i ka vuuke mu inkulo zeenu. ²⁰ Mu izive ichi taanzi, kuti ka kwiina chiporofiso chi lyi

Chapter 1

vungunwiinwa ne muntu.²¹ Mukuti ka kwina chiporofiso chi veeza cho ku saka ko muntu. Mmi, vantu va vaalyi ku tendeswa ne Luhuho lu Jolola ni va wamba zizwa kwa Ireeza.

Chapter 2

¹ Vaporofita va mapa va veeza ko vantu, nne varuti va mapa naavo ka veeze kweeno. Ka va lyeete ituto ze chipiri zi sinya zi zwere mo inzira, ka valye sampolye Simwiine a va va wulyi. Kete va lyeeta isinyehu muvalyi. ² Vuungi ka vu shaalye inzira zaavo ze chinyama, mane kuya chaavo inzira yo vusakusima ka yevee yo ko tukana. ³ Che nkulunsa ka va chite malyi chaako chuku waamba manvwi a ziyeza. Misevezi mivilala kiiti nni ye hiinde luvaka lulye; isinyeho yaavo kae laalyi. ⁴ Ireeza kanaa va siye manyiloyi va va chiti chivi. Chaava chiti a va va twaalyi haansi kwa Taratarusi kuti va ka sumiinwa chee itehu lye ififi lyiina kuusi mbiita inako yo kuwatulwa. ⁵ Hape, kaana va vavalyeri inkanda yee intanzi. Mmi, a va vavalyeri Nowa, a va lyivaheene ne ku shiyama, ne vanwi va woonda iyanza ne toovere, hanga lyeeta mooda we inkaanda ku va sa zumin. ⁶ Ireeza naa hiisha mizi ya Sodoma ne Gomora choku shaala itwe nna va sinya voonse, ne ilyi chikae chiiti ni chi pangahalyilye va seezi Ireeza. ⁷ Lyiini mushiyami Lota, a va lyaatirizwa ne kulyi wuunda ko seena molao kwa vantu mo inzira ze chinyama, Ireeza nna mo hulula. ⁸ Kuti uuzu mukwaame o shiyeeme, a vaalyi ko hala ha kati kaavo izuva nne izuva, va va mo sasamisa mu lohuho cha mavaka a zaa vaa vwene no ku zuwa. ⁹ Simwiine wize ku hulula ve iizi Ireeza mu vu kaavo, no ku wuula ko wuunda vantu va saa shiyeeme chu ku watulwa mu izuba lwa mamanimani lye katulo. ¹⁰ I chi vunite mwaavo va zwirira mu ku lakaza ku vilaala kwi chiyama nni ku nyaasa va si maziimo. Vaalyi sepa ahulu no kulyi chitira ku suna kwaavo. Ka va tiyi ku tuka va jolola. ¹¹ Mangiloyi eena zaho zikando neku kola, mmi ka va lyeti ikatulo yo kutukana ku valyi va chita zivi kwa Simwine. ¹² Lyiino iizi zinyolozi zi seena mohupolo zi pangwa kuti zi woonde nne kwi haiya. Ka vezi va valyi ku tuka. Ka zi hayiwa. ¹³ Ka zi tambulye ituwero zo kuchita vuvilaala. Va zeeza kuti ziitzi saangisa mwi izuva zi koonda. Kwiina ikwe nne vusafa. Va lyitumerera misevize yo ko ziyeza chiva kweete ko lya nnaawe. ¹⁴ Veena meno ee zwiire vohuulye vwa vakulwaakazi; valyi tumoreri ku panga chivi. Va woka inhuho zisa saa lya zimaniine mu ku panga vuvilaala, mane inkolo zaavo zi rutitwa ku lakamina. Mmi Vaana ve chikuto! ¹⁵ Va va siye inzira i shiyeeme. Va va zwi mu inzira cho ku shaala inzira za Balamo mwaana Beore, a va suni ku taabula ituero che inzira e saa shiyeeme. ¹⁶ Mmi a va taabulwi ku kalyemererwa chivi chaakwe. Idonki lwi saa wambi ni lya waamba che lyiinvwi lyo muntu choku zimika ko boromoka ku moperofita. ¹⁷ Aava vakwaame va swana nne muhuvi o seena menzi. Va swana ne makope a zwiiswa ne lohuho. Va viikiirwa keerima ka kando. ¹⁸ Va waaba choku kula iiri ve izi. Va woka vantu che itakazo ze inyama. Va woka vantu va lyika ku zwa mwaavo va hala mahalo a mafusisa. ¹⁹ Va va sepisa ku somonoka, mmi lyiino aavo veene vahikaana vo ko fosahala. Kakuti muntu muhikaana we chimwi ne chimwi chi mo zoonda. ²⁰ Zumwi nne zumwi yaava ka ngumbolyi mu vu vilala vwe inkaanda che izibo ya Simwine mu hazi Jeeso Kirisiti, cho ko voolyera mu vu vilala hape, movuso chiova vi movilaala ko zaamba wee ntaazi. ²¹ Ne ko va ve vutuka ku vaalyi kuti va siye kwi ziva inzira yo ku shiyama nne ku sa iy i ziva mane choku sadukira melawo e jolola iva lyeetwa kuvalyi. ²² Iye ingunlyi yo vusakosima ku vaalyi: "Umbwa o voola mo vulusi vwaakwe. Chiguluve chi sambite chi voola mwi irongo."

Chapter 3

¹ Hahanu, nni mu ngolyera, vasunitwa, ilyi ngolo lyo vuuveri nni lyi mu kumbulusa ku vuusa mihupulo yeenu,² kuti mu woolye ku kubulukwa manzwi ava waabwa kalye nne vaporofita va jolola mane nne itayero ya simwiine nne muhazi umu vaa heewa cha vaapositoloyi.³ Mu izive ichi lwe intazi, kuti vashauta ka ve ize mu mazuva a mamanimani. Ka va shaute mane cho ku zwirira vulyo ku ya che itakazo zaavo.⁴ Ka va cho kuti, "Yiina kuhi isepiso yo ku voola kwakwe? Ku kazwa kalye ve isheetu nni va lyeere, zintu zoonse zi sii swaana vulyo, kuzwa matangiro e inkanda."⁵ Va zivala ka makavoomu kuti inkanda nne iwulu ziva vii hateni kuzwa mu menzi cha menzi, kuzwa kalye, che itaero ye Ireeza,⁶ mane nne kuti che iizi zintu, inkanda ye iiyo inako yi vaa sinywa, cho muunda wa menzi.⁷ Lyiinu hanu iwulu nne inkanda zi viikirwa mulyiro che itaero yi swaana. Zi viikiirwa izuva lye ikatulo mane nne ku maniswa kwa vantu va saa zumini.⁸ Ka ku lukeere kuti ku shotomoke iziivo yeenu, vasunitwa, kuti izuva lyi mwiina kwa Simwiine lyi swaana ne miyaaka yiina miyaanda yiina ikumi mane nne miyaaka yiina miyaanda yiina ikumi yi swana nne izuva lyi mwiina.⁹ Simwiine ka yeende cho vunya kuya che isepiso zaakwe, iiri nje vamwi mu va waana kuti munya. Chi kwiina vulyo, wiina inkulo nde kweenu. Ka suni kuti zumwi weenu naa fwe, mmi kuti zumwi nne zumwi ave nne chivaka cho kulyi nyaansa.¹⁰ Chi kwiina vulyo, izuva lya Simwiine ka lyi ize mane iiri musa: Iwulo kalyi hite cho mulyumo mukaando. Zintu ziina mu inkanda ka zi hishwa cho mulyiro, mane inkanda nne zipangiwa mwateri ka zi voneeke.¹¹ Mu kuti iizi zintu zoonse ka zi maniswa che iye iziira, mu lukeere kuva mu vantu veena vulye? Mu swanezi ku hala mahalo a jolola mane nne vuhalo vwe Ireeza.¹² Mu lukeere ku suluhera mane choku hweeresa izuva lyo kuiiza kwe Ireeza. Mwe ilyo izuva, mawulu ka a hiishwa cho mulyiro, mane nne zoonse ziina mu inkanda ka zi wanjumunwa mu lujeenje lukaando a hulu.¹³ Mmi cho kuya che isepiso yaakwe, tu lyivereere mawulu ma hiya nne inkaanda inhiya, kweeti nni ku ku ikeere ku jolola.¹⁴ Lyiinu, vasunitwa, mu kuti mu lyivereere iizi zintu, mu chite vulotu voonse kuti mu waanike nni mu seena vuvilaala ha vusu vwakwe, che ikozo.¹⁵ Mane hape, mu hiinde kuti inkulo inde ya Simwiine njo ku hazwa kweenu, siina hape musunwa kunineetu mwaanswiisu kunineetu Pawulosi mwa a va mu ngolyeri, cho kuya cha maano aa vaa heewa.¹⁶ Pawulosi u waamba che izi zintu mu mangulo aakwe oonse, mu kuti ku waanika zintu zi kukutu kuzi taluhanya. Vantu va seena chi veezi nne va chenchereka va teenzeka iizi zintu, siina mu va panga mu amwi mangolo hape, mu kulyi sinya kwaavo.¹⁷ Lyinu, vasunitwa, mukuti mwiizi izi zintu, mulyi vavalyere ku chitira kuti sanzi mu zoveswa nne ku chengerera kwa vantu va seena mulawo ku zwaaho choku zoverwa ku sepahala kweenu.¹⁸ Mmi mu kulyire mu chisemo nne izivo ya Simwiine nne Infumweetu Jeeso Kirisiti. A ku vereenga kuve kwaalyi nnnaa hahanu vuti nne ku ikalyiriire. Kuve voovo vulyo!

1 John

Chapter 1

¹ Icho chivenako ne kumatangiro, chituvazuwi, chituvavoni chamenso eetu, nitwachilweera, mmi maanza eetu naachionda. Nje kaha Manzwi ovuhalo.² Hape, vuhalo vuvezivvahazwa, hape tuvavuvoni, mmi tuvupaka. Tumilwiira vuhalo vusamani, vuvena ne Tayo, mmi vuvezibwahazwa kweetu.³ Uvo vutuvavoni ni twazuwa tuvumilyira naanwe, kuti naanwe muwondisanee naaswe, kutendinsana kweetu kwiina ne Tayo ne cho Mwaane Jesu Kirisiti.⁴ Naaho, tuming'olyera izi ziintu kuti kusaanga kweenu ku kumaninive.⁵ Uuwu ngo mulezo utvazuwi kwaalyi utumilwiira. Ireza iselri, mmi kwaalyi kakwiina kerima tota.⁶ Chokuti tuchokuti tutendinsana naye mmi nituyenda mukerima tucheengwa mmi katuchiti vusakusima.⁷ Mmi chikuti tuyenda mwiseri moona mweena mwiseri, tutendinsana hamwiina, mmi malaha a Jesu Mwaane atushanza muzivi zoonse.⁸ Chikuti tuti kwaitwiina chivi tulyichengete tuveene mmi vusakusima kavukwiina kweetu.⁹ Mmi hatulyiwamba zivi zeetu iye wiina vusakusima ne vuniti kutu woondera ne kutu shanza muvuvilala vweetu voonse.¹⁰ Chokuti tuti kana tuvachiti chivi, tumuchita kuti keena vuniti mane linzwi lyakwe kalikwiina kweetu.

Chapter 2

¹ Vanavangu, nimir'olyera izi ziintu kuti musiye kuchiti chivi. Mmi chikuti umwi u chita chivi, tuuna muzimanini kwa Taayo, Jeso Kirisiti iye yo shieme. ² Iye nje chitavero che zivi zetu. Mmi ising'i zeetu vulyo, kono neze Inkanda yonse. ³ Mmi chechi twiizi kuti tumwiizi: chikuti to chirira milawo Yaakwe. ⁴ Yo chokuti, "Niizi Ireeza" mmi nase chiriri mulao waake, u cheenga, mmi vusakusima kavukwiina kwaalyi. ⁵ Mmi umwi no umwi wichirira liinzwi lyakwe, vusakusima, moozo muntu kuti kusuna kwe Ireeza kuva shiyamiswa. Ichi twiizi kuti twiina mwaalyi. ⁶ Iye yochokuti wiina mwe Ireeza naye vulyo uswanezi kuyenda sina Jeso Kirisiti mwa vayenderi.. ⁷ Vasunwa, kani ming'olyeri molao mihya, mmi usiri ngowona wuna molao wa kalye umuvazuwi kumatangiro. Mulao wakalye nje liinzwi limuvazuwi. ⁸ Hape nimir'olyera mulao muhya, wiina vusakusima mwa Kirisiti ni mweenu, mukuti keerima chi kamana, mmi iseri lyovusakusima chiri veera. ⁹ Iye yolichokuti wina mwiseri mmi natoyete mwaake, usiina mukeerima ne sunuhanu. ¹⁰ Iye yosuni mwaakwe usisheere mwiseri mmi kakwina inako yokudadalyi kwaalyi. ¹¹ Mmi yotoyete mwaakwe wiina mukeerima mmene uyenda mukeerima; keezi nekwakaya mukuti keerima chikavahofuhaza meenso aakwe. ¹² Ni ming'olyera, vanavangu banini, mukuti zivi zeenu chimuvaziwoonderwa chevaka lye iizina lyaakwe. ¹³ Ni ming'olyera, veshaavovaana, mukuti mumwiizi iye yavenako kuzwa kumatangiro. Ni ming'olyra, valombwaana, mukuti chimuvazundi vuvi. Ni ming'olyera, vahwirezana mukuti mwiizi Taayo. ¹⁴ Ni vaming'olyeri, vaashaavaana, mukuti mwiizi iye winaho kuzwa kumatangiro. Nivaming'olyeri, valombwana, mukuti mukolyete, mukuti manzwi e Ireeza ashaala kweenu, mmi chimuvazundi vuvi. ¹⁵ Musiye kusuna inkaanda nangati zintu ziina mukanda, chikuti muntu usuni inkaanda, irato lya Taayo kalikwina kwaalyi. ¹⁶ Mukuti zintu zonse ziina munkanda - kuzweinkulo kuze inyama, ne kuzweikuloku zivonwa chamenso, ne kulyinyemwina zo vuhalo- kazizwi kwa Taayo kono zizwa munkanda. ¹⁷ Inkanda ne zisunaantu zayo zimana. Mmi umwi no umwi yochita kusuna kwe Ireeza kaveho kuya kumamanimani. ¹⁸ Vahwiirezana inako ya mamanimani. Moona mumuvazuwi kuti antikiristi chokeza, hanu va antikirisiti vaangi chivaveza. Ichi chulwiira kuti che nako ya mamanimani. ¹⁹ Va vaazwi kweetu mmi kaheena va valyikuzwa kweetu. Aho kalyi vavalyi kuzwa kwetu ni vavashalyi naashwe. Kono chingavayenda, vavalyitondeza kuti kavazwi kweetu. ²⁰ Kono muva singwa naye yo Salyitwa, mmi muvonse mwiizi vusakusima. ²¹ Kana nivaming'olyeri mukuti kamwiizi vusakusima, kono mukuti muvwiizi, mmi mukuti kakwiina kucheenga kuzwa muvusakusima ²² Njeeni yo cheenga, njeye yo sampula kuti Jeso je Kirisiti? Uuzo muntu nje antikirisiti mukuti ulyisampula Taayo ne Mwaana. ²³ Kakwiina yolyisampula Mwaana wiina ne Taayo. Umwi ne umwi yo tambula Mwaana chokuswana utambula ne Taayo. ²⁴ Hairi uwe uhinde chimwi ne chimwi cho vazuwi kuntaazi uchirivikire. Chikuti chovazuwi kuntaanzi nochilyivikira. Moona vulyo kamuve mu Mwaana ne mwa Taayo. ²⁵ Mmi iyi nje sepiso yavatuhi: vuhalo vusamani. ²⁶ Ni vaming'olyeri izi ziintu chavanavaantu veti ni vamizwiisa munzira. ²⁷ Hairi unwe, kusingwa kumuvatambulyi kwaalyi kushala kweenu, mmi kamusaki umwi kurutwa ne umwi muuntu. Mmi kusingwa kweenu chikumiruta chimwi ne chimwi mane vuniti kapa kuchenga, kono moona mumuvarutwa, muve mwaalyi. ²⁸ Lyinu hanu, vanavaangu, muvenaye, kokuti hakuti cho voneka, katuve ne isepo inkaando ising'i kufweinsoni hakuti chokeeza. ²⁹ Chikuti wiizi kuti iye ushiyeme, mwiizi kuti umwi ne umwi yo chita chishiyeme ava zaalwa naaye.

Chapter 3

¹ Muvone irato likakumaha lyavatusuni chalyo Taayo, kuti tusumpwa vaana ve Ireeza, nchitulyi nchecho. Chelyo ivaka, inkaanda kayitwiizi, mukuti kana ivamwiizi. ² Vashunwa, lyinu tuvaana ve Ireeza, mmi kakwini kutondozwa kuti tukeeza kukuva vulye. Twiizi kuti hakuti Kirisiti chovoneka, katuswane naye, mukuti katumuvone moona mweena. ³ Wumwi no umwi wiina iyi isepo chee izoona lyivaakenya chaakwe ulyijoloza sina iye ha jolola. ⁴ Umwi no umwi yo zwiirahavusu chokuchita chivi uluta mulao, mukuti chivi kuluta mulao. ⁵ Mwiizi kuti Kirisiti aveeza kuti zamanisa zivi, mmi kwaalyi kakwiina chivi. Kakwiina yo wina kwaalyi yo zwiirahavusu nachita chivi. ⁶ Kakwiina yowiina kwaalyi yo zwiira hakuchita chivi. Kakwiina yo zwiira hakuchita chivi ya vamuvoni mane nekumwiiziva. ⁷ Vahwiire msiye kuchengwa ne mutnu Iye yochita chishiyeme njo shiyeme, moona Kirisiti mwa shiyeme. ⁸ Iye yochita chivi uzwa kwa satani, mukuti satani ava chiti chivi kuzwa kumatangiro. Cheirivaka Mwaana e Ireeza aveeza, kuti zasinya mitendo ya satani. ⁹ Umwi ne umwi ya vazalwa ne Ireeza kachiti chivi, mukuti imbuto ye Ireeza yiina kwaalyi. Keeti chozwiira kuvusu nachita chivi mukuti ava zwaalwa ne Ireeza. ¹⁰ Aha vaana ve Ireeza ne vaana va satani va voneka cheechi. Umwi no umwi yasachiti chishiyeme kazwi kwe Ireeza; mane neyasuni mwaakwe. ¹¹ Uwu ngomulaezo umuvazuwi kumatangiro: kuti tulyisune, ¹² isini sina Kaine, ya valyi kuzwa kumuntu muvilala ne yaha mwaanche. Lyinu chiinzi havamwihayi? Mukuti metendo yaakwe ivalyi mivilala, mmi mwaanche nashiyyeme. ¹³ Musiye kukomokwa, valyikani chikuti inkaanda imitoyete. ¹⁴ Twiizi kuti chituvahiti ifu kuya kuvuhalo, mukuti tusuni vamweetu. Umwinoumwi yasena irato ushala mulufu. ¹⁵ Umwinoumwi yo toyete mwaake chihazi. Mmi mwiizikuti vuhalovusamani kavuvi kumwihazi. ¹⁶ Cheechi twiizi irato, mukuti Kirisit avatuhi vuhalo vwaakwe naaswe tuswanera kuha vuhalowheetu kuva mweetu. ¹⁷ Mmi umwinoumwi wina zishiyeme ze inkaanda, chokuvona mwaake yo sukulkite, chokuzuminiza inkulo yokuzuwrira vutuku, irato lye Ireeza liva vulye kwaalyi? ¹⁸ Vaanavaangu vasepahala, tusiye kusuna bulyo che manzwi kapa lulyimi, mmi chokuchita ne vusakusima. ¹⁹ Cheechi twiizi kuti twiina kuvusakusima, mmi tukoza inkulo zeetu kwaalyi. ²⁰ Mukuti inkulo zeetu chizitunyaansa, Ireeza mukando kuzamba inkulo zeetu, mmi wiizi ziintu zoonse. ²¹ Vasunwa chikuti inkulo zeetu kazitunyaansa, twiine isepe kwe Ireeza. ²² Chimwi ne chimwi chitukumbira kwaalyi katuchitambule, mukuti twichirira milawo yaakwe nekuchita ziintu zikoonda havusu vwaakwe. ²³ Uwu ngo mulawo waakwe: kuti tuzumine mwiizina lyo Mwaane Jesu Kirisiti ne kulyisuna, moona mwavatuhi uwu mulao. ²⁴ Iyewichirira milao ye Ireeza uhala nae, mmi Ireeza naye uhala naye. Chee chi twiizi kuti uhala naaswe, cho Luhuho lwavatuhi.

Chapter 4

¹ Basunwa musiye kuzumina luhuho lumwi ne lumwi, mwi, musakisise inhuho, kuvona naandi zizwa kwe Ireeza, mukuti vaporofita vaangi vasalyi vo vusakusima chivezwiire munkanda yonse. ² Chechi kamwiizive Luho lwe Ireeza - luhuho lumwi ne lumwi luwamba kuti Jeeso Kirisiti aveza munyama luzwa kwe Ireeza, ³ mmi luhuho lumwi ne lumwi lusawambi kaha Jeso kaheena lwe Ireeza, ulo ndoluhuho lwa antikirisiti, lumuvazuwi kuti lukeeza, mmi hunu chilwiina kalye munkaanda. ⁴ Muzwa kwe Ireeza, muvaana vasunitwa, mmi muvavazundi mukuti iye yimwina kwaalyi mukaando kuwiina munkaanda. ⁵ Vazwa munkaanda; lyinu zivawamba zizwa munkaanda, mmi inkaanda ivateeka. ⁶ Uuswe tuzwa kwe Ireeza, umwi ne umwi wiizi Ireeza ututeeka. Iye yasazwi kwe Ireeza kaatuteki. Cheechi twiizi luhuho ne vusakusima ne luhuho lucheenga. ⁷ Basunwa, tulyisune, mukuti kulyisuna kuzwa kwe Ireeza, mmi umwi no wimu wina irato ava zaalwa ne Ireeza. ⁸ Muuntu yasena irato keezi Ireeza. Mukuti Ireeza irato. ⁹ Chevaka lyeechi irato lye Ireeza lyivatondezwa mukati keetu, kuti Ireeza ava tumini Mwaane yeyene munkanda kuti tuhalye chevakalyaakwe. ¹⁰ Iyi ndye irato, ising'i kuti tuvasuni Ireeza. kono mukuti avatusuni, mane natumina Mwaane kuva muzimanini wezivi zeetu ¹¹ Vasunwa, chikuti Ireeza avatusuni mukakumaha, naaswe tulisune vulyo. ¹² Kakwiina ya cha vavoni Ireeza. Chikuti tulyisuni Ireeza uva naashwe mmi irato lyaakwe lyitushiyamisa. ¹³ Lyinu twizivakuti uva kweetu naaswe kwaalyi, mukuti avatuhi Luhuho lwaakwe lumwi. ¹⁴ Hape, tuvavoni, mane nitwaava vashupi vokuti Taayo avatumini Mwaane kwiiiza kuva Muhazi we inkaanda. ¹⁵ Umwi no umwi yo zamina kuti Jeeso Mwaana e Ireeza, Ireeza uva naye, mmi naye uva ne Ireeza. ¹⁶ Hape tuvezivi nekuzumina irato lyena naalyo Ireeza kweetu. Ireeza irato, mmi iye yova mweeri irato uva ne Ireeza, ne Ireeza uva naye. ¹⁷ Chevakalyechi, iri irato lyivashiyamiswa mukati keetu, kuti nitukolye mwizuba lye ikatulo, mukuti moona mweena, moona maaswe mwutwiina mweyinu inkaanda. ¹⁸ Kakwiina lyoowa mwi irato. Mukwiina, irato lyishiyeme liswehera lyowa kuunze, Mmi iye wiina lyoowa keeni kuva ne irato lyishiyeme. ¹⁹ Tusuna mukuti Ireeza avatusuni intaanzi. ²⁰ Mmi muuntu hachokuti, "nisuni Ireeza" mmi natoyete mwaake, kawambi vusakusima. Mukuti muntu yasasumi mwaake, uzo yavavoni, keeti cho suna Ireeza, yasanaavavoni. ²¹ Hape, uwu ngomulawo utwiina nawo uzwa kwaalyi: Umwinoumwi yo suni Ireeza uswaneezi kusuna yazalwa naye.

Chapter 5

¹ Wumwinowumwi yozumina kuti Jeeso nje Kirisiti avazaalwa kwe Ireeza. Mmi wumwinewumwi yo suni ishoomuntu usuni ne mwaana yavazaalwa nae. ² Chevaka lyeechi twiizi kuti tusuni vaana be Ireeza: chitusuni Ireeza nekuchita milawo yaakwe. ³ Mukuti iiri ndye irato kwe Ireeza: kuti tushalye milao yaakwe mumasuly. Hape milawo yaakwe kailemi. ⁴ Mukuti wumwinowumwi ya vazalwa ne Ireeza uzunda inkaanda. Mmi uku nkokuzunda inkaanda: njo kuzumina kweetu. ⁵ Njeenu yo zuuda inkaanda? Iye yozumina kuti Jeeso mwaana ee Ireeza. ⁶ Uuzu njeye yaveza chameenzi ne malaha: Jeeso Kirisiti. Kanaaveeza chamenzi vulyo, kono cha mweenzi ne malaha. ⁷ Mukuti vashupi voottatwe: ⁸ Luhuho, meenzi, ne malaha. Iizi zotatwe zizuminzaana. ⁹ Hatutambula vushupi bwavaantu, vushupi vyee Ireeza vukaando. Mukuti vushupi vyee Ireeza mbovunu, kuti avavi mushupi cho Mwaane. ¹⁰ Wumwinowumwi yo zumina mu Mwaana ee Ireeza wiina vushupi mwaalyi miine. Wumwinewumi yasazumini Ireeza avamuchuti kuti ave nevusakusima, nukuti kanaavazumini vushupi vvavahi Ireeza cho Mwaane. ¹¹ Mmi vushupi uvu: Ireeza avatuhi vuhalo vusamani, mmi uvuvuhalo vviina mu Mwaanakwe. ¹² Iye wiina Mwaanakwe wiina vuhalo. Iye yaseena Mwaana ee Ireeza keena vuhalo. ¹³ Ni vaming'olyeri iizi ziintu kuti mwiizive kuti mwiina vuhalo vusamani - kweenu muzumina mwiizina lyo Mwaana wee Ireeza. ¹⁴ Hape, iyi nje seepo itwiina nayo kwaalyi, kuti hatukumbira chimwinchimwi chokusuna kwaakwe, utuzuwa. ¹⁵ Hape, chikuti twiizi kuti utuzuwa - chimwinichimwi chitukumbira kwaalyi - twiizi kuti twiina chimwinechimwi chitumukumbira. ¹⁶ Mmi wumwinewumwi yovona mwaakwe nachita chivi chisatwalyi kulufu, arapere, mmi Ireeza kamuhe vuhalo. Ni chovana vasizibi zisatwalyi kulufu. Kwiina chivi chitwaala kulufu; Kanicho kuti araperere ichi. ¹⁷ Kusashiyama koonse chivi, kono kwiina chivi chisatwalyi kulufu. ¹⁸ Twiizi kuti wumwinewumwi yo zwalwa kwee Ireeza kachiti chivi. Mmi iye yozalwa kwee Ireeza umuvavalryera, mmi muvilala kamuwondi. ¹⁹ Twiizi kuti tuve Ireeza, mmi twiizi kuti inkaanda yoonse ilaulwa ne yasashiyeeme. ²⁰ Mmi twiizikuti Mwaana ee Ireeza aveeza mmi avatuhi kuzuvisisa kuti twisive wiina vusakusima. Hape twiina kuwiina vusakusima, mu Mwaane Jeeso Kirisiti. Nje Ireeza wovusakusima ne vuhalo vusamani. ²¹ Vaana vaagu, muzwe kukurapera veereza vavazimu.

2 John

Chapter 1

¹ Kuzwa kubahitiri ne mukulwakazi yo salyitwa ne vanabakwe, inisuni chobuniti- isini Ime bulyo, kono naabo boonse beezi vusakusima - ² chebaaka lyo busakusima bwiina kweetu mmi kavushalye naaswe kuya mamanimani. ³ Chishemo chive nanwe, nense, ne kushiyama kuzwa kwe Ireeza Tayo ne kwa Jeso Kirisiti, Mwaana a Tayo, muvusakusima ne irato. ⁴ Nilyitumera ahulu kuwana bwamwi va vaana vaako vasiyenda mwitumero, moona mutuvatambulyi itaero kwe Isheetu. ⁵ Hanu nikukumbira, mukulwakazi- kahena kuti ni kung'olyera itaulo inhya, kono ituvavi nayo kuzwa kumatangiro- yokuti tulukere kulyisuna. ⁶ Mmi ichi nje kulisuna kuti tuyende che milao yakwe. Iyi nje taulo, moona mumuvazuwi kumatangiro, kuti tuyenda chayo. ⁷ Mukuti vachingi vaangi chivavayendi mukanda, mmi kavawambi kuti Jesu Kirisiti aveza munyama. Winavulyo muchengi mane mu antikirisiti. ⁸ Milyilolye muvonse, kuti musiye kuzoverwa zintu zituvatenderi, kono kuti tuwolye ku heewa ineo izwiire. ⁹ Wumwinowumwi yo zwiire munzira yasayendi chetuto za Kirisiti keena Ireeza. Mmi iwikala mwiituto, uzu wiina bonse Tayo ne Mwaana. ¹⁰ Chokuti umwi wiiza kwako nasalyeti iyi tuto, usiye kumutambula munzuvo yako mane usiye kumurumeresa. ¹¹ Mukuti yomurumeresa ukopenera naye mitendo yakwe ye chibi. ¹² Nina zintu zingi zinisaka ku kung'olyera, mmi kanisuni kuzing'ola che pampiri ne yenge. Ngati kwiinabulyo, nisaka kwiiza zetuambinsane menso chamenso, kuti kusanga kwetu kumaninine. ¹³ Vaana vanchizyako yolyisalyirwa vakurumeresa.

3 John

Chapter 1

¹ Mukulwana ku musunwa Gayusi, Inisuni chovusakusima. ² Musunwa, nirapera kuti uwolye kuzwira havusi muzintu zonse, mane mavuko ako alingane. Moona luhuho lwako mululyisantite. ³ Mmi nivasangi ahulu, vamwaako chingaveeza kuha vupaki kaha vusakusima vwaako, moona moyenda muvusakusima. ⁴ Ka nina kusanga kuzamba uku, kuzuwa kuti baana vaangu bayenda chovusakusima. ⁵ Musunwa, uchita chovusakusima cho chitira vamwaako mane ne vasazi, ⁶ vavavi vashupi che irato lyako havusu bye kereke. Uchita neenza kuvatumina mumusipiri uswanere munzira ishiyeme ye Ireeza, ⁷ nkokuti ivalyi chevaka lye izina chingi vavayendi ni vasahindite chimwi ku Malyichava. ⁸ Lyinuaha tulukera kutambula waswana naava, kuti tuwolye kutendisana naavo chovusakusima. ⁹ Ni vang'olyri ikekereke, kono Dioterefesi yo suni kulyihisa kuvamwi katutambulyi. ¹⁰ Lyinuaho, chikuti niniza kanize zenimilyire mitendo yakwe yachita, maanzwi mavilala atuwamba asashiyeme. Kusalyitumerera izi zintu, iyemwiine ka tambulyi vamwaakwe. U viinda vana vasaka kuchita vulyo mane uva hindika ne mwikereke. ¹¹ Basunwa, musiye kuziya zivilala mmi muziye zishiyeme. Iye yochita vulotu ngwe Ireeza; yochita vuvilala keeni kuvona Ireeza. ¹² Demitiriyasi uwambwa vulotu ne voonse mmi uvo mbousakusima. Uswe naswe tuha vusakusima kahakwe, mmi mwiizi kuti vupaki bweetu vusakusima. ¹³ Nina zintu ziingi zinisaka kuming'olyera. Kanisuni kuziming'olyera che ipene ne iyenge. ¹⁴ Kono nisaka kumivona chovuhweeru, mmi katuwambe nitulyilyete mumenso. ¹⁵ Ikozo ive naawe. Bamweetu vakurumeresa. Urumeresa vamweetu chamazina aavo.

Jude

Chapter 1

¹ Jude, muhikaana wa Jeeso Kirisiti, mane nne mwaanche wa Jaakovo, kwaavo va jolweezwa nne Ireeza Isheetu, nne ku viikwa mwa Jeeso Kirisiti, mane nne ku sumpwa. ² Inse nne ikozo nne irato, zi njisiwe kweenu. ³ Vasunitwa, chiinga nne ikala choku nahana kuti nni mu ngolyere choku hazwa ku iziveenkeene, ku vaalyi ku swanera kuti nni mu ngolyere, mane nne ku mu shushuweza kuti mu woolye ku tatavaliera itumero yi vaati nni yaa heewa vaana ve Ireeza va jolola. ⁴ Ka kuti kwiina vantu vamwi vee injiire choku saa lyemuseha mukati keenu. Aavo va kwaame va vaa watulwa kalye. Vakwaame va sa zumini mwe Ireeza, va sandula inse ye Ireeza cho kuva mu vusaangu, mmi cho kulyi sampula Simwiine Ireeza, Jeeso Kirisiti. ⁵ Hanu lyiinu nni mu kumbulusa - nangati mu veezi iichi - iyi Ireeza, choku haza vaana va Isiraere ku zwa kwa Igepita, chiinga azwa aho choku ihaya voonse va seena va vaalyi ku zamina. ⁶ Mmi mane nne mangiloyi oonse a sana a vaa woolyi kulyi woonda mu maziimo awo, mmi choku kazwa ku vuikalo vwaao, Ireeza a va va sumiine cha matewu, mu keerima ku lyiindira izuva ikaando lye ikatulo. ⁷ Mane siina Sodoma nne Gomora, nne mizi yoonse yi va va zimbulukiite, cho kulyi siiririra mu vusaangu, mbwiita nni valyia nne inyama yi saa shiyeme. Va va vwiikwa vuti kuti vave chishupo ku veena ha teni va vaa woolyi ku watwiirwa nne ku nyandira zivi zaavo cho mulyiro wu saa kosoki. ⁸ Cho ku swana vulyo, nneezi zilooitesi zi izwiire ikwe zilyi sinya miviri nne kulyi tokomolosa ku hala nenza, choku waamba vuvi zintu zi kutekeha. ⁹ Nniha kuva vulyo Mikaere ingiloyi ikaando, choo hondaana nne Javulusi cha vaalyi kulwiira muviri wa Mushe, keena ava mutuki mbwiita vulyo kucho kuti, "Simwiine aku kalyimere." ¹⁰ Mmi aava vantu va waamba cho vuvilaala zintu zi va seezi. Mmi iizo zi ve izi - siina iiri zinyoolozi zi saa nahani mmi nni ziizi chi tambulyesehala - iizi nje ziintu ziva ve ihayi. ¹¹ Ku mayivite aavo! Ka kuti va yeendete mu inzira ya Kaine, mane choku chaanchookeere mu inzira ye indisisa ya Balamu yo vufosi kuti va woolye ku waana ituweru. Va fwiiriire mu inzira ya Kora yoku saa zuwa. ¹² Aava mba avoo valyi wuungwiire va saka a hulu ku izivisiwa mu mikiti ye zishemo. Va lyia naanwe, nni valyia nni va seena ku tiya: Avo makope a seena invula, a hinditwa vulyo nne luhuho. Zi samu za mazinza zi seena ziihantu - zi fwiire koovere, nnizi nyukwiirwa cho mihi. ¹³ Masuunda e iwate a tiiza, e ikala nni a toondeza maswavi aawo. Inkaani zi se ikeere, iizo zi viikiirwa keerima ka siiha ka seti nni ka mane. ¹⁴ Inoke naaye, woku mana iyaanza nne toovere kuzwa kwa Adamu, aa vaati nna porofita ka haavo, nnati, "Mulolye! Ireeza u keeza nni va jolola veena miyaanda miyaanda yiina ikumi. ¹⁵ U keeza ku ku watula voonse. U keeza ku ku kumbulusa aavo va seena Ireeza mu misevezi yaavo yoonse yiva vaa chiti che inzira imbilala mane nne cho kuya cha manzwi a va va waambi mavilaala ava vaa waambi kaha aakwe." ¹⁶ Aava vantu vee kala nni va vireereere, nne ku saa lyi tumera, va yeenda cho kuya cha maikuto aavo. Vantu valyi teemba a hulu, vati chiku va yeendeere nenza, va lyaatiriza vamwe. ¹⁷ Mmi uunwe, vasunitwa, mu kumbulukwe manzwi a vaa waambwa nne vapositoloyi kalye kaha Jeeso Kirisiti Simwiine weetu. ¹⁸ Va va mucho kuti, "Mu mazuva a mamanimani ka kuve nne vantu va shewunwiina nni va yeenda mu inzira zaavo zo kulyi chitira muva saka kuya cho vuuhulye." ¹⁹ Aa va mbo uvo valyi zwiisa ku vamwi, veena mu inyama, choku saa va mu Luhuho. ²⁰ Mmi uunwe, vasunitwa, mulyi zaakire mu itumero yi jolola, mane nne ku rapera mu luhuho lu jolola. ²¹ Mulyi woonde

nenza mu chisemo che Ireeza, nni mu lyivereere inse za Jeeso Kirisiti Simwiine weetu yo u mu lyeetera vuhalo vu saa mani.²² Mu fwiire inse aavo va vireera.²³ Mu haza vamwi choku va jokola mu mulyiro. Ku vamwi muve nne inse cho kutiya. Choku toya zizwaato ze inyama nne ikwe lyaazo.²⁴ Lyiinu kwaalyi iiye yoo woola kumu woonda kuti mu siye ku chuunchuuna, mane nne kumu twaala nni mu seena mulaandu ha vusu voku jolola, kwaakwe cho ku vula vuholye nne vuitumero vukaando,²⁵ kwaalyi vulyo iiye Ireeza yoo talyifite mane nne infumweetu kuve nne ku jolola nne vukaando vwe ikute, ku vusa nne ziho, haaha hanu koonse vulyo mane nne ku saa mane, kuve vulyo.